THE

HEBREW TEXT

OF THE OLD TESTAMENT,

REVISED FROM CRITICAL SOURCES.

E1362

Entered

THE

HEBREW TEXT

OF THE OLD TESTAMENT, REVISED FROM CRITICAL SOURCES;

AN ATTEMPT TO PRESENT A PURER AND MORE CORRECT TEXT

THAN THE RECEIVED ONE OF VAN DER HOOGHT;

BY THE AID OF THE BEST EXISTING MATERIALS:

WITH THE PRINCIPAL VARIOUS READINGS FOUND IN MSS., ANCIENT VERSIONS,
JEWISH BOOKS AND WRITERS, PARALLELS,
QUOTATIONS, ETC., ETC.

BY

SAMUEL DAVIDSON, D.D.

OF THE UNIVERSITY OF HALLE, AND LL.D.

Πολλαι μεν θνητοις Γλωτται, μια δ'Αθανατοισιν.

LONDON:

SAMUEL BAGSTER AND SONS;

WAREHOUSE FOR BIBLES, NEW TESTAMENTS, PRAYER BOOKS, CHURCH SERVICES, LEXICONS,
GRAMMARS, CONCORDANCES, AND PSALTERS, IN ANCIENT AND MODERN LANGUAGES;

15, PATERNOSTER ROW.

INTRODUCTION.

It is not the writer's purpose in the present place to give a history of the Hebrew text unprinted, printed, or both. He has done so already in another work;* and it would be needless to repeat the same things. The collations of Hebrew MSS., and other critical sources by Kennicott and De Rossi, are well known to scholars. But though a considerable time has elapsed since their publications, we have not yet derived any adequate advantages from them. It was intended that they should lead to a standard Hebrew text, differing in not a few places from that commonly received; yet we are still destitute of that to which Kennicott doubtless looked forward as the legitimate result of his great labour.

The criticism of the Old Testament is confessedly far behind that of the New. And it is likely to be so, because the means for advancing it to the same state scarcely exist. All Hebrew MSS. are comparatively modern. Almost all belong to one recension. We have, it is true, more and less ancient ones, as in relation to the Greek Testament; but the greatest antiquity is behind that of Greek MSS. by several centuries. The text of the Old Testament is Masoretic; and all the codices which we are likely to have at our service are mainly Masoretic. All belong essentially

* A Treatise on Biblical Criticism, exhibiting a systematic view of that science. One volume, octavo, new edition. Black, Edinburgh.

to the same type or class. Besides these, ancient versions exist, carrying up our knowledge of the state of the original far beyond the period to which Hebrew MSS. reach; but such versions require to be used with great caution, being by no means so reliable or authoritative as Cappellus and his followers supposed. Other sources of correction have also their use; but are much less profitable than many scholars have imagined. Peculiar difficulties, therefore, lie in the path of him who would undertake the emendation of the Old Testament text. He may easily believe that the text is more corrupt than it is in reality; attaching undue importance to whatever is prior to, or independent of, the Masoretic period.

But though we fully believe that the Old Testament text can never be brought by the genuine instruments of criticism to the same state of perfection as the New, we are far from thinking that it needs no thorough revision. There are places, not a few, in which it is corrupt. It ought to be corrected; and it is capable of being so through an instrumentality which every sound critic will allow. Inadequate as the supply of materials for this purpose is, no reason exists for not employing them to the extent they are available, and summoning to our aid any resource that may be thought expedient. Among the difficulties of the task belonging to the Old Testament critic, the chief seem to lie in the application of critical conjecture. The higher and lower criticism must be combined; and it is a delicate question how far the former should modify and control the latter. All admit that the former must be employed much more than in the case of the New Testament, because necessity requires it. But in relation to the scope it should have, a problem of no small importance arises. Thus in the case of contradictions between one place of the Old Testament and another, or discrepancies between the New Testament quotations and their Hebrew originals, it is not easy to settle the method or principle of adjustment. It is well known that

with regard to a variety of discrepancies which appear irreconcileable, conjecture must be resorted to, in the absence of all various readings; or else such discrepancies must be left as original. Numerous particulars occur throughout the Old Testament books which clash more or less with one another—statements objectionable or positively wrong appear—and the question is, how they should be dealt with when there is no objective authority for altering or reconciling them. Should we proceed without hesitation to bring them into harmony by the aid of critical conjecture, believing them inconsistent with the true theory of inspiration; or should they be suffered to remain undisturbed, as not militating against a correct theory of the authority belonging to the Biblical books? We allude to this as one particular in the department of Old Testament criticism peculiarly perplexing, separating it from New Testament criticism where the same difficulty is hardly felt amid the abundance of existing materials. In the one, subjectivity comes into active play; in the other, it is properly kept in abeyance.

The importance and necessity of accomplishing for the Old Testament something like what Griesbach did for the New, have been often felt. We mention Griesbach rather than his distinguished successors in the same department, Lachmann and Tischendorf, because the first thorough attempt to revise the text must be more on a par with *his* labours than subsequent ones. The work cannot be done at once, or by one individual. All that can be reasonably expected of him who undertakes it is, that he should accomplish for the Old Testament as much proportionately, and in the same spirit, as Griesbach did for the New; leaving future scholars to follow up his work, or to do better, as Lachmann and Tischendorf have done after the critic of Jena. The editor of a Hebrew Bible on the same plan as Griesbach's New Testament, would possess advantages which *he* did not possess; and could avoid errors into which he fell.

The *textus receptus* of the Old Testament is that in Van Der Hooght's edition, published at Amsterdam in 1705, in two volumes, octavo. Apart from errors of the press which it contains, we do not regard this as the best text which has been published. That of J. H. Michaelis, in two volumes octavo and quarto, Halle, 1720, is superior in every respect, except legibility and beauty of type. The editor used for it five MSS. in the library at Erfurt, and nineteen printed editions. But as the text of Kennicott's edition was printed from that of Van Der Hooght, it was firmly established as *the received* one. Hence the same was reprinted at London, under the superintendence of D'Allemand; at Leipzig, under the supervision of Hahn, Rosenmüller, Landschreiber, and Theile, the last edition of Theile being the most accurate; and at New York, under the supervision of Isaac Leeser and Joseph Jaquett.

The edition of Jahn, which is a very valuable one, exhibits in like manner Van Der Hooght's text corrected in a few places. It appeared in four volumes, octavo, at Vienna, 1806.

In the year 1810, Boothroyd began to issue an edition of the Hebrew Bible in parts, which was completed in 1816. Here an attempt was made to turn the collations of Kennicott and De Rossi to account, by indicating in the notes a revised text, based upon authorities, as well as by occasional marks in the Hebrew text itself. Still the text itself is without points, after Kennicott's; and the editor's judgment cannot be commended. In 1821 appeared Hamilton's *Codex Criticus* of the Hebrew Bible, which is the first attempt, properly so called, to form a standard text of the Old Testament. The text of Van Der Hooght has been adopted as the basis. Every deviation from it, except the correction of typographical errors, is marked by hollow letters, and the word or words as they stand in Van Der Hooght, are exhibited in the outer margin; so that the entire of his text is printed. The inferior margin contains such various readings as were deemed

worthy of notice, though not entitled to a place in the text, being divided into *probably* true (†), and *possibly* true (‡). In the text, each variation is preceded by a numerical figure—1, 2, 3, etc., and followed by two inverted commas ("), to mark how far it extends. The plan is obviously in accordance with that of Griesbach's revision of the Greek text of the New Testament. The contribution towards a standard text furnished in this little work is creditable to the learning and industry of the author. Had he printed the entire Hebrew text, and retained the vowel points, it would have been more valuable.

In the following work, it will be seen that the author has not only gone beyond the plan of Hamilton, but has also departed from it very considerably. The whole of Hamilton's various readings, widely printed as they are, occupy no more than thirty-six pages octavo. It is also evident that he followed Kennicott and others too implicitly, in attaching greater weight to ancient versions for emending the Hebrew text than belongs to them, as well as in depreciating the Masorah. And it may be safely asserted, that all his emendations are unimportant, except in the readings noticed at length in his Appendix, where he is for the most part in error. It is obvious too, that he was neither aware of the extent to which discrepancies appear in the Old Testament text, nor disposed to apply a remedy to remove them, in the majority of cases. In some instances he has made an approach to the use of critical conjecture, by the application of what is termed *the exigence of the place* (exigentia loci), that is, what either the grammatical construction or the general meaning of the context requires. The work now before the reader may be regarded as a more ambitious attempt to exhibit a standard text agreeably to the best authorities, and to the most probable view entertained by the writer. It was his original intention to have the Hebrew text printed entire, with such emendations in it as seemed to him desirable, thus presenting a standard text throughout to the eye of

the reader, with the most important authorities below; but unforeseen obstacles occurred to thwart his design. When, therefore, it was determined to print the various readings alone, the author could only mark *in them* those which he judged the true ones.

The authorities used have been the following:—

Kennicott's Hebrew Bible, 2 volumes, folio, Oxford, vol. i., 1776; vol. ii., 1780, folio.

De Rossi's Variae Lectiones Veteris Testamenti, 4 volumes, quarto, Parma, 1784–1788. Supplementum ad varias Sacri Textus lectiones, Parma, 1798.

The London Polyglot, with that of Stier and Theile.

The Septuagint, as edited by Holmes and Parsons; with the modern editions of Tischendorf and Bagster.

The Vulgate in Sabatier's great work, entitled Bibliorum Sacrorum Latinae Versiones Antiquæ, Remis, 1743–1749, 3 vols. folio; and the editions in the Polyglots already specified, with an edition published at Lyons, octavo, 1835.

The old Latin, or *versio Vetus*, in Sabatier's volumes.

For the Samaritan Pentateuch he has used the London Polyglot, and Blayney's reprint in Hebrew characters, Oxford, 1790.

For Aquila, Symmachus, and Theodotion, have been employed Bahrdt's edition of the Hexapla of Origen, published at Leipzig and Lubeck, 1769, 1770, 2 volumes, octavo.

For the Syriac he has been indebted to the London Polyglot, and the edition prepared by Professor Lee, at the expense of the British and Foreign Bible Society, 1823, quarto, London.

References to the Arabic versions have been taken from the Polyglot.

The Targums, as printed in the London Polyglot, and Buxtorf's Rabbinical Bible, published at Basel, in four parts or volumes folio, now commonly bound in two, 1618, 1619, 1620.

In quoting the Venetian-Greek version of some books, which

has not been very often referred to, he has followed De Rossi and Jahn.

A few of the Christian fathers, especially Jerome, are occasionally cited, as in De Rossi.

In the quotations from the Talmud, from the Jewish Rabbins, grammarians, critics, and commentators, and from some Jewish books whose authors are unknown, he has followed De Rossi and Kennicott.

For Josephus, Havercamp's edition has been used.

Very seldom have ancient editions been given as authorities, as it was not thought worth while to cite them. Where they are quoted, he has followed De Rossi.

Though it did not come within his plan to quote the various readings of different editions, several editions were occasionally consulted, such as the large one of Buxtorf, the father, already mentioned; that of Jablonski, 1699, Berlin, octavo and quarto, which is very accurate and beautifully printed; that of Opitz, published at Kiel, 1709, quarto, over which the editor spent thirty years; that of Nissel, published at Leyden, 1662, the type of which is small and trying to the eyes; besides the more recent editions with various readings of Doederlein and Meisner, published at Leipzig, in two volumes, 1793; and of Jahn and Boothroyd, already mentioned. In addition to these works, the writer has often consulted the new English version of Geddes, accompanied with a selection of various readings and critical notes; the critical notes of Dimock on Genesis, Exodus, Isaiah, Jeremiah, Ezekiel, Daniel, and the Minor Prophets, published at Gloucester, in quarto, 1804; notes on the book of Psalms and Proverbs, by the same, published at Gloucester in 1791, quarto; Durell's Hebrew text of the parallel prophecies of Jacob and Moses relating to the twelve tribes, with a translation and notes, and the various lections of near forty MSS., etc., etc., Oxford, 1763, quarto; the old Psalter of Justiniani, Hebrew, Greek,

Arabic, and Chaldee, with three Latin versions and glosses, published at Genoa, folio, 1516; the Psalms in Hebrew, metrically arranged, etc., by Rev. J. Rogers, in two volumes, 12mo., published at Oxford, 1833, 1834, and not long ago reissued in one volume with a few additions. Great benefit has been derived from the careful examination throughout of the Exegetisches Handbuch zum alten Testament, as far as completed, by Hitzig, Knobel, Hirzel, Thenius, Bertheau, Olshausen. Thenius especially has paid much attention to the state of the text and various readings; though unduly depreciating the Masoretic recension, and exalting the authority of the LXX. In like manner the commentaries and works of Ewald have been consulted, the commentary of Gesenius on Isaiah, that of Tuch on Genesis, those of Stuart on Daniel, Proverbs, Ecclesiastes; Hupfeld's Quaestionum in Jobeidos locos vexatos Specimen, issued at Halle in 1853; and the notes of Dathe's Latin version. It is almost unnecessary to state that the two Dissertations of Kennicott on the state of the printed Hebrew text, and his Dissertatio Generalis reprinted and improved by Bruns, have not been neglected.

The author has employed throughout Van Der Hooght's own edition of 1705, and not any of the reprints, because they deviate in various particulars from the original edition. Taking it as *the standard*, all departures from the text as there exhibited come under the head of various readings. Degrees of probability have not been given, in the manner of Griesbach and Hamilton. But wherever a reading has been judged better than the received one, it is given *first*, with the authorities or authority in its favour; Van Der Hooght's being put after it with V. D. H. subjoined. In this way the writer has indicated the places where a change should be made in the common text, and stated the reading he recommends. In all cases where Van Der Hooght stands first with its authorities, he is to be regarded as abiding by it in preference to any other.

It is hoped that no various reading of any importance has been omitted. Out of the immense mass collected by Kennicott and De Rossi, it was the author's wish to give all to which any importance could possibly be attached. It is well known to scholars that a great proportion of them are unimportant, chiefly relating to the mode of spelling particular words, without making any alteration in their meaning; and many of these need not be attended to except where the grammatical construction requires it, or where an overwhelming proportion of authorities demands the change.

Although the writer has studied brevity and condensation as much as possible, it is hoped that every thing will be sufficiently intelligible, by the aid of the subjoined explanation of such abbreviations as have been adopted. Had space been at his disposal, he might have expatiated on some peculiar readings; but his plan precluded every thing except what was deemed important or desirable to be known by the student of the Old Testament.

It will be observed, that various readings which affect the vowel points alone, are not usually given, except in cases where the writer thought them deserving of mention from their nature, or the amount of authority in their favour.

The following abbreviations are employed:—

Cd. 1., a single Hebrew MS. Cdd. 2., 3., or 4., two, three, or four MSS.

Cdd., more MSS. than one. Where the number of MSS. is small, probably not exceeding six or seven, it is often specified as Cdd. 5., Cdd. 3., etc., but this is not always the case. Generally speaking, *Cdd.* is applied to any number of MSS. under 40. When the number amounts to 40, and does not exceed 80, *Cdd. mult.* is used, i.e. *Codices multi*, or many MSS. When it is 80 and under 120, *Cdd. plurim.* is employed, i.e. very many MSS. And when the number reaches 120 or upwards, *Cdd. quamplurim.* is the mark, i.e. an exceedingly great number of MSS.

'ק denotes קְרִי *read*, the usual Masoretic note.

Other Masoretic terms and phrases are used, such as *Piska*, *c'thib v'lo k'ri*, etc., etc., and various abbreviations connected with the accents. Between the reading first given, and the various one, a horizontal stroke is put, as —. Where dots occur between Hebrew words thus, כל ..... ואת כל they indicate that certain words are omitted for the sake of brevity, which words are implied in the note that immediately follows.

Sometimes where the reading of a MS. or of MSS. is uncertain (probably) or (perhaps) is appended. But it is not noted whether MSS. had such and such a reading *at first*, as distinguished from the reading they now have.

LXX. signifies the Septuagint version.

Syr. the Syriac translation.

Vg. the Vulgate or Latin version.

Tg. the Targum or Chaldee paraphrase. Where there are more than one on the same portion of Scripture, they are distinguished; for example, Tg. alone in the Pentateuch means the Tg. of Onkelos, Tg. Onk. being also used. Tg. Jon. is the Targum of Jonathan. Tg. Jer. or Jerus. is the Jerusalem Targum. Tal. Bab. means the Babylonian Talmud, as Tal. Jerus. means that of Jerusalem.

Ar. means the Arabic version in the London Polyglot. When two Arabic versions are quoted, *Ar. uterque* is used.

Aquil. or Aq. means the Greek version of Aquila.

Theod. or Theodot. signifies the Greek version of Theodotion.

Sym. or Symm. refers to the Greek version of Symmachus.

Other Greek versions, fragments of which are published by Montfaucon and Bahrdt, are alluded to for the most part according to their numbers in Origen's Hexapla, as v., vi., etc., or *fifth*, *sixth*. Occasionally a Greek version *anonymous* is referred to, sometimes one is quoted as ἄλλος or ἕτερος, i.e. *another*.

Sm. means the Samaritan Pentateuch.

Gr.-Venet. or Graeco-Venet. denotes the Greek version of various books printed from a MS. in the library belonging to St. Mark's at Venice. Where it happens that the MSS. or printed editions of a version or of the Samaritan Pentateuch differ, a parenthesis is employed, thus (LXX.), signifying that the reading of the Septuagint is not uniform in different copies. *LXX. Alex.* refers to the text in the Codex Alexandrinus; *LXX. Vat.* to that in the Codex Vaticanus. (Tg. 1), (Tg. 2), etc. etc., refer to two printed editions or MSS. of the Chaldee which exhibit the reading to which they are subjoined, while it is understood that the other copies do not. For an explanation of the Jewish writers and critics, whose names are given, as well as of Jewish books cited, we must refer to De Rossi's work, to the Bibliotheca Hebraea of Wolfius, Buxtorf's Bibliotheca Rabbinica, Fürst's Bibliotheca Judaica, Zunz's zur Geschichte und Literatur, and other sources of the same kind.

Vss. is an abbreviation for versions.

In a few cases where old editions are referred to, a description of them may be seen in De Rossi; and on some occasions the number of editions in which a reading occurs is given, ex. gr. edd. 36. Here the particular editions are enumerated by De Rossi.

It will be observed that the authorities uniformly *follow* the reading they support, except where the language employed shows at once the opposite. The figures (1) (2) subjoined to Hebrew words are intended to mark the first or second occurrence of them in the verse.

In conclusion, the author wishes it to be distinctly understood that he has only endeavoured to make a *contribution* towards the formation of a revised text of the Old Testament, accompanied with the necessary critical authorities. He does not claim the merit of doing for the Hebrew Bible what Griesbach did for the Greek Testament; he has merely tried to produce something better than Hamilton's work or any other with which he is ac-

quainted. He is thoroughly convinced of the necessity that exists for the procurement of a better text than that of Van Der Hooght or any of his corrected reprints; and would gladly see the task taken up in all its extent by a competent scholar. In the mean time, his own work may help to satisfy a pressing want. It is far from being perfect or complete. Such as it is, however, he is willing to send it forth into the world, knowing that persons aware of the difficulties inherent in the task, will feel grateful even for what he has done. The labour bestowed has been great; the time spent upon it not a little. The results of much research and toil are compressed into small compass. By the good hand of the Lord upon him, the writer has been strengthened and spared to finish another work, having for its object the purification of the text of Sacred books written for the instruction of mankind. It is meet, therefore, that he should close with an expression of devout thankfulness to the Giver and Preserver of life, who has sustained him till the present time, preserving his faculties unimpaired amid days and nights of wearisome study.

INDEPENDENT COLLEGE,

MANCHESTER, *August*, 1855.

SYNOPSIS.

GENESIS.

CHAPTER I.

6 The Septuagint adds at the end ויהי־כן,

7 The Sept. omits at the end ויהי־כן, και εγενετο
ς, having transferred the clause to the
6th verse.

8 After שמים, the Sept. inserts וירא אלהים
, και ειδεν ο θεος οτι κ

9 The Sept. adds at the end και συνηχθη το
το υποκατω του ουρανου εις τας συναγωγας
και ωφθη η ξηρα, i.e. המים מתחת
אל מקומותם ותראה

11 עץ—ועץ, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. (Tg.) Ar. uterque.

12 למינהו(2)—למינהו על הארץ, Cd. 1. LXX.
επι της γης.

14 ברקיע השמים—ברקיע השמים להאיר על הארץ, Cd. 1. Sm. LXX.

20 At the end of the verse ויהי־כן, και εγενετο
ς, LXX.

21 למינהם

26 כדמותנו—בדמותנו, Cdd. Tg. Jon.
Sm.

הארץ

29 After

και πασης της γης, LXX.,
Syr.

ואת כל ירק, Cdd. LXX. Ar. (Tg.).

CHAP. II.

2 השביעי(2)—הששי, Sm. LXX. Syr. Joseph.

12 טוב—טוב מאד, Cod. 1. Sm. Vg

18 אעשה—נעשה, LXX. Aq. Vg.

24 והיו—והיו שניהם, LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. Jerom. (Comm. ad Ephes.) Philo. Mat. xix. 5; Mark x. 8; 1 Cor. vi. 16; Ephes. v. 31. But all Jewish MSS. Onk. and both Ar. versions omit the word thus supplied.
והיה משניהם, Sm.

25 רנש אחר שורק.

CHAP. III.

2 Between עץ and פרי insert כל, Syr.

6 ויאכל—ויאכלו, Sm. LXX.

7 עלה—עלי, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Tal. Bab. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar. uterque.

10 ויאמר—ויאמר לו, Cd. 1. LXX.

12 הוא—היא, Sm.

15 הוא—היא, Cdd. 2. (Vg.). Some MSS. of

LXX. according to Montfaucon, but Holmes gives none.

16 ואל האשה—אל האשה, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. (Tg.). – עצבוניך—עצבונך, (Sm.) LXX. Vg. Syr. Targg. Onk. and Jon.

17 בעבוריך—בעבורך, Cd. 1. LXX. Symm.

19 לחמך—תאכל לחם, Cd. 1. LXX.

20 ארם—האדם, Cd. 1. Sm. היא—הוא, Sm.

24 וישכן מקדם לגן־עדן את הכרבים, και κατωκισεν αυτον απεναντι του παραδεισου της τρυφης και εταξε τα χερουβιμ, LXX.

CHAP. IV.

8 אל הבל אחיו נלכה השדה, Sm. LXX. Vg. Syr. Targg. Jon. and Jerus. אל הבל אחיו, V. D. H., פסקא, *piska*, Cdd. mult. בלא פסקא, Cdd. 2.

11 מידיך—מידך, Cdd. 2. Syr. Copt. Gr. Ven.

15 לכן, Sm. Aquil. Onk. Ar., לא כן, LXX. Syr. Vg. Sym. Theodot.

17 בשם—כשם, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).

22 היא—הוא, Sm.

25 את־חוה אשתו—את־אשתו, LXX. Syr. – Before ותלד insert συλλαβουσα, Cd. 1. LXX. Syr. – ויקרא—ותקרא, Cd. 1. Sm.

CHAP. V.

2 ויברך אתם אלהים—ויברך אתם, Cdd. 2. Syr.

3 כדמותו—בדמותו, Cdd. LXX. – כצלמו—בצלמו, Cdd. mult. (LXX.) Ar. (Tg.) Jewish writers. ובצלמו, Cdd. 2. LXX. Vg.

18 ומאת שנה, omitted in Cd. 1. Sm.

23 ויהיו—ויתי, Cdd. Sm. all versions.

26 ומאת שנה, omitted in Cdd. 3. Sm.

29 ממעשינו—ממעשנו, Cdd. mult. Sm. LXX. Vg. Ar. Pers. – הקורא יטעים הגרש קודם ומעצבון ידנו—ומעצבון ידינו - התלשא, Cdd. 3.

31 ויהיו—ויהי, Cdd. Sm. all versions.

32 נח (2) omitted in Cdd. 2. Sm. LXX. Vg. Ar. Ephrem. – ואת חם—את חם, Cdd. (Sm.) Syr. Targ. Jon. Ar. Pers.

CHAP. VI.

9 עשיתים—עשיתם, Cdd. mult. Sm.

11 ותמלא—ותמלא הארץ, Cdd. 2. Vg. Ar.

19 ומכל בשר—מכל בשר - ההא בקמץ, Cdd. Sm. LXX. (Tg. 1).

20 ומכל רמש—מכל רמש, Cdd. Sm. LXX. Tg. Vg. Syr. Pers. Ar. uterque.

CHAP. VII.

1 אלהים—יהוה, Cdd. 2. Sm. Syr. Ar. uterque, κυριος ο θεος, LXX.

9 יהוה—אלהים, Cd. 1. Sm. Vg. Tg.

19 כל omit—תחת כל השמים, Cdd. 2. LXX.

CHAP. VIII.

8 פני omit—מעל פני האדמה, Cdd. 2. LXX.

11 לי זית—עלה זית, Cd. 1. Sm.

15 יהוה—אלהים, Cd. 1. κυριος ο θεος, LXX.

16 ובניך ואשתך—ואשתך ובניך, Cdd. 2. Syr. Copt.

17 ק׳ היצא—הוצא.

19 וכל החיה—כל החיה, Cdd. 2. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. – וכל הרמש—כל הרמש, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. – כל רומש—וכל רומש, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg.).

CHAP. IX.

2 ובכל—בכל אשר תרמש, Cdd. 2. (Sm.) LXX. Syr. Ar.

5 ואחיו—אחיו, Cdd. Sm. Vg. Syr.

8 ושרצו—שרצו, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. (Tg.).

10 ובבהמה—בבהמה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. Tg. Jon. (Onk.).

29 ויהיו—ויהי, Cdd. plur. Sm., all versions, 49 editt.

CHAP. X.

1 וחם—חם, Cdd. Syr. Ar. (Tg.).

3 ודיפת—וריפת, Cdd. 2., 1 Ch. i. 6.

4 ורדנים—ודדנים, Cdd. Sm. LXX. 1 Ch. i. 7.

8 הוליד—ילד, Sm.

12 היא—הוא, Sm.

17 החא בפתח.

19 אדמה—ואדמה, Cdd. LXX. (Tg.). – ק׳ וצבוים—וצבים.

20 לגויהם—בגויהם, Cdd. 2. Sm. Ar., verse 31.

CHAP. XI.

3 קמץ בז״ק.

10 ואלה—אלה, Cdd. 2. LXX. (Sm. 1.) (Tg.).

11 קמץ בז״ק.

31 ויוצא אתם—ויצאו אתם, Sm. LXX. Vg. – ויצא אתם, Syr.

32 חמש וארבעים ומאת . . . ומאתים, Sm., Acts vii. 4. There is no good reason for supposing that the Hebrew is wrong here. It must be adhered to as correct. The Sm. is an erroneous correction.

CHAP. XII.

3 מברכך—מברכיך, Cdd. (Sm. 1). – ומקללך—ומקלליך, Cd. 1. Sm. LXX. Vg. Syr. – Add וזרעך Syr. after בך.

7 Add לו after ויאמר, Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

13 נא omitted in Cd. 1. LXX. Syr.

14 היא—הוא, Sm.

16 After ובקר insert מקנה כבד מאד. Sm.

18 Same as 14.

20 At the end add ולוט עמו, Sm.

CHAP. XIII.

5 At the end add, *in great abundance*, Syr.

18 After ממרא add, *an Amorite*, Syr. – אשר בחברון, perhaps inserted later by way of explanation. Comp. 1 Ch. ii. 42, 43.

CHAP. XIV.

1 ואריוך—אריוך. Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar.

2 צביים—צבוים ק׳, V. D. H.

5 בחם—בהם, Sm. Cdd. 7. Hieron.

8 צביים—צבוים ק׳, V. D. H.

10 After סדם insert ומלך, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Ar.

12 After לוט insert ואת כל רכושו, Sm.

20 בידיך—בידך. Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

CHAP. XV.

1 ארבה—הרבה, Sm.

21 After הגרגשי insert ואת החוי, Sm. LXX.

CHAP. XVI.

5 נקור על י׳ בחרא.

6 After שרי insert אשתו. Cod. 1. Syr. – בידך—בידיך. Cd. 1. (Sm.) LXX. Syr.

11 אלהים—יהוה. Cd. 1. Ar. uterque.

15 ילד לו—ילדה, Cdd. 2. LXX. Syr.

CHAP. XVII.

5 את before שמך omitted, Cdd. Sm. Tal. Bab.

11 והיתה—והיה, Cdd. 2. Sm. Targ. Comp. verse 13 and Gen. ix. 13.

14 Insert after ערלתו, ביום השמיני. Sm., LXX. τῃ ἡμερα τῃ ογδοῃ.

16 ומלכי—מלכי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg.

19 After אלהים insert אל אברהם, Cdd. LXX. Syr. Vg. – ולזרעו—לזרעו, Cdd. mult. Sm. LXX. Vg. Ar. uterque, Pers. (Tg.)

24 שנים—שנה, Cd. 1. Sm.

CHAP. XVIII.

3 אדני—nota marg. קדש, i.e. the name of the Deity.

5 ואחר—אחר. Cdd. LXX. Syr. Targ. Jon. (Onk.).

9 נקוד על איו.

17 After מאברהם add του παιδος μου, LXX. מן עבדי. Syr.

19 After יצוה insert אברהם. Sm.

27 יהוה—אדני, Cdd.Both, Cdd. 3.

29 ויאמר לו—ויאמר. Cd. 1. Sm.

29 and 30 אשחית—אעשה. Sm. LXX. Syr. Vg. (in 29 but not 30).

31 יהוה—אדני, Cdd.Both, Tg. Cd. 1.

CHAP. XIX.

2 ל׳ דנושה. Ibid. חול.—

4 וכל העם—כל העם, Cdd. Syr. Tg. in one MS.

12 בניך—ובניך. Cdd. Sm. Tg. Jon. Tg. Onk. in one MS.

14 צ׳ דנושה.

18 אדני. nota marg. קדיש.

28 ועל פני כל ארץ—ועל כל פני ארץ, Cdd. Sm. Syr.

33 נקוד על ו.

34 את אבינו—את אבי. Cd. 1. LXX.

35 את אביה—עמו. Cdd. 3. LXX.

38 גם היא—גם הוא, Sm.

CHAP. XX.

2 Insert after היא, εφοβηθη γαρ ειπειν οτι γυνη μου εστι μη ποτε αποκτεινωσιν αυτον οι ανδρες της πολεως δι᾽ αυτην, LXX. – היא—הוא, Sm.

3 והיא—והוא. Sm.

4 יהוה—אדני, Cdd. Tg.

5 The second היא is omitted in Cdd. 2. Sm.

6 בחלם omitted in Cd. 1. Vg. – חסר א׳.

11 After אברהם insert כי יראתי. Sm.

12 היא—הוא. Sm.

13 אלהים. not. marg. קדש.

14 After אבימלך insert אלף כסף. Sm. LXX.

16 לך omitted in Cdd. 4. – ולכל—לכל. Sm. LXX. – נכחת—ונכחת, LXX. Syr. Vg. נוכחת. Sm. Cdd. 2.

18 אלהים—יהוה. Sm.

CHAP. XXI.

2 כאשר דבר—אשר דבר. Cdd. 2. LXX.

8 Add at the end בנו LXX.

9 Add at the end את יצחק בנו. LXX. Vg., badly translated *cum Isaac filio suo.*

10 The second עם omitted, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar.

13 האמה הזאת—האמה. Cd. 1. Sm. LXX.

16 Insert before ותשא, which would then require to be וישא. ילד. LXX.

17 את־קול—אל־קול. Cdd. Sm.

18 ידיך—ידך. Cd. 1. Sm. Syr.

22 Before ופיכל insert και Οχοζαθ ο νυμφαγωγος αυτου. LXX.

30 After ויאמר insert אברהם. Sm. LXX.

32 Before ופיכל insert as in verse 22, LXX.

33 ויטע אברהם—ויטע. Sm. LXX. Vg.

CHAP. XXII.

1 אברהם אברהם—אברהם. Cdd. 2. LXX. Vg. (Tg. 1.), verse 11.

13 אחד. Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg. Onk.), אחר. V.D.H. – Before בנו insert יצחק, Cd. 1. LXX.

16 At the end add ממני. Sm. LXX. Syr. Vg.

20 היא—הוא. Sm.

24 Id.

CHAP. XXIII.

1 Omit at end שני חיי שרה. LXX. Vg.

2 After ארבע insert אל עמק. Sm. LXX.

5 לא—לו. Sm. LXX.

6 קברנו—קברינו. Cdd.

14 Id.

17 על פני ממרא—לפני ממרא. Cdd. Sm.,

verse 19; xxv. 9. – אשר בשדה omitted, Cdd. Vg. (Tg.)

18 לכל—בכל, Cdd. (Sm. 3. Cdd.),(Tg. 4.)ver.10.

Chap. XXIV.

3 After לבני insert יצחק, LXX.

4 כי אם—כי, Cdd. Sm. The Masoretes reckon אם among the סבירין or conjectures, and note four other places in which it appears to be wanting.

7 After השמים insert ואלהי הארץ, LXX.

8 After אחריך insert εις την γην ταυτην, LXX.

14 At the end add אברהם, Sm. LXX. – הנערה—הנער ק׳, Sm. So too is ה added at the end in ק׳, verses 16, 28, 55, 57.

15 After לדבר insert אל לבו, Sm. LXX.

19 קמץ בז״ק.

20 השקות—השקת, Sm. Vg.

22 After משקלן insert וישם על אפה, Sm.

25 ונם—נם, Cdd. Sm. Syr.

33 ק׳ ויושם—ויישם.

40 הוא ישלח—ישלח, Cdd. 2. LXX. Syr.

43 After המים insert και αι θυγατερες των ανθρωπων της πολεως εκπορευονται αντλησαι υδωρ, LXX.

44 היא—הוא, Sm.

45 At the end add מעט מים מכדך, Sm. Syr. *paululum*. Vg.

46 After מעליה insert επι τον βραχιονα αυτης, LXX.

50 הדבר הזה—הדבר, Cdd. 3. LXX. Ar.

55 ואחר—אחר, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. Tg. Jon., (Tg. Onk.) – אחיה. Plural in LXX. Syr. Vg.

60 After רבקה insert אחתם, Cd. 1. (LXX. Alex.) Syr. Vg.

Chap. XXV.

4 ואפר—ועפר, Cdd. 2. Sm. LXX.

5 Add בנו after ליצחק, LXX. Syr.

8 ושבע ימים—ושבע, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. (Tg. Onk.) Pers. But comp. Gen. xxxv. 29; Job xlii. 17; 1 Ch. xxiii. 1; xxix. 28. – עמו—עמיו, Sm. LXX. But comp. Num. xxvii. 13; xxxii. 2; Deut. xxxii. 50.

12 ילדה לו—ילדה, Cd. 1. Vg.

15 חדד, Cdd. quamplurimi. Ar. (LXX.) (Tg.) (Vg.). חדד, Cdd. V. D. H. הדד, Cdd. 4. Sm. (Tg.) Ar. Erp. Comp. 1 Ch. i. 30.

21 היא—הוא, Sm.

23 גיים—ק׳ גוים, Cdd. V. D. H. – קמץ בז״ק. הצעיר—צעיר, Cd. 1. Sm.

26 ויקראו—ויקרא, Cd. 1. Sm.

33 כיום omitted in Cdd. 4. Vg. Ar.

Chap. XXVI.

3 האלה—האל, Cd. 1. Sm.

5 After אברהם insert אביך, Sm. LXX.

7 היא—הוא, Sm.

9 Id. twice.

11 עמו—העם, Sm. LXX.

12 שערים—שערים, Cdd. LXX. Syr. Sym. Theod. (Tg.)

16 עבדי—בימי, Sm. LXX. Vg. *Both* Syr. Comp. v. 15.

22 ויחפרו—ויחפר, Cd. 1. Sm. Syr. Ar.

24 בעבור אברהם אביך—בעבור אברהם, Cd. 1. LXX. עבדי omitted by LXX. Ar.

25 נ״א וַיִּט.

33 שבע—באר שבע, Cdd. 2. Syr. Aq. Vg.

Chap. XXVII.

2 נא omitted in Cd. 1. LXX. Vg. Syr. – פתח באתנח – ולא ידעתי—לא ידעתי, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar.

3 ח׳ יתירה—צידה, Masor. not. sig. ה redundat.

6 After בנה insert הקטן, LXX.

9 Insert before טבים, απαλους και, LXX.

27 השדה מלא—שדה, Sm. LXX. Vg. and Syr. on testimony of Diodorus.

28 and 39 וּמִשְּׁמַנֵּי—וּמִשְׁמַנֵּי, Cd. 1. LXX. Tg. Syr. Vg.

29 וישתחוו—ק׳ וישתחו, V. D. H. – ארריך—ארוריך, Cdd. – ומברכיך—ומברכך, Cdd.

34 Insert after דברי, יצחק. Cd. 1. LXX. – לאביו omitted in Cd. 1. LXX. Vg.

36 קמץ בז״ק.

38 הוא—היא, Sm. – After אבי insert κατανυχθεντος δε Ισαακ, LXX.

Chap. XXVIII.

4 אברהם אביך—אברהם. Cd. 1. Sm., του πατρος μου, LXX. (Cdd. Complut. and Ald. Cod. Vat.) Chrysos. Ambr., του πατρος σου, LXX. (Cod. Alex.) Cyril. Theodoret.

10 וילך—ללכת, Sm. Syr. Ar.

14 ופרצת—και πλατυνθησεται, LXX.

20 אלהים—κυριος ο θεος, LXX.

Chap. XXIX.

1 At the end add προς Λαβαν τον υιον Βαθουηλ του Συρου, αδελφον δε Ρεβεκκας, μητρος Ιακωβ και Ησαυ, LXX.

3 העדרים—הרעים, Sm.

7 After ויאמר insert להם, Cd. 1. Sm. Syr. Ar.

8 העדרים—הרעים, Sm. LXX.

9 After ורחל insert η θυγατηρ Λαβαν, LXX. – הוא—היא, Sm.

23 אליו—אל יעקב, Cd. 1. LXX.

24 לה omitted in Cdd. 2. Sm. Syr. – שפחה—לשפחה, Cdd. Sm., verse 19.

25 הוא—היא, Sm. – ולמה—למה, Cd. 1. Vg Syr.

26 במקמנו—במקומינו, Cdd. (Sm.)

27 ונתנה—ואתן, Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

28 The second לו omitted in Cdd. Syr. Ar.

32 After ותלד insert τῷ Ἰακωβ.

Chap. XXX.

8 גם—וגם, Cdd. Sm.

9 Add at the end of verse, και εισηλθε προς αυτην, LXX.

11 בגד—ק׳ בא גד, V.D.H.

12 Prefix at beginning, και συνελαβεν, LXX.

15 For לכן, ουχ ουτως, LXX. Syr.

16 After תבוא insert σημερον, LXX.

34 כדברך—כדבריך, Cdd. Sm.

35 כל אשר—ואת כל אשר, Cdd. Syr. LXX.

36 After this verse insert xxxi. 10–13, Sm. – בינו, ανα μεσον αυτων, LXX. Ar.

42 והיה—והיו, Cdd. 2. Sm., all versions.

43 After רבות insert και βοες, LXX.

Chap. XXXI.

9 אביכם—אביכן, Cdd. mult. Sm.

13 נדרת—ואשר נדרת—אשר, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Tg. Ar.

15 נכריות—כנכריות, Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

17 את בניו ואת נשיו—את נשיו ואת בניו, Cdd 2. Sm. LXX.

18 מקנה קנינו אשר רכש - קמץ בז״ק omitted in Cdd. 4. Syr. Ar.

27 בתף—ובתף, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

28 עתה—ועתה, Cdd. LXX. Vg.

29 אביכם—אביך, Cd. 1. Sm. LXX.

31 At the end of the verse, add και παντα τα εμα, LXX.

32 At the commencement put και ειπεν Ιακωβ, LXX. – After רחל add η γυνη αυτου, LXX.

33 After לבן add ויחפש, Sm. LXX.

35 After ותאמר insert רחל, Cd. 1. Syr.

36 מה־חטאתי—ומה־חטאתי. Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg.) Pers.

46 שם omitted in Cdd. 2. Vg. Ar.

53 אלהי אביהם omitted in Cdd. 2. LXX. (except Cdd. 5. of Holmes) Armen. אלהי אברהם, Cdd. 3. Sm. (Tg.), אביכם, Cdd.,

ואלהי, Cdd. (Tg.) - אלהי (2) nota marg. חול.

CHAP. XXXII.

1 After לדרכו, και αναβλεψας ειδε παρεμβολην θεου παρεμβεβληκυιαν, LXX.

6 וצאן—צאן. Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

20 וגם, וגם—גם, גם. Cd. 1. Sm.

21 Between אחרינו and יעקב insert בא. LXX. Vg. Tg. - לפני (קמץ בז"ק)—לפניו, Cdd. LXX. (except Complut. and Ald.).

24 את כל אשר לו—את אשר לו. Cd. 1. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. (Tg. 1).

31 פנואל—פניאל. Cdd. Sm. Symm. Syr. Vg. (Tg.) verse 33.

32 At the end of the verse the Syr. of Poly. adds, *for the thigh of Jacob had been strained,* but not Lee's edition.

CHAP. XXXIII.

1 עשו אחיו—עשו. Cd. 1. LXX.

4 נקוד על וישקהו - ק׳ צואריו—צוארו.

8 למצא—ινα ευρη ο παις σου, LXX.

13 ודפקתים—ודפקום. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg.

19 בני omitted in LXX.

CHAP. XXXIV.

3 and 12 ק׳ הנערה—הנער. Sm.

11 אתן—δωσομεν, LXX. - ואשר תאמרו—וכל אשר תאמרו. Cd. 1. LXX. Vg. Syr.

14 Insert after אליהם, Συμεων και Λευι οι αδελφοι Δειναs, LXX.

23 מקניהם—מקנהם. Cdd. mult. Masor. Sm. LXX. Vg. Syr. Tg. Ar. Pers.

24 At the end of verse, כל־יצאי שער עירו, omitted in LXX. Ar.

26 After דינה insert אחתם. Cd. 1. Syr.

27 After אחותם insert דינה. Cd. 1. LXX. Syr.

28 ואת צאנם—את צאנם. Cdd. (Sm.) LXX. Syr. Ar. Pers. - Insert כל after ואת each time, Cd. 1. LXX. Vg., the first כל only Cdd. 2.

29 ואת טפם—ואת כל טפם. Cdd. (Sm.) Vg. Ar. - ואת כל אשר—את כל אשר בבית בבית. Cdd. 2. Sm. LXX. Syr.

CHAP. XXXV.

3 After עמדי insert και διεσωσε με, LXX.

4 Add at the end και απωλεσεν αυτα, εως της σημερον ημερας, LXX.

5 ויסעו—και εξηρεν Ισραηλ εκ Σικιμων, LXX.

7 בית אל—אל בית אל. Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. Erp. - האלהים—nota marg. קדש - מפני עשו אחיו—מפני אחיו. Cdd. LXX. Syr. Tg. Jon.

9 After עוד insert εν Λουζα, LXX.

16 The LXX. transpose verse 21, and place it at the beginning of this verse, taking also ויסעו, in verse 16, in the singular, as if it were ויסע, like verse 21. The verb is also singular in Syr. Vg. and one MS.

19 אפרת—אפרתה. Cdd. Syr. Tg. Ar.

22 Before ויהיו *a piska*. - Add at the end, και πονηρον εφανη εναντιον αυτου, LXX.

23 שמעון—ושמעון. Cdd. LXX.

24 ובני רחל—בני רחל. Cd. 1. Sam. LXX. Syr. Ar.

26 ילדו—ילד. Cdd. Sm., all versions.

27 After הוא חברון insert ἐν γῇ Χανααν.

29 Add at the end, *in the sepulchre which Abraham his father had bought.* Syr.

CHAP. XXXVI.

2 בן צבעון—בת צבעון. Sm. LXX. Syr. (Vg.)

3 מחלת—בשמת. Sm., xxviii. 9.

5 and 14 ק׳ יעוש—יעיש.

6 After וילך insert מארץ כנען. Sm. LXX. After ארץ insert שעיר. Syr.

10 ואלה—אלה, Cdd. 2. Sm. LXX. Vg. Syr. – As in verse 3, see above, except Syr.
14 As in verse 2, except Syr. – יעיש, ק׳ יעוש. V. D. H.
15 תומן—ק׳ תימן, V. D. H.
17 ואלה—אלה, Cdd. 2. Sm. Pers. – Same as verse 3 above.
19 Before הוא insert עשו, Sm. Syr.
21 ורישן—ודישן, LXX.
23 שפי—שפו, Cdd. with ק׳ שפו, 1 Ch. 1. 40.
24 איה—ואיה, Cdd. 4. Sm. LXX. Syr. Vg., 1 Ch. 1. 40.
28 וארם—וארן, Cdd. (LXX.) Vg. Tg. Jon. (Tg. Onk.)
30 אדום—שעיר, Cdd. 3. LXX.
31 לבני ישראל—בישראל, Cdd. 2. LXX. From 31–43 was thought by Kennicott to be an interpolation. Others conjectured that from 31–39 was added by Ezra. Both are highly improbable.
32 בלע—Βαλακ, LXX.
35 בדד—Βαραδ, LXX.
39 בן עכבור omitted in Cdd. 2. Syr. Vg. – הדד—הדר, Cdd. Sm. Syr. (Tg. Onk.), 1 Ch. 1. 50.

CHAP. XXXVII.

4 בניו—אחיו, Cdd. 4. Sm. LXX. Vg.
6 ואם—אם, Cdd., all versions except Tg. which has או.
9 After אתו insert τῳ πατρι αυτου και, LXX.
12 נקוד על את.
14 וראה—ראה, Cdd. 2. Sm. Vg. Ar. uterque, Pers.
23 ואת כתנת הפסים—את כתנת הפסים, Cdd. Vg. (Tg.).
28 ויביאו אתו—ויביאו את יוסף, Cd. 1. Vg. Syr. Ar.
35 על—אל, Sm.

CHAP. XXXVIII.

3 ותקרא—ויקרא, Cdd. Sm. Tg. Jon. (Onk.) Ar. Masor.
4 ויקרא—ותקרא, Cd. 1. Syr. (Tg. 2.)
13 After לתמר insert כלתו, Sm. LXX.
15 Add at the end, και ουκ εγνω αυτην, LXX.
17 תתן לי—תתן, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar.
29 ותקרא—ויקרא, Cdd. Sm. Syr. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

CHAP. XXXIX.

4 After וכל insert אשר, Cdd. 3. Sm., all versions.
11 Insert after ויבא, יוסף, Sm. LXX. Syr. Vg. After מלאכתו insert בבית, Sm.
12 ויצא omitted in Cdd. Tg. Jon. (Targ. 1) Ar. Saad.
13 After וינס insert ויצא, Cdd. Sm. LXX.
15 ויצא omitted in Cdd. 3. Vg. Tg. Jon.
18 After וינס insert ויצא, Cdd. 2. LXX. Syr.
20 ק׳ אסירי—אסורי.
22 ק׳ האסירים—האסורים.
23 וכל אשר הוא—ואשר הוא, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Vg.

CHAP. XL.

15 מלרע.
17 and 19 After העוף insert השמים, του ουρανου, LXX.

CHAP. XLI.

3 ורקות—ודקות, Cdd. 3. Sm.
4 Same, Cdd. 5. Sm.
8 חלמיו—חלמו, Sm. Syr. Ar.
14 ויגלח—εξυρησαν, LXX. Vg.
16 Insert after אלהים, לא, Sm. LXX. Syr.
19 ודקות—ורקות, Cdd.
20 והבריאת—הבריאת, Cdd. Sm. Tg. Jon. (Tg. Onk.).

21 ומראהן—ומראיהן, Cdd. Sm. Syr. Tg. Ar.

23 ושרפות—שדפות, Cdd. Sm. – אחריהם—אחריהן, Cdd. Sm.

25 אגיד—הגיד, Sm.

26 After the second שנים, add *ubertatis*, Vg. Ar.

27 ושדפות—שרפות, Cdd. 3. Sm. LXX. Vg.

28 Before second אשר insert את, Cdd. Sm.

34 וחמשן—וחמש, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

38 Insert כל before עבדיו, Cdd. Syr.

43 ויקרא—ויקראו, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. – ונתן—ונתון, Sm. LXX. Tg. Onk. Tg. Jon. Tg. Jerus. Ar. uterque.

45 בכל ארץ—על ארץ, Cdd. 4. LXX. Syr. Ar. (Tg.) – Add at the end, ויצא יוסף על ארץ מצרים, Sm. Syr. Vg. Tg. Ar.

50 למר קמוצה.

51 עמלי—כל עמלי, Cdd. 4. Sm.

53 היו—היה, Cdd. Sm., all versions, verse 48.

55 ואשר—אשר, Cdd. 5. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. – עשו—תעשו, Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

56 על פני כל ארץ—על כל פני הארץ, Cdd. Sm. LXX. Syr. omit כל Cdd. 2. Ar.

57 Add at the end, מצרים, Cd. 1. Syr.

CHAP. XLII.

3 במצרים—ממצרים, Cdd. mult. Vg.

5 חזק—היה, Cdd. 4. Syr.

6 והוא המשביר—הוא המשביר, Cdd. 3. Sm. Vg. Syr. Ar. Tg. Jon. (Tg. Onk. 1.) – Insert בר after המשביר, Cd. 1. Tg. Vg.

10 אליו omitted in Cdd. 3. LXX. Vg. Syr.

16 Add at the end of verse, ויאמרו לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את אביו ומת, Sm.

21 בצרת—צרת, Cd. 1. Sm.

25 ויעשו—ויעש, Cd. 1. Vg. Syr.

32 והאחר—האחד, Cdd. 2. Sm. Syr. – אבינו—*uno patre*, Vg.

33 Insert after קחו, τον αγορασμον, LXX.

34 ואת אחיכם—את אחיכם, Cdd. 4. LXX. Vg. Syr. Ar.

CHAP. XLIII.

3 After האיש insert ο κυριος της γης, LXX.

8 טפנו—טפינו, Cdd. mult. LXX. Tg. Syr., about 100 editions.

13 ושובו—שובו, Cdd. Sm. Vg. Syr. Ar. (Tg.).

15 מצרימה—מצרים, Cdd. Sm.

16 After בנימין insert τον αδελφον αυτου τον ομομητριον, LXX.

21 בידינו—בידנו, Cdd. LXX.

22 Id. Ar. Erp.

23 אבתיכם—אביכם, Cdd. 2. Sm. LXX.

26 א׳ דגושה – After second לו insert אפים, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

28 After חי insert ויאמר ברוך האיש ההוא לאלהים, Sm. LXX. – ק׳ וישתחוו—וישתחו, V. D. H.

CHAP. XLIV.

4 ולא—לא, Cdd. 2. Vg. Syr. (Ar.).

5 Prefix to the beginning of the verse, ινα εκλεψατε μου το κονδυ το αργυρουν; LXX. Syr. (not interrog.).

10 קמץ בז״ק.

16 ומה נדבר—מה נדבר, Cdd. 3. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar.

17 קמץ בז״ק.

24 אבינו—אבי, Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Onk. 1).

30 אתי—אתנו, Cd. 1. Sm. Copt.

34 אתנו—אתי, Cdd. 2. LXX.

CHAP. XLV.

16 Insert כל before עבדיו, Cdd. 2. Vg. Ar.

18 Insert כל before טוב, Cd. 1. LXX. Vg.

20 Insert ארץ before מצרים, Sm. Syr.

25 ארצה—ארץ, Cdd. Sm.

28 ויאמר ישראל, omit ישראל. Cd. 1. Vg. Syr. Ar.

CHAP. XLVI.

6 ואת כל רכושם—ואת רכושם, Cdd. LXX. Vg. (Tg.)

9 חצרן—וחצרן. Cdd. mult. Sm. LXX. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar. Constant., Exo. vi. 14.

11 וקהת—קהת, Cdd. mult. Syr. Vg. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg. Onk.) Pers.

13 וישוב—ויוב, Sm. LXX.

16 ושוני—שוני. Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. Pers.

20 Add at the end, *εγενοντο δε υιοι Μανασση, ους ετεκεν αυτω η παλλακη η Συρα, τον Μαχιρ· Μαχιρ δε εγεννησε τον Γαλααδ· υιοι δε Εφραιμ αδελφου Μανασση, Σουταλααμ, και Τααμ· υιοι δε Σουταλααμ, Εδωμ*, LXX.

22 ילדה—ילד, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. (Tg.) - ארבעה עשר—*δεκαοκτω*, LXX.

27 ילדו—ילד, Cdd. Sm. - שנים—*εννεα*, LXX. - שבעים—*εβδομηκονταπεντε*, LXX., Acts vii. 14. The LXX. reckoned from 1 Ch. vii. 14, etc. Machir, son of Manasseh, and Gilead his grandson; Shuthelah and Tahath sons of Ephraim, and Edom his grandson.

28 להראות—להורת, Sm., לקראת or לקרות. LXX. - ויבא—ויבאו, Sm. Syr. Vg.

34 כל רעי—כל רעה - הע׳ בצרי, Cdd. Sm. Syr. Vg. Tg. Onk. Tg. Jon.

CHAP. XLVII.

2 After לקח insert עמו, Sm.

3 אחיו—אחי יוסף. Sm. LXX. Syr. Ar. - רעה—רעי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar. (Maimon.).

9 שני (3) omitted in Cd. 1. Sm. Vg.

14 את כל הכסף—את הכסף. LXX.

16 After לכם insert לחם. Sm. LXX. Vg.

17 בכל מקניהם—בכל מקנהם. Cdd. mult. Sm. LXX. Vg. Tg.

21 ועד—עד, Cdd. Sm. LXX. Vg. Ar. (Tg. 1) - העביר לעבדים—העביר לערים, Sm. LXX. Vg.

28 ויהיו ימי—ויהי ימי, Cdd. Sm., all versions. - אין כאן פיסקא כלל כי אם ריוח אות אחת.

30 כדבריך—כדברך, Cdd. Sm

CHAP. XLVIII.

1 At the end add, *ηλθε προς Ιακωβ*, LXX.

4 After הזאת insert *σοι και*, LXX. Vg.

10 ולא יוכל—לא יוכל. Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

12 וישתחוו—וישתחו, Cd. 1. Sm. LXX. Syr.

13 את שניהם omitted in Cd. 1. Vg. Ar.

15 את יוסף—*αυτους*, LXX. Vg.

16 המלך—המלאך. Sm.

20 מלא ו׳.

22 After ואני insert הנה. Cdd. 4. Syr. (Tg. 1).

CHAP. XLIX.

2 Insert שמעו before אביכם. LXX.

4 פחזת—פחז. Sm. LXX. Syr. Vg. Jerom. Tg. Aq. - יצועו—יצועי, Vg. Jerom. - עלה—עלית, LXX. Syr. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar. Saad.

5 כלו—כלי. Sm. LXX. Tg., *Both* Tg. Jerus.

6 בקהלם—ובקהלם. Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Tg. Jon. Tg. Jerus. - שׁוֹר, Cdd. fere omnes, LXX. Tg. Jerus. שׁוּר, Cdd. 3. Aq. Symm. Syr. Tg. Onk. Tg. Jon. Vg. Jerom. Ar. uterque, Pers.

8 בראש עמוד סימן בי״ה שמ״י.

10 דגליו—רגליו, Cdd. 2. Sm. - שִׁלֹה, Sm. (text and vers.) LXX., *τα αποκειμενα αυτω* or *ω αποκειται*. Aq. *ω αποκειται* or *εως ἐλθῃ*. Theod. *τα αποκειμενα αυτω*. Symm. *ω αποκειται*. Justin Martyr *ω αποκειται* and *τα*

αποκειμενα αυτω. Epiphan. and Herodiani ap. Epiphan. *τα αποκειμενα αυτω.* Syr. מן דדילה. Ephrem. הו דדילה. Onk. דדילה היא. Tg. Jerus. דדילה היא. Talm. Bab. שֶׁלֹּה. Ar. Saad. الّذي هو له (cujus ipse est). Vg. and Jerom. *qui mittendus est.* Cdd. 40. i.e. 5 of the 12th century, 22 of the 13th, 9 of the 14th, 4 of the 15th. In two of the 13th, is a marginal note, ק׳ שלו. In one of the 14th, the text has שלו. In three of the 13th, שלה, has been altered, *a secunda manu,* into שילה, while in one שילה has been altered into שלה. In three of the 13th, one of the 14th, and one of the 15th, שלה has been changed into שילה. One old edition has שלה. Rabbi Nathan in his Concordance, and R. David in *Zemach David,* adduce שלה. Jarchi adduces it, and explains מי שמלוכה שלו. It is interpreted by the same words in B'reschith Rabba, Tanchuma and the author of a MS. Lex. belonging to De Rossi. The Midrash Echa Rabbadi (Venet. 1545) has שלה for the *c'thib,* and שילה for the *k'ri.* Mattanoth Cheuna has the textual reading שלה, and the marginal שִׁלּוֹ, as Norzi testifies. — שִׁילֹה, Cdd. plerique, Ar. Erp. Græco-Venet. *Σιλων,* Tg. Jon. doubtful, V. D. H. See Geddes and Jahn. ק׳ עירו]

11 כסותו—ק׳ סותו—סותה. Sm. — עִירֹה—

13 עד—על, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vr. Ar. (Tg.) Tg. Jon. Some MSS. remark in the margin that עד is the reading preferred by the Masoretes.

14 נרים—נרם, Sm.

21 אמירי—אמרי (perhaps) LXX., *εν τω γενηματι.*

22 בני צעירי—בנות צערה, Sm., *υιος μου νεωτατος,* LXX. — אלי שוב—עלי שור, *προς με αναστρεψον,* LXX.

23 ויריבהו—ורבו, Sm. *jurgati sunt.* Vg. Jerom. *ελοιδορουν,* LXX.

24 ותשבר—ותשב, LXX. — ויפוצו—ויפזו or וירפו, LXX. Vg.

25 ואל שדי—ואת־שדי, Cdd. Sm. Syr. Vg. Ar. — קמץ בז״ק.

26 אביך add ואמך, Sm. LXX. — הרי—הורי, Cdd. Sm. LXX. Vg. comp. Hab. iii. 5.

27 קמץ בז״ק.

28 יעקב—ישראל, Cdd. 3. LXX. — אשר omitted in Cdd. Sm., all versions. (Tg.).

31 ושמה—שמה, Cdd. Sm. Syr. Ar. Pers. (Tg.)

32 omitted in Vg.

CHAP. L.

5 To את אבי, add כאשר השבעני, Sm. — To השביעני, add לפני מותו, Sm.

7 וזקני—זקני, Cdd. LXX. Syr. Ar. (Tg.), וכל זקני, Cd. 1. Vg.

8 ואחיו—אחיו, Cdd. Sm. — וכל בית—ובית, Cd. 1. LXX.

12 ויעשו לו בניו—ויעשו בניו לו, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Ar.

25 והעליתם—והעלתם, Cdd. Sm. — To מזה, add אתכם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. I), Exod. xiii. 19.

26 ויושם—ויישם, Cdd. Sm. Vg. Ar.

EXODUS.

CHAPTER I.

1 After יעקב, insert τῳ πατρι αυτων, LXX.

5 שבעים—πεντε και εβδομηκοντα, LXX. Comp. Gen. xlvi. 27; 1 Chron. vii. 14.

10 תקראנה—תקראנו, Sm. LXX. Syr. Tg. Vg.

1 Add at the end, και 'Ων, LXX.

16 הוא—היא, Sm. – וחיה—וחיתה, Sm.

19 חיות—חָיוֹת, Cdd. 4. חַיוֹת, Cdd., חַיוֹת, Cdd.

22 After הילוד, insert לעברים, Sm. LXX.

CHAP. II.

13 After השני, insert וירא, Cd. 1. Syr. So the LXX. and Vg., but omitting והנה following.

16 After בנות, insert ποιμαινουσαι τα προβατα του πατρος αυτων Ιοθορ.

22 ויקרא—ותקרא, Cdd. (Tg.) Masoretes. Add at the end of verse, *Alterum vero peperit, quem vocavit Eliezer, dicens: Deus enim patris mei, adjutor meus, eripuit me de manu Pharaonis*, Vg. (LXX.) Copt. Syr. Ar. Comp. Exod. xviii. 4.

21 To למשה, add γυναικα, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

24 יצחק—את יצחק ואת, Cdd. 4. Sm. LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg. Onk.) Ar. uterque.

CHAP. III.

2 מלאך יהוה—*Dominus*, Vg.

5 נעליך—נעלך, Cdd. Sm. LXX. Vg. Tg. Ar. uterque. – רגליך—רגלך, Sm. Ar. uterque.

6 אלהי יצחק—ואלהי יצחק, Cdd. 4. Sm. LXX. Ar.

8 After והפרזי, insert והגרגשי, Sm. LXX.

10 Before מצרים, insert מארץ, Cdd. LXX. Ar.

12 העם—עמי, Cd. 1. (LXX.) Vg.

14 After משה, insert λεγων, i.e. לאמר, LXX.

15 אלהי—ואלהי, Cdd. 4. Sm. LXX. Ar. Pers.

16 After זקני, insert בני, Sm. LXX. Syr. Ar.

18 נקרה—נקרא, Cdd. Sm. ועתה omitted in Cd. 1. Sm. LXX. Vg.

19 ולא—הלא, Sm. LXX. εαν μη, Vg. *nisi*. But comp. Psalm cxxxix. 16; Job xxii. 16.

CHAP. IV.

1 Add at the end, τι ερω προς αυτους; LXX.

2 מזה—מה זה ק׳.

6 To ויוצאה, add מחיקו, Cdd. 6. Sm. LXX.

17 After בידך, insert την στραφεισαν εις οφιν, LXX.

18 יתר—יתרו, Cd. 1. Sm. Syr. Vg. Ar.

19 מצרים—מצרימה, Cdd. Sm. Tal. Bab. Masoretes. במצרים, Cdd. 4.

24 יהוה, αγγελος κυριου, LXX.; (αγγελος, Cdd. alii.).

27 After האלהים, insert חורב, Syr.

30 After הדברים, insert האלה, Cdd. LXX.

31 וישמעו—וישמחו, LXX., και εχαρη.

CHAP. V.

2 Before ישראל, insert בני, Cd. 1. LXX. Ar.

5 עם—מעם, Sm.

8 נזבחה—ונזבחה, Cdd. LXX. Vg. Ar. uterq. Pers. – After עליהם, insert καθ' εκαστην ημεραν, LXX.

9 וישעו—ויעשו, Sm. LXX. Syr. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar.

10 ויאמרו—וידברו, Sm.

13 אצים—אצוים בעם, Sm. At the end of

verse, add נתן לכם, Sm. LXX. Syr. Vg. Tg.

17 ונזכחה—נזבחה, Cdd. Sm. LXX. (Alex.) Vg. Ar. uterq. Pers.

18 ועברו—עבדו, Sm. Syr. Vg.

22 ולמה—למה זה שלחתני, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar.

CHAP. VI.

6 To יהוה, add ο θεος, Syr. (some Cdd. of LXX.).

9 Add at the end, ויאמרו אל משה חדל נא ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממותנו במדבר. Sm. comp. Exod. xiv. 12.

15 וצהר—וצחר, Cd. 1. Sm. LXX. Vg.

20 משה ואת מרים אחותם—משה, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. – שש—שבע, Sm. (LXX.), δυο (LXX. Vat.).

23 ואת אלעזר—את אלעזר, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. Pers. (Tg.).

27 Insert מארץ, before מצרים, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. uterque.

CHAP. VII.

5 Insert כל, before מצרים, Sm. LXX. – After את, insert עמי, Sm.

7 This verse is supposed by many to have proceeded from a different hand.

9 Before מופת, insert אות או, Sm. – After פרעה, insert και εναντιον των θεραποντων αυτου, LXX.

11 בלהטיהם—בלטיהם, Cdd. 2.

16 Add at the end of verse, וילך משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו, and all in verses 16–18, except that for שלחני is שלחנו, Sm.

19 After אהרן, insert אחיך, τῳ αδελφῳ σου, LXX. – ועל יאריהם—על יאריהם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterq. (Tg.).

22 בלטיהם—בלהטיהם, Cdd. Sm.

29 After ובכה, insert כל, i.e. וכל עמך, Syr. Ar. At the end of verse is added, ויבא משה ואהרן אל פרעה וידברו אליו כה אמר, etc., and all in verses 26–29, Sm. Verses 26–29 are referred to chap. viii., in Cdd. and some versions, including Vg.

CHAP. VIII.

1 ועל—על היארים, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.). At the end of the verse the Sm. adds, ויאמר משה אל אהרן נטה, etc., and the rest which we read just before in the verse.

3 בלטיהם—בלהטיהם, Cdd. 5. Sm.

6 כדברך—כדבריך, Cdd. Sm.

9 ומן—מן, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque (Tg.), Parchon and Kimchi.

13 ויעשו—ויעש, Cdd. 2. Syr.

14 בלטיהם—בלהטיהם, Cdd. 4. Sm.

19 At the end, the Sm. adds, ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה, etc., from verse 16 to the end of verse 19.

20 ובבית—ובית, Cdd. 4. LXX. Syr. Tg. Masoretes. – ותשחת—תשחת, Sm. Syr. Vg.

25 ומעבדיו—מעבדיו, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

27 ומעבדיו—מעבדיו, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

CHAP. IX.

1 ואמרת—ודברת, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Ar. chap. vii. 26.

3 ובחמרים—בחמרים, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. uterque. – היה—הויה, Sm. Cd. 1.

4 Insert בני before ישראל, Cd. 1. LXX. Ar.

5 At the end, the Sm. adds again, as at verse 19 of chap. viii., and continuing from verse 1 to 5.

7 Same as in 4, Cdd. Sm. LXX. Syr. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar. uterque.

11 After ובכל, insert ארץ, Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. – בחרטמים–בחרטמם, Sm. Cdd.

19 At the end of this verse, the Sm. adds that Moses and Aaron went to Pharaoh and spake the things contained in verses 13–18.

22 מצרים, at the end, omitted in LXX.

23 את־מטהו—την χειρα, LXX.

24 במצרים–בכל ארץ מצרים, Cdd. 2. Sm. LXX. בארץ מצרים, Cd. 1. Ar.

28 To וברד, add και πυρ, LXX.

CHAP. X.

1 After משה, insert לאמר, LXX. λεγων.

2 At the end of this verse the Sm. adds, ואמרת אל פרעה כה אמר אלהי העברים, etc., what is in verses 3–6, and is then repeated again by it.

4 After הברד, insert ואכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ, Sm.

9 ובזקנינו, Cdd. plurimi. Sm., all versions. Lonzanus in *Or Tora.* ובזקננו, V. D. H.

11 לכן–לא־כן, Sm.

12 כל פרי העץ אשר–כל־אשר, Sm.— ואת־כל־אשר, Cdd. mult. LXX. Syr. (Tg.). The Vg. and Ar. uterq. omit כל, and render *omnem herbam quam reliquit grando.*

24 After משה, insert ואל אהרן, Cdd. 2. Sm. LXX. Vg. (Tg.). – After יהוה, insert אלהיכם, Cd. 1. LXX. Syr.

CHAP. XI.

1 ואחרי–אחרי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.).

2 At the end, add ושלמות, Cd. 1. Sm. LXX., comp. xii. 35. The Sm. here introduces God as speaking what is contained in verses 3–7 following; and again repeats the same as they stand in the Hebrew text.

3 בעיני מצרים–בארץ מצרים, Cdd. LXX.

9 After רבות, insert τα σημεια και, LXX.

10 Insert before המפתים, τα σημεια και, LXX. – מארצו—εκ γης Αιγυπτου, LXX.

CHAP. XII.

3 בני ישראל–ישראל, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque (Tg.) Tg. Jon.

6 בני ישראל–ישראל, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

10 After בקר, insert και οστουν ου συντριψετε απ' αυτου, LXX.

11 ומקליכם–ומקלכם, Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque (Tg.). – בידיכם–בידכם, Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. (Tg.).

16 ביום–וביום, Cdd. (Sm.) Syr. Vg. (Tg.).

17 המצוה–המצות, Sm. LXX.

25 Add at the end, בחדש הזה, Sm.

28 ואת אהרן–ואהרן, Cdd. Sm.

31 Insert פרעה after ויקרא, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. – צ׳ רגושה.

38 ומקנה–מקנה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. (Tg. Onk.).

40 After ישראל, the Sm. inserts ואבותם, and instead of במצרים has בארץ כנען ובארץ מצרים, LXX., Gal. iii. 17. Comp. Joseph. Antiqq. ii. 9, 1, with De Bello Jud. v. 9, 4. In the former, he agrees with the LXX.; in the latter, with Heb. The Hebrew is correct. See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 86.

41 ויהי מקץ . . . . . שנה (2), omitted in Cdd. 10. Ar.

47 After עדת, insert בני, Cdd. LXX. Vg. Ar.

48 אתכם–אתך, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

50 Insert כל before בני, Cdd. LXX. Ar.

CHAP. XIII.

3 זכרו–זכור, Sm. Syr.

5 יהוה אלהיך–יהוה, Cdd. 3. Sm. LXX. Tg. Jon. – After והאמרי, insert הפרזי והגרגשי, Sm. LXX.

6 ששת—שבעת, Sm. LXX.

9 ידיך—ידך, Cd. 1. Sm.

11 יהוה—יהוה אלהיך, Cdd. 2. Sm. LXX. – יביאך—יבאך, Sm. Cdd.

16 ממצרים—מארץ מצרים, Cdd.

19 Before את בני, insert יוסף, Sm.

CHAP. XIV.

3 After פרעה, insert לעמו, τω λαω αυτου, and omit ל prefixed to בני, LXX.

5 זאת, omitted in Cd. 1. Syr. Vg. – את ישראל—בני ישראל, Cdd. 2. LXX. Ar

6 Insert כל before עמו, LXX. Vg.

8 After מצרים, insert και των θεραποντων αυτου, LXX.

12 After חדל, insert נא, Sm.

13 כאשר—אשר ראיתם, Cdd. Sm. LXX. Tg. Syr. Ar. Masoretes.

14 At the end, the Syr. adds, "*And Moses cried to the Lord.*"

17 Before מצרים, insert פרעה וכל, Cd. 1. LXX.

20 הענן החשך—הענן והחשך, Sm. Aq. Sym.

25 ויאסר—ויסר, Sm. LXX. Syr. – וינהגהו—וינהגם, LXX. Syr. Tg. Vg. – ויאמר—ויאמרו, Cd. 1. Sm. Masoretes.

29 ולא—לא - בראש עמוד סי׳ בי״ה שמ׳ו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

CHAP. XV.

1 שירו—אשירה, Sm. נשיר, all versions.

2 וזמרתי—וזמרת יה, Cdd. 3. (Sm.) Vg. Tg. Ar. uterque. וזמרתי יה, Tg. Jon. Pers. Gr. Ven. זמרת יה (Sm.). זִמְרָת יָהּ, Cdd. mult.

5 יכסמו—יכסימו, Sm.

8 כמו נד, omitted in Vg.

11 באלים—באלם, Cdd. Sm.

17 יהוה—אדני, Cdd. mult. Sm.

22 ויוצאהו—ויצאו, Sm. LXX. – After וילכו, insert דרך, Sm.

25 After ויצעק, insert משה, Cd. 1. Sm. LXX. Syr.

CHAP. XVI.

2 ק׳ וילונו—וילינו.

7 ק׳ תלינו—תלונו.

13 ק׳ השליו—השלו.

20 פתח באתנח.

23 After אלהם, insert משה, Cdd. 2. LXX. Syr. – After הוא, insert הדבר, Cdd. 2. LXX.

31 בני—בית, Cdd. LXX. Syr. Ar. (Tg.).

33 Before אחת, insert χρυσουν, LXX.

36 האיפה—האפה, Sm. This verse is thought by many to have been inserted by another hand.

CHAP. XVII.

2 תנה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. (Tg.). תנו, V. D. H. – ומה—מה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg.) Gr. Ven.

3 זה, omitted in Cdd. 3. Sm. Vg. Syr. Ar.

10 ואהרן—אהרן, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Ar. uterq. Tg. Jon. (Tg.).

11 ידו twice—ידיו, Sm. LXX. Syr. Vg. Tg.

12 ויהיו—ויהי, Cd. 1. Sm. LXX. – ידיו—ידו, Cd. 1. Vg.

13 After עמו, insert ויכם, Sm

16 נס—כם, Cd. 1. כסיה—כם יה, Cdd. The Masorah has both readings. εν χειρι κρυφαια, LXX., i.e. על יד כסיה; כסא, Sm. *quia manus solii Dei*, Vg. The word *throne* is also in the Ar. Tg. Pers. versions.

CHAP. XVIII.

1 את בני ישראל—את ישראל, Syr. Ar.

4 מחרב, εκ χειρος, LXX.

6 הנה—אני, (Sm.) LXX. Syr.

7 וישתחו—וישתחוי למשה. Sm. - ויבאו—
ויבאהו. Sm. εισηγαγεν αυτους, LXX. *Cumque introduceret*, Vg.

8 Add at the end, εκ χειρος Φαραω και εκ χειρος των Αιγυπτιων, LXX.

9 Add at the end, και εκ χειρος Φαραω, LXX. Syr.

13 העם—εως ο λαος, LXX. - עד הערב—
ועד הערב. Cdd. Sm. Syr. (Tg.).

14 עד הערב—ועד הערב. Cdd. Sm. Syr. (Tg.).

20 ילכו—אשר ילכו. Cdd. Sm. - התורת—
התורה. Sm. LXX.

21 שרי(2)—ושרי. Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Tg.
Ar. - שרי(3)—ושרי. Cdd. 2. LXX. Vg. Syr.
Ar Pers.

25 The Sm. begins this verse with all that is in Deut. i. 9–18, except that *Moses* is introduced at the commencement as speaking, and בעת ההיא. is omitted.

26 Before את דבר. insert כל. Cd. 1. LXX. Vg.

CHAP. XIX.

2 ויחנו במדבר. omitted in LXX.

4 למצרים—במצרים. Cdd. mult. (Tg.) Pers.
- ואביא—ואבא. Cdd. Sm.

8 After נעשה. insert και ακουσομεθα, LXX.

12 The Sm. has, והגבלת את ההר סביב ואל העם תאמר השמרו. etc.

13 After היבל. insert και η νεφελη απελθη απο του ορους, LXX.

16 ההר—העם. Cdd. LXX. Ar.

25 וירד משה—וירד משה מן ההר. Cd. 1.
Sm. Tg. Jon. Tg. Jerus.

CHAP. XX.

5 על שלשים—ועל שלשים. Cdd. (Sm.) Ar.
Deut. v. 9.

10 ויום—וביום. Cdd. LXX. Vg. - עבדך—
ועבדך. Cdd. mult. Syr. Ar. (Tg.) Tg. Jon.,
Deut. v. 14. - תעשה בו—תעשה. Sm.
LXX. Syr. Vg. Tg.

12 אמך. insert ινα ευ σοι γενηται και, LXX.
To האדמה. add טובה. LXX.

17 לא תחמד—ולא תחמד. Cdd. Sm. Vg.
(Tg.), Deut. v. 21. - ועבדו—שדהו ועבדו.
Cdd. 4. Sm. LXX., Deut. v. 18. – At the end of this verse, the Sm. adds, והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל ארץ הכנעני אשר אתה בא שמה לרשתה והקמת לך. and all that is in Deut. xxvii. 2, 3, to the end of the word הזאת. and again, verse 4, unto בהר גריזים. the latter standing for עיבל. after which we read, verses 5–17, to all which is added, ההר ההוא בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני היושב בערבה מול הגלגל אצל אלון מורא מול שכם.

18 ויראו—כל וירא. Cdd. 3. Sm. LXX. Tg. Jon.
- ראים—שמע. Sm. הלפידים - .הלפידם.
Cdd. plurimi. Sm.

19 The Sm. omits דבר אתה עמנו ונשמעה. and inserts all in Deut. v. 21, beginning with הן. as far as verse 24.

22 After תאמר. insert τω οικω Ιακωβ και αναγγελεις, LXX.

24 את צאנך—ואת צאנך. Cdd. LXX. Syr. -
בקרך—בקרך. Cdd. LXX. Vg. Syr.

CHAP. XXI.

2 יעבר—יעבדך. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

4 אם—ואם. Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. Ar.
לא—לו. K'ri, Cdd. LXX. Vg. Tg. Ar. But *C'thib*, Cdd. cæter. (LXX.) Copt. Syr. Aq. Sym. Theod. Ar. Erp. (Tg.).

10 אם—ואם. Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

15 ומכה—מכה. (Sm.) LXX. Vg. Pers.

16 and 17 are inverted by Cd. 1. LXX. Ar.

18 באבן או באגרף. omitted in Sm.

20 בשבט. omitted in Cd. 1. Sm. - For נקם ינקם. the Sm. has מות יומת.

21 יקם—יומת. Sm.

28 For שור, here and in what follows, the Sm. has בחמה, and the verbs in femin.

30 ואם—אם, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Pers. (Tg.).

31 אם בן—או בן, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

32 ואם—אם, Cdd. 3. LXX. Syr. Ar.

37 וכי—כי, Cdd. 4. Sm. LXX. Syr. Ar.

CHAP. XXII.

4 ק׳ בעירו—בעירה. After אחר, insert שלם ישלם משדהו כתבואתה ואם כל שדה יעבר. Sm. LXX. - וכי—כי, Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Ar.

7 ואם—אם, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar (Tg.).

8 ועל שלמה—על שלמה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. R. Parchon. - ועל כל—על כל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

9 או כל בחמה—וכל הבהמה, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Ar.

12 יביא—יביאהו, Sm. Tg. Pers. - עד—עֵד, αξει αυτον επι την θηραν, LXX. *Deferet ad eum quod occisum est*, Vg. - ולא—לא, Cdd. 2. Sm. LXX. Vg. Ar., verse 10.

19 Instead of the last four words of the verse, the Sm. reads אחרים יחרם.

26 ק׳ כסותו—כסותה, Cdd. Sm. versions. - קמץ בז״ק.

29 וביום—ביום, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. uterque Pers. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

30 השליך—לכלב, Sm.

CHAP. XXIII.

4 After חמרו, the Sm. inserts או כל בהמתו.

7 תצדיק—אצדיק, Sm. δικαιωσεις, LXX.

8 עיני פקחים—פקחים, Cdd. Sm. LXX. Tg. Jon. (Tg.). - עיני חכמים, Cdd. 3. Syr. Kimchi.—Instead of פקחים, have חכמים without עיני, Cdd. 4. Syr. Vg. (Tg.).

11 ולזיתך—לזיתך, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Pers. (Tg.). - לזיתיך, Cdd. (Sm.) with Vau prefixed, Syr.

12 After ינוח, the Sm. has עבדך ואמתך כמוך וכל בהמתך והגר.

13 ובכל—וכל, Cd. 1. Sm.—וככל, Cd. 1. (Tg.). - ולא—לא ישמע, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg. Onk.) Masoretes.

17 הארן—הארן, Sm. - יהוה אלהיך, LXX. Syr. Vg.

18 At the beginning of the verse, the LXX. place οταν γαρ εκβαλω τα εθνη απο προσωπου σου, και εμπλατυνω τα ορια σου.

19 At the end of verse, the Sm. inserts כי עשה זאת כזבח שכח ועברה היא לאלהי יעקב.

22 After אדבר, the LXX. insert xix. 5, 6, και φυλαξητε την διαθηκην μου κ.τ.λ.

23 After והחתי, insert והגרגשי, Cd. 1. Sm. LXX. - והחוי—החוי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque, Pers. (Tg.)

28 ואת—את הכנעני, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg.) The Sm. inserts before the last word of verse, והאמרי והגרגזי והיבוסי והפרזי. The LXX. have τους Αμορραιους και τους Ευαιους και τους Χαναναιους και τους Χετταιους, instead of the Hebrew.

31 Insert כל before ישבי, Cdd. Tg. Jon. (Tg.). - ונרשתים—וגרשתמו, (Sm.) LXX. Vg. Ar.

CHAP. XXIV.

1 To אביהוא, the Sm. adds אלעזר ואיתמר.

3 Insert before נעשה, "*we will hear*," Syr.

7 לפני—באזני, Cd. 1. Syr. Tg.

9 Same as verse 1.

12 האבנים—האבן, Cd. 1. Sm.

13 After משה, insert ויהושע, Cd. 1. LXX.

CHAP. XXV.

8 בתוכבם—בתוכם, Sm. LXX.

9 To אותך, add בהר, Cd. 1. Sm. LXX.

19 תעשה—תעשו, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.)

21 The last three words omitted in Sm.

22 ואת כל—את כל, Cdd. LXX. (Tg.).

29 בהם—בהן, Cdd. Sm.

31 תעשה—תיעשה, Cdd. quamplurimi, Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon.

35 Insert בן before לששת, Cdd. LXX. Syr. Ar.

39 תעשה—יעשה, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.).

40 כתבניתם—בתב׳ יתם, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).

CHAP. XXVI.

10 After ללאות, insert תעשה, Sm. LXX.

16 קרשים—קרש, Cdd. Sm., all versions, Exod. xxxvi. 23–25.

19 הקרשים—הקרש, Cdd. 2. Sm., all versions.

20 קרשים—קרש, Cd. 1. Sm., all versions.

24 והיו—ויהיו, Cdd. Sm.

31 תעשה—יעשה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.). A conjecture of the Masoretes, עָשָׂה, Cdd. 2.

33 הקרשים—הקרסים, Cdd. 2. Syr.

35 At the end of this verse, the Sm. adds chap. xxx. 1–10.

CHAP. XXVII.

7 והבאת—והובא, Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque. Exod. xxv. 28.

11 ק׳ ועמדיו—ועמדו, Cdd. Sm. versions.

12, 14, 15, 16 add נחשת, Sm.

18 חמשים באמה—חמשים בחמשים, Sm. LXX. omit Vg.

19 ועשית את כל—לכל, Sm. To the end of verse, add ועשית בגדי תכלת וארגמן ותולעת שני לשרת בהם בקדש, Sm. (LXX.)

21 לדרתיכם—לדרתם, Sm. LXX.

CHAP. XXVIII.

1 לכהן—לכהנו, Sm. LXX. Onk. Syr. Vg.

3 כל חכם—כל חכמי, Cd. 1. Sm. Ar.

6 ותולעת—תולעת, Cdd. Sm. Syr. Vg. Ar. uterque, Theod. Tg. Jon.

10 משמותם—משמתם, Sm. Cdd. (Tg.).

11 The last five words omitted in LXX.

17 Omit אבן after טורים, Cd. 1. Sm. LXX.

22 שרשרות—שרשת, Cdd. Sm.

23–28 Omitted in LXX. (Cdd. Vat. Alex. Aldine edition), but in ed. Complut. and some Cdd. they appear with many varieties. In the Hexapla they have an asterisk.

23 משבצות זהב—זהב, Sm. שני and שתי omitted in Sm.; the last also in Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

24 אל שני קצות—אל־קצות, Cd. 1. Syr. Ar.

25 ק׳ מטבעתיו—מטבעתו.

26, 27, 28, 31 האפד.

30 To this verse, the Sm. prefixes ועשית את הארים ואת התמים.

33 After שני, the Sm. inserts ושש משזר. So too LXX.

42 קמץ בד״ק

CHAP. XXIX.

1 Omit פר, Cdd. 3. Vg. Ar.

2 Omit משחים בשמן, Sm. Cd. 1. of LXX.

5 After הכתנת, insert וחגרת אתו אבנט והלבשת אתו, Sm. – את—ואת, Sm. Before האפוד, insert ונתתה אליו את, Sm.

10 After לפני, the Sm. inserts יהוה פתח from verse 11.

13 על, omitted in Sm. LXX. Syr. Vg.

21 This verse comes after verse 28 in the Sm.; and the *anointing oil* is put before the *blood* in that copy. Instead also of וקדש הוא, it has וקדשתו.

28 עלה תמיד—תמיד, Cdd. 3. עולת, Cd. 1. Sm. LXX.

42 לך שם—לכם שמח, Cd. 1. Sm. LXX. Ar.
43 ונדרשתי—ונעדתי, Sm. - ונקדש—ונקדשו, (Sm.).
46 אלהיכם—(2)אלהיהם, Cdd. Ar.

CHAP. XXX.

1–10 Are here omitted in Sm., having been already given at xxvi. 35.
4 והיו—והיה, Cdd. Sm. all versions.
6 לפני הכפרת אשר על העדת, omitted in Cdd. Sm. LXX. Ar. uterque. - על העדת—על ארן העדת, Cdd. (Tg.). - לפני הכפרת—ולפני הכפרת, Cdd. mult. (Tg.).
16 נפשתיהם—נפשתיכם, Syr. Vg. Ar.
27 Before כליה, insert כל, Cdd. Sm. LXX.
32 יסף—ייסף, Cdd. יוסף, Sm.

CHAP. XXXI.

3 בתבונה—ובתבונה, Cdd. (Tg.).
4 The LXX. add to the verse, *και την υακινθον και την πορφυραν και το κοκκινον το νηστον.*
6 Omit לב, Cdd. 2. Vg. Ar.
8 ואת כל כליו—ואת כליו, Cdd. plurimi, Sm. LXX Syr, Ar. Tg. Jon. (Tg.) xxx. 27.
10 השרת—השרד, (Sm.). But Cdd. 5. and Tg. in 4 Cdd. add לשרת בקדש, from Exod. xxv. 19.
14 מחללה—מחלליה, Cdd. 3. - קמץ בז״ק - מעמיה—מקרב עמיה, Cdd. Syr. Ar. (Tg.).

CHAP. XXXII.

2 בניכם, omitted in Cd. 1. LXX.
5 וירא, the Syr. has *was afraid*, from יָרֵא.
7 Before לך, insert לאמר, Sm. LXX. Vg.
8 צויתם—צויתם, Cd. 1. Sm. version, LXX. Vg.—צויתים, Cdd. and 1 ed.
9 Omitted in LXX.
10 At the end, the Sm. adds ובאהרן התאנף יהוה מאד להשמידו ויתפלל משה בעד אהרן.
11 וביד חזקה—ובזרוע נטויה, Sm. LXX. Syr.
17 ברעה—ברעו ק׳.
19 מידו—מידיו ק׳, Cdd. plurimi, Sm. LXX. Ar. Tg. Tal.
22 Insert אל משה after אהרן, Cd. 1. LXX.
29 ידיכם—ידכם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1).
31 הנה—אנא, Sm.
32 After חטאתם, insert שא, Sm. LXX. - נא, omitted in Sm. LXX. Syr. Ar. Vg.
34 Insert מקום after אל, Cd. 1. LXX. Tg. Ar. uterque.

CHAP. XXXIII.

1 After משה, insert לאמר, Cd. 1. Sm. Vg. Ar.
2 והאמרי—האמרי, Cdd. Sm. Syr. Vg. Ar. uterque (Tg.) Pers. - והחוי—החוי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Pers. (Tg.).
7 האהלו—האהל, LXX. Syr.
13 כי עמך הגוי הזה—*οτι λαος σου το εθνος το μεγα τουτο*, LXX. Syr.
16 Omit פני, Cd. 1. LXX. Vg.

CHAP. XXXIV.

4 Insert משה after ויפסל, Sm. Ar.
7 ועל—(2)על, Cdd. Sm. Ar.
9 לעונינו—לעוננו, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque, Pers. - ולחטאתנו—ולחטאתינו, Cdd. mult. (Sm.) LXX. Syr. Vg. Ar. Erp. Pers. Gr. Ven.
13 אשריהם—אשריו, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Tg. Ar.
14 To יהוה, add אלהיך, Cd. 1. LXX.
16 כאשר—אשר, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar.
19 קמץ בז״ק.
20 וכל—כל בכור, Cdd. multi, Sm. Ar. Tg. Jon. (Tg. Onk.) Masoretes, Exod. xiii. 13.
23 הארי—הארן, Sm. as Exod. xxiii. 17.

28 After שם, insert משה, LXX. – לפני—עם, Sm. LXX.

32 After נגשו, insert אליו, Sm. LXX. Syr. Vg.

CHAP. XXXV.

6 תכלת—ותכלת, Cdd. 2. Sm. LXX. Vg. Pers.

8–19 are different in many respects in LXX. from Heb. [ed. Complut.

8 and 13–18 are omitted by the LXX., except in

11 ק׳ בריחיו—בריחו, Cdd. Sm. versions.

11, 12 .6, 17, 19 ואת—את, Cdd. Sm. versions.

22 After וטבעת, insert עגיל, Cd. 1. Sm. (Tg. 1) ועגיל, Cdd. 2. LXX.

25 ואת—את־התכלת, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

35 בכל—(1) כל, Cdd. mult. (Sm.) (Tg.). – ובתולעת—בתולעת, Cdd. Sm. Vg. Syr. Ar. uterque, Symm. Theod. (Tg. Jon.) (Tg. Onk.).

CHAP. XXXVI.

8 From this till the end of chap. xxxix. is in a different order in LXX.; but ed. Complut. agrees with Heb.

17 היריעה—היריעה האחת, Cd. 1. Sm. Vg., xxvi. 10.

29 היו—יהיו, Cdd. Sm. Syr. Vg. Ar. Tg.

32 לקרשי—לקרשי המשכן—insert צלע between the two, Cdd. Sm. Tg. Jon. (Tg.), xxvi. 27.

35 אתם—אתה, Cdd. (Tg.).

CHAP. XXXVII.

5 After הארן (2), insert בם, Cd. 1. Sm. Ar.

8 ק׳ קצותיו—קצותו, Cdd. Sm., xxv. 19.

21 היצאים—היצאים מן המנורה ממנה, Cdd. ממנורה, Cdd. 2. *Both Syr. De vecte uno*, Vg.

24 כִּכַּר, Cdd. mult. כִּכָּר, V. D. H.

CHAP. XXXVIII.

1 רבוע, omitted in Cdd. 4. Sm.

8 ואת—את־המולגת, Cdd. plurim. Sm. Syr. Tg. Ar.

12 אמה—באמה, Cdd. Sm., all versions. See verse 13.

25 בשקל הקדש, omitted in Sm.

29 שבעים, although the LXX. have in the usual Vat. text ἑβδομήκοντα, yet 27 Cdd. in Holmes have τριακοσια εβδομηκοντα. So, too, Georg. version. Three have τριακοσια.

CHAP. XXXIX.

2 ויעשו—ויעש, Cd. 1. Sm. Syr.

4 ק׳ קצותיו—קצותו, Cdd. Sm. versions, xxxviii. 7.

8 Same as verse 2. Cdd. Sm. Syr. (Tg.).

18 This and the following verses are condensed in Vg.

21 ק׳ מטבעתיו—מטבעתו, Cdd. mult.

21 The Sm. adds at the end of verse, that the Urim and Thummim was made as the Lord had commanded to Moses, as in Exod. xxviii. 30. An *interpolation*, not a "proper addition," as Dimock asserts.

24 ושש משזר—משזר, Cdd. Sm. Syr. Vg. Tg. Ar.

25 בתוך הרמנים, omitted in Sm. LXX. Syr. Ar.

26 To פעמן, the Sm. and LXX. add זהב.

32 כאשר—ככל אשר, Cd. 1. Sm. LXX. – כן עשו, omitted in Cdd. Vg. Ar. (Tg.).

33 ק׳ בריחיו—בריחו, Cdd. Sm.

35 ואת—את, Cdd. (Sm.) Ar. (Tg.).

36 ואת—(1) את, Cdd. Syr. Ar. Tg. Jon. (Tg.). – ואת—(2) את, Cdd. mult. Sm. Syr. Ar. Pers. Tg. Jon. (Tg.).

37 ואת—(1) את, Cdd. Syr. Ar. (Tg.). – את (2) —ואת, Cdd. Sm. Syr. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg.).

39 ואת—(1) את, Cdd. Syr. Ar. (Tg.). – את(2)

—ואת, Cdd. Sm. Syr. Ar. uterque (Tg.). – את(3)—ואת, Cdd. Syr. Ar. (Tg.).

40 את(2)—ואת, [Cdd. Sm. Vg. Syr. Ar. Tg. Jon. (Tg.). – את(3)—ואת, Cdd. Syr. Vg. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg.).

41 את(1)—ואת, Cdd. Sm. Syr. Ar. uterque (Tg.).

CHAP. XL.

3 הפרכת—הכפרת, Cdd. Sm. Tg. Jon. (Tg.).

6 משכן, omitted in Cdd. (Tg.) the other versions.

17 After השנית, the Sm. and LXX. add לצאתם ממצרים.

27 After סמים, insert לפני יהוה, Sm.

29 פתח אהל—פתח משכן אהל, Cdd. Ar. (Tg.).

33 Insert כל before המלאכה, Cdd. Sm. LXX. Vg. Ar.

37 לא—ולא, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

38 יהוה, omitted in Cd. 1. LXX. – בית, omitted in Cdd. 2. Ar.

LEVITICUS.

CHAPTER I.

2 מן—ומן, Cd. 1. (Sm.)

7 הכהנים—הכהן, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.) Tal. Bab.

9 עלה הוא—עלה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. Tg. Jon.

10 Add at the end of verse, אל פתח אהל מועד יקריב אתו, Sm., και επιθησει την χειρα επι την κεφαλην αυτου, LXX.

17 לא—ולא, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

CHAP. II.

1 Add at the end of verse, מנחה היא, Sm. LXX.

4 After מנחה, insert ליהוה, Cdd. 2. (LXX.).

11 לא תקריבו—לא תקטירו, Cdd. 2. Sm. LXX. Ar.

13 מנחתיך—מנחתך, Cdd. 3. Sm. LXX. – בְּרִית—בְּרית, V. D. H.

CHAP. III.

5 After אהרן, add הכהנים, Cd. 1. LXX. Syr. – After האש, insert אשר על המזבח, Sm. LXX.

8 Same as verse 5, Cd. 1. LXX.

9 את—ואת החלב, Cdd. Sm. (Tg. 1)

11 To אשה, add ריח ניחח, Cd. 1. LXX. לריח ניחח, Cd. 1.

13 After אתו, insert לפני יהוה, LXX.

16 After אשה, insert ליהוה, Cdd. 3. Sm. LXX.

CHAP. IV.

2 לאמר, omitted in Cdd. 2. Vg. – מאחת—אחת, Cdd. all versions.

5 After המשיח, insert אשר מלא את ידו.

Sm. LXX. – Before אהל, insert פתח, Cdd. 2. Syr. (Tg.) verses 14, 16.

6 To פעמים, add באצבעו, Sm.

7 הפר, omitted in Cdd. 3. Sm. Vg. Ar.

8 את הקרב—(1)על הקרב, Cdd. Sm. (Tg.), iii. 14.

13 Insert בני, before ישראל, Cdd. 4. Ar. Copt. (Tg.).

14 Before אהל, insert פתח. Cd. 1. LXX. Vg.

16 Id., Cdd. 2. Syr. (Tg.).

17 פרכת הקדש—הפרכ ;, Cd. 1. Sm. LXX.

18 To המזבח without ה, add קטרת הסמים, Sm. LXX.

22 אלהיו omitted in Cdd. 4. Vg. Ar.

25 כל דמו—דמו, Cdd. 4. LXX.

27 מכל מצות—ממצות, Cdd. Sm. LXX. (Tg.).

29 במקום אשר ישחט את—במקום העלה
העלה, Cd. 1. Sm. Tal. Bab., without את, Cdd. 2. (Tg. 1), and תשחט, Cd. 1. Syr., vi. 18.

30 כל, omitted in Cdd. 2. Sm. – מזבח—המזבח העלה, Cdd. 2. Sm. Syr.

34 Same as verse 30, Sm. LXX.

CHAP. V.

2 כי—אשר, Cdd. Sm.

4 אשר—כי, Cdd. 2. Vg.

6 על חטאתו אשר חטא ונסלח—מחטאתו
לו, Sm. LXX.

8 After והקריב, add הכהן. Cd. 1. LXX. In some Cdd., of the latter an obelus is prefixed.

17 For כי, substitute אחת, Cd. 1. Sm. all versions (except Tg.). – To תחטא, add בשגגה, Cdd. 2. Vg.

18 קמץ בתביר. – Omit לא, Cdd. 2.

20 Many editions, and the Vulgate, begin here chapter VI.

23 קמץ בז״ק - קמץ ברביע.

24 וחמשיתו—וחמשתיו, or וחימשתו, Cdd. all versions, Masorah וחמשתו, Cdd. mult. Sm.

25 כערכך—בערכך, Cdd. Vg. (Tg. 1).

CHAP. VI.

מ׳ זעירא.

3 יהיו—ילבש, Cdd., xvi. 4.

8 המזבחה—המזבח, Cdd. Sm. – אשה—ריח
לריח, Cd. 1. Sm. LXX.

10 After מאשי, insert יהוה, Cdd. 3. Sm. LXX. Vg.

13 בין הערבים—כערב, Sm.

19 תאכל, omitted in Cd. 1. Vg.

CHAP. VII.

1–10 In the LXX. these ten verses belong to the sixth chapter, except in ed. Complut.

3 ירים—יקריב, Cdd. Ar. (Tg. 1). At the end of verse, add ואת כל החלב אשר על הקרב. Sm. LXX.

6 יאכל, omitted in Cd. 1. Vg.

11 יקריבו—יקריב, Cdd. 2. Sm. Vg. Rabboth.

21 ונפש אשר—ונפש כי, Cd. 1. LXX. Vg. – שרץ—שקץ, Cdd. Sm. Syr. Tg. Ar.

25 יקריבו—יקריב, Cdd. Sm. (Tg.). – אשה—קרבן, Cdd. Tg. *Both* Cdd. 2.

29 שלמים—שלמיו, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar. The LXX. and Ar. employ a sing. noun.

30 ואת—את(3), Cdd. Vg. Tg. Jon. (Tg.) Tg. Jerus.

32 ליהוה—לכהן, Cd. 1. Syr. *Both* Cdd. 2.

37 ולמנחה—למנחת, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.).

38 נ״א ב׳ בקמץ.

CHAP. VIII.

4 כל העדה—העדה, Cd. 1. Vg. Syr. Copt.

10 אתו—אתם, Cdd. LXX.

21 הוא(2)—omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar.

28 Id., Cdd. Sm. Syr. Vg. – Insert אתם after ויקטר, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

30 ועל—על בגדיו, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. Ar. uterque (Tg.). – ואת—את בגדיו, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Pers. Tg. Jon. (Tg.)

33 יום, omitted in Cdd. 8. Syr. – ידיכם—ידכם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Tg.

CHAP. IX.

19 After והמכסה, insert επι της κοιλιας, LXX. Syr. After והכלית, insert και το στεαρ το επ' αυτου, LXX., as elsewhere.

21 צוה יהוה את משה—צוה משה, Cdd. Without את, Cdd. 3. Sm. LXX. Tg. Jon. (Ar.) (Tg.). צוה את משה, Cd. 1. (Tg. 1).

22 ק׳ ידיו—ידו, Cdd. versions, Mishna.

CHAP. X.

1 Before בני, insert שני, Cdd. 3. LXX. Ar.

4 הקורא יטעים הגריש קודם התלשא.

5 צוה—דבר, Cdd. 4. Vg. Ar. (Tg.).

6 בנין הנותרים—בניו, Cd. 1. LXX. Syr.

6 משה—אהרן, Cdd. *Both* Cdd. 3.

14 קדוש—טהור, Cdd. LXX. Ar. (Tg. 1).

17 עליכם—עליהם, Cdd. Tg. Jon. (Tg.).

CHAP. XI.

3 שתי פרסת—פרסת, Cdd. Sm. LXX. Syr.

12 וכל—כל, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.), verse 10.

14 הראה, Cdd., Deut. xiv. 13. הדאה, V. D. H.

15 ואת כל—את כל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque, Tg. Jon. (Tg.).

16 למינו ואת הנץ—ואת הנץ למינהו, Sm. So in Deut. xiv.

20 וכל—כל, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg.) Ar.

21 ק׳ לו, Cdd. mult. Sm. (except Cd. 1), all versions. לא, V. D. H. – בהם—בהן, Cdd. Sm.

25 After בגדיו, insert ורחץ במים, Cd. 1. Sm.

26 וכל—לכל, Cdd. 4. Syr. Vg. (Tg.). – בהם—בנבלתם, Cdd. LXX.

37 על זרע—על כל זרע, Cdd. Sm. Vg. Ar.

38 כל זרע—זרע, Cdd. 2. LXX.

40 After בגדיו, insert ורחץ במים, Cd. 1. (LXX.).

41 שקץ הוא לכם—שקץ הוא, Cdd. 3. LXX. Syr.

42 וכל—כל, Cdd. LXX Syr. Ar. Tg. Jon.

43 ונטמאתם—ונטמתם, Cdd. Sm.

44 כי קדוש אני יהוה—כי קדוש אני, Cdd. 2. (LXX.).

46 יהוה אלהיכם—יהוה, Cdd. 2. Sm. Syr. – Same as verse 44, Cd. 1. LXX.

CHAP. XII.

7 After עליה, insert הכהן, Cd. 1. Sm. LXX. Syr.

8 לעלה and לחטאת transposed, Cd. 1, Sm. Syr.

CHAP. XIII.

6 לא פשה—ולא פשה, Cdd. Sm. LXX., verse 5.

10 כ״א ש׳ רפה.

27 אתו before הכהן, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr.

50 After והסגיר, insert הכהן, Cdd. 2. LXX. Syr.

54 והסגירו הכהן—והסגירו, Cdd. LXX. Syr.

CHAP. XIV.

6 ואת—את, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

10 After תמימם, insert בני שנה, Sm. LXX.

14 The second הכהן is omitted in Cdd. 4. Sm. Vg. Ar. Saad.

18 מן השמן—בשמן, Cdd. 2, and with the preposition joined Cd. 1, Syr. Ar.

20 After המזבחה, insert לפני יהוה, Sm. LXX.

24 The second הכהן is omitted in Cd. 1. Sm. LXX. Vg. Ar. Saad.

31 לחטאת—חטאת, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar. – הכהן, omitted in Cd. 1. Sm. Ar. Saad.

14 הוא, omitted in Cdd. Sm.

17 Add at the end of verse, και ακαθαρτος εσται εως εσπερας, LXX.

56 נ"א ש' רפה.

57 ולהורת—להורת, Cdd. Cd. Sm. 1. LXX. Syr. Ar.

CHAP. XV.

3 After מזובו, insert טמא הוא כל ימי זב בשרו או החתים בשרו מזובו, Sm. LXX.

9 At the end of verse, add עד הערב, LXX.

19 וכל—כל, Cdd. mult. Sm. LXX. Vg. Tg. Jon. (Tg.).

26 וכל—כל (1), Cdd. LXX. Syr. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

27 וכל—כל, Cdd. 2. (Sm.) LXX. Vg. (Tg.). – בה—בם, Cdd. LXX. (Vg.) Ar. (Tg.).

29 מלרע.

CHAP. XVI.

4 קמץ ברביע. – Before בשרו (2), insert כל, Sm. LXX.

21 ק' ידיו—ידו, Cdd. (Sm.) versions, Tal. – After ושלח, insert אתו, Cd. 1. Vg. Ar. – עתיד—עתי, LXX. Vg., the other versions.

24 בעדו ובעד ביתו—בעדו, Cd. 1. LXX.

28 After בגדיו, insert במים, Cdd. (Tg.).

33 על—ועל (1), Cdd. Sm. Ar.

CHAP. XVII.

3 מבני—מבית ישראל, Cd. 1. LXX. Ar. So in many cases. – קמץ בז"ק.

4 קמץ בז"ק. – הנפש—האיש, Cd. 1. LXX.

8 מבני—מבית, Cd. 1. LXX. Ar. (Tg.). – בתוככם—בתוכם, Cdd. 9. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Onk. Tg. Jon.

10 Same as 8 (1), Cd. 1. LXX. Syr. (Tg.). – Same as 8 (2), Cdd. 2. LXX. Syr. Tg. (Vg.).

13 Same as 8 (2), Cdd. 2 (Sm.) LXX. Vg. Syr. Tg. Ar.

15 ומהר, omitted in Sm.

CHAP. XVIII.

5 Insert כל before חקתי and before משפטי, and add at the end of verse, אלהיך, LXX.

9 ערותה—ערותן, Cdd. Sm. Syr. (Ar.) (Tg.).

11 After אביך (2), insert לא תגלה, LXX. Syr.

12 Insert כי before שאר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

13 The same particle is omitted in Cdd. Sm. (Tg.).

22 ואת, Cd. 1. nunc. Cdd. 40. Lonzanus. Norzi. את, V. D. H.

23 היא—הוא, Cdd. הִוא, Cdd. *Both* Cdd.

26 אתם, omitted in Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Vg.

CHAP. XIX.

2 כל עדת, omitted in Cdd. LXX. Ar.

13 ולא תלין—לא תלין, Cdd. (Sm.) LXX. Ar. Pers. Tg. Jon. (Tg.).

15 ולא תשא—לא תשא, Cdd. (Sm.) Syr. Ar. (Tg.).

16 בעמך—בעמיך, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. (Vg.) Tg. Ar. – ולא—לא, Cdd. Sm. Syr. Ar. (Tg.).

17 לא תשא—ולא תשא, Cdd. 4. (Sm.) Vg. Tg. Jon.

20 אשר—כי (1), Cdd. 2. Syr. Ar. – יומתו—יומת, Sm.

23 Insert after הארץ, ην Κυριος ο θεος υμων διδωσιν υμιν, LXX.

26 על הרים—על הדם, LXX.

28 After יהוה, insert אלהיכם, Cdd. LXX. Syr. (Tg.).

33 אתכם—אתך, Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. Tg. Onk. Tal. Bab.

CHAP. XX.

3 מבית—מבני, Cdd. 2. Sm.

6 באיש ההוא—בנפש ההוא, Cdd. Tg. Ar.

7 Between כי and אני, insert קדוש, Cdd. Sm. LXX. Ar.

9 כי omitted in Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar.

10 אשר(2)—ואשר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).

13 After יומתו, insert שניהם, Cd. 1. Sm. Syr.

17 Insert the same after ונכרתו, Cdd. 2. Ar.

18 ואת מקרה—את מקרה, Cdd. Syr. Ar. (Tg.).

22 Omit כל(1), Cdd. 3. Vg. – Omit כל(2), Cdd. 2. (LXX.) Syr. Vg. Ar.

23 הגוים—הגוי, Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

26 לי(1) omitted in Cdd. 3. Syr. – After יהוה, insert אלהיך, LXX.

CHAP. XXI.

1 After משה, insert לאמר, LXX.

5 יקרחו—ק׳ יקרחה, Cdd. Sm. Tal. Jerus. – After בראשם, insert επι νεκρω, LXX.

6 קדשים—קדש, Sm. all versions.

8 מקדשם—מקדשכם, Sm. LXX. Vg.

10 קמץ בז״ק.

14 וזונה—זנה, Sm. LXX. Vg. Ar.

18 כי, omitted in Cd. 1. LXX. Vg. – בו—יהיה בו, Cdd. 2. Sm. all versions.

21 Before בן(1), insert יהיה, Cd. 1. LXX. Syr. Vg.

CHAP. XXII.

4 After אהרן, insert הכהן, Cdd. 3. LXX.

5 After שרץ, insert טמא, Sm. LXX.

13 בנעוריה—כנעוריה, Cdd. Tal. Bab. (Tg.).

18 הגר הגר—הגר, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).

21 אשר—כי, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar.

24 After תקריבו, insert אלה, Cdd. LXX.

29 תזבחהו—תזבחו, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.), xix. 5.

31 אני יהוה, omitted in Sm. LXX.

CHAP. XXIII.

5 עשר, insert יום, Cdd. Sm. LXX. Vg. Ar. uterque (Tg.).

7 וביום—ביום, Cdd. 4. LXX. Ar.

8 Same Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

13 ונסכו—ק׳ ונסכה, Sm.

16 מחרת—ממחרת, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar.

17 א׳ דגושה.

18 After שנים, insert תמימים, Sm. LXX.

30 כל, omitted in Cd. 1. LXX.

31 ובכל—כל, Cdd. Sm. Syr. Vg. Ar.

32 בערב, omitted in Cd. 1. LXX. Vg. Ar

36 וביום—ביום, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

44 To בני, prefix כל, Cdd. 2.

CHAP. XXIV.

3 After אהרן, insert ובניו, Cdd. Sm. LXX. (Tg.).

7 After זכה, insert και αλα. Levit. ii. 13.

8 ביום השבת(2), omitted in some Cdd.

18 נפש(1), omitted in Cdd. 3. LXX. Vg. Ar., verse 21.

CHAP. XXV.

4 קמץ בז״ק.

5 נזיריך—נזירך, Cdd. Sm. Syr. Vg., verse 11.

16 Insert שני before תבואת, Cdd. 2. Syr.

17 כי, omitted in Cdd. LXX.

20 קמץ בז״ק. – תבואתינו—תבואתנו, Cdd. mult. (Sm.) LXX. The Syr. and Ar. have also the plural, but with a suffix of the third person.

25 וכי—כי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.).

30 ק׳ לו, Cdd. Sm., all versions. לא, V. D. H.

33 Insert לא, before יגאל, Vg. - העיר—ועיר. LXX., [illegible]

34 לכם—להם, Cdd. (Tg.).

35 וחי אחיך—וחי, Cdd. 2. Sm. LXX.

47 ותושב—תושב, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.).

55 עבדי הם, omitted in Cd. 1. Vg.

CHAP. XXVI.

1 omit כי, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

4 נשמכם—נשמיכם, Cdd. LXX. (Tg. .

15 ואם(1)—אם, Cdd. (Sm.) Syr. Vg. (Tg.).

16 בחלה—בהלה, Sm.

20 השדה—הארץ, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.). *Both* Cdd. 2.

31 מקדשכם—מקדשיכם, Cdd. mult. Sm. Syr. Ar. Erp. Pers. (Tg.).

36 בארץ—בארצת, Cd. 1. LXX.

39 איביהם, Cdd. plurim. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.). Ar. uterque, Copt. Gr. Ven. Symm. Theod. R. Immanuel, Tikkun Sopherim in Cd. 678 De Rossi. איביכם, V. D. H.

42 מלא ו.

43 משפטי—במשפטי, Cdd. 2.

44 אלהיכם—אלהיהם, Cdd. (Tg.).

CHAP. XXVII.

2 איש איש—איש, Cd. 1. LXX. Ar.

7 עשרת—עשרה, Cdd. 4. Sm., verse 5.

9 יקריב—יקריבו, Cdd. Sm. Vg. Ar. - ממנו—ממנה, Cd. 1. (Sm.) LXX. Syr. Tg.

10 קמץ במרחא.

11 יקריב—יקריבו, Cdd. 2. Sm. LXX. Vg. Ar.

17 ואם—אם משנת, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. Tg. Jerus. (Tg.).

22 After יקדיש, insert איש, Cd. 1. Sm. Syr.

25 יהיה, omitted in Cdd. 2. Sm.

27 יִגְאַל—יגאל, Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

30 ומפרי—מפרי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

33 After קדש, insert ליהוה, Cd. 1. Vg. Ar.

NUMBERS.

CHAPTER I.

16 ק׳ קרואי—קריאי.

20 פקודיו במספר—במספר, Cdd. (Tg.), i. 22.

22 פקדיו, omitted in Cdd. LXX. Syr. (Tg.).

24 and 25 are after verse 37 in the LXX.

42 לבני—בני, Cdd. Sm. LXX. Vg. Ar. (Tg.).

44 After אחד, insert למטה אחד למטה, Sm. LXX. - אבתם—אבתיו, Cdd. 2. Sm. Tg. (LXX. Alex.) Copt.

47 בתוך בני ישראל—בתוכם, Cd. 1. LXX.

CHAP. II.

7 וממטה—ממטה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg. 1).

13 ופקדיו—ופקדיהם, Cdd. 2. Sm. Vg. Syr. Ar. (Tg. 1).

CHAP. II.

14 דעואל—רעואל, Cdd. mult. Sm. Vg. Tg. Jon. (Tg. Onk.) (Ar.), Numb. x. 29.

19 ופקדיו—ופקדיהם, Cdd. 9. Sm. all versions.

34 לבית—על בית, Cdd. LXX. Vg. (Sm. 1 Cd.). ולבית, Cdd. 2.

CHAP. III.

2 ואלעזר—אלעזר, Cdd. (LXX.) Syr. Vg. Ar. (Tg.).

4 לפני יהוה (1), omitted in Cd. 1. Sm. Vg.

9 לי—לו, Cdd. Sm. LXX. (Tg.), viii. 16.

12 בבני—מבני, Cdd. Sm. Vg. (Tg.). – After ישראל (2), insert פדויהם יהיו. Sm. LXX.

19 וחברון—חברון, Cdd. mult. Syr. Ar. Pers. Tg. Jon. (Tg.). A Babylonian or Oriental reading.

20 למשפחתם, omitted in Cdd. Vg. (Tg.)

31 After והמסך, insert והכיור וכנו, Sm.

38 אהרן—ואהרן, Cdd. Sm. (Tg.).

39 ואהרן ... נקוד על ואהרן, omitted in Cdd. Sm. Syr. Copt., verses 5, 11, 40, 44, 51.

47 קמץ בז״ק.

48 פדוי—פדויי, Cdd. (Sm.) Syr. Vg. Ar.

49 Same (Sm.) LXX. Syr.

51 ק׳ הפדוים—הפדים.

CHAP. IV.

1 ואל אהרן, omitted in Cdd. Tg. Jerus. (Tg. 1).

3 שלשים, εικοσι και πεντε, LXX. So verses 23, 30, 35, 39, 43, 47; comp. viii. 25.

6 After ופרשו, insert עלין, Cdd. 2. Sm. LXX. Tg. Jon.

8 עלין—עליהם, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).

14 ואת—את המזלגת, Cdd. mult. Sm. all versions. At the end of verse, LXX. add, και ληψονται ιματιον πορφυρουν, και συγκαλυψουσι τον λουτηρα και την βασιν αυτου, και εμβαλουσιν αυτα εις καλυμμα δερματινον υακινθινον, και επιθησουσιν επι αναφορεις. The Sm. has ולקחו בגד ארגמן וכסו את הכיור ואת כנו ונתנו אתם אל מכסה עור תחש ונתנו על המוט.

19 ואת—וזאת, Cdd. Sm. LXX. – אל, Cdd. Sm. LXX. Syr. Tg. Ar. Norzi. את, V.D.H. – ועל—ואל, Cdd. Sm. (Tg.).

23 ועד—עד, Cdd. Sm. Tg. Jon. (Tg.).

28 משפחת, omitted in Cdd. 3. LXX. – משפחת, Cd. 1. Syr. Vg. Sm. versions.

32 כל כלי—כלי, Cdd. 2. Sm. LXX. Ar. (Tg.). In verses 31 and 32, some things are added in LXX. which Origen marked with an obelus.

36 ושבע—שבע, Cdd. Sm. Syr. Ar. uterque, Pers. Tg. Jon. (Tg.).

40 לבית אבתם, omitted in Cdd. Vg. Ar. (Tg. 1). ולבית, Cdd.

41 After יהוה, insert ביד משה, Cdd. 2. LXX. Tg. Jon.

49 כאשר—אשר, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. A conjecture of the scribes.

CHAP. V.

3 ועד—עד, Cdd. (Sm.) Tg. Jon. (Tg.).

9 Insert ליהוה, before לכהן, Cdd. 2. LXX.

10 יהיה—יהיו, Cdd. Sm. (Tg.). – ואיש—איש, Cdd. Sm LXX. Syr. (Tg.).

15 עליה—(1) עלין, Cdd. Sm. (Tg. 1), all versions. – עליה—(2) עלין, Cdd. Sm.

23 את מי—אל מי, Cdd. Syr. Vg.

CHAP. VI.

5 הימים—הימם, Cdd. Sm.

6 נדר, omitted in Cdd. 3. (Sm. Cd. 1), Vg. (LXX. Vat.).

21 נזרו—נדרו, Cdd. (Tg.).

CHAP. VII.

5 ללוים—אל הלוים, Cdd.

7 ואת—את שתי, Cdd. LXX. (Tg.).

16 וששיר—שעיר, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.
22, 28, 46, 58, and 76 וששיר—שעיר, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg.

CHAP. VIII.

4 ועד—עד פרחה, Cdd. Sm. Tg. Jon. (Tg.).
13 לפני יהוה—ליהוה, Cdd. LXX. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar. Erp.
15 את עבדת אהל—אהל, Cdd. 4. Sm. LXX. (Tg. 1).
16 בבור—בכור כ׳, Cdd. 5. Sm. Vg. – מבני—בבני, Cdd. Syr. Vg. (Tg.). A Babylonian reading. That in the text is a Spanish one.

CHAP. IX.

2 קמץ במרחא.
3 לחדש—בחדש, Cdd. LXX. Vg. Pers. (Tg.). – יעשו—(!) תעשו, Cdd. Sm. Syr. Ar.
6 ויהיו—ויהי, Cdd. Sm. LXX. Tg. Ar. – לא—ולא, Cd. 1. Syr.
10 נקוד על ה׳.
16 After יכסנו, insert ἡμέρας, LXX. Syr. Vg. Ar.
22 חדש ימים—חדש או ימים, Cdd. (Sm. 1), LXX.

CHAP. X.

3 בהם—בהן, Cdd.
4 Insert כל before הנשיאים, Cdd. 2. LXX.
6 The LXX. insert after תימנה a considerable portion of matter additional to what precedes.
9 צ׳ פתוחה.
10 חרשיכם—חדשכם, Cdd. plurim. Sm. all versions. At the end of this verse the Sm. inserts Deut. i. 6–8. – After לפני, insert יהוה, Cdd. Sm. (Tg.) (Ar.)
14 ונסע—ויסע, Cdd. 2. (Sm. 1). See 18, 22, 25.
18 Before ראובן, insert בני, Cdd. Sm. Vg. (Tg.). See 14, 22, 25.
22 בני before אפרים, omitted in Cdd. LXX. Syr. Ar.
34 יהוה, omitted in Cd. 1. LXX.
36 ק׳ ובנחו—ובנחה.

CHAP. XI.

1 בעיני—באזני, Cdd. LXX. Syr. Tg. Onk. Tg. Jon. Ar. Pers.
4 וַיָּשֻׁבוּ—וישבו, LXX. Vg.
11 כל, omitted in Cdd. 2. LXX. – חסר א׳. מצאתי—מצתי, Cdd. mult. Sm. Masor. See verse 15.
15 אתה—את, Cdd. 2. Sm. – ואם—אם, Cdd. Sm. Vg.
21 לכם—להם, Cdd. (Tg.).
25 יַאַסְפוּ—יספו, Sm. יָסְפוּ, Vg. Tg.
31 Insert כל before הארץ, Cdd. (Tg.).
32 ק׳ השליו—השלו, Cdd. Sm. – וישטחו—וישחטו, Cd. 1. Sm.

CHAP. XII.

3 ק׳ עניו—ענו.
8 במראה—ומראה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Tg. *Both*, Cd. 1.
13 אַל נָא—אל נא, Cd. 1. verse 11.
14 אחר—ואחר, Cd. 1. Cdd. 6. remarking *Ittur Sopherim*. Kimchi.

CHAP. XIII.

1 The Sm. adds to this verse what is in Deut. i. 20–23.
2 Some editions begin the thirteenth chapter with this verse.
18 קמץ במרחא.
23 ויבאו—ויבא, Cdd. 2. (but both with final vau blotted out), Sm. all versions except Tg. A conjecture of the Jews.
30 After והחתי insert והחוי, Sm. LXX.

34 The Sm. adds to this verse what is in Deut. i. 27–33.

CHAP. XIV.

10 After נראה, insert ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ κ. τ. λ., LXX. Syr.
12 After אתך, insert ואת בית אביך, Sm. LXX.
17 יהוה—ארני, Cdd. mult.
18 Add ואמת to חסד, Cdd. Sm. LXX. Tg., ואמתי, Cd. 1. – After ופשע, insert וחטאת, Cdd. 2. Sm. LXX. Tg.
23 After לאבתם, insert לתת להם, Sm.
25 המדברה—המדבר, Cdd. Sm.
29 וכל—לכל, Cdd. LXX. Syr. Ar.
34 יום לשנה, not repeated in Cdd. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1).
36 ק׳ וילינו—וילונו.
39 Insert כל before הדברים, Cdd. LXX. Vg. (Tg.).
40 At the end of this verse, the Sm. inserts the divine interdict not to attack the enemy.
45 After ההוא, the Sm. adds לקראתם וירדפו אתם כאשר תעשינה הדברים, and at the end of verse וישובו אל המחנה. The LXX. have the latter also.

CHAP. XV.

12 במספרם—כמספרם, Cdd. Sm. Syr. (Tg.).
24 לחמאת(i.e.חסר א׳)לחמת, Sm. Cdd. Masor.
35 Insert אל before מחוץ, Cdd. (Tg.).
36 Before באבנים, insert כל העדה, Cd. 1. LXX.
40 מצות יהוה—מצותי, Cdd. 2. Vg.

CHAP. XVI.

1 בן—(2)בני, Cdd. 2. Sm. LXX. – וַיִּקַּח from וַיִּקַּח. קחח, V. D. H.
8 נא omitted in Cd. 1. LXX. Vg. Ar.
11 ק׳ תלינו—תלונו.
15 חמוד—חמור, Sm. LXX. Tg.
18 משה—ומשה, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1).
30 ואם בארה יבאר—ואם בריאה יברא, ἀλλ' ἢ ἐν φάσματι δείξει, LXX. After בריאה, add חדשה, Cd. 1.
36 Here several editions begin the XVII. chapter.

CHAP. XVII.

9 אליהם—אל משה, LXX. Syr. Ar.
11 והלך—והולך, Cdd. Sm.
19 לך—לכם, Cdd. Sm. LXX. Vg. Ar.

CHAP. XVIII.

1 אתך (1), omitted in Cd. 1. (LXX. Vat.) (Sm. 1). – אתך (2), omitted in Cdd. 3. LXX. (Tg.).
9 לכל—כל, Cdd. LXX. Ar. (Tg.).
17 ואת—את דמם, Cdd. (Sm.) LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg.) Tal. Jerus. – ריח—לריח, Cdd. Sm.
20 קמץ בז״ק.
29 כל, omitted in Cdd. LXX. Vg. Ar. (Tg. 1).
31 ובתיכם—וביתכם, Cdd. Sm. LXX. Vg. Tg. *Both* Cdd. 2.

CHAP. XIX.

1 ואל אהרן, omitted in Cdd. (Ar.).
8 The first במים is omitted in Cdd. 4. LXX. Syr. Vg., Lev. xvi. 28.
18 כל, omitted in Cdd. 4. Sm. LXX. Syr. – Insert כל before הנפשות, Cdd. LXX. Syr. (Tg.).
21 לכם—להם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg.) (Ar.).

CHAP. XX.

10 ויאמרו—ויאמר, Cd. 1.
13 At the end of this verse, the Sm. adds what is in Deut. iii. 24–28, and Deut. ii. 2–6.

CHAP. XXI.

3 After הכנעני, insert בידו, Sm. LXX. Syr. Ar.

6 קמץ בטרחא.

11 The Sm. adds what is in Deut. ii. 9.

12 The Sm. adds what is in Deut. ii. 18, 19.

14 והב—זהב, LXX. את והם, Cd. 1. את הב, Cd. 1. אתוהב, Cdd. Gr. Ven. Kimchi, Norzi. – ואת—את, Cdd. 3.

15 ׳׳׳—עיר, Sm.

17 עלי באר—עלה, Sm. Vg. עלו, Cd. 1. (Tg. 1).

18 כמחקק, Cdd. 3.

21 To this verse is prefixed in the Sm. Deut. ii. 24, 25.

22 בדרך—דרך, Cdd., xx. 17. – Between verses 22 and 23, the Sm. inserts Deut. ii. 27–29, 31.

28 ער—עד, Cdd. Sm. LXX. Syr.

30 אשר (נקוד על ר׳), omitted in Cdd. 2. The Sm. LXX. Copt. Vg. have אש. – עד מידבה—על, Cdd. 2. Sm. (Tg.) Ar. במידבה, LXX. Syr.

32 וילכדו—וילכד, Cd. 1. Syr. – ויירש—ק׳ ויורש. ויורישו, Sm. ויירשו, LXX. ἐξέβαλον. ויורישי, Sm.

35 ואת בניו, omitted in Sm.

CHAP. XXII.

5 עמו—עמון, Cdd. Sm. Syr. Vg. עמן, Cdd. 2. – הנה—והנה, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg.).

11 עתה—ועתה, Cdd. Sm. LXX. (Tg.), verse 6.

12 לא תאר—ולא, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

18 קמץ בז״ק.

20 אלהים—מלאך אלהים, Sm.

22 אלהים—יהוה, Cdd. 2. Sm.

26 and 28 קמץ בז״ק.

32 לשטן—לשטנך, LXX. Syr. Vg. – ירט הדרך—הרע דרכך, Sm.

35 After אתו, insert תשמר, and make תדבר into לדבר, Sm. LXX.

38 אתו אדבר—אתו אשמר לדבר, Sm.

CHAP. XXIII.

2 בלק ובלעם, omitted in Cdd. 2. LXX. Copt.

3 Insert כה after התיצב, Cdd. Syr. – יהוה—אלהים, Sm. LXX.

10 ומספר את—ומספר, Cdd. Tal. Bab. ומי ספר, (Sm.) LXX. Other Cdd. of Sm. מעפר.

15 כה (1), omitted in Cdd. Sm. LXX. – עלתך—עלתיך, Cdd. mult. Sm. Syr.

16 יהוה—אלהים, Cdd. LXX. Ar.

18 קמץ בז״ק.

24 קמץ בפשטא.

25 גם ברך—וגם, Cdd. Sm.

30 אמר—דבר, Cd. 1. Sm.

CHAP. XXIV.

4 נאם שמע אמרי אל, omitted in Sm.

5 משכנתיך—ומשכנתיך, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg.) – בראש עמוד סימן בי״ה שמ״ו.

7 מאגג—מגוג, LXX. Symm.

13 To פי יהוה, add אלהי, Cdd. Vg. (Tg. 1).

17 מלרע. – קרקר—קדקד, Sm., Jerem. xlviii. 45.

22 מלעיל. – עד מה, omitted in Cdd., ערמה, LXX.

23 At the beginning, the LXX. put καὶ ἰδὼν τὸν Ὢγ. – יהיה—יחיה, Cd. 1. Sm. – משמו אל—משמואל, Cdd.

24 וצים—יוציאם, Sm. יוצאים, (Sm. 1) LXX. מוציאם, Sm. Cd. 1. ויצים, Cd. 1. יצים, Cd. 1. Interpreted of the *Romans* by Syr. Tg., Tg. Jon., Tg. Jerus.

CHAP. XXV.

1 אל בנות—את בנות, Cdd.

4 After משה, the Sm. inserts אמר ויהרגו את האנשים הנצמדים לבעל פעור וישוב –

קח את כל ראשי העם, omitted in Sm. – והוקע אותם ליהוה נגד השמש, omitted in Sm.

9 In 1 Cor. x. 8, the Apostle gives 2300.

12 ואו קטיעא.

19 After המגפה, a *piska*.

CHAP. XXVI.

4 For כאשר צוה יהוה את משה, 1 Cd. of De Rossi has כל יצא צבא בישראל. This removes the difficulty. Probably לאמר of verse 3 should be omitted, and וידבר differently pointed and translated. See Geddes. The common text is corrupt.

5 ובני—בני, Cd. 1. Sm. LXX.

9 ק׳ קריאי—קרואי.

17 לארודי—לארוד, Cdd. 2. Sm. Syr. Copt.

18 בני, omitted in Cd. 1. Sm. Vg. Ar.

23 לתולע—תולע, Cdd. Sm. LXX.

30 וחלק—לחלק, Cdd. 3 (Sm.) Vg. (LXX. Alex.) (Syr.), the two last without the copulative.

39 לשופם—לשפופם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1), omitted in Ar.

40 לארד משפחת הארדי—משפחת הארדי, Cdd. 3. Sm. Vg. The LXX. and Syr. add the same, but transpose the letters.

41 וחמש מאות—ושש מאות, Cdd. 2. LXX.

51 ושבע מאות—שבע מאות, Cdd. Sm. LXX. Syr. Pers. Ar. uterque (Tg.).

59 אתה, omitted in Cd. 1. Syr. Vg. Tg. Jon. אתם, Cd. 1. LXX.

60 ואת—את אלעזר, Cdd., all versions (Tg.).

CHAP. XXVII.

1 ונעה—נעה, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. – וחגלה—חגלה, Cdd. Sm. (Tg.). – ומלכה—מלכה, Cdd. Sm. (Tg.).

7 להן—להם, Cdd. Sm. – אביהן—אביהם, Cdd. mult. Sm. – אביהם—אביהן, Cdd. להם—להן, Cdd.

12 After משה, insert לאמר, Cd. 1. Sm.

23 ידו—ידיו, Cdd. 2. Sm. Syr. – כאשר דבר—כאשר צוה, Cdd. LXX. Vg. The Sm. adds to this verse, Deut. iii. 21.

CHAP. XXVIII.

3 עלת—עלה, Cdd. Sm.

5 כתית, omitted in Sm. LXX.

10 הבי פתוחה.

17 תאכלו—יאכל, Cd. 1. Sm. LXX.

21 ועשרון—עשרון (1), Cdd. 2. Sm. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). – תעשה, omitted in Cdd. 2. Sm. Vg. Ar.

27 ואיל—איל, Cdd. mult. Syr. Tg. Ar.

28 ושני—שני, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.).

30 ושעיר—שעיר, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. – After אחד, insert לחטאת, Cdd. Sm. LXX. (Tg. 1).

CHAP. XXIX.

5 לחטאת—חטאת, Cdd. Sm., all versions. The same variation also occurs in verses 11, 16, 19, 25, 38.

7 מלאכת עבדה—מלאכה, Cdd. 3. Syr. Vg. (Tg. 1).

9 ושני—שני, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.). – האחד, omitted in Cdd. 2. Syr. Vg. Ar.

11 ומנחתה—ומנחתם, Cdd. 4., all versions. The same variation occurs in verses 16, 19, 31. – ונסכה—ונסכיהם, Cd. 1. LXX. ונסכיה, Sm. The same variation occurs in verses 19, 31.

12 After השביעי, insert הזה, Cdd. Sm. LXX. Syr.

14 ושני—שני, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1)

15 נקוד על ו.

19 עזים, omitted in Cd. 1. Vg. Ar.

22, 28, 31, 34, 38 After שעיר, insert עזים, Cdd. Sm. LXX. Syr.

24 ומנחתם—מנחתם, Cdd. Sm. Syr. Vg. Pers.

(Tg.). - במשפטם—כמשפט, Cd. 1. LXX. Syr. Both variations occur in verses 27, 37.

33 חסר י. - כמשפטם—כמשפט, Cdd. Sm. Vg. Pers. Jarchi.

37 לפרים לאילים—לפר לאיל, Cdd. 2 (Sm. 1) Syr. Vg. (Tg. 1).

CHAP. XXX.

6 כל נדריה—נדריה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1), verses 5, 6, 11, 15.

17 ובין—בין אב, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Ar.

CHAP. XXXI.

2 ואחר—אחר, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon. (Tg.).

3 החליצו—החלצו, (Sm.) LXX. Syr. Vg. Tg. Tg. Jerus.

9 מקניהם—מקנהם, Cdd. mult. Sm. LXX. Ar. Tg. Pers.

12 כל עדת—עדת, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Erp. Tg. Jon. (Tg.).

13 ויצא—ויצאו, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Pers.

20 After this verse, the Sm. inserts a considerable portion not in the Hebrew.

22 For את before הנחשת, הברזל and הבדיל is found ואת in Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. uterque, Pers. Tg. Jon. (Tg.).

30 ומכל—מכל, Cdd. (Sm.) LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg.).

43 ושבעת—שבעת, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Ar. uterque, Pers. Tg., Tg. Jon.

49 בידינו—בידנו, Cdd. mult.

50 כְּלִי, Cdd. Syr. Ar. Norzi. כְּלִי, V. D. H.

51 כְּלִי—כלי, Cdd. 2. Syr. Ar.

52 ושבע—שבע, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. uterque, Pers. Tg. Jon. (Tg.).

CHAP. XXXII.

1 After נד, insert ולחצי שבט המנשה, Sm.

7 ק׳ תניאון—תנואון.

16 למקנינו—למקננו, Cdd. mult. Sm. LXX. Vg. Ar. Pers.

17 נ״א ש׳ דנושה.

20 ואם—אם תחלצו, Cdd. (Sm. 1) Syr. Ar. uterque (Tg.).

24 לצאנכם—לצנאכם, Cdd. Sm.

25 ויאמרו—ויאמר, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Masor. - After נד, insert as in verse 1, except for ולחצי put וחצי, Sm. - כאשר—אשר, Cd. 1. Vg. Ar.

26 מקנינו—מקננו, Cdd. mult. ומקנינו, Cd. 1 Sm.

31 The Sm. again inserts as in verse 25. - אשר—כל אשר, Cdd. 2. LXX. (Tg. 1).

39 בן—בני, Cd. 1. LXX.

42 ה׳ רפה.

CHAP. XXXIII.

1 ואלה—אלה, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar. Jarchi.

8 מפי החירת—מפני החירת, Cdd. Sm. Syr. Vg. Tg. *Both* Cdd. 2. מפני פי, Cd. 1.

32 בהר—בחר, Cdd. Sm. (Tg.).

33 מְהֹר—מֻחֹר, Cdd. Sm. (Tg. 1). מְהַר, Cd. 1. LXX. Vg.

54 תרבה—תרבו, Cdd. Sm.

CHAP. XXXIV.

2 ארץ—הארץ, Cdd. Sm.

4 ק׳ והיו—והיה. - צנה, Σενναχ (LXX.). Εννακ (LXX.).

20 למטה—ולמטה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. (Tg. 1). - בני, omitted in Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon.

22 למטה—ולמטה, Cdd. (Sm.) LXX. Vg. Syr. Tg. Jon. (Tg.).

CHAP. XXXV.

5 לכם—להם, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Tg. Onk. Tg. Jon. *Both* Cd. 1.

8 ינחל—ינחלו, Cd. 1. Sm. Syr.

11 מכה—כל מכה, Cdd. LXX. Ar.

25 הרצח—חמכה, Sm.

32 הכהן—הכהן הגדל, Cd. 1. Sm. LXX. Syr.

33 אתם—אתם ישבים, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg., see verse 34.

34 תטמא—תטמאו, Cdd. 4. Sm. LXX. Syr. Tg. Ar.

CHAP. XXXVI.

1 ממשפחת—ממשפחת, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. — Insert after ולפני, לפני משה אלעזר הכהן, LXX. Syr. — בני יוסף—מנשה בן יוסף, Cdd. Syr. (Tg.).

6 אביהם—אביהן, Cdd. Sm.

11 תרצה—ותרצה, Cdd. Sm. (LXX. Alex.) Vg. Syr. Ar. (Tg. 1). — וחגלה—חגלה, Cdd. Sm. (Tg. 1). — ומלכה—מלכה, Cd. 1. Sm. The Sm. and Tg. of one MS. have the order of the daughters as in Numb. xxvii. 1.

12 Same as verse 1 (1), Cdd. 2. LXX. Vg. Ar.

DEUTERONOMY.

CHAPTER I.

1 אלה—ואלה, Cdd. 2 (LXX. Alex.) Syr. (Tg. 1).

3 Between אל and בני, insert כל, Cdd. LXX. Aq. Sym. Theod. — Instead of בני, put כל, Cdd. (Tg.), verse 1.

9 ראה—ראו, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar.

15 שרי—ושרי, Cdd. Sm. (Tg.).

22 אליהן—עליהן, Cdd. 2. Sm.

28 לבננו—לבנינו, Cdd. mult. — ורם—ורב, Cdd. Sm.

35 לתת, omitted in Cdd. 3. Sm. LXX. Vg. (Tg. 1). — לאבתיכם—לאבתיהם, Cdd. 2. LXX. Syr.

37 שם—שמה, Cdd. Sm

39 אשר לא ידעו היום טוב ורע, omitted in Sm.

41 ליהוה, add אלהינו, Cd. 2. Sm. LXX. Syr.

43 יהוה, add אלהיכם, Cd. 1. Sm.

44 האמרי—העמלקי והכנעני, Sm. — תעשינה—תעשינה, Syr. Ar.

CHAP. II.

5 After מארצם, insert ירשה, Cd. 1. Sm. Syr.

7 ידך—ידיך, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. After this verse, the Sm. adds the embassy to the king of Edom, taken from Numb. xx. 14, 17, 18.

8 After נעבר, a *piska*.

11 רפאים יחשבו גם הם כענקים, omitted in Cd. 1. Sm.

12 From כאשר to להם, is omitted in Cd. 1.

13 עתה—ועתה, Cdd. Sm. LXX. (Tg.).

18 את ער—ואת ער, Cdd. mult. *Tikkun sopherim* in Cd. 1.

24 סמך דנושה.

25 החל—אחל, Sm LXX. - כל—העמים
העמים, Cd. 1. LXX. Tg. Jon.
33 ק׳ בניו—בנו, Cdd. Sm., all versions.
34 הנשים—והנשים, Cdd. Sm. (Tg. 1).

CHAP. III.

3 בידינו—בידנו, Cdd. LXX. Vg. Ar. uterque.
6 מידי—מיד, Cd. 1. LXX. - ועד—עד, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg. 1).
11 הלא—(כתיב בהא) הלה, Cdd. Sm. Tg. Tg. Jerus. Ar.
12 על שפת נחל—על נחל, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. (Tg.).
13 ובכל—לכל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.
14 Compare Numb. xxxii. 41. - הרגב—ארגב, Cdd. Sm.
19 ומקניכם—ומקנכם, Cdd. mult. Sm. LXX. Vg. Ar.
20 לכם—להם, Cdd. mult. Ar. Graec. Ven. (Tg.).
21 אלהיכם, omitted in Cdd. 2. Sm. - כל, omitted in Cdd. Sm. Vg.
25 והלבנון—והלבנן, Cdd. mult. Sm., i. 7.
26 כדבר הזה—בדבר הזה, Cdd.

CHAP. IV.

2 After אתכם (1), insert היום, Sm. LXX.
3 כל אשר עשה—אשר עשה, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg.
9 כל הדברים—הדברים, Cd. 1. LXX. Syr. (Tg.).
19 אשר תחת—תחת, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg., Tg. Jon.
21 וישבע, omitted in Cd. 1. Sm.
23 כאשר—אשר צוך, Cd. 1.
28 אלהים אחרים—אלהים, Cdd. LXX.
33 אלהים חיים—אלהים, Cdd. Sm. LXX.
34 לכם, omitted in Cdd. 2. LXX. Syr. - לעיניך
—לעיניכם, Cd. 1. Sm. Syr. Ar.
41 ממזרח—מזרחה, Cd. 1. Sm. LXX. מזרח, Cd. 1.
42 הערים—מן הערים, Cdd. LXX. Vg.
43 למנשה—למנשי, Cdd. 2, one with ק׳ in marg., (Sm.) LXX.
45 החקים—והחקים, Cdd. Sm. (Tg.).
48 שרין—שיאן, Syr.
49 After הערבה, insert ים המלח, Sm.

CHAP. V.

5 דברי—דבר, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.
8 וכל—כל, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.) Tg. Jon., Exod. xx. 4.
9 על—ועל שלשים, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Tg.
13 מצותָי—מצותו, Cdd. mult. ק׳, Sm. מצותיו, Cdd.
14 וביום—ויום, Cdd. LXX. (Tg.). - ועבדך—
עבדך, Cd. 1. Sm. Vg. - שורך—ושורך, Cd. 1. Sm. LXX.
15 במצרים—בארץ מצרים, Cdd. Syr. Vg.
17 לא—ולא תנאף, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg.), Exod. xx. 4. - לא—ולא תגנב, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg.). - לא—ולא תענה, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg.). - שקר—שוא, Cdd.
18 לא—ולא תחמד, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1). - ושורו—שורו, Cdd. LXX. Syr. Ar. (Tg.). After this verse the Sm. inserts Deut. xxvii. 2-8.
19 האש—החשך, Cdd. 2. LXX.
24 ואתה—ואת, Cdd. Sm.
26 כל—את כל, omitted in Cdd. 2. Sm. LXX. Ar.
28 החקים—והחקים, Cdd. Sm.
30 בכל—בכל, Cdd. LXX. (Tg. 1).

CHAP. VI.

2 מצוך היום—מצוך, Cd. 1. Sm. LXX. - ובניך—ובנך, Cdd. a. LXX. Vg. - בנך—
בניך, Cd. 1. LXX.
7 ובשכבך, without ו, Cdd. Sm. Vg.
8 על ידיך—על ידך, Cdd. mult. Sm.

9 בתיך—ביתך, Cdd. Sm. LXX. Syr.
12 יהוה אלהיך—יהוה, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Ar. uterque (Tg.) Tg. Jon.
13 ואתו לבדו—ואתו, LXX. Vg. New Test. – תעבד ובו תדבק—תעבד, Cdd. LXX. (Tg.).
18 After יהוה (1), insert אלהיך, Sm.
20 והיה כי—כי, Cd. 1. Sm. LXX.
24 כיום—כהיום, Cdd. mult. Sm.

CHAP. VII.

4 ועבד—ועבדו, Cd. 1. Sm. LXX. Vg. Ar.
5 תעשה—תעשו, Cd. 1. Sm. – ואשירהם—ואשריהם, Cdd. mult. (Sm.), Deut. xii. 3. – אשיריהם, Cdd. (Sm. 1). – ואשרהם, Cdd. 3.
6 ובך—בך, Cdd. LXX. Syr. Ar. Deut. xiv. 2.
9 ק מצותיו—מצותו.
10 ולא—לא, Cdd. LXX. Vg. Ar. Tg. Jon. Tg. Jer. (Tg.).
13 ויצהרך, Cdd. quamplur. edd. 67. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar., others ויצהריך. – נשבע יהוה—נשבע, Cdd. 2. Sm. LXX. – אשר יהוה אלהיך נשבע—יהוה, Cd. 1. – אשר יהוה אלהיך נתן, Cd. 1.
15 מרוה—מדוי, Cdd. mult. LXX. Vg.
19 והאתת, without ו, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg.).
23 בידך—לפניך, Cd. 1. Ar. (Tg. 1). – בידיך, LXX.
24 בידיך—בידך, Cdd. LXX. Syr. Vg. – בפניך—לפניך, Cdd. Sm.
25 אשר עליהם—עליהם, Cdd. Syr. Vg. Ar. uterque.

CHAP. VIII.

2 ק מצותיו—מצותו, Cdd. mult. Sm.
7 טובה ורחבה—טובה, Cd. 1. Sm. LXX. – קמץ בז״ק.
8 וגפן—נפן, Cdd. Sm. LXX. (Tg. 1).
18 ולמען—למען, Cd. 1. (Sm.) LXX., Deut. ix. 5. – After לאבתך, the Sm. inserts, *Abraham, Isaac, and Jacob.*

CHAP. IX.

5 אלהיך, omitted in Sm. LXX.
7 ואל—אל, Cd. 1. Sm. Syr. Vg. Ar. – יצאת – יצאתם, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Ar. – ממצרים—מארץ מצרים, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar.
10 כל—בכל, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).
12 מארץ מצרים—ממצרים, Cdd. LXX. Ar. – צֻוִּתָם—צותם, Sm. vers. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1). – ענל מסכה—מסכה, Cdd. Sm.
13 קשי—קשה, Cdd. (Sm.) (Tg.).
14 לנוי גדול—לנוי, Cdd. LXX. – קמץ במרחא.
18 חטאותיכם—חטאתכם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.). – חַטֹּאותֵכֶם, Cd. 1. – After יהוה, insert. אלהיך, Cdd. (Tg.).
22 ובקברות—ובקברת, Cdd. Sm. Numb. xxxiii. 16, 17.
28 Before הארץ, insert עם, Sm.

CHAP. X.

2 פתח באתנח.
4 עמכם—אליכם, Cdd. Sm. Tg.
6 This verse has been generally deemed corrupt. On comparing Numb. xxxiii. 31 it would seem that the Israelites marched in an opposite way from that here given, viz., from Moserah to Bene-jaakan; and in Numb. xx. 22; xxx. 30 it is said, that Aaron died at mount Hor, not as here at Moserah. The Sm. agrees here with Numb. xx. 22; xxx. 30; xxxiii. 31, but appears to have been corrected from these places. Some critics, as Kennicott and Geddes, suppose that the text should be amended from the Sm., while

Cappellus and Houbigant think that there is an interpolation. The former suspects verses 6, 7, the latter 6, 7, 8, 9. With Houbigant, Jahn appears to agree. But there is no good ground for supposing corruption or interpolation. In Numb. xxxiii. is related the journey from Sinai to Kadesh, at which latter place they turned back and wandered thirty-eight years, verses 30, 31 of Numb. xxxiii. containing places in the order in which they were visited by the Israelites on the *return to* Kadesh. On the other hand, when they went from Beeroth Bene-jaakan to mount Hor, as stated in the present place, they had left Kadesh for the last time, and were journeying to the Jordan. There is no difficulty in supposing that mount Hor was also named Moserah. Hence neither the sixth verse nor any of the following ones should be disturbed.

10 ולא—לא, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).

11 העם הזה—העם, Cd. 1 Sm. LXX.

12 (ו)[ב]כל, omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar. (Sm.).

13 After יהוה, insert אלהיך, Sm. LXX. Syr. (Tg.), one MS. adds אלהים.

17 והגבור—הגבר, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg.

20 ואתו—אתו, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.) Tg. Jon. Ar. uterque, Pers. – קמץ בז״ק.

CHAP. XI.

2 את—את בניכם, omitted in Cdd. 3. LXX. – ואת ידו—את ידו, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. (Tg.) Pers.

3 אתתיו, without ו prefix, Cdd. 3. Sm. Vg. – מלך מצרים, *omitted* in Sm.

4 אחריהם—אחריכם, Cdd. mult. (Tg.)

6 After ותבלעם, insert ואת כל האדם אשר לקרח, Sm.

8 מצוה אתכם—מצוך, Cd. 1. Sm. Syr. Vg. Tg. Ar.

10 אתם באים—אתה בא, Cd. 1. Sm. Syr.

12 מראשית—(חסר א׳) מרשית, Cdd. mult. Sm. Tal.

12 השנה—שנה, Cdd. mult. Sm.

13 ולעבדו, omit ו, Cd. 1. Sm. – Before מצותי, insert כל, LXX.

14 ארצך—ארצכם, Cd. 1. Sm. LXX. – ותירשך, without ו, in Cdd. Sm. (Tg.).

18 ידיכם—ידכם, Cd. 1. Sm. Syr. Vg. Ar.

22 אתכם היום—אתכם, Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg.). Two editions omit לַעֲשֹׂתָהּ, and have היום.

24 ומן—מן הנהר, Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg. 1). Two editions have עד הנהר. – הנהר הגדל, Cdd. 2. LXX. Vg. (Tg.).

30 Add at the end, מול שכם, Sm.

32 Before המשפטים, insert כל, Cd. 1. Sm. (LXX. Vat.) (Tg. 1).

CHAP. XII.

7 ידיכם—ידכם, Sm. (LXX. Alex.) Syr.

11 מעשרתיכם, with ו prefixed, Cdd. 2. Sm. – ידיכם—ידכם, Cd. 1. – יֶדְכֶם, Cd. 1. LXX. Syr. Vg.

14 יהוה אלהיך—יהוה, Cd. 1. LXX.

16 תאכל—תאכלו, Cdd. Sm. Ar. (Tg. 1) – תאכלנו, Cdd. (Tg. 1).

17 תירשך—ותירשך, Cdd. Sm. (Tg.). – ידך ידיך, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. Pers.

18 ידיך-ידך, Cdd. 38. edd. 39. Sm. Tg. Jon.

21 After יהוה, insert אלהיך, Cdd. 2. Syr. Ar.

28 האלה, omitted in Cdd. 2. LXX. Vg. – After מצוך, insert היום, Cdd. 2. Sm. Syr. (Tg.).

CHAP. XIII.

1 תסיפו—תסף, Cd. 1. Sm. Tg. Ar. – תגרעו—תגרע, Cd. 1. Sm. Tg. Ar.

6 קמץ ברביע.

7 After בן, insert אביך או בן, Sm. LXX.

9 לא—ולא תחמל, Cd. 1. Sm. LXX. (Tg. 1).

12 העם—ישראל, Cd. 1. (Sm. 1). Ar. (Tg. 1). – לעשות עוד—לעשות, Cdd. LXX. (Tg.) The Sm. puts עוד before the verb.

19 After הישר, insert והטוב, Sm. LXX.

CHAP. XIV.

2 יהוה אלהיך—יהוה, Cdd. Sm. LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg.) Pers.

4 ושה—שה, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

5 אקו—ואקו, Cdd. 2. (Sm.) LXX. Vg. (Tg.).

7 ממעלה—ממעלי, Cdd. (Sm.). – כי מעלה—כי מעלי, Cdd. (Sm.), all versions.

13 והדאה—והראה, Cdd. Sm., Levit. xi. 14. – והדיה, omitted in Cdd. Sm. LXX., Levit. xi. 14.

16 ואת—את הכוס, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg.) Ar. uterque, Levit. xi. 17. After הכוס, the Sm. inserts from the end of the following verse ואת השלך. So too one codex of Kennicott.

22 בשנה—(2)שנה, Cdd. Sm. (Tg.).

26 וביין, without ו, in Cdd. Sm. (Tg. 1).

29 ידיך—ידך, Cdd. Sm. Syr. Vg. has ידיכון, Tg. Jon.

CHAP. XV.

2 מַשָּׁה, Cdd. mult. Ar. See Dathe. מַשֵּׁה, V. D. H. – את—ואת אחיו, Cdd. Sm.

4 After יהוה(1), insert אלהיך, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.) Ar. Erp.

10 מעשך—מעשיך, Cdd. quamplurim. edd. 74. Vg. Todros., Lonzanus, Norzi. But Sm. LXX. Syr. Ar. the plural. *In omni tempore*, Vg. – ידיך—ידך, Cdd. Sm.

18 ולא—לא, Cdd. Sm. Syr. Ar. (Tg. 1, supplied and then erased). – בעינך—בעיניך, Cdd. mult. Sm. Syr. Vg. Gr. Ven. – מִשְׁנֵה, Cdd. mult. edd. 88. Lonzanus, Norzi. – מִשְׁנֵה, V. D. H.

21 עור או—עור, Cdd. Sm. all versions.

23 תאכלו—תאכל, Cdd. LXX. Syr. Tg. Jon. (Tg.).

CHAP. XVI.

2 After יהוה, insert אלהיך, Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Vg.

3 ממצרים—(1)מארץ מצרים, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

5 ולא—לא, Cdd. 2. Sm. Ar.

7 לאהלך—לאהליך, Cdd. Syr. Ar. Tal. Bab.

8 Insert כל, before מלאכה, Cdd. Sm. LXX. Syr.

10 ידיך—ידך, Cd. 1. Sm. Syr. Tg. Jon.

12 בארץ מצרים—במצרים, Cdd. Sm. LXX. (Tg.).

15 After יהוה, insert אלהיך, Cd. 1. Sm. LXX. – ידך—ידיך, Cdd. (Ar.) Ar. Erp.

16 After יבחר, insert יהוה, Cdd. 4. LXX. – קמץ בז"ק.

19 ולא—לא תכיר, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. Tg. Jon. (Tg.). A conjecture of the Jews.

CHAP. XVII.

3 ולשמש, without ו, Cdd. LXX. Vg. (Tg.). – ולירח—או לירח, Cd. 1. LXX. Vg. (Tg. 1).

6 או על פי שלשה—או שלשה, Cdd. Sm. Tal. Bab.

10 After יהוה, insert אלהיך, Sm. LXX. – ככל—כל, Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

11 ולא—לא, Cd. 1. Sm. Vg. Ar.

19 אלהיך—אלהיו, Cdd. (Tg. 1). (LXX.).

CHAP. XVIII.

3 והלחיים, omitted in Vg.

5 After לעמד, insert לפני יהוה אלהיך, Sm. LXX.

8 יאכל—יאכלו, (Sm.) LXX. Vg. - יֹאכְלֻנּוּ, Cd. 1.

10 ומנחש omit ו, Cdd. 4. Sm. LXX.

13 After the first יהוה, insert אלהיך, Cdd. Sm. LXX. Syr. Tg. Ion. (Tg.) Ar. uterque.

16 אלהיך—אלהי (קמץ בז״ק), Cdd. 2. (LXX. Vat.) ἡμῶν.

17 After היטיבו, insert כל, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg. (Tg.).

22 תגורו—תגור, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. (Tg. 1).

CHAP. XIX.

5 מן השרים—הערים, Cd. 1. Sm. Syr. Tg. Ar.

9 ללכת—וללכת, Cdd. Sm. LXX. (Tg.).

14 After לך, insert נחלה, Cdd. 2. LXX.

17 ולפני—לפני(2), Cdd. Sm. LXX. Syr. (Tg. 1). - יהיה—יהיו, Cdd. Sm.

21 לא—ולא, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.) xix. 13.

CHAP. XX.

1 איביך—איבך, Cdd. mult. edd. 40. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.) Tg. Jon. Pers. Ar. uterque. But the Masorah has the singular, with Todrosius and Norzius. - ועם—עם, Sm. LXX. Syr. Vg. Ar.

4 ולהושיע—להושיע, Sm. LXX. Syr. Ar.

13 בידיך—בידך, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ion.

14 וכל—כל שללה, Cdd. LXX. Syr. (Tg.) One of the *S'birin* or conjectures of the Jews.

17 After החתי, insert והגרגשי, Sm. LXX. - הכנעני with ו prefixed, Cdd. mult. - והחוי—החוי, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Pers. Tg. (Tg.) Ion.

CHAP. XXI.

1 ולא—לא, Cdd. 4. LXX. Syr. Vg.

3 ואשר—אשר(2), Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Ar. - ולא משכה, without the relative, Cdd. 6.

7 ידנו—ידינו, Syr. Tg. - ק׳ שפכו—שפכה, Cdd. Sm. Tal. Bab.

11 ולקחתה—ולקחת, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Tg. Ar.

14 ושלחת—ושלחתה, Cdd. (Sm. 1.).

15 לשנואה—לשניאה, Cdd. 2. - לשנאה, Cdd. 2.

17 ולו—לו משפט, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).

19 אל—ואל, Cdd. 4. Sm.

CHAP. XXII.

2 After אחו, insert מעמך, Sm.

3 כן—וכן(1), Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg.

4 After שורו, insert או את כל בהמתו, Sm. This was also done by Sm. in verse 1.

9 קמץ בז״ק.

15 ק׳ הנערה—הנער, Cdd. Sm.

16 Id.

17 שם לה—שם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. verse 14.

20 Same as 15.

21 Insert כל before אנשי, Cdd. Ar. (Tg). - Same as 15.

23 תהיה—יהיה, Cdd. - ק׳ נערה—נער.

24 Same as 15.

25 Id.

26 כי אין—אין, Cdd. 2. Syr. - לנער— ק׳ לנערה.

27 Same as 15.

28 Same as 23.

29 Same as 15.

CHAP. XXIII.

2 מומזר—ממזר Cd. 1.

8 ולא—לא(1), Cdd. Sm. Syr. Vg. (Tg.) Ar. uterque.

12 תוך, omitted in Cd. 1. Sm.

14 אזניך—אזנך, Cdd. mult. Tg. Ion.

15 מחניך—מחנך, Cdd. mult. (Sm.) all ver-

alone. – מחנך—מחניך, Cdd. (Sm.) Syr. Tg. Tg. Jon. Ar. The Masorah directs that the plural shall be read.

21 ידיך—ידך, Cdd. Sm.

24 אלהיך, omitted in Cd. 1. Sm.

CHAP. XXIV.

1 ומצא—כי מצא, Aben Ezra; but in the printed edd. conformed to the Masoretic text.

8 לעשות—ולעשות, Cdd. 2. Sm. – After ככל, insert התורה, Sm. LXX.

16 יומת—איש . . . . . יומתו, Cdd. 2. Sm. all versions, except Tg. *as printed*. The Cdd. of it have the prefix. – ימות, Cd. 1.

17 ויתום—יתום, Cdd. 2. all versions except Tg. After this word in .ert ואלמנה, Cdd. 2. LXX. (Tg. 1. but *before* יתום).

18 בארץ מצרים—במצרים, Cdd. LXX. (Tg.). – משם, omitted in Cd. 1. Sm.

19 ידך—ידיך, Cdd. (Ar.).

22 לעשות; omitted in Sm.

CHAP. XXV.

7 ולא—לא אבה, Cdd. (Sm. 1.) Syr. Vg. Ar. (Tg.). The Masorah is against the prefix.

16 אלהיך, omitted in Cdd. Ar. (Tg.).

CHAP. XXVI.

2 כל, omitted in Cdd. 2. Sm. LXX. Ar.

4 מידיך—מידך, Cdd. LXX. – מזבח, omitted in Cdd. Syr.

5 ועצום—עצום, Cdd. 4. Sm. LXX. Tg. Tg. Jon.

7 עמלינו—עמלנו, Cdd. But Sm. and all versions *sing*. – לחצינו—לחצנו. But Sm. and all versions *sing*.

13 לנר—ולנר, Cdd. mult. Sm. Ar. Erp. (Tg.).

14 קמץ בז״ק.

19 לשם—ולשם, Cdd. Sm. Syr. Ar. (Tg.).

CHAP. XXVII.

4 נריזים—עיבל, Sm. A correction of the Hebrew made to favour the Samaritans.

5 עליהן—עליהם, Cdd. (Sm.) Condemned by the Masorah.

8 ב׳ פתוחה.

9 אל כל בני ישראל—אל כל ישראל, Cdd. 2. Syr. – קמץ בז״ק.

10 ק׳ מצותיו—מצותו, Cdd. mult. Sm.

26 כל דברי—דברי, Cdd. Sm. LXX. (Tg.) Rabboth, Galat. iii. 10. (Origen on Deut. xxvii. 26). Jerome on Galat. iii. 1, remarks that the Sm. and LXX. read thus.

CHAP. XXVIII.

1 ולעשות—לעשות, Cdd. Sm. all versions.

8 ידיך—ידך, Cdd. Sm. Vg. Ar. Tg. Jon. – The preceding אתך, omitted in Cd. 1. Syr. Vg.

12 ידיך—ידך, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Jon. Tal. Bab.

15 וחקותיו, omitted in Cdd. LXX. Syr. Ar. (Tg. 1).

18 After אדמתך, insert ופרי בהמתך, Cd. 1. Sm.

20 ואת—את המהומה, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Vg Tg. Tg. Jon. Ar. – ידיך—ידך, Cdd. Sm.

22 אבידוך—אבדך, Sm. LXX. Syr.

26 לעוף—לכל עוף, Cdd. Sm. LXX. Syr. Ar. (Tg.).

27 ק׳ ובטחרים—ובעפלים, Cdd. In some MSS. this marginal reading is wanting.

29 דרכך—דרכיך, Cdd. Sm. Syr.

30 ק׳ ישכבנה—ישגלנה, Cdd. Sm.

32 ידיך—ידך, Cdd. Syr.

33 ופרי—פרי, Cd. 1. Sm. Ar.

45 השמידוך—השמדך, Sm. LXX. Syr.

51 ותירוש—תירוש, Cdd. Sm. Syr. Ar.

53 איביך—איבך, Cdd. mult. Sm. All versions

have the sing. The same variety occurs in 55 and 57.

66 ובבנה—בבנה, Cdd. 3. Sm.

57 חסר א׳ - ובבנה—ובבניה, Cdd. 3. LXX. without the prefix *Beth* Syr. - ובניה, Cdd. 2. - היוצאת—היוצת, Masor.

59 After יהוה, insert אלהיך, Cd. 2 (perhaps.) Sm. - מכתיך—מכתך, Cdd. 3. מכותיך, Cd. 1. מַכֹּתֶךָ, Cd. 1.

61 הזאת—הזה, Cdd. Sm. Syr. Tg. Jon. (Tg.) Deut. xxix. 20.

62 and 67 קמץ בז״ק.

68 לאיבך—לאיביך, Cdd.

CHAP. XXIX.

4 שלמתיכם—שלמתיכם, Cdd. Sm. - רגלך —רגליך, Cdd. Sm. all versions.

10 מחניך—מחנך, Cdd. (Sm.) - ועד—עד, Cd. 1. Sm. LXX. Syr.

17 היום, omitted in LXX.

20 הכתובה—הכתובים, Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. - הזה—הזאת, Cdd. LXX. Vg. (Tg.).

22 צביים—וצבוים ק׳.

23 מה חרי—ומה, Cdd. Sm. Syr. Ar. (Tg.)

26 בספר—בספר התורה, Cdd. 3. LXX.

CHAP. XXX.

5 והיטבך, omitted in Sm.

8 After יהוה, insert אלהיך, Cdd. 4. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.).

9 ידך—ידיך, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. Tg. Jon. Ar.

10 הזה—הזאת, Cd. 1. LXX. (Tg.) *In hoc libro* Syr. *in hoc lege* Vg. - After לשמר, insert לעשות, Cd. 1. (LXX. Alex.) Ar.

16 ללכת—וללכת, Cdd. (Sm.) Vg. Syr. Ar. (Tg.).

15 היום, omitted in Sm.

20 להם—לכם, Sm. Syr.

CHAP. XXXI.

1 Before הדברים, insert כל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.)

7 תבוא—תביא, Cdd. 2. Sm. Syr. Vg. תָּבֹא, written *defectively*, Cdd. mult. תָּבוֹא, Cd. 1. (Tg. 2.).

9 ישראל—בני ישראל, Cdd. LXX. Syr. *Israelitarum*, Ar.

12 אלהיכם—אלהיהם, Cdd. (Sm.) Syr. (Tg.) vers. Sm.

13 ובניהם—ובניכם, Cdd. - אלהיכם—אלהיהם, Cdd. Sm. Syr. Vg. (Tg.). A conjecture of the Jews.

17 אלהי—אלהים, Cd. 1. Syr. Vg.

18 פני—פני מהם, Cdd. 3. Sm. LXX. Syr. Ar. Tg.

20 לאבתיו—לאבתם, Cdd. (LXX. Vat.) Syr. Tg. Ar.

21 הארץ—האדמה, Cd. 1. Sm. - After נשבעתי, insert לאבתם, Cd. 1. LXX. Syr. לאבתיו, Sm.

24 דברי—כל דברי, Cdd. 3. LXX. Ar. (Tg. 1.).

26 הזה—הזאת, Cdd. LXX. (Tg. 1.). - לקח—תקחו, Sm. all versions.

28 זקני—ראשי, Cdd. *Both*, Cd. 1. LXX. - באזניהם—באזניכם, Cdd. *Vobis*, Syr. Ar. הדברים—כל הדברים, Cdd. LXX. Tg. Jon. (Tg.).

29 ידיכם—ידכם, Cdd. But *plural* Sm. and all versions.

CHAP. XXXII.

3 שם—בשם, Sm. Syr. Tg. Ar.

5 לא לו—לו לא, Cdd. 2. (perhaps) LXX. Syr.

6 הליהוה, *together*, and as one word, without ה large, Cdd. 38, editions 22. *Together*, with ה large, Cdd. 44, editions 36. The rest separate into two. Some have הַל יהוה, others

ה ליהוה. The Sm. and all versions follow the first reading. See De Rossi.

10 יצרנהו—ויצרנהו, Cd.1. (Sm.)

11 על—ועל, Cdd.2. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.). - אברתו—אברתיו. Sm.

13 ויאכל—ויאכילהו - קמץ בז״ק - ו׳ יתירה. Sm. LXX. Syr.

14 ענב—ענבים, Cdd. 2. (Sm. 1.) *sanguinem fortium eorum*, Tg. - After חמר, or as in Sm. עמר, insert ויאכל יעקב וישבע, Sm.

15 כשית—כשׂית, Cdd. Syr. Tg. Tg. Jon. Tg. Jer. *opes acquisivisti*. כסית, Cdd. *Dilatatus es*, Vg.

17 קדש. nota mas. - שׂערום—שׂערים, Cdd. LXX. Tg. Tg. Jon. Ar. Pers.

18 תשי—תשא, Sm.

20 אראה—ואראה, Cdd. 2. Sm. LXX. Syr. Vg. - המה—הם, Cd.1. Sm.

21 קדש, nota mas. - קמץ בז״ק.

24 מזי—מזה, Cd.1. Sm. - וקטב—וקטף, Cdd. Sm.

26 אפאיהם—אפי הם, Sm. אפו הם, Syr. Vg. LXX have διασπερω αὐτους, *i.e.* אפזרם or אפיצם.

27 ידנו—ידינו, Cdd. mult.

29 לו—לא, Cdd. LXX. ולא, (Sm.).

30 כי, omitted in Cdd. 2. Sm.

32 אשכלת—ואשכלת, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar. ואשכלי, Sm.

35 לי—ליום, Sm. LXX. - ושלם—אשלם. LXX. Syr. Vg. Tg. Tg. Jon. Tg. Jerus. Rom. xii. 19. Heb. x. 30.

38 ישתו—וישתו, Sm. LXX. Syr. Vg. - יהי—יהיו, Sm. LXX. Syr. Tg. Vg.

41 קמץ בז״ק.

43 עמו (1) את עמו, Cd. 2. perhaps. Either this or עַמּוֹ. LXX. and Romans xv. 10. All other versions agree with the text. recept. - אדמתו עמו—אדמה לעמו, perhaps Cd. 1. *primo*. אדמת עמו, Sm. LXX. Vg. It is possible that these translators may have regarded ו in אדמתו as *paragogic*. ועמו אדמתו, Syr. Tg. Tg. Jon. Tg. Jerus. Ar. uterque. Pers. The LXX. prefix to this verse, ευφρανθητε ουρανοι αμα αυτω, και προσκυνησατωσαν αυτω παντες αγγελοι θεου. They also insert after the first עמו, και ενισχυσατωσαν αυτω παντες υιοι θεου.

44 והושע—ויהושע, Cdd. Numb. xiii. 16. ויהשע, Cd. 1. יהשע, Cd. 1. The longer form is given by Sm. LXX. Syr. Vg. Pers. Ar. uterque. (Tg.).

45 כל, omitted in Cdd. Sm. (Ar.) (Tg. 1.).

46 לעשות—ולעשות, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Jon.

50 עמיך—עמך, Cdd. mult. Sm. LXX. Syr. Ar.

CHAP. XXXIII.

2 למו—לנו, LXX. Syr. Vg. Tg. But Sm. and Ar. as in text. - ואתה—ואתו, Sm. LXX. Syr. Vg. Tg. But 28 Cdd. have ואתה. *Both* Cd. 1. - אשׁ דת—אשדת, Cdd. 109. Cdd. 24. (Sm.) Masorah on 1 Chron. xxvii. 12. Todros. Lonzan. Norzi. The last remarks that this is one of fifteen passages in which a word is *written* in a divided state but must be *read* together. Others are of the contrary opinion.

3 בידך—בידיך. Cdd. LXX. - לרגלך—לרגליך, Cdd. plurim. Sm. LXX. Ar. Vg. but the last with the suffix of the 3rd person.

4 משה, omitted in Cdd. 3.

5 קמץ בז״ק.

6 ראובן—שמעון, LXX. Cd. 1. perhaps. - מתיו—מְתָיו, Cdd. Gr. Ven.

7 ר׳ בקמץ.

9 בנו—בניו ק׳, Cdd. plurim. Sm. LXX. Syr. Vg. Ar. Tal. Bab.

12 לבנימן—ולבנימן, Cdd. Sm. LXX. Vg. Syr. Ar. - עליו (1) omitted in Cd. 1. Sm. Syr.

LXX. The second עליון, omitted in Cdd. Vg.

13 מטל (קמץ בז״ק)—מעל, Cdd. Both Syr. Tg. ומטל, Cdd. LXX. Vg. Ar.

16 תבואתה—תְּבוּאָתָהּ, Cdd. 2. Ar. Sm. vers.

17 והם(1)הם, Cdd. Sm. LXX. Syr. Vg. (Tg.).

19 שם—ושם, Cd. 1. Sm. LXX. Syr. Ar. – ושפני—ושבוני, Cd. 1. LXX. וספוני, Cdd. ושׂפוני, Cdd. mult.

21 חלכית, omitted in Cdd. 3. – צפון—ספון, Cdd. שׂפון, Cdd. 2 – צדקת – קמץ בז״ק —צדקות, Cdd. 2. Vg. Tg. Tg. Jon. Tg. Jerus.

25 מנעלך—מנעליך, Cdd. quamplurim. Sm. except Cd. 1. – דבאך—דבאיך, Cdd. דביך, Sm. and Sm. vers.

26 ובנאותו—ונאותו, Cd. 1. Tg. Tg. Jerus.

27 ומתחת—מתחת, Cdd. 2.

29 אשריך—אשרך, Cd. 1. Sm. and Sm. vers.

CHAP. XXXIV.

1 את הגלעד—מן הגלעד, Cdd. (Tg.) Ar. corruptly. ואת, Cdd. (Tg.) Omit את, and join הגלעד with the preceding כל הארץ, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1.).

2 נפתלי—ארץ נפתלי, Cdd. 2. LXX. Ar. – ואת ארץ—(1)ואת כל ארץ, Cd. 1. LXX. Syr. (Tg.). Instead of את כל הארץ (ver. 1) . . . . to עד־צער (ver. 3), the Sm. has only as a part of ver. 1. מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת ועד הים האחרון.

6 בני—בניא, Cdd. Sm.

8 בכי, omitted in Cdd. 3. Ar.

9 ידיו—ידו, Cdd. 2. Sm. except Cd. 1.

JOSHUA.

CHAPTER I.

2 להם, omitted in Cdd. Vg. – לבני ישראל, omitted in LXX.

3 רגלכם—רגליכם, Cdd. – לכם נתתיו—לכם יהיה, Cdd. 3. Syr.

6 בקמץ ס״א מ׳ בפתח – את הארץ—אל, Cdd.

7 לעשות—ולעשות, Cdd. LXX. (with an asterisk), Syr. Vg. Ar. – ממנו—ממנה, a conjecture of the Jews.

8 דרכך—דרכיך, Cdd. mult. LXX. Ar. But Vg. and Tg. the *singular*.

14 מפכם—וטפכם, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. – ומקניכם—ומקנכם, Cdd.

15 להם—לכם, Cdd. mult. Tg. one of the conjectures of the scribes. One Cd. has לכם, and in the margin להם.

16 כל(1)—בכל, Cdd.

18 את(2)—אל, Cdd. Tal. Bab. – דבריך—דברך, Cdd. Syr. Ar.

CHAP. II.

1 ראו—וראו, Cdd. LXX. Vg.

3 After הבאים, insert הלילה, Cd. 1. LXX. Syr. – כל, omitted in Cdd. LXX. Syr.

5 ולא—לא, Cdd. Syr. Ar.

7 עד—על, Cdd. (Tg.) A conjecture of the Jews, or one of the סבירין. - אחרי, omitted in Cdd. 3. - אשר—כאשר, Cdd. 3. A conjecture of the scribes.

13 ק׳ אחותי—אחיותי.

14 תנידי—תנידין, Cdd. mult. (LXX.) Vg. ver. 20.

18 התי׳ בצרי.

20 After משבעתך, insert הזה, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. verse 17.

21 חוט השני—השני, Cdd. 3. verse 18.

24 בידינו—בידנו, Cdd. mult. (LXX.) Syr. Vg.

CHAP. III.

3 בראתכם—כראתכם, Cdd. - הלוים—והלוים, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar.

4 ק וביניו—ובינו.

7 לעיני—בעיני, Cdd.

8 בבאכם—כבאכם, Cdd.

11 והנה—הנה, Bibl. Sonc. Proph. Sonc. 1486.

12 שנים—שני, Cdd.

13 בנות—כנות, Cdd. 2. - והמים—המים, Cdd. 2.

14 ארון—הארון, Cdd. 2.

15 ובבוא—וכבוא, Cdd.

16 ק׳ מאדם—באדם, Cdd. Tal. Jerus. all versions.

CHAP. IV.

1 After הירדן, a *piska*.

5 בני, omitted in Cdd. LXX.

6 After מחר, insert את אבותם, Cdd. Taken from verse 21.

9 I include this verse in brackets, with the exception of the last clause [end the bracketed part with הברית], because the words appear to have been taken from some impure source, and present insuperable difficulties. See Maurer, Comment. Crit. vol. i. page 103.

10 ככל אשר צוה משה את יהושע, marked with an asterisk in LXX. and therefore added by Origen from the Hebrew text in his day.

18 כעלות—בעלות, Cdd. ק׳.

24 אלהינו—אלהיכם, Cd. 1. LXX.

CHAP. V.

1 עברם—עברנו, Cdd. ק׳, Tal. Bab. Tal. Jerus. all versions.

5 בנ״א הל׳ דנושה.

6 הדור—הגוי, Cdd. (Tg.). - להם—לנו, Cdd. Syr. (Tg. 1.) Syr. Ar.

10 To בארבעה, prefix בראשון, Cdd. mult. (LXX.) (Tg.).

14 ויאמר לו—ויאמר לא, Cdd. mult. LXX. Syr. (Tg.). - על—אל, Cdd. This interchange of the two words is very frequent. - קמץ בז״ק.

15 רגליך—רגלך, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. - קדוש—קדש, Cdd. - אדמת קדש, Cdd.

CHAP. VI.

5 ק׳ כשמעכם—בשמעכם, Cdd. Three Cdd. have not the ק׳.

7 ויאמר—ויאמרו, Cdd. ק׳, Syr. Vg. Tg. Ar.

8 After לפני, insert ארון, Cdd. 3. Syr. Vg. Tg. Masor. magn.

9 ק׳ תקעי—תקעו.

13 ק׳ הלוך—הולך.

15 ק׳ בעלות—בעלות, Cdd. mult.

19 אוצר בית יהוה—אוצר יהוה, Cd. 1. Tg verse 24

20 וידעו כל העם—וירעו העם, Cdd. LXX.

24 בית, omitted in Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar.

26 לפני יהוה, omitted in Cd. 1. LXX.

CHAP. VII.

1 בישראל—בבני ישראל, Cdd.

5 הַשְּׁבָרִם—השברים, LXX. Syr. Tg. Ar. *Sebarim* Vg.

7 בצ״ל. - אתם—אתנו, Cdd. 2. But Vg. LXX. αυτον, i.e. λαον.

9 הש׳ בצרי.

13 איבך—איביך, Cdd. 2.

17 משפחות—משפחת יהודה, or משפחֹת, Cdd. LXX. Vg. - לבתים—לגברים, Cdd. Syr. Vg. (LXX. Ald.) - זמרי—זבדי, 1 Chron. ii. 6.

21 ק׳ ואראה—ואֵרא ;

CHAP. VIII.

1 קמץ בז״ק.

3 שְׁלשִׁים. Should not this be שְׁלשׁ, *three?* But all copies and versions read *thirty*.

11 עם—העם, Cd. 1. - ק׳ בינו—בינו. - For מצפון, the LXX. have απο ανατολων, and omit verses 12 and 13, having at the end of verse 11, και τα ενεδρα της πολεως απο θαλασσης. But several copies of the LXX. agree with the present Hebrew; though undoubtedly the most genuine copies do not. See Holmes and Parsons, Septuag. vol. ii. ad. vers.

12 ק׳ ולעי—לעיר, Cdd. The Syr. Vg. Ar. have לעיר. Norzi says, that the received reading is the Western or Palestinian without a *Kri*; but that the Oriental or Babylonian is לעיר, with the *Kri*, לעי.

13 וילן—וילך, Cdd. Tal. Bab. Kimchi on Joshua v. 14.

16 ק׳ בעי—בעיר, Cdd. Syr. *Both* Tg.

20 העיר—העי, Cdd. Vg.

22 לו—להם, Cdd.

24 After תמם, a *piska*.

27 בני ישראל—ישראל, Cdd. plurim. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1.).

28 העיר—העי, Cd. 1. LXX. Vg.

33 ושטריו—ושטרים, Cdd. Syr. Tg. Ar. Mishna. Tal. Bab. Rabboth.

34 בספר משה—בספר התורה, (Cdd. according to the margin of Bibb. Ven. 1518). LXX.

CHAP. IX.

1 הכנעני הפריזי החוי. To each of these three words ו is prefixed in Cdd. LXX. Syr. Ar.

3 Insert כל, before אשר, Cdd. LXX. Vg.

4 ויצטידו—ויצטירו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. comp. verses 11 and 12.

7 ק׳ ויאמר—ויאמרו, Cdd. Two Cdd. have not the ק׳. - אכרות—אכרת. יַתִּיר ו׳.

23 חטבי—וחטבי, Cdd. Syr.

24 Insert כל before אשר, Cdd. 2. LXX.

CHAP. X.

6 ידך—ידיך, Cdd. Ar.

8 בידך—בידיך, Cdd. plurim. But LXX. Syr. Vg. the plural. ולא—לא, Cdd. Syr.

13 כולו קמץ. - גוי—ο θεος, LXX. - הישר—הלא, omitted in LXX. Origen added it with an asterisk.

15 Omitted in LXX. It appears to be out of place here, and to belong only to the end of the chapter. The different documents used by the writer will account for it here. See Maurer.

24 חמשת המלכים—המלכים, Cdd.

28 אותה—אותם, Cdd. אתה, *defective* Cdd. omitted in Cd. 1. LXX. Syr. Vg.

29 על—עם, Cdd. Vg.

30 בה, omitted in Cdd. 3. LXX. Vg. Ar. - בה (2), omitted in Cdd.

34 עגלונה—עגלנה, Cdd. mult.

39 From ובאשר, to end of verse omitted in Cd. 1. (LXX. Vat.).

CHAP. XI.

4 הר׳ בקמץ.

7 אל מי—על מי, Cd. 1. LXX. Syr. Vg.
10 לכל—כל, Cdd.
16 ק׳ שפלתו—ושפלתה.
19 את בני—אל בני, Cdd. mult. Tg.
21 ומן—מן ענב, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. - ומכל הר יהודה, omitted in Cdd. LXX.
23 במחלקתם—כמחלקתם, Cdd. LXX. Syr. Tg. Abarbanel.

CHAP. XII.

3 ועד—עד, Cdd. 2.
4 בעדרעי—ובעדרעי, Cdd.
6 ויתנם—ויתנה, Cdd. 2.
7 במחלקתם—כמחלקתם, Cdd. mult.
8 ובאשרות—ובאשדות, Cdd. (Vg. Sixt.).
20 שמרון, omitted in Cd. 1. (LXX. 1). - מראון (לא קרי א׳), omitted in Cdd. Vg. Ar.
23 לנפות—לנפת, Cdd. Tg.
24 שלשים ואחד—εικοσιεννεα, (LXX.).

CHAP. XIII.

3 והגתי—הגתי, Cdd. LXX. Syr. Ar. (Tg. 1).
6 Before לישראל, insert לגורל, Cd. 1. LXX.
8 After והגדי, insert וחצי שבט מנשה, Cd. 1. Syr. Ar. At the beginning of the verse LXX.
9 ועד—עד, Cdd. 2.
13 כי לא—ולא, Cd. 1.
16 עד—על מידבא, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Ar. The Masorah and Norzi reckon it among the nine places in which it is conjectured that על stands for עד.
23 וחצריהם—וחצריהן, Cdd. LXX. Ar.
28 וחצריהן—וחצריהם, Cdd.
30 וכל—(1)כל, Cdd. LXX.

CHAP. XIV.

2 לחת לתשעת—לתשעת. - ר׳ בפתח, Cdd. Syr.
7 לבבו—לבבי, Cd. 1. LXX.

13 After יפנה, insert הקניזי, Cdd. 2. LXX. comp. verse 14.

CHAP. XV.

4 ק׳ והיו—והיה.
8 After פני גי, insert בן, Cdd. Syr.
19 After ויתן לה, insert כלב, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg.
32 עשרים ותשע. But thirty-seven cities had been mentioned. Some think that the nine assigned to the Levites in Joshua xix. 2—7, should be subtracted. The Syr. has thirty-six, which agrees with its own list, for in 1 MS., and equivalently in itself and the LXX., one city is made of Ain and Rimon = En-rimon.
36 ארבע עשרה, fifteen had been mentioned. This the Syr. has.
40 ולחמם—ולחמס, Cdd. Vg.
46 ומעקרון—מעקרון, Cdd. 2.
47 הגדול, Cdd. mult. ק׳, all versions. הגבול, V. D. H.
49 ק׳ ושוכו—ושוכה.
52 ורומה—ודומה, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1.).
53 ק׳ וינוס—וינום.
59 Θεκω, και Εφραθα, αυτη εστι Βαιθλεεμ, και Φαγωρ, και Αιταν, και Κουλον, και Ταταμ, και Θωβης, και Καρεμ, και Γαλεμ, και Θεθηρ, και Μανοχω, πολεις ενδεκα και αι κωμαι αυτων, added to the verse in LXX. but with an obelus.
63 יכלו—יוכלו, Cdd.

CHAP. XVI.

3 ק׳ תוצאתיו—תצאתו.
8 ים המלח—הימה, Cdd. Vg.

CHAP. XVII.

1 ויצא—ויהי, Cd. 1. Vg.

2 אביעזר, called איעזר, in Numb. xxvi. 30.
3 ומלכה—מלכה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.
4 ביד משה—את משה, Cdd. LXX. Vg. (Tg.).
14 אל—את יהושע, Cdd. mult. - קמץ בז״ק. - עד אשר, omit עד, Cdd. LXX. Vg. - עד כה, omit עד, Cdd.
16 ולאשר—לאשר, Cdd.
18 והיו—והיה, Cdd. ק׳.

CHAP. XVIII.

2 לקחו—חלקו, Cd. 1. Cd. D. R. 20 remarks in the margin that others read so. Vg. (LXX.?).
6 לשבעה—שבעה, Cdd.
10 לפני—לבני. Cd. 1. - כמחלקתם—במחלקתם, Cdd.
12, 14 ק׳ והיו—והיה.
17 למעלה—מעלה, Cdd.
19 Same as 12. - ק׳ תוצאות—תוצאותיו. Cdd. mult. Masorah.
21 קצין—קציץ, Cdd.
24 ק׳ העמונה—העמוני.
28 יערים—צרים, Cdd. 3. Ιαριμ LXX.

CHAP. XIX.

2 [ושבע], omitted in Cdd. 4, and in the parallel 1 Chron. iv. 28. It makes the number 13 in verse 6 to be 14. In verse 6 the Syriac has 13; and שרוחן is שָׂרִיהֶן in LXX., so that the number remains 13. I have therefore put it in brackets as spurious.
7 עֵינְרִמּוֹן—עַיִן רמון, as one word, the name of one city, Cd. 1. (LXX. Vat.), but that is opposed to the number 4 cities; hence LXX. Vat. add the name of a city *Talcha*, to make up the number 4.
8 בית—באר. Cdd. 2. Syr. Ar. - ראמת—רמת, Cdd. 2. ראמֹת, Cdd. 3. רמות, Cdd. 4 ראמות, Cdd. 3. ירמות, Joshua xxi. 29.
13 הַמְּתָאַר, the proper name of a city, all versions, edd 2. הַמְּתֹאָר, V. D. H.
14 מְצָפוֹן—מצפון, *construct*, Cdd. mult. Syr. Ar. - הנתן—חנתון or הנתון, Cdd.
15 At the beginning of the verse the names of some cities seem to have been dropped. - ויראלה—וידאלה, Cdd. Syr. (Vg. Vat.).
16 מטה—בני, Cdd. LXX. Vg.
22 ק׳ ושחצימה—ושחצומה.
28 ועבדון—ועברון, Cdd. Joshua xxi. 30; 1 Chron. vi. 59.
29 והיו—ויהיו, Cdd. mult. ק׳. והיה, Cdd. 3.
30 ועמק—ועמה, Cdd. 2. Syr.
33 מֵאֵלוֹן, Cdd. mult. Judges iv. 11. מאילון, Cdd. *Elon*, a proper name, LXX. Vg. Tg. מֵאַלּוֹן. V. D. H.
34 והירדן—הירדן, Cd. 1. LXX. The latter omit the preceding יהודה, which was afterwards supplied from Theodotion. There is evidently some corruption in the words. Most probably the governing noun has been omitted before הירדן. See Winer ii. 135, 136, and Rosenmüller Alterth. II. i. 301. Schol. ad Josh.
42 ושעלבים—ושעלבין, Cdd. 5. There is great diversity in these names of cities both in MSS. and versions. See De Rossi.
47 At the end of this verse the LXX. add, και ο Αμορραιος υπεμεινε του κατοικειν εν Ελωμ και εν Σαλαμιν· και ἐβαρυνθη η χειρ του Εφραιμ επ' αυτους, και εγενοντο αυτοις εις φορον.
50 קמץ בז״ק.

CHAP. XX.

4, 5, 6 wanting in LXX.
8 ק׳ גולן—גלון.

CHAP. XXI.

10 ק׳ ראשנה—ראישנה.
16 עשן—עין. 1 Chron. vi. 44. (59). - את בית

ואת—שמש, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

18 ואת—את ענתות, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1.). - ס"א בפתח—ארבע, same 22, 24, 29, 35, 37.

27 ק׳ נולן—נלן.

34 ואת—את, Cdd. all versions.

36 and 37 Cdd. plurim. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. 1 Chron. vi. 63, 64. compare vss. 7, 38 and 40. 23 of the printed editions collated by Kennicott, and 79 of those by De Rossi, have the verses. Probably omitted at first by ομοιοτελευτον. Of the varieties in their reading may be noticed, after ראובן insert את עיר מקלט הרצח, Cdd. (Tg. 1.) After בצר, insert במדבר, Cdd. *Both* Cdd. LXX. Vg. (Tg.). The verses omitted in V. D. H. Cf. De Rossi, Var. Lect. vol. ii. p. 96; Schol. Crit. p. 36; Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 421.

42 At the end of this verse the LXX. repeat verses 49, 50, of chapter xix.

CHAP. XXII.

2 שמעתם—שמרתם, LXX. ακηκοατε

4 לכם—להם, Cdd. Ar. One of the conjectures of the scribes. - וסעו—ולכו, Cdd.

7 ק׳ בעבר—מעבר.

12 וישמעו בני ישראל, omitted in Cdd. 4. LXX. Syr. Vg.

16 עדת ישראל—עדת יהוה. Cdd. 3. Ar.

25 בינינו וביניכם—בנינו ובניכם, Cdd. mult.

34 *After* למזבח, insert עד, Cdd. Syr. Ar. (Tg.). Insert *before* it Cdd. - הוא—האלהים האלהים, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.,

CHAP. XXIII.

4 מן הים—והים, Cd. 1. LXX. *usque ad mare magnum*, Vg.

13 Insert כל, before הגוים, Cdd. But no version.

CHAP. XXIV.

3 ק׳ וארבה—וארב.

4 מצרימה—מצרים, Cdd.

8 ק׳ ואביא—ואביאה, Cdd.

12 שני—δωδεκα, LXX.

15 ק׳ מעבר—בעבר, Cdd.

19 Insert כל, before העם, Cdd. - ולחטאותיכם—ולחטאתיכם, Cdd.

25 בשכם—εν Σηλω, *i. e.* Shiloh, LXX. Ar. Add ενωπιον της σκηνης του θεου Ισραηλ, LXX.

30 חרס—סרח, Cd. 1. Ar. Judges. ii. 9. - אשר, omitted in Cdd. LXX. Ar. - Add to the verse εκει εθηκαν μετ' αυτου εις το μνημα εις ο εθαψαν αυτον εκει τας μαχαιρας τας πετρινας, εν αις περιετεμε τους υιους Ισραηλ εν Γαλγαλοις, οτε εξηγαγεν αυτους εξ Αιγυπτου, καθα συνεταξεν αυτοις Κυριος· και εκει εισιν εως της σημερον ημερας, LXX. Ar.

33 At the end of this verse the LXX. add a paragraph which is not authentic.

JUDGES.

CHAPTER I.

2 והנה—הנה, Cdd. 3.

10 פתח באתנח.

14 ותצנח—εκραζεν, LXX. *suspiravit*, Vg. – Add at the end of verse, בתי, Syr. Ar.

15 קמץ בז״ק.

16 Along with וילכד, insert לא, LXX.

19 יכלו להוריש—להוריש, Cdd. 2. LXX. Vg. Tg. An anonymous Greek version in Montfaucon. הוריש, Cdd. 2. Syr Ar.

21 ישבי—ישב, Cdd.

22 בני—בית, Cdd. LXX. Ar. Two anonymous Greek versions in Montfaucon.

27 ישבי—ישב, Cdd. mult. ק׳. - דאר—דור, Cdd. mult.

28 פתח באתנח.

30 נחלל—נהלל, Cdd. 2. פתח בס״פ—למס. same verses 33, 35.

32 יושב—יושבי, Cdd. LXX. Vg. But other versions the *plural*.

33 ישב—הכנעני ישבו, Cdd. LXX. Vg.

CHAP. II.

1 In a few MSS. there is here a *Piska* (פסקא באמצע פסוק), but in most of them and in most editions no space is left. The LXX. insert και επι Βαιθηλ και επι τον οικον Ισραηλ, και ειπε προς αυτους· Ταδε λεγει Κυριος. So partly Syr. and Ar.

3 לצרים, Cd. 1. LXX. Vg. Tg. לצדים, V.D.H.

7 ואשר—אשר ראו - מלא ו׳. Cdd. Syr. Vg. Ar.

9 פרח, Cdd. Syr. Vg. Ar. Joshua xxiv. 30. חרס, V. D. H.

22 ללכת בה, Cdd. LXX. Syr. Vg. One of the conjectures of the scribes. ללכת בם, V. D. H.

CHAP. III.

7 העשתרות—האשרות, Cdd. 2. Syr. Vg.

10 ארם נהרים—ארם, Cd. 1. (LXX. Vat.) Syr. verse 8.

12 Some editions begin the fourth chapter with this verse.

16 שתי—שני - הפ׳ בצרי, Cdd.

30 בעת—ביום, Cdd. Syr. Ar.

CHAP. IV.

3 בני—לחץ את בני, omitted in Cdd. 3. LXX.

4 והיא—היא, Cdd. mult.

7 את—ואת רכבו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. – בידיך—בידך, Cdd. LXX. Syr.

8 The LXX. add an explanatory clause to this verse.

11 ק׳ בצעננים—בצענים - הר׳ בקמץ.

14 בידיך—בידך, Cdd. Syr. Vg. Ar.

18 מלרע.

19 חסר א׳.

23 יהוה—אלהים, Cd. 1. Syr. Tg. Ar.

CHAP. V.

2 ישראל—בישראל, Cd. 1. Syr. Tg.

3 והאזינו—האזינו, Cdd. LXX. Syr. Ar. – אנכי ליהוה, omitted in Cdd. Ar., the latter also omitting אשירה · אשירה, omitted also in Cdd. 2. אנכי *repeated*, omitted in Cdd. 4. Syr.

7 פרזון—פרזות, Cdd., all versions have the plural. – השי׳ בפתח. שקמתי (2)—עד שקמתי, Cdd. 2.

8 מגן—מגן הוא, Cdd. 2. לָחֶם—לֶחֶם, Cdd.

12 מלרע.

13 לאדירים עָם, Cdd. עָם, connecting it with the following יהוה, as do LXX. Other Cdd. draw יהוה to the preceding hemistich. Others have no space either before or after עם.

15 וְשָׂרַי—וְשָׂרֵי, all versions V.D.H. – חקקי—חקרי, Cdd. LXX. Syr., taken from the next verse which is omitted in Cd. 1.

16 לפלגות—בפלגות, Cdd., as in the preceding verse. – חקרי—חקקי, Cdd. 2.

17 למה, omitted in Cdd. 2. Tg. Vg. Ar. – ישב—ישוב, Cdd. 2.

23 לעזרת יהוה (2), omitted in Cdd. Syr. Tg. Ar. יהוה, omitted in Cdd. 3. LXX. Vg.

26 הלמה—והלמה, Cdd.

27 בין רגליה כרע נפל שכב, omitted in Cdd. שכב alone is expressed by Syr. Ar. שכב alone is omitted in Cdd. 8. Instead of שכב is שדוד, Cd. 1. The second נפל omitted but afterwards restored in Cd. 1. and כרע (2) obliterated. כרע (2), omitted in Cd. 1. נפל (1), omitted in Cd. 1. שם, omitted in Cdd. 2. – כאשר—באשר, Cdd. 2. LXX. – נפל (2)—קמץ בז״ק.

28 מדוע אחרו—ומדוע, Cdd. 3. Syr. Ar.

30 שלל צבעים לסיסרא, omitted in Cdd. 2. – רקמה—לרקמה, Cdd. – שְׁלַל, see Ewald. שָׁלָל, V.D.H.

31 ואהביו—ואהביך, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar.

CHAP. VI.

4 יבול הארץ—כל הארץ, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar.

5 ובאו ק׳, Cdd. יבאו, V.D.H.

8 ממצרים—מארץ מצרים, Cdd. LXX. Syr. Ar.

14 יהוה—מלאך יהוה, Cd. 1. LXX. Ar.

15 אדני—יהוה, Cdd. 2. Tg.

17 חש׳ בקמץ.

19 פתח בס״פ, same, in ver. 36, 37.

26 המעוז—המעון, Cdd. – Insert אשר before במערכה, Cd. 1.

39 אל הגזה—על הגזה, Cdd. verse 37.

40 אל—על, Cdd.

CHAP. VII.

3 הגלבע, see Le Clerc, Geddes, Bertheau. הגלעד, all MSS. and versions.

5 קמץ בז״ק.

7 בידך—בידיך, Cd. 1. Syr. Ar.

9 בידך—בידיך, Cdd. 2. Syr. Ar.

11 הַחֲמֻשִׁים—הַחֲמִשִּׁים, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

12 וכל בני—ובני, Cdd. 2. Ar. – שעל—אשר על, Cdd.

13 צלול—צליל ק׳.

18 Omit כל before המחנה, Cdd. Vg. – ליהוה—חרב ליהוה, Cdd. Syr. Ar. Tg. verse 20.–

21 ויניסו—וינוסו ק׳. [יתיר ו׳]

22 וינס המחנה—וינס כל המחנה, Cdd. Syr. Ar. – צרדתה, Cdd. Syr. Ar. צררתה, V.D.H. – על טבת—עד, Cdd. A conjecture of the scribes.

24 אל מדין—את מדין, Cdd. There are many examples of the same interchange.

CHAP. VIII.

1 ויאמרו—ויאמר, Cdd. (LXX. Alex.) (Tg. 1).– [יתיר ו׳]

2 ככם—בכם, Cdd. הב׳ – בנ״א ב׳ דגושה רפה]

3 ככם—בכם, Cdd.

6 ויאמר—ויאמרו, Cdd. all versions. A conjecture of the scribes.

11 בֶּטַח—בָּטַח, Cdd. 3.

13 הֶחָרֶס, Aquil. Symm. See Bertheau. החרס, V.D.H.

23 ויאמר—ויאמרו, Cdd. (LXX. Alex.) But Vg. Syr. Ar. in plural.

26 קמץ בז״ק.

33 לאלהיהם—לאלהים, Cdd. 2.

35 לישראל—עם ישראל, Cdd. Vg.

CHAP. IX.

4 ופחדים—ופחזים, Cd. 1. LXX.

6 ק׳ מלכה—מלוכה.

9 ותאמר—ויאמר, Cdd.

12 ק׳ מלכי—מלוכי.

26, 28 עבר—עבד, Cdd. Syr. Ar.

31 בתרמה, εν κρυφη, (LXX. Vat.). So Tg., μετα δωρων (LXX. Alex.). – עבר—עבד, Cdd. Syr. Ar.

35 עבר—עבד, Cdd. Syr. – וכל העם—והעם, Cdd. Vg. – בנ״א המ׳ במתג והא׳ בחטף פתח.

41 באדומה—בארומה, Cdd. Syr. Ar. *In Ruma*, Vg.

53 וַתָּרָץ—וַתָּרִץ, Cdd. 3. וַתָּרִיץ, Cdd. וַתָּרֶץ, Cdd.

CHAP. X.

4 שלשים בנים—τριακοντα και δυο, LXX.

6 אדום—ארם, Midrash Rabboth. Syr. Ar.

10 Before יהוה insert אלהינו, Cdd. (LXX. Alex.) Tg. Vg. – כי, Cdd. LXX. Syr. Vg. – וכי, V. D. H.

11 ומן—מן בני עמון, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

12 ומדין, (LXX. Vat. et Alex.) See Ewald and Bertheau. ומעון, V. D. H.

17 ויסעו—ויצעקו, Cdd. 2., και ανεβησαν, LXX.

CHAP. XI.

4 Omitted in (LXX. Vat.).

9 בְּיָדַי—לפני, Cdd. 2. Ar. בְּיָדִי, *in manus meas*, Vg.

11 אל—עם, Cdd. 3.

13 עד—ועד, Cdd. LXX. Vg. Ar.

17 נעברה—אעברה, Cdd. Syr. Ar.

18 ויבא ממזרח שמש לארץ מואב, omitted in Cd. 1. Syr. Ar.

19 אעברה—נעברה, Cdd.

20 לישראל—עם ישראל, Cdd. (LXX. Vat.).

25 ואם—אם, Cdd. (Tg. 1.).

29 אל בני—בנו, Cdd. Syr. Vg. (Tg. 1.) את בני, Cdd.

31 לעלה—עולה, Cdd. Syr.

37 ק׳ ורעותי—ורעיתי.

38 ויאמר לה—ויאמר, Cd. 1. Syr. Ar. *Cui ille respondit*. Vg.

CHAP. XII.

3 ק׳ ואשימה—ואישמה, Cdd.

4 ובתוך—בתוך מנשה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

6 יבין—יכין, Cdd.

CHAP. XIII.

4 אל—ואל תשתי, Cdd. mult. Syr. Vg. As a marginal ק׳ in Cd. 1. D. R.

6 ותגד—ותאמר, Cdd.

8 ארני—אדוני, Cdd. – חל״בדנש.

9 וירא—ויבא, Cd. 1.

12 דברך—דבריך, Cdd. quampl. LXX. Syr. Vg.

14 לא—אל תאכל, Cdd. LXX. Syr. Tg. – ככל—כל, Cdd. מכל, Cdd. 3. וכל, Cdd. 3.

16 תעלה—תעשה, Cdd. Syr. Ar.

17 מה—מי, Cdd. – דברך—דבריך, Cdd. plur. LXX. Syr.

18 פלי—פלאי, Masor. פליא, Cdd.

20 בעלות—בעלות, Cdd.

23 מידינו—מידנו, Cdd. mult.

CHAP. XIV.

2 After קחו insert נא, Cd. 1. Vg.

3 ויאמרו—(1) ויאמר, Cdd. 2. Syr. Tg. Vg.

- מבנות פלשתים — מפלשתים, Cdd. (Tg. 1.).

11 כְּרְאוֹתָם, (LXX. Alex.) Josephus. כִּרְאֹתָם, V.D.H.

15 ויהי ביום השביעי, omitted in Cd. 1. *The fourth day*, LXX. Syr. Ar. – הלום—הלא, Cdd. Tg. The Sorians, or scholars of Sora, write הֲלוֹם, and *Kri* הֲלֹא, but those of Nahardea, הֲלֹא and *Kri*, הֲלוֹם, as is remarked in Cd. 154, K.

CHAP. XV.

2 למרעיך—למרעך, Cdd. 2. LXX.

3 עמכם—עמם, Cd. 1. Vg.

6 ואת בית אביה—ואת אביה, Cdd. LXX. Syr. Ar.

8 וילך—וירד, Cdd. Syr. Ar.

16 חמורתים—חמרתים, Cdd. 5. חמוֹרֹתים, Cdd. 2. (Kimchi Lib. Radic.).

20 ארבעים—עשרים, Tal. Jerus. 1 Sam. ii. 24.

CHAP. XVI.

5 הת׳ בפתח.

10 ועתה—עתה, Cdd. (LXX. Vat.) Ar. *Saltem nunc*, Vg.

13 After הנידה insert נא, Cdd. LXX. At the end of the verse the LXX. add *και εγκρουσης τω πασσαλω εις τον τοιχον, και εσομαι ως εις των ανθρωπων ασθενης. Και εγενετο εν τω κοιμασθαι αυτον, και ελαβε Δαλιδα τας επτα σειρας της κεφαλης αυτου και υφανεν εν τω διασματι και επηξε τω πασσαλω εις τον τοιχον και ειπεν, κ.τ.λ.* *Infirmus ero*, verse 14. *Quod cum fecisset Delila*, dixit, etc. Vg. Similarly Ar.

16 הל׳ רפה.

17 כאחד—ככל, Cdd. Tg. Ar. vss. 7 and 11.

18 ק׳—לי, Cdd. plurim., all versions. לה, V.D.H.

21 ק׳ האסורים—האסירים.

23 בידינו—בידנו, Cdd. Vg.

24 בידינו—בידנו, Cdd. – איבינו—איבנו, Cdd. mult. But all versions the singular. – חללינו—חללנו, Cdd. But all versions the plural.

25 ק׳ כטוב—כיטוב, Cdd. Tal. Bab. כי טוב, Cdd. mult. V.D.H. – Same as 21.

26 ק׳ והמישני—והימשני

28 הת׳ רפא.

CHAP. XVII.

1 קמץ בטפחא.

2 ק׳ ואת, Cdd. ואתי, V.D.H. אותי, LXX *με*.

7 ממשפחת יהודה, omitted in Cd. 1. Syr. Ar. (LXX. Vat.).

CHAP. XVIII.

1 נחלה—בנחלה, Cdd. 3. LXX. Syr.

9 קומו—קומה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. One Cd. in the margin as a ק׳.

18 עד בית—בית, Cdd. 3.

21 הד׳ בדגש.

27 עד—על ליש, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Tg. *In Lais*, Vg. אל, Cdd.

29 הל׳ בדגש. – כשם—בשם, Cdd. (LXX. Alex.) (Tg. 1).

30 מנשה, with *nun suspended*, V.D.H. משה, Cdd. 3. Vg. (LXX.) Talmudici in Baba Bathra. Jerome. Salomon ben Melech. מנשה without *suspended nun*, Cdd. *Nun large*, Cdd. See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 406, and Bertheau.

CHAP. XIX.

3 לבו—לבה, Cd. 1. – להשיבה, Cdd. mult. להשיבו ק׳, V.D.H.

5 הע׳ בקמץ.

7 וַיָּשֶׁב—וַיֵּשֶׁב, Cd. 1. (LXX. Vat.)

9 לאהלך—לאהליך, Cdd. mult.

12 המה—הנה, Cdd. Tg.

13 באחת—באחד, Cdd. - חסר ה—לך.
16 ביתי—בית יהוה, LXX.
19 לחמורנו—לחמורינו, Cdd. - עבדיך—
20 פַּתַח בְּסוֹף פָּסוּק—תלן.
21 ק׳ ויבל—ויבול.
22 אנשי בליעל—אנשי בני בליעל, Cdd. Syr. Ar. Omit אנשי, LXX. Vg.
24 אתהן—אותם (1), Cd 1. - אותן—אותם (2), Cd. 1. - להן—להם, Cdd. - כטוב—הטוב, Cd 1. mult. - אל תעשו—לא תעשו, Cdd. LXX. Vg.
25 ק׳ כעלות—בעלות, Cdd.
28 Add at the end οτι ην νεκρα, LXX.

CHAP. XX.

9 Before עליה, insert נעלה, LXX. αναβησόμεθα. But Origen put an obelus to it.
13 בני בנימן, Cdd. all versions. ○̤, V.D.H. in some Cdd. the lacuna and points are wanting.
15 עשרים וחמשה אלף, *i.e.* 25,000, Vg. (LXX.) Josephus comp. vss. 35, 44, 45, 46. עשרים וששה אלף, V.D.H.
20 Before בנימן, insert בני, Cdd. *House of Benjamin*, Tg.
31 הל׳ דנושה.
32 הק׳ דנושה.
34 מנגב—מנגד, Cdd. Tg.
35 לפני בני ישראל—לפני ישראל, Cd. 1. (LXX. Vat.) Vg. Ar. - שלפי—שלף, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.
36 בני ישראל—איש ישראל, Cdd. 4. Syr. Vg. Ar. - אל—על הגבעה, Cdd. mult. Masor.
38 Omit הרב, Syr. (Vg.?) See Bertheau. הרב V.D.H. חרב, Cdd. LXX.
39 במלחמה—כמלחמה, Cdd.
41 אליו—עליו, Cdd.
42 המדברה—המדבר, Cdd.
48 מתים—מתם, Cdd. Syr. Ar. מְתֹם, Cdd. - ועד—עד בהמה, Cdd. LXX. Syr. - ועד—עד כל, Cdd.

CHAP. XXI.

2 ויבאו—ויבא, Cdd. Syr. Vg. Ar.
6 נגרע—נגדע, Cdd.
8 מי, omitted in Cdd. 2. Ar.
11 At the end of ver. add τας δε παρθενους περιποιησεσθε· και εποιησαν ουτως, LXX. *Virgines autem reservate*, Vg.
12 וַיִּמְצְאוּ—וימצאו, Cd. 1. Vg. Ar.
13 לשלום—שלום, Cdd. mult. LXX. Vg. (Tg ?).
19 ליהוה—יהוה, Cdd.
20 ק׳ ויצוו—ויצו.
21 Before ארץ, insert אל, Cdd. בארץ, Cdd. 2.
22 ק׳ לריב—לרוב.
25 Before הישר, insert כל, Cdd. 2.

I. SAMUEL.

CHAP. I.

1 אחד, omitted in Cd. 1. (LXX. Vat.).

2 האחת, Cdd. mult. אחת, V. D. H.

6 ר׳ דגושה.

7 בית—בבית, Cdd.

8 After חנה, insert *και ειπεν αυτῃ· ιδου εγω, κυριε. και ειπεν αυτῃ*, LXX.

9 בנ״א הלי בחולם.

10 אל, Cdd. all vss. על, V. D. H.

11 After נדר, insert ליהוה, Cdd. 3. LXX.

12 אל יהוה—לפני יהוה, Cdd.

15 Before אשה, insert כי, Cdd. Vg.

17 חסר א׳.

18 ותאכל, omitted in Cdd. Syr. Ar.

20 לתקופת—לתקפות, Cdd. all vss. לתקפת, *defect.*, Cdd. mult. – השנה—הימים, Cdd. 4.

28 חיה, Cd. 1. LXX. Syr. חי, Cd. 4. היה, V. D. H. – וישתחוו, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Ar. וישתחו, V. D. H.

CHAP. II.

1 קרני באלהי—קרני ביהוה, Cdd. LXX. Vg. The Syr. and Ar. omit. *Both* Cd. 1.

3 ק׳ ולו—ולא, Cdd. mult. LXX. Vg. But ולא, Syr. Ar.

8 להושיבו—להושיב, Syr. Ar. Tg., but the last with the plural suffix. להושיבי, Cdd. – ומאשפת—מאשפת, Cdd. mult. All versions except Tg. – From כי ליהוה, to the end of the verse is wanting in LXX., which substitutes a paragraph quite different and much longer.

9 ק׳ חסידיו—חסידו.

10 ק׳ מריביו—מריבו. – ק׳ עליו—עלו.

11 אל—על, Cdd.

13 מאת—את העם, Cdd. LXX. Syr. Tg.

16 ק׳ לא, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1.) A conjecture of the Jews. Twenty-five Cdd. have לא סביר. לו, V. D. H.

20 שאלת, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar. שאלה, Cd. 1. שאל, V. D. H. – למקומו—למקומם, Cdd. Syr. Tg. Ar.

22 Omit כל, Cdd. 2. (LXX. Vat.) Ar. Tal. Bab.

24 מעבידים—מעברים, Cdd. מעבדים אתם, Cd. 1. in marg. אתם is also in Syr. Ar. מעברים, Cd. 1. LXX. Ar.

29 להבריככם—להבריאכם, LXX. *ενευλογεισθαι*. – עמי—לעמי, Cdd. 2. לעיני, LXX.

31 After באים, insert נאום יהוה, Cdd. 4. Syr. Ar.

32 מעוז—מעון, Cd. 1. צור—צר, LXX. Theod. *κραταιωμα Μαων*.

35 אשר—כאשר, Cdd. 2. LXX. Vg. Tg. – לו—לי, Bib. Sonc. Proph. Sonc.

CHAP. III.

1 After עלי, insert הכהן, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

2 ק׳ ועיניו—ועינו, Cdd. All versions.

14 ומנחה—ובמנחה, Cdd.

16 אל—את, Cdd. mult.

18 ק׳ בעיניו—בעינו, Cdd. mult. vss.

21 כדבר—בדבר, Cdd. Vg. (Tg. 1.).

CHAP. IV.

3 איבנו—איבינו, Cdd.

5 בבא—כבוא, Cdd. 4.

10 לאהלו—לאהליו, Cdd. 4, all versions. – ויפל—ויפלו, Cd. 1, all versions except Tg.

13 ק׳ יד—יך, Cdd.

17 מפני—לפני, Cdd. LXX. Syr. Ar.

18 כהזכירו—בהזכירו. Cdd. - ארבעים— εικοσιν, LXX.

20 ובעת—וכעת, Cdd. LXX. Syr. Vg.

21 ואל חמיה—ואל מת חמיה. Cdd. ואל. מות. Cd. 1. ומת חמיה. Cdd. vs. 19.

CHAP. V.

3 After אשדודים, insert και εισηλθον εις οικον Δαγων. LXX.

6 בעפ׳ים—בטחרים ק׳. Here the LXX. have και εξεζεσεν αυτοις εις τας ναυς, και μεσον της χωρας αυτης ανεφυησαν μυες· και εγενετο συγχυσις θανατου μεγαλη εν τη πολει. Vg. *Et percussit in secretiori parte natium Azotum, et fines ejus. Et ebullierunt villae et agri in medio regionis illius, et nati sunt mures, et facta est confusio mortis magnae in civitate.*

8 כל, omitted in Cd. 1. LXX. Ar. Add at the end *et fecerunt sibi sedes pelliceas,* LXX. Vg.

9 Same as verse 6. ק׳,

12 השמים—השמימה. Cdd. .. Same as verse 6. ק׳.

CHAP. VI.

1 Add at the end και εξεζεσεν η γη αυτων μυας, LXX.

3 After משלחים, insert אתם, Cdd. Tg. Syr. Ar.

4 עפלי—ק׳ טחרי, Cdd. 2. - לכלם—לכלכם. Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

5 עפליכם—ק׳ טחריכם.

8 Insert כל, before כלי, Cdd.

9 הרעה—כל הרעה. Cdd.

11 טחריהם—עפליהם, Cdd., but most of them with the *C'thib* as a *K'ri*.

15 אל—על, Cdd.

18 ועד אבן, for the second word, Cdd. LXX. Tg. Jarchi. vss. 14, 15. - וְעֵד, see Michaelis and Thenius. ועד אבל, V. D. H.

19 [חמשים אלף איש], omitted in Cdd. 3. Josephus Archaeol. v. 5. וחמשים, Cdd. LXX. Vg. Tg. Rabboth. The Syr. and Ar. also prefix the copula; but both prefix *thousand*. חמשת, Cd. 1. Syr. Ar. A correction of the transcriber. חמשים איש איש, Cd. 1. One איש omitted in Cd. 1. שבעים איש omitted in Cd. 1. See Davidson's Bib. Crit. vol. 1. p. 401.

20 After יעלה, insert ארון יהוה, LXX.

CHAP. VII.

1 אשר בגבעה, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Ar. בגבעה, V. D. H.

2 הארון—ארון יהוה, Cd. 1. Vg. Ar. - וינהו וינחו, Vg. *requieverunt*.

9 ויעלה—ק׳ ויעלהו, Cdd. Tal.

17 כולו בקמץ.

CHAP. VIII.

2 בבאר שבע—בבת־אל ובבאר שבע. Josephus Archaeol. 1. 3. 1.

3 ק׳ בדרכיו, Cdd. mult. Tal. בדרכו, V.D.H. LXX.

8 ממצרים—מארץ מצרים, Cdd. 2. Syr. Ar.

11 הק׳ בקמץ.

16 בחוריכם—בקריכם LXX. Ar.

19 לא—לו, Cdd. Two with ק׳ לא. - הל׳ דגושה.

21 באזני—לפני, Cd. 1. Syr. Tg. Ar.

CHAP. IX.

1 After איש, insert אחד, Cdd. Syr. ק׳ מבנימין, Cdd. מבן־ימין, V. D. H.

3 מהנערים—הנערים, Cd. 1. LXX.

4 ויעברו—ויעבר, Cdd. 4. Tg. Syr. Ar. The LXX. and Vg. also render the preceding verbs in the plural. The *second* ויעבר is in the plural in Cd. 1. and the *third* in Cdd. 2.

7 מה אתנו—ומה, Cdd. 2.

9 עד—אל, Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

10 נלכה—תלכה, Cdd. LXX.

13 אחרי—ואחרי, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

18 השער—העיר. Cd. 1. LXX. comp. verse 14.

22 כשלשים—כשבעים, LXX. Josephus Archaeol. vi. 4.

24 למועד—לעד, LXX. *εις μαρτυριον*.

25 The Vg. adds at the end, *stravitque Saul in solario et dormivit.* The LXX. have the same, but omit וידבר.

26 כעלות—בעלות. Cdd. but two of them have the *C'thib* as a *K'ri*. – הנג—הננה ק׳.

27 After עמד insert פה, Cd. 1. Tg.

CHAP. X.

2 פתח באתנח.

5 אל נבעת. אל omitted in Cdd. plur. Norzius.

7 יתיר י׳. – Insert כל before האתות, Cdd. 4. Vg. verse 9.

8 הגלגל—בגלגל, Cd. 1. Vg. Ar.

10 ויבאו—ויבא, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

11 כצ״ל.

12 משם—מהם, Cd. 1. LXX.

18 את ישראל—אתכב. Cdd. בני ישראל, Cdd. 2. LXX. Ar.

19 לא, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Kimchi viii. 19. xii. 12. לו לא, Cdd. 4. Tg. ותאמרו לו. V. D. H. לי, Cdd. לי לא, Cdd.

20 שבטי—זקני, Cd. 2.

21 למשפחתו—למשפחתיו ק׳.

23 After איש, a *Piska*.

24 דנושה ר׳. – וירעו—וירעו, Cd. 1. LXX.

CHAP. XI.

2 אכרות לכם, add ברית, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

6 אלהים—יהוה, Cdd. 2. LXX. Tg. Vg. – בשמעו—כשמעו ק׳, Cdd.

7 ואחרי. Cdd. – ואחר, V. D. H.

8 Instead of Bezek, Josephus has Bala, Archaeol. vi, 5. 3. Instead of 300,000, Josephus has 700,000; LXX. 600,000; and for 30,000 the LXX. have 70,000.

9 לאיש—לאנשי, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. – בחם—כחם ק׳, Cdd. Some Cdd. want the ק

11 Before עמון insert בני, Cdd. 4. LXX. Syr. Tg. Ar.

12 Before ימלך, insert לא, Cdd. 3. LXX. Syr. Tg. Ar. – תנו—תנה, Cdd. 2. LXX. Syr.

15 ויזבחו—ויזבח, LXX. שאול (2)—שמואל, LXX.

CHAP. XII.

3 את מי רצותי—ואת, Cdd. plurim. LXX. Tg. Syr. Ar. On the contrary some of the preceding Cdd. read את מי עשקתי without ו prefixed.

5 ויאמר עד—ויאמרו עד, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. A conjecture of the Masoretes.

6 מארץ מצרים—ממצרים, Cdd. 4. LXX.

8 After יעקב, insert ובניו, LXX.

10 ויאמר—ויאמרו ק׳, Cdd.

11 בדן—ברק, LXX. Syr. Ar. Ephraem. comp. vs. 9. Judges iv. 6. – Instead of שמואל, the Syr. and Ar. have *Samson*. The Syr. and Ar. insert *Deborah* as the first name. The Tg. has Gideon, Samson, Jephthah, and Samuel.

13 אשר (2)—ואשר, Cdd. mult. Syr. Vg. Ar. – והנה—הנה, Cdd.

14 והיתם—וחיתם, (Tg.).

15 ובאבתיכם—ובמלככם LXX. וכאבתיכם, Syr. Tg. Ar.

CHAP. XIII.

1 After שנה, the number has dropped out of the text, or was meant to be in it but was not. An anonymous Greek translator in the Hexapla has *υιος τριακοντα ετων*, but that is mere conjecture. Before שתי, a number

is in like manner wanting. The verse is wanting in LXX.

3 לאהלו—לאהליו, in the *sing.* or *defect.* Cdd. LXX. Syr. Ar. have the singular.

5 שלשים אלף רכב, omit שלשים, Cd. 1. The Syr. and Ar. have 3000. Perhaps the ל of ישראל having been twice written by mistake, was then interpreted 30 and gave rise to the present reading. – Josephus has 60,000 ho·'e for the Hebrew 6000; and 300,000 foot: both incredible numbers. (Or the true number is 31, viz. לא״, where א was taken for אלף, *a thousand.*)

6 ובצחיתים—ובצרחים, Cd. 1. with which the ancient translators mostly agree.

8 אשר אמר שמואל—אשר שמואל, Cdd. LXX. Tg. One or two have שם for אמר—אשר שם שמואל, Cdd. – ויחל. ק׳ ויוחל, V. D. H.

11 במכמש—מכמש. - כ׳ דגושה אחרי ׳ Cdd. all vss.

13 ולא—לא שמרת, Cdd. Vg. Before לא שמרת, insert כי, Cdd. 4. LXX. Syr. Ar.

15 After מן הגלגל insert ויתר העם עלה אחרי שאול לקראת אחרי עם המלחמה והמה באים מן הגלגל, LXX. The Vg. has the same insertion, but somewhat corrupted.

19 נבול—ארץ, Cdd. *Both* Tg., i.e., *in omni termino terrae.* – ק׳ אמרו—אמר.

20 This verse is corrupt.

CHAP. XIV.

3 אשר עמו, omitted in LXX. אשר, alone omitted in Vg. Syr. Ar.

4 שם—ושם (1), Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1.) – ושם השני—ושם האחד סנה, Cdd. השנית, Cdd. 2.

9 הנידנו—הגיענו, LXX. Vat. and Alex., *i.e.* ἀπαγγελοῦμεν. But ἀναγγελῶμεν, Cd. Ald. and ἐγγίσωμεν, Cd. Complut.

10 אלינו—עלינו. Cdd. – בידינו—בידנו, Cdd. LXX. Vg. Ar.

14 צמד בקר—צמד, Cdd. 2. Syr. Tg. Vg. Ar.

16 הלם—והלם, Cdd. 2. ενθεν και ενθεν, LXX. *huc illucque diffugiens*, Vg.

18 עם בני—ובני, Cd. 1. Syr. Vg. Tg. Ar. לפני LXX. Instead of ארון—ישראל, the LXX. have προσαγαγε το εφουδ· οτι αυτος ηρεν το εφουδ εν τη ημερα εκεινη ενωπιον Ισραηλ.

19 After יוב is a *Piska.* – ידך—ידיך, Cdd. mult. LXX.

21 והעבדים—והעברים, LXX. – סביב וגם המה—סביבו וגם המה or סבבו, LXX. Syr Vg. Tg.

23 עד—את (2), Cdd. Vg. Tg. – The LXX. add to the verse και πας ο λαος ην μετα Σαουλ ως δεκα χιλιαδες ανδρων. The Vg. has the same addition at the end of vs. 22.

27 ק׳ ותארנה—ותראנה, Cdd. Syr. Vg. Tg. Ar.

30 לא—לוא, Cdd. לוא, Cdd. 2.

32 ק׳ ויעט—ויעש, Cdd. mult. all vss. – שלל —ק׳ השלל, Cdd. mult. some vss.

34 על הרם—אל הרם, Cdd.

36 מהם—בהם (2), Cdd. 4. Syr. Vg. Ar. After עשה a *Piska.*

41, 42 The LXX. add some things said by Saul.

44 After יעשה, insert לי, Cdd. plurim. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. לי after אלהים, Cd. 1. – ימות—תמות, Cd. 1. LXX.

47 ובמלך—ובמלכי, LXX. Josephus.

50 אבנר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. vs. 51. אבי נר, Cd. 1. אבינר, V. D. H.

51 בני, Josephus, Archaeol. vi. 6. 6. בן, V. D. H.

CHAP. XV.

3 ועתה—עתה, Cdd. LXX. Vg. Tg. – עד

ועד—אשה, Cdd. plurim. LXX. Syr. Tg. Ar.

4 Instead of 200,000 Josephus has 400,000; and for 10,000 has 30,000. So too (LXX.). — במלאים—ἐν Γαλγάλοις, LXX.

5 ויארב—וירב, LXX. Vg. Josephus. וַיֵּרֶד, Cdd. 2.

7 Before בואך, insert עד Cdd. 3. LXX. Vg. — אשור—שור, Cd. 1.

9 והשמנים—והמשנים, Cd. 1. LXX. Syr. Tg. Ar.

15 פתח בס״פ.

16 ק׳ ויאמר—ויאמרו, Cdd.

18 כלתך—כלותם, Cd. 1. LXX. Syr. Tg. Ar.

20 פתח בס״פ.

22 ובזבחים—וזבחים, Cdd.

23 After וימאסך, insert יהוה, Cdd. LXX. Vg. Ar.

24 דברך—דבריך, Cdd. LXX. Ar.

25 After ליהוה, insert אלהיך, Cdd. 2. LXX.

32 סר, omitted in LXX. (which also in reading εἰ οὕτως seems to have had for אם—אכן כן), Syr. Ar. The Tg. favours שַׂר. Josephus agrees with the LXX.

CHAP. XVI.

1 על—אל שאול, Cdd.

2 Before ויאמר is a *Piska*. — בידך—בידיך, Cdd. All versions have the sing.

4 ויאמרו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. ex. loc. A conjecture of the scribes. ויאמר V.D.H.

7 הל׳ בפתח.

12 After ראי is a *Piska*. The LXX. insert ליהוה.

16 After וטוב לך the LXX. insert ותניח לך, καὶ ἀναπαύσει σε.

18 After הנה, insert נא, Cdd. 2. from verse 15.

20 חומר—חמור, LXX. γομορ.

23 After אלהים, insert רעה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. vs. 16.

CHAP. XVII.

4 הבינים—הבנים, Cd. 1. הפנים, ἀνὴρ δυνατός, LXX. So too Syr. Ar. and English version. *Spurius*, Vg. But the text is right, and these are wrong in their interpretation. LXX. (in vs. 23), ὁ μεσαῖος, Aquila, ὁ μεσάζων, Tg. מביניהון, rightly. *Champion* of the English version is wrong. — שֵׁשׁ—ארבע, LXX. Josephus.

7 ק׳ ועץ—וחץ, Cdd. Syr. Tg. Ar.

9 קמץ בז״ק.

12–31 Omitted in LXX. Vat. In the LXX. Alex. the 12th verse begins as the 32nd, καὶ εἶπε Δαυὶδ, whence it is inferred that the transcriber copied from a MS. in which the 32nd succeeded the 11th. Josephus does not relate *all* that is in these verses. But see Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 397.

12 הב׳ בפתח. בשנים—באנשים, (LXX.) Vg. Syr. Ar.

13 הלכו (1) omit Cd. 1. Vg. Ar. — וילכו, omit Syr.

23 ק׳ מִמַּעַרְכוֹת—ממערות, Cdd. LXX. Vg. מִמַּעַרְכֹת, Syr. Ar.

24 כראותם—בראותם, Cdd. 3.

25 ר׳ דגושה.

32 אדני—אדם, LXX. So Ar.

34 לאבי—לאביו, Cdd. mult. Syr. — שֶׂה, almost all Cdd. all vss. all the more ancient editions. זה, in some Cdd. and editions and in V. D. H. also, arose from mistake.

35 והצלתיו—והצלתי, Cdd. Syr. Tg. The Ar. repeats the name of *the lamb*. — הת׳ בדגש.

37 After הזה, a *Piska*.

38 כובע—קובע, Cdd. כבע, Cd. 1.

41 This verse omitted in (LXX. Vat.) In other copies it is marked with asterisks.

42 עינים—מראה, Cdd. 4.

43 For במקלות, במקל, and add ובאבנים ויאמר דוד לא כי אם רע מכלב LXX.

44 הארץ—השדה, Cdd. LXX. Vg. Tg. Neither, but a vacant space Cd. 1.

45 פתוח בס"ם.

46 בישראל—לישראל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg.

47 בידינו—בידנו, Cdd. LXX. Syr. Vg.

50 Omitted in LXX., or marked with an asterisk.

52 עד—ועד עקרון, Cdd. 2.

54 This verse is very suspicious. Josephus (Archaeol. vi. 9. 5), has *την κεφαλην του Γολιαθου ς την ιδιαν σκηνην εκομισεν, και την ρομφαιαν ανεθηκεν τω θεω.*

55_58 Omitted in LXX. Vat., or marked with asterisks. See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 397.

57 ובשוב—וכשוב, Cdd.

CHAP. XVIII.

1 From verse 1 to הפלשתי of verse 6, are not in the LXX. In some copies of it they are marked with asterisks. – ויאהבו—ק' ויאהבהו. But see Ewald, Grammatik § 305.

6 לשור ק—לשיר V. D. H.

8 באלפו ק—באלפיו V. D. H. – ועוד לו אך המלוכה, wanting in LXX., or marked with an asterisk.

9 עון—ק' עוין, V. D. H.

9_11 Wanting in the LXX; but genuine, because originally proceeding from a different writer to chap. xix.

12 כי היה יהוה עמו ומעם שאול סר, wanting in LXX., or marked with an asterisk.

14 בכל—לכל. Cdd. Rabboth. LXX. Syr. Vg. Ar. – דרכו, ק' דרכיו, vss. Tal. Bab. – V. D. H.

17_19 Wanting in LXX., or marked with an asterisk. Probably of later origin than the context.

19 לעזריאל—לעדריאל, Cdd. Syr. Ar. The (LXX. Alex.)is also favourable.

21 ויאמר שאול אל דוד בשתים תתחתן בי היום, omitted in LXX., or marked with an asterisk. So too Josephus (Archaeol. vi. 10).

22 עבדו—ק' עבדיו. V. D. H.

23 להתחתן—התחתן, Cdd.

25 כי אם—כי, Cdd. LXX. Syr. Tg. The Vg. has *nisi tantum*. – במאה—200, Syr. Ar. Josephus has 600 *heads*.

27 מאת—מאתים LXX. 100, see vs. 25, and [2 Sam. iii. 15.

28 פתוח בס"פ.

29 From ויהי שאול to the end of vs. 30, omitted in LXX. or marked with asterisks. So in Josephus (Archaeol. vi. 10 and 11. – יתיר א'—ויאסף.

CHAP. XIX.

6 ימות—יומת, Cdd. 2. LXX. Syr.

7 לשאול—אל שאול, Cdd.

8 After גדלה, insert מאד, Cd. 1. LXX.

9 יהוה, omitted in Cdd. 2. Ar. – בידו—ביד, Cdd. Vg. בידיו, LXX. לפניו, Syr. Ar.

13 כָּבֵד—כביר, LXX. *ηπαρ*. Theodoret. Quaest. 49 in 1 Kings. *utrem* Tg. *pellem pilosam* Jerom. *μεσχος, i. e., δερμα*, Syr.

17 שִׁלַּחְנִי, Cdd. plur. שַׁלְּחֵנִי, V. D. H.

18, 19 בניות—בנוית ק'.

22 At the commencement of the verse, ויחר אף שאול. LXX. Vg. – שכו—*Σεφι*, LXX. *i. e.* שְׁפִי. – בניות—בנוית ק'.

23 Twice, same as last.

CHAP. XX.

1 מניות—מנוית ק'.

2 לא יעשה ק', Cdd. mult. LXX. Vg. Tg. This לא, Cdd. 53. לוא, Cdd. 6. יעשה, Cdd. 72. – לא עשה, V. D. H.

6 Before בית לחם, insert עד, Cdd. 2. LXX.

7 אם—ואם, Cdd. Ar.

12 חי יהוה—יהוה, Cdd. 2. עד יהוה, Syr. Ar.

19 הארגב הלז—האבן האזל, LXX. הלז, also Syr. and Ar.

24 אל, Cdd. mult. ק׳. על, V.D.H.

25 וַיְקַדֵּם—ויקם, LXX. καὶ προέφθασεν τὸν Ἰωνα-θαν. *Surrexit Jonathan et sedit*, Syr. *Dum discubuit Jonathan a dexteris regis, et Abner discubuit a sinistris Sauli, David autem desiderabatur, quia locus ejus vacabat*, Ar.

28 אל—את שאול, Cdd. After שאול, insert אביו, Cdd. Syr. Ar., the last, however, omitting the name of *Saul*, (Tg. 1). Other authorities insert לאמר after שאול, viz., Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

29 וצוו אלי אחי—והוא צוה לי אחי, LXX.

30 After ביהונתן, insert בנו, Cdd. Ar., but the last omits *Jonathan*. – בבן—לבן, Cdd. – חבר—בחר, LXX. μέτοχος.

31 אלי, omitted in Cd. 1. LXX. Ar. – Omit after תכון, the pronoun אתה and the prefix ו to the next word. Cd. 1. LXX.

32 אל—את, Cdd.

36 והנהר—הנהר, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. Tg.

37 החצים—החצי, Cdd. – חנה—הלוא, Syr. Vg.

38 Same as 36 and 37, Cdd. mult. ק׳.

CHAP. XXI.

8 הארמי—האדמי, LXX. Josephus. But comp. Psalm lii. 2.

9 וְאֵין—וְאִין, Cdd. plurim. Kimchi. Norzi.

10 קמץ בז״ק. – הב׳ בפתח. After בזה, a *Piska*.

11 בנ״א נָת.

12 באלפו—ק׳ באלפיו, V.D.H. – ק׳ ברבבתיו —ברבבתו, V.D.H.

13 Same as 11.

14 ויתף—ויתן, LXX. Vg.

CHAP. XXII.

3 ישב—יצא, Cd. 1. Syr. Vg. Ar. יהיו LXX.

5 Before ארץ, insert אל, Cdd. all vss.

6 After נלח, insert מבם, Cdd. 2.

9 הארמי—האדמי, LXX. Josephus. – דאג—דואג, Cdd. – אחיטוב—אחטוב, Cdd.

10 באלהים—ביהוה, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

13 אלו—ק׳ אליו, V.D.H. – עלי—אלי, Cdd. mult.

14 ושר—וסר, LXX. comp. 2 Sam. xxiii. 23.

15 יתיר ף׳.

17 אזני, Cdd. mult. ק׳, all. vss. Tal. Jerus. אזנו, V.D.H.

18 לדויג—ק׳ לדואג V.D.H. דויג—ק׳ דואג V.D.H. – For שמנים, τριακοσίους, LXX. Josephus (Archaeol. vi. 12. 6) joins both numbers and has 385. – בנ״א הב׳ בפתח.

20 הב׳ בצרי.

22 Same as 18.

CHAP. XXIII.

2 After האלה, a *Piska*.

4 בידיך—בידך, Cdd. 4. LXX. Syr. Ar.

5 ק׳ ואנשיו, Cdd. all vss. ואנשו, V.D.H.

6 After דוד, insert והוא ירד עם דוד קעילה והאפוד בידו LXX.

8 לצוד—לצור, Cdd.

10 העיר—לעיר, Cdd. עיר, Cd. 1.

11 After לעברך, a *Piska*.

12 This verse wanting in LXX. Vat.

13 For 600, LXX. and Josephus (Archaeol. vi. 13. 1) 400. – כאשר—באשר, Cdd.

14, 15 במצורות—במצדות, LXX.

15, 16, 18 בחרשה—בחרשה, LXX. Josephus.

18 לדרכו—לביתו, Cdd.

19 Same as 14 and 15. LXX. Josephus. – החבילה—החכילה, Cdd. החוילה, Cdd.

21 ברוכים—ברכים, Cdd. mult.

22 והכינו—הכינו, Cdd. LXX. Vg. והבינו, Cdd. – במהרה—מי ראהו, LXX. ἐν τάχει.

23 ודעו וראו—וראו ודעו, Cdd. Syr. Vg. vs. 22.

25 After לבקש, insert את דוד, Cdd. 4. Syr.

Ar. לבקשו, Cd. 1. LXX. Vg. Tg. - מדבר
—במדבר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.
26 After וילך שאול, insert ואנשיו, LXX.

CHAP. XXIV.

4 ויבאו—ויבא אל, Cdd. 5.
5 איבך, Masor. Cdd. mult. all vss. איביך, V. D. H. - בידיך—בידך, Cdd. 5. LXX. Syr.
6 After כנפו, insert המעיל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.
7 After ויאמר, insert דוד, Cdd. 3. LXX. Syr.
9 מן המערה—ק׳ מהמערה. V. D. H.
10 Before אדם, insert בני, Cdd. 2. Tg.
14 מָשָׁל—משל, Cdd. 4. LXX. Syr. Vg. Ar.
16 מידיך—מירך, Cdd. Syr.
19 ק׳ ואתה—ואת.
23 המצורה—על המצורה, LXX. as in ch. xxiii. 14. 19. אל—על, Cdd.

CHAP. XXV.

1 וילך—וירד, Cdd. - מעון—פארן, LXX. Vat.
2 ומקנהו—ומעשהו, LXX. κτήματα αὐτοῦ.
3 כלבי, Cdd. ק׳. כלבו, V. D. H.
6 לאחי—לחי, Vg. R. Immanuel.
8 באנו, Cdd. mult. all vss. Masor. בנו, V. D. H. - לעבדך—לעבדיך, Cdd.
11 ייני—מימי, LXX., οἶνόν μου.
12 כל—בכל, Cd. 1. Syr. Vg. Ar.
14 ויקם—ויעם, LXX. Syr. Vg. Tg. Sym. Theod.
18 ק׳ עשויות—עשות. - ק׳ אביגיל—אבוגיל.
22 אור, omitted in Cdd. plur. LXX. Syr. Vg.
23 לעבדו—לאיבי, Syr. Ar. omitted in LXX. - ארצה—ארץ, Cdd.
24 אני, wanting in Cdd. 3. LXX. Vg.
27 הביאה—הביא, Cdd. A conjecture of the Jews.
31 לשפך—ולשפך, Cdd. 5. LXX. Syr. Vg. Ar.
34 ק׳ ותבאת—ותבאתי.

36 או גדול—וגדול, Cdd. 4. LXX. Vg.
43 מיזרעאל—ἐξ Ἀβεσαρου, Josephus (Archaeol. vi. 13, 8.)

CHAP. XXVI.

1 After מסתתר insert עמנו, Cdd. 4. LXX. - החבילה—החכילה, Cdd. Syr. Ar. - Before על, insert אשר, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Tg. Ar. vs. 3.
3 החבילה—החכילה, Cdd. Syr. Ar.
5 ק׳ סביבתיו—סביבתו.
7 ק׳ מראשתיו—מראשתו. - Same as vs. 5.
8 איבך, Cdd. Masor. איביך, V. D. H. - בידיך—בידך, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg.
11 Same as vs. 7.
12 Before מראשתי, insert אשר, Cdd. 2. Vg. Ar. vs. 11.
16 After המים, insert אַיֵּם, LXX. - Same as vs. 7.
21 After שאול, insert אל דוד, Cdd. 2. Syr. Ar.
22 ק׳ חנית—החנית.
23 בידי—ביד, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. The LXX. and Syr. in the plural.

CHAP. XXVII.

2 פתח בס״ם.
4 יוסף—ק׳ יסף - פתח באתנח, V. D. H.
7 Josephus has 20 years.
8 ק׳ והגרזי, Tg. והגרזי, V. D. H.
10 אן—אל, Syr. Tg. Ar. על מי, LXX. Vg., ἐπὶ τίνα, super quem.
11 וכה היה משפטו—וכה משפטו, Cd. 1. Syr. Tg. Vg. Ar.

CHAP. XXVIII.

3 בעירו—ובעירו, Cdd. 4. LXX. Syr. Vg.
8 קָסֳמִי Masor.—קסומי, V. D. H.
9 הידענים, Cdd. LXX. Syr. Vg. הידעני, V. D. H.

10 הק׳ דנושה.

13 אָמְרִי—כי, LXX. Omitted in Syr. Vg. Ar.

15 ואקרא—ואקראת, Cdd. 2.

16 עָרֶיךָ—שרך, Cdd. mult. רעך, LXX. Syr. Vg.

17 לך—לו, Cdd. 5. LXX. Vg. - מידיך—מידך. Cdd. Syr. מעליך, Cdd. 4. Tg.

20 After היום, insert ההוא, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Ar.

23 ויפצרו—ויפרצו, Cdd. - על המטה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. - אל המטה, V.D.H.

CHAP. XXIX.

1 בעין, add דור, LXX. ἐν Ἀενδώρ.

4 שרי פלשתים (2), omitted in LXX. Vg.

5 באלפו—ק׳ באלפיו, V. D. H. - ק׳ ברבבתיו ברבבתו, V. D. H.

10 After אתך, insert והלכתם אל־המקום אשר פקדתי אתכם שם ודבר רע אל־תשם בלבבך כי טוב אתה לפני, LXX.

11 ביזרעאל—יזרעאל, Cd. 1. all vss. supply *in* or *ad*.

CHAP. XXX.

1 כבא—בבא, Cdd. בבוא, *fully*, Cdd. - ואל, omitted in Cdd. 2. Vg. Ar.

2 Add וכל to הנשים, LXX. - ולא—לא, Cdd. Vg. Tg. Syr. Ar. But the last two omit לא and express והמיתו.

5 הכרמלית—הכרמלי, Cdd. 1 Sam. xxvii. 3.

6 ק׳ בניו—בנו, Cdd. all vss.

11 After ויקחו, insert ויביאו Cd. 1. LXX. Ar. *The latter only* is in Vg. Syr. Tg.

13 שלשת ימים—שלשה, Cdd. 3. Syr. Vg. Tg. Ar.

17 Before ויכם, insert ויבא עליהם, LXX.

21 וַיֹּשִׁיבֻם—וַיֹּשִׁיבֻם, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. - אל העם—את העם, Cdd. all vss.

22 לא רדפו—לא הלכו, LXX. - עמנו—עמי, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. - פתח באתנח.

23 בידינו—בידנו, Cdd. LXX. Vg.

24 After כי, insert לכן לא קלו ממנו, LXX. - ק׳ היורד—הורד.

25 בישראל—לישראל, Cdd. mult.

30 בבור, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Omit Ar. בכור, V. D. H.

CHAP. XXXI.

3 על—אל שאול, Cdd. all vss.

6 וגם—גם, Cdd. (Tg. 1).

7 את עריהם—את הערים, LXX. Syr. Vg.

12 ויביאום—ויבאו, LXX. Syr. Ar. 1 Chron.

II. SAMUEL.

CHAPTER I.

1 העמלקי—העמלק. Cdd. *Amalekitae*, Syr. Ar. - דוד, omitted in Cd. 1. Vg. - הלי
בקמץ.

4 מת—מרו, LXX. - After הדבר, insert הזה, LXX.

7 ויאמר—ואמר, Cdd.

9 ק׳ ואומר. Cdd. plurim. all vss. ויאמר, V. D. H.

10 נון בחירק .ר׳ פתוחה.

11 ק׳ בבגדיו—בבגדו. Cdd. mult. all vss. Tal.

16 דמך—דמיך. Cdd. mult. Masor. all vss.

18 השיר—הישר, Ephraem. Syrus.

20 ואל—אל (2), Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

21 After מל, insert ירך, LXX. Theodot. Tg. - משות—משיח, Cdd.

22 מחרב—מחלב, Cdd. 4. - נכונ—נשׂוג, Cdd. mult.

24 על—אל, Cdd. all vss. Tal. Bab. Tal. Jerus. - המלבשכן—המלבשכם, Cdd. - לבושכן—לבושכם, Cdd.

26 הא׳ בפתח.

CHAP. II.

2 היזרעאלית—היזרעלית, Cdd. mult. - הכרמלית—הכרמלי, Cdd.

9 האשרי—האשורי, Cdd. 3. הנשורי, Syr. Vg. Θασιρι, LXX. אָשֵׁר, Jon.

10 שנה—שנים, Cdd.

16 הַצֻּרִים—הַצָּרִים, LXX. των επιβουλων.

23 ק׳ תחתיו—תחתו

27 פתח באתנה.

32 בבית לחם—בית לחם, Cdd.

CHAP. III.

2 ק׳ ויולדו—וילדו, Cdd. Tal. Bab.

3 ק׳ לאביגיל—לאבגל, Cdd. Tal. Bab.

7 After ויאמר, insert אישבשת, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

8 אשר ליהודה, omitted in LXX. *adversus Judam*, Vg. - ואל—אל אחיו, Cdd. all vss. except Tg.

12 ק׳ תחתיו—תחתו. - לאמר (1), omitted in some old editions. לאמר (2), omitted in Cdd. 3. LXX. Syr. Ar.

13 After ויאמר, insert דוד, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

15 מעים (2), omitted in Cdd. 2. - ק׳ ליש—לוש.

18 אושיע, Cdd. 39. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. הושיע, V. D. H.

20 בחברון—חברון, Cdd. all vss. except Tg.

23 באו—בא, LXX. Syr. Ar.

25 בן נר, In one Cd directed to be omitted. Wanting in Syr. Ar. - ק׳ מובאך—מבואך.

27 אל החמש—החמש, Cdd. LXX. ii. 23.

29 ועל—ואל, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

34 ידך—ידיך, Cdd. - בנ״א ‎׃‎.

35 להכרות—להברות, Cdd.

38 מישראל—בישראל, Cdd. Syr. Ar. Talm. Jerus.

CHAP. IV.

2 After היו, insert לאיש בשת, LXX.

6 וְהִנֵּה—וְהֵנָּה, Cdd. LXX. Syr. Other vss. except Tg. omit. - אל—עד, Cdd., *omit* Cdd.

6, 7 Very different in the LXX. and partly in the Vg. and Josephus, from the Hebrew, which appears to be corrupt. See Thenius.

8 בחברון—חברון, Cdd. 3. all vss.

CHAP. V.

1 After ויאמרו, insert לו, instead of לאמר, Cdd. LXX. Syr. Ar. אליו, Cdd. 2. – לאמר (2) omitted in Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

2 ק׳ היית המוציא—הייתה מוציא. – ק׳ והמביא—והמבי. – A *Piska* after ישראל.

4 וארבעים—ארבעים, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

6 דוד—המלך, Cdd. 2. LXX. 1 Chron. xi. 4. *Both* the Syr.

8 ק׳ שנואי—שנאו.

19 A *Piska* before ויאמר. – בידיך—בידך, Cdd. 2. LXX. Syr.

21 הוא ואנשיו—ואנשיו, Cdd. 2.

23 מאחריהם—אל אחריהם, Cdd. 5. Syr. Ar. אל, omitted in Cdd. 3.

24 כשמעך—בשמעך, Cdd. ק׳.

25 כן, omitted in Cd. 1. LXX. Vg. Ar. – ועד—עד, Cdd.

CHAP. VI.

2 שֵׁם שָׁם, Cdd. 31. Tg. Syr. (LXX. and Vg.?) the שֵׁם, omitted in Cd. 1. Ar. (Tg.). שָׁם שֵׁם V. D. H.

6 After וישלח, insert את ידו, LXX. Vg. Tg. Ar. – את—אל ארון, Cdd.

7 פתח באתנח.

9 שם המקום—למקום, Cdd. 2. Vg. Ar.

10 אל—על, Cdd. all vss.

11 After the last יהוה, read את בית עבד אדום, Cdd. (LXX. Vat.), which also adds, ואת כל אשר לו. – After אדום, insert הגתי, Cdd. Syr.

12 After אדום, insert הגתי, Cdd. 2. Ar.

13 שבעה—ששה, LXX.

15 בית, omitted in Cdd. 3. Syr. – After ארון, insert ברית, Cdd. 2. Vg.

20 A *Piska* after ביתו.

21 לנגיד—נגיד, Cdd.

22 בעיניך—בעיני, LXX.

23 ק׳ ולד—ילד. Cdd. mult.

CHAP. VII.

3 לך, omitted in Cdd. Syr. Ar.

4 A *Piska* after ההוא. – After נתן, insert הנביא, Cdd. Syr. Ar.

5 אל before דוד omitted in Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

6 מארץ מצרים—ממצרים, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar.

7 את before ישראל omitted in Cdd.

8 דוד—לדוד, Cdd. – מאחרי—מאחר, Cdd. – על before ישראל omitted in Cdd. all vss. except Tg.

10 ישראל—לישראל, Cdd. mult. all vss.

12 עם—את אבתיך, Cdd. mult.

15 אסיר, LXX. Syr. Vg. Ar. אסור, Cdd. יסור, V. D. H. – מלפני—מלפניך, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar.

16 לפני—לפניך, Cdd. LXX. Syr.

21 ל׳ דגושה.

23 בכל—ככל, Cdd. LXX. Syr.

23 ישראל—כישראל, Cdd. Rabboth, LXX. Syr. Vg. Ar. – לחם—לכם, Cdd. Vg. Syr. Ar. omitted in Cd. 1. LXX. – ל׳ דגושה. – גוי—גוים, Cdd. 2. Vg. Syr. Ar. Tal. Jerus. Siphri, Mechilta, Midrash koheleth ap.

25 פתח בס״פ. [Norzi.

CHAP. VIII.

3 הדרעזר—הדדעזר, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). 2 Sam. x. 16; 1 Chron. xviii. 3. So too 7, 8, 9, 10, 12. But see Gesen. Lex. – פרת, Cdd. mult. edd. 40. all vss. 1 Chron. xviii. 3. קרי ולא כתיב.

4 After אלף, insert רכב, LXX. Chron. – אלפים—מאות, LXX. 1 Chron. xviii. 4.

5 אדום—ארם, Cdd. Syr. Ar.

7 At the end of the verse insert, ויקח אתם שישק מלך מצרים בעלתו ירושלים בימי רחבעם בן שלמה, LXX.

8 ומטבחת—ומבטח, LXX.; Ar. 1 Chron. xviii. 8. Add here at the end of verse what is stated in 1 Chron. xviii. 8, LXX. Josephus.

12 מאדם, Cdd. LXX. Syr. Ar. Chron. מארם. V.D.H.

13 מהכות—מהכותו, Cdd. — ארם, Cdd. LXX. Syr. Ar. Chron. ארם V.D.H. — After ארם, supply ויך את אדם, from LXX. — For 18,000, Psalm lx. has 12,000 (erroneously).

14 ויהיו—ויהי, Cd. 1. LXX. Tg. Syr. Ar. Chron.

17 ואבימלך—ואחימלך, Cd. 1. 1 Chron. xviii. 16. — אביתר בן אחימלך, Syr. Ar. 1 Sam. xxii. 9, 11, 12, 20; 2 Sam. xv. 24, 35.

18 על הכרתי—והכרתי, Cd. 1. Syr. Vg. Tg. Ar. — ועל הפלתי—והפלתי, Cd. 1. Syr. Tg.

CHAP. IX.

4 בלא דבר—בלו דבר, Cdd. מלר, Cdd. LXX. Syr. Ar. vs. 5.

11 יאכל—אכל, Cdd. 2. Vg. — שלחן—שלחני, דוד, LXX. The Syr. and Ar. put המלך, instead of דוד. שלחנו, Cd. 1.

2 הב׳ בצרי.

CHAP. X.

2 Before ארץ, insert אל, Cdd. 5. all vss. Chron.

3 הארץ—העיר, Cdd. 4. *Both* the Ar.

9 פני, omitted in Cdd. — ישראל, Cdd. mult. all vss. ק׳. בישראל, V. D. H. — בנ״א וְהָיְתָה.

17 ויבאו, Cdd. mult. Syr. Tg. Ar. ויבא, V.D.H. — חלאמה—חלמה, Masor. — ויערוך—ויערכו, Cd. 1. LXX.

18 שבע מאות—7000, Chron. — וארבע, Syr. Ar. וארבעים, V.D.H.

CHAP. XI.

1 המלכים, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Tg. ק׳. המלאכים, V. D. H.

7 אל דוד—אליו, Cdd. Syr. Vg. Ar.

11 חיך. ק׳ חייך, V.D.H. איך LXX. πῶς.

16 כשמור—בשמור, Cdd. את—אל העיר Cdd. על, LXX. Syr. Tg. Ar.

22 After המלאך, insert יואב אל המלך ירושלים, LXX.

23 Between vss. 22 and 23, the LXX. insert, "And David was incensed," etc., etc., repeating the words above in vss. 20 and 21. — ויבא ויאמר—ויאמר, Cdd. 2.

24 ויראו המוראים—המורים, and וירו, Masor.

25 את הדבר—את omitted in Cdd. אל, Cd. 1.

CHAP. XII.

1 After נתן, insert הנביא, Cdd. 4. LXX. Syr. Ar. — ראש. ק׳ ריש, V. D. H.

3 קמץ בז״ק.

4 הראש. ק׳ הרש, V. D. H.

6 שבעתים—ארבעתים, LXX.

8 את בנות—את בית, Syr. Ar. — קמץ בז״ק.

9 בעיני. — ק׳ בעיניו—בעינו, Cdd. Vg. As a marginal ק׳, Cdd. בעיני יהוה, Cdd. 2. Syr. Ar.

11 לרעך, Cdd. mult. all vss. לרעיך, V. D. H.

13 A *Piska* after ליהוה. — לא—ולא, Cdd.

15 הנ׳ בפתח.

20 ק׳ שמלתיו—שמלתו.

22 ק׳ וחנני—יחנני.

24 ק׳ ותקרא—ויקרא, Cdd. Syr. Tg. Ar.

25 בדבר—בעבור, (LXX. Ald.) ἐν λόγῳ.

27 וגם—גם, Cdd. mult. Tg. Syr. — המים—המלוכה, Cdd. 2. Syr. Tg. Ar. vs. 26.

30 ובה אבן, Syr. Tg. Josephus. Chron. ואבן, V.D.H.

31 ק׳ במלבן—במלכן.

CHAP. XIII.

8 ק׳ ותלש—ותלוש.

16 על—אל, Cdd. אַל, Cdd. 4. — בנ״א אוֹתִי.

18 מעלים—מעילים, Cd. 1. The verse omitted in Syr. Ar.

19 After אפר, insert ותשם על ראשה, LXX. Syr. Ar.

20 האמינון—האמנון, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. האמִינון. Cd. 1. - ושממה—שוממה, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar.

21 After מאד add ולא עצב את רוח אמנון בנו כי אהב אתו כי בכורו הוא. LXX. Vg.

23 בבעל חצור—Βελασωρ, LXX. Βεελσεφων, Josephus.

27, 28 Between these vss. insert, ויעש אבשלום משתה כמשתה המלך. LXX. Vg.

31 קרעי—קרעו, Cdd. 2. LXX. Vg.

32 After אדני, insert המלך. LXX. Vg. Syr. - כי (1)—כי אם, Cdd. vs. 33. - שימה—ק׳ שומה.

33 אם—כי אם. omitted in Cdd. כתיב ולא קרי. without a K'ri, Cdd.

34 עינו—ק׳ עוניו.

37 ק׳ עמיחוד, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. עמיתור, V. D. H. - After ויתאבל, insert המלך דוד, all vss. except Tg. - כל הימים—ימים רבים, Cdd. 4. Syr. Ar. (Vg.).

CHAP. XIV.

1 צרויה—צריה, Cdd. ii. 13, 18.

4 ותבא האשה, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.) Kimchi. - ותאמר, V. D. H.

7 קמץ בז״ק. - ק׳ שׂם. שום, V. D. H.

10 Insert after המלך, the word מי. LXX. Syr. Tg. בך—בו, LXX.

11 מהרבית—ק׳ מהרבת.

15 אשר, omitted in Cdd. 2. Syr. Vg. Ar. - יעשה—ישמע, Cd. 1.

16 After האיש insert המבקש, LXX. Vg.

17 למנחה—לְמִנְחָה, LXX. εἰς θυσίας. *Sicut sacrificium*, Vg.

19 אִשׁ—אִישׁ, אִשׁ, a later form for יֵשׁ, *to be*.

21 עשיתי—ק׳ עשית, Cdd. For the *C'thib*, Cdd. all verss. ק׳ עשיתי Cdd.

22 אשר—כי, Cdd. 3. LXX. Vg. - עבדו, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. Tg. ק׳ עבדך, Cdd. Vg. (Tg. 1).

27 After מראה, insert ותהי אשה לרחבעם בן שלמה ותלד לו את אביה. LXX. Josephus.

30 ק׳ והציתוה, all vss. והוציתיה, V. D. H. - לו—ולא, Cdd. - At the end of the verse add, ויבאו עבדי יואב אליו קרעי בגדיהם ויאמרו הציתו עבדי אבשלום את החלקה. LXX. Vg.

31 After ויאמר, insert יואב, Syr. Ar.

CHAP. XV.

5 והחזיק לו—והחזיק בו, Cdd.

7 ארבעים—ארבע, Syr. (Vg. Sixt.) Josephus Theodoret. שנה—יום, Cdd. 2 - המלך—אביו, LXX.

8 ישיב ק׳ ישוב, V. D. H.

17 וכל העם—וכל עבדיו, Cdd. 2. LXX. וכל ביתו, Cdd. 2. *Et omnis vir domus ejus*, Tg.

18 ברגלו—ברגליו, Cdd. LXX. ברגלָו, Cdd. 4

19 אתנו—עמנו, Cdd. mult. - למקומך—ממקומך. Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar.

20 אניעך—ק׳ אנועך, V. D. H. - After עמך, ויהוה יעשה עמך, LXX. Vg. - After ואמת, insert כי עשית חסד ואמת. Vg.

21 כי אם, V. D. H. ק׳ כי, Cdd. 4. LXX. Vg Tg.

23 קול—בכי, Cdd. 3. Syr. Ar. בקול. Cdd. 5. - Before המדבר, את is omitted in Cdd. Syr. Vg Ar.

28 בערבות, Cdd. ק׳, all vss. comp. 2 Kings xxvii. 5. בעברות, V. D. H.

31 ודוד—לדוד, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg. Ar. but all these versions express ולדוד, with (Tg. 1). - הוּגַּד, Cd. 1. LXX. Vg. Tg. - הגיד, V. D. H.

33 בצ״ל.

36 הנה—והנה, Cdd. Syr. Ar. (Tg. 1).

CHAP. XVI.

2 ולהלחם—והלחם, Cdd. ק׳, all vss.

8 תחתו—ק׳ תחתיו, V. D. H.

10 ק׳ כי—וכי - ק׳ כה—כי, Cdd. 2. LXX. Tg. - וכה, Cdd. LXX. Tg. Vg. Omitted in Cd. 1. Syr. Ar. - וכה, Cdd. 2. but with כי ק׳ in marg.

12 קללתו—קללתי - ק׳ בְּעֵינַי, all vss. בְּעֹנִי ק׳, Cdd. mult. (LXX. Vat.) Tg. The LXX. Alex. and Vg. do not render the suffix. The Syr. and Ar. have the *C'thib.*

13 A *Piska* after בדרך. - Insert מזה, before לעמתו, Cdd. 3.

15 Prefix כל to איש, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. - אשר אתו—איש ישראל, Cd. 1. Vg. (LXX. Alex.) The Syr. and Ar. have *both.*

18 לא (2)—ק׳ לו, Cdd. all vss.

23 ק׳ ישאל־איש, Tal. Bab. Tal. Jerus. all vss. קרי ולא כתיב. A space in text left for it in V. D. H.

CHAP. XVII.

3 הכל האיש, V. D. H. הַכַּלָּה לאישה אך נפש איש אחד, LXX. Vg. partly, *i. e. quomodo unus homo reverti solet, unum enim virum tu quaeris.*

5 ואם אין—אם אין, Cdd. LXX. Syr. Ar.

9 באחת—באחד, Cdd. mult. ק׳, vs. 12. - להם—בהם, Cdd. 2.

11 בַּקֶּרֶב—בקרב, LXX. Vg.

12 באחת—ק׳ באחד - מלעיל.

14 A *Piska* before ויהוה. - על, Cdd. all vss. אל, V. D. H.

16 ק׳ בערבות, Cdd. plurim. all vss. xv. 28. בעברות, V. D. H.

19 פי—פני, Cdd. Vg. Tg. Ar. Tal. Bab. A conjecture of the Masoretes.

22 קמץ בז״ק.

23 חמרו—החמור, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. - ואל—אל עירו, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. Ar.

25 הישמאלי, 1 Chron. ii. 7. הישראלי, V. D. H. היזרעאלי, LXX. *De Jesraeli*, Vg. See Thenius. - אביגיל—אבינל, Cdd. LXX. Vg. 1 Chron. ii. 16; 2 Sam. iii. 3. אבִגַל, *defective* Cdd.

29 ואמרו—אמרו, Cd. 1. LXX.

CHAP. XVIII.

2 After הנתי, a *Piska.*

3 כי אתה, Cdd. 2. LXX. Symm. Vg. כי עתה, V. D. H. - ק׳ לעזור. לעזיר, V. D. H.

8 ק׳ נפוצת, LXX. Vg. נפצות, V. D. H.

12 ק׳ ולו, all vss. (In the LXX. it is omitted). ולא, V. D. H. - לי, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. מי, V. D. H. omitted in Cdd. 2. Ar. - באבשלום, omit ב, Cdd. all vss. except Tg.

13 ק׳ בנפשי—בנפשו, Cdd. Syr. Vg. Tg. Ar. But LXX. *C'thib.*

14 After ויקח insert יואב, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

17 לאהלו—ק׳ לאהליו, V. D. H.

18 בחיו—ק׳ בחייו, V. D. H.

20 ק׳ על—כן, Cdd. LXX. Tg.

23 Supply as the first word of vs. ויאמר, LXX. Syr. Vg.

26 After איש (2) insert אחר, LXX. Syr. Vg. Ar.

29 הֲשלום—שלום, Cdd.

CHAP. XIX.

4 מן המלחמה—במלחמה, Cd. 1. Syr. Vg.

6 הביתה—הבית, Cdd. LXX. Vg. Tg. אל הבית, Cd. 1.

7 ק׳ לו - לא, V. D. H.

8 ועד עתה—עד עתה, Cdd. Syr. Ar.

10 After המלך insert ודבר כל ישראל בא אל המלך, LXX. Vg. Syr. - מכל—מכף, Cd. 1. LXX. Ar. - איבינו, Cdd. plurim. edd. 49. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). Insert כל before it, Cd. 1. Syr. איבנו, V. D. H.

14 תמרו—ק׳ תאמרו, V.D.H

15 After המלך insert לאמר, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar.

16 לרדת—ללכת, Cdd.

19 בעינו—ק׳ בעיניו, V.D.H.

20 נקוד על יצא.

22 ימות—יומת, Cdd. 2. Syr. Ar.

26 מירושלם—ירושלם, Ar.

27 לי....אמר—לי חבשה לו עבדך אמר, all vss. except Tg. - אל—את המלך המלך, Cdd. mult.

32 ק׳ הירדן—בירדן, Cdd. mult. LXX. Vg. Tg. The preceding את omitted in Cdd. 5.

33 בְּשִׁבְתּוֹ, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. בשיבתו, V. D. H. בשבתו, *defectively*, Cdd. 33.

41 וכמהם—וכמהן, Cdd. LXX. Vg. vss. 38, 39. - ק׳ העבירו, Cdd. ויעבירו, V. D. H. ויעברו, *defectively*, Cdd. mult.

CHAP. XX.

1 לנו, omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar.

3 ואליהן—ואליהם, Cdd. - אלמנות—באלמנות, Cd. 1. Vg. LXX.?

5 וייחר—ק׳ ויוחר, V. D. H.

6 עתה—אתה, Cdd. LXX. ועתה, Cdd. 2. Vg. ואתה, Cdd. 2. אתה עתה, Cd. 1 - After קח insert לך, Cd. 1. (LXX. Alex.) Syr. Ar. - עינינו, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. עיננו, V. D. H. - יואב, Syr. Joseph. אבישי, V. D. H. See Thenius.

8 ועלו—ק׳ ועליו, V. D. H.

9 ותחז—ק׳ ותאחז, V. D. H.

14 בְּחֻרִים—הברים, Vg. *electi*. - ק׳ ויקהלו, Cdd. LXX. Vg. Tg. ויקלהו, V. D. H.

21 דוד—בדוד, Cdd. Syr. Vg.

23 הכרי—ק׳ הכרתי, V. D. H.

24 ואדונירם—ואדרם, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. - פתח באתנח.

25 ק׳ ושוא, Cdd. mult. ושיא, V. D. H. *Siva*, Vg. שְׂרָיָה, Syr. Ar. רשיא, Tg. Comp. 2 Sam. viii. 17. Zovon, LXX. Josephus.

CHAP. XXI.

1 A *Piska* after יהוה. - אל......הדמים—על שאול ועל ביתו עֲוֹן הדמים, LXX.

4 ק׳ לנו—לי, Cdd. all vss. ק Tal.

6 ינתן—ק׳ יֻתַּן, V. D H. - A *Piska* after יהוה.

8 מרב, Cdd. 2. 2 Sam. iii. 15; 1 Sam. xviii. 19. נרב, Syr. and Ar., by mistake for *Merab*. "The sons of *Merab* whom *Michal* had educated." Tg. מיכל, V. D. H. - לעדריאל—לעזריאל, Cdd. 3. Syr. Ar. τω Εσδρειλ, LXX.

9 שבעתים—ק׳ שבעתם, V. D. H. - והם—והמה ק׳. - בראשנה—בראשנים, Cdd. - בתחלת—תחלת, Cdd.

12 תלום—ק׳ תלאום, V. D. H. - שמה—שם ק׳. - הפלשתים—ק׳ פלשתים, V. D. H.

14 ואת עצמות יהונתן—ויהונתן, Cdd. LXX. Syr. Ar. - בכל—כל, Cdd. all vss.

16 וישבו—ק׳ וישבי, V. D. H.

17 במלחמה—למלחמה, Cdd.

18 בנב—בנב or בנוב, Cdd. mult. בנזר, Chron. in parall.

19 בנוב—בנב, Cdd. mult. בנת, LXX. Syr. Chron. - יערי—ק׳ יעיר, V. D. H. - את גלית, omit Cd. 1. אחי גלית, 1 Chron. xx. 5.

20 ק׳ מדון—מדין, Cdd. (LXX.) Syr. Vg. Tg. Ar.

21 שמעי—ק׳ שמעא, V. D. H.

CHAP. XXII.

1 מכל—מכף כל, Cdd. 2. Ar. - ומכף—ומיד, Cdd.

2 After יהוה insert ארחמך, Cd. 1. Syr. Ar.

5 חבלי—משברי, Cdd. Syr. Tg. Ar. - נחלי—ונחלי, Cdd.

7 אקרא (2)—אשוע, Cd. 1. LXX. Syr. – After ושועתי insert לפניו תבא, Cd. 1. Syr. Ar. Psalm xviii.

8 ק׳ וַיִּתְגָּעַשׁ, Cdd. mult. ותתגעש, Cdd. וַתִּגְעַשׁ, V. D. H.

11 וירא—וידא, Cdd. mult. Syr. Psalm xviii. But LXX. Vg. Ar. Tg. have the textual.

12 After חשך insert סתרו, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar. – סכות—סֻכּוֹ or סוּכּוֹ, Cdd. LXX. Syr. – r.

15 ויהמם—ק׳ ויהם, Cdd.

16 ים—סים, Cd. 1. Syr. Ar. – בגערת—מגערת, Cdd. Syr. Vg. Ar.

18 משנאי—ומשנאי, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). Psalm xviii.

19 משען—למשען, Cdd. mult. Psalm xviii.

21 בצדקתי—כצדקי, Cdd.

23 ק׳ משפטיו, Cdd. משפטו, V. D. H. – אסיר, Cd. 1. Syr. Vg. Psalm. אסור, V. D. H. – ממנה—ממנו, Cdd. ממני, Cdd.

25 ככר ידי, LXX. Syr. Psalm. כברי, V. D. H. – עיניו—עיני, Cdd.

26 עם גבור—ועם, Cdd. LXX. Vg. – גבור—גֶּבֶר, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. גֶּבֶר, Cd. 1. גבר, *defectively*, Cdd.

27 תתבר—תתבורר, Cdd. 3. – תתפל—תתפתל, Cdd. 2.

29 נירי—נרי תאיר, Cdd. Syr. Ar. Three Cdd. read the same, but two of them omit יהוה following, and the third prefixes it. – After ויהוה insert אלהי, Cd. 1. Syr.

30 באלהי—ובאלהי, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg.

32 מבלעדי (2)—זולתי, Cdd. Psalm.

33 ק׳ דרכי, Cdd. all vss. דרכו, V. D. H.

34 ק׳ רגלי, Cdd. all vss. Psalm xviii. רגליו, V. D. H.

36 וענתך—וענותך, Cdd. mult.

38 ואשמידם—ואשיגם, Cdd. Syr. Ar. Psalm.

39 ויפלו—יפלו, Cdd. 2. Vg.

42 ישעו—ישועו, Cd. 1. Psalm, all vss.?

43 ארקם—אריקם, Cdd. Psalm. ארקם, *defectively*, Cdd. 4.

44 עמים, Cdd. LXX. עם, Cdd. 2. Syr. Tg. Ar. עמי, V. D. H. – תשמרני—תשימני, Cd. 1. Syr. Ar. Psalm.

45 לשמוע—לְשֵׁמַע, Cdd. *Defectively*, Cdd. mult.

47 צור, omitted in Cdd. Syr. Ar.

49 מאיש—ומאיש, Cdd. Syr.

51 מגדיל—מגדול, Cdd. ק׳.

CHAP. XXIII.

1 קמץ בז״ק.

3 יראת—ביראת, Cdd. Vg. The other vss. express the sense otherwise, but most imply that of ב.

4 After יזרח insert יהוה, Cdd. 2. (erroneously). – ממטר—וממטר, Cdd. all vss.

5 כי (4), omitted in Cdd. בי, Cdd. 3.

6 בנ״א הנ׳ דגושה.

8 העצנו—ק׳ העצני. Add הוא עורר את חניתו, Cdd. 2. LXX. Chron. – אחד—ק׳ אחת.

9 ואחריו—ק׳ ואחרו, V. D. H. אחרי, Cdd. – דדי—ק׳ דודו, Cdd. – The second בן omitted in 1 Chron. xi. 12. – הגברים—ק׳ גברים, V. D. H.

11 ואחריו—ק׳ ואחרו, V. D. H.

13 ק׳ שלשה, Cdd. all vss. Chron. שלשים, V. D. H.

15, 16 מבאר—ק׳ מבר.

16 After אבה insert דוד, Cdd.

17 יהוה—מיהוה, Cdd. mult. Syr. Tg. omitted in Cd. 1.

18 השלשי—ק׳ השלשה, Cdd. all vss.

20 ק׳ חיל Chron. חי, V. D. H. – ק׳ הארי, Chron. האריה, V. D. H. – ק׳ הבר, Chron הבאר, V. D. H.

21 ק׳ איש, Cdd. vss. Chron. אשר, V. D. H.

23 השלש—השלשים, LXX. — השלשה—חשלשים, Syr. Ar.

24 מבית לחם—בית לחם, Cdd. (LXX. Alex.) Vg. Tg. omitted in Syr. Ar.

29 חלד—חלב, Cdd. (Vg.) Chron.

33 הארדי—הארדי, Cdd. *Adri*, Syr. Ar. הררי, Cdd. 3. ההררי, Cd. 1. — שרד, Cdd. all vss.? שרר, V.D.H. שכר, Chron.

35 ק׳ חצרי, Chron. Bib. Complut. חצרו, V.D.H.

37 ק׳ נשא, all vss. נשאי, V.D.H.

CHAP. XXIV.

9 Josephus has 900,000 for 800,000, and for 500,000 he has 400,000, Archaeol. vii. 13. But the LXX. and Vg. confirm the present text. In 1 Chron. xxi. 5, 6, the numbers are 1100,000 for Israel, and 570,000 for Judah, which are extravagant.

10 A *Piska* after העם.

11 A *Piska* after בבקר.

13 שלש, LXX. Chron. שבע, V.D.H.

14 רחמו—ק׳ רחמיו, V.D.H. — At the end of the verse add ויבחר לו דוד את הדבר וימי קציר חטים, LXX.

15 ועד ערב—ועד עת, Cd. 1. *To the sixth hour*, Syr. Ar.

16 ידיך—ידך, Cdd. — ק׳ הארונה—האורנה, all vss. except LXX. who are for *C'thib.* 'Ορνα.

18 ק׳ ארונה—ארניה.

20 Same as 16. — על פניו—אפיו, Cdd. לאפיו, Cdd. Omitted in Ar.

22 ויעל, omitted in Cd. 1. Syr. Ar. — ק׳ בעיניו—בעינו, V.D.H.

23 המלך (1), omitted in Cdd. 4. LXX. Syr. Vg. (Before the Clementine ed.). Ar. Tg. in the time of Kimchi. — After למלך a *Piska*.

24 For 50 shekels it is 600 in Chron. But Josephus has 50. — Same as 18.

25 After ושלמים insert ויסף שלמה על המזבח באחרונה כי קטן הוא בראשנם. LXX.

I. KINGS.

CHAPTER I.

1 בנ״א יֶחַם.

8 והגבורים—הגבורים, Cd. 1. Syr. Ar. — עם—אחרי, Cdd. 2. LXX. Syr. vs. 7.

9 ולכל—ואת כל, Cdd. וכל, Cd. 1. — עבדי—ועבדי, Cdd. Syr. Ar.

10 After ובניהו insert בן יהוידע, Cdd. 4. Syr. Ar.

14 והנה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. הנה, V.D.H.

16 After בת שבע insert אפים, Cdd. 3. אפים ארצה, Cd. 1. — After ויאמר insert לה, Cdd. Syr. Ar. *ad quam* Vg.

17 After אדני insert המלך, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. — After לאמתך insert לאמר, Cd. 1. LXX. Ar.

18 ואתה אדני, Cdd. plurim. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. ועתה, V.D.H.

20 ועתה, Cdd. plur. Tg. *verumtamen* Vg. ואתה. V.D.H.

27 ק׳ עבדך—עבדיך, Cdd. plur. all vss. except Ar.

31 ארצה—ארץ, Cdd. Tal. Bab. A conjecture of the Jews.

33 ק׳ אל—על, Cdd. Tal. Bab. עַל, (with patach), Cdd.

36 יעשה—יאמר, Cdd. 3. Syr. Ar. LXX.?

37 יהי—ק׳ יהיה, V.D.H.

47 ק׳ אלהים—אלהיך, Cdd. LXX. Vg. Tg. Ar. Tal. Bab.

51 היום—כיום, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg. Ar.

52 משערת ראשו—משערתו, Cd. 1. Syr. Tg. Ar.

CHAP. II.

3 ולשמר—לשמר, Cdd. mult. Syr. Ar. – ומצותיו, Cdd. plurim. edd. 65. LXX. Syr. Vg. Ar. מצותיו, V.D.H.

4 לאמר (2), omitted in Cd. 1. Vg. Ar.

5 אשר (2)—ואשר, Cdd. Syr. Ar.

13 After שלמה, insert לה וישתחו, LXX.

14 After ותאמר, insert לו, Cdd. 2. LXX. Syr. *cui ait* Vg. אליו, Cd. 1.

15 לְמֶלֶךְ—למלך, Cdd. 2. all vss.

20 Same as vs. 14.

24 ויושיביני ..... ק׳ ויושיבני, V.D.H.

26 שדך—שדיך, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Tal. Bab.

28 אחרי—ואחרי אבשלום, LXX. Syr. (Vg.) Ar. – שלמה, all vss. except Tg. Josephus, Ephrem. R. Parchon. אבשלום, V.D.H.

29 After וישלח, insert מלך, Cd. 1. Syr. the Ar. has מלך omitting שלמה. – After שלמה (2), insert המלך אל יואב לאמר מה היה לך כי נסת אל המזבח ויאמר יואב כי יראתי מפנך ונסתי אל יהוה וישלח שלמה, LXX.

30 לא אצא—לא, Cd. 1. LXX. Vg. Tal. Bab. לו—לא, Cdd.

37 At the end of verse add וישבע אתו המלך ביום ההוא, LXX.

38 אשר—כאשר, Cdd. 2. LXX. Sy[r].

CHAP. III.

4 Before וילך insert ויקם, LXX.

7 קמץ בז״ק - ולא—לא, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

10 יהוה—אדני, Cdd. mult.

11 After שאלת, insert מאתי, LXX.

12 כדבריך—כדברך, Cdd. Vg.

15 After לפני, insert המזבח אשר לפני, LXX. – After לכל, insert לו ולכל, LXX.

18 ואין—אין, Cdd. mult. Syr. Vg. Ar.

22 בנך המת ובני החי, (in the inverse order), Cd. 1. Vg. Ar.

25 פתח בז״ק.

27 אל—לא, Cdd. mult.

CHAP. IV.

3 בן—בני, Cdd. 3. LXX.

5 וזכור—וזבור, Cdd. Syr. (Tg. 1).

6 בן עבדא, omitted in Cdd. 3. – פתח בס״פ.

7 אחד—ק׳ האחד, V.D.H.

9 בן חנן—בית חנן, Cdd. ובית, Cdd. – Insert עד before the preceding, LXX.

20 This verse with the following one is omitted in LXX. And in LXX. and Vg., English version, the chapter runs on till vs. 14 of v. inclusive. – על שפת הים—על הים, Cdd. Syr. Ar. Tal. Bab.

CHAP. V.

4 עבריו, Cdd. mult. edd. 54. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. עבדיו, V.D.H.

6 ארבעת—ארבעים, 2 Chr. ix. 25. comp. x. 26. – ארבעים, V.D.H. omitted in Cd. 1. ארבעים אלף, omitted in Cd. 1. See Thenius.

17 המלחמות—המלחמה, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. – רגליו, Cdd. mult. ק׳, LXX. Tg. Vg. רגלי, Cdd. רגלו, Syr. Ar. רַגְלָו, V.D.H.
20 הס׳ בצרי.
23 לביתי—ביתי, all vss.
24 לכל—כל, Cdd. Syr. Vg. Ar. וכל, Cd. 1. LXX.
25 ועשרים אלף בת, Chron. LXX. Sym. Josephus. אלף without בת, Syr. Ar. ועשרים כר, V.D.H.
27 על כל—מכל, Cdd. כל, Cd. 1. לכל, Cd. 1. על ישראל without כל, Cdd. 4.
28 ושנים—שנים, Cdd. mult. LXX. Syr. – נ״א הס׳ בקמץ.
30 For ושלש V.D.H. ושש Chron. (LXX.).
31 קמץ בטרחא.
32 After והאבנים, insert שלש שנים, LXX.

CHAP. VI.

1 For 480 the LXX. have 440, Aquil. Symm. Theodot. have 490, Josephus and the Chinese Jews 592, see Thenius, p. 56.
2 For ששים the LXX. Vat. have 40. – After ועשרים insert אמה, Cdd. LXX. Vg. Tal. Bab.
3 ועשר—עשר, Cdd. Syr. Vg. Ar.
4 קמץ בז״ק.
5 יצוע—ק׳ יציע, V.D.H.
6 היצוע—ק׳ היציע V.D.H.
7 וכל—כל, Cdd. mult. LXX. Vg. *Ad omne*, Ar.
8 הַתַּחְתּוֹנָה, LXX. Tg. התיכנה (1), V.D.H. – אל—על התיכנה, Cdd. mult. alt vss. עד, Cd. 1. – השלישית—השלשים, Cdd. Syr. Vg. Ar.
10 Same as 6.
11–13 Wanting in LXX.
15 ועד—עד קירות Cdd. LXX. Syr.
16 מירכותי—ק׳ מירכתי, V.D.H. – עד המירות—ועד, Cdd. – ויבן (2)—ויעש, Cd. 1. LXX. Vg. Theod.
21 ברתיקות—ק׳ ברתוקות, V.D.H.
27 After ויתן את, insert שני, LXX.
34 צלעים, LXX. קלעים, V.D.H.
36 Add at the end of verse κυκλοθεν· και ωκοδομησε το καταπετασμα της αυλης του αιλαμ του οικου κατα προσωπον του ναου, LXX.
38 משפטו—ק׳ משפטיו, V.D.H.

CHAP. VII.

2, 3 Instead of *four* the LXX. have *three*. And for 45 the Ar. has 60. (Both erroneously.) See Thenius.
7 בנ״א אֻלָם.
12 Same as 7.
15 ויצק—ויצר, LXX. Ar. – After נחשת, insert לאולם הבית, LXX. – שתים עשרה—14, LXX.
18 הרמנים—העמודים, Cdd. 2. LXX. – קמץ ברביע. – העמודים—הרמנים, Cdd. mult. Syr. Ar. (Tg. 1).
20 שבכה—ק׳ השבכה, V.D.H.
21 Same as vss. 7 and 12.
23 וקוה—ק׳ וקו, V.D.H.
26 אלפים—2000, Chron.
36 ומסגרתיה—ק׳ מסגרתיה, V.D.H.
38 פתח בז״ק.
40 הסירות, Cdd. mult. LXX. Vg. Tg. v. 45. 2 Chron. iv. 11, 16; 2 Kings xxv. 14; Jerem. lii. 18. הכירות, V.D.H. – חִירָם—חִירוֹם, Cdd. plur. – המלך—למלך, Cdd. Syr. Ar.
42 על ראש—על פני, Cdd. Syr. Vg. comp. vs. 41. על שני, LXX. Ar.
45 ואת (4), omitted in Syr. Vg. Ar. – ק׳ האלה. Cdd. plur. האהל, V.D.H. – בבית—בית, Cdd. – After בית יהוה, insert והעמודים ארבעים ושמנה בית המלך ובית יהוה את כל מלאכת המלך עשה חירם, LXX.
46 המלך, omitted in Cd. 1. (LXX Vat.) Ar.

48 בבית—בית, Cdd.
49 המנרות, add זהב, Cd. 1. Syr. Vg. Ar.
50 סביב—זהב, Cdd. *Both*, Cd. 1.
51 After אבין, insert ואת כל קדשי שלמה, LXX.

CHAP. VIII.

1 Before אז insert ויהי ככלות שלמה לבנות את בית יהוה ואת ביתו מקץ עשרים שנ׳ ;, LXX. – כל זקני—זקני, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. But *omnes tribus*, Syr. Ar. – את כל—ואת כל, Cdd. mult. (LXX. Alex.) Vg. (Tg. 1).
4 וישאו—ויעלו, Cdd.
9 After האבנים, insert לחות הברית, LXX. – מארץ – בהוציאם—בצאתם, Cd. 1. Ar. – ממצרים—מצרים, Cdd. Syr.
12 בירושלם—בערפל, Tg.
16 למן—מן היום, Cdd. – עמי את ישראל—עמי בני ישראל, Cdd. – עמי ישראל, Cdd. Syr. מארץ מצרים—ממצרים, Cdd. – After שם, insert ולא בחרתי באיש להיות נגיד על עמי ישראל: ואבחר בירושלם להיות שמי שם, Chron.
21 את—עם, Cdd. mult.
23 Before אלהי insert יהוה, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. – ק׳ דברך, Cdd. mult. Chron. LXX. Syr. דבריך, V. D. H.
27 בנ״א יְכַלְכְּלֻךָ.
29 ק׳ עינך, Cdd. mult. all vss. עינך, V. D. H. – יומם ולילה—לילה ויום, Chron. (LXX. Alex.) Syr.
30 תפלת—תחנת, Cdd.
32 מן השמים—השמים, Cd. 1. all vss.
33 כי—אשר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.
37 באחת צריו—בארץ שעריו, all vss. except Vg. – וכל—כל מחלה, Cdd. Syr. Ar. (Tg. 1.) 2 Chron. vi. 28.
38 וכל—כל תחנה, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).
43 ואתה, Cdd. LXX. Syr. אתה, V. D. H.
44 איביו—איבו, Cdd. LXX. Syr. Tg. Vg.
47 והרשענו—רשענו, Cdd. Syr. Ar. הרשענו, Cd. 1. ורשענו, Cdd. 2.
48 והעיר—העיר, Cdd. LXX. Vg. Ar. – בניתי, Cdd. ק׳, LXX. Syr. Tg. Vg. בנית, V. D. H.
58 לבבינו—לבבנו, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar.
60 ואין—אין, Cdd. LXX. Syr. Ar.
62 After וכל, insert בני, LXX. vs. 63.
65 אלהינו, omitted in Syr. Ar. After it insert בבית אשר בנה אכל ושתה ומשמח לפני יהוה אלהינו, LXX.
66 וביום—ביום, LXX. Syr. Vg.

CHAP. IX.

3 After לפני, insert עשיתי לך ככל תפלתך, LXX.
5 אל דוד—על דוד, Cdd. all vss.
6 וחקתי—חקתי, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).
8 וישרק—ישרק, Cdd.
9 After מצרים, insert מבית עבדים, LXX. – וישתחו—ק׳ וישתחוו, V. D. H. – After this verse comes in LXX. vs. 24.
17 קמץ בז״ק.
18 תמר, Cdd. plur. ק׳ תדמר, Cdd. all vss. Chron. Josephus. See Thenius. – בארץ המדבר (in an inverted order), Cd. 1. Syr. Vg.
19 Before ערי הפרשים, insert כל, Cd. 1. LXX. כל חשק—חשק, Cdd. Vg. Tg. Ar.
23 ואלה—אלה, Cdd. Vg. Ar. – For 550, 2 Chron viii. 10 has 250 (erroneously).
25 אותו—אתו, Cdd. אֹתו, Cdd.
28 For 420, Chron. has 450 (by mistake).

CHAP. X.

2 ירושלימה—ירושלמה, Cdd. – Insert המלך, before שלמה, Cdd. Syr. Vg.
4 כל, omitted in Cdd. Ar.
6 עליך—על דבריך, Cdd. 2.

7 על—אל, Cdd.

8 נשיך—אנשיך, LXX. Syr. Ar. – אשרי (2)—ואשרי, Cdd. Vg. (Tg. 1).

13 ביד—כיד, Cdd. – וכל עבדיה—ועבדיה, LXX.

14 וששים—ששים, Cdd. LXX. Syr. Ar.

18 מאופיז—מופז, Syr. Ar.

23 The LXX. Vat. has a long addition to this verse.

24 וכל מלכי הארץ—וכל הארץ, Chron. LXX. Syr. Ar. But the Ar. omits כל. Insert עם, before הארץ, Cd. 1. Tg.

25 וסוסים—סוסים, Cdd. 2. all vss except Tg.

28 מתקוע—ומקות, LXX. (rightly).

29 For 600 the LXX. have 100; and for 150 they have 50. – יְצָאוּ—יצאו, LXX. ἐξεπορεύοντο.

CHAP. XI.

5 After צדנים, insert ואחרי כמוש שקץ מואב, Syr. Ar.

10 צוהו—צוה, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar.

13 קמץ בז"ק.

14 הדר—הדד, Cdd. LXX.

15 בהכות, LXX. Syr. comp. 2 Sam. viii. 13. בהיות, V. D. H. – באדום—את ארום, Cdd. Tg. Vg.

17 אדר—אדד, Cdd. LXX. הדר, Cdd. – והדר—והדד, Cdd. LXX. the same variety in the orthography of the word occurs in vss. 19, 21, 25.

20 בתוך בני—בתוך בית, Cdd. LXX.

22 בטעם פסק' ודגש. – לא—לו, Cdd. LXX. – At the end of verse add וישב הדד אל ארצו, LXX.

23 יהוה—אלהים, Cd. 1. LXX. Syr. Tg. Ar. – הדרעזר—הדדעזר, Cdd. mult. Syr. Vg.

24 שם—בה, Cdd. Vg. – וימליכו—וימלכו, Cdd. Syr. Vg. Ar. וימלכו, *defectively*, Cdd. 3.

25 זאת—ואת, LXX. Vg. Josephus. – אשר הדד, supply עשׂה, LXX. Syr. Tg. – ארום, Cdd. LXX. Syr. Ar. ארם, V. D. H.

29 After בדרך, insert ויסר אתו מהדרך, LXX.

30 לשנים—שנים, Cdd. mult.

32 האחד—*two*, LXX. So too verse 36.

33 צדנים—צדנין, Cdd. – אלהי מואב—תועבת מואב, Cdd. LXX.

37 בנ"א אֶקַּח.

39 הא' נחה.

41 וכל חכמתו—וחכמתו, LXX.

42 For 40, Josephus has 80 years.

CHAP. XII.

1 באו—בא, Cdd.

2 המלך שלמה—שלמה המלך, Cdd. plurim. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Tg. – וַיָּשָׁב, LXX. Syr. Vg. Chron. וַיֵּשֶׁב, V. D. H. – The verse is omitted in LXX. Vat.

3 ק' ויבא, Cdd. Syr. Tg. Ar. ויבאו, V. D. H.

7 ק' וידברו, Cdd. all vss. וידבר, V. D. H.

10 After אתו, insert העמדים לפניו, LXX. – תאמר—תדבר, Cdd. Syr. Tg.

12 ויבו—ק' ויבא, V. D. H.

16 אל—את המלך, Cdd. – אין לנו—מה לנו, Cdd. 2. Syr. Tg. Ar. – ומה—ולא נחלה נחלה, Cd. 1. Vg. – Before לאהליך, insert איש, Cdd. Tg. Chron. רעה—ראה, LXX.

20 אל כל העדה—אל העדה, Cdd. 2. אל, omitted Cdd. (Tg. 1). – על—על כל ישראל ישראל, Cdd. 2. LXX. – ולא—לא היה היה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. – After יהודה, insert ובנימן, LXX.

21 ויבאו—ק' ויבא, V. D. H. Before שבט, insert כל, Cdd. 4. – For 180,000 the LXX. have 120,000.

22 דבר יהוה—דבר האלהים, Cdd. 4. LXX. Syr. Vg. Tg. *Both* Cdd. 3. From vss. 4–24 the section in LXX. was taken from *another recension*. Hence there are considerable variations in it from the present Hebrew text.

30 After דן, insert ויעזבו את בית יהוה. LXX.

32 הב׳ דגושה.

33 לחדש—בחדש השמיני. Cdd. Vg. Tg. – בחדש (2), omit ב prefixed Cd. 1. – ק׳ מלבו. Cdd. Rabboth. all vss. Tal. Bab. Tal. Jerus. Nehem. vi. 8. מלבד. V. D. H.

CHAP. XIII.

5 מעל—מן. – קמץ בז׳ ;ן

7 הס׳ בחטף קמץ.

11 ויבואו בניו ויספרו, LXX. Syr. Vg. – ויבא בנו ויספר. V. D. H.

14 האתה האיש—האתה איש. Cdd. 2.

17 ולא—לא תשוב, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

20 על—אל. Cdd. mult. So too verse 29. – A *Piska* before ויהי.

23 After שתותו, insert מים, LXX. Syr.

31 After עצמתי, insert אשר ימלטו עצמתי את עצמתיו. LXX.

34 הדבר הזה. Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar. comp. xii. 3. בדבר הזה. V. D. H.

CHAP. XIV.

2 אתי—ק׳ את. V. D. H. והנה—הנה. Cdd. (LXX. Alex.) (Tg.) *et illic*, Ar.

3 והוא—הוא, Cdd. Syr. Ar. *ipse enim*, Vg.

5 בבאה—כבאה. Cdd.

10 על—אל. Cdd.

11 After והמת, insert לו. Cdd. Syr. Ar. (Tg. 1).

16 After ויתן, insert יהוה. Cdd. LXX. Vg. Ar.

21 For 41 years some Cdd. have 21; and the reading has been suspected without good reason. See Thenius.

24 תועבת—התועבת. Cdd. 2.

25 ק׳ שישק—שושק.

26 כל before מגני, omitted in Cd. 1. Vg. Ar. – After המלך, insert ואת שלטי הזהב אשר לקח דוד מיד עבדי הדדעזר מלך צובה ויבא אתם ירושלים. LXX.

31 ושם אמו נעמה העמנית, omitted in LXX. Syr. Put here in the wrong place. Should be in vs. 21. – אביה. Cdd. Syr. Chron. Ἀβιου, LXX. אבים. V. D. H.

CHAP. XV.

2 מיכיהו בת אוריאל—מעכה בת אבישלום מן גבעה. Cd. 1. 2 Chron. xiii. 2. – בת, *grand-daughter*.

4 After דוד, insert אבין. Cdd. 2. Syr.

6 אבים. Cdd. Ar. Syr. But the last adds *son of Rehoboam*. רחבעם. V. D. H. (wrong). – The verse omitted in (LXX. Vat.).

9 מלך יהודה—על יהודה, Cdd. mult. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). – For the *twentieth* year, the LXX. have *four and twentieth*.

10 Omit בת אבישלום as probably originating in a mistake.

13 After וישרף, insert אותה. Cdd. Syr. Ar.

15 וקדשיו. Chron. all vss. וקדשו. V. D. H. ק׳ וקדשי.

18 ובאוצרות—ואת אוצרות, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.). באוצרת, Cd. 1. ואוצרות, Cd. 1. ק׳ המלך—מלך, Cdd. – הדד—הדר, Cdd. 2. LXX. The same variety occurs in vs. 20.

19 ובין—בין אבי, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar.

20 ואת כל—על כל. Cd. 1. Vg. *omnem scilicet terram*.

21 וַיָּשָׁב—וַיֵּשֶׁב, LXX.

29 במלכו—כמלכו. Cdd. mult. (Tg. 1).

32 הימים—ימיהם. Cdd.

CHAP. XVI.

7 על—ועל. Cdd. LXX. Syr.

11 בשבתו—כשבתו. Cdd. LXX. – From השאיר, v. 11 to בעשא, v. 12, omitted in LXX.

18 בית המלך—בית מלך Cd. 1.

24 האי בסגול.

26 ק׳ ובחמאתו—ובחמאתיו.

27 Before אשר עשה (1). insert וכל, Cdd. mult. LXX. Syr. אשר עשה (2), omitted in LXX. Syr.

30 Before לפניו, insert היה, Cd. 1. היו, Cd. 1.

34 ובשניב—ק׳ ובשנוב, V. D. H.

CHAP. XVII.

2 אלי—אליו, Cdd.

14 ק׳ תת—תתן.

15 ק׳ והיא, היא—והוא, הוא, all vss. except Vg.

18 כי באת—באת, Cdd.

20, 21 קמץ בז״ק.

CHAP. XVIII.

1 מימים—ימים, Cdd. 3. all vss.

4 חמשים חמשים—חמשים, Cdd. LXX. Syr. Vg. חמשים בחמשים, Cd. 1.

5 After לך, insert ונעבר, LXX. Syr. Ar. – מהבהמה, Cdd. mult. ק׳, Masorah. Kimchi, Norzi. מן בהמה, V. D. H.

12 קמץ בז״ק. – מנעריו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Tal. Bab. מנערי, V. D. H.

20 בכל נבול—בכל בני, Cdd. – Before הנביאים, insert כל, Cdd. LXX.

21 הפ׳ דגושה. – Before האלהים, insert הוא, Cdd.

22 Insert כל, before העם, Cdd. לכל, Cdd. 5. – At the end of the verse add, ונביאי האשרה ארבע מאות, LXX.

26 עשו—עשה. Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). עָשָׂה, Cd. 1.

27 הק׳ רפה.

29 עלות—לעלות, Cdd. – At the end of the verse add, וידבר אליהו התשבי אל נביאי הבעל לאמר סורו מעתה ואני אעשה את עלתי ויסורו וילכו, LXX.

31 ישראל—יעקב, Cdd. (LXX. Vat.).

36 לישראל—בישראל, Cdd. LXX. Vg. – ובדברך, Cdd. plurim. all vss. Vg. Tal. Bab. ובדבריך, V. D. H.

42 ק׳ ברכיו, Cdd. ברכו, V. D. H.

43 After פעמים, insert וישב שבע פעמים, LXX. Ar.

46 היתה על—היתה אל, LXX. Syr. Vg.

CHAP. XIX.

1 כל—ואת כל אשר, omitted in Cd. 1. כל, before הנביאים, omitted in Cdd. 5. LXX. Ar.

2 After ישן, insert לי, Cdd. LXX. Syr. Vg.

3 ויירא—וירא, Cdd. LXX. Syr. Vg. (Tg. 1). וַיֵּרָא, Cdd. 4.

4 אחת—ק׳ אחד, V. D. H.

5 פתח בז״ק.

11 After צא, insert מחר, LXX. Josephus.

15 הב׳ בפתח

18 מלרע.

20 הש׳ בח״ק.

21 הבשר, omitted in LXX.

CHAP. XX.

1 הדר—הדד, Cdd. LXX. So also in 3, 5, 9, 10, 21, 26, 30, 33.

6 את בתיך—את ביתך, Cdd. 4. Syr. – עיניך—עיניהם, LXX. Syr.

20 וינסו ארם, omitted in LXX. וינם, Ar. Syr.; but the Syr. has *Edom* for *Aram* here and in vs. 27.

23 אלהי ישראל ולא אלהי עמקים—אלהיהם, LXX. Ar.

25 מאתך—מאותך, Cdd. 3. *Defectively*, Cdd.

26 על—עם, Cdd. LXX. Vg.

28 האלהים אל מלך, Cd. 1. Syr. Insert ויאמר before אל, V. D. H. – ויאמר ישראל—ויאמר אל ישראל Cdd. LXX. Vg. Ar.

מלך ישראל, omitted in Cdd. 2. — בידך —
בידיך, Cdd. 4. Syr.

31 בראשינו, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. בראישנו, V. D. H.

33 ויחלטוה ממנו—ויחלטו הממנו, Cdd. Syr. Tg. One Cd. omits ה. One Cd. has ה separately between the two words with K'ri of the textual reading

38 על—אל, Cdd. mult. Tal. Jerus.

41 מעל—ק' מעלי.

42 After יען, insert אשר, Cdd. — מיד—מידי, Cdd. 3. מידך, Cd. 1. LXX. Vg.

43 אל ביתו—על ביתו, Cdd. — הס' בפתח.

CHAP. XXI.

1 This chapter in LXX. follows xix.; and the narrative begins with כרם.

2 ואם—אם, LXX. Ar. או אם, Syr.

4 ויסך—ויסב, LXX. — הס' בפתח.

6 את נחלת אבתי—את כרמי, LXX.

8 ק' ספרים, Cdd. mult. הספרים, V. D. H.

15 כי אם מת—כי מת, Cdd. Tg. Vg. Ar.

16 The addition after נבות (1) in the LXX., viz., *και διερρηξε τα ιματια αυτου και περιεβαλετο σακκον και εγενετο μετα ταυτα*, is taken from vs. 27 and inserted here.

19 At the end of vs. add והזנות תרחצנה בדמך, LXX.

21 מבי—ק' מביא, V. D. H.

23 בחלק, Cdd. Syr. Vg. Tg. Ar. 2 Kings ix. 10, 36, 37. בחל, בחיל, V. D. H.

24 והמת לו—והמת, Cdd. LXX. Syr. (Tg. 1). — יאכל—יאכלו, Cdd. 2. Syr. Ar. *φαγονται τα πετεινα*, LXX. Vg.

27 ויתהלך—ויהלך, Cdd. — קמץ בז"ק. — פתח בס"ם

29 אבי—ק' אביא, V. D. H.

CHAP. XXII.

7, 8 מאתו—מאותו, Cdd.

13 דברו כל הנביאים—דברי הנביאים. LXX. Ar. — ק' דברך, Cdd. mult. all vss. (except LXX.) Chron. דבריך, V. D. H.

17 כל, omitted in Cd. 1. Syr. Ar.

19 שמעו—שמע, Cdd. Chron. Ar. — After את יהוה, insert אלהי ישראל. LXX.

20 After אחאב, insert מלך ישראל. Cd. 1. LXX. Vg. Chron.

22 לרוח—רוח. Cdd. — קמץ בז"ק.

24 אתך—אותך. Cd. 1. Tg. *defectively*, Cdd.

26 קחו—קח, LXX. Syr. Vg. Chron.

27 ואמרתם—ואמרת, Syr. Vg. Chron.

29 After יהודה, insert אתו. LXX.

32 ויסבו—ויסרו, LXX. Chron.

34 ק' ידך—ידיך, Cdd. mult.

35 After ארם, insert מן הבקר עד הערב. LXX.

36 ואל ארצו—ואיש אל ארצו, Cdd. Syr. Tg.

37 כי מת—וימת. LXX.

38 וישטפו—וישטף, all vss. except Tg.

43 ולא—לא, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). — ממנו—ממנה. Cdd. 3. Chron. Twelve Cdd. remark in marg., that there are five places in which it is conjectured that ממנה should be read.

49 עשה, Cdd. mult. all vss. ק'. עשר, V. D. H. — נשברו, Cdd. all vss. ק'. נשברה, V. D. H. — This verse and the following are irreconcilable with Chronicles. Houbigant and Dathe both attempt to alter the text so as to make it conformable.

52 Should begin a new chapter. — [בשנת אחד ועשרים]—בשנת שבע עשרה, V. D. H. See Thenius.

II. KINGS.

CHAPTER I.

2 Add at the end of verse וילכו לדרש מאתו, LXX.

4 Add at the end of verse και ειπε προς αυτους, LXX.

9 After אלין (2), insert שר החמשים, LXX.

10 אם—ואם, Cdd. Syr. Vg. Tg. Ar.

12 ויאמר—וידבר, Cdd. 4. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). *Both*, LXX. – אלין, Cdd. 3. LXX. Syr. omitted in Vg. אליהם, V. D. H. – אש אלהים—אש, Cdd. LXX. Vg. Tg. Ar.

14 After תיקר, insert נא, Cdd. LXX. Vg. Ar.

16 ס"א אֱליהו. – After אליהו, insert ויאמר, LXX. לאמר, Vg. Ar. – אותו (1 and 2)—אתו, Cdd. all vss. *Defectively*, Cdd. mult.

17 After יהורם, insert בנו, Cdd. 2. (Tg. 1). אחיו, LXX. Syr. Vg. – [בשנת שתים בשנת שתים—[ועשרים שנה ליהושפט ליהורם בן יהושפט. V. D. H. See Thenius.

18 Before אשר, insert וכל, Cdd. Syr.

CHAP. II.

1 בשמים—השמים. – הס' בחטף קמץ. Bibl. Brix.

3 בבית אל—בית אל, Cdd. LXX. Tg. לבית אל, Cd. 1.

6 After אליהו, insert אלישע, Cdd. 3. Ar. as verse 4. *Ad Eliseum*, Syr.

9 בעברם—כעברם, Cdd. (Tg.).

16 הגיאות—ק הנאיות, V. D. H.

21 ולא—לא, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. Ar.

23 קרח (2), omitted in Cd. 1. LXX.

25 שמרונה—שמרון, Cd. 1.

CHAP. III.

1 בשנת—[בשנת שתים ועשרים שנה] שמנה עשרה, V. D. H. See Thenius.

2 Add at the end of vs. וישבר אתם, LXX.

4 צמד—צמר, Cdd.

5 במות—כמות, Cdd.

6 כל, omitted in Cdd. 3. LXX.

7 בנ"א כְּעַמֶּךָ.

8 מואב—אדום, Cdd. 3. *Both*, Cdd. 2.

11 מאתו—מאותו, Cdd. *Defectively*, Cdd. 3.

12 After יהושפט, insert מלך יהודה, Cdd. 2. all vss. except Tg. – אותו—אתו, Cdd. all vss. *Defectively*, Cdd. mult.

15 רוח—יד, Cdd. Tg.

19 וכל עיר מבחור, omitted in Cd. 1. (LXX. Vat.).

24 After ויקמו, insert בני, Cd. 1. Syr. – ויבו—ק' ויכו, Cdd. vss. ויבאו בוא, LXX. – בה—בם, Cdd. Syr. Tg. Ar. בהם, Cd. 1. A conjecture of the Jews. בם with ק' בה, Cd. 1.

25 בנ"א שׁ'.

26 אתו—אותו, Cdd. *Defectively*, Cdd. mult.

CHAP. IV.

2 ק' לך—לכי, Cdd.

3 ק' שכניך, Cdd. שכניכי, V. D. H.

5 ק' מוצקת—מיצקת, Cdd.

7 ובניכי. – ק' נשיך—נשיכי, Cdd. mult. all vss. בָּנַיִךְ קְרִי, in the text, Cdd. mult.

9 After ותאמר, insert האשה, LXX.

13 ומה—מה, Cdd. – דבר—לדבר, LXX.

14 After ויאמר (1), insert אל גיחזי, LXX.

16 ק' את—אתי.

23 Same as 16. – ק' הלכת—הלכתי.

25 השולמית—השונמית, Cd. 1. Syr.

26 ועתה—עתה, Cdd. 5.

28 After אמרתי, insert לך, Cdd. 3. Syr. Vg. Tg. Ar.

34 ק׳ כפיו, Cdd. all vss. כפו, V. D. H.

39 ויבא, omitted in Cdd. 2. (LXX. Vat.).

41 קחו—וקחו, Cdd. all vss. – After ויאמר (2), insert προς Γιεζι το παιδαριον, LXX.

44 נ״א ויותרו.

CHAP. V.

4 ותבא ותגד—ויבא ויגד, Cdd.

8 אלהים—נביא, Cdd. 2.

9 ק׳ בסוסיו—בסוסו.

12 ק׳ אמנה—אבנה, Cdd. mult. Syr. Tg. (LXX. Complut.) *Barda*, Ar.

14 וילך—וירד, Cdd. Syr. Ar.

18 בהשתחויתי בית רמן, omitted in Cdd. (LXX. Alex.) (Syr. Hexap.) בהשתחויתו, (LXX. Vat.) Vg. – כתיב ולא קרי—נא, omitted in Cdd. plurim. Syr. Vg. Tg. Ar.

20 מומה—מאומה, Cdd. Tal Jerus. Jarchi, with a marg. note that א is wanting.

23 וקח—קח, Cdd. Tal. Bab. – הלא—הואל, LXX. ουκουν.

25 מאן—ק׳ מאין, V. D. H.

26 ועתה לקחת—העת לקחת and ולקחת—וְלָקַחְתָּ, LXX. Vg.

27 עד עולם—לעולם, Cdd. Vg. עד לעולם, Cdd.

CHAP. VI.

10 והזהירה—ק׳ והזהירו, V. D. H.

12 את כל הדברים—את הדברים, LXX. Vg.

13 איכה—ק׳ איכו, V. D. H. איפה. Cdd. איפא, Cdd. 2. with ק׳.

16 אתם—אותם, Cdd. all vss. *Defectively*, Cdd.

18 אליהם—אליו, Syr. Josephus.

20 After פקח, insert נא, Cdd. LXX., but in Hexap. an obelus before δη.

21 בראותו—כראותו, Cdd.

22 תכה—מכה, Bibl. Sonc. Proph. Sonc. 1486.

23 בגבול—בארץ, Cdd. Syr. *Both*, Tg.

25 ק׳ דביונים—חריונים, Cdd. an euphemistic word. *Both*, Cdd.

32 הראיתם—הראיתם, Cdd., without dagesh in *Resh*. But see Ewald, § 92, b.

CHAP. VII.

2 המלך, Cdd. all vss. Tal. Bab. למלך, V.D.H.

6 ויהוה—ואדני, Cdd. – אל—את מחנה, Cdd. – קול—וקול סוס, Cdd. mult. – קול וקול—חיל, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Ar. – רעהו—אחיו, Cdd. Syr. Tg. Ar.

7 הוא—היא, Cdd. הִוא, Cdd.

8 אל—עד, Cd. 1. Vg.

10 שערי—שער, Syr. Tg. Ar.

11 ויקראו—ויקרא, Cdd. all vss.

12 נא, omitted in Cdd. 2. (LXX.) Syr. Vg. Ar. – ק׳ בשרה—בהשרה.

13 בה (1 and 2)—פֹּה, LXX. Ar. – ככל (1)—בכל, Cdd. mult. Vg. – המון (1) ק׳, Cdd. plurim. ההמון, V. D. H. – ככל (2)—בכל, Cdd. mult. – ההמון (2)—המון, Cdd. – אשר נשארו (2) ...... ישראל, omitted in Cdd. mult., without vowels in two Cdd. הנם ככל המון ישראל, omitted in Cd. 1. The same with אשר following, omitted in Cd. 1., omitted in LXX. Syr. Vg. (Tg. 1)..

15 ק׳ בחפזם—בהחפזם.

17 כדבר—כאשר דבר, Cd. 1. – אשר דבר, omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar.

19 הדבר, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. vs. 3. בדבר, V. D. H.

CHAP. VIII.

1 ק׳ את—אתי.

6 לא מפיק ה׳.

7, 9 הדר—הדד, Cdd. 2. LXX. Syr. Hexap. Paris. (Tg. 1.) (Theodot.).

8 מאתו—מאותו, Cdd. *Defectively*, Cdd. mult.

10 ק' לו, Cdd. all vss. לא, V. D. H. – ימות—חמות, Cdd. Syr. Ar.

16 After ישראל, V. D. H. has ויהושפט מלך יהודה, but omit with Cdd. 3. (LXX.) Syr. Ar. (Vg.).

17 ק' שנים, Cdd. Chron. Some Cdd. without ק'. שנה, V. D. H.

19 ולבניו—לבניו, Cdd. mult. LXX. Vg. Tg.

25 שנה, omitted in Cdd. LXX. Syr. Ar.

26 For 22, 2 Chron. xxii. 2, has 42, (erroneously).

29 מלך יהודה, omitted in Cd. 1. (LXX. Vat.).

CHAP. IX.

1 בידיך—בידך, Cdd.

2 בן יהושפט, omitted in Cd. 1. Syr. Ar.

3 על—אל, Cdd. mult. all vss.

4 הנער (2) omitted in Cdd. LXX. Syr.

10 נער הנביא—הנער הנביא. – בנ"א עָ. Cdd. 2 Vg. Tg. Ar. Hex. Syr. in marg. Cdd. Origenis.

11 ויאמרו לו—ויאמר לו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). Some Cdd. remark in marg. that it is a conjecture.

13 Before וימהרו, insert וישמעו, LXX. – אל—על, Cdd.

15 את נפשכם—נפשכם, Cdd. את נפשיכם, Cd. 1. – ק' להגיד, Cdd. mult. לגיד, V.D.H.

19 שלום—השלום, Cdd. edd. 23. all vss.

25 שלשה—ק' שלשו, V. D. H.

27 וַיַּכֵּהוּ, LXX. הכהו, V. D. H.

28 After עבדיו, insert ויביאהו, LXX. Syr. Vg.

33 שמטוהו—ק' שמטוה, V.D.H. – וירמסוה, all vss. וירמסנה, V. D. H.

37 ק' והיתה—יהית. – האדמה—השדה. Cdd. Syr.

CHAP. X.

1 וישלח מיזרעאל אל שרי שמרון, See Thenius.—וישלח שמרון אל שרי יזרעאל, V.D.H. יזרעאל—שמרון, Cd. 1. LXX. Josephus. *Civitatis*, Vg. – Before הזקנים, insert ואל, Cdd. LXX. Syr. Vg. אל, Cdd. והזקנים, Cdd. 2.

2 וערי—ועיר, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg.

6 שני—שנית, Cdd. LXX. Ar. – אנשי, omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar. Cdd. Origenis. – בית—בני, Cdd. omitted in Cd. 1. (LXX. Alex.) – ונדלי—את נדלי, Cd. 1. Syr. ואת גדלי, Cdd. (Tg. 1). – אתם—אותם, *Defectively*, Cdd.

9 בנ"א הָ.

14 ויתפשום חיים, omitted in Cdd. (LXX. Vat.) – מהם איש—איש מהם, Cdd.

15 את before לבבך, omitted in Cdd. εστι καρδια σου μετα καρδιας μου, LXX.

15 After יש, insert ויאמר יהוא, LXX. ויאמר, *at least*, Vg. Syr. Ar. – את ידיך—את ידך, Cdd.

16 וירכיב, all vss. except Tg. וירכבו, V. D. H.

17 לבית אחאב—לאחאב, Cdd. 3. Syr.

19 עבדיו—עֲבָדָיו, Cdd. 2. LXX. Vg. – עבדי—עֲבָדַי, Cdd.

24 ידכם—ידיכם, Cdd. 2. LXX. *Defectively*, Cdd.

26 מצבת—מצבות, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Tg. *Defectively*, Cdd.

27 מצבות—מצבת, Cdd. LXX. Ar. *Defectively*, Cdd. 2. – ויתצו את בית הבעל, omitted in Cdd. LXX. Vat. – וישימהו—מְהוּ, Cd. 5. מוֹהָ, Cdd. – למחראות—ק' למוצאות. – After היום, insert הזה, Cdd. LXX. Vg. (Tg. 1.)

28 Before הבעל, insert בית, Cdd. (LXX.).

29 בבית אל—בית אל, Cdd.

30 כל—ככל, Cdd. 2. וכל, Vg. וככל, Syr. Ar.

31 מכל—מעל, Cdd. (Tg. 1. – After ירבעם, insert בן נבט, Cdd. Ar. (Tg. 1.) (LXX.).

33 Before נחל, insert שפת, Cdd. 2. LXX.
34 ונבורתו—וכל נבורתו, Cdd. Vg. Tg. – After נבורתו, insert וקשרו אשר קשר, LXX.

CHAP. XI.

1 וראתה, ק׳ ראתה, Cdd. mult. Tal. Bab. V. D. H.
2 הממותתים, ק׳ המומתים, Cdd. mult. V. D. H.
3 בבית—בית, Cdd. all vss.
4 המאות—המיות - ק׳ בית—בבית, Cdd. כברית יהוה, LXX.
5 וישמרו, Syr. Ar. וישמרי, V. D. H. – Insert בפתח, after המלך, LXX. Omitted in V. D. H.
7 אל בית המלך—אל המלך, Cd. 1. Syr.
9 Same as 4.
10 After הכהן, insert יהוידע, Cdd. – המיות —המאות.
12 קסין בז״ק.
13 הרצים—הרצין, Cdd. vs. 11. 2 Chron. xxiii. 12.
14 ותאמר—ותקרא, Cdd.
15 Same as 4. – Before מבית is omitted אל, Cd. 1. – יומת—המת, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar.
16 הסריסים—הסוסים, LXX.
18 מזבחתו—ק׳ מזבחתיו, V. D. H.
20 מלך—ק׳ המלך, V. D. H.

CHAP. XII.

10 בימין—ק׳ מימין, V. D. H.
11 את כל הכסף—את הכסף, Cdd. – הנמצא —המובא, Cdd.
12 ידי, Cdd. plurim. LXX. Tg. ק׳. יד, V. D. H. — המפקדים, Cdd. mult. xxii. 5. ק׳. הפקדים, V. D. H.
17 יחיה—יהיו, Cdd. all vss.
18 Before ירושלם, the word עד is omitted in Cdd. Vg. אל, Cdd. Ar.
22 ויוזבד—ויוזכר, Cdd. mult. (Tg. 1.) זבד. 2 Chron. xxiv. 26. ויוזבר, Cd. 1.

CHAP. XIII.

1 ושלש, V. D. H. all vss. ואחד, Josephus, (wrong).
3 הדר—הדד, Cdd. 2. LXX.
6 בית, omitted in Cdd. Syr. Tg. Ar. – After ירבעם, insert בן נבט, Cd. 1. (LXX. Alex.) Syr. Ar. Symm. Theodot. The fifth Greek vs. in Hex. with an obelus prefixed. – החטי, ק׳ החטיא, Cdd. V. D. H. – הלכו, Vg. LXX. Tg. הלך, V. D. H.
10 ותשן, (LXX. Ald.). ושבע, V. D. H. See Thenius.
11 חטאת, *defectively*, Cdd. mult. – בם—בה, Cd. 1. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Tg.
16 After ויאמר (1), insert לו אלישע, LXX. as v. 15.
20 בה—בא, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar. omitted Cd. 1.
21 וילכו, see Houbig. Thenius. וילך, V. D. H., which is omitted in Vg. Ar. Tal. Bab. and is without vowels in Cd. 1.
24 הדר—הדד, Cdd. 4. LXX.
25 הדר—הדד, Cdd. 3. (LXX. Vat.).

CHAP. XIV.

1 יהואחז—יואחז, Cdd. mult. Syr. Tg. Ar.
2 ק׳ יהועדן, Chron. all vss. יהועדין, V. D. H.
6 כי—כי אם, Cdd. LXX. אם, *c'thib v'lo k'ri*, Cdd. 3. *Both* omitted in Cdd. 2. – ימות—ק׳ יומת, Cdd. Ar.
7 ק׳ מלח—המלח, LXX.
12 לאהלו—ק׳ לאהליו, V. D. H.
13 ויבא ק׳. Cdd. ויבוא, with a ק׳. respecting ו before א redundant, Cd. 1, ויבאו, without *K'ri*, Cdd. ויביא, Vg. – משער—בשער, Cdd. Syr. Vg. Ar. Chron. (Tg. 1).
14 בבית—בית יהוה, Cdd. vss. Abarbanel.

15 Before אשר, prefix וכל, Cdd. LXX. Syr. Ar.
22 Insert על before ישראל, instead of מלך, Cdd. (LXX. Vat.). *Both*, (LXX. Alex.). – חמשים, see Thenius. ארבעים, V. D. H.
28 קמץ בז"ק.
29 After אבתיו, insert ויקבר, Syr. Ar.

CHAP. XV.

1 עזיהו, Cd. 1. Syr. Ar. – עזריה, V. D. H. – חמש עשרה, see Thenius. עשרים ושבע, V. D. H.
5 החפשות—החפשית, Cdd.
6 Same as 1.
11 הלא הם—הנם, Cd. 1. Vg.
13 לעזריה—לעזיה, Cdd. mult. LXX. Vg. (Tg.).
16 ואת—את כל, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar.
18 מכל—מעל, Cdd. LXX. Tg.
25 מלך—ק' המלך. V. D. H.
26 Same as 11, Cdd. Vg.
28 מכל חטאות—מן חטאות, Cdd. 2. LXX. מעל. Cd. 1. מחטאת. Cdd. (Tg. 1.)
30 [שתי עשרה—]עשרים, V.D.H. (wrong). – עזריה—עזיה, Cdd. 2. LXX. (Hex. Syr. in Cd. 1. marg.).
34 The last עשה, is omitted in Cdd. LXX. Syr. Ar.
36 וכל, omitted in Cdd. mult.
38 ויקבר עם אבתיו, omitted in Cdd. (Tg. 1). אביו, omitted in Cdd. Syr. Ar.

CHAP. XVI.

2 עשרים וחמש, see Houb., Dathe., Ewald, Thenius. עשרים, V. D. H. Comp. LXX. Syr. Ar. Cdd. in 2 Chron. xxviii. 1.
6 מאילת, Cdd. מאילת, Cdd. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. מאילות, Cdd. aliq. מאילת, *defectively*, Cdd. – ק' וארומים, either *fully* or *defectively*, Cdd. mult. LXX. (Vg.). וַאֲרַמִּים, Cdd. mult. Syr. Tg. Cdd. Origen. וארומים, V. D. H.
8 Before בית, insert באצרות, Cdd. 2. LXX. בבית, Cdd. 3.
10 דמשק—דומשק, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. *Defectively*, Cdd.
15 ויצוהו—ק' ויצוה, V. D. H.
17 Before המכנות, insert ואת, Cdd. והמכנות, Cdd. 3. – ק' את, Cdd. mult. all vss. ואת, V. D. H.
18 ק' מוסך, Vg. Tg. Syr. מיסך, V. D. H. – מלעיל.
19 Before אשר, insert וכל, Cdd, LXX. Syr. Ar. (Tg. 1). ואשר, Cdd. 2. – הנם—הלוא הם, Cdd. 2. Syr. Ar.

CHAP. XVII.

1 ארבע, see xvii. 1. Thenius. שתים, V. D. H.
4 שקר—קשר, LXX.
6 בשנה—בשנת, Cdd. בשְׁנַת, Cd. 1. – ועָרי הָרֵי מדי—מדי, LXX.
13 נביא וכל, Cdd. 3, and Tg. have נביא. Syr. Vg. Ar. have וכל, with a copulative, but have *prophets* in plural, so too Cdd. 2. נביאיו Cdd. 2. LXX. *Servorum suorum prophetarum*, Syr. Ar., *prophetarum*, Vg. כל ק' נְבִיאַי, Cdd. נביאו כל, V. D. H. ב' טעמים במלה א—שבו, נביאי, Cd. 1. – וחקותי, Cdd. all vss. חקותי, V. D. H.
15 קמץ בז"ק.
16 ק' שני—שנים.
19 וגם—גם, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.
21 רק—קרע, LXX. – ק' וידח, Cdd. Tal. Bab. Tg. Syr. Kimchi. וידא.
24 ק' ומספרוים, Cdd. וספרוים, V. D. H.
27 וילך וישב, Syr. Vg. וילכו וישבו, V. D. H.
30 בנ"א נֵרְגַל.
31 נבחן—נבחז, Cdd. – ק' אלהי—אֱלֹהַּ, Cdd. mult. Tal. Bab. – ספרוים—ספרים, Cdd. mult. ק.
34 איננם and ואינם, omitted in LXX.
36 ולא—(1 and 2) ולו, Cdd.

CHAP. XVIII.

2 אביה—אבי, Cdd. 4. 2 Chron. xxix. 1.

4 האשרות, Cd. 1. all. vss. האשרה, V. D. H.

6 ולא—לא, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

8 ועד—ואת, Cdd. 2. LXX.

10 וַיִּלְכְּדֻהָ—וילכדה, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

11 בהור—נהר, Cd. 1.

14 After יהודה (1), insert מלאכים, LXX. Vg.

17 בְּחַיִל—ב. ויל, Cdd. - ויעלו ויבאו ירושלם, omitted in Cdd. ירושלם, omitted in Cdd. 2. ויעלו ויבאו, omitted in Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. ויעלו, omitted in Cd. 1. ויבאו, omitted in Cd. 1.

22 תאמר, LXX. Syr. Ar. Isaiah. תאמרון, V. D. H.

25 ועתה—עתה, Cdd. mult. (LXX. Vat.) Syr. Ar. (Tg. 1). - אל—על המקום, Cd. 1. - אל—על הארץ, Cdd. Isaiah xxxvi. 10. - להשחיתה—השחיתה, Cdd.

26 אלינו—עמנו, Cdd.

27 ק׳ צואתם—חריהם, Cdd. A *euphemism* substituted by the Rabbins. - Before שיניהם, prefix מימי, Cdd.

28 וידבר, omitted in Cdd. Vg. Ar. - ויאמר (1), omitted in Cd. 1. - דברי—דבר, Cdd. 2. LXX. Vg.

29 מידי, Cdd. mult. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Ar. (Tg. (ק׳), Syr. Ar. and Tg. 1. with the *plural* suffix. מידו, V. D. H.

30 את, omitted in Cdd.

34 ואיה—איה, Cdd. Syr. Tg. Ar. - כי הצילו—הֲהצילו, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar.

CHAP. XIX.

4 כל, omitted in Cdd. Syr. Ar.

16 קמץ בזיק. - Before דברי, insert כל, Cdd. mult. Syr. Vg. (Tg.) Ar. Isaiah.

20 After אלהי, insert צבאות אלהי, LXX.

23 יהוה—אדני, Cdd. mult. - ק׳ ברב, Cdd. mult. all vss. Isaiah. ברכב, V. D. H. - מבחר—מבחור, Cdd. ומבחר, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. - מרום—מלון, Cd. 1. Isaiah. ק׳ קצו—קצה, Cdd. mult.

25 ק׳ להשאות—לחשות, Cdd. לחשות, Cdd.

29 בנ״א וְשָׁאנַנְךָ.

31 קרי ולא כתיב—יהוה צבאות, in text, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. Isaiah. Without צבאות, V. D. H.

33 אשר בא, Cdd. all vss. Isaiah. אשר יבא, V. D. H.

34 על—אל, Cdd.

37 After ושראצר add בניו, קרי ולא כתיב. Cdd. mult. all vss. Tal. Bab. Rabboth, Isaiah. Without בניו, V. D. H.

CHAP. XX.

2 After ויסב, insert חזקיהו, Cdd. LXX. Syr. Ar. את פניו, omitted in Cd. 1. (which adds Hiskias filius Amotz), LXX., but Syr. Hex. requires it to be added.

4 ק׳ חצר, Cdd. all vss. העיר, V. D. H.

12 מראדך, Cdd. Jerem. l. 2. Isaiah, or מרודך, LXX. Syr. Ar. Tal. Bab. Tal. Jerus. Berosus Polyhistor. מרודך, Cdd. 2. מראדך, Cdd. 2. בראדך, V. D. H.

13 וישמח, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1.) Tal. Bab. Isaiah. וישמע, V. D. H. - נכתה—ק׳ נכתו. - כל (1), omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar. - כל (2), omitted in Cdd. mult.

14 After באו, insert אלי, Cdd. Isaiah, LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. But in Hex. προς με has an obelus.

18 יקח—ק׳ יקחו, V. D. H.

19 פתח באתנח.

CHAP. XXI.

6 וידעני—וידענים, Cdd. - להכעיסו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. Chron. להכעים, V. D. H.

9 After הרע, insert בעיני יהוה, Cd. 1. LXX. - קמץ בז״ק.

12 שמעיו—ק׳ שמעה, Cdd. all vss.

15 After בעיני, insert יהוה, Cdd.

25 Before אשר, insert וכל, Cdd. LXX. Syr. (Tg.) Ar.

26 ויקבר—ויקברו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

CHAP. XXII.

5 ויתנהו—ק׳ ויתנהו - ק׳ בית - בבית, V. D. H.

6 Before הבית, insert בדק, Cdd. LXX.

8 על—אל, Cdd. mult.

9 בית—בבית, Cdd.

12 עכבור—עבדון, Chron. (wrong).

13 Before העם, insert כל, Cd. 1. LXX. Ar. — כל יהודה—הנשאר בישראל וביהודה, Cdd. 2 Chron. xxxiv. 21. — To these words prefix כל, Cdd. 3. כל עם יהודה, Cdd. 5. כל ערי יהודה, Cd. 1. הנשאר ביהודה, Cd. 1. - עלינו—עליו, Cdd. 2. Ar.

14 חרחס—חרחם, Cdd.

16 אל—על, LXX. Vg. Chron.

17 בכל מעשה—במעשה, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar. But LXX. and Ar. in plural.

20 על אבתיך—אל, Cdd.

CHAP. XXIII.

2 והנביאים—והלוים, Cdd. Chron. - בבית —בית, Cdd.

5 לשמש—ולשמש, Cdd.

7 בתים—כתים, LXX. χεττιὶμ.

10 בני—ק׳ בן, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Vg. See Böttcher. Omitted in Cd. 1. Ar. - לבלתי, omitted in Cdd. 2. LXX. Syr. Ar. לבלתי העביר, Cdd.

11 בפרורים—בפרודים, Cdd. Syr. Ar. בפרוים, Cdd.

13 לעשתרת—לעשתרות, Cdd. Syr. Vg. Ar. לְעַשְׁתָּרֹת, Cdd.

16 בהר—בעיר, LXX. - קרא—(1) דבר, Cd. 1. LXX. Vg. Tg. Ar. - After האלהים, insert בעמד ירבעם בחג על המזבח וישב וישא עיניו אל קבר איש האלהים, LXX. Syr. Hexaplar (in Paris cod.).

17 בית אל—בבית אל, Cdd. Syr. Tg. Tal. Bab.

18 ינע—ינע, Cdd. 2.

19 Insert את יהוה, after להכעים, all vss. except Tg.

21 הזה—הזאת, Cdd 2. LXX. Vg.

22 וכל—כל, Cdd. Syr.

24 בית—בבית, Cdd.

25 ככל—בכל, Cdd. (Tg.). ובכל, Cdd. (Tg.).

29 After לקראתו, insert להלחם בו ויאמר לו פרעה לא עליך אתה אנכי שוב ממני ולא שמע לפרעה ויכהו פרעה, Syr. כראתו—בראתו, Cdd.

31 חמוטל—חמיטל, Cdd. LXX. Vg. (Tg. 1.) Jerem. lii. 1; 2 Kings xxiv. 18. *Chamtul*, Syr. *Chamtol*, Ar.

33 במלך—ק׳ ממלך, Cdd. LXX. Vg. Tg.

36 זבידה—ק׳ זבודה, Cdd. Tg. Josephus. פריה—פריה, Cd. 1. (not inserting פְּרֻעֹה), Syr. Ar.

CHAP. XXIV.

3 בכל—בכל, Cdd. ובכל, LXX. Syr.

4 קמץ בז״ק. - After שפך, insert מנשה, Cdd. 2. The preceding אשר, omitted in Cd. 1. LXX.

7 היתה—היה, Cdd. 3.

10 ק׳ עלו, Cdd. Vg. Tg. עלה, V. D. H. - עבדי, omitted in Cdd. 3. LXX. Syr. Ar. - Before ירושלם, insert על, Cdd. Syr. בירושלם, Cdd. 2. לירושלם, Cd. 1.

12 על—אל, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

14 עשרה—ק׳ עשרת, V. D. H.

15 אולי—ק׳ אילי, V. D. H.

17 בנו—דדו, Cd. 1. LXX.
18 חמיטל—ק׳ חמוטל, V. D. H.

CHAP. XXV.

1 בשנה—בשנת, Cdd. An *oriental* reading according to Masorah. - ויחנו, Vg. Jerem. lii. ויחן, V. D. H. - ויבן—ויבנו, Cdd. 3. LXX. Syr. Ar. (Tg.).
3 Before בתשעה, insert בחדש הרביעי, Jerem. Ar.
4 Before חלילה, insert ויברחו, Cdd. Vg. Tg. Jerem. יצאו, Cdd. LXX. ויברחו ויצאו מהעיר, Cd. 1. Syr. Ar. Jerem. lii. 7. - וילך—וילכו, Cdd. Jerem.
5 אתו—את צדקיהו, Cd. 1. Jerem. *regem*, Syr. - אחרי המלך—אחר המלך, Cdd. Jerem
6 וידבר—וידברו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Jerem. - משפטים—משפט, Cdd. Tg. Jerem.
7 וַיְבִיאֵהוּ—ויביאהו, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. Jerem. - בבלה—בבל, Cdd. mult. Jerem.

8 בתשעה—בשבעה, Cdd. 3. Syr. Ar. (Tg. 1). בעשר, Jerem.
9 בַיִת—בֵית, Cd. 1.
10 את רב—רב, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. Ar. Jerem.
12 ולינבים ק׳ or וליונבים, Cdd. mult. Syr. Vg. Ar. Jerem. Most Cdd. *defectively*, a few *fully*.
13 בביתו—בית, Cdd. all vss.
16 והים—הים, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar.
17 חמש, Jerem. שלש, V. D. H. - אמה—ק׳ אמות, Cdd.
19 היה—הוא, Jerem. - ושבעה—וחמשה, Jerem. Ar.—60 Tg. (wrong).
20 אל—על, Cdd.
23 ואנשיהם, Cd. 1. all vss. omitted in Ar. והאנשים, V. D. H.
24 מעבד—מעברי, Cdd. 3. Vg. מֵעֲבוֹר אֶת הַכַּשְׂדִּים, Cd. 1.
27 וחמשה, Jerem. Ar. ושבעה, V. D. H. - Before מבית, insert ויוצא אתו, Cdd. 3. LXX. Syr. Ar. Jerem.

ISAIAH.

CHAPTER I.

3 ועמי—עמי, Cdd. LXX. Aquil. Theod. Syr. Vg.
7 ועריכם—עריכם, Cdd. mult. Syr. Ar.
9 ולעמרה—לעמרה, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. Ar.
12 לִרְאוֹת—לֵרָאוֹת, Cd. 1. Syr..
18 כשני—כשנים, Cdd. 4. LXX. Syr. Vg. Ar. - ואם—אם יאדימו, Cdd. mult. LXX. Symm. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1.) Tal. Jerus.

25 בכר—כבר, Cdd. 4.
26 ואחרי—אחרי, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar.
29 תבושו—יבשו, Cdd. 3. Tg.
30 עליה, Cdd. mult., Masor. all vss. עלת, V.D.H.

CHAP. II.

3 גוים—עמים, Cd. 1. Micha iv. 2. - אל בית—ואל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

4 ולא—לא ישא, Cdd. mult. LXX. Theod. Syr. Ar. (Tg. 1.) Micha.

6 וכילדי—ובילדי, Cdd. (Tg. 1).

18 יחלפו, Cd. 1. all vss. יחלף, V. D. H.

20 לו, omitted in Cdd. 2. לחפר פרות—לחפרפרות, Cdd.

CHAP. III.

5 ונגש—ונגש, Cdd.

6 After אבין, insert לאמר, Cdd. 2. LXX. Tg. Tal. Bab. ויאמר, Syr. Ar. – יריך—ירך, Cdd. Tal. Bab.

8 עיני, Cdd. Mult. Masor. Tg. Vg. עני, V.D.H. עננא, Syr. διοτι νυν εταπεινωθη η δοξα αυτων, LXX.

10 לצדיק—צדיק, Cd. 1. Syr. Tg. The LXX. insert δησωμεν. – כי (2), omitted in Cdd. 4. – יאכל—יאכלו, Cd. 1. Vg.

12 נשים—ונשים. Symm. Syr. Vg. נשים, LXX. Aq. Theod. Tg. Ar.

15 ק׳ מה לכם, Cdd. מלכם, V. D. H.

16 נטות—ק׳ נטוית, V. D. H. – ומשקרות—ומשקרות, Cdd.

17, 18 יהוה—אדני, Cdd. mult.

23 והנלינים, Cdd. plurim. all vss. Jarchi, Abenezra, Kimchi, Norzi. הנלינים, V.D.H.

24 מָק—מק, Cdd. LXX. Syr. Ar. – כי, omitted in Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

25 מְתַיִךְ—מתיך, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Tg. – ונבורתך, all vss. render it plural. ונבורתיך, Cd. 1. וגבורותיך, Cdd. 2.

CHAP. IV.

1 ושמלתינו—ושמלתנו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

5 יביא—וברא, Cd. 1. יבוא, LXX. Ar. The LXX. have for the two words, וברא יהוה—ויבוא והיה. – מקראיה—מקראה, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. – כל, is prefixed to the word by Cd. 1. LXX. Ar. – כל before כבוד, omitted in Cdd.

CHAP. V.

4 לו—בו, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Tg.

5 הכ׳ בדגש.

8 והושבתם—והושבתם, Cdd.

9 באזני—באזני - קמץ במרחא, Cdd. LXX. Ar. לאמר, supplied in Vg. נשמע, LXX. Syr. Ar. שמעתי, Tg.

12 ותף—תף, all vss. except Tg. – יביטו—הביטו, Cdd.

13 צָחֵי—צחה, Cdd. צָחֵה, Cdd. צחו, Cd. 1. צִיחֵה, Cdd. צִיחֵי, Cdd. 2. – מְתֵי—מֻתֵי, Cdd. 2. LXX Syr. Vg. Tg. Ar. Jarchi. – צמה—צמא, V. D. H., but no Cd. and no other edition except Forster's taken from V. D. H.

18 בחבלי—בחבלי, Cd. 1. LXX. Syr. Aq. Sym. Theod. Ar. – ובעבות—וכעבות, Cdd.

23 צדיק—צדיקים, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. הצדיק, Cd. 1.

24 כַּמַּק, Cdd. 29. Isaiah, Jerem. כְּמֹק, V. D. H.

29 ק׳ ישאג, Cdd. ושאג, V. D. H.

30 בעריפיה—εν τη απορια αυτων, LXX. ערפל, Syr. Ar.

CHAP. VI.

1 יהוה, Cdd. plurim. אדני, V. D. H.

5 נִדְמֵתִי—נדמיתי, Cdd. mult. D. Kimchi, Abarbanel, Lonzanus, R. Salom, fil. Isaac de Marino, LXX. Sym. Vg. Syr.

7 עוניך—עונך, Cdd. LXX. Tg. Ar.

8 יהוה, Cdd. plurim. אדני, V. D. H.

10 ובלבבו—ולבבו. - קמץ ברביע, Cdd. LXX. Syr. Tg. Vg.

11 Same as vs. 8.

13 בה, Cdd. plurim. A conjecture of the Jews. בם, V. D. H. The vss. express the suffix of the preceding noun.

CHAP. VII.

2 מלעיל.

5 This verse, except לֵאמֹר, is omitted in Cd. 1. Also in Syr. The LXX. have a part of it.

6 פתח בסוף פסוק מבאל.

8 [ובעוד ששים וחמש שנה יחת אפרים מעם], probably a gloss not belonging to the text. See Gesenius and Knobel. Instead of ששים—עשרים, Cd. 1. וחמש, omitted in Cdd. 2.

9 תַאֲמִינוּ—תז. זנן, תַאֲמִנוּ, Cdd. 4 תַאֲמֵנוּ, Cdd. 2.?

13 אלהי—יהוה, Cd. 1. LXX. Ar. יהוה אלהי, Cd. 1.

14 יהוה, Cdd. mult. אדני, V.D.H. - וְקָרָאת—וְקָרָאתָ, Cdd. LXX. Aq. Sym. Theod. - עמנואל—עמנו אל, Cdd. mult. edd. 30.

16 מלכיה—מלכים, Cdd. 3. LXX. Ar. (Tg. 1).

17 [את מלך אשור], apparently a gloss not belonging to the text. See Gesenius and Knobel.

20 Same as vs. 14. - בתער השכירה—השכיר, Cd. 1. Aq. Theod. Vg. הַשְּׂכִירָה, (LXX. in Cd. Alex.) Syr. in Polyglot.

CHAP. VIII.

6 פתח באתנח.

8 שטף—ושטף, Cdd. Syr. Tal. Bab.

11 בחזקת—בחוקת, Cdd. mult. Syr. (Tg.). *Both*, Sym. Vg.

14 ליושבי, Cdd. LXX. Sym. Syr. Tg. Vg. Ar. ויושבי, Cdd. 2. ליושב, V.D.H.

20 לו—להם, Cd. 1. Vg.

CHAP. IX.

ק׳ לו, Cdd. Syr. Tg. Ar. לֹא, V.D.H. Sym. Vg. אשר, LXX. Ar.? omitted in Cdd. 2; erased in Cd. 1.

6 למרבה, Cdd. mult. Tal. Bab. ם, Rabboth. לם רבה, Cdd. 2. לם רמה, Cd. 1. לםרבה, V.D.H.

7 יהוה, Cdd. mult. אדני, V.D.H.

10 שרי—צרי, Cdd. Cd. 1. has *K'ri*, צרי.

12 המכה—המכהו, Cd. 1.

13 יום—ביום, Cdd.

CHAP. X.

5 וממהו—וממה הוא, Cdd.

6 ולשימו—ק׳ ולשומו, V.D.H.

13 ועתידתיהם—ק׳ ועתודתיהם, V.D.H. - שושתי—שוסתי, Cdd. mult. שוסיתי, Cdd. שסתי, Cdd. - כאביר—ק׳ כביר.

15 את מרימיו—ואת, Cdd. mult. על מרימיו, Cdd. Syr. Vg. מרימו *defectively*, Cdd. Syr. Vg.

16 האדון, omitted in Cdd. 3 LXX. Ar. - יהוה, Cdd. mult. אדני, V.D.H

23 כל הארץ—הארץ, Cdd. mult. N.T., Romans ix. 28.

25 עד—על, Cdd. 2. - תבליתם—תכליתם, Cdd. Abarbanel.

29 למו—לנו, Tg.

32 ק׳ בת, Cdd. plurim. all vss. except Tg. Tal. Bab. בית, V.D.H.

33 פארה—פורה, Cdd. mult. Sym. Theod. Tg.

CHAP. XI.

3 ולא—לא למראת, Cdd. mult. LXX. Sym. Tg. Vg. Ar.

10 מְנֻחָתוֹ—מִנְחָתוֹ, Cdd. 2.

11 יהוה, Cdd. mult. אדני, V.D.H.

15 והחריב—והחרים, LXX.? Tg.

CHAP. XII.

2 וזמרת יה, without יהוה, following, Cdd. (Tg.). Comp. Exodus xv. 2. The LXX. Syr. Vg. Ar. express the name of God but *once*. וזמרת יה יהוה, V.D.H. יה, omitted in Cdd. 2. וזמרתי יה, Cd. 1. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. וזמרת יה, Cdd. וזמרתית, Cdd. 3.

5 מידעת—ק׳ מודעת.

CHAP. XIII.

5 מרחק—מארץ מרחק, Cd. 1. Syr.

16 ק׳ תשכבנה—תשגלנה.

18 ועל—על, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

20 יאהל—יהל, Cd. 1.

21 אוחים—אחים, Cdd. אֻחִים, Cd. 1.

22 בארמנותיו—באלמנותיו, Cdd. 2. Syr. Tg. Vg.

CHAP. XIV.

3 The מ prefixed to the two nouns in immediate succession is marked with the vowel *tsere* (מֵ) instead of *chirek* in Cdd. mult. and edd.; that prefixed to the first in Cdd. mult. edd. 50, that prefixed to the second in Cdd. edd. 36.

4 מרהבה. LXX. Aquil. Syr. Tg. Ar. מרחבה, V. D. H.

6 מַכָּה—מכת, Cdd. מַכֶּה, Cd. 1. - מרדף—מרדת, Tg. LXX.? See Doederlein and Gesenius.

9 קמץ בז״ק.

11 ומכסך, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg. Norzi, Lonzanus. ומכסיך, V. D. H.

20 Before this verse the LXX. insert ον τροπον εν αιματι ιματιον πεφυρμενον ουχ εσται καθαρον, ουτως ουδε συ εση καθαρος.

21 קמץ בז״ק.

23 במטאטי—במטאטא, Cdd.

27 קמץ במרחא.

28 עזיהו—אחז, Cd. 1.

CHAP. XV.

1 עיר—ער, Cd. 1. Aq. Sym. Syr. Ar. translate *city*. Omitted in LXX.

2 ראש—ראשיו, Cdd. 5. LXX. Ar. ראשים. Cd. 1. Tg. ראשו. Cdd. - וכל—כל, Cdd. Syr. Vg. Tg. - נרועה—גרועה, Cdd. mult. Jerem. xlviii. 37. See Gesenius.

5 קמץ בז״ק. - בריחיה, Cdd. mult. Tg. Ar. Kimchi, Jarchi. בריחה, V. D. H.

7 עד—על נחל, Cdd. 2. Vg.

9 מי דיבן—מי דימון, Cdd. 2.

CHAP. XVI.

1 שִׁלְחוּ—שלחו, Tg. שְׁלַח, Tal. Bab. אשלח. LXX. Syr. - בר—כר, Cdd. Syr. - כר משל ארץ—כרמש לארץ, LXX.

3 ק׳ הביאי—הביאו, Cdd LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. - ק׳ עשי, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Vg. עשו, V. D. H.

4 נִדָּחַי—נִדְחַי, Cdd. 2. LXX. Syr. Tg.

7 לאנשי—לאשישי, Jerem. xlviii. 31. Tg. τοις κατοικουσι, LXX. *super fundamentis*, Vg.

8 דגש אחר ת״ג. - מלעיל.

9 מלעיל. - קִיצֵךְ—קיצך, Cd. 1. edd. mult. - בצירך שדד—קצירך הידד, Jerem. xlviii. 32. LXX. Syr. Tg.?

10 ולא—לא ירעע, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. - פתח בס״פ.

11 חָדָשׁ—חרש, Cdd. 2. LXX. Ar.

14 כשלש—בשלש, Cdd.

CHAP. XVII.

3 בכבוד—ככבוד, Cdd.

9 כעזובת—כעזובת, Cd. 1. LXX. Ar. Vg. - והאמיד—והאמיר, Cd. 1. האמיר, Cd. 1. והאמיד. Cd. 1. והאמרי, LXX. - עזבו—עֻזָּבוּ, Cd. 1. Vg The Syr. and Tg. also in passive but *sing*.

12 כחמון—כהמות, Cdd. Vg. - ים—ימים, Cdd. 3. LXX. Ar. Vg. Tg.

13 לאמים כשאון מים רבים ישאון, omitted in Cdd. Syr. Other vss. omit only some words.

14 ואיננו—איננו, Cdd. LXX. Ar. Syr. Tg. Vg.

CHAP. XVIII.

2 בזזו—בזאו, Cdd. 4.

4 אשקוטה—ק׳ אשקטה, V. D. H. - כחם—ביום, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg.

5 פתח בס״פ - ,ה׳ רפה.

CHAP. XIX.

5 וְנִשְּׁתוּ—ונשתו, Cdd. LXX. Aq.

10 שתותיהם—שתותיה, Cd. 1. LXX. Tg. - שֹׁכר—שֹׂכר, Cdd. 3. LXX. שׁבר, Cd. 1.

13 התעו—והתעו, Cdd. plurim. Vg. Tg. Norzi.

17 לחנה—לחגא, Cdd.

18 החרם, Cdd. 16. Sym. (LXX. Complut.) Vg. Ar Talm. Tract. Menachoth. החרם, Cdd. התרם, Cdd. 2. הֶהָרִים, Cd. 1. ההרוס, Cd. 1. ההרס, V.D.H. Cdd. plur. Aquil. Theod. Syr.

CHAP. XX.

2 רגליך—רגלך, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg.

4 וחשופי—(הפ׳ בפתח) וחשופי, Cdd.

CHAP. XXI.

2 אנחתה (לא מפיק) Masor. אנחתהּ, Cdd. Vg. Syr. Kimchi. - פתח בס״פ

5 ושתה—שתה, Cdd. mult. - משחו—ומשחו, Cd. 1. (Tg. 1).

9 נשבר—שבר, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. Vg. Tg., but possibly these translators read שֻׁבַּר.

11 שמר מה מלילה (1), omitted in Cd. 1. Syr.

12 אתה—אתא, Cdd. mult.

13 [משא בערב], this inscription* is probably unauthentic. It is wanting in most Cdd. of LXX. - בָּעֶרֶב (2), LXX. Tg. Syr. Vg. בְּעֶרֶב, Cdd. 2. בַּעֲרָב, V.D.H. - ארחות—ארחת, *defectively*, or in sing. Cdd. LXX. Ar. Syr.

14 קִדְמוּ—קדמו, without dagesh, Cdd. 2. *imperatively*, LXX. Ar. Syr. Vg. Tg.

16 בשנת—כשני, Cd. 1. singular, LXX. Ar. Vg. כל, omitted in Cdd. 2. LXX, Ar.

CHAP. XXII.

1 בנ״א תְּ.

4 שבר—שד, Cd. 1. The LXX. with Ar. Syr. Tg. may express the common reading.

6 ופרשים—פרשים, Cdd. Tg.

10 בנ״א תְּ.

14 באזְנַי—(קמץ בטרחא) באזני, Cdd. 3.

16 Insert at the beginning of vs. ואמרת אליו, Cdd. 2. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. *both*.

18 מרכבת—מרכבות, *defectively* or sing., Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg.

19 אהרסך—יהרסך, Cd. 1. Syr. Vg. Saad., but these interpreters probably changed the person by enallage.

24 כְּלִי—כלי הקטן, Cdd. 2. Syr. Vg. - ועד כְּלִי—כל כלי, Cd. 1. Syr. Vg. Some vss. omit.

CHAP. XXIII.

12 ציון—צידון, Cdd. (LXX. Alex.) Ar. *Both*, Cd. 1. - כתיים—ק׳ כתים, V.D.H.

13 בחיניו—ק׳ בחוניו, V.D.H.

17 לאתננהּ, Cdd. mult. as verse 18. לאתננה ((לא מפיק ה׳)), V.D.H.

18 לא מפיק ה׳ - .בנ״א הָ.

CHAP. XXIV.

2 נשה—נשא, Cdd. mult.

4 עם, omitted in Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Saad.

6 אבלה—אכלה, Cdd. Syr.

8 גאון—שאון, Cdd. 3. LXX. Ar.

15 באורים—בארים, Cdd. mult. באיים, (LXX.).

CHAP. XXV.

1 אָמֵן—אמן, Cdd. 2. LXX. Theod. Syr. Vg. Jerom. אָמֵן, Cdd.

2 העיר, see Gesenius and Knobel. מעיר (1), V.D.H. - זֵדִים—זרים, Cdd. 2.

4 בקיר—קיר, Syr. Tg. Vg.

10 ק׳ במו—במי.

12 חומתֶיךָ—חומתיך, Cdd. Syr.

CHAP. XXVI.

4 [יהוה] after יה is suspicious.
9 אויתיך—איתך, Cdd. mult.
18 בארץ—ארץ, Cd. 1. Syr. *super terram*, Vg. LXX. Ar.
19 נבלת—נבלתי, Cd. 1. ἐν τοῖς μνημείοις, LXX. – אורות—אורת, Cdd. mult.
20 דלתך—דלתיך, Cdd. mult. ק׳, LXX. Ar. – יעבר—יעבור, Masor.

CHAP. XXVII.

1 והגדולה, Cdd. mult. without ו prefixed.
2 חמר, Cdd. plurim. Syr. Vg. חמד, Cdd. mult. LXX. Tg. Amos v. 11. V. D. H.
3 אפקד—יפקד, Cdd. Jarchi. – בנ״א צָ או צֻ.
4 חֵמָה—חמה, LXX. Syr. – ושית—שית, Cdd. Aq. Sym. Tg. Vg. – הש בח״ק. – בנ״א ״ בדגש.
8 בסאסה—בסאסאה, Cdd. 3. בְּסָאָה, Cd. 1. בססאה, Cdd. 2. בַּסָּאה, Cdd. 3. בְּסַאסְאָה, Cdd. בַּסַּאסְאָה, Cdd.
9 בית יעקב—יעקב, Cdd. 2. Vg. Tg.
10 בנ״א פ דגושה. – קמץ בטרחא.

CHAP. XXVIII.

2 ליהוה, Cdd. mult. לאדני, V. D. H. – שְׁעָר—שַׁעַר, Cdd.
3 תֵּרָמֵס—תרמסנה, vss.
12 אבו, Cdd. quam plurim. אָבוֹא, V. D. H.
15 ק׳ שוט—שיט. – ק׳ יעבור—עבר.
16 דגש אחר שורק.
21 בהר—כהר, Cdd. Syr. Sym. Theod. – בעמק—עמק, Cd. 1. בעמק, Cdd. LXX. Ar. – נבעון—בגבעון, Cd. 1. LXX. Ar. Syr.
22 אדני, omitted in Cdd. 4. LXX. Ar. Syr.
27 דגש אחר שורק.
28 ופרסיו or ופרשיו—ופרשׂו. – קמץ בז״ק.
ταῖς ὀπλαῖς, Sym. Theod. *ungulis*, Vg. ובפרסוהי, Syr.

CHAP. XXIX.

3 מצדות—מצרת or מצדת, *defectively*, Cdd.
6 ובקול—קול, Cdd.
9 שִׁכְרוּ—שכרו, Cdd. 2. LXX. Ar. Tg. Vg.
10 ואת—[את הנביאים], Cdd. LXX. Ar. Vg. The words in question and also [החזים], are of very doubtful authority. See Gesenius.
11 ק׳ ספר—הספר.
13 יהוה, Cdd. mult. אדני, V. D. H. – נגש—נִגַּשׁ, Cdd. Tg. Jarchi, Abenezra, Kimchi.
16 תבין—הבין, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. Tg. Vg.
22 אֶל—אל, Cd. 1.
23 מעשי—מעשה, LXX. Ar. Tg. Vg.

CHAP. XXX.

4 חָנָם or חֻנָּם—חנם, Cdd. LXX. Ar. Syr. חנים, Cdd.
5 הוביש, Cdd. ק׳, in Cd. 1. LXX. Syr. Ar. הבאיש, V. D. H. – כי אם—כי, Cdd. 4.
6 [משא בהמות נגב], these words are very suspicious. – עירים—עורים, Cdd. ק׳ – חילהם—חיליהם. Cdd.
8 ועתה—עתה, Cdd. LXX. Ar. Vg. – לָעַד—לעד, Cdd. 2. Syr. Vg. Tg. Jerom.
11 ב׳ נונין בצרי.
14 וְשָׁבְרָהּ—ושברה, Cd. 1. LXX. Tg.
16 קמץ בז״ק.
18 ידום—ירום, Cdd. 2.
20 מורך—(1)מוריך, Cdd. Vg. which version with Syr. and Tg. takes יכנף as יִכָּנֵף or יַכְנִף. – יהוה, Cdd. mult. אדני, V. D. H. – מורך—(2)מוריך, Cdd. Vg.
23 אשר—זרעך, Cdd. *Both*, LXX. Ar. – מקנך, Cdd. mult. Vg. מקניך, V. D. H. – כד—כר, Cdd.
30 אץ, in V.D.H. is a typographical error for אַף
32 מוסרה—מיסדה, Cdd. 4. – ק׳ בם—בה

Cdd. Tg. Vg. *In eam*, LXX. Syr. Ar. In some Cdd. the ק׳ is wanting.

33 ק׳ היא, Cdd. mult. הוא, V.D.H., eight Cdd. have no ק׳. היא with ק׳ הוא, Cd. 1.

CHAP. XXXI.

1 על סוסים, Cdd. mult. LXX. Ar. Vg. Norzi. ועל, V.D.H.

4 קמץ בז״ק.

6 לא—לו, Cdd. 2. LXX. Ar. Vg.

CHAP. XXXII.

3 הרשים—שמעים, Cdd. 2.

4 בנ״א צ.

5 ולא—לא יקרא, Cdd. LXX. Ar. Syr. כי לא, Cd. 1.

7 קמץ בז״ק. - ק׳ עניים—ענוים.

12 על שרים—על שדים, Cd. 1. LXX. Vg. Jarchi. – שדה—שדי, Cdd. LXX. Ar. Aq. Sym. Theod. Syr. Vg.

14 קמץ בז״ק.

15 ק׳ והכרמל—וכרמל.

18 בנ״א ט.

19 ויּרד—וברד, Cd. 1.

CHAP. XXXIII.

1 לא—ולא, Cdd. mult. – בו (1)—בך, Cdd. mult. – בנ״א ש׳ רפה - דגש אחר שורק. ככלתך, Cappell. Gesen. Knobel. כנלתך, V.D.H. כנלותך, Cdd. כהנלותך, Cd. 1. Omit dagesh in נ, Cdd. mult. כנלתך, Cd. 1. כנלאותך, Tg. Sym. Saad. Vg.

2 זרענו—זרעם, Cd. 1. Vg. Syr. Tg. Saad.

3 מֵרֹמְמֻתֶךָ—מרממתך, Cd. 1. מרֹמְמֻתֶיךָ, Cdd. – נָפֹצוּ—נפצו, Cdd. 3.

6 עתך—עתיך, Cdd. mult. Syr. Sym. – חכמת—חכמה, Cdd.

7 אֶרְאֵלָם or אֶרְאֶלָּם, Cdd. אֶרְאֶלָּם, V.D.H.

9 קמץ בז״ק. - פתח באתנח. - והיה—היה, Cdd. mult. Vg. Ar.

10 ארום—(קמץ בז״ק) ארומם, Cd. 1.

11 פתח באתנח.

12 פתח בס״פ.

20 מועדינו—מועדנו, Cdd. mult. Syr. Sym.; Aq. but without the suffix. – חעי בקמץ.

23 חבי בסגול.

CHAP. XXXIV.

7 מרמים—מרם, Cdd. 2. Syr. Tg.

10 קמץ בז״ק.

11 ת׳ רפה.

15 קפוד—קפוז, Cdd. קיפוד, Cd. 1. – Before רעותה, insert אל, Cdd. 2.

16 פיהו הוא. פי הוא, V.D.H. פיהו, Cdd. Syr. במימריה, Tg. פי יהוה, Cdd. LXX. Ar. – צום+צוה, LXX. Ar.

CHAP. XXXV.

1 יששו, Cd. 1. יששם, Cdd. ישׂוּשָׂם, Cd. 1. ישׂשׂוּם, V. D. H. *Mem* was probably a *custos* taken from מדבר following.

2 לָךְ—לה, Cdd.

7 רבצה—רבצה, Cdd.

8 ודרך, omitted in Cdd. LXX. Ar. Syr. – וָדֶרֶךְ, preceding, is in one Cd. דרך without prefix.

9 After והלכו, insert שם, Cd. 1. *in ea*, LXX. Ar. Syr.

CHAP. XXXVI.

2 בְּחֵיל—בחיל - ק׳ ירושלימה—ירושלמה, Cdd.

5 אמרת, Cdd. Syr. 2 Kings xviii. 20. אמרתי, V.D.H.

8 מלך—המלך, Cdd. 2.

12 ק׳ צואתם—חריאהם, a *euphemism*. – שיניהם—ק׳ מימי רגליהם, a *euphemism*.

15 ולא—לא, Cdd. LXX. Ar. Syr.

19 כי—וכי, Cdd. 6. *num* all vss.

21 היא לאמר, omitted in Cdd. 2. LXX. Ar. לאמר alone, omitted in Cd. 1. היא alone, omitted in Cd. 1.

CHAP. XXXVII.

1 כלם קמץ.

14 ויקראהו—ויקראם, Cdd. 2. 2 Kings xix. 14.

17 עיניך—עינך. - קמץ בז״ק, Cdd. mult. Masor. LXX. Ar. Syr. Vg.

18 הארצות—הגוים, Cdd. *orbem terrae*, LXX. Ar. *provincias*, Tg. 2 Kings xix. 17.

20 After הושיענו, insert נא. Cdd., 2 Kings xix. 19.

21 After אשור, insert שמעתי, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. 2 Kings xix. 20.

27 ושרפה, Cdd., 2 Kings xix. 26. ושדמה, V. D. H.

30 שחים—שחים, Cdd. סחיש, Cdd. 2, 2 Kings xix. 27. שחיש, Cdd. 3. - ואכלו. Cdd. mult. ק׳, all vss. ואכול, V. D. H.

CHAP. XXXVIII.

5 יוסף—אוסיף, Cdd.

7 In 2 Kings xx. 8–11, this is related somewhat differently.

8 The words between מעלות and במעלות, are omitted in Cdd. Syr. - השמש, not pointed in one Cd. and not found in 2 Kings xx. 11.

10 בְּדֻמִי Jerome.—בִּדְמִי, V. D. H.

11 יה, once only, Cdd. 3. Syr. יהוה, Cdd. 2. – חדל—חלד, Cdd.

13 This verse was originally wanting in Cdd. 3. Syr. - הכ׳ בקמץ.

14 כסוס—כסים, Cdd. LXX. Ar. Sym. Theod. Syr. Vg. Tg. An oriental reading.

19 אל—את, Cdd. 2.

21 and 22 These verses proceed from a later hand, and perhaps stood at first in the margin. They are taken from 2 Kings xx. 7.

CHAP. XXXIX.

1 מראדך—בראדך, Cdd. 2, 2 Kings xx. 12. מרודך, מדאיך, מדוראך, Cdd. - וישמע—כי ישמע, Cd. 1. Tg. Vg., 2 Kings xx. 12.

2 וישמח—וישמע, Cdd. 2 Kings xx. 13. – את בית—את כל בית, Cdd. 2 Kings 20, 13. – את נכתה—נכתו, in some Cdd. as a ק׳. - הכסף—ואת, Cdd. LXX. Vg.

3 נ״א מָה.

7 יקחו—יִקַּח or יְקַח, Cdd. 2. 2 Kings xx. 18.

8 באתנח פתח. - ויאמר, omitted in Cd. 1. LXX. Ar. Syr. - כי—בי, Cdd. 2. *Optatively*, LXX. Ar. Syr. רק יהיה, Cd. 1. *tantum fiat* Vg.

CHAP. XL.

5 יחדו—ישעו, LXX. See Lowth and Ewald.

6 ואמר—וָאֹמַר, Cdd. 2. LXX. Vg.

7 This verse is omitted in Cdd. LXX. Ar., 1 Peter i. 24, 25. The words אכן חציר העם, are probably a gloss.

20 המסכן תרומה. omitted in LXX. Vg. Syr. For the first, one Cd. has המתכן, another המסכך.

29 אין—ואין, Cdd. mult. LXX. Ar. Vg.

30 בנ״א אוֹ יי.

CHAP. XLI.

1 החרישו—החדישו. LXX. - אלי, omitted in Cd. 1. Syr.

2 צרק—צדיק or צֶדֶק Syr. (Tg. Vg.)?

3 שלום—בשלום, Cd. 1. XXX. Ar. Vg.

8 ואתה—ועתה, Cdd. 3. Syr., the last without ו at the beginning.

10 בנ״א תָּ. - ואל—אל תשתע, Cdd. mult. Syr.

12 מצתך—מצתיך or מצותיך, Cdd. mult.

14 מתי—מְתֵי, Cd. 1. Aquil. Theod. Vg. comp. xxvi. 19.

19 תדהר—תזהר, Cdd. 2.

23 ונרא—וְנִרְאָה ק׳.

24 מֵאָפֶס, Vg. Tg. Saad. vs. 29, 40. 17. ex γῆς, LXX. See Knobel. מאפע, V.D.H.

CHAP. XLII.

10 בקצה—מקצה, Cdd.
18 בנ"א הַ.
19 וחרש—עור, Cdd. 2. Sym.
20 ק' ראות—ראית, Cdd. quamplur. – תשמר—ישמר, Cdd. – תשמע—ישמע, Cdd. mult. Sym. Vg. תשמעו, Cdd. 2. verss.
24 חָטָאוּ—חטאנו. – ק' לִמְשִׁסָּה—למשוסה, LXX. Tg. Syr.
25 חמת—חמה, Cd. 1. – קמץ בז"ק.

CHAP. XLIII.

2 ונהרות—ובנהרות, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. Saad.
7 לכבודי—ולכבודי, Cdd. Vg. Syr.
9 בכם—בהם, Cdd. Syr. Vg.
19 קמץ בז"ק.

CHAP. XLIV.

2 וישראל—וישרון, Cdd. LXX. Ar. Syr. Tg. But perhaps these interpreters give the latter only as an explanation.
4 כבין—בבין, Cdd. LXX. Ar. Aben Ezra ap. Norzi. בבן, Cdd. mult. כְּבֶן, Cdd.
7 ואתיות, omitted in Cdd. 2. LXX. Ar. – אשר—ואשר, Cdd. Syr.
9 נקיד עליו.
10 בי—מי, Cd. 1. i.e. Ken. 1.
12 חָרָשׁ—חרש, Cdd. – מעצר—מעצד, Cdd.
15 קמץ בז"ק.
16 ועל—על, Cdd. mult. LXX. Vg.
17 יתיר י'.
21 וישראל—ישראל, Cdd.
23 קמץ בז"ק. – וישראל—ובישראל, Cdd. 2. LXX. Vg. ישראל, Cd. 1.
24 מי אתי, Cdd. 31. LXX. Vg. With ק' מֵאִתִּי, Cd. 1, Lib. Bahir. LXX. Vg. מֵאִתִּי, Cd. 1. ק' מֵאִתִּי, this ק' have in text, Cdd. Syr. Rabboth.
26 קמץ ברביע.
28 לאמר—ולאמר, Cdd. 2. Syr. The LXX. and Vg. express הָאֹמֵר.

CHAP. XLV.

2 הרדים—והדורים, LXX. – אושר—ק' אישר.
14 ואליך—אליך, Cdd. LXX. Ar. Vg. Syr.
24 בנ"א ועוז. – יבאו, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. A conjecture of the scribes. יבוא, V.D.H.

CHAP. XLVI.

2 ולא—לא, Cdd. Syr. Tg.
3 בנ"א הַ.
4 ואני—אני אסבל, Cdd. 3. LXX. Vg.
6 והתאוששו—והתאששו, *fully*, Cdd. והתבששו, Vg.
11 ק' עצתי—עצתו, Cdd. mult.
13 קמץ בז"ק.

CHAP. XLVII.

1 מלרע.
3 קמץ בז"ק.
5 מלרע.
7 על לא—עד לא, Cdd. omitted in LXX. Ar. Syr. Vg. – אחריתך—אחריתה, Cdd. Vg. The other vss. do not render the suffix.
11 בנ"א יְהוָה.
12 כאשר—באשר, Cdd.
13 עצתך—עצתיך, Cdd. – הֹבְרֵי, Cdd. 3. חברו, Cd. 1. הברי or ק' הוברי, Cdd. mult. הברו, V.D.H.
14 לְחָמָם—לחמם, Cdd. 3, probably.

CHAP. XLVIII.

1 ומימי—וממי, Cdd. mult.
6 כלם—כלה, Cdd. Syr. The LXX. and Vg.

without suffix. - הלוא—לא, Cdd. LXX. Ar. Syr.

8 פתחה—פתחתי, LXX. Ar. In one Cd. corrected into פִּתְּחָה.

10 בכסף—ככסף, Vg. - בחרתיך—בחנתיך, Cd. 1. Without the suffix which a later hand has added, Cd. 1. So too Syr. The Tg. is ambiguous.

11 After יחל, insert שמי, Cd. 1. LXX. Ar.

12 שמע—שמעו, Cdd. Tg. - After יעקב, insert עבדי, Cdd. Tal. Jerus.

14 בהם—בכם, Cdd. Syr. - הגיד—יגיד, Cdd. 2 - כשדים—בכשדים, Vg. Tg.

18 לוא—לוּ, Cdd. לוֹא, Cdd. 2. לא, Cdd. 2.

20 השמיעו—והשמיעו, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Tg.

CHAP. XLIX.

3 ישראל, omitted in Cd. 1.

5 ק׳ לו, Cdd. LXX. Aq. Tg. Saad. לא, V.D.H.

6 נָקֵל—נָקֹל, Cd. 1. נָקַל, Cd. 1. - ונצירי—ק׳ ונצורי. - ישועתי—ישועה, Cd. 1. LXX. Ar. Acts xiii. 47.

7 קדושו—קדשו, *defectively*, Cdd. LXX. Ar. - לבזה—לִבְזֶה, Cdd. 3. לִבְזֹה, Cd. 1. A noun or participle, expressed in all vss. - בנ״א לְמְתָעֵב.

9 לאשר—ולאשר, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. Tg.

13 קמץ בז״ק. - יפצחו—ק׳ ופצחו, Cdd. mult. Aq. Syr. Tg. Vg. פצחו, Cdd.

14 ויהוה, Cdd. mult. ואדני, V.D.H.

17 בניך—בֹּנַיִךְ, LXX. Jerom. Vg. Tg. Saad.

18 בנ״א כִּי.

19 בנ״א רים׳ או רם.

21 אלה—ואלה, Cdd. mult. LXX. Vg. (Tg. 1.)

25 קמץ בז״ק.

CHAP. L.

1 כה—כי כה, Cdd. 6.

2 ואם אין—ואין, Cdd. - מדבר—למדבר, Cd. 1. Vg.

8 בנ״א י׳ בדגש.

CHAP. LI.

4 עמי—עמים, Cdd. 3. Syr. - ולאומי—ולאמים, Cdd. Syr. καὶ οἱ βασιλεῖς, LXX. Ar. φυλῶν μου, Aq. and Sym. in marg. ed. Barberini. γένος μου, Theodot. Instead of עמים—גוים, Cdd. LXX. Ar. - דגש אחר שורק.

11 נסו—ונסו, Cdd. mult. Syr. xxxv. 10.

13 הא׳ בקמץ. - כאשר—אשר, Cdd. mult. Syr. *Et paraverat* Vg.

16 קמץ בז״ק.

19 אנחמך—ינחמך, Cdd. 1. all versions. But Tg. *Quis consoletur te nisi ego?*

21 ולא—לא, Cdd. 3. all vss.

CHAP. LII.

2 ק׳ התפתחי, Cdd. התפתחו, V.D.H.

5 משלו—ק׳ משליו. - יהילילו—יְהַלְלוּ, Tg. Vg.

10 קמץ בז״ק.

CHAP. LIII.

3 וידוע—וְיֹדֵעַ, LXX. Syr. Vg. *Defectively* Cdd. וִידֻעַ, Cd. 1.

4 חלינו—חליינו, Cdd. חֳלָיֵנוּ, Cdd. - ומכאבינו—ומכאבנו, Cdd. - Before סבלם insert הוא, Cdd. Vg. Syr. (ק) Many editions indicate it by some marginal remark. - מכה—ומכה, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. Vg. מֻכֵּה, Cdd. All ancient vss. express the construct state except LXX. and Ar., which omit the name of God.

5 בנ״א מחולל. - שלומנו—שלומינו, Cdd. מפשענו, *defectively* Cdd. - מדכא—מדֻכָּה, Cdd. ומדכא, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. - ובחברתו—בחברתו, Cdd. 2. LXX. Ar.

7 נגש—נִגַּשׂ, Cdd. 5. Syr. Vg. Sym. Tg. - קמץ בז״ק. - בנ״א לָמוֹ. - נאלמה ולא—נאלמה לא, Cdd. 3.
8 קמץ בז״ק. - ואת דורו—את, Cdd. LXX. Vg. - חיים—החיים, Cdd. - מפשע—ומפשע, Cdd. Syr. Ar. - נגע—נֻגַּע, Cd. 1. - למו—לַמָּוֶת, LXX. Ar. -
9 ויתן—וַיִּתֵּן, none, but וַיִּתֵּן, Cd. 1. - במתיו—בָּמֹתָיו, Cdd. 3.
10 החלי—החליא, Cdd. 3. - יצלח—יַצְלִיחַ.
11 קמץ בז״ק.
12 אחלק—יחלק, Cd. 1. LXX. Ar. - יחלק—יחלל, Cd. 1. - למות—לַמִּית, Cd. 1.

CHAP. LIV.

2 אהלך—אהליך, Cdd. 4. Syr.
3 קמץ בז״ק.
6 רנע, omitted in Cdd. 3. LXX. Ar. Syr.
9 כי מי—כימי, Cdd. Sym. Theod. Syr. Vg. Tg. Saad. Talm.
12 וכל—כל, Cdd. Syr. Vg.
16 הן—ק׳ הנה.
17 קמץ בז״ק.

CHAP. LV.

4 עד—עַד, in R. Judah *Chiug*, as in Malachi ii. 12. - דגש אחר שורק. - נתתיו—נתתיך, Cdd. 2.
13 ותחת—ק׳, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg. Tal. Bab. תחת, V. D. H. - בנ״א הֲדַס.

CHAP. LVI.

2 Before שמר prefix כל, Cdd. taken from v. 6.
10 צפו—ק׳ צפיו. - חזים—חוזים, Cdd. Sym. Vg. (LXX?) חיים, Cd. 1. - אהבי—אהבים, Cd. 1. אהבו, Cdd. 2. - לנום—לנום, Cdd.
12 אקחה—נִקְחָה, Cdd. 2. Theod. Syr. Vg. Tg. Saad. - יתר—יוֹתֵר, Cdd. 2. Vg.

CHAP. LVII.

1 קמץ בז״ק.
2 ינוחו—ינוח, Cdd. 2. Vg. - משכבותם—משכבו, Cd. 1.
3 עננה—עולה, or עֹלָה, Cd. 1. LXX. Ar.
7 שמת—שָׂם, Cdd. 2. LXX. Ar.
8 נלית—נָלִית, Cd. 1. LXX. Syr.
11 בנ״א תִּ׳. - לא שמת—ולא, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. Tg. - ומעולם—מֵעוֹלָם, Cdd. 2. *Defectively*, Cd. 1. ומעלם, Cdd.
12 ולא יועילוך—לא, Cdd. mult. Vg. Syr. Supply אשר, LXX. Ar. Tg.
15 Before רם, insert יהוה, Cdd. 2. (LXX. Alex. Ar. יָהּ, Cd. 1.
19 ניב—ק׳ נוב, V. D. H.
20 קמץ בז״ק.
21 אלהי—יהוה, Cdd. mult. (LXX. Vat.) and Tg. have *Deus* without a suffix. *Both*, Cdd. and (LXX. Alex.) Ar. Vg., but these translators without a suffix. Compare Isaiah xlviii. 22.

CHAP. LVIII.

2 קמץ בז״ק.
3 נפשנו—נפשינו, Cdd. mult. LXX. Ar. Vg. Tg. - הצ׳ ברגש.
4 לא תצומו—ולא, Cdd. mult.
7 לא—אל, Cdd. mult. Rabboth, Tal. Bab.
10 נפשך—לחמך, Cdd. Syr. τον αρτον εκ της ψυχης σου, LXX.
13 רגלך—רגליך, Cdd. mult Masor. - עשות—מעשות, LXX. Syr. Ar. also Cd. 1. but omitting משבת רגליך. - לקדוש—ולקדוש, Cdd. Syr. Vg. - חֲפָצֶיךָ, Cdd. plurim. LXX. Masor. חֶפְצְךָ, V. D. H.
14 במתי—ק׳ במותי, V. D. H.

CHAP. LIX.

2 בנ״א דָּל. - פנים—פניו, LXX. Ar. Vg. Syr.

8 בם—בה, Cdd. 2.

10 בְּשְׁמַנִּים—באשמנים, Cd. 1.

17 חמ׳ רפה.

18 בְּעַל—כעל, Cdd. 2. Tg. - בנ״א גְמוּלֹת. -
בַּעַל—(2) כעל, Cd. 1. Tg.

19 וְיִרְאוּ, without *metheg*, from ראה, see Knobel.
וְיִרְאוּ, V. D. H. וייראו, Cdd. LXX. Vg.
Sym. Tg. Syr. Saad. - בנ״א נוס׳.

CHAP. LX.

4 מ׳ בפתח.

5 תִּרְאִי or תיראי—תראי, Cdd. mult. Aben
Ezra. - וְרָהַב—ורחב, Cdd.

7 ואלילי—אילי, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. -
לרצון על—על רצון, Cdd. 4. Rabboth. Tal.
Bab. LXX. Ar. Syr. Tg. רצון על, Cd. 1.
על רצון על, Cd. 1. לרצון, without על,
Cdd. 3.

9 בבראשנה—בראשנה, Cdd. Syr. כראשנה,
Cdd.

10 בנ״א חֹמוֹתַיִךְ או חֹמֹתַיִךְ.

13 ותדהר—תדהר, Cdd. 4. LXX. Ar. Vg.
ותזהר, Cd. 1. תרהר, Cd. 1. תסהר, Cd. 1.
comp. xlv. 19.

14 כל—בני, Cdd. 2. *Both*, Cd. 1.

18 בנ״א חֹמוֹתַיִךְ או חֹמֹתַיִךְ.

21 ק׳ ממעי, Vg. Syr. Tg. ממעו, V. D. H.

CHAP. LXI.

1 אדני, omitted in LXX. Ar. Vg. - פְּקַחְקֹחַ,
Cdd. LXX. Vg. Syr. Tg. Saad. פְּקַח־קוֹחַ,
V. D. H.

7 לכם—להם, Cdd. Syr.

8 בְּעוֹלָה—בעולה, Cdd. 5. LXX. Ar. Syr. Tg.

10 ומעיל—מעיל, Cdd. mult. all. vss.

CHAP. LXII.

3 וצנוף—ק׳ וצניף, V. D. H.

7 אל—ואל, Cdd. mult. Sym.

10 יהוה—העם, Cdd.

11 עד—אל קצה, Cdd. 2, LXX. Ar. Syr. ┼

CHAP. LXIII.

1 ורב—רב, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg.

2 ללבושיך, Cdd. mult. σου ερυθρα τα ιματια,
LXX. Syr. לְבֻשֶׁךָ, Cd. 1. ללבושך, V.D.H.
פתח בס״ם.

3 אנלהו—אנאלתי, Cd. 1. אגלתי, Cd.

4 שנת—ושנת, Cdd. mult.

5 וצדקתי—וחמתי, Cdd.

6 ואשברם, Cdd. mult. Tg. ואשכרם, V.D.H.

7 בנ״א תְּהִלֹּת.

8 ואהי—ויהי, Cdd.

9 ק׳ לו, Cdd. Tal. Bab. Rabboth, Pirke R. Elie-
zer. לא, V. D. H.

10 והוא—הוא, Cdd. mult. (LXX. Alex.) Ar.
Syr. Vg.

11 עבדו—עמו, Cdd. Syr. omitted in Cd. 1.
משה עמו, omitted in LXX. Ar. - המעלם
—המעלה, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. המעלם,
Cdd. 6. - רֹעֵי—רעה, Cdd. mult. Vg. Kim-
chi, Abarbanel, Salomon Ben Melech.

14 תנחנו—תניחנו, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. Vg.
Tg.

15 ונבורתך—ונבורתיך, Cdd. all vss. *Defec-
tively* ונבורתך, Cdd. mult.

CHAP. LXIV.

3 ולא—לא האזינו, Cdd. plurim. Syr. Vg.

4 וְנִפָּשֵׁעַ, LXX. ἐπλανήθημεν. וְנִוָּשֵׁעַ, V.D.H.

5 ועונינו—ועוננו, Cdd. mult. all vss. - ישאנו
—ישאוננו, *fully*, Cdd. mult. ישאֻנו, Cd. 1.

6 אין—ואין, Cdd. mult. - ותמוגגנו—ותמוננו,
Cdd. וַתְּמַגְּנֵנוּ, LXX. Ar. Syr. Tg. - עונינו
—עוננו, Cdd. mult. Vg.

7 ואתה—ועתה, Cdd. Tg. *Et nunc*, all vss.
- ידיך—ידך, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. Vg.

9 קמץ בז״ק.

10 מחמדינו—מַחֲמַדֵּנוּ, Cdd. Tg. Ar. - לחרבה—לחרפה, Cdd. 2.

CHAP. LXV.

1 שאלו—שאלוני, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Tg., but these interpreters often supplied the pronoun. - בקשני—בקשוני, Cdd. mult.
3 בנ״א עִים׳.
4 ובנצורים—ובצורים, Cd. 1. - ומרק—ופרק ק׳, Cdd. LXX. Ar. Vg. Tg. Some Cdd. wa. the ק׳. - בנ״א ל׳ בדגש.
6, 7 על חיקם—אל חיקם, Cdd. mult.
7 על(3)—אל ק׳.
8 עבדי—עֲבָדַי, Cdd. LXX. Ar. שמי, Cd. 1.
15 יקרא—יִקָּרֵא, Cd. 1. LXX. Ar.

CHAP. LXVI.

1 מָקום—מְקוֹם, Cd. 1.
4 בנ״א לְלֵ׳.

7 בנ״א חָבֶל.
8 מי ראה—ומי. Cdd. mult. all vss.
9 יאמר—אמר, Cdd. The preterite is expressed in LXX. Sym. Joseph. Kimchi. - אמר—יאמר, Cdd. 3. אמר יאמַר, Cd. 1.
11 מוין—מזין, Cdd. מזין. Cd. 1? מְזִיִן, Tg. απο παντοδαπιας, Aquil.
14 את עבדיו—אל, Cd. 1.
15 באש—כאש, Cdd. 2. LXX. Ar. - בלהבי—בלהטי, Cd. 1; and in marg. כלהבי.
17 אחר—אחד, Cdd. - אחר—אחת ק׳, Cdd. אחד, Cd. 1. אחת אחר אחת, Cd. 1. אחד אחר אחד, Tg. Sym. Theod. Syr. και εν τοις προθυροις, LXX. Ar. (*post januam*), Vg. (*post unam*), Vg. - והשקץ—השקץ, Cdd. mult.
18 באה—הַבָּא, Cd. 1. בא, Cd. 1.
19 הרחקים—והרחקים, Cdd.
21 ללוים—וללוים, Cdd. mult. all vss. הַלְוִיִּם, Cdd.

JEREMIAH.

CHAPTER I.

5 אֶצָּרְךָ ק׳, Cdd. mult. אֶצּוֹרְךָ, V.D.H.
16 אותם—אתם, *defectively*, Cdd. mult. - למעשי—לְמַעֲשֵׂה, Cdd. plurim. Vg. (Syr.).
15 בנ״א חמותיה או חמתיה.
18 ולחמות—וּלְחֹמַת, Cdd. LXX. Ar. Syr. Tg Vg. *Defectively*, Cdd. mult.

CHAP. II.

3 תבואתה—תבואתו, Cdd. mult. תבואתה, Cdd. 2.

9 בני, omitted in Cdd. 3. Vg.
12 ושערו—וּשְׂעָרָיו, Aquil. Sym. in Hex. Syr. Vg.
14 פתח בס״פ.
15 נצתה—נצתו ק׳, Cdd. mult. נִתְּצוּ, Cdd. LXX. Ar. Syr. Tg. נִתְּצָה, Cdd.
16 ותחפנחס, Cdd. plurim. ק׳, cap. xliii. 7-9. ותחפנס, V.D.H. - בנ״א חְפ׳.
19 ומשובותיך—ומשובתך, Cdd. 9. LXX. Ar. Vg. Syr. - קמץ בז״ק.
20 שברתי—שָׁבַרְתְּ, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr.

Hex. Vg. - ק׳ אעבור—אעֱבוד, Cdd. - נתקתי—נִתַּקְתִּי, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. Hex. Vg. Aq. Theod.

21 כלה—כַּלָּה, Cd. 1. כלו, in the margin ק׳ of Cdd.

23 אחרי—ואחרי, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Tg. ואחר, ed. 1.

24 פרה—פרא, Cdd. mult. - נַפְשָׁהּ, Cdd. plurim. ק׳. נפשו, V. D. H.

25 וגרונך, Cdd. mult. ק׳, Tal. Bab. all vss. וגורנך, V. D. H.

26 נ״א ה׳. - שריהם—ושריהם, Cdd. LXX. Ar. Syr. - כהניהם—וכהניהם, Cdd. mult. (Tg. 1).

27 ילדתני—ילדתנו, Cdd. mult. Tg. ק׳. Some Cdd. have no ק׳.

31 מאפליה (ב׳ טעמים)—מאפל יה, Cdd. 2. מַאְפֵלְיָה, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. מאפילה. Cdd. 3. Vg. Aq. Sym. מאפיליה, Cd. 1. מאפלה, Cdd. 2. מַאֲפֵלְיָה.

33 דרכך—דרכיך, Cdd. 3. LXX. Ar. - למדתי—ק׳ לִמַּדְתְּ.

CHAP. III.

1 לאמר, omitted in Cd. 1. LXX. Ar. Syr. - ושוב—וְשׁוּב, Cdd. mult.

2 שגלת—ק׳ שכבת, Cdd.

4 ק׳ קראת, Cdd. קראתי, V. D. H.

6 דברת—ק׳ דברתי, V. D. H.

7 ותראה—ק׳ וַתֵּרֶא—וַתִּרְאֶה, V. D. H.

8 וארא—ותרא, Cd. 1. Syr. omitted in Vg.

9 בנ״א וַתֶּחֱנַף.

10 אחותה, omitted in LXX.

12 בנ״א צפונה.

19 תקראו—ק׳ תקראי, Cdd. mult. Rabboth, Tg. Vg. - תשובו—ק׳ תשובי, Cdd. mult. Rabboth, Tg. *cessabis*, Vg.

21 קמץ בז״ק.

23 ארפה—ארפא, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg.

23 המון, Cdd. LXX. Ar. Syr. Aq. Sym. Vg. comp. Amos v. 23. הָמוֹן, V. D. H.

24 את בניהם—ואת, Cdd. all vss. except Vg.

CHAP. IV.

4 ערלות—עָרְלַת, Cdd. Syr. LXX. Ar. Tg. *defectively*. עָרלת, Cdd. mult.

5 ק׳ תקעו, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Tg. - המ׳ בפתח.

11 בנ״א שְׁפָיִים.

18 דרכך—דְּרָכַיִךְ, Cdd. 3. all vss. - קמץ בז״ק. על—עד, Cdd.

19 אחולה or אהילה, all vss. אחולה, Cdd. mult. ק׳ אוחילה, Cdd. Rabboth. Tal. Bab. Tal. Jerus. אוחולה. V. D. H. For K'ri אותילה some Cdd. אחילה. - בנ״א חמ׳. - ק׳ שָׁמַעַתְּ, Cdd. שמעתי, V. D. H. The versions have *audivit*.

26 נתצו—נִצְּתוּ, Cdd. LXX. Ar. Syr. Hex. - מפני חרון—ומפני, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg.

28 על כי—על כן, Cdd. 4.

29 כל העיר—(1) כל הארץ, LXX.

30 ואתי—ק׳ ואת, Cdd. mult.

CHAP. V.

2 לכן—אכן, Cdd. Syr. Tg.

6 בנ״א בתי.

7 אסלח—ק׳ אסלוח, V. D. H. - ואשבע—ואשׂבע, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. Tg. Jarchi, Kimchi. ואשביע, *fully*, Cdd. - בנ״א אתם. - יתנודדו—יתגוררו, Cdd. 3.

8 מוזנים—מיזנים, Cdd. mult. ק׳. - מְשֻׁכִּים, Tg. Aq. Theod. Jerom. This father testifies that all the Greek interpreters rendered it ἑλκοντες. משכימים, Cd. 1. מְשֻׁכָּים, V. D. H.

9 בנ״א לא.

13 הדבר—הַדִּבֵּר, Cdd. mult. הַדָּבָר, Cd. 1.

14 בנ״א תָם.
17 יאכלו—יאכל, Cd. 1. Syr. Vg.
24 וירה—ק׳ יורה, V.D.H. – בנ״א שְׁבֻעֹת.
28 עברו—עבדו, Cdd. 2. *Both*, Tg.

CHAP. VI.

1 העזו—חָעֻזּוּ, from עוז, LXX. Ar. Vg. העיזו, Cdd. mult. Tg.
2 דמיתי—רמיתי, Cd. 1. רמות or רמותך, (LXX.) Syr. Hex. Ar. have *the latter*.
6 עֵצָה, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. the Oriental Jews. עֵצָה, V. D. H. – הפקד—הפקר, Cdd. 2. LXX.? ψευδής, or השקר?
7 בור—ק׳ בַּיִר.
10 קמץ בז״ק. – לא—ולא, Cdd. mult. (LXX. Alex.) Ar. Syr. Vg.
14 בת, omitted in Cdd. mult. LXX. Ar.
18 ורעי—ודעו, Cdd. Sym. Aquil. וְרֹעֶי, LXX. Ar.
19 בנ״א בֹּתִ׳.
21 יאברו—וְאָבְדוּ, Cdd. mult. ק׳.
23 כאיש—כאש, LXX.
25 תלכי .... תצאי .... תלכו .... ק׳ תצאו, Cdd. all vss.
26 שָׂק—בקמץ.
28 סרי—שׂרי, Cdd. Syr. Aq. Tg. Vg.
29 מאש תם, Cdd. ק. LXX. מאשתם, V.D.H.
30 קראו—קְרָאוּ, Cd. 1. LXX. Ar. Vg. Syr. Hex.

CHAP. VII.

1, 2 Wanting in LXX., with the exception of שמעו דבר יהוה כל יהודה.
6 תעשקו לא—אל, Cdd.
7 ושכנתי—וְשִׁכַּנְתִּי, Cdd. Ar. Vg.
10 פתח באתנח.
13 נאם יהוה, omitted in LXX. – השכם ודבר, omitted in LXX.
14 בנ״א בֹּתִ׳.
17 בנ״א הֲאֵינְךָ.
18 למלכת—למלאכת, Cdd. mult. Syr. στρατια του ουρανου, LXX. Ar. *Stellis coeli*, Tg.
22 הוציא—ק׳ הוציאי, Cdd. mult. all vss.
25 יום—יום יום, Cd. 1. – בנ״א וְשָׁלֹחַ.
27 This verse is wanting in LXX.
28 After אליהם, insert את הדבר הזה, LXX. – מפיהם—מפיהם, Cd. 1. In the marg. of Cd. 1, it is affirmed that it is thus in Tal. Bab.
32 בנ״א לָכֵן.
33 Before הארץ, insert כל, LXX.
34 בנ״א חוּצ׳.

CHAP. VIII.

1 ויוציאו—ק׳ יוציאו, Cdd. – קמץ בטרחא.
2 יאספו—κοπήσονται, LXX. i. e. יִסָּפְדוּ.
3 בנ״א קוּמ׳. – בנ״א אֲשֶׁר.
5 פתח באתנח.
6 ואשמע—בקמץ. – ק׳ במרוצתם, all vss. במרצותם, V. D. H.
7 מועדיה—מועדה, Cdd. 2. all vss. *Defectively* מעדה, Cdd. 4. – וסום—ק׳ וסיס.
11 וירפו—וירפאו, Cdd.
13 יעברום—יעבדום, Cdd. ועבדום, Cd. 1. ועברום, Cd. 1. Omitted by LXX. Ar.
14 הדמנו—הרמנו, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. Hex.
15 מרפה—מרפא, Cdd. plurim. Masor.
16 בנ״א נַחֲרַת.
18 מבליגיתי—מבלינתי, Cdd. 5. Masor. מבניתי, Cdd. 2. מבליגיתה, Cd. 1. מבלי ניתי, Cdd. מבליתי ניתי, Cd. 1. *Two words*, are favoured by LXX. Syr. Hex. Ar. Theod. *laetitia mea*, Aq. *illudere mihi*, Sym. *quia subsannaverunt*, Tg.
19 בנ״א הַיהוָֹה.
20 בנ״א לוֹא.
21 פתח באתנח.
22 בנ״א הצ׳ ברנש. – בנ״א אֲרוּכַת.
23 ועיני—וְעֵינַי, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Hex. Vg. Tg. see ix. 1. Some begin chap. ix. with this verse.

CHAP. IX.

2 אמנה—לאמונה, Cd. 1. LXX. Syr. Hex. Vg.

4 יְהַתֵּלּוּ—יהתלו, Cd. 1. יְהָתֵלּוּ, Cdd.

7 ק׳ שחוט—שוחט, Cdd. mult. Tal. Bab. Syr. שָׁחֻט, Cdd. שָׁחֻט, Cdd. שָׁחֻט or שָׁחֻט, Cdd. 6. שׁוֹחֵט, LXX. Ar. Vg. Tg. – ידבר—ידברו, Cdd.

9 נתצו—נצתו, Cdd. Syr. Tg. ἐξέλιπον, LXX. Ar. – עובר, omitted in LXX.

14 את העם הזה, omitted in LXX.

15 יְדָעוּם—ידעו, Cdd. 4.

17 ותשאנה — ותשנה, Cdd. mult. Masor. ותשינה, Cdd.

18 וכי—כי השליכו, Cdd. LXX. Ar. Syr. but these vss. do not repeat כי. – קמץ בז״ק.

21 נפלה—ונפלה, Cdd. 2.

22 ואל—אל (2), Cdd. plurim. LXX. Ar. Syr. Tg. Vg.

CHAP. X.

2 אַל, omitted in Cd. 1. – קמץ בז״ק.

3 כְּרֻתוּ—כרתו, Cdd. 2. כרתי, Cd. 1. כָּרוּת, LXX. Syr. Tg.

5 ינשאו—ינשוא, Cdd. – אתם—אותם, defectively, Cdd. mult.

6 אין—מאין, Cd. 1. Syr. Vg. Ar.

7 מלכי—חכמי, Cdd. – אין—מאין, Cd. 1.

6, 7, 8, 10 Were at first wanting in the LXX. and were added by Origen.

9 נ״א צֹרֵף.

10 בנ״א יְבִילוּ.

11 Written in Chaldee, and a continuation of vs. 9, so that vs. 10 interrupts the connexion. – פתח באתנח.

13 ק׳ הארץ—ארץ. – בנ״א רת׳.

14 נ״א הוֹבִישׁ.

17 ק׳ ישבת—יושבתי.

18 מלעיל.

20 קמץ בז״ק.

23 ולא—לא, Cdd. all vss. – הכין—והכין, Cdd. all vss.

25 ממלכות—משפחות, Cdd. Tg. Psalm lxxix. 6. – נ״א וְעַל. – ואכלהו ויכלהו, omitted in Cd. 1. as in Psalm lxxix. 7. ואכלהו, omitted in Cd. 1. ויכלהו, omitted in Cdd. 2.

CHAP. XI.

2 ואל—ועל, Cdd.

7 ועד—עד, Cdd. mult.

7, 8 With the exception of the last words καὶ οὐκ ἐποίησαν, were wanting in the LXX., and subsequently added by Origen.

14 בעת—בעד רעתם, (as in vs. 12), Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. Tg.

15 עֲשֹׂתָה—עשותה, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. – עליך—מעליך, Cdd. 2. – רעתיכי—רעתכי, Cdd. LXX. Vg. Jos. Kimchi. רעתך, Cd. 1. רעת כי, Cd. 1. – אל—אז, Cdd. 3. פֶּן, Cd. 1.

16 דגש אחר שורק.

21 בידינו—בידנו, Cdd. LXX. Ar. Syr.

22 בנ״א נֹת׳.

CHAP. XII.

4 בהמה—בהמות, Cdd. 3. Tg. Vg.

6 תְּתַחֲרֶה—תתחרה, Cdd. 2. Syr.

10 נחלתי—חלקתי, Cdd.

11 המ׳ בצרי.

13 ולא—לא, Cdd. mult. Syr. Vg.

17 נאם יהוה, omitted in LXX.

CHAP. XIII.

7 ולא—לא, Cdd. mult. – בנ״א ואתפור.

11 בית ישראל—כל בית ישראל, LXX.

13 קמץ בטרחא.

16 ק׳ ושית—ישית. – בנ״א יַחְשִׁיךְ.

18 בנ״א שׁוֹת׳.

20 שאי—שאו ק׳, Cdd. mult. - וראי—וראו ק׳, Cdd. mult.

21 למרתי—למדת ק׳.

25 בנ״א שְׁכַחַתְּ.

27 בנ״א לְתִ׳.

CHAP. XIV.

3 נ״א דָּרֵ׳. - צעורים—צעירים ק׳. - לֹא—ולא, Cdd. LXX. Ar. Syr. Tg.

4 חפו.—וחפו, Cdd. Syr. Tg.

8 Before מושיעו, insert יהוה, Cdd. LXX. Ar. insert אדני, Cd. 1.

13 לכם(?), omitted in LXX. Instead of it is בארץ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ.

14 ואלול—ואליל ק׳. - ותרמות—ותרמית ק׳. V. D. H. - לכם—להם, Cdd.

18 לא—ולא, Cdd. mult.

19 ולעת—לעת, Cdd. mult. LXX.

21 תנבל—אל ואל, Cdd. Syr. Vg. ואל תפר, Cdd.

CHAP. XV.

4 לזועה—לְזַעֲוָה ק׳. Deut. xxviii. 25; Ezek. xxiii. 46. - אשר—כל אשר, Cdd. LXX. Syr. Vg.

8 אלמנותיו—אלמנותו ק׳, V. D. H. - עליה—עליהם, Cdd. 2. Syr. Tg.

9 באה—בא ק׳.

10 בנ״א לְ. - כלה מקללוני—כֻּלֹּהֶם קִלְלוּנִי, V. D. H. מְקַלְלָנִי—מְקַלְלוּנִי, Cdd. קִלְלָנִי, Cd. 1.

11 שֵׁרוֹתְךָ—שֵׁרוֹתְךָ ק׳ שריתיך, V. D. H. שֵׁרוֹתִיךָ, Cdd. שארותיך, Cdd. שארותך, Cdd. 2. שאריתיך, Cd. 1. שאריתך, Cdd. 2. Vg. Tg. Syr. Hex. (marg.) Syr. שריתך, Cdd.

12 הירע—חֲיָדַע, Cdd. LXX. Ar. Syr. Hex. Theod. - ברזל—ברזל בברזל, Cdd.

13 בנ״א רוּתִ׳. - בבל—(1)ובכל, Cdd. 2. all vss.

14 והעבדתי, Cdd. vss. plerique. והעברתי, V. D. H. *Both*, (Tg.) והעבדתיך, Cdd. LXX. Syr. chap. xvii. 4. - Before לא, insert אשר, Cdd. chap. xvii. 4. - ידעת—ידעתם, Cdd. chap. xvii. 4. - קדחה—קדחתם, Cdd. chap. xvii. 4. - עד—עליכם עולם, Cdd. עד עליכם, Cdd. 2.

16 דבריך—דברך ק׳, Cdd. all vss. (ש)

CHAP. XVI.

1 The LXX. begin the chapter with καὶ οὐ μὴ λάβῃς γυναῖκα, after which they insert אמר יהוה אלהי ישראל, and continue with οὐ γεννηθήσεται, κ. τ. λ.

3 בנ״א לוֹדִ׳. - בנ״א אֹתָם.

5 From נאם in this verse to יקברו in vs. 6, was wanting in the LXX. and added by Origen.

7 יפרסו—יפרשו, Cdd. mult. - לָהֶם, Cdd. 2. Rabboth. (LLX.?) Vg. Isaiah lviii. 7; Ezek. xxiv. 17. See Houbigant and Hitzig. לָהֶם, V. D. H.

8 אותם—אתם, Cdd. *Defectively*, אתם, Cdd. mult.

10 עונינו and חטאתינו, Cdd. mult.

15 הדיחם—הרחתים, Cdd. Syr. Tg. Vg. - בנ״א שַׁבְתִּ׳.

16 לדיגים—לדוגים ק׳, V. D. H.

17 לא—ולא, Cdd. LXX. Ar. Syr. (Tg. 1).

18 בנ״א בתִ׳.

19 קמץ בז״ק.

CHAP. XVII.

The first four verses were originally wanting in the LXX. and added by Origen.

1 בנ״א פוֹרִ׳. - מזבחותיהם—מזבחותיכם, Cdd. plurim. Syr. Vg. Ar. Omitted in (LXX.).

2 על עץ—כל עץ, Cdd. Syr. Tg. - על גבעות—ועל, Cdd. mult. Tg. Syr. Ar.

3 כל—וכל, Cdd. plurim. Tg. Syr. Vg. Ar. -

בחמאות—בחמאת, Cdd. 2. and *defectively* 1. Syr. Tg. Vg. Ar. כחמאת, Cdd. - בכל—כל, Cdd. mult. Syr. - נבולך—גבוליך, Cdd. plurim.

4 והעברתיך—והעדתיך, Cdd. 2. (LXX. Cd. 1.) οι λοιποι, in Hexapl. except Sym.

5 בנ״א זְרוֹעוֹ.

6 חרדים—חררים, Cdd. *In antris*, Syr. ap. Theodoret. *In foveis*, Theodot. in Syr. Hex. - וארץ—ארץ, Cdd. all vss.

8 יִרָא, LXX. Vg. Syr. יִרָא—ק׳ יראה or יִרְאֶה, V. D. H. - קמץ בז״ק.

10 ובחן—בחן, Cdd. mult. all vss. - לתת, Cdd. mult. LXX. Ar. *qui do*, Vg. ולתת, V. D. H. - כדרכו—ק׳ כדרכיו, Cdd. plurim. all vss. except Vg. - וכפרי—כפרי, Cdd. mult. all vss. except Tg.

11 ק׳ ימיו—ימו - קמץ בז״ק.

13 וְסוּרַי—ק׳ וסורי, LXX. Syr. יסורי, V.D.H.

17 צרה—רעה - בנ״א לִי - בנ״א תִהְיֶה, Cdd. 5. Vg. Tg.

19 עם—ק׳ העם, V. D. H.

23 שומע—ק׳ שמוע, V. D. H.

24 בה—ק׳ בו, V. D. H.

CHAP. XVIII.

3 והנהו—ק׳ והנה הוא, V. D. H.

4 כחמר, Cdd. בחמר, Cdd. mult. Aq. Theod. Tg. Vg. Masorah. at vs. 6, and Job x. 9, Omitted in LXX. and Ar.

8 מרעתו—απο παντων των κακων αυτων, LXX. - אשר דברתי עליו, omitted in LXX.

10 ק׳ הרע—הרעה.

13 ירושלם—ישראל, Cdd. 3. (LXX. Alex.) and ap. Theodoret. and Ambros. Ar.

15 ויכשלו—ויכשלום, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Sym. וכשלים? Vg. *i. e. et impingentes*. - שבולי—ק׳ שבילי, V. D. H.

16 שרוקת—ק׳ שריקות, V. D. H.

17 ברוח—ברוח, Cdd. mult.

18 בנ״א בלשון.

22 שוחה—ק׳ שיחה, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. Aq. but see Psalm lvii. 7; cxix. 85.

23 ויהיו—והיו ק׳, Cdd. mult.

CHAP. XIX.

1 After יהוה, insert אלי, Cdd. all vss. except Tg. - מזקני—(1) ומזקני, Cdd. Vg. - Before the last word insert ולקחת, LXX.

2 החרסות—ק׳ החרסית, V. D. H.

4 בנ״א נקיים.

8 מכתיה—מכתה, Cdd. mult. מַכָּתָהּ, Cd. 1. LXX. Ar. Vg.

10 אִתָּךְ—אותך, Cdd. אתך, *defectively*, Cdd.

11 להרפא—להרפה, Masor. Cdd. mult.

12 לתת—ולתת, Cd. 1. LXX. Ar.

13 בנ״א הֵם.

15 ק׳ מביא—מבי.

CHAP. XX.

8 קמץ בז״ק.

9 בנ״א כַּלְכֵּל.

11 אתי—אותי, *defectively*, Cdd. אִתִּי, Cdd. 2.

12 צדק—צדיק, Cdd. 2. Syr. Ar.

15 בנ״א בֵּן.

16 After יהוה, insert εν θυμω, LXX.

CHAP. XXI.

2 נבוכד נאצר—נבוכדראצר, with נ either separately or in one word, Cdd. Aq. Theod. Syr. Vg. (omitted in LXX. and Ar.). In twenty-six places of Jeremiah it is written with ר, but in ten others with נ, viz. xxvii. 6, 8, 20; xxviii. 3, 11, 14; xxix. 1, 3; xxxiv. 1; xxxix. 5. In Isaiah and elsewhere MSS. differ much in writing the name with *nun* or *resh*. - אתנו—אותנו, *defectively*, Cdd. mult. אִתָּנוּ, Cdd. 2.

7 ואת, before הנשארים, omitted in Cdd. LXX. Ar. Syr.

9 ק׳ והיה—יהיה.

13 ק׳ מעלליכם, Cdd. mult. all vss. except LXX. and Ar. which omit, and Theodot. see iv. 4. מעלליהם, V.D.H.

CHAP. XXII.

3 ואל—אל תחמסו, Cdd. mult. all vss.
4 ק׳ ועבדיו—ועבדו, Cdd. mult.
6 נושבה—ק׳ נושבו. V.D.H.
11 בנ״א שלום.
13 כי אם—כי, Cdd. all vss.
14 חלוניו, Cd. 1. חלונים, Cd. 1. חלוני. V.D.H. – ספון, because the prefixed ו is drawn to the end of the last word. וספון, V.D.H. – קמץ בז״ק.
16 מְתַחֲרָה—מתחרה, Cdd. 1.
17 בנ״א דָּם.
20 מעבר ים—מעברים, LXX. Syr. לעברים, Vg. – וּצְעָקִי—וצעקי, Cdd.
22 רֵעַיִךְ, Jerome, רֹעַיִךְ, V.D.H. – רעתך—רעתיך, Cdd. 2. Syr. רֵעַיִךְ, LXX. φιλουντές σε.
23 ק׳ ישבת—ישבתי - ק׳ מקננת—מקננתי. ק׳ נחנת—נחנתי.
25 בנ״א דָּדֶי.
27 בנ״א אֲשֶׁר.
30 לא יצלח בימיו כי, omitted in Cdd. 2. also LXX. and Ar. except כי.

CHAP. XXIII.

1 מריעיתם—מרעיתי, LXX.
3 נוהן—נויהן, Cdd. mult. Syr. Ar.
5 מלעיל.
6 יִקְרְאוּ—יקראו, Cdd. Cdd. Jerom. *Vocabunt eum*, Syr. Tg. Vg. Ar. Two Cdd. have both *cholem* and *shurek* with the *vau*.
7, 8 These two verses are put at the end of the chapter, after vs. 40, LXX.
8 צפון—צפונה, Cdd.
10 אָלָה, Cdd. 2. LXX. Syr. Hex. Syr. in marg. *i. e.* τουτων. אָלָה, V.D.H.
13 מלעיל. - פתח במקום קמץ.
15 בנ״א הפ׳ בדגש.
16 בנ״א הנביאים. - על—אל, Cdd. mult.
17 למנאצי דבר, LXX. Syr. לְמְנַאֲצֵי דְּבַר, V.D.H. - בנ״א הולך.
18 ק׳ דברו—דברי, Cdd. mult.
21 נ״א הַנְּבִאִים.
22 בנ״א שְׁבִי.
26 בנ״א הנביאים.
28 בנ״א ביא׳.
29 כ״א יפוצץ - נ״א הלא.
31 After נאם (2), insert יהוה, Cdd. Syr. Vg. (Tg. 1). נאם, itself omitted in Cd. 1. LXX. Ar.
32 נביאי—נבאי, Cdd. Syr. Vg. *Both* are expressed by LXX. Ar. הנביאים, Cd. 1.
33 אַתֶּם הַמַּשָּׂא, LXX. Vg. את מה משא. V.D.H. with Syr. and Tg.
35 על—אל, Cdd. mult.
39 ונשיתי—ונשיתי, Cdd. LXX. Syr. Vg. One Cd. has *both* points. – נשא—נשׂא, Cdd. Aq. Sym. Syr. Vg.
40 וכלמות—וכלמות, Cdd. וכלמֹת, *defectively*, Cdd. 3.

CHAP. XXIV.

1 ס״א יכניה - נ״א צ׳.
6 בנ״א אהרוס.
9 לזועה, as Isaiah xxviii. 19. ק׳ לְזַעֲוָה, as Deut. xxviii. 25; Ezek. xxiii. 46, Cdd. mult. – לרעה, omitted in LXX., apparently a gloss. – ולשנינה—לשנינה, Cdd. mult. all vss.
10 ואת—את הרעב, Cdd. Syr. Vg. The LXX. and Ar. put it before החרב, but even then have the copulative. – ולאבותיהם, omitted in LXX.

CHAP. XXV.

1 על—אל ירמיהו - נ״א צ׳, Cdd. LXX. Ar.

Vg. One Cd. has על קרי. – אל—על כל. Cdd. 4. ואל, Cdd. 3.

3 הַשְׁכֵּם, Cdd. אַשְׁכִּים, V. D. H. הַשְׁכֵּם. Masor.

4 נ״א בְּי׳.

7 בנ״א אֵלָי. – הכעסני ק׳, Cdd. mult. הכעסוני, V. D. H. – Of this verse the LXX. have only καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου.

9 אל—ואל, Cdd. ואת, Cdd. Vg. Omitted together with the following noun in LXX. and Ar. – בנ״א אותי.

11 ולשמה—לשמה, Cdd. Syr. Vg. omitted by LXX. Ar.

12 אתה—אתו, Cd. 1. Syr. Vg.

13 וְהֵבֵאוֹתִי—ק׳ וְהֵבֵאתִי, V. D. H.

11–14 These verses have the appearance of later additions to the text. The end of vs. 13 and that of vs. 14 are marked with an asterisk in the Hexapla, and were therefore added by Origen; and in the LXX. the prophecies against foreign nations which the Hebrew text has at the end of the book, begin here.

15 יין—היין, Cdd. 2. From vs. 15 to vs. 38 makes chap. xxxii. in LXX. – בנ״א אתו.

16 בנ״א הוֹלֵ׳.

18 ואת—את שריה, Cdd. plurim. all vss.

20 מלכי הערב—הערב, Cdd. Tg. – ואת כל מלכי ארץ העוץ, omitted in LXX.

21 ואת—את אדום, Cdd. all vss. except Tg.

22 Before מלכי האי, insert כל, Cdd. 2. Tg.

23 ואת—את דדן Cdd. mult. all vss.

24 ואת כל מלכי ערב, omitted in Cdd. 2, and added to LXX. by Origen.

26 ממלכות—הממלכות, Cdd. – אחריהם .... ומלך, omitted in LXX.

27 נקוו—וקיו, Cdd.

30 קמץ בפשטא בנ״א יִשְׁאַג.

34 This verse was added in LXX. by Origen. – ותפוצותיכם—ותפוצותיכם, Cdd. mult. Aq. Sym. Theodot. Vg. Syr. Hex. omitted in LXX. *dispergemini*, Tg. Syr. – נ״א חד׳ רפה.

38 חרון היונה, Cdd. LXX. Ar. Tg. but LXX. for היונה translated הַחֶרֶב ; יחות Syr. *Both*, Cd. 1.

CHAP. XXVI.

2 נ״א בֵּית.

4 בתורתי—בתורתי, LXX.

5 אל—על, Cdd. את כל, Cdd. 2. – נ״א ביא׳. – השכם—והשכם, Cdd. mult. all vss. comp. chap. xxv. 4.

6 כשילה—כשלה, Cdd. כשלו or כשילו, Cdd. – הזאת—הזאתה, Cdd. ק׳.

9 נ״א תֶּחֱרַב.

10 שער בית—שער, Cdd. Syr. Tg. Vg. Ar. For בית—שער, Cdd.

12 כל השרים, omit כל, LXX.

13 על—אל, Cdd. The same variation occurs at vs. 19, and elsewhere.

18 ק׳ מיכה—מיכיה, Cdd. ירושלים. This is the first place in which the word is written with י inserted, but several Cdd. omit the *yod*. The Masora specifies four other places in which the same orthography recurs.

21 וכל גבוריו, omitted in LXX.

23 בנ״א בָּא׳.

CHAP. XXVII.

1 This verse was originally wanting in LXX. It proceeded from an interpolator and is in opposition to vss. 3, 12, 20. Taken from xxvi. 1. – צדקיהו—יהויקים, Cdd. 3. Syr. (Ar.). – מלא י׳.

7 Wanting in LXX.

8 ואת .... אשר לא יעבדו, wanting in LXX. – ואשר—ואת אשר, Cdd 3. ואת ואשר, Cd. 1. – ובדבר, omitted in LXX.

9 חלמיכם—חלמתיכם, Cd. 1. LXX. Syr. Vg.

10 The last three words of this verse omitted in LXX.

12 בנ״א בָּעַל, (without P'sik).

13 וברעב—ברעב, Cdd. Syr. Vg. Tg. (Ar.) omitted in LXX. This verse and the termination of the preceding are wanting in LXX. The first half of the 14th verse is also wanting.

14 בנ״א הנביאים.

15 נ״א הודחי.

17–22 Nearly the whole of this paragraph was originally wanting in the LXX.

18 באו—בא, Cdd. 3.

19 אל—על, Cdd. 3. One Cd. remarks in marg. that בעיר is the reading of Ben Asher, for which Ben Naphtali has בארץ. – נ״א כנות.

20 ק׳ יכניה—יכוניה.

22 בנ״א שיב׳.

CHAP. XXVIII.

1 ק׳ בשנה—בשנת, Cdd. mult. – נ״א בֶּן־.

3 From אשר to the end of this verse, and the middle part of verse 4, i. e. from הבאים . . . יהוה, were wanting in the LXX.

7 בנ״א אַךְ־שְׁמַע נָא.

8 ולרעה—ולרעב, Cdd. Vg. לרעב, Cdd. Maimonides, comp. xxiv. 10; xxvii. 8, 13; xxix. 17, 18.

11 בנ״א בעוֹד.

13 ועשית—וְעָשִׂיתִי, LXX.

14 נ״א חצ׳ רפה.

CHAP. XXIX.

2 ושרי—שרי, Cdd. Theod. Syr. Vg. (Tg. 1.)

4 צבאות, כל, and בבלה, omitted in LXX.

7 בעדה—בעדם, LXX.

9 בשקר—בַּשֶּׁקֶר, Cdd. שֶׁקֶר, Cdd.

13 תדרשני—תדרשוני, Cdd. mult.

14 ק׳ שבותכם—שביתכם. From vs. 14 to vs. 20 are marked with an asterisk in LXX. and were therefore supplied by Origen.

15 נ״א נביאים.

17 ואת—את הרעב, Cdd. mult. all vss., except LXX. who omit.

18 וברעב—ברעב, Cdd. mult. – לזועה—ק׳ לְזַעֲוָה, as Deut. xxviii. 25; Ezek. xxiii. 46. – ולקללה—ולשרקה, Cdd. לשרקה, Cdd.

23 נ״א וַיְנַאֲפוּ. – ק׳ הַיּוֹדֵעַ—הו יֹדֵעַ. הוידע, V. D. H.

25 All that the LXX. have of this verse is, *και προς Σοφονιαν υιον Μαασσαιου τον ιερεα ειπε.* The rest is wholly different.

26 בבית—בית, Cdd. mult.

31 כל, omitted in Cdd. 3. LXX. Ar.

31 and 32 בנ״א נְחִי.

CHAP. XXX.

6 כיולדה, omitted in LXX.

10, 11 The verses were wanting in LXX. and supplied by Origen. They return again in chap. xlvi. 27, 28, where they are in LXX.

11 בנ״א פַּצ׳.

15 The first half of this verse wanting in LXX.; the second is put after vs. 16. – בנ״א אוכ׳.

16 ק׳ שֹׁסַיִךְ—שאסיך. – בנ״א לָכֵן.

16 ישוב—ושב, Cd. 1, *fundabitur*, Syr. Tg. Vg. – מָלֵא ו׳—יעקוב.

22 This verse omitted in LXX. and added by Origen.

CHAP. XXXI.

2 אלי—לי, Cd. 1. לו, LXX. – ואהבת—אהבת, Cdd. Vg.

8 נ״א וילדת. – קמץ בסגולתא.

13 יחדו—יַחְדָּו, LXX.

16 על בניה (1), omitted in LXX.

21 בנ״א שׁוּבִי. – ק׳ הלכת—הלכתי.

29 יאכלו—אכלו, Cdd.

33 ונתתי—נתתי. Cdd. Heb. viii. 10. – בנ"א תְ' או תֵּ'.

34 נאם יהוה - נ"א אֹתִי - דגש אחר שורק, omitted in Cd. 1. LXX. Hebr. viii. 11.

38 באים, *K'ri V'lo C'thib*, Cdd. mult. all vss. – עד, omitted in Cdd. mult.

39 עד—על. Cdd. LXX. Ar. Tg. – ק' קו—קוה. – גבעת, גבעתה—נעתה, Cdd. 2. Syr. Cd. 1.

40 והפגרים—הפגרים, Cdd. – ק' השדמות. Aq. another Greek trans. in Hex. Jerom. Cdd. 2 Kings xxiii. 4. השרמות, V. D. H.

CHAP. XXXII.

1 ק' בשנה—בשנת.

4 ק' ועיניו—ועינו, Cdd. chap. xxxiv. 3.

7 הב' בקמץ.

8 נ"א דודי.

9 בנ"א יתות.

11 המצוה והחקים, omitted in LXX.

12 ספר—הספר, Cdd. mult. – בן דדי—דדי, as in vss. 6, 8, 9, Cdd. all vss. except Tg. Norzius, Kimchi. – הכתובים—הכתבים, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg.

17 נ"א הגדל.

18 והגבור—הגבור, Cdd. mult.

20 נ"א ומופ'.

21 ובזרוע—ובאזרוע, Cdd.

23 ק' ובתרתך, vss. ובתרותך, V. D. H.

29 בנ"א וְהִצִּיתוּ.

30 The second half of this verse is wanting in LXX. – בנ"א מכעיסים.

35 ק' החטיא—החטי.

39 אַחֵר, twice, LXX. אחד, V. D. H.

40 בנ"א אֹתם.

44 נ"א בנימין.

CHAP. XXXIII.

2 יהוה (2), omitted in Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. – יוצר, was at first wanting in Cd. 1.

3 ונצרות—ובצרות, Cdd. Tg. Jarchi. – לֹא—ולא, Cdd. The versions supply אשר, which is found in Cdd. 2.

8 לכול—ק' לכל, V. D. H.

9 לששון—ששון, Cdd. vss. – אותם—אתם, *defectively*, Cdd. – להם—לה, Cd. 1. all vss.

10 נ"א הנ' רפה.

14–26 All this paragraph was wanting in the LXX. and has been supplied by Origen.

14 בנ"א והקמתי.

15 Before ועשה, insert ומלך מלך והשכיל, Cdd. Syr. (Ar.) (Tg. 1).

16 וישראל—וירושלם, Cdd. 3. Kimchi. (Vg.). – יקראו—יקרא, Cdd. 3. Syr. Tg. Ar. (Vg.). – וזה שמו—וזה, Cdd. Syr. Vg. Tg. (Ar.). omitted in LXX. and (Ar. Paris). – לו—לה, Cdd. 3. (Vg.) (Tg.).

18 בנ"א עלה.

23 בנ"א וַיְהִי.

26 מלא ר'. – Before אמאס, insert לא, Cd. 1. Tg. – אשוב—ק' אשיב, V. D. H.

CHAP. XXXIV.

1 נ"א נְצ'.

3 נ"א הלוך.

5 וכמשרפות—ובמשרפות, Cdd. mult. LXX. Ar. Vg. Syr. (Tg. 1), but LXX. and Ar. translate differently. – נ"א אֲבוֹתֶיךָ.

6 הנביא, omitted in LXX.

10 From חפשים of this verse to the end of the next, the LXX. merely have και εασαι αυτους εις παιδας και παιδισκας.

11 שלחום—שלחו, Cdd. mult. – ק' ויכבשום—ויכבישום, V.D.H.

17 ואל—אל הדבר, Cdd. mult. all vss. except Vg. – ק' לזועה—לזועה, as Deut. xxviii. 25; Ezek. xxiii. 46.

21 מעליהם—מעליכם, Cd. 1. LXX., Syr. but without מ prefixed.

CHAP. XXXV.

4 פתח בס״פ.

13 אל ירמיהו—*πρὸς με, i. e.* אֵלַי, LXX. as also in chap. xxxvi. 1.

13 נְאֻם יהוה, omitted in LXX.

15 עַל—אל, Cdd. mult.

16 אשר צום, omitted in LXX. In vss. 16–19, several parts wanting in LXX. and supplied by Origen.

CHAP. XXXVI.

1 נ״א יביעית או יבעית.

6 ובאת, omitted in LXX.

9 בנ״א השין בדגש.

12 בית יהוה—בית המלך, Cd. 1. edd. 2.

14 וילך—ולך, Cd. 1. – בידו, omitted in LXX.

16 אל ברוך, omitted in LXX.

20 After הדברים, insert האלה, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. (Tg. 1).

21 הספר, in this and following verse, omitted in LXX.

22 בבית—בית, Cdd. – והאח—ואת האח, Cdd. 2.

23 כל הדברים—כל הרעה, Cdd. 3.

CHAP. XXXVII.

3 אלהינו, omitted in LXX.

4 ק׳ הכלוא—הכליא.

9 תִּשְּׂאוּ—תשאו, Cdd.

16 בנ״א היוד רפה.

19 ק׳ ואיה—ואין.

20 שמע נא, omitted in LXX.

21 צדקיהו, omitted in LXX.

CHAP. XXXVIII.

2 ק׳ וחיה—יחיה, Cdd. mult.

4 מרפה—מרפא, Cdd.

6 ויקחו את ירמיהו, omitted in LXX. – נ״א וישליכו.

11 ק׳ סחבות—הסחבות.

16 כתיב ולא קרי, omitted in Cdd. – Insert את before אשר. – הזאת, the marg. of Cd. 1, remarks that the Orientals read הזה, – The last three words of the vs. omitted in LXX.

18 אל שרי מלך בבל, omitted in LXX.

22 רגליך—רגלך, Cdd. mult. ק׳, Syr. Vg. Tg.

23 מוצאים—מוצאים, Cdd. Vg. Tg. vs. 22. מוציאים, *fully*, Cdd. – תִּשָּׂרֵף—תשרף, Cdd. LXX. Ar. Syr. Hex. Tg.

27 צוהו—צוה, Cdd. LXX. Ar. Vg.

28 Before והיה, there is a *piska*. The four words are wanting in Cdd. LXX. Ar. Syr. The *piska mark* is wanting in Cdd., and no space left; in some others a space is left *after* them. The words belong to the 39th chapter, and are the proper commencement of the third verse.

CHAP. XXXIX.

1, 2 These verses seem to be a later insertion, taken from chap. lii. 4-7.

2 החמישי—הרביעי, Cdd. 3. Syr. השביעי, Cd. 1, *primo*, which also had at first בתשעה for בשבעה, perhaps too, Cd. 96 of Kennicott.

4 ויצאו—ויצא, Cdd. Syr. Theod. Vg. (Tg. 1.) (Ar.) Syr. Hex. lii. 7. Verses 4 to 13 seem to have been wanting at first in LXX.

5 After ירחו, insert כל חילו נפוצו מעליו, Cdd. Syr. (Ar.).

7 להביא—לביא, Cd. 1.

12 כתיב ולא קרי—אם. – ריש דגושה, wanting in Cdd.

14 מן—אל הבית, Cdd.

16 צבאות, omitted in LXX. ק׳ מביא—מבי.

CHAP. XL.

1 בזקים—באזקים, Cdd. בזיקים, Cdd. באזיקים, Cdd.

3 ק׳ הדבר—דבר.

4 ידיך—ידך, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg. (Tg. 1).

8 ויונתן, omitted in Cdd. 6. LXX. Ar. – Omit ו before ישמעאל, LXX. Ar. Syr. – בני—בן, Cdd. LXX. Ar. Tg. – ק׳ עיפי—עופי, Vg. Syr. Tg.

13 אתו—כשדה, Cdd. *Both*, Cd. 1. Tg.

14 בעלים—בעלים, Cdd. (Tg. 1), Josephus. – בן נתניה, omitted in LXX.

16 ק׳ תעשה—תעש.

CHAP. XLI.

1 ורבי המלך, omitted in LXX.

3 ואת—את אנשי, Cdd. Syr. Vg. Origen. From את to end of vs. wanting in LXX.

6 וּבָכֹה—ובכה, Cdd.

9 ביד—ביד, Cd. 1.

10 ואת—את בנות, Cdd. – וישבם—וישבם, Cdd. Origen in Montfauc. Hexapl. וַיִּשְׁבֵּם, Cdd.

13 וישמחו, omitted in LXX.

16 מן המצפה ..... אחיקם, omitted in LXX. – גבורים—גברים, Cdd. 3. LXX. Ar. Vg.

17 ק׳ כמהם—כמוהם, Cdd. mult. בְּמָהֶם, Syr. (by mistake). The LXX. join it with the preceding גרות, viz. γηβηρωθχαμααμ.

CHAP. XLII.

1 נ״א שַׁעֲ.

4 הנביא, omitted in LXX.

6 ק׳ אנחנו—אנו. *Insignis lectionis varietas.* Gesenius's MS. note in his copy of Jahn's Hebrew Bible.

8 אשר אתו, omitted in LXX.

11 מידם—מידן, LXX.

20 התעתים—ק׳ התעיתם, V.D.H. הרעותם, LXX. ἐπονηρεύσασθε.

21 נ״א ואגיד.

CHAP. XLIII.

9 חודים, omitted in LXX.

10 שפרורו—ק׳ שפרירו, V.D.H.

11 ק׳ ובא—ובאה.

12 ק׳ והצת—והצתי. והצית, LXX. Vg. Syr. – נ״א יַעֲטֶה.

13 אשר באון—אשר בארץ מצרים, LXX.

CHAP. XLIV.

3 המה, omitted in Cd. 1. The LXX. and Ar. express אשר אתם לא ידעתם. – אתם, omitted in Cd. 1. Syr.

4 אליהם—אליכם, Cd. 1. Syr.

6 ולשממה—לשממה, Cdd. LXX. Syr.

7 אלהי ישראל, omitted in LXX.

8 במעשה—במעשי, Cdd. mult. Syr. – בכל—לכל, Cdd.

9 שריו—נשיו, LXX. comp. vss. 17, 21.

12 וברעב—ברעב, Cdd. mult. all vss. The same occurs in vs. 13. – ולשמה—לשמה, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. The LXX. and Ar. omit.

14 בארץ—ארץ, Cdd. אל ארץ, Cdd. 4.

17, 18, 19, 25 מלאכת—מלכת, Cdd.

17, 21 נ״א צ׳ בדגש.

19 להעציבה, Cdd. Masor. Vg. Kimchi. להעציבה, V. D. H.

23 ביום יהוה - ·בנ״א תורי, omitted in LXX.

25 ובידכם—ובידיכם, Cdd., *defectively*, ובידכם, Cdd. mult.

29 במקום ..... עליכם, omitted in LXX.

CHAP. XLV.

4 לי היא—היא, Cdd. Tg. omitted in LXX. Ar.

5 בנ״א אֲשֶׁר תֵּלֵךְ.

CHAP. XLVI.

4 השרינות—הסרינות, or *fully*, השריונות, Cdd. mult. comp. chap. li. 3.

7, 8 כנ״א היוד רפה.

11 ק׳ הרבית—הרבתי.

15 אבירך—אביריך, Cdd. mult. LXX. Vg. But the text. recept. is sing.

20 יפה פיה—יפפיה, Cd. 1. יפיפה, Cdd. mult. - בא בה—בא בא, Cdd. plurim. all vss. The second בא omitted in Cdd.

21 לא—ולא, Cdd. Syr. Vg. Ar.

22 לח—לך, Cdd. mult. *Contra vos*, Tg.

23 כרתו—כָּרְתוּ, Cdd. 4. Syr. כָּרְתוּ, Cdd. - קר׳—י, יחקרו, Cd. 1.

25, 26 Were wanting in LXX. and supplied by Origen.

27 מלא ו׳.

28 אתה—ואתה, Cdd. (LXX. Alex.) Ar. Syr. Vg. - כ״א ש׳ בדגש.

27, 28 These verses are of very doubtful authenticity. See Hitzig.

CHAP. XLVII.

2 לנחל—בנחל, Cd. 1. Syr. Tg. Vg. - והילל—והלילו, Cd. 1. all vss. - יושב—יושבי, Cdd. all vss.

4 פלשתים and כפתור, omitted in LXX.

5 עמקם—עֲנָקִם, Ἐνακείμ, LXX. - תתגודדי—תתגודדו, Cdd. תתגוררו, Cd. 1. by correction.

7 יערה—יָעְדָהּ, Cdd. 2. LXX. Syr. Hexapl.

CHAP. XLVIII.

4 כ״א מְּהוֹרוֹנַי. - השמיעו—הַשְׁמִיעוּ, Cdd. Vg. - צעוריה—ק׳ צעיריה, Cdd. mult. צעורה, LXX. Ar. comp. Isaiah xv. 5. צעירה, Cdd.

5 הלחות—ק׳ הלחית. - בכי—בו, Isaiah xv. 5.

7 ק׳ כמוש, Cdd. mult. כמיש, V.D.H. - יחד—ק׳ יחדו, Cdd. mult. יחדיו, Cdd.

11 כ״א מֵעָמוֹ או מֵעֻמוֹ.

15 שדד—שודד, Cdd. - ועריה—ועליה, Cd. 1.

18 ק׳ ושבי, Cdd. mult. שבי, Cd. 1. ישבי, V.D.H. - כ״א שדד.

19 כ״א עֲרֹעֵר.

20 הלילי—ק׳ הלילו, Cdd. mult. - וזעקי—ק׳ וזעקו, Cdd. mult.

21 ק׳ מיפעת—מופעת.

23 כ״א וְעַל.

27 ק׳ נמצא—נמצאה, Cdd.

31 חרש—חרש, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. Hex. - יהגה—אהגה, Cdd. 2.

32 ים (2), omitted in LXX. - Before על קיצך insert כי, Cdd. - בצירך—קצירך, Cdd. Vg. Syr. comp. Isaiah xvi. 9.

36 בחללים (1)—כַּחֲלָלִים, Cdd. 3. כַּחֲלִילִים. Cd. 1. - ולבי אל...... יהמה, omitted in Cdd. Syr. - בחללים (2)—כַּחֲלָלִים, Cd. 1. כחלילים, *fully*, Cdd.

37 כי—על כי, Cdd. - כל ראש׳, omitting כל, Cdd. 2. - נרעה—נדעה, Cdd. - כ״א נדדות.

44 ק׳ הנס, Cdd. mult. Isaiah. הניס, V. D. H.

45, 47 Wanting in LXX. and supplied by Origen.

45 יצא—יצאה, Cdd. (ק׳). Many Cdd. remark in marg. that this reading is a conjecture. Numb. xxi. 22. - מבין—מבית, Cdd. 3.

46 אבד—אבדת, Cd. 1. Syr. Tg. Vg. (Ar.) comp. Numb. xxi. 29.

CHAP. XLIX.

1 פתח באתנח.

4 Before מי, insert האמרה בלבבה, Cdd. 2.

5 ונדחתם—ונדחתים, Cdd. Syr. ונדחתם, *defectively*, Cd. 1. - לנדד, omitted in LXX. and verse 6.

13 לחרב, omitted in LXX. - כ״א הת׳ רפה.

16 תפלצתך—תפלצתיך, Cd. 1.

19 יעידני—יעירני, Cd. 1.

20 ישים—יַשִּׁים, Cdd. - נוהם—נויהם, Cdd. mult. Tg. Ar.

21 קולה—קולם, Cdd. plurim. Tg.

22 בים—כים, Cdd.

25 ק׳ תהלת—תהלה.
28 חטף נ״א וְשֵׁדֶדְיוּ. - יתיר ו׳.
30 עליכם—עליהם, Cdd. plurim. (LXX. Alex.) Ar. Tg. Vg. As a ק in the margin of Cdd. 66.
36 יבאו—יבוא. Cdd. Syr. Tg. Vg. Ar. A conjecture, according to Norzi. - ק׳ עילם, Cdd. mult. עולם, V. D. H.
37 בנ״א אתם.
39 ק׳ שבות—שבית. - ק׳ אשיב—אשוב.

CHAP. L.

1 ואל ארץ—אל ארץ. Cdd. Syr. Vg. Tg. omitted in LXX. Ar.
2 ושאו נס השמיעו, omitted in LXX.
3 The last two words wanting in LXX.
6 שובבים—ק׳ שובבום. - ק׳ היו—היה. V. D. H.
8 ק׳ צאו, Cdd. mult. יצאו, V. D. H.
9 משׂכיל—משכיל, Cdd. LXX. Sym. Syr.
11 ק׳ תעלזו—תעלזי. - ק׳ תשמחו—תשמחי, Both, Cdd. - ק׳ תפושו—תפושי. - דשא—דשה, Cdd. - ק׳ ותצהלו—ותצהלי.
14 ירו—ידו, Cdd. 4.
15 בנ״א חמותיה. - ק׳ אשיותיה—אשויתיה או חומתיה.
16 אל ארצו—לארצו, Cdd. mult.
21 על הארץ. The Syr. joins ה to the preceding particle עלה ארץ. עלהארץ, Cd. 1. - עליה, omitted in Cd. 1. Vg.
23 ס״א נִגדע.
29 קרי ולא כתיב—לָהּ, Cdd. mult. ּ, V. D. H.
30 בנ״א בָּ׳.
31 פקודתך—פקדתיך, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Vg. Tg. פקדתיך, Cd. 1. defectively, פקדתך, Cdd. 2.
34 הַרְגִיעַ—הרגיע, Cdd. - תבל—בבל, Cdd. Syr.
38 יִתְהַלָּלוּ, Cdd. 2. all vss.; fully, יתהוללו, Cdd. יִתְהֹלָלוּ, V. D. H.

44 ארוצם—ק׳ אֲרִיצֵם, V. D. H. אריצנו, Cdd. Vg. comp. xlix. 19.
45 יושבי—ארץ, Cdd. LXX. Ar. (Vg. 1). יושבי ארץ, Cdd. 3. - יָשׁוּם—ישים, Cdd. - נוהם—נוה, Cd. 1. Syr. Vg. Tg. Jerem. xlix. 20.

CHAP. LI.

3 אַל ידרך, Cdd. Syr. Syr. Hex. Vg. Tg., Talm. in Sopherim, אַל, V. D. H. - ידרך (2), in V. D. H. omitted in Cdd. mult. כתיב ולא קרי. - וְאַל יתעל, Cdd. Syr. Syr. Hex. Vg. Tg., Talm. in Sopherim. וְאֶל, V. D. H.
9 נרפאתה—נרפתה, Cdd.
11 בנ״א כִּי.
12 נ״א יושבי.
13 ק׳ שכנת—שכנתי.
17 נ״א הוביש.
19 וישראל שבט—ושבט. - מלא. Cdd. Tg. Vg. comp. x. 16.
29 מחשבת—מחשבות, or at least defectively. Cdd. Syr. Hex.
33 הדריכה—הדריכהּ, Cdd. without Mappik.
34 ק׳ אכלני—אכלנו, Cdd. mult. LXX. - ק׳ הממני—הממנו, Cdd. mult. LXX. - ק׳ הציגני—הציגנו, Cdd. mult. LXX. - ק׳ בלעני—בלענו, Cdd. mult. LXX. - ק׳ הדיחני—הדיחנו, Cdd. mult, LXX.
38 כנורי—כנוּרי, Cdd.
40 בנ״א כּ׳ בדגש.
45—to middle of vs. 49, omitted at first in LXX. and supplied by Origen.
46 ומשל—(1)משל, Cdd. mult. Sym. Syr. Tg. Vg. Ar. Jarchi, Kimchi, Abarbanel, author of Meir Nedib, Norzi.
48 יבאו—יבוא, Cdd. all vss. except LXX. who want the verse, Norzi.
58 חוֹמַת—חמות, Cdd. LXX. Ar. Vg. Defectively, חומת, Cdd. mult. - פתח באתנח.
59 שריה—שׂריה, Cdd.

CHAP. LII.

1 ק׳ חמוטל—חמיטל. In 2 Kings xxiv. 18, there is the same variation.

3 על, omitted in Cdd. 2. Syr. Vg. (Ar.). אף על, Cd. 1. But see 2 Kings xxiv. 20. – וביהודה—ויהודה, Cdd. mult. Tg. Vg. Syr. 2 Kings xxiv. 20.

11 ק׳ בית—בבית.

15 ההמון—האמון, Cdd. 3.

16 This verse, with the exception of the last two words, is omitted in Cdd.

20 ק׳ אחד—האחד.

21 ק׳ קומת—קומה.

25 וחמשה, 2 Kings. – ושבעה, V.D.H. – נ״א סופר.

26 בנ״א אתם.

27 From ויגל in this vs. to vs. 30, omitted in LXX.

29 Before מירושלם insert הגלה, Cdd. Syr. Ar. (Vg.).

31 ק׳ הכלוא—הכליא. – בנ״א יהויכין.

32 ק׳ המלכים—מלכים.

33 ק׳ חיין—חיו.

34 עד יום מותו, omitted in Cdd. 3. – כל ימי חייו, omitted in LXX. Ar.

EZEKIEL.

CHAPTER I.

3 עלי—עליו, Cdd. LXX. Ar. Syr.

6 להן—להם, Cdd. 6. להנה, Cdd.

8 ק׳ וִידֵי, Cdd. all vss. Tal. Bab. וידו, V.D.H.

9 נ״א חברות.

9, 12 בלכתם—בלכתן, Cdd.

10 לארבעתן—לארבעתם, Cdd.

13 בנ״א הלפידם או הלפדים.

14 הברק—הבזק? להב, *flamma*, Cd. 1. *scintilla*, Cdd. 2. R. Parchon explains it as a species of lightning.

16 ומראה—מראה, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg. (Tg.). – נ״א האופן.

20 ילכו שמה הרוח ללכת, omitted in Cdd. הרוח ללכת, omitted in LXX. Syr. (Tg. 1).

22 החיות, Cdd. LXX. Ar. Syr. Syr. Hex. Vg. Tg. החיה, V.D.H.

23 לאיש שתים מכסות להנה, omitted in Cdd. LXX. Ar.

24, 26 Twice, כנפיתם—כנפיהן, Cdd. mult.

25 והנה—ויהי, LXX.

27 במראה אש בית לה סביב, omitted in LXX.

CHAP. II.

2 מְדַבֵּר—מדבר, Cdd.

3 נוי—נוים, Syr. (Tg. 1.) omitted in LXX.

4 The first half of this verse omitted in LXX.

6 קמץ בז״ק.

7 בית מרי—מרי, Cdd. LXX. Ar. Syr. The Tg. supplies עם.

CHAP. III.

1 בני—בית, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

15 ק׳ וָאֵשֵׁב—ואשר, Cdd. Vg. Tg. אֲשֶׁר, the Greek translators, וָאֲשֶׁר or וְאָשֶׁר (from the Chaldee), V. D. H. The word itself, together with המה ישבים שם omitted in Cdd. 2. Syr.

16 A *piska* after ימים.

20 והוא—הוא, Cdd. Syr. Ar. – צדקתו—
ק׳ צדקתיו.

21 הזהרתָ—הזהרתו, Cd. 1. all vss. – קמץ
בז״ק.

23 שם, omitted in LXX.

24 אִתִי—אתו, Cdd.

27 קמץ בז״ק. – נ״א וֶחָדל. – הט׳ בקמץ.

CHAP. IV.

2 נ״א פ׳ דג׳.

6 הימיני—ק׳ הימני, V. D. H.

8 מצוריך—מצורך, Cdd. מצורך, Cdd.

9 חטים—חטין, Cdd. – נ״א שׁ בב׳ דג׳.

10 אשר, omitted in LXX. – בנ״א תאכְלנו.

16 ק׳ צפיעי—צפועי.

17 באחיו—ואחיו, Cdd. 4. (Tg. 1). *Ad fratrem suum*, Vg.

CHAP. V.

3 בנ״א אתם.

4 בנ״א אתם. – קמץ בז״ק.

7 לא—סביבותיכם לא עשיתם, omitted in
Cdd. Syr. (Vg.). See xi. 12.

11 אנדע—אגרע, Cdd. So the Oriental Jews
with the ק׳. אגרע, all the vss. favour it.

12 נ״א אזרֶת.

15 בנוים—לגוים, Cdd. LXX. Ar. Vg.

17 After עליך, insert κυκλόθεν, LXX.

CHAP. VI.

3 הנה—הנני, Cdd. – ק׳ לנאיות—ולגיאות
אני, omitted in Cdd.

5 גלוליכם—גלוליהם, Cdd. Vg. – The first
part of this verse omitted in LXX.

8 להיות—בהיות, Cd. 1.

9 השברתי—נשברתי, Cd. 1. – בנ״א אשֶר.

14 רבלתה—דבלתה, *probably*, see Michaelis
(Supplem.) and Hitzig.

CHAP. VII.

2 בא בא—בא, Cdd. 2. all vss. verse 6 below.
בא הקץ בא, Cd. 1. – ק׳ ארבעת—ארבע.

3 נ״א בות׳.

4 כדרכיך—כי דרכיך, Cdd. כי omitted in
Cdd. 3.

5 Except a part of this verse and of the next
attached to it, the LXX. have none of vss.
5, 6, 7, 8, 9. – אחר—אחת, Cdd. Tg. *pro malo*, Syr.

7 הד, in connexion with the following word
הדהרים, *Adarim*, Jerem. הר הרים, Cd. 1.
הרדרים, Cd. 1. הד, omitted in Cdd. 2.

8 נ״א אשפוך.

9 נ״א בות׳.

11 נֹחַ—נֹהַ, Cdd. Syr. Vg.

12 קמץ בז״ק.

14 תִּקְעוּ, Cdd. 2. LXX. Ar. Vg. – תָּקְעוּ, V. D. H.

20 בנ״א תועבֹתם. – שקוציהם, omitted in
LXX. Ar. ושקוציהם, Cdd. Syr. Vg. (Tg. 1).

21 חללוה—ק׳ וחללוהו, V. D. H.

27 המלך יתאבל, omitted in LXX. – בנ״א
אתם. – ובמשפטיהם—וכמשפטיהם,
Cdd. Vg.

CHAP. VIII.

2 Instead of אש after במראה, איש, LXX. –
איש—אש(2), Cd. 1. – בנ״א מֵ׳.

3 במראת—במראות, *defectively* or in *singular*, Cdd. LXX. Syr. Hex. Ar. Syr. Vg. Tg.

6 ק׳ מה הם—מהם.

7 The second half of vs. omitted in LXX.

10 משתחוים. Cdd. משתחויתם, V. D. H.

11 וקראו ...... אותם, omitted in LXX.

CHAP. IX.

4 ק׳ אליו—אלו.

5 ק׳ אל, Cdd. all vss. על, V. D. H. – ק׳ עינכם,
Cdd. עיניכם, V. D. H.

6 בחור—ובחור, Cdd. LXX. Syr. Ar. – נ״א תגשו.

8 וְנִשְׁאַר, Cdd. ונאשר, Cdd. ואשאר, Cdd. וְנִשְׁאַר, V. D. H.

9 דמים—חמס, Cdd. 2. (Tg. 1.) Kimchi.

11 כאשר—אשר ככל ק׳, Cdd. Tal. Bab. כַּאֲשֶׁר, Cdd. without a K'ri. אשר, without a K'ri, Cdd. 3.

CHAP. X.

2 אמר (2), omitted in LXX. – נ״א ג׳ ברנש.

7 לכרובים—הכרובים, Cd. 1. – הכרובים—לכרובים, Cdd. – בנ״א רף׳.

11 לא—ולא, Cdd. Syr. Vg. Ar. – לא(2)—ולא, Cdd. all vss.

13 נ״א קָרָא.

14 This verse is omitted in LXX. – בנ״א הכרֻבים.

17 אותם—אתם, *defectively*, Cdd. mult. אֹתָם, Cdd. 2.

18, 19 נ״א רָכ׳.

21 לאחד—לאחת, the Oriental Jews, according to Cd. 782 of De Rossi.

CHAP. XI.

1 נ״א אֹתִי.

6 ומלאתם, Cdd. mult. ק, vss. ומלאתים, V. D. H.

7 הוציא—אוציא, Cdd. mult. all vss.

11, 12 Wanting in LXX. They are of doubtful authority.

15 נאלתך—גולתך, LXX. Syr. comp. verses 24, 25.

16 בנ״א כָּהֵ׳. – אמר, omitted in Cdd. Syr. Tg. Vg.

17 אמר, omitted in Cdd. Syr. Ar.

19 אחד—חדש, Cdd. 3. Syr. אַחֵר, LXX. – בקרבכם—בקרבם, Cdd. mult. all vss. – נ״א והסרתי או והסירותי. – מבשרם—מבשרכם, Cdd. – לחם—לכם, Cdd.

21 ואל לב—ואל כל, Cd. 1.

24 בנ״א ותביאני.

CHAP. XII.

3 בנ״א עֵינֵי.

6 בנ״א תוציא.

7 בנ״א כְּלִי.

12 פתוחה הל׳. – הוא את הארץ, και αυτος την γην, κ. τ. λ. LXX.

14 עזרה—עזרו ק׳.

16 מרעב—ומרעב, Cdd. all vss. except Tg.

19 ארצה—ארצם, Cdd. ארץ, Cd. 1. all vss.

22 בנ״א מָהֵ׳.

24 בית—בני, Cdd. all vss.

CHAP. XIII.

5 עליתם—עמדתם, LXX. Tg. comp. chap. xxii. 30; Psalm cvi. 23.

7 The last half of this verse is wanting in LXX., except the ו copulative at the beginning, which they put to the 8th verse. – ואמרים—אמרים, Cdd. 6.

8 ידי והיתה נ״א. – בנ״א אים. – קמץ בסמיך.

11 ואתנרה—וְאַתֵּנָה. Cd. 1. LXX. Syr. Vg. comp. vs. 13.

12 בנ״א הלא.

18 יד, ex. loc. ידי, with a K'ri, יַתִּיר י׳, Cd. 1. ידו, Cd. 1. ידין, Cdd. 3. יָדַי, Cdd. 2. יָדַיִם, Cdd. 2. יָדַי, V. D. H.

19 שעורים—שערים, Cdd. mult.

20 דנושין וכ׳ ס׳ בנ״א. – לפרחות(1), omitted in LXX. Syr. – נ״א זרעתי. – נפשים—נפשם, Cdd. 5. (Tg. 1.) LXX. *Animas earum*, Syr. Hex. Ambrosianus. – נ״א לפרחת.

21 בנ״א למצודה.

CHAP. XIV.

1 ויבוא—ויבאו, Cdd. A conjecture of the Jews.

3 הַאִדָּרֵשׁ—האדרש, Cdd.

4 ק׳ בא—בה, Cdd. בָּה, V. D. H. בי, one Cd. (perhaps.)

6 נ״א שמת׳ או השפ׳.

15 וְשִׁכַּלְתִּיהָ—ושכלתה, Cdd. 2. LXX.

16 ושלשת—שלשת, Cdd. LXX. Ar. Syr. vs. 28.

23 בנ״א אַת.

CHAP. XV.

5 קמץ בז״ק.

6 בעצי—בעץ, Cdd. all vss.

7 יֵצְאוּ—יצאו, LXX. Vg.

CHAP. XVI.

4 ב׳ הר׳ דנושין - דגש אחר שורק.

5 נ״א אותך.

6 The last clause which is repeated is omitted in Cdd. 5. LXX. Syr. Ar Syr. Hex.

7 שדיך—שדים, - נ״א עדיים - בנ״א בר׳ Cdd. 2. LXX. Syr. Hex. Ar. Syr. Vg.

13 ק׳ אכלת—אכלתי - ק׳ שש—ששי.

16 באת—באות, LXX. Ar. Syr.

18 ק׳ נתת—נתתי.

20 ק׳ ילדת—ילדתי - ק׳ מתזנותיך, Cdd. plurim. מתזנותך, V. D. H.

22 ק׳ זכרת—זכרתי - בדמיך, Cdd. vs. 6. בדמך, V. D. H.

25 רמתיך—רמתך, Cd. 1. Syr. LXX. Ar. – ק׳ תזנותיך—תזנותך, Cdd. mult. Tg. Vg.

26 תזנותיך—תזנתך, Cdd. mult.

27 ואנדע—ואנרע, Cdd. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Vg.

29 תזנותיך—תזנותך, Cdd. mult. Tg. An anonymous Greek translator in Hex. Syr. Hex.

30 אמללה—אמלה, Cdd. 2. אמוללה, Cd. 1. אמולה. *fully*. Cdd. *mundabo*, Vg. διαθῶ, LXX.

31 בבנותך—בבנותיך, Cdd. – עשיתי and הייתי—ק׳ עשית and היית.

33 נדיך—נדניך, Cd. 1.

34 הנ׳ בפתח - הנ׳ בדגש.

36 ובדמי—וכדמי, Cdd. LXX. Ar. Vg. Tg. – ק׳ נתת—נתתי, Cdd.

41 הנ׳ בפתח.

43 ק׳ עשית and זכרת—עשיתי and זכרתי – בראשך—בראש, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. Vg.

44 נ״א כאמה.

45 אחותיך—אחותך, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Tg. Vg.

47 Insert לא before וכתועבותיהן, Cd. 1. LXX. Ar. Hex. Syr. Syr. Vg. – עשיתי—ק׳ עשית.

50 ראית—ראיתי, Cd. 1. Vg. עשיתי, Cdd. 2.

51 ממנה—מהנה, Cdd. 2. – אחותך—אחותיך, Cdd. mult. all vss. – ק׳ עשית—עשיתי.

52 לאחותיך—לאחותך, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Hex. Vg. Tg.

53 ק׳ שבותהן—שביתהן - שבית (twice)—ק׳ שבות - ק׳ ושבות—ושבית.

55 ואחותך—ואחותיך, Cdd. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Vg.

57 ארם—ארם, Cdd. mult. Syr.

59 ק׳ ועשיתי—ועשית.

61 נ״א בקחתך.

CHAP. XVII.

6 פראות—פאראת, with קרי פאראות in the margin, Cdd. mult. פראת *defectively*, Cdd.

7 בנפה—כפנה, Cdd. 2 or 3. – מערנות—מערנת, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. *defectively* Cdd. mult. – בנ״א שלחה׳.

8 בנ״א שדה.

9 התצלח—תצלח, Cdd. 6. The versions have it either interrogatively or with a negation. – קמץ בז״ק – בנ״א הלא –

10 ערונת—ערנת, Cdd. 5. LXX. Ar. Syr.

15 קמץ בלא א״סף.

20 במעלו—מעלו, Cdd. על מעלו, Cd. 1. Syr. – The last half of vs. omitted in LXX.

21 ק׳ מברחיו—מברחו, Cdd. mult. – בכל—וכל, Cdd. Syr. (Tg. 1). ואת כל, Cdd. 2. – דברתי, omitted in Cdd. 2.

CHAP. XVIII.

5 קמץ בז״ק.

7 נ״א ועירם.

8 קמץ בז״ק.

10 הב׳ צרי. – מאחד—מאחת, Cdd. mult. The preceding אח is in no version except Tg.

12, 13 קמץ בז״ק.

14 ק׳ ויראה—(2)וירא, Cdd. mult. וַיִּרְא from יִרְא, LXX. Ar. and Vg. Perhaps the *K'ri* belongs to the first וירא. See Houbigant.

15 קמץ בז״ק. – ואת—את אשת, Cdd. mult. all vss.

16, 17 קמץ בז״ק.

20 ק׳ הרשע—רשע, Cdd.

21 ק׳ חטאתיו—חטאתו. – ולא—לא, Cdd. all vss. except Tg. but Tg. 1 has ולא.

23 במות—מות, Cdd. – ק׳ מדרכיו—מדרכו, Cdd. plurim. Vg.

24 ק׳ צדקתיו—צדקתו.

28 וישוב—ק׳ וַיָּשָׁב, V. D. H.

29 דרכיכם—דרככם, Cdd. 5. LXX. Ar. – יתכן—יתכנו, Cdd. mult. Syr. Tg.

31 בי—בם, LXX.

32 The last two words omitted in LXX.

CHAP. XIX.

1 נשיא—נשיאי, LXX.

4 פתח באתנח.

5 כי נדה לה—נוחלה, LXX. οτι απωσται απ' αυτης.

7 ארמנותיו—אלמנותיו, Tg.

10 ברמך—בדמך, Cd. 1. בְּרִמּוֹן, LXX. כרמך, Cdd. 2. בדמות or בדמה, Tg.

12 בדיה—פריה, LXX. as in vs. 14.

CHAP. XX.

3 אל—את, Cdd. LXX.

13 בנ״א לכלותם.

15 After נתתי, insert להם, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Vg.

16 After חללו, insert מאד, Cdd. Syr. – הלך—הָלַךְ, Cdd. 5. vss. plerique.

18 דגש אחר שורק.

22 The first three words of vs. omitted in LXX.

23 וגם—גם, Cdd.

26 למען....יהוה, omitted in LXX.

28 ויתנו שם כעס קרבנם, omitted in LXX.

31 After בניכם, insert ובנותיכם, Cdd. 2.

36 נ״א אבתיכם. – אשפט אתכם—אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם, Cdd. 4. LXX. Ar. Vg. אתכם only, Cd. 1.

38 יבאו—יבוא, Cdd. all vss. A conjecture of the Jews. There are sometimes said to be 11 places, sometimes 8, where for יָבוֹא is to be read יָבֹאוּ.

39 עבדו—עברו, Cdd.

40 בנ״א תרומותי.

CHAP. XXI.

6 Some begin chap. xxi. with this verse, but improperly.

7 מקדשם—מקדשים, Cdd. 4. Syr. επι τα αγια αυτων, LXX. Ar.

8, 14 Before יהוה, insert אדני, Cdd.

11 פתח באתנח.

15 שחט—שבט, LXX. σφαζε. – בזי—בני, LXX. εξουδενει. – מאסי—מאסת, LXX. αποθου. None of the versions read the end of this verse as the Hebrew text now, except Tg. Ετοιμη εις παραλυσιν, i. e., אל נְשִׂישׂ or נסים, σφαζε, i. e. שְׁחֹט for שֵׁבֶט, εξουθενει, i. e. בזי for בני, αποθου των ξυλον,

LXX. *Te compara ad caedem faciendam et ad coruscandum, compara te ad exagitandam stirpem filii mei, et sperne omne lignum*, Syr. *Qui moves sceptrum filii mei, succidisti omne lignum*, Vg.

19 שלישתה—שלישיה, LXX. - החדרת—החרדת, Cdd. 2. all vss.

21 התאחדי—התאחרי, Cdd. התחדי, LXX. Ar. Syr. Hex. Vg. התאחזי, Cd. 1. Syr. - נ״א מֻעדות.

27 לבנות—ולבנות, Cdd. mult. all vss. Kimchi.

28 בקסום—ק׳ בקסם.

29 הזכרכם—הֲזְכַּרְכֶם, Cdd. 2. Syr.

32 לו—לא, Cdd.

35 אל תערה—אל תעמד, LXX. אל תערך, Syr. Vg.

CHAP. XXII.

4 ותבוא—ותבא, *defectively*, Cdd. mult. וַתָּבֵא, LXX. Vg. - עד—עת, Cdd. 2. but with *K'ri* עַד in margin. An Oriental reading expressed in all the ancient vss. - לגוים—בגוים, Cdd. plurim.

18 לסוג—ק׳ לסיג.

24 השׁ׳ רפה וחה׳ במפיק.

27 לאבד נפשות, omitted in LXX.

30 ב׳ טעמים ובנ״א גֶּדֶר.

CHAP. XXIII.

5 ס״א וַתְּעַגָּב.

11 בנ״א ואת־.

14 כשדיים—ק׳ כשדים.

16 ותעגב—ק׳ ותעגבה.

20 בנ״א אֲשֶׁר בשר.

21 בַּעֲשׂוֹת, see Ewald and Hitzig. בַּעֲשׂוֹת, V. D. H. - ממצרים—במצרים, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. מצרים, Cdd. 2. Tal. Bab.

24 הצן—חצן, Cdd. חצין, Cdd. - וקובע—וכובע, Cdd.

34 ושדיך תנתקי, omitted in LXX.

35 בנ״א אתי.

37 להם—להן, Cdd. mult.

41 דגש אחר שורק ונ״א הד׳ רפה. - לפניה—לפניך, Cdd. Vg. לפניהם, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar.

42 הב׳ רפה. - סובאים—ק׳ סבאים, Cdd.

43 בנ״א ואֹמַר. - עת—ק׳ עתה. - יזנה—ק׳ יזנו.

44 ויבוא—ויבאו, Cd. 1. וַיָּבֹא with *K'ri*, ויבאו, Cdd. 1. all vss. - בנ״א בָּאוּ.

45 אותהם—אתהם, *defectively*, Cdd. mult. אותהן, Cdd.

48 פתח בס״פ.

49 ונתנו—ונתתי, Cdd. 2. Syr.

CHAP. XXIV.

2 כתוב—ק׳ כתב.

6 הה׳ רפה.

10 הרקח—הרקת, Cdd. 2.

13 זמה—ומָה, LXX.

14 שפטוך—שפטתיך, Cdd. all vss. Add at the end, δια τουτο εγω κρινω σε κατα τα αιματα σου, και κατα τα ενθυμηματα σου κρινω σε, η ακαθαρτος η ονομαστη και πολλη του παραπικραινειν, LXX.

21 ומחמל—ומחמד, Cdd. 4.

23 ופארכם—ק׳ ופאריכם.

27 נ״א ותדבֵּר.

CHAP. XXV.

3 קמץ בלא א״סף.

7 לבז—ק׳ לבז, Cdd. mult. לבַּג, V. D. H. - אשמידך—ואשמידך, Cdd. Syr. Vg. Ar.

8 יהודה, the Oriental Jews read ישראל. *Both*, LXX. and Ar.

9 מעריו, omitted in LXX. - וקריתמה—ק׳ וקריתימה.

CHAP. XXVI.

1 The name of the month, which must have been originally in the text, is wanting.

2 נמלאה—אמלאה, Cd. 1. LXX. Ar. Tg. *Desolata est*, Syr.

4 בנ״א אתה - נ״א חמות.

5 בנ״א יהוה.

10 הר׳ בפתח.

12 בנ״א חומותיך.

14 יהוה—אדני יהוה omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar.

15 ב׳ טעמים.

16 בנ״א לרגעים.

17 אשר היתה חזקה בים היא וישביה, omitted in LXX. - וַיַּבָּשָׁה—(2)יושביה, Syr. omitted in LXX. and Vg.

18 האיים—האיין, Cdd. *Naves*, i. e., האניות, Vg. According to Jerome, this was the reading of the text.

CHAP. XXVII.

3 ק׳ הישבת—הישבתי.

6 קדשך—קרשך, Cdd. τα ἱερα σου, LXX. Ar. - בתאשרים—בת אשרים, Cd. 1. Tg. Jarchi in marg. of one Cd. בָּתֵּי אֲשֻׁרִים, LXX. אֲשֻׁרִים, Cdd. 4. Kimchi. - כתים—ק׳ כתיים.

11 ונמרים—ונמדים, Cdd. ושמרים, LXX. και φυλακες.

12 בעזבוניך—עזבוניך, Cdd. Tg. Ar. v. 16. την ἀγοραν σου, LXX.

14 תורגמה—תוגרמה, Cd. 1. (LXX. Alex.) Ar. Syr. Hex. (Tg. 1). The same variation occurs in xxxviii. 6.

15 ק׳ והבנים—והובנים, Cdd.

16 אֱדֹם, Cdd. Syr. אדם, LXX. Ar. Syr. Hex. ארם, V.D.H. - כנפך—בנפך, Cdd. 3. - נ״א וראמת. - וכרכר—וכדכד, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Hex. וכרכד, Cdd. 2.

17 מנות—מנית, Cd. 1. - ופגג—ופנג, Cdd. 3.

19 מְאוּזָּל—מאוזל - דגש אחר שורק, Cdd. LXX. Ar. Syr. Aq. - הנ׳ בדגש.

20 בנ״א דדן.

23 חרה—חרן, Cd. 1. (LXX. Vat.). - וכנה—וכלנה, Cd. 1. - רְכֻלָּתֵךְ—רכלתך, Cdd.

24 בְּמַכְלֻלִים—במכללים, as elsewhere, Cdd. 3. - וַאֲרָזִים—וארזים, Cdd. Vg. - בנ״א בְּמַרְכֻלְתֵּךְ.

25 וַתִּכָּבְדִי—ותכבדי, Cd. 1.

26 השאטים—השטים, Cdd. mult. - נ״א הבאוך.

27 וכל—ובכל, Cdd. LXX. Ar. Syr. Tg. *cum universa multitudine*, Vg.

28 בנ״א מִגְרְשׁוֹת.

31 ק׳ קרחה—קרחא, Cdd. mult.

32 בְּנֵיהֶם, Cdd. Theod. Syr. LXX. Ar. In LXX. Alex. the whole verse is marked with an asterisk; and part of it is also wanting in Cd. Vat. בְּנִיהֶם, V. D. H. with a marginal annotation that *nun* has *chirek*. Read בְּפִיהֶם, Hitzig. - נ״א כַּדְּמָה.

34 נִשְׁבַּרְתְּ, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. Vg. See Ewald. נִשְׁבֶּרֶת, V. D. H.

CHAP. XXVIII.

5 וברכלתך—ברכלתך, Cdd. all vss.

9 הורגיך—הרנך or הרגיך, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. - מחלליך—מחללך, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg. (Kimchi).

12 חוֹתָם, Cdd. 8. LXX. Syr. Vg. Ben Asher. חוֹתַם, V. D. H. - תבנית—תכנית, Cdd. all vss.

13 כעדן—בעדן, Cd. 1. Tg. - וּבָרֶקֶת—וברקת, Cdd. 2. - מיום—ביום, LXX.

14 נתתיך—ונתתיך, LXX.

16 מלאו—מלו, Cdd.

17 לראות—לראוה, Cd. 1. לראיה, Cd. 1.

18 עונך—עוניך, Cdd. mult. Syr. - מקדשיך—מקדשך, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. - בנ״א בָּךְ.

23 ונפל—ונפלל, Cdd. 4. LXX. Ar. Syr. Vg. ונפל החלל, Cd. 1. *Quando abjicientur occisi*, Tg.

24 בנ"א אתם.

25 נפצו שם—נפצו בם, Cdd. mult. LXX. Ar. Tg.

26 Add at the end, και ο Θεος των πατερων αυτων, LXX.

CHAP. XXIX.

1 Instead of the *tenth* year, the LXX. have the *twelfth*.

4 חחיים—ק' חחים, V.D.H. - ואת כל ..... תדבק, omitted in LXX

5 תקבר—תקבץ, Cdd. Tg.

7 ק' בכף—בכפך, Cdd. Vg.

9 אמרך—אמר, LXX. Vg. Syr.

10 בנ"א יארך.

13 בנ"א מצרים.

14 וְהֵשַׁבְתִּי—והשבתי, LXX. Syr. Tg. - Before פתרום, insert אל. Cdd. 2. Tg. - על—אל, Cdd.

19 ונשא המנה, omitted in LXX.

CHAP. XXX.

4 ולקחו המונה, omitted in LXX.

5 וכוב, omitted in LXX. Of doubtful authority. See Hitzig.

9 ביום—כיום, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).

12 נ"א חרבה.

16 ק' תחול—תחיל.

17 אָוֶן, pointed as אֹן and so expressed in LXX. Vg. - ופיבסת—ופי בסת, Cdd. mult. - ופבסת, Cd. 1.

18 חָשַׂךְ—חשך, Cdd. mult. So found it in their Cdd. Norzi and Kimchi. The great Masorah on Gen. xxxix. 9.

23 נ"א וזריתם.

CHAP. XXXI.

4 הל' רפה.

5 ק' נבהה—נבהא, Cdd. - סרעפתו—ק' סרעפתיו. - נ"א פארתו.

6 יָשְׁבוּ—ישבו, Cdd.

8 כפארתיו—כפראתיו, Cdd. mult. בפארתיו, Cdd. כפארות, Cd. 1.

10 נבה—נבהת, Syr. Vg.

11 איל—אל, Cdd. mult. all vss. Norzi says that the received reading is occidental or Palestinian; while that with *yod* is Oriental. Kimchi had the latter. - ברשעו—כרשעו, Cdd. mult. Syr. Vg. Norzius.

14 אֲלֵיהֶם, or defectively אֲלֵהֶם, Cdd. LXX. Tg. עליהם, Cdd. 4. אֲלֵיהֶם, V.D.H.

15 כסתי, omitted by LXX.

CHAP. XXXII.

1 בעשתי—בשתי, Cdd. Syr. (LXX. Alex.) omitted in LXX. Vat. which has the *tenth* year.

2 ותרפס—ותרפש, Cdd. mult.

5 רמוֹתיך—רמותך, Cdd. 3. רמוֹתך, Cdd. 2. רמותיך, *fully*, Cdd. mult. רמתיך, Cdd. 3. *projectionibus suis*, Tg. *vermibus tuis*, Syr. *sanguine tuo*, LXX. Ar. Aq. Sym. Theod.

17 בעשתי—בשתי, Cdd. 3. Syr.

18 בנ"א אֹתה. - תחתית—תחתיות, Cdd. The same in vs. 24. - אל—את יורדי, Cdd. LXX.

23 חתיתם—חתית, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. Hex.

25 Only the last three words of this vs. in LXX. which they connect with vs. 26.

27 ולא, omitted in LXX. Ar. Syr. - מעולם, LXX. απ' αιωνος. מערלים, V.D.H

28 תשבר. - הב' בפתח, this with the following copulative omitted in LXX.

29 ארם—אדום, LXX. - את—ואת, Cdd. mult. LXX. Ar.

30 הנ' רפה.

31 חללי ..... וכל חילו, omitted in LXX.

32 ק' חתיתי—חתיתו, Cdd. Vg.

CHAP. XXXIII.

5 קמץ בז״ק.

4 נ״א דִברת.

13 ק' צדקתיו—צדקתו.

15 רשע, omitted in LXX. and Syr.

16 ק' חטאתיו—חטאתו.

21 בעשתי—בשתי, Cdd. Syr. chap. xxiv., and 2 Kings xxv.

25 This verse and verse 26 omitted in LXX. – ועיניכם—ועינכם. – בנ״א לכן, Cdd. mult. all vss.

26 עשיתם—עשיתן, Cdd.

31 עמי, omitted in LXX. Syr. – חמה עשים, omitted in LXX. Syr.

CHAP. XXXIV.

3 הֶחָלָב, LXX. Vg. הַחֵלֶב, V. D. H.

9 שמעו דבר יהוה, omitted in LXX.

14 בנ״א טוב, bis. – בנ״א אתם.

16 אשמיד—אשמיר, Cdd. 2. אשמור, all vss. except Tg.

20 בריאה—בריה. – בנ״א בֵּין, Cdd. בריא. Cdd. 2. בריה, Cdd. 5. בְּרִיאָה, Cdd. 4. בְּרִיָּה, Cd. 1. ברייה, Cd. 1.

21 בנ״א הנ' רפה.

23 נ״א וְהוּא.

25 ק' ביערים—ביעורים, Cdd. mult.

26 סביבות—וסביבות, Cdd. all vss.

29 לשלום—לשם, LXX. Syr. Tg.

31 ואתן and אדם, omitted in LXX. and ו cop. before צאן and אני. – After אני, insert יהוה, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg.

CHAP. XXXV.

6 The second half of the verse omitted in LXX. – נ״א יִרְדֲפֶךָּ, bis.

7 ומשמה—ושממה, Cdd. see vs. 3.

8 את הריו, omitted in LXX.

9 תֵּישַׁבְנָה. ק' תָּשֹׁבְנָה. תִּישַּׁבְנָה, V. D. H. All vss. have the received reading, but Cdd. mult. have תשבנה without a *K'ri*.

11 בנ״א אשפטך.

12 ק' שממו—שממה.

13 והעתרתם עלי דבריכם, omitted in LXX.

CHAP. XXXVI.

6 כָּלָּה—כלא, Cdd. כָּלֹּה, Cd. 1. כָּלֹּא, Cd. 1. – בנפש—נפש, Cdd.

6 בנ״א לָאפיקים.

8 עֲנְפֵיכֶם—ענפכם, Cdd. Vg. Syr. Sym. עֲנְפְּכֶם, Cdd. 2.

13 ק' אתי—את. – ק' גוייך—גויך. So too vss. 14, 15.

14 ק' תְּשַׁכְּלִי, LXX. Ar. Syr. Tg. *necabis*, Vg., the *K'ri* is wanting in Cdd mult. The same variation occurs in vs. 15. תבשלי, V.D.H.

20 ויבאו—ויבוא, Cdd. all vss. Norzius. A conjecture of the Jews.

23 בחם—בכם, Cdd. בכם, is said to be in Cd. Hillel. and to be a Babylonian reading. – לעיניהם, Cdd. plurim. Musorah. all vss. Norzius. לעיניכם, V. D. H.

35, 38 הרי בצרי.

CHAP. XXXVII.

5 בנ״א לַעצמות.

7 בהנבאי—כהנבאי, Cdd.

8 בנ״א גדים – – בנ״א והנה – – נ״א וראיתי.

10 קהל—חיל, LXX. συναγωγη.

16 ק' חבריו—חברו, bis.

19 Id. – בידו—בידי, Cd. 1. Vg. εν τῃ χειρι Ιουδα, LXX. Ar.

22 ק' יהיו—יהיה. – עוד(3), omitted in Cd. 1. all vss. Of very doubtful authority.

23 בכל—מכל, Cdd. – פשעיהם—מושבתיהם, Cd. 1. מְשׁוּבֹתֵיהֶם, LXX. Ar.

25 עולם ..... ובניהם, omitted in XXX.

26 אותם(1)—אתם. *defectively*. Cdd. אֹתָם. Cdd. – ונתתים, omitted in Syr. Both it and the next two words omitted in LXX. *fundabo eas*, Vg.

CHAP. XXXVIII.

6 תורגמה—תוגרמה, Cd. 1. LXX. Ar.

7 לי—לחם, LXX.

9 אתך, some editions have אותך. אִתָּךְ, Cdd.

14 תדע—תער, LXX. ἐγερθήσῃ. comp. Jerem. vi. 22.

CHAP. XXXIX.

2 בנ"א יִתְךָ.

4 After עמים, insert רבים, Cdd. mult. Syr. (Tg. 1). in Cd. 1 a space is left for the word, and a marginal remark by the punctuator respecting רבים.

13 וקברו—וּקְבָרוּם, LXX. Ar. Syr. Hex. *sepelient eum*, Vg.

15 בנ"א נֶה.

18 פרים, omitted in LXX. – בשן—דשן, LXX.

25 שבית—ק׳ שבות.

26 ונשו—ונשאו, Cdd. ק׳.

28 אתם בנ"א. – All after אל הגוים in this verse omitted by LXX. – אל(2)—על, Cdd. mult.

CHAP. XL.

2 מנגב—מנגד, LXX. ἀπέναντι.

4 קמץ בלא אס"ף בנ"א שָׁמַע

6 במעלתו—במעלתיו ק׳. – From רחב(1) to the end of vs. all omitted in LXX.

8 This verse is wanting in Cdd. LXX. Syr. Vg. It is spurious. See Böttcher and Hitzig.

9 ואילו—ק׳ ואיליו. – בנ"א ואלם.

10 ומפו—ומפה, Cdd. mult. The same in vs. 12. In writing the word there is much variety in Cdd.

14 איל—איל, Cdd. mult.

15 השער(1)—שער, Cdd. – האיתון—היאתון, Cdd. mult. ק׳. האתון, Cdd. היאיתון, Cdd. – על פני—על לפני, Cdd. 4. לפני, Cd. 1. עד לפני, Cdd. 2. Vg.

19 מלעיל.

20 מדד—וימד, LXX.

21 ותאו—ותאיו ק׳. – ואילו—ואיליו ק׳. – ואלמו—ואלמיו ק׳.

22 וחלונו—וחלוניו ק׳. – ואילמו—ואילמיו ק׳. ותמרו—ותמריו ק׳. – ואילמו—ואילמיו ק׳.

24 אילו—איליו ק׳. – ואילמו—ואילמיו ק׳.

25 ולאילמו—ולאילמיו ק׳.

26 עלותו—עלותיו ק׳. – ואילמו—ואילמיו ק׳. אילו—איליו ק׳.

27 הדרום(1)—הקדים, Cd. 1. – הדרום(2)—הקדים, Cdd. 2. – השער—שער, Cdd.

28 Same.

29 ותאו—ותאיו ק׳. – ואילו—ואיליו ק׳. – ואלמו—ואילמיו ק׳. – ולאלמו—ולאלמיו ק׳.

30 This verse wanting in Cdd., in LXX. Vat. It seems to be spurious. See Böttcher and Ewald.

31 ואילמו—ואילמיו ק׳. – אילו—איליו ק׳. מעלו—מעליו ק׳.

33 ותאו—ותאיו ק׳. – ואלו—ואליו ק׳. – ואלמו—ואלמיו ק׳. – ולאלמו—ולאלמיו ק׳.

34 ואלמו—ואלמיו ק׳. – אילו—איליו ק׳. – מעלו—מעלי ק׳.

36 ותאו—ותאיו ק׳. – אלו—אליו ק׳. – ואלמו—ואלמיו ק׳.

37 ואילו and אילו—איליו and איליו ק׳. – מעלו—מעליו ק׳.

39 וּבְאֻלָם כ"א.

40 לְאֻלָם כ"א.

41 ארבעה—וארבעה, Cdd.

43 בצ"ל.

44 אֲשֶׁר בנ"א.

48 בנ״א הַבַּיִת

49 נ״א הָאֻלָּם. - שתי עשרה, LXX. (Vat. Alex. Complut.). עשתי עשרה, V. D. H. - בְּמַעֲלוֹת—ובמעלות, LXX. επι δεκα αναβαθμων. - עשׂר—אשר, LXX. J. D. Michael. Rosenm.

CHAP. XLI.

1 האיל, LXX. του αιλαμ. See Ewald. האהל, V. D. H.

3 בנ״א וְיָמֹד.

7 רחב הבית—רחב לבית, Cdd. mult. - וכן—ומן, LXX. Syr.

8 ק׳ מוסדום—מיסדום, Cdd. מְיסדות, V. D. H. - מלא—מלו, Cdd. mult.

15 ק׳ ואתיקיהא—ואתוקיהא, eleven Cdd. have not the final *aleph*. και τα απολοιπα, LXX.=והגזרה.

16 בנ״א הָאֲטֻמוֹת.

17 מדות, omitted in LXX.

19 נ״א הַתִּמֹרִי, bis, and so in v. 20.

20 ההיכל (1), omitted in Cdd. Syr. Vg. הקדש, LXX. Ar. Some Cdd. and ancient translators place it otherwise. Most Cdd. without interpunction or distinction of a new verse (21) continue the narrative וקיר ההיכל. The Masorites have marked it with extraordinary points, and in some Cdd. it has no vowels.

25 נ״א וְתִמֹּרִים.

26 בנ״א וְתִמֹר - - בנ״א אֲטֻמִי.

CHAP. XLII.

1 נ״א ויביאי.

4 ופתחיהן—ופתחיהם Cdd.

5 יוכלו—יוכלו, Cdd. יאכלו, in marg. Cdd. 11. יכלו, Cd. 1. - נ״א מֵהַתַּחְתֹּ, and so v. 6.

9 ק׳ ומתחת הלשכות. ומתחתה לשכות, V. D. H. - ק׳ המביא—המבוא.

11 נ״א הַלְּשָׁכוֹת.

13 After הכהנים, insert και Σαδδουκ, LXX.

14 בהם—בהן, Cdd. - ק׳ ולבשו. ילבשו, V. D. H.

16 מאות, Cdd. mult. all vss. ק׳. אַמות with *patach*, Cdd. V. D. H. - קנים, in vss. 16, 17, 18, 19, omitted by LXX. In vs. 17, πηχεις supplies its place. It is spurious. See Böttcher. - סביב, at the end of vss. 16 and 17—סבב, LXX. ἐπεστρεψε.

CHAP. XLIII.

1 Add at the end, και ἐξηγαγε με, LXX.

3 בבאו—בבאי, Cdd. Vg. An anonymous Greek translator in Hexapl. Theodot. בְּבֹאִי. Cd. 1. from בְּבוֹא י׳ *i. e.* בבוא יהוה?

7 בְּמותם, Cdd. Tg. בָּמוֹתָם, V. D. H.

8 נ״א אתם.

10 ואתה—אתה, Cdd. all vss. except Tg. - תבנית—תכנית, Cdd.

11 ק׳ צורתיו—צורתו(1) - ואת כל חקתיו וכל צורתו, omitted in Cdd. left without vowels in Cd. 1. omitted in LXX. Ar. (Syr. almost). - וכל צורתו, omitted in Cdd. - ק׳ תורתיו—תורתו - צורותיו—צורתו or צוּרֹתָו, Cdd.

12 ואת(1)—זאת, LXX.

15 וההריאל—וההראל, Cdd. LXX. Ar. Vg. Syr. - ק׳ ומהאריאל—ומהאראיל, Cdd. mult. ומהריאל, Cdd. ומההראל or ומהאראל, Cdd. ומהראל, Cdd.

16 ק׳ והאריאל—והאראיל, Cdd. mult. והאראל, Cdd. והריאל, Cdd. 3. וההראיל, Cd. 1. וההריל, Cd. 1. וההראל, Cd. 1. - רחב before רבוע, omitted in LXX.

18 בנ״א הֲעֲשׂוֹתוֹ.

20 בנ״א וְאֶל.

26 ק׳ יְכַפְּרוּ—וכפרו, Cdd. mult. According to Norzi, the textual reading is that of the

orientals, the marginal, that of the occidentals. יד, see Hitzig. ידו. V.D.H. ק׳ ידיו.

CHAP. XLIV.

3 ק׳ לאכל—לאכול.
4 על—אל, Cdd. mult.
5 ק׳ תורתיו—תורתו - קמץ בלא א״סף.
7 את כל—אל כל, Cdd. בכל, LXX. Ar. Syr. Vg.; which also read for the preceding, תועבתיהם—תועבתיכם - ותפרו, ויפרו. Cdd. - בנ״א תועבות׳.
8 בנ״א קָדָשַׁי.
9 בנ״א כהן.
11 בנ״א אֱל.
13 אל כל—על כל, Cdd.
15 והלוים—הלוים, Cdd. 2. Syr. Vg. Many editions have a *pisko* before this word. - Insert before חלב, θυσίαν, LXX.
18 ולא—לא, Cdd. mult. all vss.
19 אל החצר החיצונה (2), בנ״א ובצאתם omitted in Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. Of very doubtful authority. The Tg. changes the preceding *de atrio sancto*. - בנ״א משרתם.
23 נ״א ידעם.
24 ק׳ למשפט—לשפט, Cdd. mult. - ישפטהו ק׳. ושפטהו, V.D.H.
25 ולאח—לאח, Cdd. mult. - ולאחות, Cdd. 153. edd. mult. all vss. לאחות, Cdd. V. D. H. - Add at the end μιανθήσεται, LXX.

CHAP. XLV.

1 ארך (2), omitted in Cdd. 4. Vg. Syr. The LXX. and Ar. express it but once; the first is omitted in Cd. 1.
3 ק׳ חמשה. חמש, V.D.H.
5 ק׳ והיה—יהיה. - עשרים—עשרים לשכת לשבן, LXX.
7 בנ״א תְּרוּמַת. - לעמת—לעמות, Cdd. לעמת, *defectively*, Cdd.

11 נ״א לְשֵׂאת.
15 עליכם—עליהם - נ״א ולעלה, LXX.
17 העולה—העולות, Cdd. - נ״א וְהַנֶּסֶךְ. - ובכל—בכל, Cdd. mult. all vss.
19 על—אל, Cdd.
21 שבעת—שבעות, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Vg. שבעת, *defectively*, Cdd. mult. שְׁבֻעֹת, Cdd.

CHAP. XLVI.

6 תמים, Cdd. mult. R. Meir. all vss. תמימם (1) V. D. H.
9 יֵצֵא—יצאו, Cdd. plurim. ק׳, all vss. יצאו, without a *K'ri*, Cdd.
10 יצא, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg. One Cd. observes in marg. that ו is superfluous. Another Cd. in marg. יצא קרי. יצאו. V. D. H.
13 יעשה—תעשה, Cdd. all vss. except Tg. The following תעשה אותו, does not vary in Cdd.
14 יעשה—תעשה, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Vg. - חקת—חקות, *defectively*, Cdd. In the *singular*, LXX. Syr. Tg.
15 וְעָשׂוּ—יַעֲשׂוּ, V. D. H. ק׳ יַעֲשׂוּ.
17 נַחֲלָת, LXX. Syr. נַחֲלָתוֹ, V. D. H.
19 ק׳ בירכתים—בירכתם - בנ״א הלשכות, LXX.
22 מהקצעות, this is marked with a point above every letter, and is therefore suspicious. Read הַמְּקֻצָעוֹת. Omitted in LXX. Vg.
24 בתי—בית, Cd. 1.

CHAP. XLVII.

4 מי—מים, Cdd. Before the following מי insert במים, Cdd.
5 יוכל—אוכל, Cdd. 3. LXX. Ar. Syr.
6 על, omitted in Cdd. mult. Jarchi.
8 נרפו—ונרפאו, Masorah. Cdd. 3.
9 קמץ בז״ק.

10 ק׳ עמדו—יעמדו, Cdd. - דינים—דונים,
Cdd. mult. - נ״א לְמִינָהּ או לְמִינָה.

11 ק׳ בצאתיו—בצאתו. - ובבאיו—ונבאיו,
Cdd. 2. LXX. Syr. - לא—ולא, Cdd. all vss.

12 ק׳ והיה—והיו, Cdd. mult.

13 נה—זה, Cdd. LXX. Ar. Tg. Vg. ניא, Cdd. 4. ני, Cdd. 2. ניה, Cdd. 3. נא, Cdd. 2. *Valles*, Syr. The Masorah determines that נה stands for נא or ני, and so the Rabbins.

15 דרך—הדרך, Cdd. 4.

17 זאת, Cdd. Syr. ואת, V. D. H.

18 נ״א ומביך. - זאת—ואת, Cdd.

19 מריבת—מריבות, Cdd. Syr. Vg. Tg. comp. cap. xlviii. 28. מריבת, *defectively*, Cdd. mult.

20 ואת—זאת, Cdd.

22 בנ״א אתה.

CHAP. XLVIII.

8 ק׳ בתוכו—בתוכה.

10 ב׳ טעמים.

11 הַמִּקְדָּשׁ—הַמְקֻדָּשׁ, Cdd. Vg.

12 תרומה—תרומיה, Cdd. - מתרומת—מתרומות, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. Hex. Syr. Vg. - נ״א קָדָשִׁים.

14 ק׳ יעביר—יעבור, Cdd.

15 Same as vs. 8.

16 [חמש], this word the second time should be rejected. It is marked by the Masorites כתיב ולא קרי, and is omitted in Cdd. mult. vss. - ופאת—ומפאת, Cdd. פאת, Cd. 1. - ומפאת—ופאת ימה, Cdd. 3. ים, Cdd.

18 ק׳ תבואתו—תבואתה.

19 יעבדהו—יעבדוהו, *defectively*, Cdd. mult.

20 וחמשה—בחמשה, Cdd. 2.

21 על—עד גבול, Cdd. a. - עד—על נבול, Cdd. LXX. Ar. Syr. Hex. Tg. - Same as vss. 8 and 15.

28 עד מי—מי, Cdd. 2. Vg. Syr. - מריבת—מריבות, Cdd. LXX. Ar. - עד—עד, Cdd. 2. LXX. Ar. אל, Cdd. 2. Tg.

29 בנחלה, Cdd. 4. R. Nathan. all vss. comp. chap. xlvii. 22; xlv. 1. מנחלה, V. D. H.

32 שער—ושער, Cdd. all vss.

34 ופאת—פאת, Cdd. all vss. - שעריהם—שערים, Cdd. 2. (LXX. Vat.) Syr. Hex. ושערים, Cdd. 1. (LXX. Alex.) Ar. Syr. but the number three is prefixed in these versions.

HOSEA.

CHAPTER I.

2 דִּבֶּר—דבר, Cdd. 3. LXX. Syr. Tg. Ar. *loquendi*, Vg.

6 נשׂא אשׂא—נשׁה אשׁה, Vg. *oblivione obliviscar eorum.* אשׁא, Cd. 1.

7 במוסים—ובסוסים, Cdd. 3. all vss. except Tg.

CHAP. II.

5 ושתיה, Cdd. plurim. ושתה, *defectively*, Cdd. V. D. H.

8 שׂך—סך, Cdd. mult.

14 אתנה—אֶתְנָה, Cdd. 3.

17 ונתתי ‎נ״א - - ח׳ ובְיוֹם ‎בנ״א.

18 Insert לי before אישי, Cdd. 2. LXX. Aq. Syr. Vg. Ar. which vss., however, render *vocabit me.* - לִי ‎בנ״א. - Omit לי after תקראי (2), Cdd.

22 את יהוה—כי אני יהוה, Cdd. Vg.

23 אענה (1), omitted in Cdd. 2. LXX. Syr. Ar. and along with the following נאם יהוה in Cd. 1. - אענה (2), omitted at first in Cd. 1.

CHAP. III.

4 ואין מצבה—ואין מנחה, Cdd. 2.

CHAP. IV.

6 ואמאסך—וְאֶמְאָסְךָ. - בנ״א כי״אותה Cdd. וְאֶמְאָסְךָ, V. D. H. Some remark in the margin that א is redundant; a few have ואמאסך קרי.

8 ונפשו—נפשם, Cdd. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar.

11 ויין—יין, Cdd. The LXX. connect לֵב with עַמִּי.

12 קמץ בז״ק. - התעם—התעה, Cdd. Syr. Tg. Vg. Tal. Bab. התעו, LXX. Ar.

13 בנ״א כִּי טוב.

14 נ״א בזונת או בזונות.

15 ואל תבאו—אל, LXX. Tg. Ar.

18 סר—שׂר, Aq. *declinare fecit.* הסר, Sym. Theod. - סבאם—סובאים, Cd. 1. צבאם, Cd. 1. סבאים, Cd. 1. Χαναναίους. LXX. Syr. Hex. Ar. omitted in Syr. - הבו, omitted in Cdd. 3. LXX. Ar. Syr. הָבוּ, Cd. 1. אָהֲבוּ, Cd. 1. חבו, Sym. ed. quinta in Montfaucon. Hex. - מגניה—מגנה, Cd. 1. *cujus praesidium*, Sym. ἐκ φρυάγματος αὐτῆς, LXX. *i. e.* מגבה. *ex arrogantia*, Syr. Hex.

19 אותה—אתה, Cdd. 2. (LXX. Vat. Alex.) אתה, *defectively*, Cdd. mult. omitted in Cdd. 2. Syr.

CHAP. V.

2 שטים—סטים, Cdd. 2.

3 הזנית—הזנתה, Cdd. 3. הזנה, all vss. - נטמא—נטמאתה, Cd. 1.

4 Before אלהיהם, insert יהוה, Cdd. 2.

7 חדש, omitted in Cd. 1. ἐρυσίβη, *i. e.* חסיל. - LXX. את, omitted in Cdd. 2.

10 כמסיגי—כמשיגי, Cdd. mult.

11 צו—שו or שוא, LXX. Syr.

13 יגהה—יהגה, Cdd. 3. יהגהה, Cd. 1.

15 אשובה—ואשובה, Cdd. Tal. Jerus.

CHAP. VI.

1 קמץ בלא א״סף.

3 נרדפה—ונרדפה, Cdd. - מצאו—מוצאו, Cdd. mult.

4 וחסדכם—חסדכם, Cdd. mult. Syr. Vg.

5 ומשפטיך, LXX. Syr. Ar. Tg. ומשפטי כאור
אור, V. D. H. ומשפטן, Cdd. 2.

7 באדם—כאדם, Cd. 1.

9 ובחכי—ובחכי, Cdd. 2. ובחכה, Cdd. 2.
ובחכה, Cd. 1. וּכְחַכֵּי, Cd. 1.

10 שערוריה—שעריריה, ק׳.

11 לך—לה, Cdd. Tg.

CHAP. VII.

1 The last member of the preceding verse has a very close connection with this verse.

2 ללבבם—בלבבם, Cdd. Syr. Tg. Vg. Ar.

4 מלעיל - בנ״א מֵנָאִי.

5 מלכנו—מלכינו, Cdd. Syr. מלכיכם, LXX. Ar. - הֶחֱלוּ, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. הֶחֱלוּ, Cd. 1. הֶחֱלוּ, Cdd. 3. הֶחֱלוּ, V. D. H.

6 קרבו—קדחו? חרבו? צרבו? LXX. Syr. - אפהם—אפיהם, Cdd. mult. אפרים, Cd. 1. LXX. Ar.

8 בנ״א עֻגָה.

12 כאשר—באשר, Cdd. 2. Syr. Tg. Ar. - איסירם—אֲיַסְּרֵם, Cdd. אָסִירֵם, Cd. 1. - לעדתם—לעדתי, Cd. 1. לעדם, Cd. 1. Syr. לְצָרָתָם? LXX. לַעֲצָתָם, Tg.

14 יזעקו—יועקו, Cd. 1. - יתגוררו—יתגודדו, Cdd. LXX. יתגודדו, Cd. 1. יתגררו, Cdd. 2, omitted in Cd. 1. vers. v. in Montfauc. Hex.

CHAP. VIII.

2 ישראל, omitted in Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

3 ירדפו, Cdd. mult. edd. plurim. Syr. Tg. Vg. ירדפו, Cdd. LXX. Ar. V. D. H.

4 השירו—הסירו, Cdd. 3. - יכרתו—יכרת, all vss.

6 נקין—נקוין, Cdd. mult.

6 מישראל—מי ישראל, Cdd. 2. - והוא—הוא, Cdd. 2. Syr.

7 קמץ בלא א״סף.

9 אֲהָבִים, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. אַתְנָים, V. D. H.

10 יִתְּנוּ—יְתַנּוּ, from תנה, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar. but passively, *traduntur*. - ויחלו—וַיָּחֵלּוּ, without dagesh, Cdd. edd. 44. LXX. Sym. Theod. Syr. Vg. Ar. - קמץ בז״ק. - ושרים—שרים, Cdd. Tal. Bab. LXX. Aq. Syr. Vg. Tg. Ar.

12 אכתוב—אכתב, ק׳. - רֻבּוֹ, c'thib. ק׳ רֻבֵּי, this or רובי, Cdd. mult. in text. Talm. - נ״א נֶחְשָׁבוּ או נֶחְשָׁבוּ.

13 ויאכלו—וְיֹאכֵלוּ, Cdd. - בנ״א יִזְכֹּר.

CHAP. IX.

1 אל—אַל, all vss. - כעמים—בעמים, Cdd.

2 בה—בם, Cdd. all vss. בה for בהם, according to Kimchi, and so the Jews conjecture it should be read.

6 לכספם—לנפשם, Cdd. 4. - נ״א יִירָשֵׁם.

8 אלהי—עם אלהיו, Cdd. Ar. - אלהיו—אלתי, Cdd.

9 Before יזכור, insert עתה, Cdd. 4. - יפקוד—ויפקוד, Cdd.

12 בשורי—בסורי, Cdd. 4. Aq. Vg. Tg. בְּשָׂרִי, Cd. 1. LXX. Theod. Ar.

14 בנ״א תְּגַדְּלֵהֶם.

16 בלי—בל ק׳, Cdd.

17 אלהי—אלהים, Cd. 1. LXX. Ar.

CHAP. X.

1 נ״א לְפִי - נ״א לוֹ.

2 נ״א יָאֵי.

4 כראש—בראש, Cdd.

5 לעגלות—לעגלת, Cdd. 4. LXX. Syr. anonymous Greek translator in Montfauc. Hex. - יגילו—ינורו, Cd. 1.

6 קמץ בז״ק, bis.

8 חטאת—חטאת, Cd. 1. חטאות, Cdd. 2 LXX. Tg. Ar.

9 עלוה—עולה, Cdd. mult. - בנ״א עַלְוָה.

10 באותי—כאותי, Cdd. 2. Vg. In LXX. and

Ar. omitted. φλῆθος, (LXX. Alex.). - ואסרם
—וְאָסוּרָם, Cd. 1. no version has the ו pre-
fixed. - ק' עונותם, Cdd. all vss. עינתם,
V. D. H.
11 אהבתי—אהבת, Cd. 1. אהבי, Cd. 1.
13 בדרכך — בדרכיך, Cdd. Syr. Tg. Vg.
ברכביך. ἐν ἅρμασί σου, LXX.
14 וקאם—וקם, Cdd. וְאָקָם, Cd. 1. - בעמיך
—בעמך, Cdd. mult. all vss. - ישד—יְשַׁד,
Cdd. - קמץ בז"ק דגש אחר שורק.
15 בשחר—כשחר, Cdd. Vg.

CHAP. XI.

2 מפניהם—לפניהם, Cdd. 2. מפני הם,
- נ"א ולפסילים.
3 תרגלתי—הרגלתי, Cd. 1. - זרועתיו—
זרועתי, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. In *sing.*
LXX. and Ar. זרעותם, Cd. 1.
4 כמרימי — כמרים, Cd. 1. all vss. express the
sing. - One על omitted in Cdd., generally
the first one Omitted in LXX. - אוכיל—
אוביל, Cdd. אוּכַל, LXX.
5 ישוב—ישובו, Cd. 1. Syr. Tg. - לא—לו, LXX.
7 תלואים—תלוים, Cd. 1. - למשובתי—
למשבתו, LXX. *defectively* למשבתי, Cdd.
- ואל—וְאֶל, Cd. 1. LXX. - על—אֵל, Cd. 1.
Syr.
8 כצבאים—כצבוים and כצביים, Cdd.
9 בעיר—בָּעִיר, Cd. 1.
10 כי הוא ישאג, omitted in Cdd. - בנ"א יִשְׁאָג.

CHAP. XII.

1 Both עם are עַם in Syr. - ירעם—רד עם,
LXX. - עם(2)—עַם, LXX. - קדשים—
קדשיו, Cd. 1.
3 במעלליו—ובמעלליו, Cdd. all vss.
5 קמץ בז"ק. - ימצאנו, Ar. Sym. Theod. Syr.
Tg. Vg. ימצאנו, Cdd. יִמְצָאוּנִי, Cd. 1.
LXX. Ar.

CHAP. XIII.

1 נ"א וְיֶאְ.
2 כתבונם—בתבונם, Cdd. plurim. edd. 38
LXX. Tg. Vg. Ar. Norzius, but these render
secundum similitudinem or *imaginem*, as if
they read כתמונת or כתכונת. כתבונתם
Cd. 1. - כלה—כלם, Cdd. כֻּלֹּו, Cdd. -
זבחי—זבחו, LXX. Sym. Vg.
4 קמץ בז"ק.
6 כמרעיתם—במרעיתם, Cdd.
7 אַשּׁוּר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. edd. mult.
אשור. V. D. H.
9 בי, omitted in Cd. 1. כי מי, Syr. The en-
tire verse omitted in Cd. 1.
10 אהי—איה, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. -
ושפטיך—ושפטך, Cdd. Syr. κρινάτω σε,
LXX. Ar.
12 קמץ בז"ק.
14 אהי (both)—אית. LXX. Aq. fifth Greek vs.
Syr. 1 Cor. xv. 55. The second אהי, omit-
ted in Cdd. 3. - דבריך—דְּבָרֶיךָ from דָּבָר,
Cdd. plurim. 1 Cor. xv. 55. LXX. Syr. Vg.
Ar.

CHAP. XIV.

1 עלליהם—ועלליהם, Cdd. mult. LXX. Syr.
2 בעונך—בעוניך, Cdd. LXX. Ar.
3 אמרו—ואמרו, Cdd. mult. Syr. Vg. Kimchi.
- קמץ בז"ק.
4 על סוס—ועל סוס, Cdd. mult. Syr.
5 משובתם—*defectively* משבתם, Cdd. ren-
dered by the LXX. τὰς κατοικίας αὐτῶν, *i. e.*
מִשְׁבֹתָם, *contritiones eorum*, Vg. *i. e.*
מִשְׁבְּרֹתָם.
6 לישראל—ישראל, Cdd. 3. *Israel germinabit*,
(Vg.), *et Israel*, (Vg.). - כלבנון—בלבנון,
9 לַעֲצַבִּים בנ"א. - עניתי—אענהו, Cd. 1.
10 בנ"א וְיָבֵן.

JOEL.

CHAPTER I.

6 נ״א וְמתלי.

7 הלבין—הלבינו, Cd. 1. LXX. Ar. Syr.

8 אבלי—אלי. Cd. 1. LXX. Vg.

9 אָבְלוּ—אבלו. LXX.

11 בושו—1 בישו. Cd. 1. - בנ״א הורישו.

13 חגרו שקים—חגרו, Cd. 1. Syr. חגרו שק, Cd. 1.

18 נ״א נֶאֶנְחָה.

CHAP. II.

6 פרור—פארור. Cd. 1. פארור. Cdd. 2.

7 יבעמון—יעבטון, Cdd. 2. יעלמון, Cd. 1.

8 ירחקון—ידחקון, Cdd. αφεξεται, LXX. - ולא, Cdd. mult. all vss. Jarchi, R. Nathan. לא(2), V. D. H.

12 בצום—ובצום, Cdd. Syr. Vg. Ar.

13 קמץ בלי א״סף.

14 בנ״א וְנִחָם.

16 בנ״א קִבְצוּ.

19 חרפת רעב—חרפה, Cdd. Tg. חרפת רעב, Cd. 1.

23 יורה—מורה, Cdd. mult. Talm. Jerus. *pluviam*, all vss. One Cd. has ק׳ יורה; another has יורה *c'thib* and מורה *k'ri*. - בראשון—כבראשון, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Vg.

CHAP. IV.

1 אשר, omitted in Cdd. but expressed in all vss. - אשיב—אשוב ק׳.

4 בנ״א עָלַי. - בראשיכם—בראשכם, Cdd. LXX.

7 נ״א מְעִירָם. - נ״א גְמֻלְכֶם. - בראשכם—בראשיכם, Cdd. LXX.

8 בידי—ביד, Cd. 1. LXX. Ar. Vg.

12 Insert כל before הגוים, Cd. 1. LXX. Ar. Vg.

13 רבתה—רבה, Cd. 1. Syr. Vg. Ar. πεπληθυνται τα κακα αυτων, LXX.

16 קמץ בלא א״סף.

17 בנ״א לֹא.

19 נקי—נקיא, Cdd.

AMOS.

CHAPTER I.

1 קמץ בז״ק.

4 חזהאל—חזאל, Cdd. - הדר—הדד, Cdd. 2. LXX. Ar.

8 מלעיל.

9 בנ״א עַל.

CHAP. II.

2 ובקול—בקול, Cdd. LXX. Syr. Ar. וקול, Cdd.

4 קמץ בז״ק.

9 מפניכם—מפניהם, Cdd. Rabboth.

11 נ״א לנביאים.

14 קמץ בז״ק.
15 This verse omitted in Cdd. Ar. Part of it in Cd. 1.
16 נ״א ואמיץ.

CHAP. III.

1 בית—בני, Cdd. mult. LXX. Ar.
5 הֲיֵעָלֶה—היעלה, LXX. σχασθησεται, *auferetur*, Vg.
8 קמץ בלא א״סף.
9 בנ״א האוצרים. - בנ״א מְהוּמֹת.
11 צֹר—צר, Cd. 1. צור, Cd. 1. LXX. Aquil. Ar. - וְהוּרַד—והוריד, Cdd. Vg. Tg. וְהֻרַד, Cd. 1. והורד, *defectively*, Cdd. mult.
12 ובדמשק—ובדמשק, Cdd. LXX. Syr. Tg. (Vg.) Ar. Midrash Seder Olam. R. Sal. Jarchi. וּבְדַמֶּשֶׂק, Cdd. ובדמש, Cd. 1. - עֶרֶשׂ—ערש, Cdd. 2. R. Parchon.

CHAP. IV.

2 ואחריתכם—ואחריתכן, Cdd.
3 והשלכתן הדדרמונה, See Hitzig. וְהָשְׁלַכְתֶּנָה, Cd. 1. LXX. Sym. Vg. Ar. *projicientur*, Syr. וְהִשְׁלַכְתֶּנָה, V. D. H. For *Hadadrimmon*, ההרמונה, V. D. H. ההר מנה, Cd. 1. החרמונה, Cdd. 3. החרמנה, *defectively*, Cd. 1. הערמונה, Cd. 1. *Armeniam*, Syr. *in excelsum*, Theod. *in montem Mona*, ed. quinta in Montfauc. attributed also by Jerome to Theodot. Jerome says that ed. quinta has *in excelsum*. *Montes Armeniae*, Tg. εις το ορος το Ρομμαν. LXX. ההרמנה, *defectively*, Cdd. So read Aquil. and Sym. who render *Armenia*. *Armona*, Jerom.
5 מחמס—מחמץ, Tg. - תורה—תודה, Cd. 1. LXX. Ar.
7 תמטיר—תמטר, Cdd. - אמטיר—תמטיר, Cdd. LXX. Vg. Ar תמטר, Cdd.
8 נ״א שלוש.

10 באוֹשׁ—באש, *fully*, Cdd. mult. בְּאֵשׁ, Cdd. LXX. Ar. - באסיכם—ובאפכם, Cdd. 2. LXX. Syr. Symm. Vg. Ar.
11 נ״א וַתְּהִיוּ.
12 בנ״א לָכֵן.
13 נ״א ובורא.

CHAP. V.

2 ולֹא—לא, Cdd. Syr. Vg. Ar. - ואין—אין, Cdd. Syr. Ar.
6 יִצְרַב—יצלח? αναλαμψῃ, LXX. *exardescat*, Syr. *comburetur*, Vg. - לישראל—לבית אל, Cd. 1. לבית ישראל, Cd. 1. LXX. Ar.
8 ללילה—לילה, Cdd. ולילה, Cdd. - After יהוה insert צבאות, Cdd. 3. (LXX. Alex.) Ar.
11 בשסכם—בושסכם. *defectively*, Cdd. בוֹשׁסכם, Cd. 1. בוֹשׁסכים, Cd. 1. בן שַׁסכם, Cd. 1. בוֹשׁסם, Cd. 1. LXX. Ar.
16 ואל מספד—ומספד אל, Syr. Vg.
22 מריאכם—מריאיכם, *defectively*, Cdd. mult. מַרְאֵיכֶם, Cdd. επιφανειας ὑμων, LXX.
23 שירך—שריך, Cdd. 4. Syr. - נַבְלְךָ—נבליך. Cd. 1. (by correction), Syr. Vg.
26 סֻכּוֹת—סכות, Cd. 1. LXX. Aq. Sym. Vg. Jerom.

CHAP. VI.

1 הַשֹּׁאֲטִים or הַשְּׁנֵאִים—השאננים, τοις εξουθενουσι, LXX. *contemnentibus*, Syr.
2 הַטּוֹבִים—הטובים, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. הַטוֹבִים, without *dagesh*, Cdd. 5.
3 וַתַּשִּׁיגוּן—ותגישון, Cd. 1. *Both*, LXX. Ar.
7 נ״א גולים.
10 ומשׂרפו—ומסרפו, Cdd. mult. - קמץ בז״ק.
12 בַּבָּקָר יָם. See Michaelis and Hitzig. בבקרים, V. D. H.
13 נ״א הלוא.

CHAP. VII.

1 אדני, omitted in Cdd. (LXX. Alex.) Ar.

2 יקום—יָקֻם, as if there ought to be a *K'ri* יקים, Cdd. יקים, Cd. 1. LXX. Sym. Syr. Vg.

3 Before יהוה insert אדני, Cdd. 4.

4 After החלק the LXX. Vat. express יהוה, κυριου.

16 Before ישראל insert בית, Cdd. Syr.

CHAP. VIII.

3 שירות—שׁגרות, LXX. φατνωματα. צירות, *cardines*, Vg. – השליך—הַשׁלִיך, Cdd. Tg. הַשְׁלֵךְ, Cdd. 2.

4 עֲנִיֵּ—ק׳ עניי.

5 שבר—שׂבר, Cd. 1. Vg. בנ״א שֶׁבֶר.

8 כאר—ביאר, Cdd. all vss. – ונשקה—ק׳ ונשקעת, Cdd. mult.

9 בצהרים—בַּצָּהֳרָיִם, Cd. 1. Syr. Tg.

10 שיריכם—שירכם, Cdd. Tg. – מתנים—מתניכם, Cdd. 4. Syr. Vg.

11 דברי—דְּבַר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Talm. Bab. vs. 12. – ומצפון—מצפון, Cdd.

14 דרך—אלהיך, Cd. 1. LXX. Ar.

CHAP. IX.

1 אדני—יהוה, Cdd. – ימלט—ימלט להם מהם, Cdd. 4. LXX. Syr. Ar.

3 נ״א יִסָּתְרוּ.

4 נ״א יַתָּם.

5 ביאר—באר, Cdd. 2. נ״א כיאור.

6 מעלותו—מעלותיו ק׳, Cdd. *defectively*, Cdd. αναβασιν αυτου, LXX., so Vg. Ar. – After יהוה insert צבאות, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

9 נ״א וַהֲנִעוֹתִי.

12 יִדְרְשׁוּ, LXX. Acts xv. 17. ἐκζητησωσιν. יירשו, V. D. H. יְרֻשׁוּ, Cdd. mult. – את שארית—שׁארית, Cd. 1. LXX. Ar. – אדם, LXX. Ar. Acts xv. 17. אדום. V. D. H. – וכל—כל, Cdd. 4. – זאת—אלה, Cd. 1. LXX. Syr. Vg.

14 פריהם—פריהן, Cdd.

OBADIAH.

CHAPTER I.

1 שלח (קמץ בז״ק)—שָׁלֻח, LXX. Ar. Vg. שְׁלַח, Bibl. Sonc.

3 השׂיאך—השׂיאך, Cdd. Vg. LXX. Ar. Syr. Hex.

4 שׂים—שׂם or שׂם, Cdd. 2.

5 נרמיתה—נִדְמֵתָה, Cdd. נִדְמֵתָ, Cdd. 2. Vg. Syr. נרמיתה, Cd. 1. LXX. Ar.

7 נ״א עַד. – השׂיאוך, Cdd. LXX. Ar. חשׂיאוך, V. D. H. – לחמך, omitted in Cd. 1. LXX. Ar. ולחמך, Cd. 1. Syr. – יכלו—ויכלו, Cdd. mult. Syr.

11 שערו—ק׳ שעריו, Cdd. mult. all vss.

12 ואל תרא—אל, Cdd. mult.

13 ואל תבוא—אל, Cdd. mult. all vss. – אל תרא—ואל, Cdd. mult. all vss.

15 ישוב—ישיב, Cdd. Vg. יָשׁוּב, Cd. 1.

16 תמיד—סביב, Cdd. plurim. R. Nathan. Kimchi. Sal. Ben Melech.

20 החל—החיל, Cdd. 3. – כנענים—בכנענים, Cdd. 3. כְּנָעִים, Cd. 1. – נ״א בִּסְפָרַד.

21 מושיעים—מושעים, *defectively*, Cdd. mult. LXX. Aq. Theod. Syr. Ar.; but Jerome remarks that it is read *actively*. מושיעם, Cdd. 3. מושעם, Cd. 1.

JONAH.

CHAPTER I.

3 בנ"א יָצָא. - תרשישה—תרשיש, Cdd.

5 נ"א ויטלו.

6 ויקרא—ויקרב, Cdd.

8 באשר למי - .בנ"א אֵלָיו - .נ"א וַיֹּאמְרוּ
הרעה הזאת לנו, omitted in Cdd. 2. (LXX. Vat.). למי, alone, omitted in Cd. 1. - מה
ומה—ארצך Cdd. LXX. Ar. Syr.

9 עבד י״—עברי, i.e. עבד יהוה, Cd. 1. (perhaps), LXX.

10 זאת, omitted in Cdd. 2. Syr.

14 נ"א אָנָּה – נא, omitted in Cdd. 3. - נקיא
—נקי, Cdd. mult. Masor.

16 זבחים—זבח, Cd. 1. Syr. Ar.

CHAP. II.

3 מלעיל.

7 והארץ—הארץ, Cdd. Syr.

8 רוחי—נפשי, Cdd.

CHAP. III.

4 שלש—ארבעים, LXX.

7 בנ"א אַל־. - ואל ירעו, Cdd. mult. LXX. Tg. Vg. אל, V.D.H.

CHAP. IV.

2 בנ"א אֱלֵ־. - בנ"א אָנָּה.

4 After יהוה insert אליו, Cd. 1. Syr. κυριος προς Ιωναν, LXX. Ar.

6 נ"א מֵרָעָתוֹ.

7 בעלות—בעלות, Cdd. mult.

9 בנ"א הַהֵיטֵב.

10 שֶׁבֶּן—שבן, Cdd. mult. LXX. i. e. δυο - ובן
—וּבֵין, nearly the same Cdd.

11 רבוא—רבו. - הש״ רפה, Cdd. mult.

MICAH.

CHAPTER I.

3 ק׳ בָּמֳתֵי—במותי.

4 והגבעות—והעמקים, Cd. 1.

5 ובחטאת, Cdd. 2. LXX. Tg. Ar. *Defectively* ובחטאת, Cdd. mult. *Fully* ובחטאות. V.D.H.

7 יֻכַּתּוּ—יכתו, *actively*, LXX. - ישרפו—
יִשָּׂרְפוּ, *actively*, LXX. - קִבָּצָה—קבצה, Cdd. Syr. Tg. Vg., but these vss. have the plural *congregata sunt*. קֻבָּצָה, Cdd. 2.

8 אלכה—אילכה, Cdd. - ק׳ שולל, Cdd. mult. שֹׁלָל, *defectively*, Cdd. שֵׁילָל, V.D.H.

9 מכתה—מכותיה, Cd. 1. vss. agree, but follow the sense.

10 בַּבּוֹ i. e. בְּעַכּוֹ, in *Akko*. 'Ακη or Πτολεμαις in Greek. See Reland and Hitzig. בָּכוֹ, V.D.H.
- ק׳ התפלשי—התפלשתי, Cdd. mult.

11 עברו—עברי, Cdd. 4. Tg. Vg. - לך—לכם, Cd. 1. Syr. - שאנן—צאנן, Cdd. compare however צאנן, Joshua xv. 37. Σενναμ,

LXX. Aquil. *abundans*. Sym. *Sanion*. Theodot. *Senaon*, ἄλλοι. – מהם—מכם, Cd. 1. – חמדתו—עמדתו, Cdd. 2. חמרתכם. Tg. πλήγην, LXX. Syr. Ar., i. e., חבורתו?

12 לשערי—לשער, Cdd. 3. LXX. Tg.

13 פְּשָׁעֵי—פשעי, Cdd. 2. Tg. פּוֹשְׁעֵי, Cd. 1.

14 חגי—תתני, Cd. 1.

15 אביא—אבי, Cdd. mult.

16 כנשר, to this the Tg. adds *upon thy sons*, which Norzi says is found in some copies.

CHAP. II.

2 איש—ואיש, Cdd. mult. (LXX. Alex.) Tg. Vg. Ar.

4 נשדונו—נשדנו, Cdd. mult. שדדנו, Cd. 1. *diripiet nos*, Syr., i. e., יְשָׁדְּנוּ. – ימיר—ימיד, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. (prob.) – אין—איך, LXX. Syr. Ar. – ימוש—ימיש, Cd. 1. Vg. לו—לי, Cd. 1. LXX. Ar. – שׁובב—לשובב, Cd. 1. *cum revertatur*, Vg. – יְחַלֵּק—יחלק, Cdd. 2. LXX. but in plural.

6 לא תטיפו—לא יטיפון, Cdd., 2 (prob.) Syr. and Ar. (prob.) – ולא—לא יסג, Cdd. mult. יַסֵּג, Cd. 1. יסיג, Cd. 1. LXX. יִסַּג, Cd. 1. יַשֵּׂג, Cdd. Syr. Vg. Tg. So too Aquil., but in second person.

7 הָאֹמַר—האמור, Cdd. LXX. Aquil. Vg. Tg.

8 המ׳ בשורק.

11 נ״א אטיף. – שקר—ושקר, Cdd. Syr. Tg. – לְעָם—העם, Cdd. 3.

12 בְּצָרָה—בצרה, Cd. 1. LXX. Ar.

CHAP. III.

1 וַיֹּאמֶר or וְיֹאמַר—ואמר, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. – בית יעקב—יעקב, Cdd. LXX. Syr. Ar.

2 ק׳ רע—רעה, Cdd. mult. Some have רעה without a *K'ri*.

3 כִּשְׁאֵר—כאשר, LXX. Syr.

11 כ״א חלוא.

12 עִיִּים—עיין, Cdd. Talm. Bab. לְעִיִּים, Cd. 1.

CHAP. IV.

1 אליו—עליו, Cdd. Isaiah ii. 2. – Insert כל before עַמִּים, Cdd. Syr. (Tg. 1).

3 ולא—לא ישאו, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. יִשָּׂא—ישאו, Cdd.

4 נ״א וְתַחַת.

5 נ״א יֵלְכוּ.

9, 11 קמץ בז״ק.

11 עיננו—עינינו, Cdd. 4. Syr. Tg. Vg.

12 בנ״א כִּי.

14 יכה—יכו, Cd. 1. Theodot. – שֹׁפְטֵי—שפט, Cd. 1. Tg.

CHAP. V.

1 After בית לחם, add יהודה, but without points, Cd. 1. comp. Matth. ii. 6. – ומוצאתיו—ומוצאתו, Cd. 1. Syr. and Cd. 1 with *K'ri*, ומוצאתיו.

3 וראה—ורעה, Cdd. 2. *Both*, LXX. Ar. – וְיָשׁוּבוּ—וישבו, Cdd. 3. *Defectively* with Kibbutz, Cd. 1. Syr. Tg. Vg. Jarchi.

5 בנ״א וְכִי יִדְרֹךְ. – בגבולינו—בגבולנו, Cdd. mult. all.

6 וכרביבים—כרביבים, Cdd. mult. LXX. Aq. Theod. Tg. Syr. Vg. Ar.

7 וככפיר—ככפיר, Cdd. all vss.

11 מידיך—מידך, Cdd. LXX. Syr. Ar. – לך—בך, Cdd. 2. LXX. Ar. Vg.

14 Before הגוים, insert כל. Cdd. – בכל—אֶת, Cd. 1. Vg.

CHAP. VI.

2 והאיתנים—והאתנים, Cdd. plurim.

8 אגיד—הגיד. Syr. Vg. Ar.

9 יראי—יראה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

10 הָאִישׁ—האש, Cdd. mult. R. Nathan. R. Parchon. Jarchi. Abenezra. Abarbanel. הֲיֵשׁ, Cd. 1. הָאִשׁ, Cdd. mult. הָאֵשׁ, Je-

rome. - בבית—בית, Cdd. 2. Syr. Vg. -
ואצרות—אצרות, Cdd. Syr.
13 המאתך—המאותיך, Cdd. mult.
14 קמץ בז״ק. - תפלט—תפליט, Cdd.
16 וישמר—וישתמר, Cd. 1. וְתִשְׁמֹר, all vss.
At the end of last verse and before the commencement of this one, the LXX. prefix, και ἀφανισθησεται νομιμα λαου μου.

CHAP. VII.

8 הוות—הות, Cdd. הוּת, Cd. 1. אוּת, Tg.
אֻוּת, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. -
וַיְבָעֲתוּהָ—וַיְעַבְּתוּהָ, Cd. 1. Vg. omit. Syr. Ar.
4 מצפך—מצפיך, Cdd. 2. LXX. Tg. Vg.
5 ואל—אל תבטחו, Cdd. all vss.
6 בנ״א אֹיְבֵי או אֹיְבַי.
10 תנ׳ בדגש.
13 נ״א וְהָיְתָה.
17 קמץ בז״ק. - נ״א כְּזֹחֲלֵי.
19 חמאתינו—חמאתם. - נ״א בִּמְצֻלוֹת, Cdd. 5. LXX. Syr. Vg. Ar.

NAHUM.

CHAPTER I.

3 ק׳ וגדל—וגדול.
5 בנ״א התמוגגו.
6 נצתו—נתצו, Cd. 1. (Kenn. 225).
7 בנ״א חוסי.
12 משל מים רבים—אם שלמים וכן רבים. καταρχων υδατων πολλων, LXX. - נגוזו—נגזו, *defectively*, Cdd. mult. - ולא—לא, Cdd.
13 מַטֵּהוּ—מטהו, Cdd. LXX. Ar. Vg. R. Nathan. - בנ״א ומוסרותיך.

CHAP. II.

2 נצורה—מצורה. - ק׳ לעבר—לעבור, Cdd. Syr. מצודה, Cdd. 3. מצרה, LXX.
4 נבורהו—נבוריהו, Cdd. mult. δυναστειας αυτων, LXX. Ar. - כאש—באש, Cdd.
5 יתהללו—יתהוללו, *defectively*, Cdd. mult. Syr. - מראיהם—מראיהן, Cdd.
6 אביריו—אדיריו, Cdd. 2. Vg. - בהליכותם—בחליכתם, Cdd. mult. ק׳, LXX. Others have no ק׳ but the points of the plural, Syr. Vg. - חומתה—חומתה, Cdd. Tg. Syr. Ar.
8 לבביהן—לבבהן, Cdd.
9 מֵימֶיהָ—מימי היא, Cd. 1, (perhaps). LXX. Tg. Ar. מימהא, Cd. 1. מימי, Cdd. 3.
10 כֵּלִי, Cdd. all vss. כְּלִי, V.D.H. - בנ״א קֻצָּה.
11 בנ״א ופק.
13 נ״א ומעונתיו.
14 בעשן—בעשן, Cdd. - רכבה—רכבה, Cdd. רִכְבָּה, LXX. Syr. - מלאככה—מלאכבה, Cdd. מלאכבת, Cdd. מלאכבי, Cdd. mult.

CHAP. III.

3 ק׳ וְכָשְׁלוּ—יִכָּשְׁלוּ, Cdd. LXX. Vg.
6 בראי—כראי, Cdd. 5. LXX. Ar. Syr. Vg.
7 לך—לה, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. Ar.
8 מַיִם—מָיִם, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Vg.
9 נ״א קֻצָּה
14 בנ״א שַׁאֲבִי לָךְ.
15 התכבדי—התכבד, Cdd.
17 מנזריך—מנזריך, without *dagesh*, Cdd. - נ״א וְנוֹדַד.
18 רֹעֶיךָ—רעיך, Syr. - נפושו—נפשו, *fully*, Cdd.

HABAKKUK.

CHAPTER I.

3 ישא—אשא, Cdd. 2.

5 בגוים—בוים, Cdd. R. Nathan. בוזים, *οἱ καταφρονηταί*, LXX. Paul in Acts xiii. 41. בנדים or עזים, Syr.

6 בנ״א לא־.

8 מנמרים—מנשרים, Cd. 1. Syr. – פרשיו, omitted in Cd. 1. – ופרשיו, omitted in Cdd. 2. LXX. Ar. Syr.

10 קמץ בז״ק, bis.

12 נמות—תמות, *Tikkun Sopherim*. – יסדתו—יסרתו, Cdd. 2. *παιδείαν αὐτου*, LXX.

17 העל—על, Cd. 1. all vss. except Tg.

CHAP. II.

3 לא—ולא, Cdd. mult. LXX. Ar. Aquil. Syr. Tg. Vg. Heb. x. 37.

4 הנה—והנה, Cdd. 2. Heb. x. Ar. – עפלה—עולפה, Cd. 1. עֻלְּפָה, Cd. 1. So probably LXX. Ar. Heb. x. 38. עפלו, Cd. – נפשו—נפשי, Cd. 1. LXX. Ar. Aquil. Heb. x. 38. – באמונתו—באמונתי, Cd. 1. LXX. באמונת, Cd. 1. writer of ep. to Heb. also does not express suffix. – קמץ בז״ק.

6 בנ״א לא־. – עבטיט—עב טיט, Cdd. mult.

7 ויקצו—וייקצו, Cdd. וְיִקְצוּ, without an accent, from קצה, Cdd. Several Cdd. take it from קוץ, some of them having the points of Kal, others of Hiphil. וְיִקוּצוּ, Cd. 1. וְיָקְצוּ, Cdd. 2. וְיָקִיצוּ, Cdd. 3. – למשסות—למשפת, Cdd. 2. all. vss.

16 מלעיל. – קיקלון—וקי קלון, Cdd. Vg. Also LXX. and Tg. who, however, render the first word differently.

17 הת׳ בפתח.

CHAP. III.

2 יראתי—ויראתי, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. – פעלך—פעליך, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Tg. – חייהו—חיינו, Cd. 1. Cdd. Jerom. חַיֵּיהוּ, Cd. 1, (perhaps). LXX. *γνωσθήσῃ*, Syr. Ar. an anonymous Greek trans. in Hexap. – תודיע—תודיעו, Cd. 1.

3 בנ״א מֵהַר.

4 קרנים—וקרנים, Cdd. mult. – וישם, Cdd. LXX. Aquil. Sym. Syr. Ar. וְשָׂם, V. D. H. – עזה—עזו, Cdd. mult. ק׳.

5 דבר—דָּבָר, Cd. 1. LXX. Ar. Theodot.

8 מרכבתיך—ומרכבתיך, Cdd. mult. ומרכבֹתֶךָ, Cd. 1. LXX. Ar. Tg.

10 ידיהו—ידהו, Cdd.

11 ירח—וירח, Cdd. mult. all vss. – זבולה—זבולה, Cdd. all vss. have suffix, reading perhaps זבולה. – חניתך—חניתיך, Cdd. LXX. Ar. Syr.

13 משחך, so Syr. Vg. Tg. Aq. Sym. Theodot. vss. v. and vi. in Hexap., but משיחיך, Cdd. (LXX. Alex.) Ar. – מבית, omitted in Cdd. 2. LXX. Ar.

14 פרזו—פרזיו ק, Cdd. mult. – עליצתם—עליצותם, *fully*, Cdd. mult.

16 רקב—רנז, Cd. 1. LXX. Ar. Syr. anonymous Greek trans. in Hexap. – יגורנו—ינרנו, *defectively*, Cdd. 3. יגודנו, Cdd. 4. *παροικίας μου*, LXX. *accinctum nostrum*, Vg. i. e., חגורנו.

17 קמץ בלי א״סף. – ממכלה—ממכלא, Cdd. 3. ממכלאה, Cd. 1.

19 ידרכני—יעמידני, Cdd. The Syr. and Tg. favour. – בנגינותי—בנינֹתִי, Cdd. 2. Tg. בנגינתי, *defectively*, Cdd. mult.

ZEPHANIAH.

CHAPTER I.

1 נ״א אֲשֶׁר. ‒ חזקיהו—חלקיהו. Cdd. Syr. ‒ אמון—אמוץ. (LXX. Alex.) Ar.

4 את שם—ואת, Cdd. all vss.

12 בעת—ביום, Cdd. LXX. Ar.

16 הערים—ההרים. Cdd. ‒ בנ״א הבצרות.

17 ולחמם—וְלַחְמָם, Cdd. 2. וּלְחָמָם, without dagesh, Cdd.

18 נ״א כִּי. ‒ נ״א תֵּאָכֵל. ‒ נ״א וּבְאֵשׁ. נ״א יושבי.

CHAP. II.

2 במרם לא יבוא עליכם יום חרון אף יהוה, omitted in Cdd. Ar. ‒ בנ״א אַף.

7 ק׳ שביתם—שבותם. ‒ נ״א בָּעֶרֶב.

9 נ״א כִּי. ‒ בנ״א גוים—גוי. Cdd. גויי, Cdd., in marg. of Cd. 1, ק׳. גוי, without Chirek, Cdd.

10 נ״א הִגְדִּילוּ,

12 אתם, omitted in Cd. 1. ‒ חרבי—חרב, Cdd. Syr. ‒ המה, omitted in Cd. 1.

14 שׂדי—גוי, Cd. 1. Tg. but sing. της γης, LXX. ‒ הה׳ רפה.

15 נ״א הָעַלִּיזָה. ‒ ב׳ טעמים.

CHAP. III.

1 מוראה—מראה, *defectively*, Cdd. mult. מְרָאָה, Cdd. LXX. Syr.

2 לא לקחה—ולא, Cdd. Syr. Tg. Vg. Ar. ‒ אל—ואל, Cdd. LXX. Ar. Syr. Tg.

8 לְעֵד, LXX. Tg. Syr. Ar. לעַד, Cd. 1. לְעַד, V. D. H.

9 לעבדו—ולעבדו, Cdd. Syr. Vg.

13 נ״א בְּפִיהֶם.

15 איבך—איביך, Cdd. mult. Talm. Bab. Concord. Hebr. all vss. ‒ תראי—תיראי, Cdd. mult. Tg. Vg. Norzius.

17 יחריש—יתריש, LXX. Syr.

18 עליה—עליך, Cdd. Syr. Tg.

20 ובעת קבצי אתכם, omitted in Cdd. 2. ‒ לעיניכם—לעיניהם, Cd. 1 (perhaps), Syr.

HAGGAI.

CHAPTER I.

2 עֵת בָּא עֵת—לֹא עַתָּ, See Hitzig. עֵת בָּא, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. *Both* omitted in Cd. 1. The second עֵת is wanting in Cd. 1, and unexpressed by any version. עֵת בא, V. D. H.

8 ק׳ ואכבדה—ואכבד.

9 נ״א וְהֵנָּה.

11 ועל אשר—ועל כל אשר, Cdd. all vss.

12 כאשר—אשר, Cdd. Syr. ‒ After אלהיהם, insert אליהם, LXX. Vg. Syr.

14 בנ״א וְאֶת.

15 בנ״א לְדָרְ.

CHAP. II.

3 נ״א בכבדו.

6 נ״א אֲשֶׁר.

8 נאם—אמר, Cdd. Tal. Bab. Baraithoth. Jalkut.

10 ביד—אל, Cdd. plurim. LXX. Vg. Ar.

17 מעשה—מעשׂי, Cd. 1. LXX. Ar. Tg. Vg.

ZECHARIAH.

CHAPTER I.

4 ומעלֲלֵיכם, Cdd. ק׳. ומעליליכם: V. D. H.

5 נ״א אבתֵי.

13 נ״א נִחֻמִים.

16 וקוה—ק׳ וקו, V. D. H.

CHAP. II.

4 נ״א וָאֹמַר - נ״א בָאִים. - After ויאמר, insert אלי, Cdd. LXX. Syr. Ar. These versions also omit לאמר following. So too Cdd. 3.

5 Some editions begin chap. ii. with this verse. The Antwerp, Paris, and London polyglots do so.

8 ק׳ אליו—אלו.

10 בארבע—כארבע, Cdd. Syr. Vg.

12 על—אל, R. Nathan. LXX. Syr. Tg. Ar. - כנגע—נגע, Cdd. Rabboth. LXX. Ar. (Tg. 1.) - בבת—בבבת, Cdd.

13 לְעַבְדֵיהֶם, Cdd. mult. edd. mult. לְעַבְדֵיהם, V. D. H.

CHAP. III.

5 וָאֹמַר, Syr. Vg. Tg.? See Hitzig. וָאֹמַר, V. D. H. ויאמר, Cdd. 2.

10 לרעהו—אל רעהו, Cdd. plurim.

CHAP. IV.

2 ק׳ וָאֹמַר, Cdd. plurim. all vss. ויאמר, V. D. H. - וְגֻלָּה—וגלה, Cdd. LXX. Ar. Syr. - שבעה, omitted in LXX. - ושבעה (1), this word is probably spurious. See Hitzig.

7 כי—מי, Cd. 1. - בנ״א הָרֹאשָׁה או יֹשָׁה.

9 וידעתם—וידעת, Cdd. 4. Syr. Tg. Vg. - אליך—אליכם, Cd. 1. LXX. Ar.

10 אלה, omitted in Cd. 1. - המה, omitted in Cdd. 5.

12 בנ״א - הב׳ בחטף פתח - הש׳ רפה. הַמְּרִיקִים.

13 Before אלה, insert המה, Cdd.

CHAP. V.

4 וְלָנָה—וְלָנֶה, Cd. 1.

6 עֲוֹנָם, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. Jerome conjectures that this was formerly the reading of Hebrew MSS. עינם, V. D. H.

9 ק׳ ותשאנה—ותשנה, Cdd. mult.

11 הה׳ רפה.

CHAP. VI.

5 להתיצב—מהתיצב, Cdd. 2. LXX. Ar. Syr. Vg.

7 נ״א וַיְבַקְשׁוּ.

10 ומאת—מאת, Cdd. mult. LXX. Aquil. Syr. Tg. Ar. - נ״א טוֹבִיָּה. - בא—באו, Cdd. 2. LXX. Syr. Tg.

11 עטרת—עטרות, *defectively*, Cdd. *coronam*, Syr. Tg.

12 לאמר (1), omitted in Cdd. LXX. Syr. Ar. - קמץ בז״ק.

14 לחלדי, Syr. vs. 10. ex loc. לחלם, V. D. H.

CHAP. VII.

1 בנ״א וַיְהִי.

3 בבית—לבית, Cdd. 2. LXX. Syr. Tg. Ar.

6 נ״א הלוא.

7 בנ״א בִּהְיוֹת - בנ״א הָרִאשֹׁנִים.

10 וגר—גר, Cdd. all vss.

13 קמץ בז״ק.

CHAP. VIII.

1 After צבאות, insert אלי, Cdd. mult. Syr. Tg.

2 After יהוה, insert צבאות, Cdd. Vg.

16 אל—את, Cdd. LXX.

17 בנ״א אֶל. - אשר, omitted in Cdd. LXX. Syr. Ar.

20 בנ״א אֲשֶׁר. - After עמים, insert רבים, Cdd. 2. LXX. Ar.

23 כי אלהים—אלהים, Cdd. 2. all vss. כי יהוה, Cd. 1.

CHAP. IX.

1 מִנְחָתוֹ—מנחתו, Cdd. 2. Syr. Ar. - אדם—ארם, Cd. 1.

4 יהוה, Cdd. mult. אדני, V. D. H.

8 ה׳ במקום א׳.

9 מלרע. - נ״א בַּת יְרוּשָׁ או בַּת־יְרוּ׳ - הש׳ בקמץ נ״א בפתח.

10 נ״א ועד ק׳.

12 מגיד—מניד, without dagesh, Cd. 1.

13 לך—לי, Cd. 1. LXX. Ar. ליהודה, together, Cd. 1.

14 קמץ בז״ק.

15 והמו—חמו, Cdd. mult. R. Nathan, Kimchi, Abarbanel.

CHAP. X.

1 לכם—להם, Cdd. Syr. Talm. Jerus.

2 וענו—יענו, all vss.

5 נ״א בוֹסִים.

6 והושבתים—והושבותים, Cdd. LXX. Ar. והושבתים, defectively, Cdd. וַהֲשִׁיבֹתִים, Cdd. 2. Syr. Vg. Tg. והשבתים, defectively, Cdd.

CHAP. XI.

2 ק׳ הבציר—הבצור, Cdd. mult.

5 קניהם—קניהן, Cdd. - בנ״א ואשיר. - ורעהם—ורעיהם, Cdd. 2. ורעיהן, Cdd. - עליהם—עליהן, Cdd.

7 לכנעניי—לכן עניי, εἰς τὴν Χαναανῖτιν, LXX. comp. chap. xiv. 21. - שתי—שני, Cdd. 5.

8 בהלה—בחלה, Cd. 1.

11 כנעניי—כן עניי, οἱ Χαναναῖοι, LXX. comp. chap. xiv. 21. - אתו—אתי, Cdd.

13 אל הַיּוֹצֵר, twice, Syr. R. Isaac says that *yod* is for *aleph* by interchange of the letters. LXX. *Statuarium*, Vg. *manum praepositi*, Tg. In the second האוצר, Cd. 1. אֶל בֵּית הַיּוֹצֵר, Cdd. 5. Comp. Matt. xxvii. 10.

15 כְּלִי—כְּלִי, Cd. 1. (LXX. Vat.) Ar. Syr. Vg.

16 והנער—הנער, Cdd. - והנצבה—הנצבה, Cdd.

17 רֹעֶה—רעי, Cdd. Syr. Vg. Tg. רֹעִי, Cdd. LXX. Ar. - עֹזְבִי—עוזבי, Cdd. LXX. Ar. - קמץ בז״ק.

CHAP. XII.

2 קמץ בז״ק. - תהיה—יהיה, Cdd.

5 אמצא—אמצה, Cdd. 2. LXX. with Ar. but in plural. Tg., but third person passive. אֻמְצָה, Cdd. - לי ישבי—לישבי, Cdd. 2. Tg. לי, omitted in Cdd. 2.

6 בנ״א בְּכִיּוֹר.

7 כראשנה—בראשנה, Cdd. LXX. Ar. Syr. Vg. - לא, omitted in Cdd. 2. - בנ״א דויד. - ישבי—ישב, Cdd. all vss. The same variety occurs in vss. 8 and 10.

8 ומלאך—כמלאך, Cd. 1.

10 אליו—אלי, Cdd. mult. אלו, *defectively*, Cd. 1. Eighteen Cdd. have אליו in the margin as a *K'ri*. So tract. Sopherim, Saadias, Parchon, Joseph Kara, Abenezra, Jarchi, Kimchi. The εἰς ὃν of John xix. 37, and αὐτὸν of Rev. i. 7, do *not* support this reading. - רקדו—דקרו, Cd. 1. LXX. Ar. In some copies the Sept. has been altered into ἐξεκεν-

τησαν, which is also the word in John (Gospel and Apoc.) Aquila, Theodot. Sym. Justin, and other fathers. Some have both readings.

11 הדרדמון, this word is written very variously. After it insert בן טברימון, Cdd. 5. Tg. Talm. Bab. – מגדו–מגדון, Cdd. Syr.

CHAP. XIII.

3 נ״א יִקְרָהוּ.

4 After ילבשו, insert עוד, Cdd. Tg.

5 בנ״א אִישׁ . – בנ״א כִּי.

7 בנ״א וַהֲשִׁבֹתִי.

8 וינוען–ינוען, Cdd. all vss. except Tg.

CHAP. XIV

2 ק׳ תשכבנה–תשגלנה, Cdd. mult.

3 נ״א הָלַךְ.

5 וְנִסְתַּם–ונסתם גיא, Cdd. 4. LXX. Tg. Ar. Sym. in Hex. and the other Greek interpreters. Abenezra, Elias Levita, Jarchi. Said to be the reading of the Oriental Jews. – וכל–כל, Cdd. plurim. all vss. – קדשים–קדשיו, Cd. 1. Syr. Tg. Ar. – עמו–עמך, Cdd. mult. all vss.

6 וקרות, LXX. Syr. Tg. Jerom. יקרות, V. D. H. – ק׳ וקפאון, Cdd.

8 נ״א וְהָיָה בַּיּוֹם.

10 בערבה–כערבה, Cdd. mult. – ומגדל–וממגדל, Cdd. mult. Syr. Vg. ממגדל, Cdd.

11 וחרב–וחרם, Cdd. Tg.

13 איש ביד–איש יד, Cdd. mult.

15 תהיה–יהיה, Cdd.

18 ולא, before עליהם, omitted in Cdd 4. LXX. Syr. Ar. לא, Cdd. 2. – Insert כל before הגוים, Cdd. plurim. LXX. Vg. Ar. כל העמים, Cdd. The verse is wanting in some copies.

20 והיו–והיה, Cd. 1. – מצלת–מצלות, *defectively*, Cdd. mult. in the sing. all vss. מסלות, Cdd. מסילות, Cdd. 5. So Sym. but in sing. *περιπατον*, *incessum*.

MALACHI.

CHAPTER I.

8 נ״א תַגִּשׁוּן.

9 After זאת insert לכם, Cdd.

10 גם, omitted in Cdd. 4. Syr. Vg. – נ״א אֵין־לִי.

11 מנחה–ומנחה, Cdd. Vg. Tanchuma, ex. ed. Mant. 1563. – ומגש–מגש, Cdd. Syr. Vg.

13 אותי–אותו, *Tikkun Sopherim*. – ואת (1)–את, Cdd. plurim. all vss. except Syr. *omitted* in Cdd. 2.

14 ליהוה–לאדני, Cdd. mult.

CHAP. II.

3 ואשא–ונשא, LXX. Syr. Ag. – אליו–אלי, Cdd. 3.

5 ואתן–ואתנם, Cdd. 2. all vss.

9 העמים–העם, Cdd. LXX. Tg. Vg. Syr. Ar. Syr. Hex.

15 תבגד–יבגד, Cdd. all vss. except Syr.

CHAP. III.

1 מלאך—מלאכי, Cd. 1. Tg.

5 After ובנשבעים, insert בשמי, Cdd. Talm. Bab. LXX. Ar. Syr. Hex.

10 נ״א וְהֵרַקְתִּי.

11 אשחית—ישחת, Cdd. 3. LXX. Ar.

15 זרים—זֵדִים, Cd. 1. LXX. Ar.

16 בספר—ספר. - קמץ בז״ק. Cdd. Talm. Bab. Syr. In ed. 1, ק׳ בְּסֵפֶר.

19 עֹשֵׂי—עשה. - נ״א כֹּר־, Cdd. plurim. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. Talm. Bab. Kimchi, Joseph Kara. - The Polyglots, and many other editions, begin a fourth chapter with this verse.

PSALMS.

PSALM I.

This Psalm, being regarded as the prologue of the Psalter, is not numbered in Cdd. Hence the second Psalm is reckoned the *first* in some Greek and Latin Cdd., Acts xiii. 33, and in several Greek and Latin fathers. Jerome affirms that among the Hebrews the first and second were reckoned but *one*, which is confirmed by the Talmud, Tract. Berachoth, f. 9, 2.

1 ובמושב—ובמשב, Cdd. mult. - נ״א אַשְׁרֵי.

2 נ״א וּבְ׳ - ב״נ אִם־.

3 ב״נ תְ׳.

4 לא כן, twice expressed in LXX. Vg. Ar. (Syr. Cod. Erpen.) but Origen says that the repetition was not in the Hebrew. - בנ״א כֵּן. - נ״א במוץ.

PSALM II.

3 נ״א נְנַ׳.

4 יהוה—אדני, Cdd. mult.

5 נ״א וּבַ׳.

6 נָסַכְתִּי—נסכתי, κατεσταθην, LXX. - נ״א וַאֲנִי. - מלכו—מלכי, LXX.

7 מספר—אספרה, LXX. - ב״נ אֲסַפְּ׳. Theod. ed. Graeca. vi. - את—אל, Cdd. אֵל, *i. e.*, ισχυρου, Aquil. Theodot. *Dei praeceptum*, Jerom. - נ״א אֵלַי או אֵלָי. נ״א הַיּוֹם - פתח באתנח.

9 בִּכְלִי—ככלי, (LXX. Alex.) Syr. Ar.

10 Insert כל before שפטי, Cd. 1. LXX. Ar.

12 ב״נ פֶּן־.

PSALM III.

2 נ״א יְשׁוּ׳ - נ״א אֵין.

9 נ״א סֶלָה.

PSALM IV.

3 נ״א מָה.

4 הפלא—הפלה, Cdd. mult. LXX. Vg. Jerom. anonymous in Hexap. Ar. - בקראי—

6 בקראו, Cd. 1. Tg. (perhaps). - נ״א אֹמְרִים. נשה—(ב״נ נָסָה) נסה - נ״א טוֹב - Cd. 1. נשא, Cd. 1. Aquil. εσημειωθη, LXX. *signatum est*, Vg. - ב״נ אוֹר או אוֹר.

9 לבדך—לבדד, Cdd. 3.

PSALM V.

1 הנחלות—הנחילות, Cdd. 3. Tg. Aq. Sym.

Theodot. υπερ της κληρονομουσης, LXX. *pro ea quae haereditatem consequitur*, Vg. *pro hereditatibus*, Jerom.

3 נ״א פסיק·

5 פתח באתנח - ·נ״א אֵל | חָפֵץ·

7 Before דברי, insert כל, Cd. 1. LXX. Vg.

9 לפניך—לפני - ·ק׳ הישר—הושר, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar. Theod. But LXX. and Theod. in Hexap. had the received text according to Jerome. - דרכיך—דרכך, Cdd. 4. דרכי, LXX. Theod. Vg. Ar.

10 בפיהם—בפיהו, Cd. 1. all vss. - קרבם—בקרבם, Cdd. 2. Syr. Ar.

12 בנ״א חוֹסֵי - ·ב״נ וְיִשְׂמְחוּ·

13 תְּעַטְּרֶנּוּ—תעטרנו - ·נ״א לא פסיק, Cdd. LXX. Vg. Ar. Sym.

PSALM VI.

2 נ״א וְאַל - ·נ״א יְהוָה·

4 ק׳ ואתה—ואת - ·בנ״א וְנַפְשִׁי, Cdd.

10 נ״א תְּפִלָּתִי·

11 בנ״א יֵבֹשׁוּ·

PSALM VII.

1 שׁגיון—שגיון, Cd. 1. LXX. Vg. Tg. R. Menahem ben Saruk. The point above ש, wanting in Cdd. 4.

2 הצילני—והצילני, Cdd. 2. Syr.

3 אין פרק—פרק, LXX. Vg. Syr.

6 יִרְדֹּף, Cdd. יְרַדֵּף, Cdd. יִרַדֹּף, V. D. H.

7 בעברת—בעברות, *defectively*, Cdd., in the sing. in Tg. Syr. Sym. Theod. - נ״א צו׳ או צוֹרְרָי·

10 ובחן, *vau* omitted in Syr.

11 נ״א מָגִנִּי או מְגִנִּי·

14 וְלָהּ—ולו, Cdd. 2.

17 נ״א קָדְקֳדוֹ·

PSALM VIII.

2 תנה, εταθη, LXX. *qui dedisti*. Syr. Tg.

4 מעשי—מעשה, Cd. 1. by correction. LXX. Vg. Tg. Ar. Erpen.

7 במעשה—במעשי, Cdd. mult. Syr.

8 צאנה—צנה, Cdd.

PSALM IX.

1 בנ״א לַמְנַצֵּחַ - עַלְמוּת, Cdd. plurim. Aquil. Theodot. 5 and 6 edd. in Hexap. R. Jesaias, Jarchi, Aben Jachia, Joel ben Sohev. So too as one word, LXX. Vg. Ar. αλμωθ, Cdd. Origen. in Hexap. Masorah. Psalm xlvi. 1; 1 Chron. xv. 21. עַלְמוּת, V. D. H.

4 ב״א בְּשׁוּב·

7 חֳרָבוֹת—חרבות, Cdd. 6. LXX. Syr. Vg. Jarchi. - נמשת—נחשת, Cdd.

9 ב״א יִשְׁפֹּט·

13 ק׳ ענוים—עניים, Cdd.

14 חנני—חננני, Cdd. mult. - נ״א חָנְנֵנִי·

15 תהלתך—תהלתיך, Cdd.

17 ב״א נוֹדַע·

19 לא, omitted in Cdd. 3. - ק׳ עניים, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. Jerome. ענוים, V. D. H. עניים, in text and ק ענוים, Cdd. - תאבד—לא תאבד, Cd. 1. all vss.

21 ק׳ מורא—מורה, Cdd. Aquil. Theod. Tg. Jerom. - בנ״א יֵדְעוּ·

PSALM X.

1 This Psalm is united with the proceding one in Cdd. 4. LXX. Vg. Ar.

2 ב״נ מְּ זוּ·

3 בתאות—על תאות, Cd. 1. LXX. Vg. תאות, Cdd. 2. Jerom.

4 בנבה, Cdd. mult. edd. mult. Syr. Tg. Talm. Baby. כנבה, V. D. H.

5 יָחֵלּוּ—יחילו, from חלל, Cdd. 3. LXX. Vg. Syr. Ar. יחיל, Cd. 1.

6 לֹא־ בנ״א. – ק׳ דרכיו—דרכו, Cdd. Tal. Bab.

7 פִּיהוּ בנ״א. – ואון—ואוֹן, και πονος, LXX.

8 לחלכה (נ״א לְחֵלְכָה)—לחילכה, Cdd. so in 14 and 10 חילכאים.

10 ק׳ ידכה, Cdd. ודכה, V.D.H. – חלכאים—ק׳ חל כאים, Cdd. 5.

12 ידיך—ידך, Cdd. mult. – ענוים—עניים ק׳, Cdd. mult. Tg.

13 בנ״א תִּדְרֹשׁ.

14 בנ״א לא פסיק. – בידיך—בידך, Cdd. LXX. Syr. Sym. Vg. Ar.

16 עולם—לעולם, Cdd. 2. all vss.

17 ענוים—עניים, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. (Tg. 1.) Cdd. 2. with ק׳ ענוים.

18 נ״א לִשְׁפֹּט.

PSALM XI.

1 Before לדוד, insert מזמור, Cdd. 2. LXX. Vg. Tg., but the last omits למנצח. – נודי, Cdd. mult. ק׳. all vss. נודו, V.D.H. – הרכם, in Cd. 1. כם is on an erasure. הר כמו, Jerom. Tg. So too LXX. Aquil. Syr. except that they explain הר collectively, *into the mountains as a bird*, the Vg. rendering in the singular.

2 נ״א הִנֵּה.

6 מנת—מְנָת, Cdd.

PSALM XII.

3 נ״א אִישׁ או אִישׁ. – את—אל, Cdd. LXX. Vg.

8 תשמרם—תשמרנו, Cdd. 3. LXX. Vg. Ar. Jerom. – תצרנו—תִּצְּרֶנּוּ, Cdd. LXX. Vg. Ar. תצריינו, Cdd. תצרינו, Cdd. 2. תצרנו, Cdd. תנצרנו, Cdd. תנצרנו, Cd. 1.

9 כרם—ברם, Cdd. 3. – זלות—זלוּת, Cd. 1. ζαλλωθ, Chrysostom in Montf. Hexapl. *negotia*, Ar.

PSALM XIII.

2 ב״נ אנה. – ב״נ אנה. – נ״א פסיק.

6 Add at the end of vs. και ψαλω τω ονοματι κυριου του υψιστου, LXX. Vg. Æthiop. – נ״א יָגֵל.

PSALM XIV.

1 Before לדוד, insert מזמור, Cdd LXX. Vg. Syr. Ar.

3 נאלחו ואין—נאלח ואין, Cd. 1. נאנחו, Cd. 1. After this verse add, Rom. iii. 15–18. Cd. 1. (LXX. Vat.) Vg. (from the vers. vetus). Ar. – נ״א אֵין.

4 הלוא נ״א. – ידעו—יָדְעוּ, Cdd. 5. LXX. Vg. Sym. Jerom. – כל, omitted in Cdd. 2. – נ״א לֹי אָוֶן. – יהוה—אלהים, Cdd. 2.

5 After פחד, insert לא היה פחד, Cd. 1. LXX. Vg. Ar. but Cd. Vat. has an obelus at them, and remarks that they are omitted in three other copies. – נ״א כִּי.

6 נ״א עָנִי תָבִישׁוּ. – תבישו—הבישו, Cd. 1. Syr. Ar.

7 ישועת—ישועות, Cdd. – After יהוה, add אלהים, Cdd.

PSALM XV.

1 באהלך—באהליך, Cdd. – מי—ומי ישכן, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Talm. Bab. Vg. Ar., but last two in the sense of *aut, or*.

5 בנ״א לָקַח או לָקֶת.

PSALM XVI.

1 נ״א אֵל.

2 אָמַרְתִּי, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. Jerom. אָמַרְתְּ, Cdd. 2. אָמַרְתָּ, Cd. 1. אָמַרְתְּ, V.D.H. – אדני—יהוה, Cdd. אדני, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. – בל—כל, Cdd. 2.

כארי the verb, *cannot of necessity* be adduced for it. See De Rossi, and Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 404.

19 נ״א יְחַלְּקוּ.

22 ראמים—רמים, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. Jerom. *Both*, Tg.

24 ינורו—ונורו, Cdd. LXX. Vg. Ar. With ונורו ק׳, Cd. 1. as the Orientals read.

25 ב״נ בְּזָה.

26 נ״א בְּקָהָל.

27 נ״א לְרֹאשָׁיו. - לבבם—לבבכם, Cd. 1. another (perhaps). Syr. *corda eorum*, LXX. Vg. Ar.

28 לפניו—לפניך, Cd. 1. LXX. Vg. Ar. Syr. Jerom.

29 ומשל—ומושל, *defectively*, Cdd. και δεσποζει, LXX.

30 בנ״א אָכְלוּ. - ונפשי—ונפשו, Cdd. 3. (probably). LXX. fifth, sixth, and seventh Greek versions. Syr. Ar. Vg. - לו—לא, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar. Aquil. Syr. Sym. and Theod. either omitted or read לו. - חיה—יחיה, Cd. 1. all vss.

31 זרעי—זרע, Cd. 1 (by correction). LXX. Vg. Ar. but perhaps they rather united yod of the word following with this noun, and read זרעי עבדנו.

PSALM XXIII.

4 שבתך—שבטך. Cdd.

5 נ״א בַּשֶּׁמֶן או בְּשֶׁמֶן.

6 בשבתי—ושבתי, Cd. 1. Tg. All the ancient interpreters take it from ישב. - נ״א בְּבֵית.

PSALM XXIV.

3 נ״א יָקוּם.

4 ק׳ נפשי—נפשו, Cdd.

6 ק׳ דורשיו—דרשו. Cdd. LXX. Vg. Tg. נ״א דורשיו. - After פניך, insert אלהי, Cdd. 2. Syr. פני אלהי. LXX. Vg. Ar. פניך, omitted in Cd. 1. יעקב, omitted in Cd. 1.

7 בנ״א וְהִנָּשְׂאוּ.

9 והנשאו—ושאו, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. Tg.

10 זה, omitted in Cd. 1.

PSALM XXV.

2 בך אלהי or אלהי:בך—אלהי בך, that the verse may begin with *beth*. See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 388.

4 נ״א אֹרְחֹתֶיךָ.

5 נ״א וְלַמְּדֵנִי. - ואתך—אותך, Cdd. 4. LXX. Syr. Vg. Ar. See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 389.

6 נ״א זְכֹר.

8 בנ״א טוֹב.

18 See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 389.

19 This verse omitted in Cdd. 3. See Davidson.

22 See ditto.

PSALM XXVI.

1 פתח באתנח. נ״א כִּי.

3 נ״א כִּי.

6 נ״א וַאֲסֹבְבָה.

7 לשמוע—לשמע, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar. Rabboth. לשמע, *defectively*, Cdd. 3.

PSALM XXVII.

3 אירא—יירא, Cdd.

4 פתח באתנח. - נ״א בְּבֵית. - נ״א מֵאֵת. נ״א בְּנֹעַם או בְּנֹעַם. -

5 ק׳ בסכו—בסכה.

6 ב״נ וְעַתָּה.

7 חנני—וחנני, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg.

9 בנ״א אַל תַּט. - נ״א תַּסְתֵּר.

11 נ״א הוֹרֵנִי.

12 נ״א עֵדֵי. - נ״א פִּיקְמוּ בִי.

13 לולא, omitted in Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. Aquil. Symm. - נקוד עליו נ״א לוּלֵא.

PSALM XXVIII.

1 בנ״א אֶל־.
3 בנ״א לִי אָוֶן.
4 כמעשי—כמעשה, Cdd. 2. LXX. Tg. Vg. Syr. Ar.
5 פעלת—פעלת, Cdd. - מעשי—מעשה, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar. Tg.
7 ובשירי—ומשירי, Syr. Sym. Jerom. ובשרי, LXX.
8 לעמו—למו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.
9 נ״א וּבָרֵךְ.

PSALM XXIX.

1 אילים—אלים, Cdd. אילם, Cdd. אלהים, Cd. 1.
3 נ״א הַמָּיִם - ב״א קוֹל־.
7 בנ״א חֹצֵב.
9 ב״א וַיֶּחֱשֹׂף.

PSALM XXX.

3 נ״א אֱלֹהָי.
4 מירדי—מיורדי, Cdd. ק׳. - נ״א חִיִּיתַנִי.
5 נ״א לְזֵכֶר.
6 בנ״א בֶּכִי.
8 לחדרי—להררי, Cd. 1 (another probably), LXX. Vg. Ar. *super gloria mea*, Syr. להורי, Sym. להרו, Cd. 1. - נ״א חִיִּיתִי.
9 ואל אדני—ואל יהוה, Cdd.
11 בנ״א עֹזֵר.
12 בנ״א לִי.

PSALM XXXI.

3 נ״א לא פסיק - בנ״א לְצוּר.
7 שנאת, Cd. 1. LXX. Vg. Ar. Syr. See Dathe and Ewald. שנאתי, V. D. H.
10 צַר לִי נ״א. - בְּכַעַס נ״א. - בכעס—מכעס, Cdd. *Both*, twice, Tg. Ar. - נ״א עֵינִי.
11 נ״א בַּאֲנָחָה - נ״א חַיַּי.
12 נ״א לִמְיֻדָּעַי - ב״נ וְלִשְׁכֵנַי - ב״א צוֹרְרַי. ב״נ הִצִּילֵנִי.
19 נ״א שִׂפְתֵי שָׁ.
20 After טובך, add יהוה, Cdd. 3. LXX. Vg. Ar. - נ״א לחסים.
21 נ״א מֵרֻכְסֵי אִישׁ או אִישׁ.
22 עמי חַסְדּוֹ.
23 נגזרתי—נגרזתי, Cdd. נגרשתי, Cdd. 2. - בנ״א בְּ.
24 ב״א אָהֳ.

PSALM XXXII.

2 נ״א יַחְשֹׁב - נ״א לֹא.
3 נ״א קֵי - כלו—בלו, Cdd. - בשאנתי—בשאתי, Cdd. 2.
4 After נהפך, insert לבי, Cd. 1. - לשדי לשדים חֲרָבוֹנֵי—בחרבני, Cd. 1. לשדי, omitted in Cd. 1. חרבוני, Cd. 1. כחרבוני, Cd. 1. Sym. Tg. - נ״א בְּחַרְבֹנֵי.
5 עלי—עלי, Cdd. 2. LXX. Vg. Sym. על, ed. 1. - פשעי—פשעי, Cdd. LXX. Vg. Ar. Sym. Jerom. - נ״א אוֹדֶיעֲךָ.
6 ב״א לְשֵׁטֶף - נ״א יִתְפַּלֵּל.
7 נ״א סֵתֶר.
9 תהי—תהיו, Cdd. 2. - בנ״א אַיִן. - בנ״א קְרֹב.
10 בנ״א וְהַבּוֹטֵחַ.

PSALM XXXIII.

1 This Psalm is connected with the preceding in Cdd. 10.
2 נ״א בְּנֵבֶל.
4 ב״נ וְכָל־.
7 בנ״א מֵי.
10 בנ״א עֲצַת.

11 מחשבת—מחשבות, or at least *defectively*, Cdd. Syr.

15 ·נ״א הַיֹּצֵר - ·בנ״א יֶשְׁבֵי - ·בנ״א אֶל־

16 ·בנ״א אֵיךְ

18 עיני—עין, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar.

PSALM XXXIV.

1 אחימלך—אבימלך, (Vg.) - ·נ״א וַיְגָרְ

5 ·נ״א יֹרחַי

6 הַבִּיטוּ—הביטו, Cdd. Aquil. Sym. Syr. Jerom. הַגִּישׁוּ, LXX. Vg. Ar. – ופניהם, with this word, Cdd. 2 begin the verse.

11 כבירים—כפירים, Cd. 1. (probably). *Divites*, all vss. except Tg. – ·בנ״א טוֹב

12 ·ב״נ לְכוּ־

15 ·בנ״א מֵרָע

17 ·נ״א בְּעֹשֵׂי

18 After צעקו, all vss. express צדיקים.

19 ·ב״א וְאֶת־

23 פדה—פודה, Cdd. mult.

PSALM XXXV.

1 ריבי—יריבי, Cdd. Syr. - ·עמי׳ יְרִיבַי

2 לעזרתי—בעזרתי, Cdd.

3 ·נ״א וּסְגוֹר

5 דחם—דחה, LXX. Vg. Syr. - ·נ״א דּוֹחֶה

6 ·נ״א וַחֲלַקְלַקּוֹת

7 חרפו—חפרו, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar.

10 ·נ״א עַצְמוֹתַי - ·קמץ רחב בנ״א כָּל

12 שכול—שכול, Cdd. 4. שכל, *defectively*, Cdd. mult.

13 ·נ״א בִּתְלוֹתָם ׀

15 ·בנ״א קֵרְעוּ - ·נ״א נֶאֶסְפוּ

16 כתנפי—בחנפי, Cd. 1. – לענו—לעני, Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

19 ·סגול באתנח

20 ·סגול באתנח - ·בנ״א וְעַל

22 ·נ״א תֶּחֱרַשׁ - ·פתח באתנח

24 ·קמץ בלי א״סף

25 נפשינו—נפשנו, *fully* Cdd. mult.

PSALM XXXVI.

1 ·נ״א יְהוָֹה - ·ב״א יַנֵּצַּחַ ׀

2 לבו, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. Jerom. (Tg.) See Dathe and Ewald. לבי, V. D. H.

11 ·נ״א מָשְׁכְךָ

PSALM XXXVII.

2 ·נ״א יִבּוֹלוּן

4 משאלת—משאלות, *defectively*, Cdd. mult. *Petitionem suam*, Syr.

5 דרכיך—דרכך, Cdd. Ar.

6 ·נ״א וְהוֹצִיא - ומשפטיך, Cdd. quamplurimi. edd. mult. Syr. Ar. ומשפטך, V. D. H.

13 ·בנ״א כִּי

14 לב—דרך, Cdd. LXX. Vg. Ar.

15 ·נ״א וְקַשְּׁתוֹתָם - ·בנ״א תָּבֹא

16 ·נ״א טוֹב או טוֹב־

19 ·בנ״א לְאַד

20 כעשן—בעשן, Cdd. mult. LXX. Vg. Syr. Ar. –·בנ״א הב׳ רפה

24 ·בנ״א כִּי - ·בנ״א כִּי או כִּי

25 ·נ״א לא פסיק

27 ·נ״א מֵרָע

28 ·בנ״א כִּי ׀ יהוה אֹהֵב ׀ - After נשמרו insert ανομοι δε εκδιωχθησονται, (LXX. Alex.), but αμωμοι εκδικηθησονται, (LXX. Vat.). *The same*, Ar. *Injusti punientur*, Vg. οι δε ανομοι εξαρθησονται, Symm.

35 כארזה—באזרח, LXX. - ·נ״א בְּאֶזְרָח

36 ואעבר—ויעבר, LXX. Vg. Syr. Jerom.

39 תשועת—ותשועת, Cdd. 4. Syr. Ar. (in order to make up the alphabetical order). – ·נ״א הו׳ רפה

40 ·נ״א וַיְפַלְּטֵם

PSALM XXXVIII.

2 ·נ״א יְהוָֹה - ·ב״נ אַל - ואל—ובחמתך בחמתך, Cdd. all vss.

3 נ״א נִחֲתוּ.
5 נ״א כְּבֵד.
9 ונדכאתי—ונרכיתי, Cdd.
10 נ״א וְאוֹר.
12 נ״א וּקְרֹבַי.
14 ישמע—אשמע, Cdd.
16 יהוה—ארני, Cdd. plurim. The same variety recurs in vs. 23.
21 ק׳ רדפי—רדופי.

PSALM XXXIX.

1 לידיתון—ק׳ לידותון, V. D. H.
2 נ״א בְּעֹד - ב״א עָה לְפִי.
5 נ״א לא פסיק - ואדעה—ארעה, Cdd. - מחדל—מה חדל, Cdd. 2.
6 Omit כל before הבל, Cdd. mult. Aquil. Sym. The Syr. either did not read it or had כהבל. כל (2), omit Cdd. 2.
7 כצלם—בצלם, Æthiop. - נ״א יִתְהַלֶּךְ.
8 יהוה—ארני, Cdd. plurim.
11 ידיך—ירך, Cdd. 2. Syr. Ar.
12 בנ״א עָוֹן.
13 נ״א שְׁמְעָה.

PSALM XL.

3 ב״נ וַיִּתֵּן.
5 נ״א אַשְׁרֵי או אַשְׁרֵי.
6 אלהי - נ״א אַתָּה ׀ יְהוָה או ׀ אַתָּה יְהוָה—אלהינו, Cd. 1. Syr.
7 בנ״א לְאֹר.
9 ב״נ לַעֲשׂוֹת.
10 צדקתך—צדק, Syr. Vg. Ar. as in the vs. following.
11 נ״א צִדְקָתְךָ - נ״א חַסְדְּךָ - לקהל—בקהל, Cdd. mult. Aq. Theod. Sym. Tg. The rest *a coetu*.
12 ואתה—אתה, Cdd. 3. LXX. Vg. Ar. Syr. Syr. Hexap. - תכלה—תכלא, Cdd.
15 יחד, omitted in Cdd. 2. Syr. Symm.
16 ישבו—ישמו, parallel in Psalm lxx. 4. - נ״א הֶאָח ׀ - בנ״א לִי.
17 ויאמרו—יאמרו, Cdd. plurim. LXX. Vg. Ar. Syr. Syr. Hexap. Tg. Psalm lxx. 5 - ב״א אהבי ׀.
18 יהוה—אדני, Cdd. mult. - נ״א יַחְשָׁב לִי. - פתח באתנח.

PSALM XLI.

1 נ״א לַ או לָ או לַ.
2 ב״א יְמַלֵּ.
3 ק׳ ואשר, Cdd. plurim. יאשר, V. D. H.
5 נ״א אֲנִי - מלרע.
9 יצוק, pronounced יִצּוֹק by Sym. Jerom. - בי—בו, LXX. בם, Symm. *infundebant sibi*, Jerom.

PSALM XLII.

3 נ״א נַפְשִׁי - נ״א חָי - וְאֵרָאֶה, Cdd. Tg. Syr. Jerom. וְאֶרְאֶה, Cdd. 2. וְאֵרָאֶה, V.D.H.
4 נ״א לִי - באמרים—באמר, Cdd. 4. *cum dicebant*, Syr. Ar. - נ״א אֵלַי.
5 בַּסֹּךְ—בסך, LXX. Aquil. Syr. - אדדם—אדרים or אדרם, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. Tg., the last joining both readings together. ארדם, Cdd. - עִמִּי בְּקוֹל.
6 נ״א הֹ - ב״א וַתֶּהֱמִי - ומה—ותהמי תהמי, Cdd. LXX. Vg. Ar. Sym. Syr. Jerom. Psalm xliii. 5. - נ״א אוֹדֶנּוּ.
6, 7 פני ואלהי—פני ואלהי : אלהי, Cdd. 4 (perhaps). (LXX.). Syr. Vg. Ar. Æthiop. (Pers. Cdd. 2). comp. vs. 12, and Psalm xliii. 5. *του προσωπου μου, ο Θεος μου* (omitting the copulative), LXX. Vat. So some Latin Cdd. פניו : אלהי, V. D. H. See Ewald. - וחרמון—וחרמונים, Cd. 1. Syr. Ar.
8 ב״נ אֶל.
9 בנ״א יְצַוֶּה - חי—חיי, Cdd. Syr. חַיַּי, Cdd. 2. - שירו—שירה, Cdd.

10 שכחתני—זנחתני, Cdd. 2. comp. Psalm xliii. 2. - בנ"א לָמָּה.

11 ברצח—כרצח. Cdd. Symm. - ב"נ בְּאַמְּי.

12 בנ"א וּמַה־תֶּהֱמִי. - תהמי—ותהמי, Cd. 1. (see vs. 6). - ישועַת—ישועת, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Aquil. Theod. Tg. Ar. - פני ואלהי—פניו אלהי. Cdd. 4. Symm. Tg. פניו ואלהי, Cdd. 3. פני אלהי, Cd. 1.

PSALM XLIII.

This Psalm is a part of the preceding in Cdd. 46, and according to Eusebius. So too Doederlein, Kennicott, Jahn, Ewald, and many others rightly judge.

1 To this verse prefix לדוד, Cdd. LXX. Vg. Syr. - וריבה—ריבה. Bibl. Brix. - נ"א מֵאִישׁ ב"נ מֵאִישׁ.

2 בנ"א מָעוּזִּי. - נ"א לָמָּה.

3 ינחוני—ינחמוני, Cdd. 3. Syr. - למד' יבאוני. - בנ"א מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ.

4 מזבח—מזבחך, Cdd. 4. (Cdd. 8 of Jerome's version).

5 נ"א תִּשְׁתּוֹחֲחִי. - בנ"א וּמַה־תֶּהֱמִי. - פניו אלהי—פני ואלהי, Cdd. 2. Tg. פניו ואלהי, Cd. 1. - בנ"א 'עוֹת.

PSALM XLIV.

2 בימי—כימי, Cdd.

4 נ"א יָרְשׁוּ אָרֶץ.

5 ישועות—ישועת, or at least *defectively*, Cdd. Syr. Sym. Tg. Ar. - נ"א יְשׁוּעוֹת.

9 ושמך—ובשמך, Cd. 1. LXX. Vg. Sym. בשמך, Cd. 1. - נ"א לא פסיק. - בנ"א נוֹדֶה סֶּלָה.

10 אף—אך, Cdd. 2. Tg. Anonymous transl. in Hexap. Jerom. - זנחת—זנחתנו, Cdd. 4. Syr. Tg. Ar. - After תצא, insert אלהים, Cdd. (LXX. Alex.) Talm. Bab (Vg.).

11 למו—לנו, Cdd. 4. Syr. Tg. Ar.

13 בנ"א וְלֹא.

19 אשורנו—אשורינו. Cdd. plurim. LXX. Vg. Syr. Tg. Ar.

22 נ"א הֲלוֹא.

24 בנ"א לָמָּה. - אדני—יהוה, Cdd. mult. - תשכח—תזנח, Cd. 1. Syr. Tg.

PSALM XLV.

1 ב"א 'צֵּחַ. - ידִידת, Cdd. 3. ידידות, Cdd. 6. ידידותי, Cd. 1. Most of the old versions render it in sing. *υπερ του αγαπητου*, LXX. *pro dilecto*, Vg. *Amicitiae*, Aq. *in dilectum*, Theod. Sym. *amantissimi*, Jerom. יְדִידֹת, V. D. H.

2 נ"א דָּבָר.

5 נ"א וַהֲדָרְךָ. - והדרך, omitted in Cdd. 2. - בנ"א עֲלֵי. - ענוה—וענוה, Cd. 1. וענֻת, Cd. 1. Syr. - צדק—וצדק, Cdd. 2. LXX. Vg. Tg. Ar.

6 נ"א אֹיְבֵי או אֹיְבֵי. - שוא באתנח.

8 נ"א וַתִּשְׂנָא. - מחבריך—מחברך, *defectively*, Cdd.

9 ואהלות—ואהלת, *defectively*, Cdd. - קציעות—וקציעות, Cdd. - מני—מִנִּי, Cd. 1. מִנֵּי. Cd. 1. Syr. (perhaps).

10 ב"א בְּיִקְּרוֹתֶיךָ. - הק' דגושה. - ביקרותיך—בקרותיך, Cdd. The textual is the reading of Ben Asher; the other of Aaron Ben Naphtali. - בנ"א שֵׁגַל או - ב"נ נִצָּבָה - שֵׁגַל.

11 נ"א וּבֵית ב"נ וּבֵית.

13 ובת—בת, Cd. 1. LXX.

14 דגש אחר שורק. - כבודה—כבודה, Cd. 1. LXX. Vg. In some Greek and Latin Cdd. *ejus* is wanting. - נ"א בַּת־.

15 בנ"א מוּבָאוֹת. - לה—לך, Cdd. 2.

16 למד' בשמחות.

17 בנ"א ך.

18 נ״א לְעֹלָם. - ב״א עַמִּים. - בנ״א בֵּן ב״נ בֵּן

PSALM XLVI.

1 עלמוּת—עלמות, Cd. 1. עֲלָמוֹת, Cdd.

5 ב״א יָשׁ׳.

9 ב״א לְכוּ. - אלהים—יהוה, Cdd. mult. Kimchi. Nora Tehilloth, Meir Tehilloth, R. Joseph Jabetz, R. Nathan, Masorah, Liber Radicum, Syr.

PSALM XLVII.

1 ב״א לַמְנַצֵּחַ |. - After למזמר, add לדוד, Cd. 1. (LXX. Alex.)

5 סגול בלי מקף נ״א אֶת־.

7 לאלהים—אלהים, Cdd. לאלהינו, Talm. Bab. LXX. Vg. Ar.

8 על כל—כל, Cdd. quamplurimi. Tal. Bab. (Tg.) R. Immanuel, Kimchi.

9 נ״א יָשַׁב |.

10 נ״א נָאְ׳. - עַם—עם, LXX. Vg. But Tg. and Sym. as in text.

PSALM XLVIII.

4 עמי׳ יְהִים.

5 ה״פ באתנח.

6 נפחזו—נחפזו, Cdd. 3. ונפחזו, Cd. 1.

8 כרוח—ברוח, Cdd. 3.

9 נ״א יְכֹונְנֶהָ או יְכוֹנְנֶהָ.

10 סגול באתנח.

11 עד—על, Cdd. Syr. Ar. *ad* Jerom.

12 After משפטיך, insert יהוה, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar.

14 נ״א לְחֵילָה. - לחילה—לחילה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Jerom. Tg.

15 עַלְמוּת, see Ewald. עֲלָמוֹת, Cdd. quamplur. edd. mult. LXX. Vg. Ar. Sym. Tg. Jarchi, Abenezra, R. Jesaias, Aben Jachia, Arama, Obadias, Sphorno, Aquil., (prob.). עולמות, Cd. 1. all other Cdd. point עַלְמוּת, but erroneously as it would appear. עַל־מוּת, V.D.H.

PSALM XLIX.

1 בנ״א צֶּחַ או צַחַ—.

2 חדל—חלד, Cdd. 3. (prob.).

3 נ״א עָשִׁיר.

8 אך—אח, Cdd. אף, Cdd. 2. ולא—לא יתן, Cdd. mult.

9 נפשו—נפשם.

10 ולא—לא, Cdd.

12 קברם—קרבם, LXX. Vg. Ar. Syr. Tg. *interiora sua*, Jerom. - אדמותם—אדמות, Cd. 1. LXX. Theod. Vg. Ar. But some Greek and Latin copies omit the pronoun.

13 יבין—ילין, most vss. comp. vs. 21. - נ״א נִמְשָׁל. - נדמה—נדמו, Cdd. Midrash Koheleth Rabbadi, Vayyikra rabba, all vss. Mosca Kotzensis says that the *C'thib* is נדמה, and the *K'ri* נדמו.

14 כשל—כסל, LXX. Syr. - כפיהם—בפיהם, Cdd. 5. Jerom. - יִרְצוּ—ירצו, Cd. 1. Jerom.

15 ב״א לִשְׁאוֹל. - ק׳ וצורם, Cdd. mult. וצירם, V. D. H. - מִזְבוּל or מִזְּבֻל, without *dagesh forte*, Cdd. מִזְּבוּל, Cdd. מִזְּבֻל, V. D. H. Several ancient translators render *a gloria eorum*, as if they read מזיום.

19 וְיוֹדֻךָ—ויודך, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar. לו—לך, Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. Ar.

20 בנ״א נֶצַח.

21 ילין—יבין, Cdd.

PSALM L.

1 נ״א יְהוָה. - נ״א הִים.

3 אלהים—אלהינו, Cdd. 4. Syr. - נשערה—נסערה, Cdd. mult.

4 ממעל—מעל, Cd. 1.

11 השמים—הרים, all the ancient interpreters

except Jerome. – וזיו—וזין, Cdd. 4. LXX. Vg. Ar. i. e. *et gloria*. But זין may have this sense.

16 נ״א הב׳ רפה.

22 יטרף—אטרף, Cd. 1. LXX. Syr. Vg.

23 ושם—ושׂם, Cdd. – נ״א יכבדָני. – ב״נ זֹבֵחַ LXX. Syr. Vg. Ar. – נ״א בְּיֵשַׁע.

PSALM LI.

3 ק׳ הרב — רבה, Cdd.

6 בדבריך—בדברך, Cdd. LXX. Vg. Ar. Tal. Bab. Romans iii. 4. Most MSS. *fully*, some also with the points of the noun.

7 בעון—בעוון, Cdd. mult.

11 עמי׳ מֵחֲטָאָי.

16 מדם—מדמים, Cd. 1. Syr.

18 נ״א תַחְפּוֹץ.

19 בנ״א רוּחַ.

20 ותבנה—תבנה, Cdd. 2. most vss.

21 נ״א מִזְבַּחֲךָ.

PSALM LII.

2 ויאמר לו, omitted in Cdd. 2. Vg. Ar. – אבימלך—אחימלך. Cdd. 2. LXX. Ar. (Vg.).

8 וישמחו—וייראו – נ״א וְיִרְאוּ. – נ״א צַדִּיקִים.

9 דגש אחר שורק.

11 חסידך—חסידיך, Cdd. mult. – נ״א וַאֲקַוֶּה.

PSALM LIII.

2 עלילה—עול, Cdd. Psalm xiv. 1.

4 נ״א נֶאֱלָחוּ.

5 ידעו—ידעו, Cd. 1. Cd. Sinaiticus in marg. Cd. De Rossi 645. LXX. Vg. Tg. – Before פעלי, insert כל, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. Syr. (Tg.). Psalm xiv. 4. – נ״א פֹּעֲלֵי אָ. – יהוה—אלהים.

6 After this verse insert vs. 6 of Psalm xiv. Cdd. Other Cdd. have the same verse, but with הבישו for תבישו. Omit לא היה פחד, Cdd.

7 ישעת—ישועות, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. ישעת *defectively*, Cdd. – יהוה—אלהים, Cdd. LXX. Syr. Tg.

PSALM LIV.

3 ב״א בִּגְבוּרָתְךָ.

5 זרים—זדים, Cdd. Tg. Psalm lxxxvi. 14. – ולא—לא, Cdd. – בנ״א לֹא. – נ״א בִקְשׁוּ.

7 ק׳ ישיב—ישוב, Cdd. mult. Sym. ἀποστρέψει, LXX. *averte*, Vg. *adduc*, Syr. *reflectet*, Ar. *redde*, Jerom. Some Cdd. have ישיב without a *K'ri*, which is also expressed by the Tg.

PSALM LV.

12 בנ״א תֹּךְ – בנ״א מֵרְחוֹבָהּ.

16 ק׳ יַשִּׁי מות, Cdd. mult. odd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar. Aq. Sym. Jerom. ישיא, Cdd. ישימות, V. D. H.

19 נ״א בְּשָׁלוֹם.

20 יושב—וישב, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar. Sym. – בנ״א סֶלָה.

21 ידו—ידיו, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar. Aq. Sym. Theod. יָדָו, *defectively*, Cdd.

22 מחמאות—מֵחֶמְאוֹת, Cdd. 2. – בנ״א וּקְרָב לִבּוֹ.

24 תורידם—תורדם, Cdd. mult. – נ״א ב״נ תוֹרִידֵם—תוֹרִידם.

PSALM LVI.

1 נ״א פֶּלִ.

4 נ״א אֵלֶיךָ.

5 דברי—דברו, Cd. 1. editio quinta in Hexap. *Sermones meos*, Vg.

7 ק׳ יִצְפּוֹנוּ—(נ״א יִצְפִּינוּ) יצפינו, this or יִצְפֹּנוּ, *defectively*, Cdd. mult. – ינורו—

ינודו. Abenezra. – לנפשי—נפשי, Cdd. mult.

8 נ״א הוֹרֵד או הוֹרֶד.

9 נ״א סִפְרָתֶה.

10 | נ״א יֵדַעְתִּי – נ״א יָשׁוּבוּ – עמי׳ אוֹ |.

14 הלא—את, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. – לפניך—לפני, Cdd. 3. Syr. – ב״א לְהִתְהַלֵּךְ ב״נ לְהִתְ.

PSALM LVII.

2 נ״א אֶחְסֶה.

5 | נ״א נַפְשִׁי |.

7 נ״א בְּתוֹכָהּ.

9 כבודי—כנורי, Cd. 1. Syr.

10 אודך—אומרך, ואומרך, Cdd. – נ״א בָּעַמִּים | – בנ״א אוֹדְךָ 10

PSALM LVIII.

2 צדק—לצדק, Cd. 1.

3 נ״א חָמָס.

7 נ״א בְּפִימוֹ – מלתעות—מתלעות, Cdd. – נתוץ—נתץ, LXX. Syr. *defectively*, Cdd. quam plurim.

8 ק׳ חציו—חצו.

9 בנ״א תָּמָס – תמס—תמם, Cdd. – שבלול—שַׁבְּלוּל, without *dagesh*, Cdd. שכלול, Cdd. שבלל, Cd. 1, (prob.) שבלולו, Cd. 1. – בנ״א נֵפֶל.

10 יבינו—יכינו, Cd. 1. – (למד׳ סירתיכם) סירתיהם—(סִירֹתֵיכֶם, Cd. 1. Syr. – ישׂערנו—יסערנו. Cdd.

PSALM LIX.

2 אלהי—יהוה, Cdd. *Both*, Cdd. אלהים, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar. – ב״נ מִמְתִי.

3 נ״א יֵשֵׁי ב״א וּמֵאַנְשֵׁי.

4 כ״א הִנֵּה – ינורו—ינודו, Cd. 1.

6 נ״א אֱלֹהִים עמי׳ אֱלֹהִים.

7 קמץ בלא א״טף.

8 בנ״א כַּלֵּךְ.

10 עזו—עזי, Cdd. LXX. Vg. Tg. Ar. עֻזִּי, Cd. 1. as if the *K'ri* were עֻזִּי. Comp. vs. 18. – אשמרה—אזמרה, Syr. Ar. vs. 18.

11 אלהי—אלהים, Cdd. אלהי, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar. anonymous in Hexapl. Jerom. – חסדו—ק׳ חסדי, Cdd. mult. Tg. Cdd. Jerom. (comment. in loc. et ep. ad Sun. et Fret.) חסדו, without *K'ri*, Cdd. LXX. Vg. Ar. anonymous in Hexapl. חסדך, Syr. – נ״א בְּשֹׁרְרָי – ב״נ יְרָאנִי.

12 אדני—יהוה, Cdd. mult. – נ״א בְּחֵילְךָ.

15 קמץ בלא א״טף.

16 נ״א לֶאֱכֹל – ק׳ יניעון—ינועון.

PSALM LX.

2 בהצותו—בְּהַצּוֹתוֹ, Cdd. 5. Midrash ap. Kimchi. Instead of 12,000, there is 18,000 in Samuel and Chronicles. But the title did not proceed from the writer of the Psalm. – ב״נ וְאֶת־ סגול בלי מקף נ״א אֶת־.

4 פצמתה—פָּצַמְתָּה, Cdd. פצמת, Cdd.

6 נ״א לִירֵאֶיךָ – קשט, expressed as קשת in LXX. Vg. Sym. Jerom. Syr. but the last inserts a negation.

7 ועננו—ק׳ ועני, Cdd. plurim. all vss.

8 בנ״א אֲחַלְּקָה.

10 עמי׳ פְּלֶשֶׁת – התרועעי—אתרועע, Syr. Psalm cviii. 10.

13 עזרה—עזרת, Cdd. עזרת, Cdd.

PSALM LXI.

1 נְגִינַת, *defectively*, Cdd. 13. נגינות, Cdd. 30. in the plural, LXX. Vg. Ar. Tg. Jerom. נגינת, V. D. H.

7 בנ״א דּוֹר.

8 מן, omitted in Cdd. 2. Aquil. Sym. – ינצרהו—ינצרהו, Cd. 1. Sym. Syr. Also in sing. LXX. Vg. Ar. but rendering differently.

9 נ״א לא פסיק.

PSALM LXII.

1 לידותון—על ידותון, Cdd. 4. Syr. Aben-ezra. ידתון, Cdd.

2 Before ממני, insert כי, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

4 תְּרַצְּחוּ, the reading of Jacob Ben Naphtali, Cdd. mult. תְּרָצְחוּ, without *dagesh*, Cdd. תִּרְצְחוּ, Cd. 1. All vss. render actively, either in *Kal* or *Pihel*. תְּרָצְּחוּ, V. D. H., the reading of Aaron Ben Asher.

5 בפיהם—בפיו, Cdd. 2.

6 רומיה—דומי, Cdd. 4. דמיה, Cd. 1.

9 בנ״א לָנוּ.

10 בנ״א בְּנֵי או בְּנֵי.

11 תבהלו—תהבלו, Cd. 5. (Tg. 1.) - נ״א תָּשִׁיתוּ.

12 שמענו—שמעתי - עמי׳ שְׁתַּיִם־, Cdd. Tal. Bab. Ar.

13 ב״א כְּמַי.

PSALM LXIII.

1 נ״א יְבַר.

2 כָּמָה—כמה, Cdd. LXX. Vg. Theod. very many Cdd. omit Mappik. כָּמַה, Cdd. mult. - כארץ—בארץ, Cdd. Syr. an anonymous trans. in Hexapl. *quasi terra*, Sym.

3 חויתיך—חויתך, Cdd. mult.

4 נ״א שְׂפָתַי.

10 לשוא—לשואה, LXX. Vg. - ב״נ הָאָרֶץ.

11 נ״א שֻׁעָלִים.

12 נ״א הַנִּשְׁבָּע - ב״א וְהמלך.

PSALM LXIV.

6 לנו—למו, Cd. 1. Syr. Ar.

7 חפשו—(בנ״א יַחְפְּשׂוּ) יחפשו, Cdd. 2. LXX. Vg. Ar. Sym. Syr. Jerom. - תמנו—ממנו, Cdd. plurim. Jarchi. תָּמּוּ, LXX. Syr. Tg. - חפץ—חפשׂ, Cd. 1. - מחפש—מְחַפֵּשׂ, Cd. 1. Aq. Sym. In the plural, LXX. Vg. - וְקֶרֶב—וקרב, Cdd. 2. *accedet*, LXX. Vg. Ar. קרב, Cd. 1 - ולב, omitted in Cdd. 2. לב, Cd. 1.

9 יתנודד—יתנודדו, Cdd. 2. - ראי—ראה, Cdd.

10 וַיִּרְאוּ—וייראו, Cdd. mult., from ראה. - ומעשיהו—ומעשהו, Cdd. LXX. Vg. Ar. Tg. ומעשיו, Cd. 1.

11 בנ״א יִתְהַלְלוּ.

PSALM LXV.

1 נ״א יִתְהַ׳.

3 שְׁמַע—שמע, so rendered by LXX. Syr.

4 מנו—מני - עמי׳ דִּבְרֵי, Cdd. LXX. Vg. Ar. מֶנּוּ, Cd. 1. ממני, Cdd. 2. מֵנִי or מָנִי, Cdd.

6 עמי׳ תַּעֲנֵנוּ.

9 נ״א בֹּקֶר.

10 נ״א וַתְּשֹׁקְקֶהָ או וַתְּשַׁקְקֶ׳.

10 נדודיה—נדודה, *fully*, Cdd. mult.

11 ברביבים—ברביבים, Cdd. - נ״א תְּמֹגְגֶנָּה.

14 נ״א וַעֲמָקִים - נ״א לָבְשׁוּ או שׁ או שׂ.

PSALM LXVI.

1 After מזמור, insert לדוד, Cd. 1. Ar.

3 נ״א יְכַחֲשׁוּ ב״א יָכִי.

7 ק׳ ירומו—ירימו - נ״א הַסֹּרְרִים, Cdd. mult. - למו, omitted in Cdd.

8 אלהים—אלהינו - נ״א בָּרְכוּ, Cdd. mult. Syr. Tg.

9 נפשנו—נפשנו, Cdd. mult. edd. mult. - רגלינו—רגלנו, Cdd. plurim. Sym. οἱ λοιποί, anonymous in Hexap. Jerom. *pedes meos*, LXX. Vg. Ar.

12 לראשינו—לראשנו - נ״א אֱנוֹשׁ, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. - נ״א באנר׳ב׳ - נ״א וּבַמַּיִם - נ״א בָאֵשׁ

14 בנ״א פִּי.

15 נ״א מֵיחִים - נ״א אֶעֱשֶׂה.

16 בנ״א לְכֻו.
20 בנ״א הֵסִיר.

PSALM LXVII.

1 בנ״א נְגִּוֹת. - After מזמור, insert לדוד, Cdd. LXX. Vg. Ar. - שיר, omitted in Cd. 1.
2 ב״א יָאֵר ב״נ יָאֵר.
4 נ״א יוֹדוּךָ.
5 במישור—מישור, Cdd.
6 נ״א לא פסיק - נ״א יוֹדוּךָ.
7 נ״א יְבָרְ׳.

PSALM LXVIII.

1 מזמור לדוד—לדוד מזמור, Cdd. 3.
2 ויפוצו—יפוצו, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. ויפצו, Cdd. 3. יפצו, Cdd.
3 יִנָּדֵף—כְּהִנְדֹּף, V. D. H. - תנדף—כְּהִנָּדֵף, LXX. Vg. Syr. Ar. Tg.
4 ויעלצו—יעלצו, Cdd. mult. Tg. - נ״א וְצִ׳. Syr. Vg. Ar.
5 לשמו—שמו - נ״א שִׁירוּ ! או שִׁירוּ, Cdd. 5. - ערבות—בערבות, Cd. 1.
6 ממעון—במעון, Cdd.
7 בכושרת—בכושרות, *defectively*, Cd. 1. בכשרת, Cd. 1. *Both* may be in *sing.*, which is in LXX. Vg. Ar. Sym. Syr. - אך (נ״א אַךְ) —אף, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. - סוררים —שוררים, Cd. 1.
8 נ״א בְּיְשׁ.
9 מפני אלהים זה סיני, omit, Cdd. 2. זה סיני, omit, Cd. 1. סיני, omit, Cd. 1. - בנ״א סִינַי.
11 יֵשְׁבוּ—ישבו, Cdd. 2. LXX. Vg. ישובו, Cdd. 3. - טובתך—בטובתך, Cd. 1. מטובתך, Cd. 1.
13 מלאכי—מלכי, Cdd. Talm. Bab. מֶלֶךְ, most vss. - בנ״א וּנְוַת.
14 סגול באתנח - בנ״א בֵּין.
15 רב—בה, Cd. 1. - תשלך—תשלג, Cdd. 2. (prob.). - בצלמון—בצלמן, Cd. 1 Sym.
16 בנ״א הַר.
17 תרעדון—תרצדון, Cd. 1. תרצון, Cd. 1.
18 שאנן—שנאן, Cd. 1, - נ״א רִבֹּתַ׳ או תַ׳ and LXX. Vg. Aquil. Sym. (perhaps). - בסיני—סיני, LXX. - רפה אחר מפיק. Vg. Tg. Ar.
19 חלקת—לקחת, the Apostle in Ephes. iv. 8. - מאדם—באדם, Cd. 1, (prob.). - אף—ואף, Cdd. אך, Cd. 1. - שׂרים—סוררים, Cd. 1. - עמי) לשכן (לִשְׁכֹּן—ישכן, Cd. 1. *quiescit*, Tg. - נ״א יָהּ או יָהּ.
20 בנ״א בָּרוּךְ. - יהוה—אדני, Cdd. mult. - ישועתינו— ישועתנו, Cdd. mult. edd. mult.
21 אל (בנ״א אֵל), omitted in Cdd. Tg.
23 במצולות—ממצלורת, Cdd. 2. Tg. Vg. ממצולת, Cdd., which may be sing. and so Ar.
24 תרחץ—תמחץ, Cd. 1, (prob.), - מאיבים לאיבים, Cd. 1.
25 קֹדֶשׁ or קֹדֶשׁ—בקדש, Cd. 1. *sancti*, Syr. Ar.
26 שׂרים—שרים, Cdd. LXX. Syr. Vg.
27 יהוה—אלהים, Cdd. mult.
28 רקמתם—רגמתם, Cd. 1.
29 אלהים—אלהיך, Cdd. LXX. Vg. Ar. Sym. Syr. Tg. - דגש אחר שורק. - זו, omitted in Cdd. 3. - למו—לנו, Cd. 1.
30 בנ״א לְךָ - עמי׳ מֵהֵיכָלֶךָ.
31 כעגלי—בעגלי - ב״נ נַעַר, Cdd. 3. בעלי, Cd. 1. - מרבק—עמים, Cd. 1. - מתרפס— מתרפם, Cdd. 3. מתפס, Cd. 1. - ברצי— בְּרַצֵי, without *dagesh*, Cdd. 4. LXX. Vg. Sym. בְּרָצֵי, Cdd. בצרי, Cd. 1. כרצי, Cd. 1, (perhaps). בוצרי, Cd. 1 (perhaps).
33 לאדני—אדני, Cdd. 2.
34 בנ״א הֵן.
36 ממקדשך—ממקדשיך, Cdd. mult. Syr. Tg. Sym. Jerom. Rabboth, Jarchi.

PSALM LXIX.

4 נ״א שִׂנְאַי.

5 מצמיתי—מֵעַצְמוֹתַי, Syr. - סגול באתנח.

6 נ״א מִמְּךָ.

7 נ״א יֵבֹשׁוּ.

8 נ״א כְּלִמָּה.

16 ב״נ וְאַל.

21 ב״א - עמי׳ וָאָנוּשָׁה - נ״א שִׁבְרָה

וְלִמְנַחֲמִים.

22 נ״א יַשְׁקוּנִי.

26 נשמה—לְשַׁמָּה, Cdd.

27 חלליך—חללך, Cd. 1. Syr. comp. Isaiah liii. 4.

- יספרו—יספו, LXX. Vg. Syr. Ar.

28 ב״א תָּבֹאוּ.

32 מפרים—ומפרים, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

33 ראו—יראו, Cdd. LXX. Vg. Ar. וראו, Cd. 1.

- ישמחו—וישמחו, Cdd. mult. all vss. -

לבבכם—לבבם, Cd. 1.

34 ואת—ואל, Cdd.

35 ב״א יְהַלְלוּהוּ ב״נ יְהַלֵּל.

PSALM LXX.

2 נ״א יְרֵאֶיךָ.

4 ישובו—ישמו, Cdd. 3. Syr. ישומו, *fully*,

Cdd. 2. יבושו, Cdd. 2. - After האמרים,

insert לי, Cdd. all vss.

5 אלהים—יהוה, Cdd. mult. Tg. Vg. Ar. *Both*,

Cdd. 3. - ישעתך—תשועתך, Cdd. mult.

6 עורי—עזרתי, Cdd. Psalm xl. 18. - יהוה—

אלהי, Cdd. Syr.

PSALM LXXI.

This Psalm is a part of the preceding in 27 Cdd.

3 מעון—מעוז, Cdd. mult. Tg. ומעוז, LXX.

Vg. Ar.

4 אלהי—אלהים, Cdd. 4. Syr. Tg. Ar. יהוה,

Cdd.

5 נ״א אַתָּה.

6 גוזי—גחי, Cdd. 2. Tg. Syr. - נ״א תְּהִלָּתִי.

11 ב״א רִדְפוּ - בנ״א וְתִפְשׂוּהוּ.

12 חישה—חושה ק׳.

13 יכלו—יכלמו, Cdd. 5. Syr. ויכלמו, Cdd. 4.

14 נ״א וְהוֹסַפְתִּי - כל, omitted in Cd. 1. Sym.

Syr. - תהלתך—תהלתיך, Cdd. 5. Aq.

Sym. Syr. Jerom.

15 ספרות—ספורת, *defectively*, Cdd. 3. ספרת

Cdd. 2, most vss. have *sing*.

16 בנכרות—בנברת, *defectively*, Cdd. In *sing*.

LXX. Ar. Sym. Syr. Tg.

17 בנ״א אַגִּיד.

18 בנ״א זִקְנָה או זִקְנָה.

20 הראיתני ק׳, Cdd. mult. הראיתנו, V.D.H.

- תחייני ק׳, Cdd. mult. תחיינו, V.D.H.

תעלני ק׳, Cdd. mult. - תעלנו, V.D.H.

21 גדלתי—גדלתך, LXX. - ותסב—ותשוב,

LXX. Syr. Jerom.

22 קמץ בלא א״סף.

PSALM LXXII.

1 This is a part of the preceding Psalm in Cdd.

2. - לשלמה, omitted in Cdd. 5.

7 צדיק—צדק, Cdd. 3. LXX. Vg. Syr. Ar.

9 ציים—איים ציים, Cd. 1.

17 נ״א לְעוֹלָם - ק׳ יִנּוֹן, Cdd. mult. יכון,

Cd. 1. LXX. Vg. Tg. Ar. ינין, V.D.H. -

נ״א וְיִתְבָּרְכוּ - נ״א גּוֹיִם - יאשרהו—

יאשרוהו, Cdd. mult.

18 אלהים, omitted in Cdd. 5. LXX. Vg. Ar.

Aquil. Sym. Theod. edd. v. and vi. Syr. -

בנ״א עֹשֵׂה.

18, 19, 20, were added by the collector of the third book of the Psalms. See Jahn and Ewald. vs. 20 is omitted in Cdd. 7. Syr. Ar.

PSALM LXXIII.

2 נטוי—נטיו ק׳ - שפכו ק׳. שפכה, V.D.H.

4 חרצבות—חרצבת, Cdd. 3. חרצבות, Cd. 1.

רצב, Cd. 1.

7 עינימו—עינמו, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. – נ"א עֵינֵימוֹ.

8 ימוקו—ימיקו, Cd. 1. omitted in Cd. 1.

10 ישוב—ישיב, Cdd. ק׳, all vss. – עמי—עמו, LXX. Vg. Ar. – וימי—ומי, LXX. – ימצו—ימצאו, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar. יִמָּצְא, Cd. 1. יִמָּצוּ, Cd. 1.

12 השינו—השגו, Cdd. LXX. Vg. Tg. Ar. הִשְׂגּוּ, *defectively*, Cdd. 2.

16 ק׳ הוא—היא.

18 למשואות—לְמַשּׁוּאוֹת, LXX. Vg. Syr. *i. e. cum elevarentur.*

20 בחלום—כחלום, Cdd. 5.

26 נ"א וּלְבָבִי.

28 נ"א לִי־טוֹב. – יהוה, omitted in Cdd. LXX. Ar. Syr. After the last word of the verse add, εν ταις πυλαις θυγατρος Σιων, LXX. Vg. Ar. Æth.

PSALM LXXIV.

3 למשאות—למשואות, LXX. Vg. Syr. comp. Ezek. xvii. 9.

4 מועדיך—מועדך, Cdd. quamplurim. edd. mult. Tg. Tal. Bab. Jarchi.

6 ועתה—ועת, ק׳, Cdd. mult. – בכשיל—בכסיל, Cd. 1. בכמיל, Cd. 1. בכשול, Cd. 1. כבשיל, Cdd. 2. בכשל, Cd. 1. – וכלפות—וכילפות, Cdd. ובכלפות, Cdd. 2. ובלפות, Cd. 1.

7 מקדשיך—מקדשך, Cdd. mult. – הל׳ רפה. – כבודך—שמך, Cdd.

11 חיקך—חוקך, ק׳, Cdd. mult. LXX. Vg. Tg. Ar. חֻקֶּךָ, Cdd.

16 בנ"א לָךְ.

19 תודך—תורך, (quae celebrat te), Cd. 1. LXX. Vg. Syr. – לחית—לחית, Cd. 1. In *the plural*, LXX. Vg. Tg. Ar.

PSALM LXXV.

1 שר—שיר, Cd. 1.

7 ממדבר, Cdd. mult. edd. mult. מִמִּדְבָּר, V. D. H.

9 נ"א בְּיַד.

10 בנ"א לֵאלֹהֵי.

PSALM LXXVI.

3 נ"א סֻכּוֹ.

4 חס׳ רפה. – נ"א שִׁבַּר.

5 נורא—נאור, LXX.

6 מלרע. – נ"א אֶשְׁתּוֹ׳ או תְּ.

7 רכב—ורכב. – בנ"א מִגַּעֲרָתְךָ, Cdd. רֹכֵב, LXX. Syr. – סוס—וסוס, Cd. 1.

12 בנ"א שַׁי. – בנ"א נֶדְרוּ.

PSALM LXXVII.

1 ק׳ ידותון—ידיתון. – ב"נ על,

2 אצעקה—ואצעקה, Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. To the preceding words supply אקרא, Cdd. 3. *revelavi*, Ar.

3 נגרה—נגרה, Cdd. 4. LXX. Vg. Syr. Ar.

9 בנ"א אֹמֶר.

10 חֲנוֹת—חנות, Cd . Cdd. 4. חַנּוֹת, Cdd. 3.

12 פלאיך—פלאך. – ק׳ אזכור—אזכיר, Cdd. all vss.

13 פעליך—פעלך, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. ב"נ ובעלילותי ב"א ובעלילותי.

14 כאלהי—כאלהים, Cd. 1. כאלהינו, LXX. Vg. Ar. Syr. *Deus Israel*, Tg.

20 ושבילך—ושביליך, Cdd. plurim. ק׳.

21 בנ"א משה. – נ"א בְּיַד.

PSALM LXXVIII.

1 אזניכם—אזנכם, Cdd. Syr. Tg. Ar.

4 ועזוז—וֶעֱזוֹ, Cdd. 2. ועוזו, Cd. 1.

8 נ"א וְלֹא. – הכין—הבין, Cdd. תבין, Cdd. 2, (prob.). – אל—את אל, אֶל, Cdd. Aquil. Sym. Jerom.

9 נושקי—נוקשי, Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. Ar.

12 עמ׳ בְּאֶרֶץ.

18 בתהומות—כתהמות or בתהומות, Cdd. plurim. edd. mult. Jarchi. בתהמת, *defectively*, Cdd. 2. בתהומת. Cd. 1. כתהמת. Cd. 1. כתהומת. Cd. 1. כתהומות, Cd. 1.

19 נ״א בֵּאלֹהִים או בָּאלֹהִים.

20 נ״א הֲן.

24 נ״א וַיַּמְטֵר.

31 נ״א בָּהֶם עמי׳ בָּהֶם |.

42 נ״א י׳ם.

49 מלאכים—מלאכי, Cd. 1. all vss.

50 באפו—לאפו, Cdd.

51 אונם—אונים, Cdd. 3. all vss. comp. Psalm cv. 36.

53 ב״נ וַיִּנחם.

54 הר—גבול, Cd. 1, (prob.). LXX. Vg. Ar.

58 בנ״א בְּבָמוֹתָם.

60 שילה—שילו or שלה, Cdd. mult.

61 בנ״א בְּיַד־ או יְתַו בְּיַד־ או יְתַו בְּיַד־.

63 רנש אחר שורק.

65 נ״א וַיִּקַץ.

66 נ״א וַיַּךְ.

68 נ״א אֶת־.

69 בארץ—כארץ, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. Cdd. Jerom.

71 עבדו—עמו, Cdd. 5. LXX. Vg. Ar. Cd. 1 by correction.

72 נ״א וַיִּרְעֵם. - בתם, Cdd. quamplurimi. LXX. Vg. Syr. Ar. Syr. Hex. Jerom. כתם. V.D.H. - ובתבונת—ובתבונות, *defectively*, Cdd. LXX. Aq. Theod. Tg. Syr. Ar. Jerom וכתבונות, Cd. 1. *et secundum puritatem*, Sym.

PSALM LXXIX.

1 נ״א לְאָסָף.

7 אכלו—אכל, Cdd. LXX. Vg. Syr.

9 נ״א וְהַצִּילֵנוּ ב״נ והצילנו.

10 ב״נ אֱלֹהֵיהֶם. - ק׳ בגוים—בגיים, Cdd. mult.

11 כ״א תָּבוֹא.

12 יהוה—אדני, Cdd.

13 עמי׳ וָדֹר. - נ״א נוֹדֶה או נוֹדֶה.

PSALM LXXX.

7 לנו—למו, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

10 ותמלא—וַתְּמַלֵּא, Cdd. 2. LXX.

11 ב״א אַרְזֵי ב״נ אַרְזֵי.

13 נ״א עֹבְרֵי.

15 נ״א שׁוּב־נָא או שׁוּב נָא.

16 בנ״א בֵּן. - After בן insert אדם, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. כן, Cdd.

20 בנ״א יְהוָה.

PSALM LXXXI.

2 רנש אחר שורק.

4 חנינו—חגנו, Cdd. plurim. Tg. Syr.

7 מדור—מדוד, Cdd.

8 בנ״א רָעַם. - בנ״א וַאֲחַלֶּצְךָ או וַאֲחַלֶּצְךָ.

12 בנ״א אָבָה.

14 בנ״א לוּ.

17 אשביעהו—אשביעך, Cd. 1. all vss. except Tg.

PSALM LXXXII.

4 נ״א דַל.

5 נ״א וְלֹא.

6 נ״א אֲנִי־.

PSALM LXXXIII.

2 נ״א אַל־.

10 בנ״א כְּסִיסְרָא או כְּסִיסְרָא.

13 ב״א נִירְשָׁה־.

14 נ״א כַּגַּלְגַּל.

16 ב״נ וּבְסוּפָתְךָ.

PSALM LXXXIV.

3 נ״א אֶל־ אֵל או אֶל אֵל־. - ב״נ וְגַם־.

4 ב״נ אֶת־.

5 נ"א עוֹד. - נ"א יְהַלְלוּךָ. - נ"א סֶלָה.

7 עברי—עוברים, Cd. 1. - בעמק—עמק, Cdd. 3. - הבכא—הבכה, Cdd. LXX. Vg. Ar. Aq. Sym. Tg. Jerom. - ישיתהו—ישיתוהו, Cd. 1. LXX. Vg. Ar. *constituetur*, Sym. ישיתהו, *defectively*, Cdd. plurim. ישתוהו, Cdd. ישתהו, Cdd. 4. - יעטה—יעשה, Cdd. 2. LXX. Vg. *Dabit*, Ar.

10 בנ"א פְּנֵי.

11 פתח באתנח. - אלהים—אלהי, Cdd. 2. (LXX. Vat.). Tg. Syr.

13 נ"א יְהוָה.

PSALM LXXXV.

1 נ"א קרח | מ׳.

2 ק׳ שבית—שבות.

4 נ"א מֵחֲרוֹן.

5 עמ׳ וְהָפֵר.

6 הלעולם—הלעולמים, Cdd. Tg. - נ"א וָדוֹר.

7 ב"נ הלוא׳.

9 נ"א הָאֵל |.

13 וארצנו—והארץ, Cd. 1. Syr.

PSALM LXXXVI.

2 שָׁמְרָה, Cdd. mult. שָׁמְרָה (נ"א שָׁמְ׳), V. D. H. - פתח באתנח.

3 יהוה, Cdd. quam plurim. אדני, V. D. H.

4 נ"א כִּי.

6 נ"א יְהוָה. - בקול—לקול, Cdd. mult. - תחנונותי—תחנונתי, *defectively*, Cdd. most vss. have *sing.* תחנתו, Cdd. 4.

8 נ"א בָאֱלֹהִים ולא פסיק.

15 בנ"א אֵל. - בנ"א חֶסֶד.

PSALM LXXXVII.

2 נ"א מִשְׁכְּנוֹת.

6 נ"א יְהוָה. - נ"א זֶה.

7 ושרים—ושרים, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. - כחללים—בחללים, Cd. 1. Tg. (perhaps). - מעיני—מַעְיָנַי, Cdd. Aq. Sym.

PSALM LXXXVIII.

1 נ"א לִבְנֵי או לִבְנֵר ק׳.

2 נ"א צַעֲקָתִי.

6 במתים—כמתים, Cdd. Tg.

8 נ"א עִנִּית.

9 נ"א הִרְחַקְתָּ. - תועבות (נ"א תוֹעֵבֹת)—תועבת, Cdd. 3. LXX. Vg. Ar. Syr. - כלא—כלו, Cdd. 5.

10 בנ"א עֵינִי. - בנ"א עֹנִי. - בנ"א יְהוָה.

11 נ"א רְפָאִים. - נ"א יָקוּמוּ.

14 פתח באתנח.

17 צמתתוני—צמתותוני, Cdd. mult.

19 מחשך—מחשך, Cdd. Syr. Jerom. Jarchi.

PSALM LXXXIX.

2 עולם—לעולם, Cdd. - נ"א בְּפִי.

3 אמרתי—אמרת, most vss. - בהם—כהם, Cdd. 2.

6 יודו, Cdd. 2. almost all vss. ויודו, V. D. H. - פלאך—פלאיך, Cdd. 2. LXX. Tg. Syr. Vg. Ar. Jerom.

7 יערך—יַעֲרֹךְ, LXX. Tg. - נ"א לַיהוה. - אלים—אילים, Cdd. 4.

8 נ"א נַעֲרָץ.

10 ב"נ אתה.

11 דכאת—דכית, Cdd. - ב"נ פזרת. - נ"א אוֹיְבֶיךָ.

12 Here an entire verse is inserted, Psalm lxxiv. 16, in Cdd. 3, one of the Cdd. being transcribed from the Bibl. Soncin. of 1488, which so prints it. - בנ"א לְךָ. - בנ"א ועמ׳ אַתָּה.

13 וימין—וים, LXX. Vg. Ar. - בשמך—לשמך, Cdd. 2. Syr.

14 עמ׳ יָדֶךָ.

15 עמ׳ וֶאֱמֶת.

19 ק׳ תרום, Cdd. plurim. LXX. Vg. Syr. Ar. תרים, V. D. H.

20 נ"א דִּבַּרְתָּ וב"א דברת. - לחסידיך, Cdd. quamplurim. Talm. Bab. Talm. Jerus. Aq.

Sym. editio vi. Vg. Tg. Jerom. *τοῖς υἱοῖς σου*, LXX. Ar. *cum justis tuis*, Syr. The plural is sanctioned by R. Sal. Jarchi, Abenezra, R. Joseph Chivan, R. Immanuel, Kimchi, R. Isaiah also interprets in plural. See Hengstenberg. לחסידך, V. D. H. – נ״א בָּחוּר,

25 ב״נ וּבנהָרוֹת.

29 אשמור—אשמר, Masor.

33 ב״נ וּבנגִיים.

34 אפיר—אסיד, Cdd. Syr. Tg. Ar. Jerom. אסור, Cd. 1.

36 ב״א אָמד.

38 עולם—לעולם, Cdd. all vss.

41 ב״נ כָּלַ.

45 מטהרו—מְטָהָרוֹ, Cdd. מִטְּהָרוֹ, Cdd. מהמרו, Cd. 1. LXX. מִטַּהֲרוֹ, Cd. 1. – פתח בס״ף.

46 ב״א העֲטִית. – בושה, add וכלמה, Cd. 1, Tg.

47 חמתך—קנאתך, Cdd.

48 ארני, see Ewald. אני, V. D. H. נא, Cd. 1. – מה חלד—מחלד, (as Psalm xvii. 14), Cdd. *De pulvere, de fovea*, Tg. Syr. *De profundo*, Jerom. מהחלד, Cd. 1. מי חלד, Cd. 1. ימי חלד, Cd. 1. חלדי, Cdd. 2, (prob.). מָה חָדֵל, Cdd. 2. מָה חָלֶד אני, Cd. 1.

51 עבדיך—עבדך, Cdd. Syr. – כל רבים עמים—כל עמים רבים, Cdd.

52 בנ״א אוֹיְבֶיךָ ׀.

53 This verse is wanting in Cdd. 2. In one it is without points. It was added by a later person as a doxology at the conclusion of the book.

PSALM XC.

1 מעון—מעוֹן, Cdd. *Refugium*, LXX. Vg. Ar. – ברוד—לדוד, Cdd.

2 יְלֹ׳ או יֻלָּדוּ נ״א. – ב״נ יֻלָּם. – ומעולם—מעולם, Cdd. – ב״נ אָתָּה

5 שנה—שינה, Cdd. שֵׁנָה, all vss. except Tg.

8 שת—שתה ק׳. – כ״א עֲוֹנוֹתֵ׳. – עלמנו—עלומינו or עלמינו, Cdd. plurim. *negligentias nostras*, Aq. Sym. Jerom.

10 בָּהֶם ׀ נ״א. – נ״א שִׁבְעִים. – בנ״א בִּגְבוּרוֹת ׀.

11 בנ״א מִי.

12 כ״א הוֹדַע. – ונבא—ונביא, *defectively*, Cdd. mult. וְנָבִא, Aq. Sym., edit. quinta, Syr. – בנ״א לְבַב.

14 ב״א ונרננה ב״נ וְנרנְּנָה.

16 פעליך—פעלך, Cdd. all vss. except Jerom.

17 With this verse begins a new Psalm, the ninety-first, Cdd. – בנ״א אֲדֹנָי. – אלהינו, omitted in Cdd. 2. Tg. The repetition of the following words is wanting in Cdd. 3. (LXX. Vat.). Tg. – ב״א וּמעשה ב״נ וּמַעֲשֵׂה.

PSALM XCI.

2 אמר—אָמַר, LXX. Syr. Tg.

3 נ״א מִפַּח. – ב״א יַצִּילְךָ.

4 ב״נ ותַחת. – בנ״א לָךְ.

10 באהלך—באהליך, Cdd. mult. Tal. Bab. Tg.

PSALM XCII.

5 בפעלך—בפעליך, Cdd. mult. Syr. – במעשי—במעשה, Cdd. quamplurim. Syr. ומעשה, Cd. 1.

9 נ״א לְעֹלָם.

10 כי הנה איביך יהוה, omitted in Cdd. 3. (LXX. Vat.). – בנ״א יְהוָֹה.

11 עמי וְתָרֵם.

16 ב״נ דשֵׁנִים. – נ״א וְרַעֲנַנִּים. – עלתה—עולתה, Cdd. mult.

PSALM XCIII.

1 This Psalm is a part of the preceding in Cdd. 12. – כולו קמץ. – תכון—תָּכֵּן, Cd. 1. *firmavit*, all vss. except Tg.

4 ב״א אדירים ב״נ אדירים - בנ״א מַיִם·

PSALM XCIV.

1 ב״א אֵל ב״נ אֵל·

4 ב״א יִתְאמרו·

9 בנ״א יֹצֵר·

11 בנ״א יְהוָה·

12 נ״א תְלַמְּדֶנּוּ - נ״א אַשְׁרֵי·

16 בנ״א פֹּעֲלֵי - בנ״א לִי·

19 סרעפי—שרעפי, Cdd. mult.

21 יגודו—יגודו without *dagesh*, Cd. 1. יגדו, Cdd. mult.

23 יצמיתם (2), omitted in Cdd. LXX. Ar.

PSALM XCV.

1 This Psalm is joined with the preceding in Cdd. 9.

6 ב״נ לִפְנֵי·

7 ב״א אַתְּ - נ״א אֱלֹהֵינוּ - נ״א הוּא·

10 ואקום—אקום, Cd. 1, referring ארבעים שנה to the preceding verse, as does the Syr. - עד—עם, Cd. 1. LXX. Vg. אך, Cd. 1. Ar.

PSALM XCVI.

1 This Psalm is a part of the preceding in Cdd. 4.

6 וחרוה—ותפארת, Cdd. 4. Tg. 1 Chron. xvi. 27. - במקומו—במקדשו, Cdd. 4. 1 Chron.

8 בנ״א שְׂאוּ· - לפניו—לחצרותיו, Cdd. 5. 1 Chron. xvi. 29. *Both*, Cdd. 6. Tg.

10 אמרו בגוים יהוה מלך, omitted in Cdd.; - כלו קמץ· - תכן—תכון, *defectively*, which may be read תָּכֵן, Cdd. 2. תיכון, Cd. 1. rendered *actively* in LXX. Vg. Ar. Syr. The celebrated addition after מלך, viz., *a ligno*, is in no Hebrew Codex; it is in the Greek Psalter, the old Latin, Justin, and several fathers of the Latin Church.

11 ב״א ירעם·

12 כל, omitted in Cdd. 1 Chron. xvi. 33.

13 כי בא (2), omitted in Cdd. plurim. Syr. (Tg.) Psalm xlviii. 9; 1 Chron. xvi. 33. - עמי לִפְנֵי· - ב״א לשפט·

PSALM XCVII.

1 This Psalm is a part of the preceding in Cdd. 14. - כולו קמץ·

2 בנ״א מְכוֹן·

10 שׂנאי—(בנ״א שׂנְאוּ) שנאו - נ״א אֹהֲבֵי, Cdd. Syr.

11 זרח—זרע, Cd. 1. LXX. Vg. Ar. Syr. Tg. Psalm cxii. 4. זרעה, Cd. 1.

PSALM XCVIII.

5 בכנור (2), omitted in Cdd. Syr.

6 נ״א בַּחֲצֹ׳·

PSALM XCIX.

1 This Psalm is united with the preceding in Cdd. 8. - כולו קמץ·

2 אלהים—העמים, Cdd. 2.

5 To קדוש, prefix כי, Cdd. 3. LXX. Vg. Ar.

6 הא׳ נחה·

PSALM C.

3 ק׳ ולו—ולא, Cdd. Tg. Jerom. - נ״א הוּא· - ולא קרי, Cd. 1. - נ״א לא פסיק· - נ״א אֲנַחְנוּ·

PSALM CI.

2 אשכילך—אשכילה, Cdd. Tg.

5 ק׳ מלשני—מלושני· - בנ״א אוֹתוֹ· - אוכל—אוֹכַל, LXX. Vg.

PSALM CII.

4 כעשן, Cdd. mult. edd. mult. LXX. Vg. Tg. Ar. R. Jachia. בעשן, V. D. H. - כמוקד—כמו קד, Cdd. 3.

5 דגש אחר שורק.
7 כבום—כבוס. - נ״א לְקָאַת, Cdd. Jerom.
8 נודד—בודד, Cdd. Syr. *Both*, Tg.
10 בלחם—כלחם, Cdd. Kimchi.
13 כמאך—וזכרך, Cdd. Abenezra. וכמאך, Cd. 1. *Both*, Cd. 2.
16 בנ״א גּוֹיִם.
24 ק׳ כחי—כחו. - בנ״א עִנָּה, Cdd. mult.
26 פתח באתנח.
27 נ״א לא פסיק.
29 בנ״א תָּמוּ.

PSALM CIII.

3 עוניכי—עונכי, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. Tg. עונותינו, Cd. 1.
4 ב״נ הַמְּ.
6 נ״א עֹשֵׂה.
10 תעשה—עשה, Cdd. 3. - נ״א כַּעֲוֹנֹתֵינוּ. - תנמל—נמל, Cdd. 2. ינמול, Cd. 1, and two doubtful.
12 ב״א הִרְחִיק.
20 Prefix כל to מלאכיו, Cdd. 3, LXX. Vg. Ar. So too Cd. 1, but omitting יהוה.

PSALM CIV.

1 This Psalm is connected with the preceding in Cdd. 10.
3 נ״א הַשָּׂם.
5 לעולם—עולם, Cdd.
7 נ״א יֵחָפֵזוּן.
8 נ״א יָסַדְתָּ.
9 ב״נ גְּבוּל.
11 ישברו—ישברו Cdd. LXX. Vg. ישכרו, Cdd. 2, (prob.). - נ״א פְּרָאִים. - צמאם—צְמָאִים, Cd. 1. Syr. צמאום, Cd. 1. צבאם, Cdd. 2.
12 עופאים—עפאים, Cd. 1. עֳפָאִים, Cdd. עפיים, Cd. 1, (marg.). כיפאים, Cd. 1, (perhaps). LXX. Vg. Ar.
18 חש׳ רפה בנ״א לַשְׁפַנִּים.
22 מעונתם—מעונתם, Cdd. (Tg.).
24 קנינך—קניניך. - בנ״א מָה־, Cdd. plurim. LXX. Aq. Sym. Theod. Tg. Syr. Vg. Ar. Jerom.
29 ב״נ יִבָּהֵלוּן.
35 הללו יה. - בנ״א עוֹד, omitted in Cd. 1. Syr. Placed at the beginning of the next Psalm in LXX. Vg.

PSALM CV.

3 נ״א תִּתְהַלְלוּ.
5 נ״א פִּיו.
6 ישראל—אברהם, Cdd. 1 Chron. xvi. 13. - בחירו—בחיריו, Cdd. 2. Syr.
8 זכרו—זכר, Cdd. 1 Chron. xvi. 15.
9 בנ״א וּשְׁבוּעָתוֹ.
11 בנ״א אֶרֶץ. - בנ״א אֶתֵּן.
12 בהיותכם—בהיותם, Cdd. mult. Syr. Tg. 1 Chron. xvi. 19.
14 איש—אדם, Cdd. לאיש, Cdd. 1 Chron. xvi. 21.
15 ובנביאי—ולנביאי, Cdd. 1 Chron. xvi. 22.
18 ק׳ רגלו—רגליו.
22 צריו—שריו, Cdd. שרו, Cdd. 2.
27 נ״א וּמוֹפְתִים.
28 ק׳ דברו—דבריו. - בנ״א שָׁלַח, Cdd.
29 בנ״א הָפַךְ.
36 במצרים—בארצם, Cdd. mult. Tg. Abenezra. מצרים, Cdd. 4. Syr.
37 ובזהב—וזהב, Cdd.
40 וַיָּבֹא—ויבא, Cdd. LXX. Vg. Ar. - שלו—שְׂלָיו. - ק׳ משמים—שמים, Cdd. 2.
41 בנ״א פָּתַח.
42 בנ״א אֶת־.

PSALM CVI.

1 הללו יה, omitted in Cdd. Syr.
3 עשי—עשה, Cdd. LXX. Vg. Ar. ἄλλος in Hexap. Syr. Tg. Jerom.

4 זכרנו—זכרני, Cdd. 3. LXX. Syr. comp. vss. 6 and 7. - ופקדנו—פקדני or ופקדינו, Cdd. 2.

6 והרשענו—הרשענו, Cdd. mult.

7 עמי׳ זָכְרוּ. - בנ״א רֹוב. - בים, omitted in Cdd. 2. The preceding על ים, the LXX. read עֹלִים *ascending*.

10 עמי׳ וַיּוֹשִׁיעֵם.

20 עמי׳ אֹכֵל. - נ״א גְּדֹלוֹת.

23 נ״א לְהַשְׁמִידָם.

25 ולא—לא, Cdd.

29 ויכעיסוהו—ויכעיסו, Cdd. all vss. ויכעסהו, Cd. 1. ויכעיסהו, Cdd. 2. - ב״נ במעלליה׳.

30 נ״א וַיְפַלֵּל.

34 בנ״א אֲשֶׁר.

36 ויהי—ויהיו, Cdd. LXX. Vg. Ar.

13 רבים—רבות, Cdd. 3, (prob.).

44 After וירא, insert יהוה, Cd. 1. LXX. Ar.

45 ק׳ חסדיו—חסדו, Cdd.

46 כל, omitted in Cdd. Ar.

47 ב״א וְקַבְּצֵנוּ.

PSALM CVII.

3 נ״א רוּחַ. - ב״נ וּמֵארצות.

8 נ״א לִבְנֵי. - נ״א את׳.

17 אולם—אוילים, Cd. 1. - נ״א אֱוִלִים. A verb with the suffix of the third plural is expressed by LXX. Vg. Syr. Ar.

19 ממצוקותיהם, prefix *vau*, Cdd. all vss. as in vs. 28.

24 מעשה—מעשי, Cdd. mult.

25 בנ״א וַתְּרוֹמֵם.

27 יחגו—יחוגו, Cdd. mult.

28 בנ״א וּמִמְּצוּקוֹת׳.

30 בנ״א מְחוֹז.

31 נ״א וְנִפְלְאוֹתָיו.

35 פתח באתנח.

40 עמי׳ בְּתֹהוּ.

PSALM CVIII.

1 לאסף—לדוד, Cdd. 5. (Tg. 1). שיר אסף, Cd. 1.

2 נכון לבי, repeat after אלהים, as in Psalm lvii. 8. Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. - After לבי, insert בקרבי, Cdd. - ככבודי—אף כבודי. Cd. 1. LXX., Vg. Syr. Ar. את כבודי, Cd 1.

3 נ״א עוּרָה. - נ״א הַנֵּבֶל. - עורה הנבל—עורה כבודי עורה הנבל, Cdd. Vg. Ar. as Psalm lvii. 9. עורה כנורי עורה הנבל, Cd. 1. Syr. - נ״א שַׁחַר.

4 נ״א אוֹדְךָ. - נ״א בָעַמִּים. - ואזמרך—אזמרך, Cdd. Psalm lvii. 10.

5 נ״א וְעַד.

7 ק׳ ועני—ועננו.

8 ואעלה—אעלזה, Cd. 1. ὑψωθήσομαι, LXX. Ar. *glorificabo*, Syr.

9 ולי—לי מנשה, Cdd. plurim. LXX. Vg. Syr. Ar. Psalm lx. 9. - אפרים—ואפרים, Cdd. Syr. Tg. Ar. Psalm lx. 9.

10 נ״א עֲלֵי.

11 נ״א יוֹבִלֵנִי. - מצור—מבצר, Cdd. Psalm lx. 11.

12 After הלא, insert אתה, Cdd. LXX. Vg. Sym. Jerom. Psalm lx. 12. - אלהים (2), omitted in Cdd. Syr. Psalm lx. 12.

13 בנ״א לָּנוּ. - עזרה—עזרת, Cdd. 2.

14 נ״א בֵּאלֹהִים. - קמינו—צרינו, Cdd.

PSALM CIX.

1 אלהים—אלהי, Cdd. 4. LXX. Vg. Ar. Theod. (Tg.). אֱלֹהַי, Cdd. 2.

2 נ״א וּפִי.

3 ב״נ וַיִּ.

4 תְּפִלָּה—תפלה, Cd. 1.

5 בנ״א רָעָה.

8 ב״א יִקַּח. - בנ״א יָמָיו.

12 בנ״א אַל.

13 אחר—אחרי, Cd. 1. LXX. Vg. Ar. – שמם—שמו, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. Syr. Hex. (Tg.), but the Greek and Latin Cdd. vary.

14 אבותם—אבותיו, Cd. 1.

16 בנ״א לֵבָב – נ״א וְאֶבְיוֹן.

23 בנטותו—כנטותו, Cdd. mult. – נערתי—ננערתי, Cdd. נבערתי, Cd. 1.

29 נ״א יִלְבְּשׁוּ.

PSALM CX.

1 למע מזמר. – לאדֹנָי—לאדֹני, Cdd. 2. – שֵׁב נ״א. – רגליך—לרגליך, Cdd. לרגלך, Cdd.

2 נ״א מַטֵּה.

3 נדבות, Cdd. quamplurim. נדבת, V. D. H. – בחררי—בהדרי, Cdd. – נ״א בְּהַדְרֵי. plurim. Jerom. Sym. (second edition). – ילדתיך—ילדתך, Cdd. plurim. LXX. Vg. Syr. Ar.

4 דברתו—דברתי, Cdd. with ק׳. דברתי, Cdd. דברת, Cdd. 2.

5 יהוה—אדני, Cdd.

6 נוים—בנוים, Cd. 1. – ראשי—ראש, Cd. 1. LXX. Tg. Vg.

7 ירום—ירים, Cdd. Syr. – ראשו—ראש, Cdd. 2. Add הללו יה, Cdd. 3, but two of them omit it at the beginning of the following Psalm.

PSALM CXI.

2 בכל—לכל, Cdd. 2. – חֶפְצֵיהֶם—חפציהם, Cd. 1, (prob.). Syr. Jerom. Tg.

3 נ״א וְהָדָר.

7 מעשה—מעשי, Cdd. mult. Syr.

9 בנ״א צִוָּה־.

10 At the end of this verse הללו יה is transferred from the next Psalm in Cdd. 4 – נ״א עֹמֶדֶת.

PSALM CXII.

4 יהוה—וצדיק, Cd. 1. Ar.

10 בנ״א וְכָעָס. – Add at the end הללו יה, Cd. 1. Ar.

PSALM CXIII.

5 ב״א הַמַּגְבִּיהִי.

8 עם נדיבים, omitted in Cd. 1. Syr.

9 בנ״א אֵם־.

PSALM CXIV.

2 הייתה—היתה, Cd. 1.

7 אלהי—אלוה, Cdd. 3.

PSALM CXV.

1 This is a part of the preceding Psalm in Cdd. 71. LXX. Syr. Vg. Ar. Æthiop. – נ״א לֹא־לָנוּ. – ועל, Cdd. quamplurim. all vss. על אמתך, V. D. H.

4 מעשי—מעשה, Cdd. LXX. Vg.

7 ימשון—ימישון, Cd. 1. – עמי׳ יְדֵיהֶם |

8 וכל—כל, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

9 ישראל, prefix בית, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. – בוטח—בטח, ed. 1. בֹּטֵחַ, Cd. 1. Syr. Tg. בָּטַח, LXX. Vg. Ar.

11 בָּטְחוּ—בטחו, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar.

12 This begins a new Psalm in Cdd. 20.

18 נ״א מֵעַתָּה.

PSALM CXVI.

1 This Psalm is part of the preceding in Cdd. 3, quinta, sexta, and λοιποι in Hexap., Syr., and old Hebrew MSS. in Hexap. – נ״א יִשְׁמַע |. – קול—קולי, Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. Ar.

6 נ״א פְּתָאִים.

7 בנ״א עֵינִי.

10 With this verse begins a new Psalm, Cdd. 20. LXX. Vg. Ar.

11 נ״א בְחָפְזִי.

14 עמ׳ נְדָרַ׳.

16 ב״א אָנִי.

17 ב״א לְךָ ב״נ לְךָ.

18 נא, omitted in Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar.

19 נ״א יְרוּשָׁלָם קמץ בלא א״ס.

PSALM CXVII.

1, 2 A part of the preceding Psalm in Cdd. 32. (Tg. 2). Omitted in Cdd. 3.

PSALM CXVIII.

1 This Psalm is connected with the preceding in Cdd. 27.

3 נ״א נָא בֵית.

5 This begins a new Psalm in Cdd. 34. – נ״א יָהּ. - נ״א הַמֵּצַר. - ב״נ מִן.

9 נ״א לַחֲסוֹת.

11 בנ״א בְּשֵׁם.

14 וזמרתי—וזמרת, Cd. 1. all vss.

15 בנ״א קוֹל.

17 נ״א מַעֲשֵׂי או מַעֲשֵׂי. - מעשה, Cdd. quamplurim.

23 בנ״א הִיא.

25 This begins a new Psalm in Cdd. 14. – בנ״א אָנָּא או אָנָּא. - נ״א לא פסיק. - נ״א מלרע. - נ״א אָנָּא או אָנָּא. - הוֹשִׁיעָה. - נ״א נָא.

26 This begins a new Psalm in Cdd. 10.

27 יאר—ויאר, Cd. 1. Syr. Tg. Ar. – נ״א וַיָּאֶר לָנוּ.

PSALM CXIX.

5 קמץ בלא א״ס.

6 נ״א אָז.

8 ב״א אַל.

9 כדבריך—כדברך. Cdd. mult. all vss. בדבריך, Cd. 1. The note of similitude not expressed in LXX. Vg. Syr. Ar. בדברך. Cd. 1.

11 אמרתיך—אמרתך, Cdd. LXX. Vg. Syr.

13 צדקך—פיך, Cdd. Syr. - פתח באתנח.

14 נ״א שַׂשְׂתִּי. - נ״א עֵדְוֹתֶיךָ.

16 דבריך—דברך, Cdd. plurim. LXX. Syr. Vg. Jerom.

17 דבריך—דברך. Cdd. mult. LXX. Syr. Vg.

20 בנ״א בְּכָל.

21 זרים—זדים, Cdd. 3. גוים, Cd. 1. Syr.

25 כדבריך—כדברך, Cdd. בדברך, Cdd. 6. בדבריך, Cd. 1.

28 כדבריך—כדברך, Cdd. בדבריך, Cdd. LXX. Vg. Ar. בדברך, Cdd. 4. – נ״א קַיְּמֵנִי.

29 נ״א וְתוֹרָתְךָ ב״א וְת׳.

30 נ״א מִשְׁפָּטֶיךָ.

31 נ״א בְּעֵד׳.

32 נ״א תַרְחִיב.

33 עמ׳ הצ׳ בח״ק ונ״א וְאֶצְּרֶ׳.

35 נ״א כִּי־בוֹ.

37 בדרכיך—בדרכך, Cdd. Masor. בדברך, Cdd. 2. Tg.

41 חסדיך—חסדך, Masor.

42 בדבריך—בדברך, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Ar.

43 למשפטיך—למשפטך, - ב״א ונ״א וְאַל. Cdd. quamplurim, edd. mult. Masor. LXX. Syr. Vg. Tg.

45 ב״א וְאֶתְהַלְּכָה.

47 בנ״א אֲשֶׁר. - ב״א וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע.

48 ב״א אֶל. - נ״א וְאָשִׂיחָ.

58 בנ״א בְּכָל.

61 עותני—עודני, Cdd. 4. So perhaps most of the vss. unless they read עבתני. עותו, Cd. 1. עוּרוני Cdd. 3. עורני, Cdd. 2. עידני, Cd. 1. ערוני, Cdd. 2. עדני, Cdd. 2. עבדוני, Cd. 1. עורוני, Cdd.

65 כדבריך—כדברך, Cdd. - שוא באתנח.

70 כַּחֵלֶב—כחלב, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. Ar.

73 תורתך—מצותיך, Cdd. 2. Syr.

74 לדבריך—לדברך, Cdd. LXX. Vg. Ar.

79 וידעי—וידעו ק׳, Cdd.

83 ב״א תֻּנחמני.
84 נ״א בְּרדפי.
85 כתורתך—בתורתך, Cdd. Tg. Kimchi.
89 לְעוֹלָם עמ״י.
94 לְךָ בנ״א.
98 מצותיך—מצותך, Cd. 1. LXX. Vg. מצותך
defectively, Cdd.
99 מִכָּל־ ב״א. - מְלַמְּדַי נ״א. - פתח באתנח.
לִי בנ״א.
101 דבריך—דברך, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg.
Tg.
102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ ב״נ.
103 אמרתך—אמרתיך, Cdd. 4. אמרותיך.
Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. - מִדְּבָשׁ נ״א.
105 לרגלִי, Cd. 1. all vss. לרגלַי, V. D. H. -
דבריך—דברך, Cdd.
106 ב״נ וּמִשְׁפָּטֶיךָ ובנ״א וּמִשְׁפְּטֵי.
113 וְתֹ׳ בנ״א.
114 לדבריך—לדברך, Cd. 1. LXX.
115 מצות—מצוַת, Cdd.
116 כאמרתך—באמרתך, Cdd. Aquil. Syr. Tg.
117 בְּחֻקֶּיךָ נ״א.
118 שונים—שׂנים, *defectively*, Cdd. mult.
119 סיגים—סנים, Cdd. סָגִים, LXX. παρα-
βαίνοντας, Vg. Ar. - השבת—חשבת, Cdd. 3.
Aq. Sym. Jerom. But LXX. and Vg. in
first person.
121 עשיתי—עשׂיתָ, Cdd. 5. עשׂית, Cd. 1.
122 אַל־ ב״א.
124 כְחסדך ב״א.
126 ליהוה—יהוה, Cdd. 2. Vg. Jerom.
128 כל (2), expunged in Cd. 1, omitted by all
vss. except Tg. The others read פקודיך.
130 פֵּתַח בנ״א. - דבריך—דברך. Cdd. Syr. -
פתיים—פתאים. Cdd. mult.
132 לְאֹהֲבֵי עמ״י.
133 באמרתך—כאמרתך. Cdd. LXX. Vg.
באמרתיך, Cdd. 3. לאמרתך, Cdd. 2. -
וְאַל־ בנ״א.
137 משפטיך—משפטך, Cdd. 3. Vg. Ar.
139 דבריך—דברך, Cdd. mult. Syr.
140 וְעַבְדְּךָ נ״א.
142 וְתֹ׳ נ״א.
145 לֵב בנ״א.
147 לדבריך—לדברך ק׳, Masor.
148 באמרתך—באמרתיך, Cdd. LXX. Vg.
Ar.
149 כחסדך—בחסדך, Cdd. - כמשפטיך.
Masor. Cdd. quamplurim. Aquil. Ar.
במשפטיך, Cdd. Syr. כמשפטך, V. D. H.
150 רֹדְפֵי, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr. Sym. Jerom.
רֹדְפַי, V. D. H.
151 וְכָל־ נ״א. - מִצְוֹתֶיךָ נ״א.
153 רְאֵה בנ״א.
156 רַחֲמֶיךָ נ״א. - כמשפטיך—כמשפטך.
Cdd. LXX. Vg. במשפטיך, Cdd. 3. Syr.
157 מֵעֵדְוֹתֶיךָ נ״א.
159 כְּחַסְדְּךָ נ״א. בחסדך, Cdd. LXX. Vg.
Ar. Syr.
160 משפט—משפטי, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg.
Ar.
161 ומדבריך—ומדברך ק׳, Masor. Cdd.
162 אמרתך—אמרתיך, Cdd. LXX. Vg. Ar.
165 וְאֵין־ בנ״א.
168 כִּי כָל־ נ״א.
169 כִּדְבָרְךָ נ״א. בדברך, Cdd. 6. Syr. כדבריך,
Cdd.
170 כאמרתך—באמרתך, Cdd. Syr.
172 אמרתך—אמרתיך, Cdd. (LXX. Vat.) Syr.
Ar.
175 תְּחִי־ בנ״א. - ומשפטיך, Cdd. quam-
plurim. edd. mult. LXX. Vg. Tg. Ar.
ומשפטך, V. D. H. - יעזרני—יַעְזְרֻנִי, Syr.
יעזרוני, Cdd.
176 כשה—כְּשֵׂה (*construct.*) Cdd.

PSALM CXX.

2 יְהוָֹה נ״א.
3 יסיף—יוֹסִף, Cd. 1. LXX. Vg. alius in Hexap.
5 לִי עמ״י. - עִם ב״א.

6 שנאי—שנא, Cdd. LXX. Vg. Ar. Syr.
7 ב״א אֲנִי. - וכי, omitted in Cd. 1. Syr. כי, Cdd. 2. Tg. - וחמה-חמת, Cdd.

PSALM CXXI.

3 רגליך—רגלך, Cdd. Rabboth. Aquil. Ar. - ואל—אל ינום, Cdd. all vss. except Tg.

PSALM CXXII.

1 לדוד, omitted in Cdd. 2. LXX. Vg. Tg. Ar.
3 ב״נ שֶׁשָּׁם.
5 נ״א לְבֵית.
6 אהליך—אהביך, Cd. 1.
7 ושלוה—שלוה, Cd. 1.

PSALM CXXIII.

1 עמי עֵינַי.
2 נ״א - נ״א כְּעֵינֵי. - ב״נ הִנֵּה נ״א הִנֵּה |
נ״א יַד—יַד.
4 (נ״א לִגְאֵי). ק׳ לגאי יונים—לִגְאֵיוֹנִים

PSALM CXXIV.

1 לדוד, omitted in Cdd. 3. LXX. Vg. Ar. Syr. The last has instead *anonymus*. - ב״א שֶׁהָיָה.
6 ב״נ נתנָנוּ.

PSALM CXXV.

1 בחר—כהר, Cdd. mult. Syr.
2 נ״א לָהּ.
3 נ״א לֹא. - הָרֶשַׁע—הרשע, Cdd. 3. all vss. except Tg. but in plural. - ב״א לְמַעַן.

PSALM CXXVI.

2 נ״א יִמָּלֵא.
3 נ״א ישׁוֹת.
4 ק׳ שביתנו—שבותנו.

6 קמץ בלא א״ספ - . נ״א מְשֶׁךְ.

PSALM CXXVII.

2 לידידיו—לידידו. - ב״א לָכֶם | ב״נ לָכֶם, Cdd. 3. LXX. Vg. Syr. Ar. - שנה—שנא, Cdd. שינה, Cdd. mult. Masor.

PSALM CXXVIII.

4 קמץ בלא א״ספ.
5 בנ״א יְהוָה.

PSALM CXXIX.

3 ק׳ למעניתם—למענותם.
6 גגות—גנות, Cdd. גג, Cd. 1.

PSALM CXXX.

3 יה, omitted in Cdd. 3. Syr. Ar. - אדני—יהוה, Cdd.
4 תורה—תורא, Theod. Sym. Vg.
5 ולדברך—ולדברו, Cdd. 2. LXX. Ar.
6 ליהוה—לאדני, Cdd. mult.
7 סגול באתנח. בנ״א כִּי.

PSALM CXXXI.

1 נ״א עֵינַי.
2 ורוממתי—ודוממתי, Cdd. LXX. Vg. Ar.

PSALM CXXXII.

1 ב״א זְכֹר־ב״נ זְכֹר.
3 נ״א עֶרֶשׂ.
4 שנה—שנת, Cdd. 4. שֵׁנָת, Cd. 1.
6 בשדה—בשדי, Cdd. mult. editio quinta in Hexap. Tg. *In regione*, Aq. Sym. Jerom.
11 נ״א מִשֶּׁנָּה.
12 ועדתי—ועדתי, Cdd. 2. LXX. - בנ״א אִם. Vg. Tg. Ar. - נ״א זוֹ או זוֹ. ב״נ אֲלַמְּדֵם.
14 אויתיה—אותיה, Masor.
15 נ״א צֵידָהּ.

PSALM CXXXIII.

לדוד, omitted in Cdd. 2. LXX. Tg. Ar. –
נ״א טוֹב·
3 ב״א הָררי·

PSALM CXXXIV.

1 עמי׳ הַקֹּמְ׳·
2 נ״א שֹׂאֻ׳· – ידיכם—ידכם, Masor.
3 נ״א יְהוָ֥ה או יְהוָֽה·

PSALM CXXXV.

2 נ״א שֶׁעֹמְ׳·
4 נ״א לִסְגֻ׳·
5 אי נעה [in ואדנינו]·
6 נ״א עָשָׂה· – ובכל—וכל, Cdd. mult.
7 ב״א מַעֲלֶה נ״א מַעֲלֶה·
11 בנ״א מֶלֶךְ·
12 בנ״א לְיִשְׂרָאֵל·
17 ישמעו—יאזינו, Cd. 1. adding with Ar. cxv. 6, 7. – כ״נא אֵין·
18 וכל—כל, Cdd.
19 בנ״א בָּרְכוּ· עמי׳ בָּרְכוּ·
20 בנ״א בָּרֲ׳·
21 בנ״א שֹׁכֵן· – קמץ בלא א״סף· – נ״א לא מקף·

PSALM CXXXVI.

3 אי נעה [in לאדני]·
4 עמי׳ לְעֹשֵׂה·
9 לממשלת—לממשלות, Cdd. 6. LXX. Syr. Vg. Ar. לממשלֹת, *defectively*, Cdd.
24 ב״נ וַיִּפְרְקֵנוּ·

PSALM CXXXVII.

2 ב״נ עַל· – נ״א כִּנֹּרֹ׳·
4 ב״נ שִׁיר·
5 ב״נ אֶם· – קמץ בלא א״סף· – עמי׳ יָמִ׳·
6 פתח באתנח·
7 נ״א יוֹם· – קמץ בלא א״סף·

8 נ״א שֶׁיְשַׁלֶּם· – נ״א הַשְּׁדוּדָ׳·
9 ב״א עֹלָלַיִךְ וג״א עֹלָלַיִךְ·

PSALM CXXXVIII.

1 After אודך insert יהוה, Cdd. LXX. Vg. Ar. Tg. Syr. Erp. Kimchi. *confitebor or gratias agam Domino*. Syr. insert אלהים, Cd. 1. – נ״א בְכָל·
2 נ״א הֵיכַל·
3 ב״א וַתַּעֲנֵנִי – (נ״א) תַּרְהִבֵנִי—תרחבני, or *fully*, תרחיבני, Cdd. LXX. Vg. Syr. Tg. Ar. Jerom.
4 נ״א כִּי·
5 עמי׳ כְּבוֹד·
6 נ״א כִּירָם·
7 על—על אף, אף, Cdd. אף omitted in Cdd. 2. – ידיך—ידך, Cdd. LXX.

PSALM CXXXIX.

2 לדעי—לרעי, Cdd.
3 פתח בס״פ·
6 ק׳ פליאה—פלאיה·
7 כ״א וְאָנָה—כ״א אָנָה·
13 תסכני—תסבני, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. תסובני, Cdd. – מבטן—בבטן, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. Ar.
16 בנ״א וְלֹא· – ק׳ ולו—ולא, Cdd. 2. – בחם מהם, Cdd. 3.
19 סרו—סורו, Cdd. Syr. Tg. סרו, *defectively*, Cdd. – ממני—מני, Cdd.
20 יאמרוך, Cdd. mult. LXX. Vg. Aq. Sym. Syr. Tg. Orient. Jews, Masor. יומרוך, Cdd. יאמרו, Cdd. 2. ימרוך, V.D.H. – נשא—נשוא, Cd. 1. נשוא, Cdd. 2. נשוא. Cdd. – עריך, Cdd. עָדֶךָ, Cd. 1. עריך, V.D.H.
21 נ״א מְשַׂנְאֶיךָ· – בנ״א יְהוָה· – ובתקוממיך—ובמתקוממיך. Cdd. 5. ומתקוממיך, Cdd. 2.

24 עָצֶב—נ״א עֹצֶב, Cdd. - מישור—עולם, Cd. 1. *in viam rectorum*, Tg.

PSALM CXL.

5 מיד—מידי, Cdd. 4. LXX. Vg. Syr. Tg. Ar. - נ״א חָשְׁבוּ.

8 בנ״א בְּיוֹם.

10 יכסימו—יכסומו ק.

11 ימיטו—ימוטו ק. - נ״א בָּאֵשׁ. - נ״א יַפִּילֵם. - במהמרות—במהמורות, *defectively*, Cdd. במהמורות, *fully*, Cdd. 2. במהמורת, Cd. 1. במהרמות, Cd. 1. במהורות, Cd. 1. two anonym. Greek in Hexap. *festinantes*; בבהמות, Cd. 1. במחמורות, Cd. 1. כמהמרות, Cdd. 2. במהמירות, in marg. Bibl. Ven. 1518.

13 ידעת—ידעתי, Cdd. ק׳.

PSALM CXLI.

4 נ״א עלילות - ב״א לדבר ונ״א לְדַבֵּר. - במנעמיהם—במנעימיהם, Cdd. 2.

5 נ״א יַהֲלְמֵנִי. - יני—יניא, Cdd. mult.

8 אדני—אלהים, Cdd. אֱלֹהַי, Psalter. circ. 1477.

10 במכמריו—במכמרי, Cd. 1. במכריו, Cd. 1. omitted in Cd. 1. The whole verse omitted in Cd. 1. - עד—ב״א עַד ב״נ עֹד, Cd. 1.

PSALM CXLII.

4 ואתה—אתה, Cdd. 3. Syr. Ar. *quia tu*, Aq. Sym. Jerom. - בנ״א פַּח.

7 נ״א דַלּוֹתִי מְאֹד.

8 נ״א אֶת־שְׁמֶךָ.

PSALM CXLIII.

1 נ״א יְנִי.

3 נ״א כִּי.

5 פעלך—פעליך, Cdd. all vss. - בְּמַעֲשֵׂה (ב״א)—במעשי, Cdd. LXX. Vg. Sym. Tg. Jerom. - ומעשה, Cdd. 4.

6 בארץ—כארץ, Cdd. mult. Arama and Jachia.

7 כלתה—כי כלתה, Cdd. 2. Syr. Ar.

8 קמץ בלא א״סף.

9 To אליך prefix כי, Cdd. 2. LXX. Ar. - כסיתי (נ״א כִּסִּתִי)—חסיתי, Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

10 בארץ - קמץ בלא א״סף - ב״א לעשות—בארח, Cdd. Syr. Ar. בדרך, Cdd. 4. omitted in Cdd. 2. LXX. במישור, Cdd.

11 נ״א תְּחַיֵּנִי.

12 קמץ בלא א״סף.

PSALM CXLIV.

2 נ״א לא מקף - לִי, omitted in Cdd. - עמי—עמים, Cdd. plurim. Tg. Syr. Many Cdd. remark in marg, that עמים is a *conjecture of the scribes*, which is repeated by Kimchi, Immanuel, Lonzanus, and others. Comp. Psalm xviii. 48, 2 Sam. xxii. 48. The Ar. in Polyglott has *populum*, but in some MSS. *populum meum*. עמו, Cd. 1. - תחתי—תחתיו, Cdd. 2. תחתן, Cdd. 6, but four of them have *K'ri* תחתיו. תחתי, with ק׳ תחתיו, Cdd. 2.

3 בן—ובן, Cdd. most vss.

5 שמיך—שמים, Cdd. 2. (prob.) Syr. Tg. one in Hexap. (LXX. 2.)

7 ידיך—ידך, Cdd. mult. all vss. - ב״א בְּנֵי.

9 נ״א בְּנֵבֶל.

10 נ״א הַנּוֹתֵן. - עבדו—עבדך, Cd. 1. Syr. Vg.

12 בנותינו—בנותיהם, Cdd. 3. (prob.) Vg. Syr. Ar. Jerom.

13 צאננו—צאונו, Masor. - בנ״א זַן.

15 ב״א שֶׁכָּכָה.

PSALM CXLV.

1 נ"א לְעוֹלָם. - נ"א אֲ או ק'—אֲרוממךָ

4 ב"א ונְבוּרֹתֶיךָ ונ"א וּגְבֻ'.

6 ק' ונרלתך—ונרלותיך, Cdd. mult. all vss. ונדלותך, Cdd. 2.

7 נ"א וצדקתךָ או ךְ - נ"א זֵכֶר.

8 ק' ונדל—וגדול.

14 Before this verse, a verse beginning with נ, is supplied in LXX. Syr. Vg. Ar., viz., נאמן יהוה בכל דבריו וחסיד בכל מעשיו. So Cd. 1. at bottom of page.

15 בנ"א עֵינֵי.

16 ידיך—ידך, Cdd. plurim. Talm. Bab. Rab-both. LXX.

18 עמ' אֲשֶׁר.

21 נ"א לא - בנ"א יְהוָה. - נ"א תְּהִלַּת מקף. - Add at the end, ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללו יה, Cdd.

PSALM CXLVI.

1 נ"א הַלְלוּיָהּ.

3 נ"א לוֹ - עמ' שֶׁאֵין

5 | נ"א אַשְׁרֵי. - עמ' יַעֲקֹב. - בנ"א יְהוָה.

6 נ"א שָׁמַיִם. - נ"א הַשֹּׁמֵר.

8 בנ"א אֹהֵב.

PSALM CXLVII.

5 נ"א אֲדֹנֵינוּ.

6 נ"א יַפִּיל.

7 נ"א בְכִנּוֹר.

10 ב"א אֶת־. - נ"א לָאר.

12 Here LXX. and Vg. begin another Psalm. - ב"א יָרֵף.

14 ב"נ תַשְׁמֵד.

16 נ"א כָּאֵפֶר.

17 בנ"א קַרְחוֹ.

19 ק' דבריו. דברו, V.D.H.

PSALM CXLVIII.

1 פתח באתנח.

2 עמ' הַלְלוּהוּ. - ק' צבאיו—צבאו, Cdd. Tal. Bab.

13 נ"א נִשְׂגָּב.

14 נ"א תְּהִלָּה.

PSALM CXLIX.

1 נ"א הללויה.

2 נ"א בְּנֵי.

7 נ"א נְקָמָה.

9 נ"א לא פסיק.

PSALM CL.

1 הללו יה (נ"א הללויה), omitted in Cdd. 2. Syr. Ar.

2 בגבורתו—בגבורתיו, Cdd. 4. The Tg. Syr. Ar. render in sing. - ברב—כרב, Cdd. Syr.

5 נ"א בְּצִ'.

6 נ"א הללויה.

PROVERBS.

CHAPTER I.

3 נ״א יָאִים.
10 תבא—תבוא, Cd. 1. תָּבֹא, Cdd. 2. (prob.)
תאבה, Cdd. mult. as ק׳, Cd. 1. תאבא,
Cdd. תובא, Cdd. 2. תבה, Cd. 1. תבא
בה, Cd. 1. (prob.)
11 עמי׳ לְכָה.
14 נ״א גּוֹרָלְךָ או גּוֹרָלְךָ
16 בדרך, omitted in Cd. 1. Vg. – מנתיבתם—
מנתיבותם, Cdd. 4. *defectively* in plur.
מנתיבתם, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar. Vg.
Graeco-Venet.
17 בעל—בעלי, Cdd. 4. LXX. Vg. Ar.
19 נ״א בָּצַע או בֹּצַע.
22 תאהבו (נ״א) תְּאֵהֲבוּ—תְּאֵהֲבוּ, Cdd.
25 כל, omitted in Cd. 1. LXX. Ar
26 בנ״א בְּבֹא,
27 כשאוה—כשאה. Masor. – עמי׳ צָרָה.
30 בנ״א וּמִמֹּעֲצֹתַי.

CHAP. II.

3 אם—אֵם, Cdd. Tg.
4 בנ״א אָז.
7 ק׳ יצפן, Cdd. וצפון, Cdd. וְיִצְפֹּן, Bibl.
Sonc. וְצָפַן, V. D. H. – נ״א לַיְשָׁרִים
או לַיְשָׁרִים.
8 ק׳ חסידיו—חסידו, Cdd. mult.
13 נ״א הָעֹזְבִים. – בדרך—בדרכי, Cdd. 2.
Syr.
14 בתהפכות—בתהפכת, *defectively* Cdd. in
sing. LXX. Syr. Tg.
16 רעה—זרה, ed. 1.
18 שחה—שתה, LXX. *ἔθετο*. – נ״א מַעְגְּלֹתֶיהָ.

CHAP. III.

3 בנ״א גַּרְגְּרוֹתֶיךָ.
8 נ״א לְשָׁרֶּךָ.
9 תבואתך—תבואתיך, Cdd. LXX. Ar. Syr.
Vg.
12 עמי׳ כִּי. – סגול בלי מקף ונ״א אֶת. –
וכאב—יַכְאִב, LXX. *μαστιγοῖ*. Hebrews
xii. 6.
15 ק׳ מפנינים, Cdd. mult. מפניים, V. D. H.
– חפציך—חפצים (as chap. viii. 11), Cd. 1.
16 After ימים, insert שנות חיים, LXX. –
בשמאולה—ובשמאולה, Cdd.
17 נ״א נְתִיבֹתֶיהָ.
18 ותמכיה—ותומכה, Cd. 1. Vg.
19 נ״א יְהוָה.
20 ירעפו—יערפו, Cdd. 4.
21 ילזו—ילוּ, or יָלֻזוּ, Cd. 1. Syr. Tg. *Both* Cd.
1. ילוזו, Cdd. as chap. iv. 21. ילוזו, Cdd.
– מעיניך—בעיניך, Cdd. 2. Syr. Tg. –
נ״א תֻּשִׁיָּה.
23 דרכך—דרכיך, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar. –
ורגלך—ורגליך, Cdd. 3.
24 בנ״א לֹא – נ״א תִּשְׁכַּב או תִּשְׁכָּב
26 עמי׳ כִּי.
27 ידיך—ידך ק׳, Cdd. mult.
28 לרעיך—לרעך ק׳, Cdd. mult.
29 בנ״א יֹשֵׁב.
30 ק׳ תריב—תרוב.
32 נ״א יְשָׁרִים. – סודו—רצונו, Cd. 1.
33 עמי׳ צַדִּיקִים. – יברך—יְבֹרַךְ, Cdd. LXX.
Vg. Ar. Gr. Venet. יְבוֹרַךְ, Cdd. 2, of those
included in Cdd.
34 ולעניים—ולענוים ק׳, Cdd. mult. – בנ״א
יִתֶּן.

CHAP. IV.

3 לבני—לפני, Cdd. לבני in marg. as *K'ri* Cdd. 2. R. Immanuel. R. Meir.

4 After this verse, insert ותורתי כאישון עיניך, Syr.

7 קנה בינה—קנה חכמה, Cdd.

8 נ"א תְּכַבֵּדְךָ.

9 נ"א לְרֹאשְׁךָ.

13 נ"א נִצְּרֶהָ.

16 יכשולו. ק' יכשילו - בנ"א יִשְׁנוּ. V. D. H.

16 באפלה—כאפלה, Cdd. Gr. Venet.

21 ילוזו—יליזו, Cdd. 4 (one with *K'ri* יליזו). Comp. Proverbs iii. 21, *defectively* by correction, ילזו, Cd. 1.

26 רגליך—רגלך, Cdd. LXX. Ar. Aq. Sym. Vg. Gr. Ven. - בנ"א יִכֹּנוּ.

CHAP. V.

2 נ"א לִשְׁמֹור.

3 The LXX. and Vg. prefix to this verse, μη προσεχε φαυλη γυναικι.

9 ושנתיך, Cdd. ק'. ושנתך, V. D. H.

11 וְנִחַמְתָּ—ונהמת, LXX. Syr. Ar. - בשרך ושארך—בשר שארך, LXX. Syr.

12 נ"א וְאָמַרְתָּ.

13 לקול—בקול, Cdd. mult.

14 עמ' בְּכָל.

16 Before יפצו, supply אל or פן, (LXX. Vat.) Aquil.

17 בנ"א לְךָ.

18 נ"א מְקוֹרְךָ. - באשת—מאשת, Cdd. (Tg. 1.) And prob. LXX. Syr. Vg. Ar.

19 לטר' ירויך - נ"א וְיַעֲלַת.

19 and 20 תשנה—תשנת, Cdd. 3. LXX. in verse 20. In verse 19 *both* LXX.

20 בנ"א חֵק.

21 עמ' בִּי.

22 נ"א עֲוֹנוֹתָיו.

CHAP. VI.

1 כפך—כפיך, Cdd. plurim. all vss.

2 נ"א נוֹקַשְׁתָּ.

3 נ"א זֹאת - נ"א אֵיפוֹא או אֵיפוֹא. - רעך—רעיך, Cdd. plurim. all vss. In some editions, ה' יַתִּיר - נ"א בְּכַף - נ"א לְךָ.

5 After מיד (1), insert חבלים, LXX. Syr. Tg. - מפח—מיד יקוש, Cdd. Syr. Tg. Ar. ἐκ παγίδος, LXX.

6 נ"א לֶךְ או לְךָ.

7 נ"א לָה או לָהּ. - קציר—קצין, LXX. Syr. Tg.

8 After this verse there is a long interpolation in LXX.

9 נ"א מָתַי או מָתָי.

12 נ"א הֹלֵךְ.

13 בעיניו—בעינו, Cdd. plurim. ק', Syr. Vg. Tg. ברגליו—ברגלו, Cdd. ק'.

14 מדנים. ק' מדינים, V. D. H.

15 בנ"א יָבֹא.

16 ק' תועבת—תועבות. Cdd.

23 תוכחת—תוכחות, Cd. 1. all vss. תוכחת, *defectively*, Cdd.

24 רמיה—נכריה, Cd. 1. - עמ' מֵאֵשֶׁת.

26 קמץ בלא א"סף.

34 נ"א נֶגַע או נֶגַע.

CHAP. VII.

4 נ"א וּמוֹדָע.

7 נ"א בַּפְּ' נ"א אִים.

8 פנה, see Bertheau, — פִּנָּהּ, V. D. H.

9 נ"א בְּעֶרֶב.

12 נ"א פִּנָּה - נ"א בָּרְחֹבֹת או בָּרְחֹבוֹת.

17 אהלות—אהלים, Cd. 1. ואהלות, Cd. 1. - קנמון—וקנמון, LXX.

18 בְּאֳהָבִים—באהבים, Cdd. 37. Comp. v. 19. Most have *patach* under *beth*.

19 בבית—בביתו, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

20 בנ״א יָבֹוא.
22 נ״א פִּתְאֹום.
25 ואל תתע, Cdd. mult. (LXX. Alex.) Ar. Syr. Tg. Vg. Gr. Ven. Abenezra, Gersonides, Author of Kav Venaki, Jachia, Immanuel, R. Nathan. אל, V.D.H. - בנ״א תֵּתַע. - נ״א בִּנְתִיבוֹתֶיהָ.
26 נ״א וַעֲצֻמִים. - נ״א הֲרֻגֶיהָ.

CHAP. VIII.

2 נ״א מְרוֹמִים. - נ״א יבֹת.
3 נ״א פְּתָחִים.
5 נ״א פְּתָאִים.
7 נ״א יֶהְגֶּה.
13 נ״א שְׂנֹאת רָע. - נ״א גֵּאָה.
14 נ״א תַּהְפֻּכֹת.
16 צֶדֶק, Cdd. quamplur. Syr. Vg. Tg. Gr. Ven. Abenezra, Jachia, Immanuel in Cdd. 3. Gersonides Cd. 1. R. Nathan, Lonzanus. ארץ, V.D.H.
17 אהביה—ק׳ אֹהֲבַי, Cdd. mult.
21 נ״א אהבי | יש.
24 נ״א נִכְבַּדֵּי־. - רנש אחר קמץ.
25 נ״א גְּבָעוֹת.
27 בְּחֻקוֹ, without dagesh, Cdd. mult. Kimchi, Abenezra, Lombros, Norzi. בחוקו, Cdd. mult. בחקו, V.D.H.
28 עינות—עְינות, Cdd. Kimchi, Norzi.
29 בחוקו—בְּחֻקּוֹ, Cdd.
30 נ״א אֶצְלוֹ. - נ״א אָמוֹן. - נ״א יוֹם.
34 נ״א יוֹם.
35 מצאי(2)—ק׳ מָצָא, Cdd. plurim. Tg. Vg.
36 כל—וכל. Cdd.

CHAP. IX.

3 נ״א מְרוֹמֵי.
5 נ״א מָסָכְתִּי.
7 נ״א יֹסֵר. - נ״א לֹקֵחַ.
8 נ״א וְיֶאֱהָבֶךָּ.
11 נ״א שְׁנוֹת.
15 נ״א לְעֹבְרֵי.
16 נ״א גְּנוּבִים. - נ״א מַיִם.

CHAP. X.

3 רשעים—בוגדים, Cdd.
4 בנ״א עֹשָׂה.
7 בנ״א זֵכֶר. - צדיק—צדיקים, Cd. 1. LXX. Tg. Ar.
9 בנ״א הוֹלֵךְ.
10 עצבת—עצבות, Cd. 1. LXX. Ar.
11 בנ״א פִּי.
18 שפתי שקר—שִׂפְתֵי צדיק, LXX.
21 ירעו—ידעו, Cdd. LXX. *erudiunt, docent*, Vg. Ar. ירצו, Cdd. 2, (prob.) Syr.
22 נ״א בִּרְכַּת. - נ״א יוסיף או יסיף. - נ״א עֶצֶב.
23 כשחוק—בשחוק, Cdd. LXX.
25 כעבור—בעבור, Cdd. LXX. Ar.
29 בנ״א מָעוֹז.
31 בנ״א פִּי.
32 ידעון—ירעון, Cdd. 5. Gr. Ven.

CHAP. XI.

3 ק׳ ישדם, Cdd. ושדם, V.D.H.
11 נ״א בְּבִרְכַּת.
14 בנ״א בְּרֹב. - נ״א תֹּקְעִים.
19 בן, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. R. Immanuel. כן. V.D.H.
23 תקות—ותקית, Cdd. - עברה—אבדה, Cd. 1. LXX. Ar., another in Hexap.
25 יורא—יורה, Cdd. mult.
26 נ״א מֹנֵעַ.
28 נ״א וְכֶעָלֶה. - נ״א צַדִּיקִים.

CHAP. XII.

1 נ״א אֹהֵב.
8 יהלל—יְהֻלַּל, Cdd. 2. Syr. Ar. ἐγκωμιάζεται, LXX.

9 ועבר—וְעָבַר, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

12 רשע—רשעים, Cdd. 2. LXX. Ar.

14 ישוב—ק׳ ישיב, Cdd.

16 נ״א יִוָּדַע.

18 בוטה—בוטח, Cdd. Gr. Ven. בטח, Cd. 1. - כמדקרות—במדקרות. Cdd.

19 ועד—וְעֵד, vss. most.

20 נ״א וּלְיֹעֲצֵי.

22 ועשי—ועשה, Cdd. LXX. Ar.

27 יחרך—יהרך, Cd. 1, (prob.). יחדוך, Cdd. 2, (prob.), consequetur LXX. Ar. inveniet Vg. occurret Syr. Tg. - חרוץ—מחרוץ, Cdd. 2.

28 נתיבה, Cdd. 6. Abenezra, Jarchi, Meir, Kav Venaki, Immanuel, Moses Kimchi, Aben Melek. נתיבה, V.D.H. - אל מות—אַל, Cdd. LXX. Syr. Ar. Tg. Vg. Gr. Ven.

CHAP. XIII.

1 מוסר—יְשַׂמַּח, Cdd. 3. ישמע, Cd. 1. vss. most.

2 יאכל—ישבע, Cdd. Syr. Tg. Vg. Gr. Ven.

3 נ״א מְחִתָּה לוֹ.

6 ורשעה—ורשעים, Cd. 1. (LXX. Alex.) Ar. impius or impium, Tg. Syr. - חטאת—חטאות, Cd. 1. Tg. Ar. Gr. Ven. - חטאים, Cd. 1. peccatorem, Vg.

9 ישמח—יצמח, Cd. 1. - לנצח, or תמיד, LXX.

10 נ״א נוֹעָצִים.

12 נ״א מַחֲלָה.

13 לדבר—לרעהו, Cdd. 2.

14 חכם—חכמה, Cd. 1. Syr.

15 נ״א שֵׂכֶל.

19 כסילים—רשעים, LXX. Syr. Ar.

20 הלוך—ק׳ הולך, Cdd. mult. - וַחֲכָם—ק׳ יחכם, Cdd. mult. - עמ׳ כְּסִילִים.

22 לצדיק—לצדיקים, Cdd. 1. LXX. Ar. - נ״א חַיִל.

24 נ״א שַׁחֲרוֹ.

CHAP. XIV.

1 בידיה—בידה, defectively, Cdd. in manu ejus, Ar. Gr. Ven.

2 בישרו—בישר, Cd. 1. LXX. Aq. Sym. Theod. Syr. Vg. Tg. Ar.

4 בנ״א בְּכֹחַ.

6 בנ״א בִּקֵּשׁ.

7 דעת—שקר, Cdd.

8 הבין—הכין, Cd. 1. תבין, Cd. 1. LXX.

10 הר׳ דגושה.

13 נ״א בִּשְׂחֹק או בִּשְׂחוֹק.

14 בנ״א אִישׁ.

18 נ״א פְּתָאִים.

20 ק׳ ענוים—עניים. - בנ״א בד.

22 בנ״א הֲלֹא או הֲלוֹא.

25 בנ״א וְיָפִחַ.

34 נ״א תְּרוֹמֵם.

CHAP. XV.

5 תוכחת—תוכחות, Cd. 1. mandata, Vg. praecepta ejus, Ar. תוכחתו, Cd. 1. - נ״א יַעֲרִים. - נ״א תֹּכַחַת.

6 ובתבואת—ותבואות, Cd. 6. Tg. plural, LXX. Syr. תבואת, Cd. 1.

9 נ״א יֶאֱהָב.

13 בנ״א יֵיטִב.

14 ק׳ ופי, Cdd. ופני, V.D.H. - נבון—נכון. Cdd. 4. LXX. Syr. Ar. (Tg. 1.)

15 נ״א וְטוֹב.

16 עמ׳ בּוֹ.

17 עמ׳ שָׁם. - נ״א וְאַהֲבָה.

19 נ״א סְלֻלָה.

20 ובן כסיל—וכסיל אדם, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar.

22 מחשבת—מחשבות, defectively, Cdd. 3.

25 בנ״א יִפַּח.

26 נ״א וּטְהֹרִים.

28 עמ׳ יֶהְגֶּה.

CHAP. XVI.

4 למענו—למענהו, Vg. Syr. Tg.
5 עמי נָבְהד.
6 ויראת—וביראת, Cd. 1. Syr. Tg.
13 מלך—מלכים, Cd. 1. with K'ri. מלכים, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. Tg. — צריק—צדק, Cd. 1. Syr.
16 קָנֵה—קנת, Cdd. Vg.
17 נ"א שֹׁמֵר.
18 נ"א גָּבְהָ.
19 ק׳ ענוים—עניים. Cdd. mult. all vss.
20 נ"א וּבֹטֵחַ.
22 נ"א אֱוִילִים.
27 ק׳ שפתו—שפתיו, Cdd. all vss.
29 חכם—חמס, Cdd. 2. Gr. Ven.
33 את, omitted in Cdd. 2. — כל הגורל—הגורל, Cd. 1. πάντα, LXX. omnes res, Ar.

CHAP. XVII.

4 מאזין—מזין, Cdd. 2.
5 נ"א לוֹעֵג.
9 נ"א מְכַסֶּה.
10 מלעיל.
13 תמיש—תמוש, Cdd. ק׳.
16 נ"א זֶה.
19 נ"א אֹהֵב.
22 נ"א יֵיטִב.
26 עמי לְאֵי. — עלי, edd. Norzi. על, V. D. H.
27 ק׳ יקר—וקר, Cdd. mult. the K'ri omitted in Cdd. ק׳ וקר—יקר, Cd. 1.

CHAP. XVIII.

4 חיים—חכמה, Cdd. LXX. Ar.
6 להלמות—(נ"א לְמַהֲלֻמוֹת) למהלמות, Cd. 1. למהמולות, Cd. 1.
7 בנ"א לוֹ.
8 כמתהלמים—כמתלהמים, — עמי נִרְגָּן. Cd. 1., and 2 others (prob.).
9 מתרפא—מתרפה, Cdd. mult. LXX. Ar. R. Immanuel.
10 בנ"א עֹז.
11 בְּמַשְׂכָּתוֹ—במשכתו, Vg. Tg.
15 נכון—נבון, Cdd. 5. Syr. Both Ar. i.e., *firmi judicii.*
17 יבא—ק׳ ובא, V. D. H. — נ"א יָבֹא־.
19 ק׳ ומדינים—ומדונים. — נ"א נִפְשָׁע. למד׳ ומדינים.
20 למד׳ תביאת.
22 אשה. After this word insert טובה, Cd. 1. (perhaps) LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.)
23 ידבר—יענה, Cd. 1. Syr. Vg. Tg. omitted in LXX. Ar.
24 ואיש—ויש, Cdd. 2. (prob.).

CHAP. XIX.

1 דרכיו—שפתיו, Cdd. mult. Syr. Tg. Ar. Gersonides. דרכים, Cd. 1. שפתים, Cdd. (Vg.) Gr. Venet. This verse and next omitted in LXX.
7 ק׳ לו—לא, Cdd. Before מְרַדֵּף, something has been left out, probably two members, and the third was read differently by LXX. See LXX. *Qui tantum verbis sectatur, nihil habebit,* Vg. The Tg. and Syriac are obscure. See Bertheau and Stuart.
12 בנ"א עֶבְר.
16 בנ"א בּוֹזֵה. — ק׳ ימות—יומת, Cdd. יומת, without K'ri, Cdd.
17 נ"א וּגְמֻלוֹ. — בנ"א חוֹנֵן.
19 ק׳ גְּדָל, Cdd. R. Norzi. all vss. גרל, V. D. H.
21 נ"א בָּלֵב.
26 נ"א מְשַׁדֶּד־.
27 נ"א חֲדַל־.
29 נ"א וּמַהֲלֻמוֹת.

CHAP. XX.

4 ק׳ ושאל—ישאל.
5 נ"א עֲמֻקִים.
6 נ"א וְאִישׁ.

16 ק׳ נכריה—נכרים.

19 ולפֶתַח—ולפתח, Cdd. 2. Vg.

20 ק׳ באשון—באישון.

21 מבהלת or מבוהלת, Cdd. mult. ק׳, Rabboth. LXX. Ar. Sym. Theod. Syr. Vg. Tg. ק׳ wanting in Cdd. מְבֻחֶלֶת, V. D. H.

24 יכין—יבין, Cdd. Syr.

25 יָלַע, see Ewald. יְלַע, V. D. H.

30 חברת—חברות, *defectively* (which may be sing.), Cdd. 4. Vg. חבורת, Cdd. 4 - פצע—פשע, Cdd. 4. - תמריק ק׳ תמרוק, V.D.H. - מרע—ברע, Cd. 1. - ומכות—ומַכַּת, Cd. 1. Syr.

CHAP. XXI.

3 עָשָׂה—עשה, Cdd. 2. Syr. Tg. עָשֹׂה, Cd. 1.

4 רם—רום, Cd. 1. Syr. - נָר—נר, Cdd. R. Nathan. all vss.

6 נרדף—נדף, Cd. 1. רֹדֵף, LXX. - מוקשי or מֹקְשֵׁי, Cdd. LXX. Ar. Vg. Sym. (Jarchi). ממוקשי. Cd. 1, by correction. מבקשי. V. D. H.

8 זר—וזר, Cdd. 2. Syr. Vg. Tg.

9 ק׳ מדינים—מדונים.

10 נ״א אִוְּתָה.

17 נ״א אֹהֵב או אֹהֵב.

18 נ״א לְצַדִּיק.

19 Same as verse 9.

22 הה׳ רפה.

23 מצרה—מצרות, Cdd. 2. LXX. Syr. Tg. Ar.

29 ק׳ יבין—יכין, Cdd. mult. LXX. Ar. Others omit *Kri*. ק׳ יכין—יבין, Cd. 1. - דרכיו—ק׳ דרכו, Cdd. plurim. Rabboth. Vg. Tg. Gr. Venet.

30 נ״א לְנֶגֶד.

CHAP. XXII.

3 ק׳ ונסתר—ויסתר.

5 ופחים—פחים, all vss. except Tg., which omits the word.

8 ק׳ יקצר—יקצור.

10 בנ״א גָּרֵשׁ.

11 ק׳ טהר—טהור.

14 זרות—זרות, Cdd. 4. vss. most. - יפול—ק׳ יפל.

16 בנ״א אַךְ.

19 נ״א מִבְטַחֶךָ. - נ״א הוֹדַעְתִּיךָ. - אתה—אני, Cd. 1.

20 שלישים—שלשום, Cdd. mult. all vss. Tal. Bab. שְׁלִשֶׁם, Cd. 1.

21 נ״א לְהָשִׁיב. - לשלחך—לשלחיך, Cdd. mult. R. Nathan, Aq. Theod. Syr. Gr. Venet. - אמרים, omitted in Cd. 1. - אמת (2), omitted in Cdd.

25 ק׳ ארחתיו—ארחתו.

26 נ״א בְּעֹרְבִים.

27 נ״א לָמָּה או לָמָּה.

CHAP. XXIII.

3 בנ״א לֶחֶם. - עמי תִּתְאָו.

4 נ״א לְהַעֲשִׁיר.

5 ק׳ התעיף—התעוף. - נ״א כְּנָפַיִם. - יעוף ק׳, Cdd. יָעוּף, Cdd. וְעוּף, V. D. H.

7 נ״א כְּמוֹ. - שחר—שָׁעַר, Cdd. 2. שֹׁעֵר, LXX. שַׁעַר, Tg. - עמי בְּנַפְשׁוֹ.

10 עוללים—עולם, Vg. - ובשדי—ובשדה, Cdd. LXX. Vg. Syr. Tg.

17 בנ״א כִּי.

20 כסבאי—בסבאי, Cdd. - כזללי—בזללי, Cdd. - בנ״א בָּשָׂר.

21 בנ״א סֹבֵא.

24 ק׳ ויולד—יולד, Cdd. - ק׳ ניל—גול, Cdd. - ק׳ ישמח—וישמח, Cdd. - ק׳ יגיל—ינגל, Cdd.

26 ק׳ תצרנה—(נ״א תִּרְצֶנָה) תרצנה, Cdd. mult. Rabboth. LXX. Ar. Syr. Tg. Vg.

28 בחתף—בחתף, Cdd. Moses Kimchi.

29 ק׳—מדונים. - בנ״א לְמִי. בנ״א לְמִי. מדינים. - נ״א חַכְלִלוּת.

31 בבים. ק׳ בכוס. - בנ"א כִּי, V, D. H.

35 נ"א הַקּוֹנִי.

CHAP. XXIV.

5 נ"א בַּעֹז.

12 תבן—תכן, Cd. 1. LXX.

14 רעה—(נ"א דְּעָה) דעה, Cdd. 2.

17 עמ׳ בִּנְפֹל. - ק׳ אויבך—אויביך, this or
איבך, Cdd.

19 ואל—אל תקנא, Cdd. all vss.

21 ועם—עם, Cdd. all vss. Jewish writers.

22 ופי—ופיד, Cdd. 4. (Tg.). ופיו, Cd. 1.

23 Here the arrangement in LXX. differs from
Hebrew. - נ"א הַכֵּר.

24 נ"א אַתָּה או אָתָּה. - נ"א אֹמֵר או אֹמֶר.

25 נ"א בִּרְכַּת.

27 נ"א בֵּיתֶךָ.

28 והפתות—והפתית, Cdd. 5. Syr. R. Im-
manuel. והפתית, without *dagesh*, Cdd.
והפיתית, *fully*, Cdd. 4.

30 נ"א חֲסַר. - פתח באתנח. - עמ׳ אִישׁ.

31 נ"א נֶהֱרָסָה.

32 נ"א וָאֶחֱזֶה.

34 כמתהלך—מתהלך, Cdd. Vg. See chap.
vi. 11. כמהלך, Cdd. 2. - ומחסריך—
ומחסרך, Cdd. plurim. LXX. Syr. Tg. Vg.
See chap. vi. 11.

CHAP. XXV.

1 נ"א אֵלֶּה עמ׳ אֵלֶּה.

2 נ"א כְּבוֹד.

7 נ"א מֵהַשְׁפִּילְךָ או מֵהַשְׁפִּ. - נ"א לְךָ.

8 נ"א לָרִיב. - בחבלים—בהכלים, Cdd. 3.
מהכלים, Cd. 1. - רעיך—רעך, Cd. 1. Syr.

9 נ"א תְּגַל.

19 מבטח—מבטח, Cd. 1. Masor.

20 קֹרַח—קרח, Cdd. 2. - וְשַׁד—ושר, Cd. 1.
LXX. The text of this verse was originally
more copious judging from Tg. LXX. Syr. Vg.

23 נזעפים—נזעמים, Cd. 1. - נ"א לָשׁוֹן.

24 ובית. - ק׳ מדינים—מדונים. - נ"א שֶׁבֶת
וכעס—חבר, Cd. 1.

26 נ"א מָעָיָן.

27 נ"א כְּבוֹדָם.

CHAP. XXVI.

2 ק׳ לו—לא, Cdd. 3. Vg. Ar.

3 ומתג—מתג, Cdd. plurim.

8 כצרד—כצרור, LXX. Cd. 1.

10 רָב—רב, Cdd. 4. - מְחֹלֵל—מחולל, Cdd. -
ושכר(1)—וְשֹׁכֵר or וְשֹׁכֵר, Cdd. ושכר.
Cd. 1. וְשֶׁבֶר, Cd. 1. בשר, LXX. Syr. Tg.
connecting it with preceding. - ושבר(2)—
וְשֹׁכֵר or וְשֹׁכֵר, Cdd. 5. Tg. Syr. ושוֹבֵר
or וְשֹׁבֵר, Cd. 1. LXX. שכר, Cdd. 3. שוכר.
Cd. 1. Sym. Theod. Vg. עבר ים—עברים,
Cd. 1. Tg. Syr. עברים, Cdd. עֲבָרִים, Cd. 1.

11 קיאו—קאו, Cdd.

12 ראיתי—ראית, Cdd. 3. Rabboth, Levi Ben
Gerson, R. Immanuel, LXX.

16 מִשֹּׁבְעָה—משבעה, Cd. 1. LXX.

21 ק׳ מדינים—מדונים.

24 ק׳ בשפתיו—בשפתו, Cdd.

CHAP. XXVII.

5 נ"א תּוֹכַחַת.

10 נ"א טוֹבִי. - ק׳ ורע—ורעה.

11 נ"א וְשַׂמַּח.

12 ונסתר—נסתר, Cdd. - נ"א פְּתָאִים. -
עברו—עברו, Cdd. 2, one of them with
ק׳ עברו. - ונענשו—(נ"א נֶאֱנָשׁוּ) נענשו,
Cdd. mult.

13 נכרים—נכריה, Cdd. LXX. Vg. (Tg. 1), most
of the Cdd. with ק׳ נכריה.

15 נ"א נִשְׁתָּוָה. - ק׳ מדינים—מדונים.

16 צפון—צפן, Cdd. 2. Aq. Sym. ὁ λοιπος, *ven-
tus aquilonaris*, Tg. Syr. רוח צפון or רוח
צפן, Cd. 1.

20 ק׳ ואבדון—ואבדה. Cdd. mult.

21 מהלליו—מהללו. Cd. 1. LXX. Syr. Tg.

22 תכתושׁ או תכתושׁ׳ ‎.נ״א ‎- .תסיר—תסור, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

24 ק׳ ודור—דור.

25 השׁ׳ דנושה.

27 נ״א חֲלֵב.

CHAP. XXVIII.

1 נס—נס;. Cd. 1. LXX. Vg. - וצדיקים—וצדיק, Cdd. LXX. Vg. Ar. - יבטח—יבטחו, Cdd. Tg. Syr.

2 וכארם—ובאדם, Cdd. - ירע, omitted in Cdd. 2. יָדוע, Cd. 1.

3 נ״א גֶּבֶר או גֶּבֶר׳.

4 נ״א וְשׁוֹמְרֵי.

6 דרכיו—דרכים, Cd. 1. Tg.

8 נ״א יְקַבְּצֶנּוּ - .ק׳ ותרבית—ובתרבית

10 נ״א בְּשַׁחוּתוֹ.

15 רש—רשע, LXX. πτωχος ων.

16 תנובות or תבואות—תבונות. LXX. προσόδων. - ק׳ שׂנא—שׂנאי - .נ״א יַאֲרִיךְ.

19 נ״א יִשְׂבַּע.

21 עמ׳ לְאֵד.

22 חסד—חסר, Cdd. LXX. Ar. - .נ״א וְלֹא - .נ״א נִבְהָל

23 אחרי—אחרי, Cdd. Vg. Jarchi. Norzi. אחרי חן—אחריכן, Cdd. 2. חן אחרי, Cd. 1. אחרי ימצא חן, Cd. 1.

CHAP XXIX.

2 רשעים—רשע, Cdd. 5. all vss.

6 ירון—ירון, Cdd. alii in marg. ידון, Cdd. 2.

12 שׂפת—דבר, Cdd. - .נ״א מוֹשֵׁל

13 נ״א מֵאִיר.

17 נ״א וְיָנִיחֶךָ.

25 עמ׳ יִתֵּן.

26 נ״א וּמֵיְהוָה.

27 רשעים—רשע, Cdd. Tg. Syr. Vg.

CHAP. XXX.

1 בן יקהה משׂא. see Bertheau and Stuart. בן יָקֶה הַמַּשָּׂא, V.D.H. - יקא—יקה, Cdd. Before נאם, insert אשר, Cd. 1. - לְאִיתִי (1). אֵל, see Bertheau and Stuart. לאיתיאל, V.D.H. - לְאִיתִי אֵל (2), Cdd. 3. See Bertheau. The second is omitted in Cdd. איתיאל Cdd. 2. ואיתיאל, Cd. 1. ואתיאל, Cd. 1. לאתיאל, Cdd. 6. This chapter, and also chap. xxxi. 1—9, are placed after chap. xxiv. 22 in LXX.; and in chap. xxx. 1—3, the LXX. depart widely from the Hebrew - נ״א וְאֻכָל.

4 עמ׳ שְׁמוֹ.

5 לכל החסים—(נ״א לַחוֹסִים) לחסים, Cdd.

8 נ״א רֵאשׁ.

9 פתח באתנח וב״א וְגָנַבְתִּי - .נ״א אוֹרֵשׁ

10 ק׳ אדניו—אדנו.

14 סגול באתנח.

15 פתח באתנח - .נ״א הב | הב

16 עמ׳ מַיִם - .נ״א אֶרֶץ - .נ״א וְעֹצֶר

17 - .נ״א לִיקֲּהַת׳ או ׳הַת - .נ״א וְתָבֻז נ״א לִוְיָה - .נ״א יִקְּרוּהָ או ךָ׳.

18 ק׳ וארבעה—וארבע.

19 בעלמיו—בעלמה, Cd. 1. - .נ״א לֹא מקף Syr. Ar. *in adolescentia*, LXX. Vg. Vat. (Vg.), *in adolescentia sua*, and *in adolescentula*.

21 סגול באתנח.

28 שׂממית—שׂממית, Cdd. שׂממות, Cdd. 2. שׂממים, Cd. 1, (prob.)

29 נ״א מֵטִיבֵי.

31 אל קום—אלקום, Cdd. Vg.

CHAP. XXXI.

3 נ״א לַמְחוֹת.

4 למואל—למואל, Cdd. Vg. Syr. (Tg.). למו אל, Cd. 1. - ק׳ אֵי—או, Cdd. mult. אִי, Cdd. Kimchi.

6 נ״א שָׁבֵר.

15 נ״א בְּעוֹד. - נ״א וַתִּתֵּן.

16 נְטַע, see Bertheau. נָטַע, V. D. H. ק׳ נטעה.

18 עמי״טְעָמָה. - ק׳ בלילה—בליל.

19 ידה—ידיה, Cdd. 3. Vg. R. Immanuel. In sing., but without a suffix, (Tg. 1). בכישור—בכשור, *defectively*, Cdd.

20 כפיה—כפה. Cdd. LXX. Syr. Ar. (Tg.). כפה, Cd. 1.

25 נ״א עֹד.

27 הילכות. ק׳ הֲלִיכוֹת, V. D. H.

JOB.

CHAPTER I.

3 מבני—מכל בני, Cdd. 2. LXX.

5 After כלם, insert και μοσχον ενα περι αμαρτιας περι των ψυχων αυτων, LXX.

6 Add at the end, περιελθων την γην, και εμπεριπατησας την υπ' ουρανον, LXX.

10 את—ק׳ אתה, Cdd.

12 בידך—בידיך, Cdd. 3. Syr. - ידך—ידיך, Cdd. - מעם—מאת, Cdd.

13 יין, omitted in Cdd. 2. Syr. Ar. - אכלים ושתים יין, was omitted in LXX., and supplied by Origen.

14 נ״א וְהָאֲתוֹנוֹת.

18 עֹד, Cdd. 3. עוד, Cdd. עַד, V. D. H. - יין, omitted in Cdd. 3. LXX. Ar. Syr.

19 נ״א וַיִּפּוֹל.

21 יצתי—ק׳ יצאתי, Cdd. - After לקח, insert ως τω κυριω εδοξεν ουτως εγενετο, LXX.

22 After איוב, insert בשפתיו, Cdd. (LXX. Alex.). Vg. chap. ii. 10.

CHAP. II.

1 נ״א וַיָּבוֹא.

4 נ״א עוֹד.

5 אולם—ואולם, Cdd. - אל פניך—על, Cdd.

6 בידך—בידיך, Cdd. 3. Syr. Ar. - נ״א אַךְ. נ״א נַפְשׁוֹ.

7 ועד ק׳—עד, V.D.H. - קדקדו (נ״א קָדְקֳדוֹ) —קדקד, LXX.

8 נ״א וְהוּא יֹשֵׁב. - נ״א מִקְּחַ.

9 There are additions to the speech of Job's wife in LXX. and old Lat.

10 הנבלות—מן הנבלות, Cdd. 2. Tg. Syr. Vg. Ar.

12 ראשיהם—ראשם, Cdd. 3.

13 נ״א רָאוּ.

CHAP. III.

5 נ״א יְבַעֲ. - במרירי—במרירי, Cdd. *et involvatur amaritudine*, Vg.

6 יקחהו אפל, omitted originally in LXX.

7 הנה, omitted in Cd. 1. Syr. Vg. Ar.

14 הבנים חרבות—הנאנים חֳרָבוֹת. οι εγαυριωντο επι ξιφεσιν, LXX.

15 נ״א הַמְמַלְאִים.

16 נ״א רָאוּ או רָאוּ.

18 נ״א שַׁאֲנָנוּ. - נ״א נֹגֵשׂ.

19 נ״א חָפְשִׁי.

22 נ״א הַשְּׂמֵחִים. - נל—גיל, Cd. 1.

25 נ״א יָבֹא.

26 נ״א נָחְתִּי. - נ״א וַיָּבֹא.

CHAP. IV.

5 תלא—ותלא, Cd. 1. νωτος, LXX. - תנע—ותנע, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.
6 ותקותך—תקותך, Cdd. LXX. Syr. Ar. - דרכך—דרכיך, Cd. 1. LXX. Ar. Syr.
12 Here the LXX. have an addition.
13 בסעפים—בשעפים, Cdd.
14 נ״א עָצְמֹתַי.
15 שׂערת—שׂערת, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar. ὁ ἑβραιος in not. Hexapl. Cod. Colbertin. - ראשי—בשרי, Cd. 1.
17 מַעֲשֵׂהוּ—מעשהו, Cdd. 3. מַעֲשֵׂיהוּ, Cdd. 2. LXX. - נ״א יִטְהַר.
18 תהילה—תהלה, Cd. 1. תִּפְלָה, Hupfeld.
20 עמ׳ יֻכַּתּוּ.

CHAP. V.

1 נ״א קְרָא.
3 נ״א אֱוִיל.
5 מִצִּנִּים—מצנים, Cdd. מִצִּינִים, Cdd. 3. מִצְּנִים, without *dagesh*, Cdd. 3. מִצִּנִים, Cdd. 2. The Tg. makes it a participle, *armatus*, Vg. מקצנים, Cd. 1. - צַמִּים, see Ewald and Hirzel. צָמִים, V. D. H.
7 דגש אחר שורק. - נ״א כִּי.
9 עד אין—ואין, Cdd. אין, Cdd. 3. - נפלאות—ונפלאות, Cdd. mult.
12 This vs. was wanting in LXX. and supplied by Origen.
13 בערמתם—בערמם, Cd. 1. (LXX. Vat.). בשרמתם, Cd. 1.
14 ובלילה—וכלילה, Cdd. - נ״א יְמַשְׁשׁוּ.
15 נ״א מֵחֶרֶב. - פיהם—מפיהם, Cdd. Tg. Syr. Vg. Ar.
16 נ״א ועולתה. - קפצה—תקצוף, Cdd. 2.
17 הנה, omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar.
18 ק׳ וידיו—וידו, Cdd.
21 נ״א יָבֹא.
25 השדה—הארץ, Cdd. LXX. Tg.
26 נ״א תָּבֹא.
27 Omitted in LXX. and supplied by Origen.

CHAP. VI.

2 כעסי—כעשי, Cdd. - ק׳ והותי—והיתי, Cdd. - נ״א עָיִם.
3 נ״א כִּי.
4 נ״א חִצֵּי.
5 נ״א פֶּרֶא או פֶּרֶא.
8 וְתַאֲוָתִי—ותקותי, Hupfeld.
10 נ״א וּתְהִי. - זאת—עוד, Cdd. 3. Tg. Vg. *Both*, Cd. 1. - ולא—לא יחמול, Cdd. mult.
11 נ״א כֹּחִי.
14 למאם—למס, Cdd., favoured by LXX. Ar. Syr. Tg.
17 כחמו—בחמו, Cdd. 3. Vg.
18 יִלָּפְתוּ—ילפתו, Cd. 1. - אֹרְחוֹת, see Hirzel. אֹרְחוֹת, V. D. H. - נ״א הֲלִיכֹת - נ״א קִוּוּ.
21 ק׳ לו—לא, Cdd. mult. The reading of the Oriental Jews approved by the Masor. לי— Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. - תיראו—תראו, Cdd.
25 נמלצו—נמרצו, Cd. 1. Tg. Jarchi.
26 ורוח—ולרוח, Cdd. 2, one adding כביר.
29 נ״א שׁוּבוּ. - ק׳ וְשׁוּבוּ, all vss. ושבי, V. D. H.
30 עמ׳ אִם.

CHAP. VII.

1 ק׳ עלי—על.
4 נ״א שָׁכַבְתִּי.
5 ק׳ ינוש—וגיש. - וימס—וימאס, Cdd. 2. Syr. Tg. Ar.
8 Wanting in LXX. and supplied by Origen. - נ״א עֵינֶיךָ או עֵינְךָ.
9 עשן—ענן, Cd. 1. Tg. - נ״א לֹא.
11 נ״א קָא.

14 נ״א ומחזיונות - נ״א ב׳ או בַחֲלוֹמוֹת.

15 מות מעצמותי, ἀπὸ θανάτου τὰ ὀστᾶ μου, LXX. *ossa mea a morte*, Syr. *et mortem ossa mea*, Vg. – מְחֻנָּק, see Hirzel. מַחֲנַק, V. D. H.

20 עליך—עלי - - רפה ומלעיל - - נ״א אֶפְעַל, Tikkun Sopherim, LXX.

CHAP. VIII.

1 נ״א הַשּׁוּחִי.

6 נ״א אַתָּה.

8 ק׳ ראשון—רישון - - נ״א לְדֹר.

10 ויאמרו—יאמרו, Cdd. 4. LXX. Syr. Ar. Tg.

11 ישנה—ישגא, Cdd. - - נ״א הֲיִגְאֶה־.

12 נ״א כָּל־.

14 יקוט—יקוט, Cdd. יקט, Cdd. 2.

16 נ״א רָטֹב.

17 יחיה—יחזה, ζήσεται, LXX.

18 נ״א מִמְּקֹמוֹ.

20 נ״א הֶן־.

21 ימלא—ימלה, Cdd. mult. Masor.

CHAP. IX.

3 נ״א לֹא־.

7 נ״א יַחְתּוֹם.

8 עב—ים, correct. Cd. ad marg. - - נ״א וְדֹרֵךְ. Bibl. Rabbin. 1525.

9 נ״א תֵימָן.

11 עמי׳ הֵן.

12 יחטף—יחתף, Cdd. 3. (Tg.), comp. Prov. xxiii. 28. יחלף, ἀπαλλάξῃ, LXX. – ומי—מי ישיבנו, Cdd. mult. Tg.

13 ק׳ תחתיו—(נ״א תַּחְתָּו) תחתו.

14 נ״א דְּבָרַי.

16 נ״א קָרָאתִי - - נ״א כִּי־.

18 מַמְרְרִים—(נ״א ממרורים) ממררים, Cdd. בְּמְרֹרִים, Cdd. 3. מְרֹרִים, Cd. 1. מִמְּרֹר, Cd. 1. LXX. ממרומים, Cdd. 4.

19 יעידני—יועידני, Cdd. 2. Tg. Vg. הועידו, LXX. Syr. יעִדני, *defectively*, Cdd. 2. יודיעני, Cdd.

20 נ״א תָּם.

21 נ״א תָּם־.

22 עמי׳ אָמַרְתִּי.

23 למס—למסת, Cd. 1. - נ״א נְקִיִּם.

24 אפו—אפו, Syr.

25 ימי—וימי, Cdd. 2. Tg. Syr. Vg. Ar. οἱ λοιποὶ in Hexapl. 24 and 25, were wanting in LXX. - עמי׳ בָּרְחוּ.

26 אֵיבָה—אבה, Cdd. mult. Syr. - נ״א יָטוּשׂ.

30 בְּמֵי—במו, Cdd. mult. ק׳, Tg. Syr. Ar. כמי, Cdd. 2. Vg. במו, Cdd. במו, without ק׳, Cdd. - נ״א בְּבֹר.

31 נ״א שְׁלַמְתָּנִי.

32 נ״א כִּי־לֹא־.

33 לו יש—לא יש, LXX. Syr. - נ״א יָשֵׁת.

35 כִּי־לֹא־.

CHAP. X.

1 נ״א בְּחַיָּי.

8 אחר—יחד, LXX. Syr. - סביר—סביב, Syr.

10 נ״א וְכַגְּבִינָה.

15 ואם צדקתי—וצדקתי, Cd. 1. all vss. except Tg.

17 נ״א תְּחַדֵּשׁ או תְּ - - (נ״א כְּעַשְׂךָ) כעשך—כעסך, Cdd.

18 נ״א הֲצֵאתָנִי.

20 ק׳ וחדל—יחדל, Cdd. plurim. חֲדַל, Cdd. חלדי, LXX. Syr. Ar. – ק׳ ושית—ישית, Cdd. plurim. LXX. Tg. Vg. *recede* Syr. Ar.

22 נ״א וְלֹא או וְלֹא־.

CHAP. XI.

2 ולא—לא, Cd. 1. LXX. Vg. – יַעֲנֶה—יענה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

3 מְתִים—מתים, Cdd. Syr. Ar. - נ״א מַכְלִים.

4 נ״א הָיִיתִי.

14 באהליך—באהלך, Cdd. mult. LXX. Aq. Sym. Theod. Syr. Tg. Vg. Ar.

15 נ״א מוּצָק.

16 כי אתה—כי עתה, Syr. See Hirzel.

17 תְּעֻפָה, Cdd. 2. Syr. Tg. Ar. תָּעֻפָה, V. D. H. בבקר—כבקר, Cdd.

CHAP. XII.

4 נ״א צַדִּיק כ׳ אֱלוֹהַּ.

5 לְפִיד, see Hirzel. לְפוּד, Cd. 1. לַפִּיד, V. D. H. – לעשתות, Cdd. quamplurim. לעשתות, V. D. H. – נ״א לְמוּעֲדֵי.

6 נ״א לְשׁוֹדֵד או לְשֹׁדְדִים

9 אֱלוֹהַּ—יהוה, Cdd. This vs. and the second hemistich of vs. 8, were wanting in LXX.

8 מוּסַר, see Hirzel. מוּסָר, V. D. H.

9 ואיתנים (נ״א וְאֵיתָן) ואיתניהם, Cdd. 2. ואתניהם, Cdd. 2.

20 נ״א לְנֶאֱמָנִים.

21 רִפָּא—רפה, Cdd. LXX

22 נ״א עֲמֻקּוֹת.

23 משניא—משגיא, Cdd. LXX. Theod. Syr. Ar. Shemoth Rabba, Bamidbar Rabba, Mechilta, Aben Jachia, R. Moses Alshek. The first hemistich of this verse was wanting in LXX.

24 נ״א מֵסִיר.

25 נ״א חֹשֶׁךְ.

CHAP. XIII.

1 כל אלה—כל, Cdd. Syr. Ar. Vg. אלה, Cd. 1. LXX. כל זאת, Cd. 1.

4 אליל—אלל, Cdd. ק׳ in Cd. 1.

6 נ״א וְרִבֵי.

7 נ״א תְּדַבְּרוּ.

9 רגש אחר ת״נ ונ״א יְהָתֵלּוּ.

10 נ״א פָּנִים.

11 נ״א יִפֹּל.

13 עִמִּי הַחֲרִישׁוּ.

14 על מה, omitted in Cd. LXX. – בכפי—בְּכַפַּי, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Ar.

15 לו—לא, Cdd. ק׳, Tg. Syr. Vg. Ar. *K'ri* is wanting in Cdd. mult.

20 The second hemistich was wanting in LXX.

23 נ״א הוֹדִיעֵנִי.

27 נ״א אָרְחוֹתַי - - נ״א וְתִשְׁמֹר.

CHAP. XIV.

3 נ״א וְאֹתִי - - נ״א עֵינֶךָ.

5 ק׳ חקיו—חקו.

10 ואין—ואיו, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

12 The last hemistich was wanting in LXX. – בלת—בלתי, Aq. Theod. Syr. Vg. (LXX. Alex.).

16 אתה—עתה, Cd. 1. LXX. (perhaps). Vg. – ולא—לא, Cdd. all vss. except Tg. – חטאתי—חַטֹּאתַי, Cdd. 2. Vg. Syr. Ar. οὐ μη . . . . . οὐδεν των αμαρτιων μου, LXX.

18 This verse and the first two hemistichs of vs. 19, were wanting in LXX.

19 נ״א שָׁחֲקוּ. - ספיחיה—ספיחה or ספיחה, Cdd. Theod. Vg.

22 נ״א עָלָיו או עָלָיו.

CHAP. XV.

1 נ״א הַתֵּימָנִי.

5 נ״א פִּיךָ.

7 ק׳ תראשון—הראישון, Cdd.

8 נ״א הַבְסוֹד.

10 This vs. and the first two hemistichs of vs. 11, were wanting in LXX.

12 ירמזון—ירזמון, Cdd. Tg. ירמון, Cd. 1. Vg. (prob.).

13 תָּשִׁיב—תשיב, with *kametz* and *dagesh forte*, Cdd. 2. *tumet contra Deum spiritus tuus*, Vg. θυμον εφηξας, LXX. חשוב, Cdd. תשב, Cd. 1. – נ״א וְהוֹצֵאת.

15 ק׳ בקדשיו—בקדשו.

17 נ״א שָׁמַעְתִּי.

20 שניו—שנים, Cd. 1. Syr. Ar.

21 נ"א שֹׁוֹדֵד.

22 וצפוי—וצפו, Cdd. mult. As a *K'ri* in marg. Cdd. 37. Masor. וצפי, Cd. 1. צפי with ק' צפוי, Cd. 1.

24 במלך—כמלך, Cdd. 3. – לכדור—לכידור, Cdd. 2. לכידר, Cdd. 2. לכידוד, Cdd. 4. Sal. Jarchi. – לְפִידוֹן, Hupfeld.

26 בעבי—בעֳבִי, Cdd. The last hemistich of this verse and the first two of vs. 27, were wanting in LXX.

28 נ"א וַיִּשְׁכֹּן.

29 מכלם, Cd. 1. See Gesenius. מכלה, Hupfeld. מנלים, Cd. 1. מנלם, V.D.H.

31 בשוא, Cdd. mult. Syr. Tg. Vg. Ar. בשו, V.D.H.

32 נ"א יוֹמוֹ.

33 בשׂרו—בסרו, Cdd. Syr. Ar.

35 וילד—וְיֶלֶד, Cdd. 3. Aq. Vg. in *plural* Syr. Ar. וְיֵלֵד, Cd. 1.

CHAP. XVI.

8 ותקמטני—ותקמטני, Cdd. *et confregisti me*, Tg. ותקמני, Cd. 1. – בפניו—בפני, Cdd. 2. Syr. and Ar. but these vss. read אענה. – כחשי (נ"א כַּחֲשִׁי)—כַּחֲשִׁי, Sym.

10 פיהם—בפיהם, Cdd.

11 נ"א אֶל.

13 רבים—רביו, Cd. 1. LXX. – מרדתי—מררתי, Cd. 1.

16 ק' חמרמרו—(נ"א חֳמַרְמְרָה) חמרמרה.

17 בכפי—בכַפַּי, Cdd. 5. LXX.

19 ושהדי (עמ' וְשָׂהֲדִי)—וסהדו, Cdd. Elias Levita.

21 ובין—ובן, Cdd.

CHAP. XVII.

1 חבלה—חלה, Cd. 1. נבלה, Cd. 1. (prob.) Vg. – נזעכו—נדעכו, Cdd. Tg. Syr. Ar.

2 התלים—התולים, Cdd. חתולים, Cdd. 2.

3 חמ' דנושה נ"א מִי.

4 נ"א תְּרֹמֵם.

5 This vs. was wanting in LXX., and supplied by Origen. – נ"א תִּכְלֶינָה.

7 מכעם—מכעש, Cdd. – ויצרי—ויצורי, Cdd. mult. וצורי, Cd. 1.

9 נ"א יֹסִיף

10 נ"א וְאֻלָּם. – כלם—כל ין ad. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1.) wanting LXX. – יבאו—ובאו with ק' ובאו, Cdd. Others have יבאו without ק'. – בהם—בכם, Cdd. 2. בם, Cd. 1.

14 עמ' אִמִּי.

16 The last hemistich of this verse was wanting in LXX. – נ"א שְׁאֹל. – פתח באתנח.

CHAP. XVIII.

2 קנצי—קנצֵי, Cdd. 2. קנצים or קנציך, Cd. 1.

8 נ"א כִּי. – שולח—שֻׁלַּח, Cdd. 3. – ברשת—רשת, Cd. 1. כרשת, Cd. 1. – ברגליו—רגליו, Cdd. Vg., but with שלח actively. רגלו, LXX. Syr. Ar.

12 נ"א רָעֵב. – באונו—אנו, Cd. 1.

13 עמ' בַּדֵּי.

14 נ"א וְתַצְעִדֵהוּ. – כמלך—למלך, Cd. 1. Vg. – בלהות—בלהות, Cd. 1.

15 ישכון—תשכון, Cd. 1. – בלילו—מבלי לו, Cdd. 1. LXX. מבלילו, Cdd. This verse was wanting in LXX. – נ"א גָּפְרִית.

18 נ"א יְנִדֻּהוּ.

20 נ"א אַחֲרוֹנִים.

CHAP. XIX.

2 נ"א תּוֹגְיוּן.

3 תחכרו—תהכרו, Cdd. 3. תחברו, Cdd. 3. (prob.). תהברו, Cd. 1., and by correction 1. תחקרו, Cd. 1. תתכרו, Cd. 1. תדברו, Cd. 1.

4 The LXX. add two hemistichs.

7 אענה (נ״א אֶעֱנֶה)—יענה, with ק׳ אענה, Cd. 1. by correction. In the *third* person, Syr. Vg. Ar.

8 נתיבתי—נתיבותי, Cdd. Vg. *defectively*, Cdd.

11 בצרין—כצרין, Cdd. מצרין, Cd. 1.

13 הרחיק וירעי—הרחיקו ידעי, LXX.

14 נ״א וּמְ׳.

15 נ״א ׳ה זָ׳.

18 אוילים—עוילים, Cd. 1. Vg. Theod. – נ״א מְאָסוּ׳.

20 רקבה—דבקה, LXX.

24 לָעַד—לעד, LXX.

28 בו—בי, Cdd. plurim. LXX. Sym. Tg. Syr. Hexap. Vg. Jerom. Not expressed in Syr. Ar.

29 חמה—חמת, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar. – חרב (2), omitted in Cd. 1. קרב, LXX. (prob.). – שדון ק׳, Cdd. שדין, V. D. H.

CHAP. XX.

3 and 4 were wanting in LXX.

3 נ״א מִבְּ׳.

4 הזאת—הֲלֹא, Cd. 1. LXX. – פתה באתנח.

5 חנף—רשעים, Cd. 1. LXX. Syr. Tg. Ar.

6 נ״א לָעָב.

7 בנללו—בגללו, Cdd. כללו, Cd. 1.

11 עלומו—עלומיו ק׳. Vss. 9, 10 and 11, were wanting in LXX.

15 נ״א יוֹרִשֶׁנּוּ.

17 נהרי, *omit*, Hupfeld. – After בפלגות, insert שֶׁמֶן, Hupfeld.

18 כְּחֵיל, see Hirzel. בְּחֵיל, Cdd. mult. Syr. Ar. R. Immanuel. כְּחִיל, V. D. H.

20 and 21 were wanting in LXX.

22 במלאות—במלאת ק׳, Cdd. – ספקו—שׂפקו, Cdd. – נ״א תְּבוֹאֶנּוּ.

23 בן—בם, Cdd.

24 נ״א מִנֶּשֶׁק. – תחלפהו—תחליפהו, Cdd. תחלפתו, Cdd. 4.

25 ממרדתו (עמי׳ יְרָתוֹ)—למררתו, Cd. 1. Syr. Ar. ממרתו, Cd. 2. Vg. – נ״א אֵימִים.

26 תאכלהו—תְּאָכְלֵהוּ, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. תְּאַכְּלֵהוּ, Cd. 2. תְּאַכְלֵהוּ, Cdd. 3. – נפת—נופח, Cdd. נִפֵּחַ, Cd. 1. – ירע—ירע, Cdd.

28 יגל—יִגֶּל, Cd. 1.

CHAP. XXI.

2 נ״א ׳מוֹת׳.

3 דברי—דְּבָרַי, Cdd. Syr. Ar. Vg., but these interpreters in plural. – תלעיג—תלעינו, Cd. 1. all vss. except Tg.

4 נ״א הֶאָנֹכִי או הֲאָנֹכִי.

12 בתף—כתף, Cdd. mult. Kimchi, Nachman, Gersonides, Peritzolius, Meir, Norzius.

13 יבלו—יכלו ק׳, Cdd. LXX. Tg. Syr. Ar. *ducunt*, Vg. – וברגע—וכרגע, Cdd. – יֵחַתּוּ, all vss. See Hirzel. יֵחָתּוּ, V. D. H.

15 This vs. was wanting in LXX – נ״א נַעַבְדֶנּוּ.

17 קמץ בלא א״סף.

18 נ״א וּכְמֹץ – נ״א לִפְנֵי.

19 The second hemistich was omitted in LXX. – נ״א אֱלוֹהַּ.

20 עינו—עיניו ק׳ – כידו—בִּידוֹ, Cd. 1. בידו, Cdd. 3. omitted in Cd. 1.

21 This vs. was wanting in LXX.

22 הלאל (נ״א הַלְאֵל)—הלא, Cdd. 2. *Both* LXX. – רמים—דמים, Cdd. 4. (LXX. Vat.) *caedes* anonym. in Hexap.

23 שלאנן—שאנן, Cd. 1.

24 עטיניו—עטניו, *defectively*, Cdd. עטיוניו, Cd. 1. עיניו, Cd. 1.

25 במובה—טובה, Cd. 1. – נ״א וְלֹא.

26–33 were wanting in LXX.

26 נ״א מִשְׁכָּבוֹ.

CHAP. XXII.

3 תצדיק—תצדק, Cdd. 2. Sym. – דרכיך—דרכך, *defectively*, LXX. Sym. Vg.
6 אָחִיךָ—אחיך, Cdd. mult. – דגש אחר שורק.
7 נ״א תִּמְנַע.
8 עט׳ יֵשֶׁב.
11 אור—או, LXX.
12 נ״א הֲלֹא־.
13-16 were wanting in LXX.
13 נ״א הַבְעַד.
16 בלא—(נ״א וְלֹא־) ולא, Cdd. an anonym. Jewish Grammar, R. Menachem Saruk, R. Donas. in Cd. 1. – יוּצַק—יוצק, LXX. Jerom.
18 עצת—ועצת, Cd. 1. – עט׳ מֶנִּי.
20 קימם—קימנו, LXX. Theod. Syr. Vg. and Tg. (prob.). The verse was wanting in LXX. – עט׳ אָכְלָה.
21 ושלֵם—ושלם, Cdd. – (נ״א) תבואתך תבואתך—תְּבוֹאַתְךָ, Cdd. LXX. Syr. Tg. Vg.
23 מאהלך—מאהליך, Cdd. plurim. all vss.
24 ישית—ושית, Cdd. 5. With ק׳ ושית, Cdd. 4. Theod. Vg. oriental Jews. – בציר—בצר, Cdd. 3. נצר, Cd. 1. – וכצור—ובצור, Cdd. mult. LXX. Tg. Syr. Ar.
25 בצרך—בצריך, Cdd. 4. Kimchi.
29 נ״א יוֹשִׁיעַ.
30 איקי—אי נקי, Cdd. mult. הנקי, or אינקי, LXX. Vg. אֵינָקִי, Cd. 1. אִי נקי, Cd. 1. Syr. Ar. – כפיו—כפיך, Syr. Sym. Vg. Jerom. Ar.

CHAP. XXIII.

2 שיחי—שחי, Cdd. – ידו—ידי, LXX. Syr.
3 ידעתיו—ידעתי, Cdd. 1.
6 לא, omitted in Cdd. 3. – ישים, omitted in Cd. 1. – בו—בי, Cd. 1.
7 שָׁם—שם, Cdd. Vg. שם הוא, Cd. 2. – מִשְׁפָּטִי—משפטי, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. (Tg.).
9 This vs. was wanting in LXX. – מלעיל.
11 דְּרָכָו—דרכו, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.
12 לא—ולא, Cdd. Vg. – מחקו—מחקי, Cd. 1. Syr. Ar. בְּחֻקִּי, LXX. Vg. – פי—פיו, Cdd. (Tg. 1.) with ק׳ פיו, Cd. 1.
13 כאחד—באחד, Cd. 4. *Solus est*, Vg.
16 עט׳ הֵרַךְ.

CHAP. XXIV.

1 לא (1), omitted in Cdd. 2. LXX. – וידעין, Cdd. ק׳ וידעי, Cdd. Tg. ויעדו, V. D. H. – ימו—ימיו, *defectively*, Cdd. יָמָיו, Cdd. 2.
3 בגד—שור, Cd. 1. Ar.
4 ק׳ עניי—ענוי, Cdd. Tg.
5 בפעלם—בפעלם, Cdd. לפעלם, Cdd. – נ״א עֲרָבָה.
6 בללו—בלילו, *defectively*, Cd. 1.' בלי לו, LXX. Vg. – יִקְצוֹרוּ, or *defectively*, Cdd. ק׳ יִקְצִירוּ, V. D. H. – רָשָׁע—רשע, Cd. 1. – ילקטו—ילקשו, Cdd. 2.
7 ילין—ילינו, Cd. 1. Syr. Ar. – בלי—מבלי, Cd. 1 by correction, Cd. 1.
10 נ״א נָשְׂאוּ.
11 שורותים—(נ״א שׁוּרֹתָם) שורתם, Cdd. 2. (prob.) Immanuel, Parchon in Cd. 1. שרתם, Cdd. שׁוּרֹתם, Cdd. שׁרותם, Cd. 1. שׁירותם, Cd. 1. – יצהרו—יצהירו, Cd. 1.
12 מְתִים, Cd. 1. Syr. Ar. R. Immanuel. מְתִים, V. D. H. – תושע—תשוע, Cd. 1. – תפלה—תפילה, Cd. 2. Syr.
13 במרדי—במרדי, Cdd. *rebelles*, Sym. Vg. – וישובו—ישבו, Cd. 1. יָשְׁבוּ, Cdd. 3. Vg. LXX. Syr. Ar.
14 נ״א יִקְטָל־.
15-17, and first hemistich of vs. 18, were wanting in LXX.

16 נ״א לָמוֹ.

18 תְּקֻלַּל—תקלל, Cdd. 2. – ולא—לא, Cdd. LXX. Vg. – בדמים—כרמים, Cd. 1.

19 יחמאו—חמאו, Cd. 1.

22 בחייו—בחיין, Cdd. 3. LXX. Vg. בחיים, Cdd. 2.

23 לְעֵינֵיהוּ—ועיניהו, Cd. 1..

24 רומו—רמו, Cdd. – בכל—ככל, Cdd. – יקצפון—יקפצון, Cdd. 4. ἐν καύματι, LXX. in dandes, Syr. – ובראש—וכראש, Cdd.

25 לְאֵל—לאל, Cdd. 2. Sym. Syr. Vg. Ar. וְאֵל, Cd. 1. The verse was wanting in LXX., and supplied by Origen.

CHAP. XXV.

5 עַד, not expressed in Syr. Ar. *luna etiam*, Vg. – לא—ולא, Cdd. mult. Tg. Vg. Syr. Ar. – יהל, Cd. 1. LXX. Tg. Vg. Syr. Ar. See Hirzel. יאהיל, V.D.H. ויאהיל, Cd. 1.

CHAP. XXVI.

2 ללא עז—לא עז, Cdd. LXX. Tg. ולא, Cd. 1.

5-11 were wanting in LXX.

6 נ״א לַאֲבַדּוֹן.

9 ק׳ כסא—כסה, Cdd. mult. Talm. in tract. Succa and Shabbath, Rabboth, Rashi. LXX. Vg. Tg.

12 ק׳ ובתבונתו, Cdd. mult. ובתובנתו, V.D.H. ובתבונתו, the oriental Jews.

14 ק׳ דרכיו—דרכו. – קְצוֹת עמי, Cdd. mult. Syr. Vg. Tg. Ar. – נ״א שֶׁמֶץ. – נבורתו— ק׳ גבורתיו, this or גבורותיו, Cdd. mult. גְּבוּרָתוֹ, Cdd. LXX. Sym. Tg. Syr. Vg. Ar.

CHAP. XXVII.

3 נ״א עֹוד או עוֹד.

4 תהגה—יהגה, Cdd.

6 אַרְפֶּה—ארפה, Cdd. LXX. Theod., *alius* in Hexap. Syr. Vg.

9 נ״א יִשְׁמַע.

10 Before אלוה, insert אל, Cdd

13-23. The words of Job, not of Zophar

13 נ״א מִשַּׁדַּי. – נ״א רָשָׁע. – נ״א אָדָם.

14 נ״א וְצֶאֱצָ׳.

15 נ״א וְאַלְמְנוֹתָיו.

19 יוֹסִף, LXX. Ambros. The Vg. Syr. Ar. also translate *actively*. יֶאֱסֹף, Cdd. 3. יאסוף, *fully*, Cd. 1. יֵאָסֵף, V.D.H.

20 and 21 were omitted in LXX.

21 נ״א וַיִּשְׂעֵר או וַיִּשְׁעֵ.

23 יספק—ישפק, Cdd. – כַּפּוֹ—כפימו, Syr.

CHAP. XXVIII.

3, and first hemistich of vs. 4, were wanting in LXX.

3 נ״א חֵקֶר.

4 נ״א מֵעַם.

5-9, same as vs. 3 and 4.

5 בְּמוֹ אֵשׁ, Cdd. Vg. כמו אש, V.D.H

8 ולא—לא עדה, Cdd.

11 חָפַשׂ—חבש, LXX. Aq. Theod. Vg.

13 נ״א בְּאֶרֶץ.

14-22 were wanting in LXX.

16 חסלא—תסלה, Cd. 1. – נ״א יְקָר.

17 כְּלֵי—כלי, Cdd. LXX. Sym. Tg. Vg.

18 רמות—ראמות, Cd. 1. LXX. Sym. Vg. Jerom.

21 נ״א אָמְרוּ.

23 הכין—הבין, Cdd. LXX.

26 נ״א לַחֲזִיז.

27 הבינה—הכינה. – נ״א רָאָהּ, Cdd. 6. This verse was wanting in LXX.

28 יהוה, Cdd. plurim. edd. pleriq. antiq. אדני, V.D.H.

CHAP. XXIX.

6 שׁוּרֵי—שׁירי, Cd. 1. ὑλώδεις λίαν, LXX.

6 בחמה—בחאמה, Cd. 1. ad marg. באימה. Cd. 1. בחימה, Cdd. - נ״א וְצֻוּר.

12 מְשַׁוֵּעַ—משוע, Cdd. LXX. Syr. who render it differently. מְשַׁוֵּעַ, without *dagesh*, Cdd. 2. - לא—ולא, Cdd. LXX. Vg. Syr. Ar. וְאֵין, Cdd.

13 נ״א בִּרְכַּת.

14 וילבשני—וילבישני, Cdd. 6. וַיִּלְבָּשֵׁנִי, *defectively*, Cdd. 4.

15 נ״א לָעִוֵּר.

18 וכחול—וכחול, a Jerusalem Cd. collated by Kimchi, remarked that the Jerusalem Jews read so. So too Medrash, Talm. in Sanhedrin. וכַחֹל, Cd. 1. *As the Phoenix.* See Ewald.

19 This verse was wanting in LXX.

21 —למו עצתי - נ״א לָמוֹ - עמ׳ וְיִחֵלּוּ. למועצתי, Cdd.

24 ולא יאמינו, Cdd. plurim. Sym. Syr. Tg. Ar. לא, V. D. H. The last hemistich, and the 25th verse were wanting in LXX. - עמ׳ וְאוֹר.

25 נ״א רֹאשׁ.

CHAP. XXX.

2 נ״א לִי.

3 בחסר—בחסר, Cdd.

5 ני—נו, Cd. 1. Vg.

6 בערוץ—בערוץ, Cdd. כערוץ, or כערץ, Cdd. - נ״א חוֹרֵי.

7 ינחקו—ינאקו, Cdd. 2. - יספחו—יִסְפָּחוּ, Cd. 1. יסוחפו, Cd. 1. Syr. Ar. The first hemistich of the verse was wanting in LXX.

11 יתרו—ק׳ יתרי, Cdd. mult. Syr. but reading בתרי.

12 פרחח (נ״א פִּרְחָה)—פרחה, Cdd. LXX. Arama in Comm. in ed. Thessal. פרחת, Cd. 1. - ימין—ימי, Cd. 1.

13 נתסו—נתצו, Cdd. 5. - (נ״א) נתיבתי נתיבותי—נְתִיבָתִי או נְתִיבָתִי, Cdd. 4. *defectively* 1. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. ק׳ להותי—להיתי, Cdd.

15 ההפך—תהפך, Cd. 1. The last word of this vs. and the first hemistich of vs. 16, were wanting in LXX.

16 נ״א יֹאחֲזוּנִי.

17 עצמי—עַצְמִי, Cd. 3. Vg. - וערקי—ועורקי, *fully*, Cdd.

18 The last hemistich was wanting in LXX. - עמ׳ כֻּתָּנְתִּי.

19 לחמר—כחמר, Cdd. 1. LXX. - כעפר—לעפר, Cdd. Tg. Vg. בעפר, Cdd. ἐν γῇ καὶ σποδῷ μου ἡ μερίς, LXX.

20 ותתבנן, prefix ולא, Cd. 1. Vg. ותתכונן, Cdd. 2. ותכונן, Cdd. - בי—לי, Cdd. 2. The first hemistich of vs. was wanting in LXX.

21 תשטמני—תשׂטמני, Cdd. 4. (prob.).

22 תְּשֻׁוָּה, see Hirzel. ק׳ תשיה תְּשֻׁוָּת. V. D. H.

24 נ״א יִשְׁלַח. - יד—ידו, Cd. 2. Syr. Tg. Ar. suffix of second pers. Vg. - אם—ואם, Cdd. 3. - בפידו—כפידו, Cdd. בעידו, Cd. 1. - להן—לָהֶן, Cdd. R. Immanuel. לָהֶן (נ״א לָהֶן), V. D. H. See Hirzel.

25 לקשה—לקשי, Cdd. - עגמה—ענומה, Cd. 1. - ענמה, Cd. 1.

27 was wanting in LXX. - עמ׳ מֵעַי. - נ״א יָמַי.

28 חמה—חֵמָה, Cdd. 3. Vg. Syr. Ar. ἄνευ φιμοῦ (θυμοῦ) LXX.

CHAP. XXXI.

1 אתבונן—אתכונן, Cdd. 2. This verse was wanting in LXX.

3 ונכר—ונכד - עמ׳ הֲלֹא, Cdd, (Tg.)

4 דרכי—דְּרָכַי, Cd. 1. LXX. - עמ׳ הֲלֹא

5 שוא—מתי שוא, Cdd. 2., in marg. 1. γελοιαστων, LXX. *improbis* Syr. Ar.

7 אמה—תמה, Cd. 1. Syr. Ar. - אשרי—
אֻשרי, Cdd. אַשֻרי, Cdd. - עינִי—עיני,
Cdd. 4. LXX. - ובכַפִּי—ובכפי, Cdd. 3.
מום—מאום, Cdd. Vg. *Both* Tg. מום ק׳,
Cdd. מאום, Cdd. 3.
10 אחרים—אחרין, Cdd.
11 עמי כִּי. - ק׳ היא—הוא, Cdd. mult. -
ק׳ והוא—והיא, Cdd. mult. - עָוֹן—עון,
Cdd. mult. - פלילי—פלילים, Cdd. vs. 28.
ק׳ פל׳, Cd. 1.
12 וכל—ובכל, Cdd. all vss.
13 בריבם—ברבם, Cdd.
15 עֹשָׂנִי—עשני, Cdd. 2. Vg. Tg. Syr. Ar. -
וַיְכוּנֶנּוּ, Cdd. mult. Norzi. ויכננו, *defectively*, Cdd. mult. ויכננהו, Cd. 1. ויכונני,
Cd. 1. Vg. ויבינני, Cd. 1. וַיְכוּנֶנּוּ,
V. D. H.
20 ק׳ חלציו—חלצו.
22 משכמה, Cdd. 6. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1).
משכמה, V. D. H. עמי משכמהּ. -
מקנה, Cdd. Syr. Vg. Ar. (Tg. 1). מקנה.
V. D. H. עמי מקנהּ.
23 נ״א כִּי.
24 נ״א מִבְטָחִי.
26 נ״א הֹלֵךְ.
28 פלילים—פלילי, Cdd. 2. See vs. 11.
29 משנאַי—משנאי, Cdd. LXX. - נ״א
וְהִתְעֹרַרְתִּי.
30 נפשי—נפשו, Cdd. Syr. Ar., but three of the
Cdd. have נפשו ק׳. נַפְשׁוֹ, Cd. 1.
31 ונשבע—לא נשבע, Cd. 1. LXX. Theod.
Vg. לא, omitted in Cd. 1. ולא, Cdd. 2.
33 לאדם—כאדם, Cd. 1. באדם, Cdd. -
פשעַי—פשעי, Cdd. (Tg. 1.) Vg. - בחבי—
בחבי, Cdd. 2. כחכי, Cd. 1.
34 ולא—לא, Cdd. - עמי לֹא־אֵצֵא.
35 לי—יתן לי omitted in Cdd. 6. Syr. Ar. -
לשמע—שמע, Cd. 1. The first two hemistichs were wanting in LXX.
36 אעדנו—אענדנו, Cdd. 3. - עטרת—עטרות,
Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. Ar.
40 תמו דברי איוב, were wanting in LXX.
Vg., and did not proceed from the poet.

CHAP. XXXII.

3 האלהים—איוב, *Tikkun Sopherim.*
6 כ״א אֱלִיהוּא או אֱלִיהוּא. - זחלתי—
חליתי, Cd. 1.
7 נ״א יוֹדִיעוּ.
8 הוא—היא, Cdd. Sym.
10 שמעו—שמעה, Cdd. 2. LXX. Vg. Syr. Ar.
11 עמי הוֹהַלְתִּי. - אאזין—אזין, Cdd. 4. by
correct. 1. תבונתכם—תבונותיכם, Cdd.
2. Tg. Vg. תכונותיכם, Cdd. This vs. and
vs. 12 were wanting in LXX.
12 וַעֲדֵיכֶם—ועדיכם, Cd. 1, (prob.) Syr. Ar.
14 אליו—אלי, Cdd. 2. - מלים—מלין, Cdd.
15, 16 ולא—לא ענו, Cdd. mult.
18 מלאתי—מלתי, Cdd. Masor. מליתי, Cd. 1.
19 חרשים—חדשים, Cd. 1. LXX. - כ״א כְּיַיִן.
- בְּאוֹבוֹת—כאבות, Cd. 1.
20 נ״א וְאֶעֱנֶה.
21 וְאַל—ואל. Cd. 1. by correction, Vg. - אדם
—ואדם, omitting אל, Cd. 1.

CHAP. XXXIII.

1 כ״א וְכָל.
9 כ״א בְּלִי־פֶשַׁע או בְּלִי־פָשַׁע. - מלרע
באתנח.
10 ויחשבני—יחשבני, Cd. 1. all vss. except
Tg.
11 בצד—בסד, Cdd.
13 ריבות—ריבות, Cdd. ריבֹת *defectively*,
Cdd. ריבותי, Cd. 1.
14 ישנה—ישורנה, Syr. Vg.
15 בחזיון—חזיון, Cdd. LXX. Sym. Syr. Vg.
16 ובמוסרם—ובמסרם, Cd. 1. Vg. - יחתם—
יְחִתֵּם, LXX. Aq. Syr.

17 ממעשת, LXX. Syr. Vg. Tg. מעשה, V.D.H.
- וגוב—וגוח, Cd. 1.
19 ורוב—וריב ק׳, Cdd. all vss. - איתן—אתן.
Cdd.
20 The second hemistich was wanting in LXX.
21 ושפו—ושפי ק׳, Cdd. - הר׳ ועט׳ הא׳
ברנש עט׳ ראו.
24 פרעהו—פדעהו, Cdd. - נ״א מָצָאתִי.
28 נפשו—נפשי ק׳, Cdd. mult. Talm. Jerus.
Vg. Tg. - וחיתו—וחיתי ק׳, Cdd. plurim.
Talm. Jerus. Vg. Tg. The ק׳ is wanting in
many Cdd. - באור—כאור, Cdd. - תראה
—תחיה, Cdd.
29 and 29 were wanting in LXX.
29 פְּעָמִים—פעמים, Cdd. 9. LXX. Theod. Syr.
Vg. Ar.
32 דבר—דָבָר, Cdd. - נ״א חָפַצְתִּי. This vs.
and vs. 33 were wanting in LXX.

CHAP. XXXIV.

3, 4, were wanting in LXX.
5 פתח באתנח.
7 Same as 3 and 4. - נ״א יֵשׁ
11 נ״א אִישׁ.
14 ישים—יָשִׁיב, Cdd. 2. Syr. oriental Jews.
16 מלי—מִלַּי, Cd. 1. Vg.
18 הָאֹמֵר, Cd. 1. LXX. Vg. הֶאָמֹר, V. D. H.
24 ירע—ידע, Cd. 1. (prob.) LXX. ידוע, Cd. 1.
25 _ 33 wanting in LXX.
28 עליו—אליו, Cdd. 2. all vss. except Tg.
31 אל אֶל—אֱל alone, Cdd. 2. Syr. Ar. אֶל
אֶל, Cd. 1. - האמר—הָאֹמֵר, Cd. 1. Tg.
אֹמַר, Cd. 1. - נשאתי—נשאת, Cd. 1.
נשאני, Cd. 1. נשארתי, Cd. 1.
33 בלעדי—בלעדי. Cdd. LXX. ανευ εμαυτου.
בלעדי, Cdd. 4. - און—עול. - נ״א אֲחַוֶּה.
Cdd.
36 עט׳ יִבָּחֵן. - תשבת—תשבת, Cdd. 2.
LXX. Tg. *fully*, i.e., תשובות, or תְּשֻׁבוֹת.

Cdd. - באנשי—כאנשי, Cdd. LXX.
מאנשי, Cd. 1. Vg. אנשי, Cdd. 2.
37 יספוק—ישׂפוק, Cdd. mult.

CHAP. XXXV.

2 The second hemistich of this vs., and the
whole of vs. 3, wanting in LXX.
3 ומה—מה אעיל, Cdd. mult.
4 נ״א רֵעֶיךָ. - נ״א וְאַתְּ.
8, 9 wanting in LXX.
9 מרוב—מרב *defectively*, Cdd. mult. -
עשוקים—עשׁוּקִים, Cd. 1. Vg. Tg. *defectively*, Cdd.
11 מלפנו—מלפני, Cdd. 2. LXX.
14 עט׳ כִּר. - תשורנו—תשורני, Cdd. LXX.
Two of the Cdd. have תשורנו ק׳. תְשׁוּרֶנוּ.
Cd. 1.
15, 16 were wanting in LXX.
16 יכבר—יכביר, Cdd. LXX. יכבר, *defectively*,
Cdd. 6. יכביר, *fully*, Cdd. mult.

CHAP. XXXVI.

5 ולא—לא, Cdd. mult. all vss. The second
hemistich of this vs., and vss. 6-11, were
wanting in LXX.
6 יחיה—יְחַיֶּה, Cdd. Syr. Ar.
7 עניו—עינו, Cdd. 6. עֵינָו *defectively*, Cdd.
in some with עיניו ק׳. One has עיניו, and
עינו ק׳. - עט׳ יֵבֶם.
11 יכלו—יבלו, Cdd. mult. Sym. Some of them
have in marg. יכלו ק׳. יבלו, and יבלו ק׳,
Cd. 1. יבל, with יבלו, Cd. 1. ובלו, with
יבלו ק׳, Cd. 1. - ויעברו—ויעבדו, Cdd.
13 was wanting in LXX.
16 לא—ולא, Cd. 2. This vs. was wanting in
LXX.
17 רשע—רשעים, Cdd. 3. Syr. Ar.
18 עט׳ כִּר. - בשפק—בספק, Cdd. בפסק,
Cd. 1.
19 היערך—הערך, Cd. 1. - שוע—שׁוּעֲךָ, Cd. 1.

- ולא—לא, Cdd. 4. לו, Cd. 1. לְךָ ק׳, Cd. 1. ad marg. *omitted* in Cd. 1. - בצר, omitted in Cd. 1. (Tg.).

20 תַּחְתָּם—תחתם, Cd. 1. The second hemistich of this vs., and verse 21 were wanting in LXX.

22 ואין—מי, Cd. 1. Vg. ומי, Cdd.

25 - 29, wanting in LXX. and before 29 some things inserted.

26 חירר לא—ולא, Cdd.

31 - 34, were wanting in LXX.

32 עליו—עליה, Cdd. - כמפניע—במפניע, Cdd.

33 רעה—רענו, Cd. 1. רעי, Cd. 1. ריעו, Cdd. - מקנהו—מקנה, Cd. 1. Vg. Syr. Ar. ומקנה, Cdd. 6. - רב—(עמי׳ אַף) אף, Cd. 1. omitted in Cd. 1. - על, omitted in Cdd. Syr. לא, Cdd. 2, (prob.). כל, Cd. 1. - עולה—עלוה, Cd. 1. עלה, Cdd. עולו. Cd. 1.

CHAP. XXXVII.

1 - 3, and first hemistich of vs. 4 were wanting in LXX.

4 יעכבם—יעקבם, Cdd. 3. - יִשְׁמַע—ישמע, Cdd. 6. LXX.

6 הוה—הוא, Cdd. הוי, Cdd. The first hemistich was wanting in LXX. - קמץ נ״א לא מקף.

7 אֲנָשִׁים עֹשֵׂהוּ—אנשי מעשהו? See Hirzel.

8 נ״א וּבִמְעֹנֹתֶיהָ - נ״א וַתָּבֹא.

10 מוצק—במוצק, Cdd. 2. Syr. Ar. - נ״א יִתֵּן. כמוצק, Cd. 1. The LXX. expressed but read the word with *shin*. במצוקה, Cd. 1.

11 עָנָן—ענן, Cdd. LXX. Vg. (Tg.).

12 בתחבולתיו—בתחבולתו, Cdd. ק׳. - עמי׳ מְסִבּוֹת. This vs. was wanting in LXX.

14 עמי׳ נִפְלְאוֹת. - נ״א וְזֹאת.

15 נ״א וְהוֹפִיעַ.

16 נפלאות—מפלאות, Cdd. 6. - רעים—רעים, Cd. 1. LXX. πονηρων.

17 נ״א בְּהַשְׁקִים.

19 הודיעני—הודיענו, Cdd. LXX. Syr. Ar. but two of the Cdd. have as *K'ri* the received reading.

21 הלא—לא, Cd. 1.

22 יאתא—יאתה, Cdd. 3.

23 יַעֲנֶה, Cdd. 2. LXX. Syr. Vg. יְעַנֶּה, V.D.H. - נ״א וּמִשְׁפָּט -

24 יראוהו, prefix לא, Cdd. 3. - Before יראה, לא omitted in Cd. 1. LXX. Syr. Ar. ולא, Cd. 1. לו, Vg. - יראי—יראה, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. (Tg.), but the former interpreters with suffix.

CHAP. XXXVIII.

1 (נ״א מִנְ | או מִן) מנ ק׳ מן, V. D. H.

2 נ״א בְּלִי - נ״א עֵצָה.

3 כְּגֶבֶר—כגבר, Syr. Tg. Ar. - ואשאלך—אשאלך, Cdd. mult. LXX. Vg.

5 ממדה—ממדיה, Cd. 1. Syr. Ar.

8 נ״א מֵרֶחֶם.

9 בשומו—בשומי, Cdd. 2. Syr. Ar.

11 נ״א תוֹסִיף - נ״א תָבֹא - נ״א פֹּה. - ופה—ופא, Cdd. Masor. - בגאון—בגאון, Cdd. 2.

12 ידעתה שחר—ק ידעת השחר, V. D. H.

19 נ״א אֵיזֶה, bis.

22 נ״א וְאֹצְרוֹת. נ״א אֹצְרוֹת.

24 נ״א אֵיזֶה.

26, 27, were wanting in LXX.

27 נ״א שֹׁאָה.

31 מושבות—מושכות, Cdd.

32 נ״א הֲתֹצִיא. - בעתה—בעתו, Cd. 1. בעתם, Cd. 1. This vs. was wanting in LXX.

40 למארב—למו ארב, Cd. 1.

41 ק׳ ילדיו—ילדו. - ויתעו—יתעו, Cd. 1. - לכל—לבלי, Cd. 1.

CHAP. XXXIX.

2 The first hemistich was wanting in LXX.

2 נ״א יְמוֹר.

3 נ״א וְיָדַעְתָּ. - נ״א יִפֹּר.

4 Wanting in LXX. - עמי׳ יָצְאוּ.

6 נ״א יְתָיו.

7 נ״א נֹגֵשׂ. - נ״א תְּשׁוּ.

8 יתור—יָתֻר, as a verb, LXX. Tg. Vg.

12 ישוב—ישיב ק׳, Cdd. This vs. and the following ones as far as 18 were wanting in LXX.

13 עמי׳ וְנֹצָה. - עמי׳ חֲסִידָה.

16 הִקְשִׁיחַ, see Ewald. הַקְשִׁיחַ, V. D. H.

21 יחפרו—יחפר, all vss. except Tg.

22 לפחד—לפחת, Cdd. 3. Syr. Ar. and LXX who render *king*.

24 בקול—כי קול, Cd. 1. - נ״א וְלֹא או וְלֹאר.

26 כנפו—כנפיו ק׳.

28 נ״א וַיִּתְלוֹנָן.

30 ואפרחו—ואפרחיו ק׳.

CHAP. XL.

1–5 These five verses should be joined with chapter xxxix.

2 יסור—ישׁוּר as ק׳ marg. Cd. 1. יסוּר, Cd. 1. LXX. יסוד, Cdd. יוסד, Cd. 1. - יעננה—יענה, Cdd. 2. Syr. Ar.

5 עמי׳ אחת. - ולא—לא, Cdd. LXX. Syr. Ar.

6 מנ—מן, V. D. H. In the polyglots chap. xl. rightly begins here. - נ״א וַיַּעַן או וַיַּעַן.

7 נ״א נָא. - נ״א כְּגֶבֶר.

9 כאל—באל, Cd. 1. LXX. - נ״א זְרוֹעַ.

10 נ״א נָא.

11 נ״א גֵּאֶה.

12 נ״א גֵּאֶה.

16 בשרירי—בשרידי, Cdd.

17 יחפץ—יחפז, Cdd. R. Parchon. - פחדו—פחדיו ק׳.

18, 19, were wanting in LXX.

18 נ״א נְחֻשָׁה.

19 העשו—העשה, Cd. 1. - יגש—יגיש, Cdd.

22 יסכהו—יסבהו, Cdd. 3. Syr. Ar. - צללו—צלל, Cd. 1. Syr. Ar. צִלְלָו, Cd. 1. צללו, Cd. 1, omitted in Cd. 1. - יסבהו—יסכהו, Cdd. יסוכהו, Cdd. 4.

23 לא—ולא, Cdd. plurim. all vss. except LXX. Rabboth, Jarchi, Abenezra, Gersonides, Kimchi, R. Nathan, Norzius. - יחפז—יחפץ, Cdd. 2.

24 נ״א בְּמֹקְשִׁים.

26 The second hemistich was wanting in LXX.

31 בשכות—בסכות or בסכת, Cdd. Sym. Tg. *sagenas*, Vg.

32 כפך—כפיך, Cdd. mult.

CHAP. XLI.

1 נ״א יֻטָּל. - נ״א תֹּחַלְתּוֹ.

2 יעירנו—יעורנו ק׳, Cdd. mult. יעירנו with יעורנו ק׳, only in a few Cdd. nor does the Masorah mention it among the places where *yod* is written and *shurek* read. יעורנו without ק׳. Cdd. יערנו, *defectively*, Cdd. 4. יעודנו, Cdd. 2. Masor. magn. ap. Norzi. The textual is the reading of the oriental Jews, the *K'ri* of the occidental. - לפני—לפנו or לפניו, Cdd. Tg.

3 כל, omitted in Cdd. 2. LXX. Tg., but the latter read כל before תחת.

4 לא—לו ק׳, no *K'ri* in Cdd. mult. - וחין—וחן, Cd. 1. LXX. Tg. Vg. ואין, Cd. 1.

7, 8, were wanting in LXX.

11 כידודי—כדודי, Cdd. *Caph* is expressed in LXX. Vg. Syr. Ar. כי דודי, Cdd. בידודי, Cd. 1.

12 כדוד—כדור, Cdd. בדוד, Cdd. 2 (prob.).

14 תדוץ—תרוץ, Cdd. LXX. The second hemistich of this vs. was wanting in LXX.

15 נ״א מִפְּלֵי עמי׳ מַפְּלֵי.

17 משתו—משאתו, Cdd. mult. - אלים, Cdd. quamplur. edd. mult. *angeli*, Vg. אילים.

Cdd. - משברים—מִשְׁבָרִים, Cdd. מִשְׁבְרם. Cd. 1.

21 תחת—תותח, R. Parchon. ותח, Cd. 1. תותיה, Cd. 1.

22 חרש—חדש, Cd. 1.

23 The second hemistich of this vs. was wanting in LXX.

25 נ"א אֵיךְ. - העשוי—העשו, Cdd. העָשׂו, Cdd.

26 נ"א אֶת־. - והוא—הוא, Cdd. LXX. Syr. Ar. - כל before בני, omitted in Cdd. (Tg. 1). - שחץ—שחת, Cd. 1. Sym. (prob.), δρομαδους. שרץ, LXX. Syr. Tg.

CHAP. XLII.

2 ק' ידעתי—ידעת, Cdd. plurim. all vss. יָדַעְתָּ, Cd. 1.

3 מחשיך—מעלים, Cd. 1 as xxxviii, 2. מחשיך, LXX. (perhaps), i. e. φειδόμενος. מחשיב, Syr. (perhaps). - עצה, add במלים, Cd. 1. Syr. Ar. - נ"א לא מקף.

4 נא, omitted in Cdd. 4. Vg. שמעני, Syr. שמענא, Cd. 1.

5 נ"א אֹזֶן.

6 To אמאס add חיי, Cd. 1. ἐμαυτόν, LXX. divitias meas, Tg. אמם, Cd. 1, (perhaps). - ונחמתי—(פתח באתנח) ונחמתי, Cd. 1.

7 בעבדי—כעבדי, Cdd. mult. Ar. (Tg. 1).

8 בעבדי—כעבדי, Cdd. LXX.

9 וצופר—צפר, Cdd. mult. LXX. Vg. Syr. Ar. (Tg. 1). - נ"א וַיַּעֲשׂוּ.

10 נ"א פֶּלֶא או פֶּלָלוֹ - ק' שבות—שבית.

11 נ"א אַחַת - עמי על.

12 עמי לו.

13 שבעה—שבענה, Cdd.

15 נמצאו—נמצא, Cdd. 2. - להן—לחם, Cdd. 5. - אביהן—אביהם, Cdd. 5. - אחיהם—אחיהן, Cdd. 4.

16 After שנה insert τὰ δὲ πάντα ἔτη ἔζησε διακόσια τεσσαράκοντα, LXX. Before Origen it was not in LXX. that Job saw his posterity to the fourth generation. - ק' ויראה—וירא. At the close of the book there is an additional paragraph in LXX. old Lat. Theod.

CANTICLES.

CHAPTER I.

2 מנשיקת—מנשיקות, defectively, Cdd. 4. in sing. Vg. Gr. Venet. - דֹּדֶיךָ—דדיך, LXX. Vg. Ar., and so vs. 4.

3 הורק—תורק, Cd. 1.

4 תרוצה, add לריח שמניך, Cd. 1. (perhaps) LXX. Vg. Ar. - משרים—מישרים, defectively, Cdd. mult., which may be Hophal. recti Vg. מֵישָׁרִים, prae rectis Syr.

5 באהלי—כאהלי, Cdd. 2. Gr. Venet.

6 תיראנו—תראני, Cdd.

7 ואיכה—איכה תרביץ, Cdd. Syr. - תרביץ—תרבץ, defectively, Cdd. 2. in Kal all vss. - שְׁלֹמֹה—שלמה, Cdd.

10 כתורים—בתורים, Cd. 1. LXX. Vg. Ar.

14 נ"א הכפר |.

17 ק' רהיטנו—(נ"א רָהִי") רחיטנו, Cdd. רחיטנו, Cdd. 2. רהיטינו, or רהטינו, Cdd. 8. In plur. all vss. in Polyglot, Gr. Venet. - ברושים—ברותים, Cdd.

CHAP. II.

4 וְדִגְלוֹ—ודגלו - קמץ בז״ק. Cd. 1. Aq. Vg. וְדִגְלוֹ, Cd. 1. LXX. Syr. ודגלו, Cd. 1. ἐπισωρεύσατε, Sym.

11 הסתו—הסתיו ק׳, Cdd. הסתא, Cd. 1. - הלך—והלך, Cdd. mult. Syr. Vg. Ar. Gr. Venet. (Tg. 1.).

12 עת—ועת, Cdd. mult. Tg. Ar.

13 סמדר—סמדר, Cdd. 2. וסמדר, Cd. 1. - לכי—לך ק׳.

14 השמיעני—השמיעיני, Cdd. הַשְׁמִיעִנִי, ed. 1. - ומראך, Masor. Cdd. plurim. ומראיך, V. D. H.

15 שעלים (2), omitted in Cdd. 5. LXX. Vg. Ar. - וכרמינו—וכרמנו, Cdd. Vg. - נ״א סְמָדַר.

17 בתר—כתר, Cd. 1. LXX. where ὀρη κοιλωμάτων should perhaps be read.

CHAP. III.

4 שהביאתיו (נ״א ׳בֵאתִיו)—שהבאתיו ק׳. - הורתי—הורדתי, Cd. 1.

6 כתימרות—כתימרת, LXX. Syr. Vg. defectively in plur. Cdd. כתמונת, Aquil. - מקטרת—מְקֻטֶּרֶת, Cdd. 3. מִקְטֹרֶת, Aq. Sym. Theod. Vg. Tg.

9 אפריון—אפירויון, fully, Cdd. אפרון, Cd. 1. אפר יון, Cd. 1.

11 נ״א בַּעֲטָרָה - נ״א שֶׁ או שֶׁ.

CHAP. IV.

1 מן הגלעד—מהר גלעד - נ״א שֶׁעָ. Cdd. LXX. Ar. הגלעד, Cdd. mult.

2 נ״א וְשַׁכֻּלָה.

5 הרעים—הרעה, Cd. 1.

6 ואל—אל, Cdd. mult.

8 שׂניר, Cdd. mult. שְׂנִיר, V. D. H.

9 באחד—באחת ק׳, Cdd. mult. - מצורניך—מצוארניך, Cdd. mult.

12 גל—גן, Cdd. mult. LXX. Ar. Syr. Vg. Gr. Ven.

14 וכרכם—וכרכם, Cdd.

16 יִזְלוּ - נ״א בשמיו—בשמים, Cd. 1. בשמי, LXX. Syr. Ar. Copt. - נ״א דוֹדִי. - לגנו—לגני, Cdd. 2. (prob.). (LXX. Alex.)

CHAP. V.

2 שֶׁרֹּאשִׁי, without dagesh in resh. cdd. mult. With dagesh, V. D. H.

4 עָלָי, Cdd. quamplurim. R. Nathan, Midrash Socher tob et Jalkuth ap. Norzi, Jarchi, Nachmanides, Gersonides, R. Tobias (R. Immanuel). עָלָיו, V. D. H.

13 לחיו—לחייו, Cdd. mult. - כערוגת—כערוגֹת, Cdd. LXX. Aq. Vg. fully. כערוגות, Cdd. 2.

14 בתרשיש—כתרשיש, Cdd.

CHAP. VI.

1 נ״א קֻשֶּׁנּוּ.

2 לערוגות (נ״א ׳גֹת)—לערוגת, Cdd. Vg. defectively in plur. Cdd. לערוגֹת, Cd. 1.

5 שערך—שעריך, Cdd. 3. Vg. Ar.

6 נ״א וְשַׁכֻּלָה.

9 ויאשרוה—ואשרוה, Cd. 1

12 עמינדב, Cdd. LXX. Vg. Ar. עמינדיב, Cdd. mult. עמי נדב, Cdd. 2. עמי נדיב, V. D. H.

CHAP. VII.

1 השולמית—השונמית, Cd. 1. ad marg. LXX. Ar. השלמית defectively, Cdd. - נ״א מַה - כמחלת—במחלת, Cdd. mult. Sym. R. Nathan. כמחולות, Cd. 1. LXX. Vg. במחולות, Cd. 1. and defectively, Cd. 1.

2 נ״א אָמָן או אֻמָּן.

6 אסור—אשור, Cd. 1.

10 דודי—לדודי, Cdd. omitted in Cd. 1.

13 כ״א דֹּדַי.

CHAP. VIII.

1 יבזו לי—יבזו לך, Cdd. 5. לו, Cdd. 2.

2 מיין—מִיֵּין, Cdd. 6. - רמני—רמנים, Cdd. mult. ad marg. ק׳ Cd. 1. Tg.

3 ראשי—לראשי, Cdd. plurim.

4 After ירושלם, insert בצבאות או באילות השדה, Cdd. 4. ad marg. 1. (LXX. Alex.)

Ar. see ii. 7. - ומה....ואם—מה....אם, Cdd. 3. LXX. Syr. Ar. ne .... neque, Vg.

5 שמה (2)—ושמה, Cdd. plurim. as a K'ri, Cd. 1. - כ״א יְלָדַתְךָ.

6 שלהבת יה—שלהבתיה, according to Ben Asher, but 214 Cdd. as two words. Mappik omitted in Cdd. mult.

11 בבעל המון—בבעל אמון, Cd. 1. - יבא—יביא, fully, Cdd. mult. - בפריו—פריו, Cd. 1.

RUTH.

CHAPTER I.

1 בשדי—בשדה, Cdd. quamplurim. all vss.

2 שדי—שדה, Cdd. mult. all vss.

7 ותלכנה בדרך לשוב אל - כ״א שָׁמָּה ארץ יהודה, omitted in all the Tggs edited by Jews, and in the Paris and London Polyglots, but in Tg. Cdd. 2. and in Antwerp Polyglot.

8 יעשה—ק׳ יעש.

13 תעגנה—תעגינה, Cdd. R. Immanuel. תעגנה, Cdd. mult.

14 ותשנה—ותשאנה, Masor. The LXX. and Vg. add of Orpa *et reversa est*.

19 שתיהם—שתיהן, Cdd. quamplur. - עליהן עליהם, Cdd.

20 כ״א לִי. - מרא—מרה, Masor. Cdd. mult.

21 כ״א לִי.

22 הַשָּׁבָה, see Bertheau. הַשָּׁבָה, V. D. H. - משדי—משדה, Cdd. all vss.

CHAP II.

1 כ״א וְלָנִי. - ק׳ מודע. מידע, V. D. H.

6 משדי—משדה, Cdd. mult. all vss.

7 Omitting נא add בשבלים, Cd. 1 Vg.

8 תעבורי—תעבורי, Cdd. 2.

11 כל אשר—את אשר, Cdd. Syr. Tg. Ar.

14 ב׳ טעמים במלה אחת - כ״א לָהּ או לָהּ.

18 ותרא חמותה—ותרא את חמותה, Cdd. 2. Syr. Vg. Ar.

20 מנאלנו—מנאלינו, Cdd.

21 הקציר—הקצרים, Tg. Vg.

23 ותשב—וַתָּשָׁב, Cdd. 3. Vg. - את חמותה—אל חמותה, Cdd. 2. Vg. *Both* Cd. 1.

CHAP. III.

3 ושמתי—ושמת, Cdd. mult. ק׳. - שמלתיך—שמלתך, Cdd. mult., but most of them have in marg. שמלתיך קרי, LXX. - וירדתי—ק׳ וירדת, Cdd. mult.

4 ושכבתי—ושכבת, Cdd. mult. ק׳.

5 After תאמרי, insert ק׳ אלי, Cdd. plurim. Syr. Tg. Ar. Many other Cdd. omit the K'ri, and empty space left for it in V. D. H.

6 בכל—כל, Cdd. Rabboth, Syr. Vg. (Tg. 1.).

9 כנפך—כנפיך, Masor. Cdd. plurim. with ק׳

in marg. Cd. 1. LXX. Gr. Venet. (Tg. 1.) oriental Jews.

11 After תאמרי, insert אלי, Cdd. Syr. Vg. Tg. An empty space and in marg. אלי ק׳, Cd. 1. אלי קרי ולא כתיב, Cd. 1. marg. אלי without points, and in marg. אלי כתיב ולא קרי, Cd. 1.

12 אם—כתיב ולא קרי, omitted in Cdd. mult. but ought to be retained. – נ״א גֹּאֵל.

14 מרגלותו—מרגלותיו ק׳. – בטרום—בטרם, Masor. Cdd. mult.

15 נ״א וְאֶחֱזִי. – ויבא—ותבא, Cdd. mult. Syr. Vg. two Rabbins.

17 After אמר, insert אלי, Masor. Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Ar. Gr. Ven.

CHAP. IV.

1 מלרע.

2 ויקח—ויקח בעז, Cdd. 3. LXX. Vg. R. Tobias.

3 משדה—משדי. Cdd.

4 תגאל, Cdd. plurim. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. Gr. Venet. In marg. ת׳ קרי, Cd. 1. A conjecture of the Jews. יגאל, V.D.H. – ואדעה—וארע ק׳.

5 ומאת—וְאֵת, Cd. 1. (perhaps) Vg. Syr. – קנית ק׳ קנִיתָ, Cdd. קניתה, Cdd. LXX. קניתִי, V.D.H., many have this without *K'ri*.

6 לגאל—לגאול, Masor.

9 וכל העם—ולכל, Cd. 1.

10 היום, omitted in Cd. 1. Vg.

11 שתיהם—שתיהן, Cdd. plurim.

15 שיבתך—שׂבתך, *defectively*, Cdd. – נ״א אֲהֵבָתֶךְ. – ילדתו—ילדתו, Cdd. 4. without *dagesh* in Thau, Cdd. ילדתהו, Cd. 1.

18 קמץ בז״ק.

19 רם—ארם, LXX. Matt. i. 3, 4.

20 שלמה—שלמון, Cdd. LXX. Vg. vs. 21.

21 ושלמון—ושלמה, Cdd. vs. 20.

22 קמץ בז״ק.

LAMENTATIONS.

CHAPTER I.

2 עמי בִּגְדוּ.

4 נ״א נֶאֱנָחִים.

6 מן בת (נ״א מִן בַּת) —מבת ק׳.

7 היו—היו לה, Tg.

11 מחמודיהם—מחמדיהם ק׳, Cdd. verses 7, 10.

13 נ״א פֵּרַשׂ. After נתנני, insert יהוה, Cd. 1. (LXX. Alex.) Ar.

14 נשקד—נשקד, Cdd. – אדני—יהוה, so afterwards. Cdd. perpetually differ in the use of the two words.

16 נ״א בֹּכִיָּה. – עיני (2), omitted in Cdd. and all vss.

18 עמים—העמים ק׳.

21 נ״א נֶאֱנָחָה.

22 נ״א בְּמוֹנַי.

CHAP. II.

1 נ״א הֲדֹם.

2 לא—ולא ק׳, Cdd.

3 כאש—אש, Cdd. 2. Syr.

10 נ״א הֶעֱלוּ.

13 אעודך—אעידך ק׳. – מה אדמה—ומה, Cdd. plurim. Syr. Vg. (Tg. 1.) *aut* LXX. Ar.

14 שביתך—שבותך ק׳.

15 שיאמרו, omitted with the preceding העיר,

in Cd. 1. - יפי, omitted in Cd. 1. (LXX. Alex.). - כל—לכל, Cdd.

16 and 17 These verses are transposed in Cdd. 5. and Syr. The LXX. retain the present order, merely putting before them first *ayin* and then *pe*. See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 428.

17 ק׳ אִמְרָתוֹ, Cdd. אֲמָרָתוֹ, V.D.H.

18 ואל—אל תרם, Cdd. plurim. Tg. Syr. Vg. - עיניך—עינך, Cdd. LXX.

19 ק׳ בלילה—בליל.

21 ולא, Cdd. plurim. Tg. Syr. Vg. Ar. לא, V.D.H.

CHAP. III.

1 עניי—עני, Cdd. Syr. Vg.

8 סתם—שתם, Cdd. mult.

10 ק׳ ארי—אריה.

12 כמטרה—כמטרא, Cdd. mult.

14 עמים—עמי, Cdd. mult. Syr. העמים, Cdd. 4. A conjecture according to Cdd. 9.

16 קמץ בז״ק.

20 ק׳ ותשוח—ותשיח, Cdd. mult.

22 חמו—(קמץ בז״ק) תמנו, Cd. 1. Tg. Syr. (LXX.). - ק׳ רחמיו—רחמו.

27 מנעוריו—בנעוריו, Cdd. Theodot. (LXX.) Vg.

31 יהוה—אדני, Cdd. mult.

32 חסדיו—חסדו, Cdd. mult. ק׳.

33 וינא—וינה, Cdd.

35 קמץ בז״ק.

39 ק׳ חטאיו—חטאו, Cdd. mult.

40 נ״א וְנַחְקֹרָה.

41 עט׳ נִשָּׂא. - לבבינו—לבבנו, Cdd. plurim. all vss. - קמץ בז״ק.

43 נ״א סַכֹּתָה. - ולא, Cdd. plurim. (LXX. Alex.) Ar. Syr. Tg. Vg. לא, V.D.H.

46-48 These three verses are put after vs. 51 in Cdd. Syr. See Davidson's Bib. Crit. vol. i. p. 428.

47 השׁאת—השאת, Cdd. Vg. LXX., but in Cd. 1. of LXX. is ἔκστασις, which seems to express the received reading.

50 עלי—לי, Cdd. LXX. Tg. Syr. Vg.

51 לי—עלי, Cdd.

CHAP. IV.

1 ישנה—ישנא, Cdd. mult. - נ״א תִּשְׁתַּפֵּכְ.

3 ק׳ תנים—תנין. - ק׳ כַּיְעֵנִים, Cdd. plurim. all vss. *fully*. כיענים, Cdd. כִּי עֵנִים, V.D.H.

9 ב׳ מעמים.

12 ק׳ כל—וכל, Cdd. LXX. Other Cdd. omit the ק׳.

15 נאצו—נצו, Cd. 1. an anonymous Greek interpreter, παροξυνων. - נ״א יוֹסִפוּ.

16 חֶלְקָם—חלקם, Cdd. 2. LXX. Ar. - נשאו נשא וזקנים—זקנים, Cdd. ק׳.

16 Comes after 17 in Cdd. Syr., but LXX. retains the present order of verses, though changing the order of the letters. See Davidson's Bib. Crit. vol. 1. p. 428.

17 ק׳ עודיני. עודינה, V.D.H.

18 צרו—צדו, Cd. 1. R. Jehuda Levita in Cosri. - נ״א בִּרְחֹבוֹתֵ׳.

21 ק׳ ישבת—ישבתי.

CHAP. V.

1 ק׳ הביטה—הביט.

3 ק׳ ואין—אין. Cdd. all vss.

5 צוארינו—צוארנו, Cdd. plurim. Syr. Vg. - קמץ בז״ק. - ק׳ ולא, Cdd. plurim. Rabboth. לא, V.D.H.

7 ק׳ ואינם—אינם, Cdd. mult. - אנחנו—ק׳ ואנחנו, Cdd. mult.

9 בנפשינו—בנפשנו, Cdd. mult. LXX. Ar. Vg.

10 עורינו—עורנו, Cdd. mult. Syr. Ar. Graeco-Venet.

21 ק׳ ונשובה—ונשוב.

ECCLESIASTES.

CHAPTER I.

3 עמי׳ בְּבָלֵי.

5 וזורח—זורח, Cdd. 3.

8 ולא—לא תשבע, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar.

9 נ״א שֶׁנַּ׳.

10 אשר היו—אשר היה, Cdd. - לעלמים—לעולם, Symm.

12 נ״א קֹהֶלֶת.

13 השמש—השמים, Cdd. mult. Syr. Tg. Vg. Jerom. Jarchi. - נ״א נָתַן. - To נתן prefix אשר, Cdd. 2., one of which has also לבני for לפני.

16 הנה, omitted in Cdd. - היו—היה. Cd. 1. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. - על ירושלם—בירושלם, Cdd. quamplurim. all vss.

17 הֹללות (נ״א הוללות)—הללות, Cdd. - ושׂכלות—(סכלות), Cdd. plurim. Vg. *Scientiam* or *intelligentiam*, LXX. Syr. Tg. Ar. Gr. Ven. - זה הבל ורעיון—זה הוא רעיון, Cdd. Vg. The word הבל is also in Cdd. 3. הוא, omitted in Cd. 1., erased in Cd. 1.

CHAP. II.

1 אֲנַסְּכָה—אנסכה, from נסך, Cdd. - נ״א נַסֵּ־.

2 זאת—זה, Cdd. זו, Cdd. זֶה, Cd. 1.

3 נ״א וְלָאחֹז. - נ״א בלא פסיק - נ״א אֲשֶׁר. - השמש—השמים, Cdd. 2. (prob.) LXX. Ar. Syr. Vg.

7 After קניתי, insert לי, Cdd. Syr. R. Peritzol, R. Moses Galante. - בית היו—בית היה, Cd. 1. - היה (2)—היו, Cdd. 2. - שהיו—שהיה, Cdd. plurim. אשר היה, Cdd.

9 שהיו—שהיה, all vss.

12 נ״א שֶׁיָּבוֹא. - Omit את, before אשר, Cdd. 5. - עשהו, Cdd. mult. Rabboth, Syr. Vg. (LXX) *factum est*, Tg. עָשׂוּהוּ, Cdd. Hitzig. - עשוהו, V.D.H.

15 אז, omitted in Cdd. 2. (LXX. Vat.) Syr. Vg. - כן—גם, Cd. 1. LXX. Ar. - נ״א יוֹתֵר. - וראיתי—ודברתי בלבי, Cd. 1. *Both* Vg. i.e., *locutus sum cum mente mea et animadverti.*

16 בשכבר—בשכבר, Cdd. 2. שבבר, Cd. 1. - קמץ בז״ק.

17 After ושנאתי, insert אני, Cdd. Tg. Syr.

20 נ״א לְיַאֵשׁ. - To שעמלתי, add ושחכמתי. Cdd. mult. (taken from vs. 19).

21 נ״א שֶׁעָמְלוֹ.

22 הוא—הוה, Cd. 1. - שהוא עמל (נ״א שְׁהוּא)—שיעמול, Cd. 1.

24 באדם—לאדם, Cdd. 3. LXX. Syr. Ar. - זה—זֶה, Cdd. זו or זוֹ, Cdd. - הוא—היא, Cdd. plurim. הִוא, Cdd.

25 ממנו, Cdd. LXX. Syr. Ar. ממני, V.D.H.

26 נ״א לֶאֱסוֹף או לָאֱ׳. - ולתת—לתת, Cdd. Syr. Vg. - Before גם, insert כי, Cdd. 2. (prob.).

CHAP. III.

8 נ״א לֶאֱהֹב.

11 הָעֹלָם, see Hitzig and Stuart. הָעֶלֶם, V.D.H.

13 בכל עמלו—בעמלו, Cdd. *de labore suo*, Vg.

14 נ״א שֶׁיִּרְאוּ.

17 שָׁם, see Hitzig. שָׂם, V.D.H.

18 וְלִרְאוֹת, LXX. Vg. Syr. וְלַרְאוֹת, V.D.H. - שהם—שֶׁהֵם, Cdd.

19 ומקרה—הבהמה, omitted in Cdd. – מקרה אחד—ומקרת אחד, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. Tg. אחד, *alone*, Cd. 1. – לכל—לחם, Cdd. *omnibus illis*, Syr. Tg. – לכלם—לכל, Cd. 1. Syr. – עמי׳ אַיִן.
21 ומי—מי, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar.
22 במה—בְּמָה, Cdd. בְּמָה, Cdd. 2. מָה, Cd. 1. מַה, Cd. 1.

CHAP. IV.

8 ק׳ עינו—עיניו - נ״א וְאַיִן - נ״א אֵיךְ, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg. Jerom.
10 ואי לו, Cdd. mult. ואילו, V.D.H. – נ״א שֶׁיִּפּוֹל.
14 הַסּוּרִים, see Ewald and Hitzig. הָסוּרִים, V.D.H. האסורים, Cdd., as *K'ri* Cd. 1. אסורים, Cd. 1. האסירים, Cd. 1. LXX. Sym. Syr. Vg.
16 לכל—לכל אשר, *omitted in* Cdd. – היה—היו, Cdd. 6. LXX. Syr. Vg. Ar. – ורעיון—ורעות, Cdd.
17 ק׳ רגלך, Cdd. quamplurim. all vss. רגליך, V.D.H. – באשר—כאשר, Cdd.

CHAP. V.

5 להחטיא—לחטיא, Cdd. 4. – מעשה—מעשי, Cdd. Tg. Syr. Vg. Ar. Gr. Venet. An oriental reading.
8 ק׳ הוא—היא - נ״א נֶעֱבַד או נֶעֱבָד.
10 לבעלה—לבעליה, LXX. Sym. Syr. Vg. Jerom. – ק׳ ראות—ראית.
12 לבעלו—לבעליו, LXX. Syr. Vg.
13 נ״א בְּעִנְיַן.
14 שֶׁיֵּלֵךְ, LXX. Sym. שֶׁיֹּלֵךְ, V.D.H.
16 יאכל, omitted in Cdd. 4. LXX. Ar. יֵלֵךְ, Cdd. – וחלי—וחליו, Cd. 1. and all vss.
17 חייו—חיו, Masor. – עמי׳ לֹא.
18 To ונכסים, add וכבוד, Cd. 4. Taken from vi. 2, apparently.

CHAP. VI.

1 After רעה, insert חולה, Cdd. – אשר ראיתי—ראיתי, Cdd. mult.
2 נתן—יתן, Cdd. 2. – Before זה, insert גם, Cdd. Gr. Venet.
3 נ״א לֹא.
8 יותר—יודע, ed. 1. – דרך—נגד, Cd. 1.
10 ק׳ שֶׁתַּקִּיף—שֶׁהַתַּקִּיף.
12 חיי, omitted in Cdd.

CHAP. VII.

6 וגם זה—גם זה, Cdd. quamplurim. LXX. Syr. Vg.
13 Before מעשה, insert כל, Cdd.
18 ידיך—ידך, Cdd. mult. Gr. Venet. – נ״א תֹּאחֵז.
20 נ״א טוֹב.
22 ידע—ידע, Cd. 1. LXX. Aq. Ar. יודע, Cd. 1. – ק׳ אתה—את.
23 זה—זֶה, Cdd.
25 בלבי—ולבי, Cdd. plurim. Vg. Tg. Symm. ap. Jerom. Gr. Venet. לבי את, Cdd. 5. לבי, Cdd. 2. ולבבי, Cdd. 2. omitted in Cdd. 8. – והוללות—הוללות, Cdd.
26 עמי׳ ומוצא.
27 אמר הקהלת, see Hitzig. אמרה קהלת V.D.H.
28 נ״א בִּקְשָׁה.
29 נ״א בִקְשׁוּ.

CHAP. VIII.

1 ק׳ ישנה—יְשֻׁנֶּא, Cdd. mult. Tg. Vg. (but actively). ישׂנא, LXX. Ar. Syr. Gr. Venet. יְשַׂנֵּא, V.D.H.
2 שומר—שְׁמֹר, Vg.
3 תבהל—תִּבָּהֵל, Cdd. LXX. Syr. Vg. – אל—ואל תעמד, Cdd. plurim. Syr. Vg. (Tg. 1.).
4 כאשר—באשר, Cdd. LXX. Syr. Ar. R. Abr. Peritzol.

5 כי עת—ועת, Cdd. 5. omitted in Cdd. 5. – ומשפט—משפט, Cdd. LXX. Ar.

6 דעת—רעת, Cdd. 6. LXX. Ar. Theod.

7 שהיה—שיהיה, Cdd. Vg. Insert after it מאחריו, Cd. 1. Syr. – אשר—כאשר, Syr. Vg.

9 אל לבי—את לבי, Cdd. – עת omitted in Cd. 1. את, Cd. 1. LXX. עד, Cd. 1.

10 וּמִמָּקוֹם—וממקום, Cdd. וּבְמָקוֹם, Cdd. 5. Sym. – יְהַלְּכוּ—יְהַלֵּכוּ, V.D.H. – וישתכחו —וישתבחו, Cdd. LXX. Vg. Ar. (Tg. 1), but two of the Cdd. have the common reading in ק׳.

14 שמגיע—אשר מגיע, Cdd.

15 יַלְוֶנּוּ—ילונו, Cdd. – Before ימי insert מספר, Cdd. מספר כל, Cd. 1.

16 באשר—כאשר, Cdd. 2. LXX.

17 בכל אשר, Cd. 1. LXX. Vg. Syr. בשל אשר, V. D. H.

CHAP. IX.

1 אֶת—אל לבי, Cdd. plurim.

2 לטוב, omitted in Cdd. 3. Supply after it ולרע. all vss. – לטהור—ולטהור, Cdd. (LXX. Alex.) Vg. Syr. – נ״א בַּחוֹטֵא.

4 עמי׳ קי׳. – אשר, omitted in Cdd. 3. – ק׳ יְחֻבַּר, Cdd. LXX. Syr. Ar. Tg. *qui semper vivat*, Vg. יְבֻחַר, *K'ri* in Cdd. יִבָּחֵר, V.D.H. – נ״א אֶל־.

9 אשר נתן לך תחת השמש כל ימי הבלך, omitted in Cdd. Syr. Only כל ימי הבלך omitted in Cdd. LXX. Tg. נתן, corrected into יהיו, Cd. 1. After נתן insert אלהים, Cd. 1. Tg. *dati sunt*, LXX. Vg. Ar.

12 נ״א הָאֲחֻזוֹת.

13 זֶה, Cdd. 5. LXX. Tg. Ar. זֹה, V. D. H.

14 מצורים—מצודים, Cdd. 2. LXX. Sym. Vg. Syr. Ar.

15 וחכם—חכם, Cdd. quamplur. (LXX. Alex.) Tg. Vg.

CHAP. X.

1 ומכבוד, Cdd. quamplur. edd. mult. Vg. Syr. Gr. Venet. מכבוד, V. D. H.

3 כשסכל—כשהסכל, Masor. Cdd. mult. שהסכל, Cdd. 3. בשהסכל, Cdd. 2.

5 בשגגה—כשגגה, Cdd. Symm.

6 הַסָּכָל—הסכל, LXX. Aq. Sym. Syr. Tg. Vg. Jerom.

8 דגש אחר שורק.

9 ובוקע—בוקע, Cdd. mult.

10 לא, omitted in LXX. Syr.

11 בלי—בלוא, Cd. 1.

12 כסילים—כסיל, Cd. 1.

14 נ״א דְּבָרִים. – ולא—לא, Cdd. – שיהיה—שהיה, Cdd. 4. LXX. Sym. Syr. Vg. Ar.

15 הכסיל—הכסילים, Cdd. 6. Tg. (LXX. Alex.). תיגעם—תיגענו, (LXX. Vat.) ἄλλος, Syr. Vg. Jerom.

20 ובחדר—ובחדרי, Cdd. 5. Tg. Syr. Vg. – כנפים—הכנפים, Masor. – נ״א יַגִּיד.

CHAP. XI.

3 הוא—יהוא, Cdd. יְהוּא, Cdd. 3. יֶהוּא, Cd. 1, omitted in Cd. 1, and without points in Cd. 1.

5 באשר—כאשר, Cdd. 3. LXX. Aq. – כעצמים —בעצמים, Cdd. mult. Tg. Abr. Peritzol.

6 ידיך—ידך, Cdd. mult. Gr. Venet.

7 מתוק—ומתוק, Cd. 1. all vss. – נ״א לָעֵינַיִם.

9 בילדותיך—בילדותך, Cdd. mult. – נ״א לִבְּךָ. – ובמראה, Cdd. plurim. ק׳, all vss. *K'ri* omitted in Cdd. mult. ובמראי, V.D.H. – קמץ בלא א״ספ.

CHAP. XII.

1 בּוֹרַאֲךָ—בוראיך, Cdd. quamplur. Cdd. mult. all vss.

5 יראו—ייראו, Cdd. plurim. LXX. Sym. Ar. Gr. Venet. יראו, Cdd. 3. ייראו, Cdd. 2. – והתחתים—וחתחתים, Cdd. התחתים,

Cd. 1. - וַיְנָאֵץ, Cd. 1. See Gaab and Hitzig. וַיְנָאֵץ, Cd. 1. ויניץ, Cdd. 2. ויניץ or וינרץ, Cdd. 3 (perhaps). ויאנץ, Cdd. Abr. Peritzol. וַיְנָאֵץ, V. D. H. - השקל—השקד, Cd. 1. - ויסתבל—ויסתכל, Cdd. *impinguabitur* most vss. ויִשְׂתַּכַּל, Cd. 1. ויתבל, Cd. 1. ויסתבל החנב, omitted in Cd. 1. - החנים—החנב, Cd. 1. - האביונה—הָאֲבִיּוֹנָה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar.

6 ק׳ ירתק—יר׳ ק, Cdd. mult.

7 אל—על, Cdd. mult. Syr. Vg. Ar.

8 Before הכל insert חבל הבלים, Cdd. 7. Syr. - אמרה קהלת—אמר הקהלת, Cdd. 2.

9 ותקן—תקן, Cdd. - . נ״א לִמַּד.

10 וְכָתוּב—וְכָתוּב V. D. H. וְכָתַב, Cdd. 5. Vg. Syr.

11 ובמסמרות—וכמשמרות, Cdd. mult. נ״א אֲסֻפּוֹת.

14 Before מעשה omit כל, Cdd. 5. - ואם רע—אם, Cdd.

ESTHER.

CHAPTER I.

1 הוא אחשורוש, omitted in Cdd. 2. Vg.

3 נ״א פָּרַס.

5 ובמלואת. ק׳ ובמלאות, V. D H

13 עמי׳ לִפְנֵי - . נ״א יֹדְעֵי.

14 נ״א פָּרַס.

16 ק׳ ממוכן—מוּמְכָן.

20 עמי׳ פִּתְגָם.

CHAP. II.

5 נ״א לָתֵת - . נ״א מְנוֹתֶיהָ - . נ״א מָרְדֳּכַי.

11 לה—בה . - בחצר—לפני חצר, Cd. 1. LXX. Cdd.

12 נ״א קֶדֶת.

13 נ״א יִנָּתֵן.

14 הרי בח״ק ונ״א וְנִקְרְאָה.

15 נ״א מָרְדֳּכַי.

17 נ״א וַיֶּאֱהַב.

20 עמי׳ בְּאָמְנָה.

CHAP. III.

4 ק׳ כאומרם—באמרם. - . נ״א וַיְהִי.

5 Before המה insert על מרדכי, Cdd. 6. Syr.

6 נ״א מָרְדֳּכָי . נ״א בְּמָרְדֳּכָי.

12 נ״א וְנֶחְתָּם . - קמץ בז״ק.

14 נ״א עֲתִדִים - . נ״א לְהִנָּתֵן.

CHAP. IV.

1 ק׳ ותבואנה—ותבואינה - . bis. נ״א יָדֵבִי, Masor.

6 נ״א מרדכי.

7 ביהודיים . ק׳ ביהודים - . נ״א לִשְׁקוֹל V. D. H.

11 עמי׳ וָעֶם.

12 קמץ בז״ק.

13, 15 נ״א מרדכי.

16 אל תאכלו—ואל תאכלו, Cdd. mult. Tg. Vg. - גם—וגם, Cdd. mult. LXX. Syr. Tg.

17 כל—ככל - . נ״א מָרְדֳּכַי, Cd. 1. LXX. Syr Vg

CHAP. V.

2 נ״א כִּרְאוֹת.

4 היום, omitted in Cdd. Syr.

6 After שאלתך insert אסתר המלכה, Cdd. 2. LXX. Tg. אסתר *alone*, Cd. 1. – נ״א וְיִנָּתֵן או וְיִנָּתֵן.

8 נ״א אֶעֱשֶׂה.

9 נ״א מָרְדֳּכַי.

11 Before השרים insert כל, Cdd. 4. Syr. Vg. Tg.

12 נ״א הֵבִיאָה.

14 נ״א אֶת־. – בעיני—לפני, Cdd. Syr.

CHAP. VI.

2 נ״א אחשורֹש.

6 המלך להמן—לו המלך, Cd. 1. LXX.

9 נ״א וְהִלְבִּישֻׁ.

11 After וירכבהו insert על סוס, Cdd. 3.

CHAP. VII.

8 נ״א לִכְבּוֹשׁ. – נ״א נֹפֵל.

9 נ״א לְמָרְדֳּכַי.

CHAP. VIII.

1 היהודיים. ק׳ היהודים, V. D. H.

2 נ״א הֶעֱבִיר.

5 After ותאמר insert אסתר, Cd. 1. LXX. – Before היהודים insert כל, Cdd. plurim. Syr. Tg.

6 מלרע—איככה, bis. – נ״א וְרָאִיתִי, bis. – תמצא—ימצא, Cdd. 2.

7 ביהודיים. ק׳ ביהודים, V. D. H.

9 נ״א מָרְדֳּכַי. – נ״א מֻהֳדוּ. – אל—שבע שבע, Cdd. 6.

10 נ״א אֲחַשְׁוֵרֹשׁ.

11 נ״א לְהִקָּהֵל. – ולהרג, Cdd. quamplurim. ק׳, Norzius. להרג, V. D. H.

13 נ״א לְהִנָּתֵן. – Same as vs. 1. – עתודים—ק׳ עתידים.

15 קמץ בלא א״סף.

CHAP. IX.

2 לפניהם, Cdd. plurim. Masor. בפניהם, V. D. H.

12 מה—ומה שאלתך, Cdd. mult. Syr. (Tg. 1). – נ״א וְיִנָּתֵן.

13 בְּרַת—כרת, Cdd. mult. – שְׁאָר—אשר, Cdd. mult.

14 עמי׳ וַתִּנָּתֵן. – After תלו insert על עץ Cdd. 3. Syr.

15 היהודיים. ק׳ היהודים, V. D. H.

16 בכל מדינות—במדינות, Cdd. Vg.

18 והיהודיים. ק׳ והיהודים, V. D. H. – ועשו—ועשה, Cd. 1. Syr. Vg. (Tg. 1). The verse omitted in Cdd. 3, Syr.

19 ק׳ הפרזים—הפרוזים.

20 Before הדברים insert כל, Cdd. 2. Vg.

22 בימים—כימים, Cdd. 3. LXX. Vg. – נ״א וּמִשְׁלֹחַ.

23 וקבלו—וקבל, Cdd. LXX. Syr. Tg. Vg. In Cd. 1, ו is without a vowel, and in marg. וקבל *K'ri*. – עליהם—אליהם, Cdd. mult.

24 Omit כל before היהודים, Cdd. LXX. Vg. – נ״א וְהִפִּיל.

27 ק׳ וקבלו—וקבל, Cdd. mult.

29 נ״א אֶת.

30 נ״א לְקַיֵּם.

CHAP. X.

1 ק׳ אחשורוש—(נ״א ־וֵרֹשׁ) אחשרש. – נ״א תָקְפּוֹ (before מם). נ״א פסיק

DANIEL.

CHAPTER I.

2 וּמִקְצָת, Theod. וּמִקְצָת, V. D. H.

3 מזרע—ומזרע, Cdd.

4 מאום—מום ק׳, Masor. Cdd. mult. As a arg. ק׳, Cdd. - נ״א וּמַשְׂכִּילִים.

5 and following verses מפת בג, Cdd.

15 מראיהם—מראהם, Cdd. 4. LXX. - נ״א כָּל.

20 והאשפים—האשפים, Cdd. LXX. Theod. Syr. Vg. Ar. - נ״א עַל.

21 נ״א וַיְהִי. - At the end of this verse something seems to have been dropped, perhaps בשנת המלך, as Hitzig conjectures.

CHAP. II.

4 לעבדיך—לעבדך ק׳. - ופשרה—ופשרא, Cd. 1. LXX. (Theod.) Syr. Vg. Ar. וּפִשְׁרָה, Cdd. 3. From this to the end of chap. vii., the Chaldee is in Hebrew in Cd. 240 of Kennicott.

5 לכשדיא—לכשדאי ק׳. - ופשרה—ופשרא, Cd. 1. With aleph and suffix, Cdd. וּפִשְׁרָה, Cdd. 2. Theod. - נ״א תִּתְעֲבִ׳.

8 נ״א קֳבֵל.

9 הזדמנתון—הִזְדְּמִנְתּוּן ק׳, Cdd. mult. LXX. Theod. Syr. - נ״א יְבָנֵי.

10 כשדיא—כשדאי ק׳. - נ״א אֱנָשׁ. - נ״א קֳבֵל.

11 נ״א מַלְכָּה.

16 ובעא—ובעה, Cdd. mult. Norzi observes that in MSS. of Daniel and Ezra there is a perpetual interchange of *Aleph* and *He*, so that hardly two agree in the same reading.

17 פתוח באתנח.

22 ונהירא—ונהורא ק׳.

24 נ״א קֳבֵל. - על—על על, Cdd., and so it is connected with the following אזל, which is also wanting in Cd. 1. LXX. Theod. Vg. Ar. - נ״א הַעֲלְנִי.

25 נ״א גְּבַר. - מן בני—די מן בני, Cdd. mult.

26 האיתך—האיתיך ק׳.

29 אנתה—אנת ק׳. - רעיונך—רעיוניך ק׳. - נ״א דִּי.

31 אנתה—אנת ק׳.

32 נ״א כְּסַף. - נ״א וְיַרְכָּתֵהּ.

33 מנהון—מנהן ק׳, bis. - נ״א חֲסַף.

37 Same as 31.

38 דארין—דיירין ק׳. - אנתה (נ״א אַנְתְּהֹ) ק׳ אנת—(עמ׳ אַנְתְּהֹ.

39 נ״א וּבָתְרָךְ. - ארעא—ארע. Masor. - נ״א כתי׳ תְלִיתָיָא וקרי תְּתָאָה.

40 רביעאה—רביעיא, Masor.

41 Same as 33.

42 Same. - נ״א וְאֶצְבְּעָת. - פתח בא״ספ. - נ״א קְצָת.

43 ודי ק׳, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. די, V. D. H.

45 נ״א קֳבֵל.

48 מדינת—מדינות, Cd. 1. Vg. Gr. Venet.

CHAP. III.

2 נ״א דְּתָבְרַיָּא.

3 נ״א מִתְכַּנְּשִׁין. - נ״א דְּתָבְרַיָּא עמ׳ תְּבָ׳. - וקאמין—וקיימין ק׳. - נ״א לָקֳבֵל.

5, 7 קיתרס—קתרס ק׳. - סבכא—שבכא, Cdd. plurim. - נ״א פְּסַנְתֵּרִין.

6 נ״א שַׁעֲתָא. - עמ׳ יָקִדְתָּא.

7 פסנטרין (עמ׳ יְמְרִין) — פסנתרין, Cdd.

mult. Add וסמפוניא, Cdd. Theod. Syr. Vg. וסיפניא, Cd. 1. סמפניא, Cdd. 2, in marg. 1.

10 אנת—אנתה, Masor. - נ״א משרקי - קיתרם—קתרס, Masor. נ״א דום - וסיפניא—ק׳ וסומפוניא.

12, 18 עלך—עליך, Masor. - לאלהיך—ק׳ לאלהך, Cdd. mult. LXX. Syr.

14 לֵאלָהַי—לֶאלָהַי, V. D. H. - נ״א לָא־.

15 נ״א הֵן - קתרס—קיתרס, Masor. - נ״א יָקִדְתָּא - נ״א עֲבַדְת - נ״א יְשֵׁיזְבִנְכוֹן.

17 נ״א לְשֵׁיזָבוּ - נ״א יָקִידְתָּא.

18 ק׳ לאלהך—לאלהיך.

19 ק׳ אשתני—אשתנו - עד די—על די, Cdd. Theod.

21 ק׳ פטשיהון—פַּטִּישֵׁיהוֹן, Masor.

22 נ״א קֳבֵל - נ״א אִלֵּךְ.

25 נ״א בַּר - ק׳ רביעאה—רביעיא.

26 ק׳ עלאה—עליא - נ״א פֻּקוּ.

27 | נ״א חזין.

28 ק׳ נשמהון—נשמיהון.

29 שָׁלָה, see Hitzig, ק׳ שלו. שָׁלָה, V, D. H. נ״א קֳבֵל.

31 ק׳ דיירין—דארין - יסגא—ישגא, Cdd.

32 ק׳ עלאה—עליא.

CHAP. IV.

4 ק׳ כשראי—כשדיא - ק׳ עלין—עללין.

5 ק׳ אחרן—אחרין.

7 נ״א חֱזֵית.

8 נ״א אִילָנָה.

9 ק׳ ירדון—ידרון.

10 נ״א חֲזֵה.

12 עמי׳ בְּדִתְאָה.

13 ק׳ אנשא. אנושא, V. D. H.

14 ק׳ עלאה—עליא - נ״א וּבְמֵאמַר - (נ״א עליה - אנושא, V.D.H. ק׳. אנשא ק׳ עלה—עֲלַיהּ.

15 ק׳ ואנת—ואנתה, bis. - (נ״א פשרא) ק׳ פשרה—פִּשְׁרָא, but Cthib, Cdd. Theod. Vg. Ar. - נ״א קֳבֵל.

16 בשעה—כשעה, Cdd. Theod. Vg. Syr. LXX.? Gr. Venet. - ק׳ ופשרה—ופשרא, Cdd. - (נ״א לְשָׂנְ) לשנאיך - ק׳ מרי—מראי and ק׳ לערך and לשנאך—לעריך.

19 ק׳ אנת—אנתה - ק׳ רבת—רבית - To prefix כל to ארעא, Cdd. LXX. Vg. לכל, Cd. 1. כל before לסופ, Syr.

20 נ״א בְּדִתְאָא

21 ק׳ עלאה—עליא - נ״א מְטָת - מראי—ק׳ מרי.

22 נ״א וְלָךְ - נ״א אֲנָשָׁא - נ״א וְעִשְׂבָּא - ק׳ עלך—עליך - ק׳ עלאה—עליא - נ״א דִּי.

23 נ״א שַׁלִּיטִין - נ״א עִקַּר.

24 ק׳ עלך—עליך - (נ״א וַחֲטָאָךְ) וחטיך—ק׳ וחטך - נ״א וַעֲוָיָתָךְ - נ״א אַרְכָּה - לִשְׁלֵוְתָךְ—לשלותך, Cdd. *peccatis tuis*, Theod. Syr. Vg. לשלותך, Cd. 1.

26 נ״א תְּרֵי - נ״א לִקְצָת.

27 נ״א וְלִיקָר - נ״א בִּתְקָף עמי׳ בִּתְקָף.

28 פתח באתנה - נ״א בְּפֻם.

29 ! נ״א חֵיוָת - ק׳ עלך—עליך - עליא—ק׳ עלאה.

30 נ״א בַּהּ.

31 ק׳ ולעלאה—ולעליא - נ״א וְלִקְצָת - ס׳ - נ״א שָׁלְטָן - נ״א עָלְמָא.

32 ק׳ דיירי—דארי - ק׳ כְּלָא - ק׳ כְּלָה, Cdd. 3. כְּלָה, V. D. H. - ק׳ ודיירי—ודארי.

33 נ״א הוּסְפַת - נ״א יְבַעוֹן.

CHAP. V.

2 נ״א שֵׁגְלָתֵהּ.

3 נ״א הַנְפִּיקוּ.

5 ק׳ נפקה—נפקו, Cdd. נפקן. Cdd. 2. נפקא, Cd. 1, which some have as a *K'ri*.

6 נ״א יְבַהֲלֻנֵּהּ.

7 כשריא—כשדאי ·ק׳ - והמונכא (עמ״
וְהַמְנוּכָא)—והמניכא ·ק׳ - יִשְׁלַט ·נ״א
8 עללין—עלין ·ק׳ - ופשרא—ופשרה ·ק׳
ופשריה, Cdd. mult. ופשרה, Cdd. ופשרה, Cdd. 2.
ופשרא, Theod. Vg. Ar. Cdd. 2.
10 עללת—עלת ·ק׳ - חייך—וזיוך, Masor.
11 נְבֻכַדְנֶצַּר ·נ״א
12 קֳבֵל ·נ״א - בְּדָנִיֵּאל ·נ״א
13 אנתה—אנת ·ק׳ - אבי—מלעיל·
14 יליך—עלך ·ק׳ - After אלהין insert קדישין.
Cdd. Syr. Ar. - וְנַהִירוּ ·נ״א
15 הַעֲלוּ ·נ״א
16 עליך—עלך ·ק׳ - תוכל—תִּכֻּל ·ק׳ - והמונכא
(עמ״ וְהַמְנוּכָא)—והמניכא ·ק׳
17 וּנְבָזְ או וּנְבֶזְ ·נ״א
18 אנתה—אנת ·ק׳ - עליא—עלאה ·ק׳
19 ואעין—זייעין ·ק׳ - מַחֵא, Cdd. Syr. Saad.
Jarchi. מָחֵא, Theod. Vg. V. D. H.
20 וְיִקְרָא ·עמ״
21 שְׁוִי, see Von Lengerke. שַׁוִּי, V.D.H. שווּ,
Cdd. 2. *K'ri* שְׁוִין, Cdd. שַׁוִּי, Cdd. most
with ק׳ שויו· - עליא—עלאה ·ק׳ - עליה
—עלה ·ק׳
22 ואנתה—ואנת ·ק׳
23 קדמיך—קדמך ·ק׳ - ואנתה—ואנת ·ק׳ -
ודברבניך—ורברבנך ·ק׳ - וּלְחֵנָתָךְ ·נ״א
25 מנא—מנה, Cdd.
26 מְנָה ·נ״א
27 תְּקִלְתָּא ·עמ״
29 והמנוכא (עמ״ וְהַמְנוּכָא)—והמניכא ·ק׳
30 כשדיא—כשדאה ·ק׳

CHAP. VI.

1 מריא—מדאה ·ק׳
4 הֲוָא ·נ״א - קֳבֵל ·נ״א - דִּי ·נ״א
7 הַרְגִּשׁוּ ·נ״א
9 כְּדָת ·נ״א - וּפָרַס ·נ״א
11 הוא—הֲוָא, Cdd. 4. הֲוָה, Cdd.
13 אֱסָר ·נ״א - כְּדָת ·נ״א
14 עליך—עלך ·ק׳
15 מְעָלֵי ·נ״א
16 דָת ·נ״א
17 וּרְמוֹ ·נ״א - אנתה—אנת ·ק׳ - נ״א
יְשֵׁיזְבִנָּךְ·
21 וכמקרבה—ובמקרבה, Cdd. - אנתה—
אנת ·ק׳
23 וְסֵנַךְ ·נ״א - וְאַף ·נ״א - קדמיך—ק׳
קדמך·
26 אַמַּיָּא ·עמ״ - דארין—דיירין ·ק׳
27 זאעין—זייעין ·ק׳
29 פרסיא—פרסאה ·ק׳

CHAP. VII.

4 נפית—נפה ·ק׳
5 ולשטר—ולשטר, Cdd. LXX. Theod. Syr.
Vg. Saad. Abenezra. Kimchi. ולסטר, Cdd.
- שניה—שנה, Masor. - הֲקָ׳ או הֲקִ׳ ·נ״א -
6 וְלַהּ ·נ״א - גביה—נבה ·ק׳
7 רביעיא—רביעאה ·ק׳ - ברגליה (נ״א
בְּרַגְלַיהּ) and קדמיה (עמ״ קֳדָמַיהּ)—
ברגלה and קדמה ·ק׳
8 ביניהון—ביניהן, Masor. - אתעקרו—
אתעקרה ·ק׳, Cdd. - קדמיה—קדמה ·ק׳
9 יְתִב ·נ״א - כְּתַלַג ·נ״א
10 אלפים—אלפין ·ק׳ - יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ ·נ״א - רבון
—רבבן ·ק׳
11 מְמַלְּלָה ·נ״א
13 הֲוָה ·נ״א
16 וְיַצִּיבָא ·נ״א - אֲבָעֵא ·נ״א
19 לְיַצָּבָא ·נ״א - כלהון—כלהן ·ק׳ - שניה.
ומפריה ברגליה (נ״א בְּרַגְלַיהּ)—
שנה, ומפרה, ברגלה ·ק׳
20 קדמיה—קדמה ·ק׳ - (נ״א מִנַּהּ) וְחֶזְוַהּ ·נ״א
רַב· - ונפלו—נפלה ·ק׳
23 רביעיא—רביעאה ·ק׳ - שְׁנָה, שַׁנְאָה ·נ״א
24 מִנַּהּ ·נ״א
25 עליא—עלאה ק׳
27 דִּי ·נ״א

CHAP. VIII.

3 נ״א או נ״א יֻבַל.

6 נ״א הָאוּבָל.

7 נ״א הָאַיִל.

8 נ״א וַתַּעֲלֶנָה.

9 מהן—מהם, Cdd. - יצאה—יצא, Cd. 1, (perhaps).

11 ק׳ הורם—הֻרַים, Cdd. mult. or by *Kibbutz*. וְהֻשְׁלַךְ, see Hitzig. וְהִשְׁלַךְ, V. D. H.

12 וַתַּשְׁלֵךְ, LXX. Theod. Syr. וְתֻשְׁלַךְ, Vg. וְתֻשְׁלַךְ, Cdd. 2. וַתַּשְׁלֵךְ. V. D. H.

13 נ״א אֶחָד - המ׳ בח״ק ונ״א וָאֶשְׁמְעָה.

27 After ימים insert רבים, Cdd. LXX.

CHAP. IX.

1 נ״א לְדָרְיָוֶשׁ.

4 נ״א אָנָּא - נ״א ׳פִּלְלָה

5 ק׳ הרשענו—והרשענו, Cdd. mult. Theod. an anonymous in Hexap. Vg. Some other Cdd. have no ק׳, and *Sheva* under *Vau*. – נ״א מִמִּצְוֹתֶךָ.

8 יהוה—אדני, Cdd. mult.

11 נ״א תּוֹרָתֶךָ. - וסור—וסוֹר, Cdd. וָסָר. Cdd. - לך—לו, Cdd.

12 ק׳ דברו—דבריו, Cdd. Some have no *K'ri*. נ״א תַּחַת.

13 מעוננו—מעונינו, Cdd. mult. Syr. Ar.

14 נ״א הָרָעָה.

16 בכל—ככל, Cdd. Theod. Vg. Ar. *Both* Egyptian vss. - צדקתך—צדקותיך in sing. LXX. Syr. Vg. 24 Cdd. have it thus *defectively*. - עמי׳ מֵעִירְךָ.

18 ק׳ פקח—פקחה.

20 חטאתי—חטאֹתַי, Cd. 1. LXX. Theod. Syr. Vg. Ar. - וחטאת—וחטאות, Cd. 1. וחטאות, Cd. 1. all vss.

21 מוּעָף—מעף, Cdd. mult. - בעת—כעת, Cdd. LXX. Syr. Vg. Lonzanus.

23 After להגיד insert לך, Cdd. 2. LXX. Theod. Vg. Syr. Ar. *B th* Egyptian vss.

24 שבעים—שבועים, Cdd. - שבעים—שבועים, Cdd. 2. omitted in Cd. 1. - לְכַלֵּא—לכלה, Cdd. mult. Nachmanides. all vss. לְכַלֵּא, V.D.H., but see Stuart. - (1) וּלְחָתֹם—ק׳ וּלְהָתֵם, Cdd. mult. LXX. Aq. Sym. Syr. Vg. - חטאת—חטאות, Cdd. Aq. Syr. Hex. Vg. *K'ri* חטאת, Cdd. *redundat Vav*, Cdd. in marg. חטאת, *defectively*, Cdd. mult. - ונביא—הנביא, Cdd. 2, (prob.), και in LXX. is marked with an obelus. - ולמשח—ולשמח, LXX.

25 מְשִׁיחַ—משיח. - נ״א לְהָשִׁיב או לְהָשִׁיב. Cdd. - שבעים שבעה—שבעים שנה, Cd. 1, for שבעה read ששה, Cd. 1, and שבעים, Cdd. 2. ושבעה, Cdd. 2. - ושבעים—ושבע, Cd. 1. - וששים—ששים, Cdd. 2. Syr. Hex. ששה, Cd. 1. שבעים, Cd. 1. העיר—וחרוץ, Cd. 1. Ἱερουσαλὴμ πόλιν, LXX.

26 וששים—ששים, Cd. 1. LXX. Syr. Hex. ששים שבעים, Cd. 1. - העיר—והעיר, Cdd. 2. - הקדש—והקדש, Cdd. 4. Syr. Jacobus Nisiben. - ישחית—יַשְׁחִת, Cd. 1. Syr. - עם—עָם, Cd. 1. LXX. Theod. Syr. Hexap. Vg. Ar. both Egyptian. *Both*, Jerom. עָם (absolute state), Cdd. 2, an anonymous Greek translator. - נגיד—הנגיד, Cd. 1. - קצו—וקצו, Cd. 1. LXX. - בשטף—השטף, Cd. 1. - עד—ועד, Cd. 1. Syr. ועל, Cd. 1. - עת—קץ, ed. 1. עת קץ, Cd. 1. LXX. קץ, omitted in Cdd. 2. - שממות—שממת, *defectively*, Cdd.

27 ועל—ועד, Cdd. Ar. Saad. עד, Cd. 1. על, Cd. 1. This is one of the nine על which the Jews conjecture to be put for עד. - ועל כנף ובהיכל יהוה שיקוץ—שקוצים, Cd. 1. LXX. Theod. Syr. Vg. Syr. Hex. Ar. *both* Egyptian. - ועל—ועד, Cd. 1, (prob.). עד, Cd. 1. Syr. Hex. - ונחר—תתך, Cd. 1.

עד—על שומם, Cdd. 3. שמם, *defectively*, Cdd. mult.

CHAP. X.

1 נ״א בלטאשצר. – יָבִין—ובין, LXX.

3 עמי מְלֹאת.

7 נ״א גְדוֹלָה.

8 נ״א הַגְּדוֹלָה.

9 וכשמעי את קול דבריו, omitted in Cdd. L. X. Syr. (perhaps).

10 רגלי—ידי, LXX. Ar. Syr. Hex. which last however has the common reading in the marg.

12 לפני יהוה אלהיך—לפני אלהיך, Cdd. 3. LXX. Theod. Ar.

13 נ״א פַּרְתְּמִים, bis.

14 הר״ בקמץ.

16 בן—בני, Cd. 1. Theod. Vg. Ar. omit. Syr. ידי בני, Cd. 1. פני, Cdd. 5. – עמי בַּמַּרְאָה.

18 נ״א וַיְחַזְּקֵנִי.

19 וכדברו—ובדברו, Cdd. edd. mult.

CHAP. XI.

1 For Darius have Cyrus, LXX. Theod. Ar. – המלך—המדי, Cd. 1. LXX. – לי—לו, Cdd. 2, (prob.). Syr. Ar.

2 נ״א עֹשֶׁר. – ובחזקתו—וכחזקתו, Cdd. – בכל—הכל, Cd. 1, corrected מכל. – את, omitted in Cd. 1. Syr. אל מלכות, Cdd. LXX. Vg. Instead of מלכות have מלך, Cd. 1. LXX.

4 ובעמדו—וכעמדו, Cdd. – קמץ בז״ק, bis.

5 מן—ומן, Cdd. 2. LXX. Theod. – קמץ בז״ק.

6 יעצר—תעצר, Cdd. 2. – זרעו—וזרעו, Cdd. 2. וְזֵרֹעוֹ, Cd. 1. Theod. Vg. Ar. anonym. in Hexap., but altering the points they have *his seed*. – תנתן—ותנתן, Cdd. 2. *et brachium ejus torpescet*, LXX. – ומביאיה—וּמְבִיאָהּ, Cdd. – וְהַיֹּלְדָהּ—והילדה, Cd. 1. Vg. but plur. *adolescentes ejus*. *Et adolescentula*, Theod. Ar. *Adolescentulae ejus*, Syr.

7 במעוז—במעון, Cdd. 3.

10 ק׳ ובניו, Cdd. mult. ובנו, LXX. V. D. H. – יתגרה—יתגרו, Cdd. 3. LXX. – בוא—בו, Cdd. LXX. Syr. – ק׳ ויתגרה (2), Cdd. ויתגרו, V. D. H. – ק׳ מעזו—מעזה.

12 ק׳ וְרָם—ירום.

13 בו—בוא, Cdd.

17 יַעֲשֶׂה, LXX. Theod. Syr. Vg. Ar. וְעָשָׂה, V. D. H.

18 וְיָשֵׁב, Theod. Syr. Vg. Ar. LXX. ק׳ וְיָשֵׂם, Cdd. *καὶ δώσει*, LXX.

24 עד—ועד, Cdd. 4. Ar.

27 קמץ בז״ק.

33 After ימים insert רבים, Cdd. 3. Add *mille*, Syr.

39 ק׳ יכיר—הכיר, Cdd.

40, 42 הב׳ בפתח.

44 בחמה—בחמא, Masor.

45 אהלו—אהלי, Cd. 1. LXX. Theod. Syr. Vg. Ar.

CHAP. XII.

1 נ״א וּבָעֵת. – נ״א הַגָּדוֹל. – הש׳ בפתח.

2 נ״א מִיְּשֵׁנֵי.

3 נ״א יַזְהִירוּ.

10 נ״א וְהַמַּשְׂכִּלִים.

EZRA.

CHAPTER I.

1 בשנת—ובשנת, Cdd. 5. Vg. Syr. Ar.

1, 2, 9 נ"א פָּרָס.

2 נ"א וְהֹואֵד.

4 נ"א עָם.

9 אלפים—(קמ"י בז"ק) אלף, Cd. 1. 3 Ezra, 1, 13.

CHAP. II.

1 נבוכרנצר—נבוכדנצור, Masor.

2 נ"א רְעֵלָיָה. - נחום—רחום, Cdd. 3, but one of them marg. ק'. רחום, Nehem. vii. 7.

8 שבע—תשע, Cd. 1. and 1 in marg. שמנה, Nehem. vii, 13.

16 לחזקיה—ליחזקיה, Cdd. Nehem. vii. 21.

18 יודה—יורה, Cdd. 4. Syr. Ar.

21 נ"א בְּנֵי בֵית. - קמץ בז"ק.

25 יערים, Cdd. mult. LXX. Vg. Ar. Nehem. vii, 29. יערים ק', Cd. 1. עָרִים, V. D. H.

26 שבע—שש, Cd. 1. Syr.

28 נ"א בֵּית־אֵל. - מאתים—400 LXX., perhaps confounding ת and ר.

31 אחר, omitted in Cd. 1. Syr. אחד, Cdd.

39 עשר, omitted in LXX.

41 וארבעים—עשרים, Cd. 1. Nehem. vii, 44.

44 קדם—קרם, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

46 ק' שלמי—שמלי, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar.

50 ק' נפוסים—נפיסים.

52 מחירא—מחידא, Cdd. mult. Syr. מחירה, Cdd. 3.

55 פרורא—פרודא, Cdd. 2. LXX. Ar.

60 נקורא—נקודא, Cdd. 2. Syr.

64 וששים—ששים, Cdd.

65 שלשים, 40, Cdd. 2. 3 Ezra.

67 חמריהם—חמרים, Cdd. 6. LXX. Vg. Ar.

69 בכחם—ככחם, Cdd.

70 וַיֵּשְׁבוּ—וישבו, Cdd. 4. Syr.

CHAP. III.

1 בעריהם—בערים, Cdd. all vss.

2 נ"א מֹשֶׁה. - נ"א בְּתוֹרַת.

3 ק' מכונתיו—מְכוֹנָתוֹ, which or מכונותיו, *fully*, Cdd. Vg. - ק' ויעלו—ויעל.

4 ועלות—ועלת, Cdd. Syr. Ar. וְעֹלֹת, *defectively*, Cdd.

7 נ"א פָּרָס.

9 עשי—עשה, Cdd. mult. all vss. - בני (2)—ובני, Cdd. 5. Syr. Vg. - חנדר—חנדד, Cdd. 4. חינדד, Cd. 1. Syr. The LXX. and Vg. doubtful.

10 ויעמדו—ויעמידו, Cdd. LXX. Vg., but most of the Cdd. *defectively*. - את יהוה—ליהוה, Cdd. 5.

12 והזקנים—הזקנים, Cdd. Vg. Ar.

CHAP. IV.

2 ק' ולו, Cdd. all vss. ק' omitted in Cdd. mult. ולא, V. D. H. - נ"א חַדֹּן. - נ"א הַמַּעֲלָה.

3 נ"א כּוֹרֶשׁ. - נ"א הַמֶּלֶךְ.

4 נ"א וַיְהִי. - ק' ומבהלים—ומבלהים, Cdd.

5 ושכרים—וסכרים, Cdd.

7 ק' בנותיו—בנותו. - כצ"ל—ארתחשתא. - נ"א הַנִּשְׁתְּוָן. - ומתרגם ארמית, omitted in Cd. 1. The latter word not expressed by LXX. Ar.

9 ואפרסתכיא—וארפסתכיא, Cd. 1. - נ"א

רחוא - ק׳ ארכויא—ארכוי - אֲפָרְסָיֵא·
—ק׳ דהיא· דהבא, Cd. 1.

11 ק׳ עבדך—עבדיך·

12 ושוריא - נ״א עֲלֶינָא· - נ״א קָלִיקוּ·
ק׳ אשכללו· ושוריא שכללו, V. D. H.

13 מלכין—מלכים, Cdd.

14 נ״א קֳבֵל·

15 נ״א עַל־דְּנָה - נ״א וּמִדְנָן·

16 נ״א לָקֳבֵל·

21 נ״א טַעְמָא·

23 נ״א קֳדָם·

CHAP. V.

1 נ״א יְדָיָא·

3 נ״א לְבְּנֵא·

4 נ״א שְׁמָהָת·

12 נ״א וְעַמָּה - ק׳ כסדאה—כסדיא·

13 נ״א לִבְנֵא·

15 אֵל—אלה, Masor.

17 To בירושלם prefix די, Cdd. LXX. Syr. Ar.

CHAP. VI.

2 נ״א בְנַוָּה·

3 To בירושלם prefix די, Cdd all vss.
דבירושלם, Cd. 1.

4 נ״א תִּתְיְהִב·

5 נ״א וִיהָךְ·

6 נ״א רַחִיקִין·

8 נ״א תַעַבְדוּן·

9 נ״א כָּהֲנַיָּא·

12 נ״א לְהַשְׁנָיָה או יָנִיא·

15 ושיצי—ושיציא, Masor.

16 נ״א כָּהֲנַיָּא· - דנה, omitted in Cdd. 2. LXX.
Vg. Ar.

17 נ״א וְהַקְרִבוּ· - נ״א לְחַטָּיָא (לחטיא—
ק׳ לחטאה - נ״א תְּרֵי·

18 נ״א כָּהֲנַיָּא·

19 After עשר insert יום, Cdd. 2.

22 נ״א וְהַסֵּב·

CHAP. VII.

1 אמריה—עזריה, Cdd.

8 ויבאו—ויבא, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg. Ar.

9 כצ״ל—יְסֻד·

12 נ״א אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּ·

13 נ״א וְכָהֲנוֹהִי - נ״א עִמָּה·

14 נ״א בְּדָת - - נ״א קֳדָם·

15 נ״א וּדְהַב·

16 נ״א וְכָהֲנַיָּא·

18 נ״א וּמָה - אתך—עליך and אחיך and
עלך, Masor.

19 נ״א קֳדָם - לְפָלְחָן

22 עמי כִּכְרִין·

24 נ״א כָּהֲנַיָּא·

25 ק׳ דיינין—דאנין·

26 ק׳ לשרשי—לשרשו·

CHAP. VIII.

2 נ״א מִבְּנֵי·

5 שכניה—יכניה, Cd. 1, but none adds *Gadu*
or another name; just as in vs. 3, none has
the omitted son of *Shechaniah*. – בן, omitted
in Cd. 1. – יחזיאל—יחזקאל, Cd. 1. Vg.
יחיאל, Cdd. 3.

8 זבדיה—זכריה, Cdd. Syr.

9 מבני—ומבני, Cdd. LXX.

10 No ed. has *Baani* which LXX. have.

12 ועשרה—ועשרים, Cdd. mult. Syr.

13 ק׳ יעיאל, all Cdd. יעואל, V. D. H.

14 ק׳ וזכור—וזבוד, Cdd. Syr. Vg. – ועמהם
—ועמו, Cdd. plurim. LXX. – שבעים—
ששים, Cdd. 2. Syr.

16 ולאלנתן(1)—וליונתן, Cdd. 6. Ar. ולאלחנן,
Cd. 1. – ולאלנתן וליריב, omitted in Cdd.
These two and the following names wanting
in Ar. – ולאלנתן (2), omitted in Cdd.
ולאנתן, Cdd. – וליריב—וליוריב, Cdd.

17 ק׳ ואצוה—ואוצאה, Cdd. Syr. ואוצאה,
as ק׳, Cd. 1. ואצואה, Cdd. ואצוא, Cdd.

ואצו, Cd. 1. - אֶל—על. Cdd. mult. - נ״א
לְדַבֵּר. - אֶחָיו—אחיו. Cdd. 2. LXX. Vg.
Abenezra. - הנתינים—הנתונים ק׳.
18 דנושה א׳.
19 וְאֶת־ נ״א. - אחיו, omitted in Cdd. 2. -
ובניהם—ובניו, Cd. 1. LXX. Vg.
25 ואשקלה—ואשקולה ק׳
26 וָאֶשְׁקֲלָה נ״א. - חֲמוּדֹת נ״א.
30 וַנִּסְעָה נ״א.
32 וַנָּבוֹא נ״א.
36 בלא פסיק נ״א.

CHAP. IX.

3 וָאֶמְרְטָה נ״א.
8 וְלְתִתֵּנוּ נ״א. - מִחְיָה נ״א.
9 בפתח ה״. - פֶּרֶס נ״א.
10 כִּי עמ׳.
11 בנדת—כנדת, Cdd. Vg. - בתועבתיהם—
כתועבתיהם, Cdd. - אֲשֶׁר נ״א.
13 חשכת—חשבת, Cdd. Syr. - מעוננו—
מעונינו, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. In some edd. this is the fourteenth verse. -
לָנוּ נ״א.
14 לְאֵין שְׁאֵרִית עמ׳.

CHAP. X.

1 וכהתפלל—ובהתפלל, Cdd. - וכהתורתו
—ובהתודתו, Cdd.
2 עילם—עולם ק׳. - יֵשׁ־ נ״א.
3 אדני—אדֹנָי, Cd. 1, by correction. יהוה,
Cdd.
7 וירושלם—ובירושלם, Cdd. mult. בירושלם,
Cdd. 2. - ירושלם—לירושלם, Cdd. 3.
בירושלם, Cdd. 2.
9 בחרש—לחרש, Cdd. 4.
12 כדבריך—כדברך, Masor. Cdd. mult. Vg.
דברך, Cd. 1. LXX. Ar. In *plur.* Syr. but without prefix *caph*.
13 רַב עמ׳.
14 עד לדבר—על הדבר, Cd. 1. all vss. עד,
omitted in Cd. 1. על לדבר, Cd. 1.
16 ויבדלו—ויבדילו, Cd. 1. *Defectively* in
Hiphil. ויבדלו, Cd. 1. וַיִּבָּדֵל, Cd. 1. Syr.
- אנשים—ואנשים, Cd. 1. by correction.
LXX. Vg. Ar. - ראשי—מראשי, Cd. 1. -
לדרוש, Cdd. 2, and 1 ad marg., another has
the points of this reading. לִדְרוֹשׁ, Cd. 1.
לְדַרְיָוֶשׁ, Cdd. 6. לדריוש. V. D. H.
19 חֲנָנִי נ״א.
29 ירמות—ורמות ק׳.
31 ומבני, Cdd. all vss. ובני, V. D. H.
35 בריה—בריה, Cdd. Syr. - כלוהי—
כלוהו ק׳.
36 ניה—זניה, Cdd.
37 ויעשו—ויעשי ק׳.
38 שמעי—ושמעי, Cdd.
40 מַכְנַדְבַי נ״א.
43 ידו—יַדַּי ק׳, Cdd.
44 נשאי—נשאו ק׳, Cdd.

NEHEMIAH.

CHAPTER I.

1 In many Cdd. and edd. the beginning of this book is closely united with the last verse of Ezra, and in some it appears without line or interval between, as part of Ezra.

3 מפרצת (קמץ בז״ק)—τειχη Ιερουσαλημ καθηρημενα, LXX., i. e., ותומת .... מפרצת, as Cd. 1 and Ar.

5 נ״א אָנָּא.

6 נ״א פְּתוּ.

9 אקבצבם—אקבצם, Cdd. Vg. Syr. Ar. – והביאתי ·ק׳ והביאותים—והבואתים, Cd. 1. והבאתם, Cd. 1.

11 אָנָּה עמ׳ אָנָּה נ״א. – עבדיך, omitted in Cd. 1. Syr.

CHAP. II.

8 ולחומת—ולחוסת, Cd. 1. ולחומות, *fully* Syr. Vg. Ar.

13 שֹׁבֵר, Cdd. edd. 19. Vg. Ar. Abenezra. Kimchi. שֹׁבֵר, Cdd. V. D. H. – בחומת (נ״א בְּחוֹמֹת)—בחמַת, Cdd. LXX. Vg. – המ—המה, Cdd. mult. המפרוצים, Cdd. המפצים, Cdd. הם הפרוצים with ק׳. הם פרצים, Cd. 1.

15 שֹׁבֵר, Cdd. mult. Vg. Ar. שֹׁבֵר, V. D. H.

16 עֹשֵׂי, Cdd. 38. edd. 25. all vss. עשה, V.D.H. פתח בס״פ נ״א – על כן—עד כן, Cdd. הִגַּדְתִּי.

17 חומת—חומת, Cd. 1, and חומות, *fully*. Cd. 1. Vg. Ar.

CHAP. III.

1 קדשוהו, no Cd. has any other word here.

5 צוארם—צורם. Masor.

7 החזיקו—החזיק, Cdd. 6. LXX. Vg. – עמ׳ הַגִּבְעֹנִי.

8 על—ועל, Cdd. – ידן—ידם, Cdd. 2. Ar. – חרהיה (נ״א חַרְהֲיָה) חרחיה—חרחיה, Cdd. mult. LXX. חרחיה, Cdd. 2. Syr. – עמ׳ הֶחֱזִיק. – נ״א יְרוּשָׁלַםִ.

13 השפות (נ״א הַשְׁפּוֹת)—האשפות, Cdd.

15 ויעמידו—ויעמיד ק׳, Cdd. LXX. Vg. Ar.

18 בוי—בנוי, Cdd. 2. LXX. Syr. בַּוַּי, Cdd. – חנדד—חנדר, Cdd. 4. Syr.

19 נ״א הַנֶּשֶׁק. – עמ׳ עֲלֹת.

20 החרה, omitted in Cdd. LXX. Ar. – זבי—ק׳ זכי, Cdd. Syr. Vg. Ar. Want ק׳, Cdd. זכו, a prima manu. זכן, by correction Cd. 1. LXX.

23 נ״א בָּן׳.

24 חנדד—חנדר, Cdd. 5. *Nechdar*, Syr

30, 31 אחרי—אחריו ק׳, Cdd. all vss.

32 In some edd. the third chapter ends with this verse.

36 שביה—שבים, Cdd. Syr. Jarchi, Aben Jahia, R. Nathan, Lonzano

38 לעם—העם, Cdd. עם, Cd. 1. In *genitiv.* Syr. Vg. Ar. The LXX. omit the verse.

CHAP. IV.

1 נ״א סַנְבַלַּט. – לחומת—לחמות, Cdd. LXX. Vg. Syr. לחמַת, Cdd. mult. – להסתם—להסתר, Cdd. 3.

6 נ״א וַיְהִי. – תשובו—תשבו, *defectively*, Cdd. 4. תָּשׁוּבוּ, Cd. 1. – עלינו—אלינו, Cd. 1.

7 בצחחיים—בצחחים, Masor.

9 עמ׳ קָרְנוֹרָע. – ונשב—ונשוב, Masor.

10 הרמחים—והרמחים, Cdd. Syr. Ar. ברמחים, Cd. 1.

16 והיה—והיו, Cdd. LXX. Ar. – משמר—למשמר, Cdd. – מלאכה—למלאכה, Cdd. 4.

17 שלחו—שלחו, Cdd. – המים—במים, Cd. 1. Vg. משלחה על המים, Cd. 1. *Omit* LXX. for המים Syr. seems to have read ימים.

CHAP. V.

2 נ״א אוֹמָ׳.

5 ידינו—ידנו, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar.

7 משא—משא, Cdd. – נשים—נשאים, Masor.

9 ק׳ ואמר, Cdd. ויאמר. V. D. H. – עמי׳ לא־טוֹב.

10 Same as vs. 7. (1).

11 ומאת—ומאת, LXX. – ויתיהם—וזיתיהם, Cdd. – התירוש—והתירוש, Cdd.

14 פתח בס״פ.

16 נ״א בִּמְלָאכֶת. – קניתי—קנינו, Cdd. 4. LXX. Syr. Vg.

17 שלחני—שלחנו, Cdd. 2. Syr.

18 בכל—נכל, Cdd. 2.

19 The verse wanting in Cd. 1. Ar. – על העם—לעם, Cd. 1.

CHAP. VI.

1 וטוביה—ולטוביה, Cdd.

3 כאשר—אשר, Cdd. 2. – ארפה—אַרְפֶּה, Cdd. Syr. Ar.

9 ועתה—ואתה, Cdd. 2. – ידי—יָדַי, Cdd.

11 קמץ בז״ק.

12 עמי׳ וְהִגֵּד.

16 נ״א אֹיְבֵנוּ. – ויראו from יָרֵא, Cdd. 23. edd. 18. LXX. Syr. Vg. וַיִּרְאוּ, Cdd. וַיִּרְאוּ, without *metheg*, from ראה, Cdd. – עמי׳ סְבִיבֹתֵנוּ.

17 נ״א אִגְּרֹתֵ׳.

18 סגול בלא מקף. – נ״א בָּךְ.

CHAP. VII.

3 ק׳ ואמר, Cdd. ויאמר. V. D. H. – והעמיד—ואעמיד, Cd. 1. Vg.

7 עזריה—שריה, Cd. 1. Ezra ii. 2. – מספרת—מספר, Cdd. 2. Ezra ii. 2. – נחום—רחום, Cdd. 3. Ezra ii. 2.

16 בבי (נ״א בֵּבָי)—בכי, Cdd. Syr.

17 שלש—שש, Cdd.

19 ושבעה—וששה, Cd. 1. Ezra ii. 14, where for ששים is read חמשים.

20 וחמשה—וארבעה, Cd. 1 by correction. Ezra ii. 15.

21 לחזקיה—ליחזקיה, Cdd. Ezra ii. 16.

22 ושמנה—וארבעה, Cdd. 3. Ezra ii. 17.

23 נ״א חָרִיף.

33 אחר—אֶחָד, Cdd. omit LXX. Syr. Ezra.

34 אחר—אֶחָד, Cdd. omit Cd. 1.

43 להודוה—להודיה ,ק׳, Cdd. להודויה, Cdd. Ezra ii. 40. No *K'ri*, Cdd. remarking however that others read להודיה.

48 נ״א לְבָנָה

52 ק׳ נפישסים—נפושסים.

54 בצלית—בצלות, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ezra ii. 52. – מחידא—מחירא, Cdd. mult. מחירה, Cdd. 2, (prob.).

55 נ״א בְנֵי־תָמַח.

57 פרידה—פרודה, Cdd. 3. Ezra ii. 55. פרידה, Cd. 1.

58 נ״א בְנֵי־גִדֵּל.

59 אמון—אָמִין, Cdd. 2, (prob.) *Emim*, LXX.

61 אדון—אדן, Ezra ii. 59.

62 ארבעים—וארבעים, Cdd.

63 עמי׳ מִבְּנוֹת. – נ״א חֳבַיָה.

64 נמצא—נמצאו, Cdd. mult. *invenerunt*, Syr. Vg.

66 ארבע—כארבע, Cd. 1. LXX.

68 סוסיהם שבע מאות שלשים וששה פרדיהם מאתים ארבעים וחמשה.

עטי' וְאַרְבָּעִים. – This verse omitted in Cdd. plurim. (LXX. Vat.) Syr.; Cd. K. 168, observes in marg., *Inveni in libro correcto deletum versum hunc, et Masorethicam notam super illo, abesse equos et mulos in secundo catalogo*, viz., Nehemiae. Norzius says that it was wanting in several accurate Cdd. and adduces a marginal note in one of them to the effect that the verse is a blunder according to the Masorah. The marg. of Cd. r 593 observes, *non scribitur hic versus in aliis duobus codicibus.*

69 גמלים ארבע מאות שלשים וחמשה, omitted in Cd. 1. (LXX. Vat.) Syr.

70 נ"א לָאוֹצָר.

72 נ"א וְכָתְנֹת.

73 וַיֵּשְׁבוּ—וישבו, Cd. 1. וישובו, Cd. 1. Syr.

CHAP. VIII.

8 תורת--בתורת, Cdd. Talm. Bab. Talm. Jerus. LXX. Syr. Vg.

9 [נחמיה הוא], these words were apparently inserted by a different hand from that of the author.

10 א' נעה—לַאֲדֹנֵינוּ.

12 נ"א וְלַעֲשׂוֹת.

13 עטי' הָעָם.

14 את—ביד, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

15 ישמעו—ישמיעו, *defectively*, which may be also Kal, Cdd. 5. Syr.

17 נ"א הַשְּׁבִי׃.

18 ויקראו—ויקרא, Cdd. 5. Syr.

CHAP. IX.

4 שכניה—שבניה, Cdd. LXX. Syr. – בני—בָּנִי, Cdd. 2. LXX. בָּנִי, Cdd. 5. – בָּנִי—בֶּן. Cdd. 4. LXX. בָּנִי, Cdd. 2.

5 שכניה—שבניה, Cdd. Syr. – ומרומם. – כצ"ל.

6 ק' ואתה—את.

8 והחוי—והפרזי, Cd. 1. Syr. Ar. (Vg. Sixt.). החוי, Cd. 1. והחי, Cd. 1.

16 אבתינו—ואבתינו, Cd. 1.

17 במצרים, Cdd. 7 (prob.) LXX. Numb. xiv. 4. במרים. V. D. H. – חסד—וחסד, Masor. Cdd. plurim.

18 אלה—זה, Cdd. 2. LXX. – After אלהיך insert ישראל, Cdd. 3. Syr. – העלך—העלוך, Cdd. LXX. העלך, Cdd. – ממצרים—מארץ מצרים, Cdd. Syr. Ar.

19 נ"א הֶעָנָן. – את—ואת הדרך, Cdd. LXX. Syr. Vg.

22 ואת ארץ מלך חשבון, omitted in Cdd. 2. ואת ארץ, omitted in Cd. 1, LXX.

26 קמץ בז"ק.

27 קמץ בז"ק. – וכרחמיך—וברחמיך, Cdd. mult, LXX. – מושיעים—מושיעם, *defectively*, Cdd. 5. *Salvatorem*, Syr. – וישיעום—ויושיעם, Cdd. Syr.

28 כרחמיך—ברחמיך, Cdd. mult. LXX. Vg.

32 נ"א הַגִּבּוֹר׃.

35 במלכותם—במלכותך, Cdd. 2 (prob.) LXX. Syr. Ar. – נ"א וְלֹא־שָׁבוּ׃.

CHAP. X.

1 על—ועל, Cdd. 6.

2 נחמיה and בן חכליה appear to have been inserted by another hand.

5 שכניה—שבניה, Cdd. Syr.

10 ישוע—וישוע, Cdd. LXX. Syr. Vg. or all the vss. that express it.

11 Same as 5. Cdd. Syr. In some edd. it is the ninth verse.

20 ק' ניבי—נובי.

32 נ"א הַמְבִיאִים. – עטי וּמַשָּׂא.

34 נ"א וְלַקֳּדָשִׁים.

35 כצ"ל—קָרבן.

36 כל—כל עץ omitted in Cdd. 10. Syr. The preceding כל omitted in Cd. 1. LXX.

38 נ״א הַמְעַשְּׂרִים.

CHAP. XI.

3 נ״א יְהוּדָה.
7 נ״א קוֹלָיָה.
10 בן, omitted in Cd. 1. 1 Chron. ix. 10.
12 עשה—עשי, Cdd.
15 רגש אחר שורק.
18 ק׳ ידיתון—ידותון.
21 נ״א וְגִשְׁפָּא.
32 נ״א חָצוֹר |
36 ובנימין—לבנימין, Cdd. 6. Syr. Vg.

CHAP. XII.

3 שבניה—שכניה, Cdd. 2. Vg.
4 גנתון, Cdd. Vg. vs. 16. גנתוי, Cdd. גנתוי, V. D. H.
8 הַיָּדוֹת—הידות, Cd. 1. ἐπὶ τῶν χειρῶν, LXX. הֻיְּדוֹת, Cdd. 4, and הידת *defectively*, Cdd. 2.
9 ק׳ וענו—ועני.
10 הוליד את יוידע, the repeated הוליד is omitted in Cdd. LXX. Norzi.
14 ק׳ למליכו—למלוכי, Cdd. – לשבניה—לשכניה, Cdd. LXX. Syr.
16 ק׳ לעדוא—לעדיא.
21 עמ׳ לִידַעְיָה.
22 עד—על, Cdd.
27 בתודות, Cdd. 2. all vss. ובתורות, V.D.H.
29 נ״א הַמְשֹׁרְרִים.
31 נ״א וָאַעֲלֶה.
32 נ״א הוֹשַׁעְיָה.
35 נ״א בֶּן.
38 למול—למואל, Masor.
43 מרחוק without עד preceding, Cdd. 60. R. Nathan, Norzi, Lonzanus. למרחוק, Cdd. עד מרחוק, V. D. H. עד למרחוק, Cd. 1.
44 לאוצרות—במעמים. – לשרי—לשורי, Cdd. LXX. Syr. Vg. – התודה—התורה, Cdd. Vg.
45 ושלמה, Cdd. all vss. שלמה, V. D. H.
46 אסף—ואסף, Cd. 1 by correction. LXX. Syr. Ar. – ראשי—ראש, Cdd. mult. Vg. ק׳.
47 נ״א וְהַלְוִיִּם.

CHAP. XIII.

2 נ״א לְקַלְלוֹ.
5 ותרומות—ותרומת, Cd. 1. all vss.
10 נתנו—נתנה, the reading of the Oriental Jews. – נ״א וְהַמְשֹׁרְרִים.
15 עמ׳ גִּתּוֹת. – After ואעיד insert בם, Cd. 1 in marg. Syr. Ar. – נ״א בְּיוֹם מִכְרָם.
16 והצידונים—והצרים, Cd. 1. והשרים, Cd. 1. והצָרים, Cdd. 2. – דג—דאג, Masor. – בירושלם—ובירושלם, Cdd. Syr. Vg. Ar. וירושלם, Cdd. 6.
17 נ״א מָה.
18 יום השבת—השבת, Cdd. mult. Syr. Ar.
19 וַיִּסָּגְרוּ—ויסגרו, Cd. 1. LXX. Vg. Ar. וַיִּסַּגְרוּ, Cd. 1. – Before לא יבוא insert אשר, Cdd. 6. ולא, Cdd. 5.
20 קמץ בלא א״סף.
22 חסדיך—חסדך, Cdd. Syr. Vg. חֲסָדֶךָ, Cdd. 5.
23 אשדדיות—אשדודיות, Masor. – עמוניות—עמניות, Masor.
24 ובלשון—וכלשון, Cdd.
25 נ״א וָאַכֵּם.
29 הכהנים—הכהנה, Cdd. 2. Syr. Ar.
31 כצ״ל—ולקרבן.

I. CHRONICLES.

CHAPTER I.

6 וריפת, Cdd. LXX. Vg. Gen. x. 3. ודיפת, V. D. H.

7 ודודנים, Cdd. mult. (LXX.) Vg. Syr. Gen. x. 4. ורודנים, V. D. H.

11 לודיים—לודים, Masor. Gen.

12 נ״א וְאֶת־.

17 ובני ארם עוץ—ועוץ, Cd. 1. anonym. in Hexap. Gen. x. 23. – (סגול בס״פ) ומשך—ומש, Cdd. Syr. Gen. x. 23.

19 עמי׳ הָאֶחָד.

30 חדד—חדר, Cdd. הדד, Cd. 1.

32 עמי׳ יָלְדָה.

36 צפו, Cdd. Ar. Gen. xxxvi. 11. צפי. V.D.H. – ותמנע, omitted in Cd. 1. See Dathe.

40 עלין—עלון, Cdd. mult. LXX. Syr. Ar. Gen. – שפו—שפי, Cdd. Gen.

41 חמדן, Cdd. mult. Ar. Gen. xxxvi. 26. חמרן, V. D. H.

42 ועקן, Cdd. LXX. Ar. Gen. xxxvi. 27. יעקן, V. D. H.

46 ק׳ עוית, Cdd. Gen. עיות, V. D. H.

50 After חנן insert בן עכבור, Cdd. – פעי—פעו, Cdd. mult. Gen. – הדר, Cdd. Tg. Ar. Gen. xxxvi. 39. הדד, V. D. H.

51 Id. – ק׳ עלוה—עליה.

CHAP. II.

3 נולדו—נולד, Cdd. 4.

6 ודרדע—ודרע, Cdd. mult. Syr. Tg. Ar. 1 Kings v. 11. *Darad*, (LXX. Vat.).

7 עכן—עכר, Cdd. 4. Jos. vii. 1.

17 הישראלי—הישמעאלי, Cd. 1. 2 Sam. xvii. 25, omitted in Cd. 1. Syr. Ar.

18 אשה, omitted in Cdd. 2. – ואת, omitted in Cd. 1. את, Cd. 1. – ואת יריעות, omitted in Cd. 1. Tg.

19 נ״א מִקַּח־.

23 עמי׳ יָאִיר.

25 וארם—וארן, Cd. 1. LXX. Vg.

29 אביהיל—אביחיל, Cdd. edd. 21. Tg. Wilkins.

33 נ״א בְּנֵי.

39 קמץ בז״ק

40 נ״א וְסִסְמָי.

45 נ״א בֵית־.

46 נזן—גזז, Cdd. Syr.

48 ילדה—ילד, Cdd.

49 נ״א עַכְסָא

51 קמץ בז״ק.

53 נ״א וְהָאֶשְׁתָּ.

55 ק׳ ישבי—יֹשְׁבִים.

CHAP. III.

1 לאביגיל, add אשת נבל, Cd. 1. Syr. Ar.

2 אבשלום, Cdd. all vss. 2 Sam. iii. 3. לאבשלום, V. D. H.

5 נולדו—נולדו, Cdd.

19 ובני—ובן, Cdd.

21 ובני—ובן, Cdd. all vss. A conjecture of the Jews.

22 Cd. 1 and (Vg.) add *Sessa* or *Sesa* to make up the number *six*, which is deficient by one.

23 ובני—ובן, Cdd. A conjecture of the Jews.

24 ק׳ הודויהו—הודיוהו.

CHAP. IV.

2 נ״א שׁוֹבָל.

3 בני—אבי, Cdd. LXX. Vg. בני אבי, Cdd. Syr. Ar.

7 ק׳ וצחר—יצחר.

8 נ״א הוֹלִיד עִמִּי הוֹלִיד

11 אבי—אחי, Cdd. LXX.

15 קנז—(פתח בס״פ) וקנז, Cdd. LXX. Vg. Tg.

17 ובני—ובן, Cdd. A conjecture of the Jews. This verse is corrupt. The LXX. omit מרים, but that does not remove the difficulty, for something about Bithyah mentioned in vs. 18, seems to have been lost. The Syr. and Ar. omit vss. 17 and 18.

20 ק׳ ותילון—ותולון.

22 וְיָשׁוּבוּ—(עסי׳ וְיָשֻׁבִי) וישבי, Cd. 1. וישבו, Cdd. 3. וְיָשׁוּבִי, Cdd. 5. - לָחֶם, see Jahn. לָחֶם, V. D. H.

31 מֶלֶךְ, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. מְלֹךְ, V.D.H.

32 ורמון—רמון, Cdd. mult.

36 נ״א וְיִשִׂמְאֵל.

41 ק׳ המעונים—המעינים.

CHAP. V.

1 ליוסף—לבני יוסף, Cdd. Syr. Ar. Tal. Bab.

6 תגלת—(נ״א תִּלְגַּת או תִּלְגַּת) תלגת, Cdd. LXX. Syr. Ar.

10 ההגרים—ההגראים, Cdd. 2. הַגְּרִים, παροικους, LXX. Ar. except LXX. Complut.

13 וָעֵבֶר or וָעֶבֶד—ועבר, Cdd. LXX. except Complut.

21 נ״א אַלְפַּיִם.

26 תגלת—תלגת, Cdd. LXX Syr. Tg. - נ״א לָרְאוּבֵנִי.

36 הוא עזריה אשר—הוא אשר, Cd. 1. Syr. Ar.

41 נ״א נְבֻכַדְנֶאצַּר.

CHAP. ~~IV.~~ VI.

4 נ״א וּמֻשִׁי.

11 ק׳ בְּנֵי—בני, Cdd. - אלקנה(2), omitted in Cdd. 6. LXX. Syr. - אלקנה(1), omitted in Cdd. 3.

18 נ״א מִבְּנֵי.

20 ק׳ צוּף—ציף.

25 מעשיה—בעשיה, Cdd. 5. (prob.) Syr. Ar.

42 ערי יהודה המקלט—ערי המקלט, ed. Rabbin. 1525, but in no Cd. or version.

43 חילז—חילן, Cdd. mult.

45 נ״א עָלֶמֶת.

55 יבלעם—בלעם, Cdd. 5. (prob.) LXX. Jos. xvii. 11.

63 עמי׳ וּמֵעֵבֶר.

CHAP. VII.

1 ק׳ ישוב—ישיב.

6 To בנימן prefix בני, Cdd. all vss. ובני, Cdd. 2. Without בני, V. D. H.

10 ק׳ יעוש—יעיש.

12 נ״א חֻשִׁים.

18 סגול באחנה.

20 ותחת בנו(1), omitted in Cdd. 4.

23 ותקרא—ויקרא, Cdd. 4. Syr. Tg. Ar. One of the three which the Jews conjecture to have been written for ותקרא. - נ״א בְּבֵיתוֹ.

25 ורשף add בנו, Cdd.

28 עיה—עזה, Cdd. mult. edd. 17.

31 ק׳ ברזית—ברזות.

34 ק׳ ורהגה—ורוהגה. - ק׳ וחבה—יחבה.

35 ובני—ובן, Cdd.

CHAP. VIII.

7 אחיהד—אחיחד, Cdd.

10 שכיה or שכיא, Cdd. 36. edd. 44. Vg. Norzi. שכיה, V. D. H.

12 עבד—עבר, Cdd. LXX. - ושמר—ושמד, Cdd. Vg.

24 נ״א וְעַנְתֹתִיָּה.

25 ק׳ ופנואל—ופניאל.

29 ישב—ישבו, Cdd. 1. LXX. Syr. Ar.

37 כנעא—בנעא, Cdd. 6. כנעה, Cdd. 2. Syr Ar.

38 בָּכְרוּ or *fully* בָּכוֹרוּ, Cdd. LXX. Syr. הבכור, Cd. 1. בָּכְרוֹ, Cdd. בְּכְרוּ, V.D.H.

CHAP. IX.

4 ק׳ בָּנִי סִן—בנימן.

8 ואלה בְנֵי—ואלה בן, Cdd. Syr. Ar. *Both* LXX. και Ηλα ουτοι υιοι, κ. τ. λ.

12 ועזריה—ועדיה, Cdd. 4. Syr. Ar.

13 נ״א חֵיל.

15 זבדי—זכרי, Cdd. Syr. Ar.

16 אסף—אל. א, Cdd. Syr. Ar.

32 הב׳ בפתח.

33 ק׳ פטורים—פטירים.

35 אחתו—אשתו, Cdd. 2. edd. - נ״א גִבְעוֹן. 29. - ק׳ יעיאל—יעואל.

40 ומריב בעל, Cdd. 1 Chron. viii. 34. ומריבעל. Cdd. ומרי בעל, V. D. H.

42 יעדה—יערה, Cdd. LXX. - ויערה—ויעדה, Cdd. LXX.

43 כנעא—בנעא, Cdd. 5. כנעה, Cdd. 2. Syr. Ar.

44 בכרו, Cdd. 3. LXX. Syr. בכורו *fully*, Cdd. 9. בֹּכְרוּ. V. D. H. - נ״א אָצֵל.

CHAP. X.

3 נ״א הַמֹּרִים - . נ״א וַיִּמְצָאֻהוּ.

5 נ״א נֹשֵׂא.

8 נ״א וַיְהִי.

9 עצביהם, prefix בית, Cdd. 5. Syr.

11 יֹשֵׁב—יבש or יֹשְׁבֵי, LXX. prefix ישבי to יבש, Cd. 1. Syr. *viri Jabesh*, Vg.

CHAP. XI.

3 להם המלך דויד—להם דויד, Cd. 1. LXX. Syr. 2 Sam. v. 3.

8 שאר העם—שאר העיר, Cdd. 6. שְׁר, as Kennicott corrects, none.

11 ק׳ השלישים—השלושים.

14 נ״א בְּתוֹךְ.

17 נ״א לֶחֶם.

20 ק׳ ולו, Cdd. mult. all vss. 2 Sam. xxiii. 18. ולא. V. D. H.

31 נ״א הַפִּרְעָתֹנִי - . נ״א רִיבַי.

35 נ״א אֱלִיפָל.

44 ק׳ ויעיאל—ויעואל.

CHAP. XII.

1 עמ׳ לְצִיקְלַג.

3 ק׳ ויזיאל—ויזואל.

4 The verse terminates with השלשים according to 39 Cdd., viz., all collated here except one. This is confirmed by the testimony of Norzius. In V. D. H. the word terminates the first half of vs. 4.

5 ק׳ החרופי—החריפי.

7 הנדוד—הגדוד, Cdd. Norzius. הנדוד, Cdd. 6. הגדוד, Cdd. 4. But all vss. have the common reading.

8 ומנן—ורמח, Cd. 1.

11 אליאב—אליאל, Cdd. 3. (LXX. Vat.).

15 נ״א הָעֲמָקִים - V.D.H. גדיתיו . ק׳ נדותיו

17 נ״א וַיּוֹכַח.

18 ק׳ השלישים—השלושים, Cdd. mult.

19 עמ׳ סְרָנֵי.

32 לְעִתָּם—לעתים, Cd. 1. Syr. Ar.

33 ומזבלון—(נ״א מִזְּבוּלֻן) מזבלון, Cdd. 5. all vss. - ולעזר—ולעדר, Cdd. 7. LXX. ולעזור *fully*, Cdd. 2. - בכל לב ולב—בלא לב ולב, Cdd. Syr.

38 שארית—שרית, Cdd. - נ״א אַנְשֵׁי.

40 נ״א וְיַיִן - . נ״א וצמקים - עמ׳ וְגַם.

CHAP. XIII.

5 יהוה—האלהים, Cdd. 2. Syr.

6 שָׁם—שם, Cdd.

12 נ״א הָאֱלֹהִים.

14 Add הגתי after עם בית עבד אדם. Cdd. Syr. 2 Sam. vi. 11. Three of the Cdd. omit

the following בביתו with 2 Sam. vi. 11. - After עבד אדם(2), supply הגתי, Cd. 1. Syr.

CHAP. XIV.

1 ק׳ חורם—חירם.
5 ואליפלט—ואלפלט, Cdd.
7 ואלידע, Cd. 1. LXX. Syr. 2 Sam. v. 15. See Dathe. ובעלידע, V. D. H.
10 ק׳ פלשתים—פלשתיים.
11 ויעל—ויעלו, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar. ויעלה, Cd. 1, (prob.).
13 בעמק רפאים—בעמק, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.
15 Insert אז before יצא, Cdd. 2. Syr.
16 ויבה—ויכו, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Ar

CHAP. XV.

1 ויבן—ויכן, Cdd. Syr. Vg. Two of the Cdd. have ויבן לו, and two others ויכן לו.
2 האלהים(2)—יהוה, Cdd. plurim. LXX. Syr.
7 מאתים—מאדו, Cdd. 4. - ושלשים—ועשרים, Cdd.
11 נ״א שְׁמַעְיָה.
12 אל הכינותי—אל מקום אשר הכינותי, Cdd. 4.
13 נ״א לְמַבָּרִאשׁ
14 נ״א וַיִּתְקַדְּשׁוּ.
18 בן, omitted in Cdd. 3. LXX. The same version omits it also in vs. 20. The Syr. and Ar. supply the name *Neaelis.*
22 יסר—יָשֹׂר, Cdd. 6. LXX. Vg. Tg. ישור, Cdd. 2.
24 ושבכניהו—ושבניהו, Cdd. - מחצצרים—מחצרים, Masor.
26 נ״א וַיְהִי - נ״א בְּעֹזֶר - נ״א הַלְוִיִּם.
27 חשי בפתח—חשר.
29 עד, omitted in Cdd. אל, Cd. 1.

CHAP. XVI.

8 נ״א הִתְהַלְלוּ.
13 אברהם—ישראל, Cdd. 2. Syr. Ar. Psalm cv. 6.
18 קמץ בז״ק.
19 בהיותם—בהיותכם, Cd. 1. LXX. Vg. Psalm cv. 12.
21 איש—לאיש, Cdd.
22 קמץ בז״ק.
29 והשתחוו—השתחוו, Cdd.
34 עמ׳ הוֹדוּ.
38 ק׳ ידותון—ידיתון, Cdd.

CHAP. XVII.

3 נ״א וַיְהִי. - After נתן insert הנביא, Cdd. Syr. Ar. 2 Sam. vii. 2.
4 עמ׳ לֹא. - לשבת—לשבתי, Cd. 1. 2 Sam. vii. 5.
5 נ״א אֲשֶׁר. - Before ישראל insert בני, Cdd. 2. 2 Sam. vii. 6.
6 נ״א בְּכָל.
7 נ״א כֹּה־תֹאמַר.
8 After שם insert גדול, Cdd. Syr. Ar. 2 Sam. vii. 9.
9 לבלתו—לכלתו, favoured by Talm. Bab. but by no vs.
16 נ״א מִי.
17 After ותקטן insert עוד, Cdd. 2 (prob.), 2 Sa. vii. 19. - כתור—בתוך, Cdd. בתור, Cdd. 5.
19 עמ׳ לְהוֹדִיעַ - נ״א הַגְּדוּלָּה.
20 בכל, Cdd. *ex omnibus*, Vg. Norzius. ככל, V. D. H.
23 פתח בס״פ.

CHAP. XVIII.

1 ויקח—ויקח דוד, Cdd. 2. Syr. 2 Sam. viii. 1.
3 הדדעזר, Cdd. 2 Sam. viii. 3. Norzius. הדרעזר, V. D. H.
5 להדדעזר, Cdd. 2 Sam. viii. 5. Ar. with בן inserted. להדרעזר, V. D. H.
6 After דויד add נציבים, Cd. 1. all vss. 2 Sam. viii. 6.

7 נ״א עַל עַבְדֵי. – Same as vs. 3. Cdd. 2 Sam. viii. 7. הדרעזר, V. D. H. So too in vss. 8, 9, 10.

10 לשאל—לשאול, Masor.

11 נ״א הַכָּה.

16 ואחימלך, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. 2 Sam. viii. 17. ואבימלך, V. D. H.

17 ועל פלתי—והפלתי, Cdd. LXX. Syr. Tg.

CHAP. XIX.

1 חנון בנו—בנו - נ״א יְהִי. Cdd. 5. LXX. Syr. Ar. 2 Sam. x. 1.

3 נ״א וְלַהֲפֹךְ.

7 No diversity in the Numbers, in Cdd.

16, 19 הדדעזר—הדרעזר, Cdd. Ar.

CHAP. XX.

2 נ״א עֲטֶרֶת.

3 ובמנזרות, Cd. 1. 2 Sam. xii. 31. ובמגרות, V. D. H.

4 נ״א וַיְהִי. – הרפאים, Cdd. quamplur. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. Jarchi, R. Nathan. רפאים, Cdd. הרפא, V. D. H.

5 ק׳ יעיר—יעור.

8 דגש אחר שורק.

CHAP. XXI.

3 נ״א עַמּוֹ | כָּהֵם.

6 אל—את, Cdd.

9 דויד, omitted in Cdd. (LXX. Vat.) Syr. Ar.

10 נוטל—נטה, Cdd. 2 Sam. xxiv. 12. – נ״א לָךְ.

15 ובהשחית—וכהשחית, Cdd.

16 Transpose the words בין השמים ובין הארץ. Cdd. 3. Syr. Vg. Ar.

20 המלך—המלאך, Cd. 1. LXX. 2 Sam. xxiv. 20.

24 והעלתי—והעלות, Cd. 1.

29 אשר בגבעון—בגבעון, Cdd. Tg. Wilk.

CHAP. XXII.

7 בני, Cdd. LXX. Vg. Tg. בנו, V. D. H. Some Cdd. have בנו without a *K'ri* as also Syr. Ar. – אני, omitted in Cd. 1.

9 יהית—אתן, Cdd. 2. Syr. Ar. - נ״א וְהֲנִיחוֹתִי.

12 נ״א שֶׂכֶל.

13 כמץ בז״ק.

14 אלף אלפים. Omit אלף, Cdd. 2.

16 נ״א לַזָּהָב.

CHAP. XXIII.

5 After עשיתי insert ליהוה, Cdd. LXX.

6 וַיְחַלְּקֵם, Cdd. וַיְחַלְּקֵם, V. D. H. Without *metheg*, Cdd. וַיֶּחָלְקֵם, Cdd. The same occurs below, 1 Chron. xxiv. 3.

9 ק׳ שלמית—שלמות.

10 וזיזא, Cd. 1. LXX. Vg. as vs. 11. זינא, V. D. H. – נ״א בְּנֵי.

13 להקריב—להקדישו, Cd. 1. Syr. Vg. Ar. להקדיש, Cd. 1.

19 נ״א יַחֲזִיאֵל.

24 עשי—עשה, Cdd. LXX. Syr. Vg.

28 טהרה—טהרת, Cd. 1. – לכל—כל, Cd. 1. - נ״א בְּנֵי.

CHAP. XXIV.

4 הגבורים—הגברים, Cdd. הגברים, *defectively*, Cdd. 6. LXX. Vg. – אבותם—אבות, Cdd. 5. Syr. Tg. Ar.

5 ומבני—ובבני, Cdd. mult. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. A conjecture of the Jews. ומן בני, Cdd. 2.

6 וְאֶחָד, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. אחד, Cd. 1. ואחר, Cd. 1. Syr. וְאָחֻז, V. D. H. – נ״א שְׁמַעְיָה.

23 ובני חברון יריהו—ובני יריהו, Cd. 1. ad marg. 1. chap. xxiii. 19. ובנו, Vg. *et filius ejus.*

24 ק׳ שמיר—שמור.

28 היו—היה, Cdd.

29 בן—בני, Cdd.

CHAP. XXV.

1 הנבאים—הנביאים, Masor. - נ״א וַיְהִי.
2 ידי—ידו, Cdd.
3 וישעיהו ושמעי, (LXX. Alex.) Ar. ושמעי, Cd. 1. וישעיהו, V. D. H.
5 נ״א מַחֲזִיאֹת.
8 After לעמת insert משמרת, Cdd. Tg.
17 שמעיהו—שמעי, Cdd. 2. (LXX. Vat.) Vg.
25 עמי׳ לַחֲנָנִי.
31 קמץ בז״ק.

CHAP. XXVI.

2 זכריהו—זבדיהו, Cdd. Syr. Ar.
9 קמץ בלא א״סף.
12 הנבורים—הגברים, Cdd. 5. הגברים, *defectively*, Cdd. 2. LXX. - משמרות—משמרת, *defectively*, Cdd. In *sing.* Syr. Tg.
14 נ״א לְשֶׁלֶמְיָהוּ.
17 שנים—שנים שנים, Cdd. 7. LXX.
18 לפרבר—לפרבר, Cdd.
19 הקרחים—הקרחי, Cdd.
21 ללעדן ראשי האבות, omitted in Cd. 1. along with the following ללעדן הגרשני, Cd. 1. - יחיאל—יחיאלי, Cdd.
22 נ״א יְחִיאֵלִי.
23 נ״א לַעֲמְרָמִי.
24 מנשה—משה, Cdd.
25 ושלמית—ושלמות, Cdd. ק׳, Tg. Vg. and vs. 28; but *C'thib* LXX. which is also repeated in following vs. without a *K'ri.*
26 שלמית—שלמות, Cdd. Vg. Tg. שְׁלֹמוֹת, Cdd. - עמי׳ וְרָאשֵׁי. - ושרי—לשרי, Cdd. 2. LXX. Vg. The Syr. and Ar. are deficient.
31 כצ״ל—ביעזר.

CHAP. XXVII.

1 כצ״ל—האחת.
6 בשלשים—השלשים, Cdd. Vg. Jarchi.
8 השי בפתח—השר.
12 נ״א הָעֲנְּתוֹתִי. - נ״א לַבֵּי או) לבנימיני לְבֵנֵי, Cdd. ק׳ לבן ימיני—(לבֵּ׳ או לבֵּ׳ ימיני, Cdd.
13 נ״א מַהֲרַי.
14 עמי׳ עַשְׁתֵּי.
18 נ״א לְיִשָּׂשכָר.
19 עמי׳ לִזְבוּלֻן.
29 נ״א בָּעֲמָקִים - ק׳ שרטי—שטרי.
34 בניהו בן יהוידע, Cdd. 2. Talm. Bab. vs. 5; xi. 22; 2 Sam. viii. 18. יהוידע בן בניהו, V. D. H.

CHAP. XXVIII.

1 כל רכוש, omit כל, Cd. 1. Syr. Vg. Ar. - וכל—ולכל, Cdd. 3. all vss. - גבורי—גבור. Cdd. 5. In *plur.* LXX. Vg. Ar. - נ״א חָיִל.
4 נ״א בֵּית. - על ישראל—על כל ישראל, Cdd. Syr. Tg. Ar.
6 נ״א הֻוּא־.
11 נ״א וְאֶת־.
15 בעבודת—כעבודת, Cdd. mult.
20 נ״א חֲזַק.

CHAP. XXIX.

1 אחד, omitted in Cd. 1; LXX. either omit or read אשר. - נ״א בָּחַר־.
2 וכבל—ובכל, Cdd. LXX. ἄλλοι in Hexap.
3 עמי׳ וְעוֹד.
5 למלאת—למלאות, Masor.
7 אלפים (1), omitted in Cd. 1. - אלפים (2), omitted in Cd. 1. - אלפים (3), omitted in Cd. 1. - רבו—רבא, Cd. 1. רבוא, Cdd. 2 (prob.).
11 לכל ראש—לכל לראש, Cdd. לך ראש, Cd. 1.
16 ק׳ הוא—היא.
17 נ״א לְהִתְנַדֵּב־.
19 עמי׳ ולבנות הבירה.
21 נ״א אֵלִים.
23 פתח באתנח.
26 קמץ בז״ק.

II. CHRONICLES.

CHAPTER I.

4 נ״א הָעֹלָה.

5 שם, Cdd. LXX. Vg. שָׁם, V. D. H. – וכל הקהל—והקהל, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Ar. כל הקהל, Cd. 1.

6 שם omitted in Cd. 1. Vg.

9 נ״א דָּבָרְךָ.

11 נ״א וּמַדָּע.

16 מקוא (bis)—ק׳ מקוה.

17 נ״א מַלְכֵי.

CHAP. II.

2 נ״א לִבְנוֹת־לוֹ - נ״א וַתִּשְׁלַח.

3 קמץ בלא א״סף - נ״א בַּיִת.

6 ובארגמן—ובארגון, Cdd. – עמי, omitted in Cdd. 4. Syr. Ar.

7 ואלמגים—ואלגומים, Cdd. 1 Kings x. 11. The same variation occurs also in 2 Chron. ix. 10.

9 מכלת—מכות, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. 1 Kings v. 25.

13 נ״א בַּזָּהָב.

CHAP. III.

2 בשני, omitted in Cdd. 3. LXX. Vg. Ar.

5 עץ, Cdd. 84. edd. 13. עצי, V. D. H. – טוב —מהור, Cdd. LXX.

8 מהור—טוב, Cdd. LXX.

11 האחר—האחד, Cdd. Tg.

12 האחר—האחד, Cdd.

15 נ״א וַיַּעַשׂ.

17 תימני—הימיני, Masor.

CHAP. IV.

3 עמי בְּקָרִים.

6 עמי מֵהַשְּׂמֹאול.

10 After מכתף insert הבית, Cdd. LXX. לכתף, Cd. 1. אל כתף, Cd. 1.

11 ק׳ חורם—(נ״א חִירָם או חִירָם) חירם. כל המלאכה—המלאכה, Cdd. LXX. Vg.

21 מִכְלוֹת—מכלות, Cdd. 2. as Lev. xxvi. 16. מלכות, Cd. 1. מלכת, Cd. 1.

CHAP. V.

1 Before שלמה (1) insert המלך, Cdd. – כל before הכלים is omitted in Cdd. LXX. Syr. Ar.

2 Insert כל before זקני, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

5 והלוים, Cdd. all vss. הלוים, V. D. H.

9 מן הקדש—מן הארון, Cdd. 4. LXX. 1 Kings viii. 8. – ויהיו—ויהי, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar. 1 Kings viii. 8.

10 After הלחות insert אבנים. Cdd. 2. Syr. 1 Kings viii. 9.

12 מחצרים—מחצרדים, Masor.

13 למחצרים—למחצצרים, Masor.

CHAP. VI.

5 After עמי (1) insert את ישראל, Cd. 1. Syr. Ar. 1 Kings viii. 16.

6 The whole verse omitted in Cdd. The former part of it omitted in Syr. Ar. The former words of vs. 6, and the preceding ולא בחרתי as far as the end of vs. 5, omitted in Cd. 1.

9 כי—כי אם, Cdd. Syr. Vg. Ar. 1 Kings viii. 19.

11 נ״א אֲשֶׁר.

13 נ״א עָלָיו.

16 עמי לוֹ.

17 After יאמן insert נא, Cdd. 4. LXX. Syr. 1 Kings viii.

24 נ״א וְאָמַר או וְאָמְרוּ.

26 ומחמאתם—מחטאתם, Cdd. - נ״א וְהִתְפַּלְלוּ.

30 כל בני—בני, Cdd. Syr. Ar. 1 Kings viii.

37 נ״א וְהִתְחַנְּנוּ.

38 נ״א לַאֲבוֹתָם - נ״א אֲשֶׁר.

39 תחנתם—תחנתיהם, Cdd. LXX. Syr. Ar.

41 מלרע—קוּמָה - נ״א כֹּהֲנֶיךָ.

CHAP. VII.

2 נ״א הַכֹּהֲנִים.

5 וצאן מאה ועשרים אלף, omitted in Cdd. 4.

6 נ״א אֲשֶׁר עָשָׂה - נ״א הַמֶּלֶךְ. - After ליהוה insert כי טוב, Cdd. 2. Syr. - מחצרים—מחצצרים, Masor.

10 על כל הטובה—על הטובה, Cdd. Syr. Tg. Ar.

13 נ״א אֶעֱצֹר.

16 נ״א יִשְׁמִי.

17 ועתה—ואתה, Cdd. 3.

20 נ״א אֲשֶׁר.

22 ברית יהוה—יהוה, Cd. 1. Syr. Ar. - After הביא insert יהוה, Cdd. 3. Syr. Ar.

CHAP. VIII.

5 עמ״ וַיִּבֶן.

6 נ״א בַּעֲלָת.

9 אשר, omitted, and read *Et de filiis Israel non dedit*, Cdd. 7. LXX. Syr. Vg. Ar. 1 Kings ix. 22.

10 הנצבים—הנציבים, Masor.

15 ממצות—מצות, Cdd. 3.

18 אניות—אוניות, Masor.

CHAP. IX.

1 נ״א שֶׁמַע.
נ״א מַלְכַּת.

4 עמ״ וְלֹא.

9 נ״א מַלְכַּת.

10 As in chap. ii. 7.

14 מערב—ערב, Cdd. 2. הערב. 1 Kings x. 14.

19 ממלכות—ממלכה, Cdd. 3. Tg. Vg.

21 דגש אחר שורק.

22 ולחכמה—וחכמה, Cdd.

29 ובחזות—ובחזות, Cd. 1. Tg. Vg. omitted in Syr. Ar. - יעדו—יעדי .ק׳ - נ״א עַל.

CHAP. X.

4 ואתה—ועתה, Cdd. Vg.

14 אכביד—אבי הכביד, Cdd. mult. Tg. Beck. Kimchi, Norzius (who says he found it in all ancient Cdd.), Menachem, Lonzanus, Tg. אבי אכביד, Cdd.

16 עמ״ הַשְׁלוֹנִי.

16 After ישראל has רְאוּ, V. D. H., but omitted in Cdd. plurim. edd. 9. LXX. Tg. Vg. Norzius.

CHAP. XI.

2 נ״א שְׁמַעְיָהוּ.

4 נ״א כִּי.

18 ק׳ בת, Cd. mult. בן, V.D.H. - נ״א מַחֲלַת.

CHAP. XII.

7 וכראות—וכראות, Cdd.

8 נ״א וְיֵדְעוּ עמ״ וְיֵדְעוּ - עמ״ כִּי.

13 נ״א כִּי בְךָ.

14 After הרע insert בעיני יהוה, Cdd. 2. Syr. Ar.

CHAP. XIII.

2 See Thenius on 1 Kings xv. 10.

3 ארבע עשר—ארבע מאות, Cd. 1.

אליו—עליו, Cdd. 9. Talm. Jerus. all vss.

נ״א וַיִּתְאַמְּצוּ.

10 עמ״ בַּמְּלָאכֶת.

13 עמ״ מֵאַחֲרֵיהֶם.

14 מחצרים—מחצצרים, Masor.

19 עפרון—ק׳ עֶפְרַיִן. עפרן, Cd. 1.

21 נ"א וַיִּשָּׂא־לוֹ או וַיִּשָּׂא־לָן.

CHAP. XIV.

7 עמי' נֹשֵׂא.

10 נ"א לַעְזֹר - נ"א אֵיךְ.

CHAP. XV.

6 עמי' לוֹ - וְכִתְּתוּ—וכתתו, Cdd. *et pugnabit*, LXX. Vg.

8 עזריה בן עדד, *Azariae filii Oded*, LXX. Syr. Vg. but no Cd. - נ"א אוּלָם.

9 וממנשה—ומנשה, Cdd. 3.

12 נ"א אֲבֹתֵיהֶם.

16 לאשרה מפלצתה ויקר וישרף, Cd. 1. Some of the words also omitted in LXX.

CHAP. XVI.

1 נ"א מֶלֶךְ.

2 בדמשק—בדרמשק, Cdd. 4.

5 נ"א וַיְהִי.

6 After נבע insert בנימן, Cd. 1. Syr. Ar. *before* נבע, Cd. 1.

8 נ"א לְחַיִל | לָרֹב.

9 מלחמה—מלחמות. Cdd. 2. ad marg. 1. LXX. Syr. מלחמת, Cd. 1.

14 וְזָנִים—חנים, Cd. 1. Vg.

CHAP. XVII

3 דויד, omitted in Cdd. LXX.

5 נ"א לוֹ עֹשֶׁר.

8 וזכריהו—וזבדיהו, Cdd. - נ"א שְׁמַעְיָהוּ. Syr. Ar. - קי' ושמירמות—ושמרימות.

11 הערבאים—הערביאים, Cdd. הערביים, Cd. 1. הערבים, Cd. 1. - נ"א צֹאן.

12 עמי' בִּירָנִיּוֹת - עמי' וַיִּבֶן.

13 היתה—היה, Cdd. 5.

16 נבורי—נבור, Cdd. Some Cdd. remark that it is a *conjecture*.

CHAP. XVIII.

2 מֵאתוֹ—מאתו, Cdd.

8 קי' מיכיהו, Cdd. מיכהו. V. D. H.

10 נ"א כְּנַעֲנָה.

12 נ"א טוֹב.

14 נ"א רָמֹת.

16 להם—להן, Cdd.

19 בְּכֹה—ככה Cdd. 1 Kings xxii. 20.

21 קמץ בז"ק.

22 Before נביאיך insert כל, Cdd. (LXX. Alex.) Syr. Vg. Ar.

26 לחם צר—לחם לחץ, Cdd. 5.

29 ויבא—ויבאו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.

30 את—ואת הגדול, Cdd. mult.

31 נ"א וַיָּסֹבּוּ.

33 ידך—ידיך, Masor. LXX. Syr. Vg.

CHAP. XIX.

2 נ"א הַאָהֵב - נ"א לַעְזֹר.

8 וַיָּשֻׁבוּ—וישבו, Cd. 1. יושבי, LXX. Vg.

10 נ"א תֶאְשְׁמוּ.

11 וזכריהו—וזבדיהו, Cdd. 4. Syr. Ar.

CHAP. XX.

1 מהאדומים, Cd. 1, (perhaps). Tg. See Dathe. והעמונים, Cd. 1. בני העמונים, Cd. 1. (עמי' מֵהָעַי) מהעמונים, V. D. H. ἐκ τῶν Μιναίων, LXX.

2 מארם—מאדם, Cd. 1.

3 וירא—ויירא, Masor.

5 בירושלם—וירושלם, Cdd. LXX. Syr. Ar.

6 הגוים—הארץ, Cdd. 3. Ar. *mundi* Syr.

9 After שמך insert נקרא, Cdd. Syr. Vg. Ar. יקרא, Cd. 1.

11 עמי' בְּבוֹאָם. - After עלינו insert רעה, Cdd.

21 After ליהוה (2) insert כי טוב, Cdd. Syr.

22 ברנה—ברכה, Cd. 1.

25 ובגדים—ופגרים, Cdd. Vg. Ar. καὶ σκῦλα, LXX. *et froena or et cadavera*, Syr. - עמי' חֲמֻדוֹת.

26 נ"א כִּי־שָׁם.

29 נ״א יְרוּשָׁלָיִם.

37 נ״א דֹּדָוָהוּ. - כְּהִתְחַבֶּרְךָ—בהתחברך, Cdd. LXX.

CHAP. XXI.

2 נ״א בְּנֵי עַם מַלְכֵּי. - יהודה, Cdd. LXX. Syr. (Vg.) Ar. ישראל, V. D. H.

6 בדרכי—בדרך, Cdd. 4. Syr. Vg. Ar. - אשה—לאשה, Cdd.

11 בערי—בהרי, Cdd. mult. LXX. Vg. Some Cdd. remark in marg., *tria conjiciuntur* בערי.

13 בדרכי—בדרך, Cdd. LXX. Syr. Tg. Vg.

15 רעים—רבים, Cdd. 2. LXX. Vg.

16 נ״א אֶת רוּחַ.

17 אחזיהו, Cd. 1, (perhaps 1). LXX. Syr. Tg. Ar. chap. xxii. 1. יהואחז, V. D. H.

18 נ״א בלא פסיק וב׳ רפה.

19 נ״א בלא פסיק.

20 After ושתים insert שנה, Cdd. - ויקברהו—ויקבר, Cdd. 2. LXX. Syr. Ar.

CHAP. XXII.

2 עֶשְׂרִים, Cd. 1 in marg. (LXX.) another Greek interpreter in Hexap. Syr. Ar. 2 Kings viii. 26. ארבעים, V. D. H.

4 נ״א כִּי־הֵמָּה.

5 ארמים, Cd. 1. Vg. Tg. 2 Kings viii. 28. הארמים, Cd. 1. *Edomitae*, Syr. Ar. הרמים, V. D. H.

6 After וישב insert יהורם, Cd. 1. LXX. - מן המכים—כי המכים, Cdd. LXX. Syr. Ar. Tg. Beck. 2 Kings viii. 29. - ואחזיהו, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. ועזריה, V. D. H. In some Cdd. a new vs. begins with this word.

8 כהשפט, Cdd. mult. Norzi. בהשפט, V. D. H.

10 ותאבד, Cdd. 2 Kings xi. 1.

11 נ״א וַתְּגַנֵּב אֹתוֹ.

CHAP. XXIII

4 נ״א הַשְּׁלִישִׁית.

5 נ״א וְהַשְּׁלִישִׁית, bis.

7 וְהָיוּ—והיו, Cdd. LXX. Vg. Tg. Ar. ויהיו Cdd. 2.

13 והשׂרים—והשרים, Cdd. והרצים, Cd. 1.

18 נ״א לְהַעֲלוֹת. - עלות ליהיה—עלות יהוה, Cdd. LXX. Vg. Tg.

19 נ״א הַשְּׁעָרִים. - נ״א יָבֹא.

CHAP. XXIV.

11 נ״א וַיַּאַסְפוּ. - עמי לְיוֹם | בְּיוֹם.

12 After ויהוידע insert הכהן, Cd. 1. LXX. - עשי—עושה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. vs. 13.

13 עמי וַיְאַמְּצֻהוּ.

27 ורב. ק׳ ירב, V. D. H.

CHAP. XXV.

1 אמציהו במלכו—מלך אמציהו, Cdd. Syr. Vg.

3 בידו—עליו, Cdd. LXX. Syr. Ar.

9 למאת—למאות, Cdd. mult. Masor. - הכבר—הכברים, Cd. 1

15 ויאמר לו—ויאמר אליו, Cdd. mult.

16 נְתַנּוּךָ—נתנוך, Cdd. Tg. - עמי יָדַעְתִּי. - נ״א זֹאת.

17 לכה—לך, Masor.

18 נ״א תְּנָה־. - נ״א בְּתְּךָ.

20 עמי מֵהָאֱלֹהִים.

23 אחזיהו—יהואחז, Cdd. 6. - נ״א יְרוּשָׁלַםִ—נ״א יְרוּשָׁלַםִ. - הפנה—הפונה, Cdd. 5. הפינה, Cdd. 3. LXX. Vg. Tg. 2 Kings xiv. 13; 2 Chron. xxvi. 29.

24 נ״א אוֹצְרוֹת. - נ״א חֻבְּלִים.

26 הלא, omitted in Cdd. Syr. Vg. Ar. - הנם—הם, Cdd. Tg.

27 עמי מֵאַחֲרֵי.

28 בערי—בעיר, Cdd. 6. - דויד, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. 2 Kings xiv. 20. יהודה, V.D.H.

CHAP. XXVI.

3 ק׳ יכליה—יכיליה.

5 וַיְהִי ·נ״א - ·עמי לִדְרוֹשׁ - ·בִּרְאֹת, Cdd. LXX. (except ed. Complut.) Syr. Tg. Ar. ביראת, Talm., Jarchi. Rashi. בִּירְאֹת, Cdd. ביראת *defectively*, Cdd. mult. R. Nathan, Kimchi. ביראות *fully*, Cdd. בְּרָאֹת. Cd. 1. בְרָאֹת *defectively*, Cdd. mult. V.D.H,

7 הערבים—הערביים, Masor. - והמעונים—והעמונים, Cdd. 5. Vg. ובעמונים, Cd. 1.

11 עשי, Cdd. Syr. Vg. Tg. Ar. עשה, V. D. H.

11 ק׳ יעיאל—יעואל.

12 קמץ בז״ק.

16 ובחוקתו—וכחוקתו, Cdd.

20 נ״א וַיַּבְהִלוּהוּ.

21 ק׳ החפשית—החפשות

22 עמי וְהָאַחֲרֹנִים.

23 עם אבותיו(2), omitted in Cdd. 6. Syr. Vg. Ar. Omit the first member of the vs. Cdd.

CHAP. XXVII.

1 נ״א וְשֵׁשׁ.

5 עם בני—עם מלך בני, Cdd. 2. Ar. *cum populo Ammonitarum*, Syr.

CHAP. XXVIII.

1 עשרים וחמש, Cd. 1. LXX. Syr. Ar. comp. 2 Chron. xxix. 1. עשרים, V. D. H. Omit the whole verse, Cd. 1. - After יהוה insert אלהיו, Cdd. Syr.

3 ויבער—ויעבר, Cd. 1. LXX. Syr. - בניו—בנו, Syr. Ar. Joseph. 2 Kings xvi. 3.

4 נ״א וַיְקַטֵּר - ·נ״א וַיְזַבֵּחַ.

6 נ״א אֲבוֹתָם

9 נ״א הָיָה נָבִיא.

13 לנו—בנו, Cd. 1. עלינו, Cd. 1. - קמץ אף כי אף יהוה—(בלא א״סף, Cdd. 4. LXX. Vg.

16 מלך, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar. 2 Kings xvi. 7. Joseph. מלכי, V. D. H.

19 יהודה, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. Tg. Beck. ישראל, without points in Cd. 1. many Cdd. remark that there are seven places where מלך יהודה is conjectured to be the right reading. ישראל, V. D. H.

20 תלנת—תגלת, Cdd. Syr. - פלנאסר—פלאסר, Cd. 1. (LXX. Vat.) Syr. *Theglath Phalasar*, Cdd. of Vg. - עמי מֶלֶךְ.

23 מלך—מלכי, Cd. 1. LXX.

24 Before כלי (1) insert כל, Cdd. Vg. Tg.

26 עמי וְהָאַחֲרוֹנִים.

CHAP. XXIX.

5 נ״א אֲבֹתֵיכֶם.

6 ק׳ לזועה—לזעוה.

9 אבותינו—אבותיכם, Cd. 1. LXX.

10 מלרע—תִּשְׁלוּ.

13 ק׳ ויעיאל—ויעואל - ·עמי אֱלִיצָפָן.

14 ק׳ יחיאל—יחואל - ·נ״א בְּנֵי הֵימָן.

15 במצות—כמצות, Cdd.

20 כל שרי—שרי, Cdd. 5. Vg.

21 נ״א וַיָּבִיאוּ.

22 הפר—הבקר, Cd. 1. LXX.

25 נ״א בְּיַד.

27 נ״א כְּלֵי דָּוִיד מֶלֶךְ.

28 מחצרים—מחצצרים, Masor.

32 נ״א אֲשֶׁר.

34 קמץ בז״ק.

36 נ״א בְּפִתְאוֹם.

CHAP. XXX.

5 עמי דָּבָר.

6 ובמצות—וכמצות, Cdd. - ·נ״א הַמֶּלֶךְ. Syr. במצות, Cdd. 2. כמצות, Cd. 1. - עמי יְהוָה.

7 נ״א כַּאֲשֶׁר אַתֶּם - ·נ״א כַּאֲבוֹתֵיכֶם.

10 משחקים—משחיקים, Cdd.

12 כדבר—בדבר, Cdd. 8. Syr. Tg. Ar.

16 בתורת—כתורת, Cdd. - הכהנים—

והכהנים, Cdd. 5. LXX. Vg. Ar.
17 נ״א לא־הִתְקַדְּשׁוּ.
18 נ״א יִשָּׂשכָר.
19 נ״א לִדְרֹשׁ. - עמי׳ בלא פסיק (before יהוה).
- בטהרת—כטהרת, Cdd.
22 נ״א שֵׂכֶל־טוֹב.
23 בשמחה—שמחה, Cdd.
26 After לא insert היתה, Cdd.
27 והלוים—הלוים, Cdd. LXX. Vg. - לשמים
—השמים, Cdd.

CHAP. XXXI.

5 נ״א וְכִפְרֹץ.
7 הס׳ ברגש.
10 נ״א עֲזַרְיָה.
12 נ״א וְהַמַּעֲשֵׂר או וְהַמַּעֲשֵׂר. - כונניהו—
כנניהו, Masor.
13 ועזיהו—ועזזיהו, Cdd. 4. (LXX. Vat.) Syr.
Ar. ועוזיהו, Cdd. 2. ק׳ ועזריהו, Cdd. 4.
Vg. - Same as 12, ק׳.
14 נ״א הַקֳּדָשִׁים.
15 ובנימין—ומנימין, Cdd. 3. LXX. Syr. Vg.
Ar.
16 במחלקותיהם—כמחלקותיהם, Cdd. mult.
edd. mult.
18 התקדשו—יתקדשו, Cdd. 3.
19 בשדה—בשדי, Cdd. Tg. - הכהנים—
הכהן, Cd. 1. marg.

CHAP. XXXII.

12 נ״א בָּמֹתָיו.
14 נ״א אֱלֹהֵיכֶם. - נ״א בְּכָל־.
15 יציל—יצילו, Cdd. all vss.
18 ויקרא—ויקראו, Cdd. 8. LXX. Vg.
19 מעשי—מעשה, Cd. 1. LXX. Syr. Vg. Tg. Ar.
21 ק׳ ומיציאי—ומיציאו. - נ״א הִפִּלֻהוּ.
22 After ומיד כל insert איביו, Cdd. 6. איביהם,
Cd. 1.
23 נ״א מֵאַחֲרֵי־.

25 וישבי ירושלם—וירושלם, Cd. 1. Ar.
ועל ירושלם, Cd. 1.
26 עמי׳ וְלֹא־.
28 ואריות—וארות, Cd. 1. 2 Chron. ix. 25.
30 השי׳ דגושה.
31 שרי מלך בבל—שרי בבל, Cdd. Tg.
הַמְשַׁלְּחִים—המשלחים, LXX. Vg. Tg.
32 נ״א מַלְכֵי־.
33 נ״א בְּמַעֲלֵה.

CHAP. XXXIII.

6 נ״א וְכִשֵּׁף.
7 לעולם—לעילום, Cdd. 4. Cd. 1 as ק׳. לעילם,
Cdd. 3.
12 After מלפני insert יהוה, Cdd. Syr. Tg. Ar.
14 אשר ביהודה—ביהודה, Cd. 1. Tg. Ar.
ליהודה, Cdd. Vg.
15 נ״א הַמִּזְבְּחוֹת.
16 ק׳ ויבן. ויכן, Cdd. 28. edd. mult.
1[?] After חנם add כתובים, Cdd. Syr. Tg. Ar.
19 נ״א כְּתוּבִים. - חוזים—חוזי, Cd. 1. LXX.
20 בביתו—ביתו, Cdd. all vss. vs. 24.

CHAP XXXIV.

2 נ״א וְלֹא־.
3 עמי׳ וִירוּשָׁלִָם.
5 מזבחותם—מזבחותיהם, Masor.
6 בחרבתיהם—בחר בתיהם, Cdd. mult.
7 נ״א יְרוּשָׁלִָם.
9 ק׳ וישבו—וישבי, Cdd. mult. וישבי without
K'ri, Cdd.
10 ידי—יד, Cdd. Vg. Tg. - עשי, Cdd. LXX.
Syr. Vg. Ar. עשה, V. D. H.
12 עמי׳ הַקְּהָתִים.
13 עשי, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar. עשה, V.D.H.
21 דברי—דבר, Cdd. LXX. Syr. Vg. Ar. דְּבַר,
Cd. 1.
22 ואשר צוה—ואשר, Cd. 1. ואשר שלח
Cd. 1. Syr. Vg. και οις ειπεν, LXX. ושרי,

Cdd. 3. – למלך—המלך. Cd. 1. – עמי
חסרה – ·ק׳ תקחת—תוקהת – ·חַנְּבִיאָה
—חסרה, Cdd. Syr. Ar.

21 נ״א כֹּה אָמַר או כֹּה | אָמַר.

25 מעשה—מַעֲשֵׂי, – ·ק׳ ויקטרו—ויקטירו Cdd. במעשה, Cd. 1. Syr.

27 נ״א נְאֻם.

33 ויעבד—ויעבד, Cdd. 3. – נ״א אֶת. – בירושלם—בישראל, Cdd. 4. *Both*, LXX. עמי מֵאַחֲרֵי – ·נ״א לַעֲבֹר.

CHAP. XXXV.

3 ק׳ המבינים—המבונים, Cdd. mult.

4 ק׳ והבינו—והכונו – כמחלקותיכם—
ככתב—בכתב. Cdd. Vg. – במחלקותיכם.
Cdd. 3. LXX. Syr. Tg. Vg. Ar. במכתב,
Cd. 1. – וכמכתב—ובמכתב, Cdd. 2. Syr.
Tg. Vg. ומכתב (with the preceding Caph understood), Cdd. 2.

5 לפלגת—לפלנות, Cdd. Syr. Ar. – ·עמי בַּקֹּדֶשׁ

9 ק׳ וכנניהו—וכונניהו.

12 לַבֹּקֶר—לבקר, Cdd. LXX. Syr. Tg. Ar. 3 Ezra in the Syriac and Greek texts.

15 חוני, Cdd. 2. LXX. Syr. Tg. Ar. Comp. 1 Ch. xxv. 1, 5; 2 Ch. xxix. 30. חוזה, V. D. H.

20 Before נכו prefix פרעה, Cd. 1. LXX. Syr. Ar.

21 אֹתָה, all vss. except Tg. אַתָּה. V. D. H. – כי אם—כי, Cdd. 6. – אל—ואל, Cdd. 3.

22 עמי לְהִלָּחֵם־בּוֹ. – מפני—מפי, Cdd. 4. Syr. Ar.

25 השׂרים והשׂרות—השרים והשרות. Cdd. LXX. 3 Ezra i. 32. השׂרים alone, Cd. 1. – עמי בְּקִינוֹתֵיהֶם.

CHAP. XXXVI.

2 נ״א חֳדָשִׁים – ·עמי שְׁלֹשָׁה.

3 מירושלם—בירושלם, Cdd. 5. ירושלם, Cd. 1. Supply ממלך, LXX. Syr. 2 Kings xxiii. 33. 3 Ezra i. 35.

8 נ״א וְתֹעֲבֹתָיו או וְתוֹעֲבֹתָיו.

9 שמונה עשרה, Cd. 1. ad marg. (LXX. Alex.) Syr. Ar. 2 Kings xxiv. 8; 3 Ezra i. 43. שמונה, V. D. H. – ועשרת, this word is very suspicious. The Syr. and Ar. have 100 days. See Thenius on Kings.

10 בן אחיו—אחיו, Cd. 1. omitted in Cdd. 2. *fratrem patris sui*, all vss. except Tg. comp. 1 Chron. iii. 15.

13 קמץ בז״ק.

14 ק׳ למעל—למעול

15 נ״א בְּיַד.

16 מלעינים—מלעבים, Cdd. 2. – ומתעתעים—וּמִתַעְתְּעִים, Cd. 1.

17 ק׳ כשדים—כשדיים – וישיש—וישש, Cdd. in some of them pointed וְיָשִׁישׁ

21 מפי—בפי, Cdd.

22 Same.

23 יהי אלהיו—יהוה אלהיו, Cdd. 3, (prob.) LXX. Ezra i. 3. יהי יהוה אלהיו, Cdd. Vg. *Sit verbum Domini*, Tg. *In quo Dominus Deus ejus sibi beneplacet*, Syr.

SELECTIONS FROM THE CATALOGUE

OF

SAMUEL BAGSTER AND SONS,

15, PATERNOSTER ROW.

The Hebrew Scriptures, pocket edition, fcp. 8vo., 18*s*.

The Hebrew and English Scriptures, interpaged, fcp. 8vo., 25*s*.

The Hebrew and English Old Testament, interpaged, with the Greek and English New Testament, fcp. 8vo., 35*s*.

The Hebrew Scriptures, with the New Testament in Greek, fcp. 8vo., 23*s*.

The Septuagint, interpaged with the Hebrew Text, fcp. 8vo., 30*s*.

The Latin Vulgate, interpaged with the Hebrew Text, fcp. 8vo., 24*s*.

The Modern Versions, interpaged with the Hebrew Text, each, 24*s*.

The Analytical Hebrew and Chaldee Lexicon. Every *form*, exactly as found in the Text, is given in its alphabetical order and fully parsed, 4to., 42*s*.

Gesenius's Hebrew Lexicon, 4to., 28*s*. 6*d*.

Hebrew Reading Lessons, with interlineary translation and analysis, post 8vo., 3*s*. 6*d*.

Heads of Hebrew Grammar. By Dr. S. P. Tregelles, post 8vo., 4*s*. 6*d*.

A New and Complete Hebrew Concordance, 4to. (*In the Press.*)

Chaldee Reading Lessons, interlineary translation and analysis, post 8vo., 5*s*.

Syriac New Testament, with the Apocalypse and absent Epistles, post 8vo., 8*s*.

Syriac Lexicon to the New Testament, post 8vo., 4*s*.

Arabic Reading Lessons, interlineary translation and analysis, post 8vo., 5*s*.

Prolegomena in Biblia Polyglotta, 4to., 7*s*. 6*d*.

The Hexaplar Psalter: Hebrew, Greek, two Latin, and two English Versions, 4to., 15*s*.

Interlineary Hebrew and English Psalter, with hollow types, fcp. 8vo., 6*s*.

Pocket Hebrew Lexicon, post 8vo., 6*s*.

Joel in Hebrew, printed as a *vade mecum*, fcp. 8vo., 2*s*.

The Septuagint, with the true Daniel, and the fourth book of Maccabees, 8vo., 18*s*.

The Large-print Critical Greek Testament, 8vo., 12*s*.

A Lexicon to the Septuagint and New Testament Greek, 8vo. (*In the Press.*)

The Hebrew Student's Manual, post 8vo., 15*s*.

The English Hexapla: the Greek Text in very large type, with six different English Translations in parallel columns, 4to., 42*s*.

The Greek New Testament, edited from ancient authorities, with Various Readings, and the Latin Version of Jerome. By S. P. Tregelles, LL.D. (*In the Press.*)

Liturgia Octoglotta Britannica. The Book of Common Prayer in eight Languages. One Pocket Volume, fcp. 8vo., 13*s*.

A New Greek Harmony of the Gospels. By Dr. Stroud, 4to., 24*s*.

Schmidt's Greek Concordance, fcp. 8vo., 5*s*.; 32mo., 5*s*.

A Treatise on the Grammar of the New Testament Dialect. By the Rev. T. S. Green, M.A., 8vo., 10*s*.

Scripture Atlases, fcp. 8vo., 4*s*.; Wyld's, 10*s*. 6*d*.; the Chronological, 10*s*. 6*d*.

The Bible of Every Land, with very numerous Specimens, Maps, Alphabets, etc., 4to., 42*s*.

Introduction to the New Testament. By Dr. Samuel Davidson. Three vols. 8vo., 40*s*.

Bagster's Polyglot Bibles in all their varieties of combined Languages and different flexible bindings, with the Book of Common Prayer, Concordances, Lexicons, etc., bound up.

Church Services on the plan of Bagster's Polyglot Bibles, in various sizes, and in every variety of binding and mounting.

LONDON:

SAMUEL BAGSTER AND SONS;

WAREHOUSE FOR BIBLES, NEW TESTAMENTS, PRAYER BOOKS, CHURCH SERVICES, LEXICONS, GRAMMARS, CONCORDANCES, AND PSALTERS, IN ANCIENT AND MODERN LANGUAGES;

15, PATERNOSTER ROW.

ΠΟΛΛΑΙ ΜΕΝ ΘΝΗΤΟΙΣ ΓΛΩΤΤΑΙ, ΜΙΑ Δ'ΑΘΑΝΑΤΟΙΣΙΝ.

SAMUEL BAGSTER AND SONS;
WAREHOUSE FOR BIBLES, NEW TESTAMENTS, PRAYER BOOKS, CHURCH SERVICES, LEXICONS, GRAMMARS, CONCORDANCES, AND PSALTERS, IN ANCIENT AND MODERN LANGUAGES;
15, PATERNOSTER ROW.

ΠΟΛΛΑΙ ΜΕΝ ΘΝΗΤΟΙΣ ΓΛΩΤΤΑΙ, ΜΙΑ Δ'ΑΘΑΝΑΤΟΙΣΙΝ.